

# EØS-tillegget

ISSN 1022-9310

til Den europeiske  
unions tidende

Nr. 10

21. årgang

20.2.2014

## I EØS-ORGANER

### 1. EØS-komiteen

2014/EØS/10/01	Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 842/2006 av 17. mai 2006 om visse fluorholdige klimagasser .....	1
2014/EØS/10/02	Kommisjonsforordning (EF) nr. 101/2008 av 4. februar 2008 om endring av rådsforordning (EØF) nr. 574/72 om regler for gjennomføring av forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse av trygdeordninger på arbeidstakere, selvstendig næringsdrivende og deres familiemedlemmer som flytter innenfor Fellesskapet.....	12
2014/EØS/10/03	Europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/64/EF av 13. november 2007 om betalings-tjenester i det indre marked og om endring av direktiv 97/7/EF, 2002/65/EF, 2005/60/EF og 2006/48/EF samt oppheving av direktiv 97/5/EF.....	26
2014/EØS/10/04	Kommisjonsvedtak av 17. mars 2008 om endring av vedtak 2007/176/EF med hensyn til listen over standarder og/eller spesifikasjoner for elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester samt tilhørende ressurser og tjenester <i>[meddelt under nummer K(2008) 1001]</i> (2008/286/EF) .....	62
2014/EØS/10/05	Kommisjonsforordning (EF) nr. 324/2008 av 9. april 2008 om fastsettning av reviderte framgangsmåtar for gjennomføring av inspeksjonar frå Kommisjonen når det gjeld sjøfartstryggleik.....	63
2014/EØS/10/06	Kommisjonsforordning (EF) nr. 540/2008 av 16. juni 2008 om endring av vedlegg II til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 336/2006 om gjennomføring av Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM) i Fellesskapet, med hensyn til skjemaenes utforming .....	69
2014/EØS/10/07	Kommisjonsforordning (EF) nr. 358/2008 av 22. april 2008 om endring av forordning (EF) nr. 622/2003 om fastsettelse av tiltak for gjennomføring av felles grunnleggende standarder for luftfartssikkerhet .....	77
2014/EØS/10/08	Kommisjonsforordning (EF) nr. 287/2008 av 28. mars 2008 om forlengelse av gyldighetstiden nevnt i artikkel 2c nr. 3 i forordning (EF) nr. 1702/2003 .....	79
2014/EØS/10/09	Kommisjonsforordning (EF) nr. 800/2008 av 6. august 2008 om erklæring av visse støttekategoriers forenlighet med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 og 88 (forordning om alminnelige gruppeunntak).....	81
2014/EØS/10/10	Kommisjonsforordning (EF) nr. 2077/2004 av 3. desember 2004 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2037/2000 med hensyn til bruk av hjelpestoffer i produksjonsprosessen .....	126
2014/EØS/10/11	Kommisjonsforordning (EF) nr. 1379/2007 av 26. november 2007 om endring av vedlegg IA, IB, VII og VIII til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1013/2006 om overføring av avfall, for å ta hensyn til den tekniske utvikling og endringer vedtatt innenfor rammen av Basel-konvensjonen.....	128

<b>2014/EØS/10/12</b>	Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 295/2008 av 11. mars 2008 om statistikk over foretaksstrukturer (omarbeiding) .....	142
<b>2014/EØS/10/13</b>	Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 453/2008 av 23. april 2008 om kvartalsstatistikk over ledige stillinger i Fellesskapet .....	189
<b>2014/EØS/10/14</b>	Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 452/2008 av 23. april 2008 om utarbeiding og utvikling av statistikk over utdanning og livslang læring .....	193
<b>2014/EØS/10/15</b>	Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 451/2008 av 23. april 2008 om opprettelse av en ny statistisk produktgruppering etter næring (CPA), og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 3696/93 .....	200
<b>2014/EØS/10/16</b>	Kommisjonsforordning (EF) nr. 472/2008 av 29. mai 2008 om gjennomføring av rådsforordning (EF) nr. 1165/98 om konjunkturstatistikk med hensyn til det første basisåret som skal anvendes for tidsserier i NACE Rev. 2, og for tidsserier før 2009 som skal oversendes i samsvar med NACE Rev. 2, detaljnivået, formen, den første referanseperioden og referanseperioden.....	362
<b>2014/EØS/10/17</b>	Kommisjonsforordning (EF) nr. 606/2008 av 26. juni 2008 om endring av forordning (EF) nr. 831/2002 om gjennomføring av rådsforordning (EF) nr. 322/97 om felleskapsstatistikker, med hensyn til tilgang til fortrolige opplysninger for vitenskapelige formål .....	366

## **II EFTA-ORGANER**

- 1. EFTA-statenes faste komité**
- 2. EFTAs overvåkningsorgan**
- 3. EFTA-domstolen**

## **III EU-ORGANER**

- 1. Kommisjonen**

# EØS-ORGANER

2014/EØS/10/01

## EØS-KOMITEEN

### EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 842/2006

av 17. mai 2006

#### om visse fluorholdige klimagasser(\*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN  
EUROPEISKE UNIONEN HAR —

nivå som hindrer farlig menneskeskapt forstyrrelse av  
klimasystemet.

Under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske  
felleskap, særlig artikkel 175 nr. 1 og artikkel 95 med hensyn  
til artikkel 7, 8 og 9 i denne forordning,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske  
og sosiale komité<sup>(1)</sup>,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251<sup>(2)</sup>, på  
grunnlag av Forlikskomiteens felles forslag av 14. mars 2006,  
og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I Fellesskapets sjette miljøhandlingsprogram<sup>(3)</sup> identifiseres klimaendringer som et prioritert handlingsområde. I programmet erkjennes det at Fellesskapet har forpliktet seg til å redusere klimagassutslippene i tidsrommet 2008-2012 med 8 % i forhold til 1990-nivået, og at det på lengre sikt vil være nødvendig å redusere de globale klimagassutslippene med omkring 70 % i forhold til 1990-nivået.
- 2) Det endelige målet for De forente nasjoners rammekonvensjon om klimaendring, som ble godkjent ved rådsbeslutning 94/69/EF av 15. desember 1993 om inngåelsen av De forente nasjoners rammekonvensjon om klimaendring<sup>(4)</sup>, er å oppnå en stabilisering av konsentrasjonene av klimagasser i atmosfæren på et

- 3) I rådsvedtak 2002/358/EF av 25. april 2002 om godkjenning på Det europeiske fellesskaps vegne av Kyoto-protokollen til De forente nasjoners rammekonvensjon om klimaendring og felles oppfyllelse av forpliktelsene som følger av denne<sup>(5)</sup> forplikter Fellesskapet og dets medlemsstater seg til å redusere sine felles menneskeskapte utslipp av de klimagassene som er oppført i vedlegg A til Kyoto-protokollen, med 8 % i forhold til 1990-nivået i tidsrommet 2008-2012.

- 4) De fleste fluorholdige klimagasser som omfattes av Kyoto-protokollen og denne forordning, har et stort potensial for global oppvarming.

- 5) Det bør fastsettes bestemmelser for å forebygge og begrense utslippene av fluorholdige klimagasser, men uten at det berører rådsdirektiv 75/442/EØF av 15. juli 1975 om avfall<sup>(6)</sup>, rådsdirektiv 96/61/EF av 24. september 1996 om integrert forebygging og begrensning av forurensning<sup>(7)</sup>, europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/53/EF av 18. september 2000 om kasserte kjøretøyer<sup>(8)</sup> og europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/96/EF av 27. januar 2003 om avfall fra elektrisk og elektronisk utstyr (WEEE)<sup>(9)</sup>.

- 6) Denne forordnings hovedmål er å redusere utslippene av de fluorholdige klimagassene som omfattes av Kyoto-

(\*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 161 av 14.6.2006, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 112/2008 av 7. november 2008 om endring av EØS-avtalens vedlegg XX (miljø), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 79, 18.12.2008, s. 8.

<sup>(1)</sup> EUT C 108 av 30.4.2004, s. 62.

<sup>(2)</sup> Europaparlamentsuttalelse av 31. mars 2004 (EUT C 103 E av 29.4.2004, s. 600), Rådets felles holdning av 21. juni 2005 (EUT C 183 E av 26.7.2005, s. 1) og Europaparlamentets holdning av 26. oktober 2005 (ennå ikke offentliggjort i EUT). Europaparlamentets regelverksresolusjon av 6. april 2006 og Rådets vedtak av 25. april 2006.

<sup>(3)</sup> Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1600/2002/EF av 22. juli 2002 om fastsettelse av Fellesskapets sjette miljøhandlingsprogram (EFT L 242 av 10.9.2002, s. 1).

<sup>(4)</sup> EFT L 33 av 7.2.1994, s. 11.

<sup>(5)</sup> EFT L 130 av 15.5.2002, s. 1.

<sup>(6)</sup> EFT L 194 av 25.7.1975, s. 39. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).

<sup>(7)</sup> EFT L 257 av 10.10.1996, s. 26. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 166/2006 (EUT L 33 av 4.2.2006, s. 1).

<sup>(8)</sup> EFT L 269 av 21.10.2000, s. 34. Direktivet sist endret ved rådsbeslutning 2005/673/EF (EUT L 254 av 30.9.2005, s. 69).

<sup>(9)</sup> EUT L 37 av 13.2.2003, s. 24. Direktivet endret ved direktiv 2003/108/EF (EUT L 345 av 31.12.2003, s. 106).

protokollen, og dermed verne miljøet. Det rettslige grunnlaget bør derfor være traktatens artikkel 175 nr. 1.

- 7) Det er likevel hensiktsmessig å treffe tiltak på fellesskapsplan på grunnlag av traktatens artikkel 95 for å harmonisere kravene som gjelder bruk av fluorholdige klimagasser, og markedsføring og merking av produkter og utstyr som inneholder fluorholdige klimagasser. Markedsførings- og bruksbegrensninger for visse anvendelser av fluorholdige klimagasser anses som hensiktsmessig der levedyktige alternativer er tilgjengelige, og det ikke er mulig å ytterligere forbedre inneslutning og gjenvinning. Frivillige initiativer i enkelte industrisektorer bør også tas i betraktning, samt det faktum at utvikling av alternativer fremdeles pågår.
- 8) Anvendelsen og håndhevingen av denne forordning bør stimulere til teknologisk nyvinning ved å fremme fortsatt utvikling av alternative teknologier og overgang til allerede eksisterende teknologier som er mer miljøvennlige.
- 9) Medlemsstatene bør legge forholdene til rette for transport over landegrensene av gjenvunne fluorholdige klimagasser for destruering eller regenerering innenfor Fellesskapet i samsvar med europaparlaments- og rådsforordningen om transport av avfall<sup>(1)</sup>.
- 10) Omsetning av produkter og utstyr som inneholder fluorholdige klimagasser som oppført i vedlegg II, er til skade for målene og forpliktelsene til Fellesskapet og dets medlemsstater med hensyn til klimaendring, og det er derfor nødvendig å begrense omsetningen av slike produkter og slikt utstyr i Fellesskapet. Dette vil også kunne være tilfellet for andre anvendelser der det brukes fluorholdige klimagasser, og behovet for en utvidelse av vedlegg II bør derfor undersøkes, idet det tas hensyn til miljøfordelene, de tekniske mulighetene og kostnadseffektiviteten.
- 11) I vedlegg II til vedtak 2002/358/EF fastsettes ulike mål for de enkelte medlemsstatene, og medlemsstatene har vedtatt ulike strategier for å nå disse målene. Medlemsstatene bør kunne opprettholde eksisterende nasjonale tiltak som er vedtatt for å oppfylle de nevnte målene, i en begrenset periode i samsvar med traktatens artikkel 95.
- 12) For å bidra til å oppfylle Fellesskapets og medlemsstatenes forpliktelser i henhold til De forente nasjoners rammekonvensjon om klimaendring, Kyoto-protokollen og vedtak 2002/358/EF, bør europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/40/EF av 17. mai 2006 om utslipp fra klimaanlegg i motorvogner og om endring av rådsdirektiv

70/156/EØF<sup>(2)</sup> og denne forordning, som begge bidrar til å forebygge og begrense utslipp av fluorholdige klimagasser, vedtas og kunngjøres i *Den europeiske unions tidende* samtidig.

- 13) Det bør fastsettes bestemmelser om overvåking, vurdering og revisjon av bestemmelsene i denne forordning.
- 14) Medlemsstatene bør fastsette sanksjonsordninger som får anvendelse ved overtredelse av denne forordning, og påse at slike ordninger iverksettes. Slike sanksjoner skal være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende.
- 15) Denne forordning respekterer de grunnleggende rettigheter og overholder de prinsipper som er anerkjent særlig i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter.
- 16) Ettersom målene for denne forordning, som er å inneslutte og rapportere om visse fluorholdige klimagasser samt å kontrollere bruk og omsetning av produkter og utstyr som inneholder visse fluorholdige klimagasser, for å verne miljøet og for å opprettholde det indre marked, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av denne forordnings omfang og virkninger bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene.
- 17) De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av denne forordning, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er gitt Kommisjonen<sup>(3)</sup> —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

#### *Artikkel 1*

#### **Virkeområde**

Målet for denne forordning er å begrense, forebygge og dermed redusere utslipp av de fluorholdige klimagassene som omfattes av Kyoto-protokollen. Denne forordning får anvendelse på de fluorholdige klimagassene som er oppført i vedlegg A til Kyoto-protokollen. Vedlegg I til denne forordning inneholder en liste over de fluorholdige klimagassene som for tiden omfattes av denne forordning, samt opplysning om deres potensial for global oppvarming. I lys av revisjoner som er foretatt i henhold til Kyoto-protokollens artikkel 5 nr. 3, og som er godkjent av Fellesskapet og dets medlemsstater, kan vedlegg I revideres og, dersom det er hensiktsmessig, deretter ajourføres.

<sup>(1)</sup> Ennå ikke offentliggjort i EUT.

<sup>(2)</sup> EUT L 161 av 14.6.2006, s. 12.

<sup>(3)</sup> EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.

Denne forordning omhandler inneslutning, bruk, gjenvinning og destruering av de fluorholdige klimagassene som er oppført i vedlegg I, merking og disponering av produkter og utstyr som inneholder disse gassene, rapportering av opplysninger om disse gassene, kontroll av de former for bruk som er omhandlet i artikkel 8, og forbud mot omsetning av produktene og utstyret omhandlet i artikkel 9 og vedlegg II, samt opplæring og sertifisering av personell og foretak som er involvert i virksomhet som omfattes av denne forordning.

Denne forordning får anvendelse uten at det berører direktiv 75/442/EØF, 96/61/EF, 2000/53/EF og 2002/96/EF.

## Artikkel 2

### Definisjoner

I denne forordning menes med:

1. «fluorholdige klimagasser» hydrofluorkarboner (HFC), perfluorkarboner (PFC) og svovelheksafluorid (SF<sub>6</sub>) som oppført i vedlegg I, samt stoffblandinger som inneholder disse stoffene, med unntak av stoffer som kontrolleres ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2037/2000 av 29. juni 2000 om stoffer som bryter ned ozonlaget<sup>(1)</sup>,
2. «hydrofluorkarboner» en organisk forbindelse som består av karbon, hydrogen og fluor, og der molekylet ikke inneholder mer enn seks karbonatomer,
3. «perfluorkarboner» en organisk forbindelse som består av bare karbon og fluor, og der molekylet ikke inneholder mer enn seks karbonatomer,
4. «potensial for global oppvarming» klimaoppvarmingspotensialet til en fluorholdig klimagass i forhold til klimaoppvarmingspotensialet til karbondioksid. Potensialet for global oppvarming (GWP) beregnes i form av oppvarmingspotensialet over et tidsrom på 100 år for ett kilogram av en gass i forhold til ett kilogram CO<sub>2</sub>. GWP-verdiene oppført i vedlegg I er de som offentliggjøres i den tredje vurderingsrapport vedtatt av FNs klimapanel (IPCCs GWP-verdier for 2001)<sup>(2)</sup>,
5. «stoffblanding» i henhold til forpliktelsene i denne forordning, unntatt destruering, en blanding som består av to eller flere stoffer, og der minst ett av stoffene er en fluorholdig klimagass, unntatt i tilfeller der stoffblandingens samlede potensial for global oppvarming er mindre enn 150. Stoffblandingens samlede potensial for global oppvarming<sup>(3)</sup> skal fastsettes i samsvar med del 2 i vedlegg I,
6. «driftsansvarlig» den fysiske eller juridiske person som utøver faktisk myndighet over de tekniske funksjonene til utstyret og systemene som omfattes av denne forordning, og en medlemsstat kan, i nærmere definerte, særlige situasjoner, utpeke eieren som den som har ansvar for den driftsansvarliges forpliktelser,
7. «bringe i omsetning» levering til eller tilgjengeliggjøring for tredjemann innenfor Fellesskapet for første gang, mot betaling eller gratis, av produkter og utstyr som inneholder eller hvis funksjon er avhengig av fluorholdige klimagasser, herunder import til Fellesskapets tollområde,
8. «bruk» anvendelse av fluorholdige klimagasser i produksjon, etterfylling, service eller vedlikehold av produkter og utstyr som omfattes av denne forordning,
9. «varmepumpe» en innretning eller installasjon som trekker ut varme ved lav temperatur fra luft, vann eller jord, og som avgir varme,
10. «lekkasjepåvisningssystem» en kalibrert mekanisk, elektrisk eller elektronisk innretning for å oppdage lekkasje av fluorholdige klimagasser, som varsler den driftsansvarlige når slike gasser påvises,
11. «hermetisk lukket system» et system der alle deler som inneholder kjølemiddel, tettes ved sveising, lodding eller en tilsvarende fast sammenføyning, som kan omfatte tillukkede ventiler og tillukkede serviceåpninger som tillater tilfredsstillende reparasjon eller disponering, og som har en testet lekkasjemengde på mindre enn 3 gram per år under et trykk på minst en fjerdedel av det høyeste tillatte trykket,
12. «beholder» et produkt som i hovedsak er utformet for transport eller lagring av fluorholdige klimagasser,
13. «engangsbeholder» en beholder som er utformet for ikke å kunne fylles på nytt og som brukes ved service, vedlikehold eller fylling av kjøle-, klimaanleggs- eller varmepumpeutstyr, brannvernssystemer eller bryteranlegg for høyspenning, eller til å lagre eller transportere løsemidler basert på fluorholdige klimagasser,
14. «gjenvinning» innsamling og lagring av fluorholdige klimagasser fra for eksempel maskiner, utstyr og beholdere,
15. «resirkulering» gjenbruk av en gjenvunnet fluorholdig klimagass etter en grunnleggende rensesprosess,
16. «regenerering» ny bearbeiding av en gjenvunnet fluorholdig klimagass for å oppfylle en bestemt standard,

<sup>(1)</sup> EFT L 244 av 29.9.2000, s. 1. Forordningen sist endret ved kommisjonsforordning (EF) nr. 29/2006 (EUT L 6 av 11.1.2006, s. 27).

<sup>(2)</sup> IPCC Third Assessment Climate Change 2001. A Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change (<http://www.ipcc.ch/pub/reports.htm>).

<sup>(3)</sup> Ved beregning av GWP for ikke-fluorholdige klimagasser i stoffblandinger skal verdiene offentliggjort i «First IPCC Assessment» anvendes, se: «Climate Change, The IPCC Scientific Assessment», J.T. Houghton, G.J. Jenkins, J.J. Ephraums (ed.), Cambridge University Press, Cambridge (UK) 1990.

17. «destruering» den prosessen som alt eller det meste av en fluorholdig klimagass gjennomgår for å bli fast omdannet eller nedbrutt til ett eller flere stabile stoffer som ikke er fluorholdige klimagasser,
18. «fast anlegg eller utstyr» anlegg eller utstyr som vanligvis ikke forflyttes under driften,
19. «aerosolbeholdere til morosaker og dekorasjonsformål» aerosolbeholdere som markedsføres og er ment for salg til allmennheten til underholdnings- og dekorasjonsformål, som oppført i vedlegget til direktiv 94/48/EF<sup>(1)</sup>.

### Artikkel 3

#### Inneslutning

1. Driftsansvarlige for faste anlegg som kjøle-, klimaanleggs- og varmepumpeutstyr, herunder kretser og brannvernssystemer, som inneholder fluorholdige klimagasser oppført i vedlegg I, skal, ved hjelp av alle tiltak som er teknisk mulige og ikke medfører uforholdsmessig store kostnader,
  - a) hindre lekkasje av fluorholdige klimagasser, og
  - b) så snart som mulig reparere en eventuell oppdaget lekkasje.
2. Driftsansvarlige for anlegg omhandlet i nr. 1 skal sikre at disse kontrolleres for lekkasjer av sertifisert personell som opptre i samsvar med kravene i artikkel 5, i henhold til følgende plan:
  - a) Anlegg som inneholder 3 kg eller mer av fluorholdige klimagasser, skal kontrolleres for lekkasje minst én gang hver tolvte måned, men dette gjelder ikke for utstyr med hermetisk lukkede systemer, som er merket som dette og inneholder mindre enn 6 kg av fluorholdige klimagasser.
  - b) Anlegg som inneholder 30 kg eller mer av fluorholdige klimagasser, skal kontrolleres for lekkasje minst hver sjettemåned.
  - c) Anlegg som inneholder 300 kg eller mer av fluorholdige klimagasser, skal kontrolleres for lekkasje minst hver tredjemåned.

Anleggene skal kontrolleres for lekkasje innen én måned etter at en lekkasje er reparert, for å sikre at reparasjonen har vært effektiv.

For dette nummers formål menes med «kontrollert for lekkasje» at utstyret eller systemet undersøkes for lekkasjer ved hjelp av direkte eller indirekte målemetoder, med vekt på de deler av utstyret eller systemet som har størst sannsynlighet for

lekkasjer. De direkte og indirekte målemetodene for kontroll av lekkasje skal angis i kravene til standardkontroll omhandlet i nr. 7.

3. Driftsansvarlige for anlegg omhandlet i nr. 1 som inneholder 300 kg eller mer av fluorholdige klimagasser, skal installere lekkasjepåvisningssystemer. Slike lekkasjepåvisningssystemer skal kontrolleres minst én gang hver tolvte måned for å sikre at de virker på en tilfredsstillende måte. I tilfeller der brannvernssystemer er installert før 4. juli 2007, skal lekkasjepåvisningssystemer installeres innen 4. juli 2010.

4. Der et egnet lekkasjepåvisningssystem som virker på tilfredsstillende måte, er installert, skal hyppigheten av kontrollene i henhold til nr. 2 bokstav b) og c) halveres.

5. I tilfelle av brannvernssystemer der det foreligger en eksisterende inspeksjonsordning for å oppfylle ISO 14520-standarden, kan disse inspeksjonene også oppfylle forpliktelsene i denne forordning så lenge disse inspeksjonene er minst like hyppige.

6. Driftsansvarlige for anlegg omhandlet i nr. 1 som inneholder 3 kg eller mer av fluorholdige klimagasser, skal føre registre over mengde og type av fluorholdige klimagasser som er installert, eventuelle mengder som er tilkommet og den mengden som er gjenvunnet ved service, vedlikehold og disponering. De skal også føre registre over andre relevante opplysninger, herunder identifisering av foretaket eller teknikeren som utførte nevnte service eller vedlikehold, samt datoene for og resultatene av kontrollene utført i henhold til nr. 2, 3 og 4, og relevante opplysninger som særlig identifiserer det separate faste utstyret til anlegg omhandlet i nr. 2 bokstav b) og c). Disse registrene skal på anmodning gjøres tilgjengelig for vedkommende myndighet og for Kommisjonen.

7. Innen 4. juli 2007 skal Kommisjonen, etter framgangsmåten nevnt i artikkel 12 nr. 2, fastsette standardkravene for lekkasjekontroll for hvert av anleggene omhandlet i nr. 1 i denne artikkel.

### Artikkel 4

#### Gjenvinning

1. Driftsansvarlige for følgende typer fast utstyr skal ha ansvar for få på plass ordninger for tilfredsstillende gjenvinning, ved sertifisert personell som opptre i samsvar med kravene i artikkel 5, av fluorholdige klimagasser for å sikre at de resirkuleres, regenereres eller destrueres:

- a) kjølekretser i kjøle-, klimaanleggs- og varmepumpeutstyr,
- b) utstyr som inneholder løsemidler basert på fluorholdige klimagasser,

<sup>(1)</sup> Europaparlaments- og rådsdirektiv 94/48/EF av 7. desember 1994 om 13. endring av direktiv 76/769/EØF om tilnærming av medlemsstatenes lover og forskrifter om begrensning av markedsføring og bruk av visse farlige stoffer og preparater (EFT L 331 av 21.12.1994, s. 7).



- c) brannvernssystemer og brannsløkkingsapparater, og
- d) høyspentbrytere.

2. Når en flergangs- eller engangsbeholder for fluorholdige klimagasser når slutten av sin levetid, skal den personen som anvender beholderen for transport- eller lagringsformål, ha ansvar for å få på plass ordninger for tilfredsstillende gjenvinning av eventuelle restgasser i den, for å sikre at de resirkuleres, regenereres eller destrueres.

3. De fluorholdige klimagassene i andre produkter og annet utstyr, herunder mobilt utstyr, med mindre det brukes i militære operasjoner, skal i den utstrekning det er teknisk mulig og ikke medfører uforholdsmessig store kostnader, gjenvinnes av egnet kvalifisert personell, for å sikre at gassene resirkuleres, regenereres eller destrueres.

4. Gjenvinning i form av resirkulering, regenerering eller destruering av de fluorholdige klimagassene, skal i henhold til nr. 1-3 finne sted før disponering av slikt utstyr og, når det er hensiktsmessig, i forbindelse med service og vedlikehold av utstyret.

#### *Artikkel 5*

##### **Opplæring og sertifisering**

1. Innen 4. juli 2007 skal det, på grunnlag av opplysninger mottatt fra medlemsstatene og i samråd med berørte sektorer, være innført minstekrav og vilkår for gjensidig godkjenning etter framgangsmåten nevnt i artikkel 12 nr. 2 med hensyn til opplæringsprogrammer og sertifisering for både foretakene og relevant personell som er involvert i installering, vedlikehold eller service av utstyr og systemer som omfattes av artikkel 3 nr. 1, samt for personell som er involvert i virksomhet som omhandles i artikkel 3 og 4.

2. Innen 4. juli 2008 skal medlemsstatene opprette eller tilpasse sine egne opplærings- og sertifiseringskrav, på grunnlag av minstekravene omhandlet i nr. 1. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om sine opplærings- og sertifiseringsprogrammer. Medlemsstatene skal godkjenne sertifikater utstedt i en annen medlemsstat, og skal ikke begrense adgangen til å yte tjenester eller etableringsadgangen av grunner knyttet til sertifisering i en annen medlemsstat.

3. Den driftsansvarlige for det berørte anlegget skal sikre at berørt personell har fått nødvendig sertifisering, som omhandlet i nr. 2, som innebærer egnet kunnskap om aktuelle forskrifter og standarder samt nødvendig kompetanse i å forebygge utslipp og gjenvinne fluorholdige klimagasser samt i sikker håndtering av utstyr av den berørte typen og størrelsen.

4. Innen 4. juli 2009 skal medlemsstatene påse at foretak som er involvert i virksomhet som omhandles i artikkel 3 og 4,

bare skal ta imot fluorholdige klimagasser i tilfeller der relevant personell innehar sertifikatene nevnt i nr. 2 i denne artikkel.

5. Innen 4. juli 2007 skal Kommisjonen, etter framgangsmåten nevnt i artikkel 12 nr. 2, fastsette formatet for underretningen nevnt i nr. 2 i denne artikkel.

#### *Artikkel 6*

##### **Rapportering**

1. Innen 31. mars 2008 og deretter hvert år skal alle produsenter, importører og eksportører av fluorholdige klimagasser legge fram en rapport for Kommisjonen, og dessuten sende de samme opplysningene til vedkommende myndighet i den berørte medlemsstat, som inneholder følgende opplysninger med hensyn til foregående kalenderår:

a) Alle produsenter som produserer mer enn ett tonn fluorholdige klimagasser per år, skal opplyse om

- den samlede produksjonen av hver fluorholdige klimagass i Fellesskapet, med angivelse av hovedkategoriene av anvendelser (f.eks. i mobile klimaanlegg, kjøleanlegg, skumplast, aerosolbeholdere, elektrisk utstyr, halvlederproduksjon, løsemidler og brannvern) som stoffet forventes brukt i,

- mengdene av hver fluorholdige klimagass som produsenten har brakt i omsetning i Fellesskapet,

- eventuelle mengder av hver fluorholdige klimagass som er resirkulert, regenerert eller destruert.

b) Alle importører som importerer mer enn ett tonn fluorholdige klimagasser per år, herunder også produsenter som også importerer fluorholdige klimagasser, skal opplyse om

- mengden av hver fluorholdige klimagass som importøren har importert til eller brakt i omsetning i Fellesskapet, med særskilt angivelse av hovedkategoriene av anvendelser (f.eks. i mobile klimaanlegg, kjøleanlegg, skumplast, aerosolbeholdere, elektrisk utstyr, halvlederproduksjon) som stoffet forventes brukt i,

- eventuelle mengder av hver enkelt fluorholdig klimagass som importøren har importert for resirkulering, regenerering eller destruering.

c) Alle eksportører som eksporterer mer enn ett tonn fluorholdige klimagasser per år, herunder også produsenter som eksporterer fluorholdige klimagasser, skal opplyse om

- mengdene av hver fluorholdige klimagass som eksportøren har eksportert fra Fellesskapet,

- eventuelle mengder av hver enkelt fluorholdig klimagass som eksportøren har eksportert for resirkulering, regenerering eller destruering.

2. Innen 4. juli 2007 skal Kommisjonen, etter framgangsmåten nevnt i artikkel 12 nr. 2, fastsette formatet for rapportene omhandlet i nr. 1 i denne artikkel.

3. Kommisjonen skal treffe nødvendige tiltak for å sikre fortløpig behandling av opplysningene den mottar.

4. Medlemsstatene skal opprette rapporteringssystemer for relevante sektorer omhandlet i denne forordning, for i størst mulig utstrekning å framskaffe utslippsdata.

#### Artikkel 7

##### Merking

1. Uten at det berører bestemmelsene i direktiv 67/548/EØF(1) og direktiv 1999/45/EF(2) med hensyn til merking av farlige stoffer og stoffblandinger, skal produktene og utstyret som er oppført i nr. 2, og som inneholder fluorholdige klimagasser, ikke bringes i omsetning med mindre de kjemiske navnene på de fluorholdige klimagassene er identifisert ved hjelp av en form for merking som anvender den aksepterte industrinomenklaturen. Slik merking skal klart angi at produktet eller utstyret inneholder fluorholdige klimagasser som omfattes av Kyoto-protokollen, samt mengden av disse, og dette skal angis klart og utslettelig på produktet eller utstyret, nær servicepunktene for fylling eller gjenvinning av den fluorholdige klimagassen, eller på den delen av produktet eller utstyret som inneholder den fluorholdige klimagassen. Hermetisk lukkede systemer skal merkes som dette.

Opplysninger om de fluorholdige klimagassene, herunder deres potensial for global oppvarming, skal inngå i instruksjonshåndbøkene som leveres for slike produkter og slikt utstyr.

2. Nr. 1 får anvendelse på følgende typer produkter og utstyr:

- a) kjøleprodukter og -utstyr som inneholder perfluorkarboner, eller stoffblandinger som inneholder perfluorkarboner,
- b) kjøle- og klimaanleggsprodukter og -utstyr (andre enn slike som finnes i motorvogner), varmegjenvinningsanordninger, brannvernssystemer og brannslukningsapparater, dersom den aktuelle typen produkt eller utstyr inneholder hydrofluorkarboner eller stoffblandinger som inneholder hydrofluorkarboner,

(1) Rådsdirektiv 67/548/EØF av 27. juni 1967 om tilnærming av lover og forskrifter om klassifisering, emballering og merking av farlige stoffer (EFT L 196 av 16.8.1967, s. 1). Direktivet sist endret ved kommisjonsdirektiv 2004/73/EF (EUT L 152 av 30.4.2004, s. 1).

(2) Europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/45/EF av 31. mai 1999 om tilnærming av medlemsstatenes lover og forskrifter om klassifisering, emballering og merking av farlige stoffer (EFT L 200 av 30.7.1999, s. 1). Direktivet sist endret ved kommisjonsdirektiv 2006/8/EF (EUT L 19 av 24.1.2006, s. 12).

- c) bryteranlegg som inneholder svovelheksafluorid eller stoffblandinger som inneholder svovelheksafluorid, og

d) alle beholdere for fluorholdige klimagasser.

3. Formen på merkingen som skal benyttes, skal fastsettes etter framgangsmåten nevnt i artikkel 12 nr. 2. Krav til merking i tillegg til kravene i nr. 1 skal, dersom det er hensiktsmessig, vedtas i samsvar med samme framgangsmåte. Før Kommisjonen legger fram et forslag for komiteen nevnt i artikkel 12 nr. 1, skal Kommisjonen vurdere om det er ønskelig å ta med ytterligere miljøinformasjon, herunder om potensial for global oppvarming, på merkingen, idet det tas behørig hensyn til eksisterende merkeordninger som gjelder for produktene og utstyret omhandlet i nr. 2.

#### Artikkel 8

##### Bruksbegrensning

1. Bruken av svovelheksafluorid eller stoffblandinger som inneholder dette, i presstøping av magnesium, unntatt i tilfeller der mengden av svovelheksafluorid som brukes, er under 850 kg per år, skal være forbudt fra 1. januar 2008.

2. Bruken av svovelheksafluorid eller stoffblandinger som inneholder svovelheksafluorid til fylling av bildekk, skal være forbudt fra 4. juli 2007.

#### Artikkel 9

##### Omsetning

1. Omsetning av produkter og utstyr som inneholder, eller hvis funksjon er avhengig av, fluorholdige klimagasser oppført i vedlegg II, skal være forbudt slik det er angitt i nevnte vedlegg.

2. Nr. 1 får ikke anvendelse på produkter og utstyr som beviselig er framstilt før tidspunktet for ikrafttredelse av det berørte omsetningsforbudet.

3. a) Når en medlemsstat innen 31. desember 2005 har truffet nasjonale tiltak som er strengere enn de som er fastsatt i denne artikkel, og som omfattes av denne forordning når det gjelder omsetning av produkter og utstyr som inneholder, eller hvis funksjon er avhengig av, fluorholdige klimagasser, kan vedkommende medlemsstat, med forbehold for bokstav b), opprettholde disse nasjonale tiltakene fram til 31. desember 2012.

b) Vedkommende medlemsstat skal innen 4. juli 2007 underrette Kommisjonen om de nasjonale tiltakene, vedlagt en begrunnelse til støtte for disse tiltakene. Slike



tiltak må være forenlige med traktaten. Kommisjonen skal gi komiteen nevnt i artikkel 12 nr. 1 relevante opplysninger om slike tiltak.

#### *Artikkel 10*

##### **Revisjon**

1. På grunnlag av de framskritt som gjøres for å inneslutte eller erstatte fluorholdige klimagasser i klimaanlegg, unntatt slike som er installert i motorvogner og er omhandlet i rådsdirektiv 70/156/EØF av 6. februar 1970 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om typegodkjenning av motorvogner og deres tilhengere<sup>(1)</sup>, samt i kjølesystemer i transportmidler, skal Kommisjonen revidere denne forordning og senest 31. desember 2007 offentliggjøre en rapport. Kommisjonen skal eventuelt innen 31. desember 2008 la denne rapporten ledsages av forslag til regelverk, med henblikk på å anvende bestemmelsene i artikkel 3 på klimaanlegg, bortsett fra slike som er installert i motorvogner omhandlet i direktiv 70/156/EØF, og på kjølesystemer i transportmidler.

2. Innen 4. juli 2011 skal Kommisjonen offentliggjøre en rapport på grunnlag av erfaringene med anvendelsen av denne forordning. Rapporten skal særlig

- a) vurdere virkningen av relevante bestemmelser om utslipp og framtidige utslipp av fluorholdige klimagasser, og undersøke hvor kostnadseffektive disse bestemmelsene er,
- b) i lys av framtidige vurderingsrapporter fra IPCC, vurdere om flere fluorholdige klimagasser bør omfattes av vedlegg I,
- c) evaluere opplærings- og sertifiseringsprogrammene som er opprettet av medlemsstatene i henhold til artikkel 5 nr. 2,
- d) vurdere behovet for fellesskapsstandarter knyttet til kontroll av utslipp av fluorholdige klimagasser fra produkter og utstyr, særlig med hensyn til skum, herunder tekniske krav til utforming av produkter og utstyr,
- e) evaluere effektiviteten av inneslutningstiltak som treffes av driftsansvarlige i henhold til artikkel 3, og vurdere om det kan fastsettes høyeste tillatte lekkasjeverdier for installasjoner,
- f) vurdere og eventuelt foreslå en endring av rapporteringskravene i artikkel 6 nr. 1, særlig av mengdegrensen på ett tonn, og vurdere behovet for at vedkommende myndigheter jevnlig skal rapportere til Kommisjonen om anslåtte utslipp basert på representative prøvetakinger for å bedre den praktiske anvendelsen av disse rapporteringskravene,

g) vurdere behovet for utvikling og formidling av dokumenter som beskriver beste tilgjengelig teknikker og beste miljøpraksis når det gjelder forebygging og begrensning av utslipp av fluorholdige klimagasser,

h) ta med et generelt sammendrag av utviklingen, både i Fellesskapet og på internasjonalt plan, av den teknologiske situasjonen, særlig med hensyn til skum, hvilke erfaringer som er gjort, miljøkrav og eventuell innvirkning på det indre markedes virkemåte,

i) vurdere om erstatning av svovelheksafluorid i sandstøping, permanent presstøping og høytrykkspresstøping er teknisk mulig og kostnadseffektivt, og eventuelt foreslå en revisjon av artikkel 8 nr. 1 innen 1. januar 2009, og dessuten se nærmere på unntaket i artikkel 8 nr. 1 i lys av en ytterligere vurdering av tilgjengelige alternativer innen 1. januar 2010,

j) vurdere om det er teknisk mulig og kostnadseffektivt å la flere produkter og mer utstyr som inneholder fluorholdige klimagasser, omfattes av vedlegg II, idet det tas hensyn til energieffektiviteten, og eventuelt komme med forslag til endring av vedlegg II slik at det omfatter flere produkter og mer utstyr,

k) vurdere om fellesskapsbestemmelsene om fluorholdige klimagassers potensial for global oppvarming bør endres; eventuelle endringer bør ta hensyn til den teknologiske og vitenskapelige utvikling samt behovet for å respektere industriens tidsplaner for produktplanlegging, og

l) vurdere behovet for ytterligere tiltak fra Fellesskapets og medlemsstatenes side i lys av eksisterende og nye internasjonale forpliktelser når det gjelder utslippsreduksjon av klimagasser.

3. Om nødvendig skal Kommisjonen legge fram egnede forslag til endring av de relevante bestemmelsene i denne forordning.

#### *Artikkel 11*

Uten at det berører relevant fellesskapsrett, særlig fellesskapsregler for statsstøtte og europaparlaments- og rådsdirektiv 98/34/EF av 22. juni 1998 om en informasjonsprosedyre for standarder og tekniske forskrifter<sup>(2)</sup>, kan medlemsstatene fremme omsetning av produkter og utstyr som bruker alternativer til gasser med et høyt potensial for global oppvarming, og som er effektive, nyskapende og ytterligere reduserer klimavirkningene.

<sup>(1)</sup> EFT L 42 av 23.2.1970, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/64/EF (EUT L 310 av 25.11.2005, s. 10).

<sup>(2)</sup> EFT L 204 av 21.7.1998, s. 37. Direktivet sist endret ved tiltredelsesakten av 2003.

*Artikkel 12***Komité**

1. Kommisjonen skal bistås av komiteen nedsatt ved artikkel 18 i forordning (EF) 2037/2000.
2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.  
Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.
3. Komiteen fastsetter sin forretningsorden.

*Artikkel 13***Sanksjoner**

1. Medlemsstatene skal fastsette regler for sanksjoner som får anvendelse på brudd på bestemmelsene i denne forordning, og treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at sanksjonene gjennomføres. De fastsatte sanksjonene skal være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende.

2. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om sine regler for sanksjoner innen 4. juli 2008, og umiddelbart underrette den ved eventuelle senere endringer som berører disse reglene.

*Artikkel 14*

Uten at det berører artikkel 9 nr. 3, kan medlemsstatene beholde eller innføre strengere vernetiltak etter framgangsmåtene fastsatt i traktatens artikkel 95 i tilknytning til artikkel 7, 8 og 9 i denne forordning, eller i samsvar med traktatens artikkel 176 i tilknytning til andre artikler i denne forordning.

*Artikkel 15***Ikrafttredelse**

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 4. juli 2007, med unntak av artikkel 9 og vedlegg II, som får anvendelse fra 4. juli 2006.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Strasbourg, 17. mai 2006.

*For Europaparlamentet*

J. BORRELL FONTELLES

*President*

*For Rådet*

H. WINKLER

*Formann*

## VEDLEGG I

## DEL 1

## Fluorholdige klimagasser omhandlet i artikkel 2 nr. 1

Fluorholdig klimagass	Kjemisk formel	Potensial for global oppvarming (GWP)
Svovelheksafluorid	SF <sub>6</sub>	22 200
<i>Hydrofluorkarboner (HFC):</i>		
HFC-23	CHF <sub>3</sub>	12 000
HFC-32	CH <sub>2</sub> F <sub>2</sub>	550
HFC-41	CH <sub>3</sub> F	97
HFC-43-10mee	C <sub>3</sub> H <sub>2</sub> F <sub>10</sub>	1 500
HFC-125	C <sub>2</sub> HF <sub>5</sub>	3 400
HFC-134	C <sub>2</sub> H <sub>2</sub> F <sub>4</sub>	1 100
HFC-134a	CH <sub>2</sub> FCF <sub>3</sub>	1 300
HFC-152a	C <sub>2</sub> H <sub>4</sub> F <sub>2</sub>	120
HFC-143	C <sub>2</sub> H <sub>3</sub> F <sub>3</sub>	330
HFC-143a	C <sub>2</sub> H <sub>3</sub> F <sub>3</sub>	4 300
HFC-227ea	C <sub>3</sub> HF <sub>7</sub>	3 500
HFC-236cb	CH <sub>2</sub> FCF <sub>2</sub> CF <sub>3</sub>	1 300
HFC-236ea	CHF <sub>2</sub> CHFCF <sub>3</sub>	1 200
HFC-236fa	C <sub>3</sub> H <sub>2</sub> F <sub>6</sub>	9 400
HFC-245ca	C <sub>3</sub> H <sub>3</sub> F <sub>5</sub>	640
HFC-245fa	CHF <sub>2</sub> CH <sub>2</sub> CF <sub>3</sub>	950
HFC-365mfc	CF <sub>3</sub> CH <sub>2</sub> CF <sub>2</sub> CH <sub>3</sub>	890
<i>Perfluorkarboner (PFC):</i>		
Perfluormetan	CF <sub>4</sub>	5 700
Perfluoretan	C <sub>2</sub> F <sub>6</sub>	11 900
Perfluorpropan	C <sub>3</sub> F <sub>8</sub>	8 600
Perfluorbutan	C <sub>4</sub> F <sub>10</sub>	8 600
Perfluorpentan	C <sub>5</sub> F <sub>12</sub>	8 900
Perfluorheksan	C <sub>6</sub> F <sub>14</sub>	9 000
Perfluorsyklobutan	c-C <sub>4</sub> F <sub>8</sub>	10 000

**DEL 2****Metode for beregning av en stoffblandings samlede potensial for global oppvarming (GWP)**

Samlet GWP for en stoffblanding er et veid gjennomsnitt, utledet fra summen av de veide fraksjonene av de enkelte stoffene multiplisert med deres GWP-verdier.

$$\Sigma (\text{stoff X \%} \times \text{GWP}) + (\text{stoff Y \%} \times \text{GWP}) + \dots (\text{stoff N \%} \times \text{GWP})$$

der % er bidraget i vekt med et veid avvik på +/- 1 %.

Eksempel på anvendelse av formelen på en teoretisk blanding av gasser som består av 23 % HFC-32; 25 % HFC-125 og 52 % HFC-134a:

$$\Sigma (23 \% \times 550) + (25 \% \times 3\,400) + (52 \% \times 1\,300)$$

→ Samlet GWP = 1 652,5

---

## VEDLEGG II

**Omsetningsforbud i samsvar med artikkel 9**

Fluorholdige klimagasser	Produkter og utstyr	Forbudsdato
Fluorholdige klimagasser	Engangsbeholdere	4. juli 2007
Hydrofluorkarboner og perfluorkarboner	Systemer for ikke-innesluttet direkte fordamping som inneholder kjølemidler	4. juli 2007
Perfluorkarboner	Brannvernssystemer og brannslukningsapparater	4. juli 2007
Fluorholdige klimagasser	Vinduer for privatboliger	4. juli 2007
Fluorholdige klimagasser	Andre vinduer	4. juli 2008
Fluorholdige klimagasser	Fottøy	4. juli 2006
Fluorholdige klimagasser	Dekk	4. juli 2007
Fluorholdige klimagasser	Enkomponentskum, unntatt dersom dette er nødvendig for å oppfylle nasjonale sikkerhetsstandarder	4. juli 2008
Hydrofluorkarboner	Aerosolbeholdere til morosaker og dekorasjonsformål	4. juli 2009



**KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 101/2008****2014/EØS/10/02****av 4. februar 2008**

**om endring av rådsforordning (EØF) nr. 574/72 om regler for gjennomføring av forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse av trygdeordninger på arbeidstakere, selvstendig næringsdrivende og deres familiemedlemmer som flytter innenfor Fellesskapet(\*)**

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP  
HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til rådsforordning (EØF) nr. 574/72 av 21. mars 1972 om regler for gjennomføring av forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse av trygdeordninger på arbeidstakere, selvstendig næringsdrivende og deres familiemedlemmer som flytter innenfor Fellesskapet<sup>(1)</sup>, særlig artikkel 122, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Noen medlemsstater eller deres kompetente myndigheter har anmodet om endringer i vedleggene til forordning (EØF) nr. 574/72.
- 2) De foreslåtte endringene er en følge av de beslutninger som er truffet av de berørte medlemsstater eller deres kompetente myndigheter som utpeker de myndigheter som har ansvar for at trygdelovgivningen gjennomføres i samsvar med fellesskapsretten.

3) De ordningene som i samsvar med artikkel 94 og 95 i forordning (EØF) nr. 574/72 skal tas i betraktning ved beregning av gjennomsnittlig årlige utgifter til naturalytelser, er oppført i vedlegg 9 til nevnte forordning.

4) Det er innhentet enstemmig uttalelse fra Den administrative kommisjon for trygd for vandrearbeidere —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

*Artikkel 1*

Vedlegg 1-7 og vedlegg 9 og 10 til forordning (EØF) nr. 574/72 endres i samsvar med vedlegget til denne forordning.

*Artikkel 2*

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 4. februar 2008.

*For Kommisjonen*

Vladimír ŠPIDLA

*Medlem av Kommisjonen*

(\*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 31 av 5.2.2008, s. 15, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 113/2008 av 7. november 2008 om endring av EØS-avtalens vedlegg VI (Trygd), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 79, 18.12.2008, s. 10.

<sup>(1)</sup> EFT L 74 av 27.3.1972, s. 1. Forordningen sist endret ved kommisjonsforordning (EF) nr. 311/2007 (EUT L 82 av 23.3.2007, s. 6).

## VEDLEGG

I vedlegg 1-7 og i vedlegg 9 og 10 til forordning (EØF) nr. 574 gjøres følgende endringer:

1. Vedlegg 1 avsnitt «S. ØSTERRIKE» skal lyde:

## «S. ØSTERRIKE

1. Bundesminister für Soziales und Konsumentenschutz (forbundsministeren for sosial trygghet og forbrukervern), Wien
2. Bundesminister für Wirtschaft und Arbeit (forbundsministeren for økonomi og arbeid), Wien
3. Bundesminister für Gesundheit, Familie und Jugend (forbundsministeren for helse, familie og ungdom), Wien
4. Særlige ordninger for tjenestemenn: Bundeskanzler (forbundskansleren), Wien, eller den berørte delstatsregjeringen»

2. I vedlegg 2 gjøres følgende endringer:

- a) I avsnittet «R. NEDERLAND» skal nr. 5 lyde:

## «5. Familieytelser:

Den allmenne loven om barnetrygd (Algemene Kinderbijslagwet):

- a) Dersom vedkommende som har rett til ytelser, er bosatt i Nederland:

Trygdeinstitusjonens distriktskontor (Districtskantoor van de Sociale Verzekeringsbank) i det distriktet der vedkommende er bosatt

- b) Dersom vedkommende som har rett til ytelser, er bosatt utenfor Nederland, men vedkommendes arbeidsgiver er bosatt eller driver virksomhet i Nederland:

Trygdeinstitusjonens distriktskontor (Districtskantoor van de Sociale Verzekeringsbank) i det distriktet der vedkommendes arbeidsgiver er bosatt eller driver virksomhet

- c) Andre tilfeller:

Sociale Verzekeringsbank, Postbus 1100, 1180 BH Amstelveen.

Barneloven (Wet Kinderopvang):

Skattemyndighet/Ytelser (Belastingdienst/Toeslagen)»

- b) I avsnitt «T. POLEN» gjøres følgende endringer:

- i) Nr. 2 bokstav a), b), c) og d) skal lyde:

«a) for personer som nylig har vært arbeidstakere eller selvstendig næringsdrivende, bortsett fra selvstendig næringsdrivende gårdbrukere, samt for yrkesmilitære og tjenestemenn som har tilbakelagt andre tjenesteperioder enn dem som er nevnt i bokstav c) i) og ii), bokstav d) i) og ii) og bokstav e) i) og ii):

1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (trygdeinstitusjon — ZUS) — lokalkontoret i Łódź — for personer som har tilbakelagt

- a) utelukkende polsk trygdetid, og som er bosatt i Spania, Portugal, Italia, Hellas, på Kypros eller Malta

- b) polsk og utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Spania, Portugal, Italia, Hellas, på Kypros eller Malta

2. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (trygdeinstitusjon — ZUS) — lokalkontoret i Nowy Sącz — for personer som har tilbakelagt
    - a) utelukkende polsk trygdetid, og som er bosatt i Østerrike, Tsjekkia, Ungarn, Slovakia, Slovenia eller Sveits
    - b) polsk og utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Østerrike, Tsjekkia, Ungarn, Slovakia, Slovenia eller Sveits
  3. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (trygdeinstitusjon — ZUS) — lokalkontoret i Opole — for personer som har tilbakelagt
    - a) utelukkende polsk trygdetid, og som er bosatt i Tyskland
    - b) polsk og utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Tyskland
  4. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (trygdeinstitusjon — ZUS) — lokalkontoret i Szczecin — for personer som har tilbakelagt
    - a) utelukkende polsk trygdetid, og som er bosatt i Danmark, Finland, Sverige, Litauen, Latvia eller Estland
    - b) polsk og utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Danmark, Finland, Sverige, Litauen, Latvia eller Estland
  5. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (trygdeinstitusjon — ZUS) — I Oddział w Warszawie — Centralne Biuro Obsługi Umów Międzynarodowych (kontor I i Warsawa — hovedkontoret for internasjonale avtaler) — for personer som har tilbakelagt
    - a) utelukkende polsk trygdetid, og som er bosatt i Belgia, Bulgaria, Frankrike, Irland, Luxembourg, Nederland, Romania eller Det forente kongerike
    - b) polsk og utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Belgia, Bulgaria, Frankrike, Irland, Luxembourg, Nederland, Romania eller Det forente kongerike
- b) for personer som nylig har vært selvstendig næringsdrivende gårdbrukere, og som ikke har tilbakelagt tjenesteperioder som nevnt i bokstav c) i) og ii), bokstav d) i) og ii) og bokstav e) i) og ii):
1. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (trygdekasse for landbruket — KRUS) — regionkontoret i Warszawa — for personer som har tilbakelagt
    - a) utelukkende polsk trygdetid, og som er bosatt i Østerrike, Danmark, Finland eller Sverige
    - b) polsk og utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Østerrike, Danmark, Finland eller Sverige
  2. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (trygdekasse for landbruket — KRUS) — regionkontoret i Tomaszów Mazowiecki — for personer som har tilbakelagt
    - a) utelukkende polsk trygdetid, og som er bosatt i Spania, Italia eller Portugal
    - b) polsk og utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Spania, Italia eller Portugal
  3. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (trygdekasse for landbruket — KRUS) — regionkontoret i Częstochowa — for personer som har tilbakelagt
    - a) utelukkende polsk trygdetid, og som er bosatt i Frankrike, Belgia, Luxembourg, Nederland eller Sveits
    - b) polsk og utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Frankrike, Belgia, Luxembourg, Nederland eller Sveits

4. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (trygdekasse for landbruket — KRUS) — regionkontoret i Nowy Sącz — for personer som har tilbakelagt
    - a) utelukkende polsk trygdetid, og som er bosatt i Tsjekkia, Estland, Latvia, Litauen, Ungarn, Slovenia, Slovakia, Bulgaria eller Romania
    - b) polsk og utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Tsjekkia, Estland, Latvia, Litauen, Ungarn, Slovenia, Slovakia, Bulgaria eller Romania
  5. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (trygdekasse for landbruket — KRUS) — regionkontoret i Poznań — for personer som har tilbakelagt
    - a) utelukkende polsk trygdetid, og som er bosatt i Det forente kongerike, Irland, Hellas, på Malta eller Kypros
    - b) polsk og utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Det forente kongerike, Irland, Hellas, på Malta eller Kypros
  6. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (trygdekasse for landbruket — KRUS) — regionkontoret i Ostrów Wielkopolski — for personer som har tilbakelagt
    - a) utelukkende polsk trygdetid, og som er bosatt i Tyskland
    - b) polsk og utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Tyskland
- c) for yrkesmilitære, ansatte i militær kontraspionasje og ansatte i den militære etterretningstjenesten:
- i) når det gjelder uførepensjon, dersom den siste perioden har vært perioden med militærtjeneste, som ansatt i militær kontraspionasje eller i den militære etterretningstjenesten
  - ii) når det gjelder alderspensjon, dersom tjenesteperioden nevnt i bokstav c)-e), til sammen utgjør minst ti år for personer som har trådt ut av tjeneste før 1. januar 1983, eller 15 år for personer som har trådt ut av tjeneste etter 31. desember 1982
  - iii) når det gjelder etterlattepensjon, dersom vilkåret i bokstav c) i) eller ii) er oppfylt:
- Wojskowe Biuro Emerytalne w Warszawie (kontoret for militærpensjon, Warszawa)
- d) for tjenestemenn i politiet, statens sikkerhetstjeneste, den interne sikkerhetstjeneste, etterretningstjenesten (offentlige sikkerhetstjenester), hovedkontoret for korrupsjonsbekjempelse, grensepolitiet, regjeringens sikkerhetstjeneste og det nasjonale brannvesenet:
- i) når det gjelder uførepensjon, dersom den siste perioden har vært en periode innenfor en av ovennevnte organisasjoner
  - ii) når det gjelder alderspensjon, dersom tjenesteperioden nevnt i bokstav c)-e), til sammen utgjør minst ti år for personer som har trådt ut av tjeneste før 1. april 1983, eller 15 år for personer som har trådt ut av tjeneste etter 31. mars 1983
  - iii) når det gjelder etterlattepensjon, dersom vilkåret i bokstav d) i) eller ii) er oppfylt:
- Zakład Emerytalno-Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie (pensjonskontoret i innenriks- og administrasjonsdepartementet, Warszawa)»
- ii) Nr. 3 bokstav b) ii) skal lyde:

«ii) ved hovedforsørgers uførhet eller død:

- for personer som var arbeidstakere eller selvstendig næringsdrivende (bortsett fra selvstendig næringsdrivende gårdbrukere) på det tidspunkt trygdetilfellet inntraff, og for arbeidsløse akademikere under opplæring eller i praksis da trygdetilfellet inntraff:

de enheter innenfor trygdeinstitusjonen ZUS (Zakład Ubezpieczeń Społecznych) som er oppført i nr. 2 bokstav a)

- for personer som var selvstendig næringsdrivende gårdbrukere da trygdetilfellet inntraff:

de enheter innenfor trygdekassen for landbruket (Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego) som er oppført i nr. 2 bokstav b)

- for yrkesmilitære og ansatte angitt i nr. 2 bokstav c), dersom trygdetilfellet inntreffer i en periode der vedkommende er i militærtjeneste eller tjeneste innenfor en av organisasjonene angitt i nr. 2 bokstav c):

Wojskowe Biuro Emerytalne w Warszawie (kontoret for militærpensjon, Warszawa)

- for ansatte nevnt i nr. 2 bokstav d), dersom trygdetilfellet inntreffer i en periode der vedkommende er i tjeneste innenfor en av organisasjonene angitt i nr. 2 bokstav d):

Zakład Emerytalno-Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie (pensjonskontoret i innenriks- og administrasjonsdepartementet, Warszawa)

- for fengselstjenestemenn, dersom trygdetilfellet inntreffer i en periode med slik tjeneste:

Biuro Emerytalne Służby Więziennej w Warszawie (pensjonskontoret for fengselsvesenet, Warszawa)

- for dommere og påtalemyndighetens representanter:

særlige enheter innenfor justisdepartementet»

iii) Nr. 4 bokstav g) skal lyde:

«g) for pensjonister:

- som har rett til ytelser fra trygdeordningen for arbeidstakere og selvstendig næringsdrivende, bortsett fra selvstendig næringsdrivende gårdbrukere:

de enheter innenfor trygdeinstitusjonen ZUS (Zakład Ubezpieczeń Społecznych) som er oppført i nr. 2 bokstav a)

- som har rett til ytelser fra trygdeordningen for gårdbrukere:

de enheter innenfor trygdekassen for landbruket (Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego) som er oppført i nr. 2 bokstav b)

- som har rett til ytelser fra pensjonsordningen for yrkesmilitære eller fra pensjonsordningen for ansatte nevnt i nr. 2 bokstav c):

Wojskowe Biuro Emerytalne w Warszawie (kontoret for militærpensjon, Warszawa)

- som har rett til ytelser fra pensjonsordningen for ansatte nevnt i nr. 2 bokstav d):

Zakład Emerytalno-Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie (pensjonskontoret i innenriks- og administrasjonsdepartementet, Warszawa)



- som har rett til ytelser fra pensjonsordningen for fengselstjenestemenn:  
Biuro Emerytalne Służby Więziennej w Warszawie (pensjonskontoret for fengselsvesenet, Warszawa)
- som er tidligere dommere og representanter for påtalemyndigheten:  
særlige enheter innenfor justisdepartementet»

3. I vedlegg 3 gjøres følgende endringer:

- a) I avsnittet «R. NEDERLAND» skal nr. 5 lyde:

#### «5. Familieytelser

- a) Den allmenne loven om barnetrygd (Algemene Kinderbijslagwet):  
Trygdeinstitusjonens distriktskontor (Districtskantoor van de Sociale Verzekeringsbank) i det distriktet der familiemedlemmet er bosatt
- b) Barneloven (Wet Kinderopvang):  
Skattemyndighet/Ytelser (Belastingsdienst/Toeslagen)»

- b) I avsnittet «T. POLEN» gjøres følgende endringer:

- i) Nr. 2 skal lyde:

#### «2. Uførepensjon, alderspensjon og etterlattepensjon

- a) for personer som nylig har vært arbeidstakere eller selvstendig næringsdrivende, bortsett fra selvstendig næringsdrivende gårdbrukere, samt for yrkesmilitære og tjenestemenn som har tilbakelagt andre tjenesteperioder enn dem som er nevnt i bokstav c) d) og e):
1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (trygdeinstitusjon — ZUS) — lokalkontoret i Łódź — for personer som har tilbakelagt polsk og utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Spania, Portugal, Italia, Hellas, på Kypros eller Malta
  2. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (trygdeinstitusjon — ZUS) — lokalkontoret i Nowy Sącz — for personer som har tilbakelagt polsk og utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Østerrike, Tsjekkia, Ungarn, Slovakia, Slovenia eller Sveits
  3. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (trygdeinstitusjon — ZUS) — lokalkontoret i Opole — for personer som har tilbakelagt polsk og utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Tyskland
  4. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (trygdeinstitusjon — ZUS) — lokalkontoret i Szczecin — for personer som har tilbakelagt polsk og utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Danmark, Finland, Sverige, Litauen, Latvia eller Estland
  5. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (trygdeinstitusjon — ZUS) — I Oddział w Warszawie — Centralne Biuro Obsługi Umów Międzynarodowych (kontor I i Warszawa — sentralkontoret for internasjonale avtaler) — for personer som har tilbakelagt polsk og utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Belgia, Bulgaria, Frankrike, Irland, Luxembourg, Nederland, Romania eller Det forente kongerike
- b) for personer som nylig har vært selvstendig næringsdrivende gårdbrukere, og som ikke har vært yrkesmilitære eller ansatte som nevnt i bokstav c), d) og e):
1. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (trygdekasse for landbruket — KRUS) — regionkontoret i Warszawa — for personer som har tilbakelagt polsk og utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Østerrike, Danmark, Finland eller Sverige

2. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (trygdekasse for landbruket — KRUS) — regionkontoret i Tomaszów Mazowiecki — for personer som har tilbakelagt polsk og utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Spania, Italia eller Portugal
  3. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (trygdekasse for landbruket — KRUS) — regionkontoret i Częstochowa — for personer som har tilbakelagt polsk og utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Frankrike, Belgia, Luxembourg, Nederland eller Sveits
  4. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (trygdekasse for landbruket — KRUS) — regionkontoret i Nowy Sącz — for personer som har tilbakelagt polsk og utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Tsjekkia, Estland, Latvia, Litauen, Ungarn, Slovenia, Slovakia, Bulgaria eller Romania
  5. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (trygdekasse for landbruket — KRUS) — regionkontoret i Poznań — for personer som har tilbakelagt polsk og utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Det forente kongerike, Irland, Hellas, på Malta eller Kypros
  6. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (trygdekasse for landbruket — KRUS) — regionkontoret i Ostrów Wielkopolski — for personer som har tilbakelagt polsk og utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Tyskland
- c) for yrkesmilitære, ansatte i militær kontrapionasje og ansatte i den militære etterretningstjenesten når det gjelder polske tjenesteperioder og utenlandsk trygdetid:
- Wojskowe Biuro Emerytalne w Warszawie (kontoret for militærpensjon, Warszawa), dersom det er den kompetente institusjon nevnt i vedlegg 2 nr. 2 bokstav c)
- d) for tjenestemenn i politiet, statens sikkerhetstjeneste, den interne sikkerhetstjeneste, etterretningstjenesten (offentlige sikkerhetstjenester), hovedkontoret for korrupsjonsbekjempelse, grensepolitiet, regjeringens sikkerhetstjeneste og det nasjonale brannvesenet, når det gjelder polske tjenesteperioder og utenlandsk trygdetid:
- Zakład Emerytalno-Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie (pensjonskontoret i innenriks- og administrasjonsdepartementet, Warszawa), dersom det er den kompetente institusjon nevnt i vedlegg 2 nr. 2 bokstav d)
- e) for fengselstjenestemenn når det gjelder polske tjenesteperioder og utenlandsk trygdetid:
- Biuro Emerytalne Służby Więziennej w Warszawie (pensjonskontoret for fengselsvesenet, Warszawa), dersom det er den kompetente institusjon nevnt i vedlegg 2 nr. 2 bokstav e)
- f) for dommere og påtalemyndighetens representanter:
- særlige enheter innenfor justisdepartementet
- g) for personer som har tilbakelagt utelukkende utenlandsk trygdetid:
1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (trygdeinstitusjon — ZUS) — lokalkontoret i Łódź — for personer som har tilbakelagt utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Spania, Portugal, Italia, Hellas, på Kypros eller Malta
  2. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (trygdeinstitusjon — ZUS) — lokalkontoret i Nowy Sącz — for personer som har tilbakelagt utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Østerrike, Tsjekkia, Ungarn, Slovakia eller Slovenia
  3. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (trygdeinstitusjon — ZUS) — lokalkontoret i Opole — for personer som har tilbakelagt utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Tyskland
  4. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (trygdeinstitusjon — ZUS) — lokalkontoret i Szczecin — for personer som har tilbakelagt utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Danmark, Finland, Sverige, Litauen, Latvia eller Estland

5. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (trygdeinstitusjon — ZUS) — I Oddział w Warszawie — Centralne Biuro Obsługi Umów Międzynarodowych (kontor I i Warszawa — sentralkontoret for internasjonale avtaler) — for personer som har tilbakelagt utenlandsk trygdetid, herunder trygdetid som nylig er tilbakelagt i Belgia, Bulgaria, Frankrike, Irland, Luxembourg, Nederland, Romania eller Det forente kongerike»

ii) Nr. 3 bokstav b) skal lyde:

«b) kontantytelser:

i) ved sykdom:

- det lokalkontor for Zakład Ubezpieczeń Społecznych (trygdeinstitusjon — ZUS) som er det kompetente organ for bosted eller oppholdssted
- det regionkontor for Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (trygdekasse for landbruket — KRUS) som er det kompetente organ for bosted eller oppholdssted

ii) ved hovedforsørgers uførhet eller død:

- for personer som nylig har vært arbeidstakere eller selvstendig næringsdrivende, bortsett fra selvstendig næringsdrivende gårdbrukere:

de enheter innenfor trygdeinstitusjonen ZUS (Zakład Ubezpieczeń Społecznych) som er oppført under nr. 2 bokstav a)

- for personer som nylig har vært selvstendig næringsdrivende gårdbrukere:

de enheter innenfor trygdekassen for landbruket (Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego) som er oppført under nr. 2 bokstav b)

- for yrkesmilitære og ansatte nevnt i nr. 2 bokstav c) som har tilbakelagt polske perioder med militærtjeneste, dersom den siste perioden har vært en periode innenfor militærtjeneste eller i en av organisasjonene oppført i nr. 2 bokstav c) og utenlandsk trygdetid:

Wojskowe Biuro Emerytalne w Warszawie (kontoret for militærpensjon, Warszawa), dersom det er den kompetente institusjon nevnt i vedlegg 2 nr. 3 bokstav b) ii) tredje strekpunkt

- for ansatte nevnt i nr. 2 bokstav d), i forbindelse med polske tjenesteperioder, dersom siste periode har vært tjenesteperioden i en av organisasjonene oppført i nr. 2 bokstav d) og utenlandsk trygdetid:

Zakład Emerytalno-Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie (pensjonskontoret i innenriks- og administrasjonsdepartementet, Warszawa), dersom det er den kompetente institusjon nevnt i vedlegg 2 nr. 3 bokstav b) ii) fjerde strekpunkt

- for fengselstjenestemenn i forbindelse med polske tjenesteperioder, dersom siste periode har vært en periode med nevnte tjeneste og utenlandsk trygdetid:

Biuro Emerytalne Służby Więziennej w Warszawie (pensjonskontoret for fengselsvesenet, Warszawa), dersom det er den kompetente institusjon nevnt i vedlegg 2 nr. 3 bokstav b) ii) femte strekpunkt

- for dommere og påtalemyndighetens representanter:

særlige enheter innenfor justisdepartementet

- for personer som har tilbakelagt utelukkende utenlandsk trygdetid:

de enheter innenfor trygdeinstitusjonen ZUS (Zakład Ubezpieczeń Społecznych) som er oppført i nr. 2 bokstav g)»

iii) Nr. 4 bokstav g) skal lyde:

«g) for pensjonister:

- som har rett til ytelser fra trygdeordningen for arbeidstakere og selvstendig næringsdrivende, bortsett fra selvstendig næringsdrivende gårdbrukere:

de enheter innenfor trygdeinstitusjonen ZUS (Zakład Ubezpieczeń Społecznych) som er oppført under nr. 2 bokstav a)

- som har rett til ytelser fra trygdeordningen for gårdbrukere:

de enheter innenfor trygdekassen for landbruket (Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego) som er oppført i nr. 2 bokstav b)

- som har rett til ytelser fra pensjonsordningen for yrkesmilitære eller fra pensjonsordningen for ansatte nevnt i nr. 2 bokstav c):

Wojskowe Biuro Emerytalne w Warszawie (kontoret for militærpensjon, Warszawa),

- som har rett til ytelser fra pensjonsordningen for ansatte nevnt i nr. 2 bokstav d):

Zakład Emerytalno-Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie (pensjonskontoret i innenriks- og administrasjonsdepartementet, Warszawa)

- som har rett til ytelser fra pensjonsordningen for fengselstjenestemenn:

Biuro Emerytalne Służby Więziennej w Warszawie (pensjonskontoret for fengselsvesenet, Warszawa)

- som har rett til ytelser fra pensjonsordningen for dommere og påtalemyndighetens representanter:

særlige enheter innenfor justisdepartementet

- for personer som mottar utelukkende utenlandske pensjoner:

de enheter innenfor trygdeinstitusjonen ZUS (Zakład Ubezpieczeń Społecznych) som er oppført i nr. 2 bokstav g)»

4. I vedlegg 4 gjøres følgende endringer:

I avsnittet «S. ØSTERRIKE» skal nr. 3 lyde:

«3. Familieytelser

- a) familieytelser unntatt barneomsorgsstønad (Kinderbetreuungsgeld):

Bundesministerium für Gesundheit, Familie und Jugend (forbundsministeriet for helse, familie og ungdom), Wien

- b) barneomsorgsstønad (Kinderbetreuungsgeld):

Niederösterreichische Gebietskrankenkasse (trygdekassen i provinsen Niederösterreich) — kompetent senter for barneomsorgsstønad»

5. I vedlegg 5 gjøres følgende endringer:

- a) Avsnitt «14. BELGIA— LUXEMBOURG» skal lyde:

«14. BELGIA — LUXEMBOURG

- a) ...

- b) ...

- c) Avtale av 28. januar 1961 om inndrivelse av trygdeavgifter

d) ...

e) Avtale av 16. april 1976 om avkall på refusjon av utgifter til administrative kontroller og legeundersøkelser i henhold til gjennomføringsforordningens artikkel 105 nr. 2

f) ...»

b) Avsnitt «48. BULGARIA — SLOVAKIA» skal lyde:

«48. BULGARIA — SLOVAKIA

Ingen.»

c) Avsnitt «89. DANMARK — NEDERLAND» skal lyde:

«89. DANMARK — NEDERLAND

a) Avtale av 12. desember 2006 om refusjon av utgifter til naturalytelser i henhold til forordning nr. 1408/71 og 574/72

b) Brevveksling av 30. mars og 25. april 1979 om forordningens artikkel 70 nr. 3 og gjennomføringsforordningens artikkel 105 nr. 2 (avkall på refusjon av utgifter til ytelser betalt i henhold til forordningens artikkel 69 og av utgifter til administrative kontroller og legeundersøkelser)»

d) Avsnitt «113. TYSKLAND — POLEN» skal lyde:

«113. TYSKLAND — POLEN

a) Avtale av 11. januar 1977 om gjennomføring av konvensjonen av 9. oktober 1975 om alderspensjon og ytelser ved yrkesskade

b) ...

c) Artikkel 26 i avtale av 24. oktober 1996 om avkall på refusjon av utgifter til legekontroll, observasjon og reiseutgifter for leger og trygdede med hensyn til kontantytelser ved sykdom og svangerskap»

6. I vedlegg 6 gjøres følgende endringer:

a) Avsnitt «B. BULGARIA» skal lyde:

«B. BULGARIA

1. i forhold til Belgia, Tsjekkia, Danmark, Estland, Hellas, Spania, Frankrike, Irland, Italia, Kypros, Latvia, Litauen, Luxembourg, Ungarn, Malta, Nederland, Østerrike, Polen, Portugal, Romania, Slovenia, Slovakia, Finland, Sverige og Det forente kongerike: direkte betaling

2. i forhold til Tyskland: betaling gjennom kontaktorgan»

b) Avsnitt «T. POLEN» skal lyde:

«T. POLEN:

Direkte betaling»

7. I vedlegg 7 gjøres følgende endringer:

Avsnitt «B. BULGARIA» skal lyde:

«B. BULGARIA

Българска Народна Банка (den bulgarske nasjonalbank), София»



8. I vedlegg 9 gjøres følgende endringer:

Avsnitt «B. BULGARIA» skal lyde:

«B. BULGARIA

De gjennomsnittlige årlige utgiftene til naturalytelse skal beregnes ved å ta hensyn til naturalytelsene i henhold til lov om syketrygd, helseloven og lov om integrering av funksjonshemmede personer»

9. I vedlegg 10 gjøres følgende endringer:

a) Avsnitt «B. BULGARIA» skal lyde:

«B. BULGARIA

1. Ved anvendelse av forordningens artikkel 14c, 14d nr. 3 og artikkel 17:

– Национална агенция за приходите (kontor for statlige inntekter), София

2. Ved anvendelse av gjennomføringsforordningens artikkel 6 nr. 1:

– Национална агенция за приходите (kontor for statlige inntekter), София

3. Ved anvendelse av følgende:

a) Gjennomføringsforordningens artikkel 8 og 38 nr. 1:

– Министерство на здравеопазването (helsedepartementet), София,

– Национална здравноосигурителна каса (den nasjonale sykekasse), София

– Национален осигурителен институт (nasjonalt trygdeinstitutt), София

b) Gjennomføringsforordningens artikkel 10b, artikkel 11 nr. 1, artikkel 11a nr. 1, artikkel 12a, artikkel 13 nr. 3, artikkel 14 nr. 1, 2 og 3, og artikkel 109:

– Национална агенция за приходите (kontor for statlige inntekter), София

4. Ved anvendelse av gjennomføringsforordningens artikkel 70 nr. 1, artikkel 80 nr. 2, artikkel 81 og 82 nr. 2, og artikkel 110:

– Национален осигурителен институт (nasjonalt trygdeinstitutt), София

5. Ved anvendelse av gjennomføringsforordningens artikkel 86 nr. 2:

– Агенция за социално подпомагане (kontor for sosialhjelp), София

6. Ved anvendelse av gjennomføringsforordningens artikkel 102 nr. 2 og artikkel 113 nr. 2:

– Министерство на здравеопазването (helsedepartementet), София

– Национална здравноосигурителна каса (den nasjonale sykekasse), София»

b) I avsnittet «E. TYSKLAND» skal nr. 2 lyde:

«2. Ved anvendelse av følgende:

– forordningens artikkel 14 nr. 1 bokstav a) og artikkel 14b nr. 1 og, for avtaler i henhold til forordningens artikkel 17, i forbindelse med gjennomføringsforordningens artikkel 11

– artikkel 14a nr. 1 bokstav a) og artikkel 14b nr. 2 og, for avtaler i henhold til forordningens artikkel 17, i forbindelse med gjennomføringsforordningens artikkel 11a

- artikkel 14 nr. 2 og 3, artikkel 14a nr. 2-4 og artikkel 14c bokstav a) og, for avtaler i henhold til forordningens artikkel 17, i forbindelse med gjennomføringsforordningens artikkel 12a:

i) personer med sykeforsikring:

- den institusjon de er forsikret hos, og tollmyndighetene når det gjelder kontroller

ii) personer som ikke har sykeforsikring og ikke omfattes av en pensjonsordning i yrkessammenheng:

- kompetent pensjonsforsikringsinstitusjon, og tollmyndighetene når det gjelder kontroller

iii) personer som ikke har sykeforsikring, men som omfattes av en pensjonsordning i yrkessammenheng:

- Arbeitsgemeinschaft Berufsständischer Versorgungseinrichtungen (arbeidsgruppen for tjenstepensjonsordninger), Köln, og tollmyndighetene når det gjelder kontroller»

c) I avsnittet «S. ØSTERRIKE» skal nr. 1 lyde:

«1. Ved anvendelse av forordningens artikkel 14 nr. 1 bokstav b), artikkel 14a nr. 1 bokstav b) og artikkel 17:

Bundesminister für Soziales und Konsumentenschutz (forbundsministeren for sosial trygghet og forbrukervern) i forståelse med Bundesminister für Gesundheit, Familie und Jugend (forbundsministeren for helse, familie og ungdom), i forståelse med den respektive offentlige forvaltning med hensyn til særlige ordninger for tjenstemenn, og i forståelse med den respektive pensjonsinstitusjon med hensyn til pensjonsordninger for foreninger for frie yrker (Kammern der Freien Berufe)»

d) I avsnittet «T. POLEN» gjøres følgende endringer:

i) Nr. 5 skal lyde:

«5. Ved anvendelse av gjennomføringsforordningens artikkel 38 nr. 1:

- a) for personer som nylig har vært arbeidstakere eller selvstendig næringsdrivende, bortsett fra selvstendig næringsdrivende gårdbrukere, samt for yrkesmilitære og tjenstemenn som har tilbakelagt andre tjensteperioder enn dem som er nevnt i vedlegg 2 nr. 2 bokstav c) i) og ii), bokstav d) i) og ii), bokstav e) i) og ii):

de enheter innenfor trygdeinstitusjonen ZUS (Zakład Ubezpieczeń Społecznych) som er oppført i vedlegg 3 nr. 2 bokstav a)

- b) for personer som nylig har vært selvstendig næringsdrivende gårdbrukere, og som ikke har tilbakelagt tjensteperioder som nevnt i vedlegg 2 nr. 2 bokstav c) i) og ii), bokstav d) i) og ii), bokstav e) i) og ii):

de enheter innenfor trygdekassen for landbruket (Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego) som er oppført i vedlegg 3 nr. 2 bokstav b)

- c) for yrkesmilitære, ansatte i militær kontrasjonasje og ansatte i den militære etterretningstjenesten:

Wojskowe Biuro Emerytalne w Warszawie (kontoret for militærpensjon, Warszawa), dersom det er den kompetente institusjon nevnt i vedlegg 2 nr. 2 bokstav c)

- d) for tjenstemenn i politiet, statens sikkerhetstjeneste, den interne sikkerhetstjeneste, etterretningstjenesten (offentlige sikkerhetstjenester), hovedkontoret for korrupsjonsbekjempelse, grensepolitiet, regjeringens sikkerhetstjeneste og det nasjonale brannvesenet:

Zakład Emerytalno — Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie (pensjonskontoret i innenriks- og administrasjonsdepartementet, Warszawa), dersom det er den kompetente institusjon nevnt i vedlegg 2 nr. 2 bokstav d)

- e) for fengselstjenestemenn:

Biuro Emerytalne Służby Więziennej w Warszawie (pensjonskontoret for fengselsvesenet, Warszawa), dersom det er den kompetente institusjon nevnt i vedlegg 2 nr. 2 bokstav e)

- f) for dommere og påtalemyndighetens representanter:

særlige enheter innenfor justisdepartementet

- g) for personer som har tilbakelagt utelukkende utenlandsk trygdetid:

de enheter innenfor trygdeinstitusjonen ZUS (Zakład Ubezpieczeń Społecznych) som er oppført i vedlegg 3 nr. 2 bokstav g)»

- ii) Nr. 6 skal lyde:

«6. Ved anvendelse av gjennomføringsforordningens artikkel 70 nr. 1:

Langtidsytelser:

- i) for personer som nylig har vært arbeidstakere eller selvstendig næringsdrivende, bortsett fra selvstendig næringsdrivende gårdbrukere, samt for yrkesmilitære og tjenestemenn som har tilbakelagt andre tjenesteperioder enn dem som er nevnt i vedlegg 2 nr. 2 bokstav c) i) og ii), bokstav d) i) og ii), bokstav e) i) og ii):

de enheter innenfor trygdeinstitusjonen ZUS (Zakład Ubezpieczeń Społecznych) som er oppført i vedlegg 3 nr. 2 bokstav a)

- ii) for personer som nylig har vært selvstendig næringsdrivende gårdbrukere, og som ikke har tilbakelagt tjenesteperioder som nevnt i vedlegg 2 nr. 2 bokstav c) i) og ii), bokstav d) i) og ii), bokstav e) i) og ii):

de enheter innenfor trygdekassen for landbruket (Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego) som er oppført i vedlegg 3 nr. 2 bokstav b)

- iii) for yrkesmilitære, ansatte i militær kontraspionasje og ansatte i den militære etterretningstjenesten:

Wojskowe Biuro Emerytalne w Warszawie (kontoret for militærpensjon, Warszawa), dersom det er den kompetente institusjon nevnt i vedlegg 2 nr. 2 bokstav c)

- iv) ansatte nevnt i nr. 5 bokstav d)

Zakład Emerytalno-Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie (pensjonskontoret i innenriks- og administrasjonsdepartementet, Warszawa), dersom det er den kompetente institusjon nevnt i vedlegg 2 nr. 2 bokstav d)

- v) for fengselstjenestemenn:

Biuro Emerytalne Służby Więziennej w Warszawie (pensjonskontoret for fengselsvesenet, Warszawa), dersom det er den kompetente institusjon nevnt i vedlegg 2 nr. 2 bokstav e)

- vi) for dommere og påtalemyndighetens representanter:

særlige enheter innenfor justisdepartementet

- vii) for personer som har tilbakelagt utelukkende utenlandsk trygdetid:

de enheter innenfor trygdeinstitusjonen ZUS (Zakład Ubezpieczeń Społecznych) som er oppført i vedlegg 3 nr. 2 bokstav g)»

- iii) Nr. 10 skal lyde:

«10. Ved anvendelse av gjennomføringsforordningens artikkel 91 nr. 2:

- a) Ved anvendelse av forordningens artikkel 77:

Regionalt sosialkontor på vedkommendes bosted eller oppholdssted

## b) Ved anvendelse av forordningens artikkel 78:

- i) for personer som nylig har vært arbeidstakere eller selvstendig næringsdrivende, bortsett fra selvstendig næringsdrivende gårdbrukere, samt for yrkesmilitære og tjenestemenn som har tilbakelagt andre tjenesteperioder enn dem som er nevnt i vedlegg 2 nr. 2 bokstav c) i) og ii), bokstav d) i) og ii), bokstav e) i) og ii):

de enheter innenfor trygdeinstitusjonen ZUS (Zakład Ubezpieczeń Społecznych) som er oppført i vedlegg 3 nr. 2 bokstav a)

- ii) for personer som nylig har vært selvstendig næringsdrivende gårdbrukere, og som ikke har tilbakelagt tjenesteperioder som nevnt i vedlegg 2 nr. 2 bokstav c) i) og ii), bokstav d) i) og ii), bokstav e) i) og ii):

de enheter innenfor trygdekassen for landbruket (Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego) som er oppført i vedlegg 3 nr. 2 bokstav b)

- iii) for yrkesmilitære, ansatte i militær kontraspionasje og ansatte i den militære etterretningstjenesten:

Wojskowe Biuro Emerytalne w Warszawie (kontoret for militærpensjon, Warszawa), dersom det er den kompetente institusjon nevnt i vedlegg 2 nr. 2 bokstav c)

- iv) for ansatte nevnt i nr. 5 bokstav d)

Zakład Emerytalno-Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie (pensjonskontoret i innenriks- og administrasjonsdepartementet, Warszawa), dersom det er den kompetente institusjon nevnt i vedlegg 2 nr. 2 bokstav d)

- v) for fengselstjenestemenn:

Biuro Emerytalne Służby Więziennej w Warszawie (pensjonskontoret for fengselsvesenet, Warszawa), dersom det er den kompetente institusjon nevnt i vedlegg 2 nr. 2 bokstav e)

- vi) for tidligere dommere og representanter for påtalemyndigheten:

særlige enheter innenfor justisdepartementet»

---

## EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSDIREKTIV 2007/64/EF

2014/EØS/10/03

av 13. november 2007

om betalingstjenester i det indre marked og om endring av direktiv 97/7/EF, 2002/65/EF, 2005/60/EF og 2006/48/EF samt oppheving av direktiv 97/5/EF(\*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 47 nr. 2 første og tredje punktum og artikkel 95,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

etter samråd med Den europeiske økonomiske og sosiale komité,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske sentralbank<sup>(1)</sup>,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251<sup>(2)</sup> og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Det er svært viktig for opprettelsen av det indre marked at alle indre grenser i Fellesskapet fjernes for å muliggjøre fritt varebytte og fri bevegelighet for personer, tjenester og kapital. Det er derfor avgjørende at det felles marked for betalingstjenester fungerer tilfredsstillende. På det nåværende tidspunkt er imidlertid den manglende harmoniseringen på dette området til hinder for at dette marked fungerer tilfredsstillende.
- 2) Markedene for betalingstjenester i medlemsstatene er for tiden organisert hver for seg etter nasjonale retningslinjer, og den rettslige rammen for betalingstjenester er splittet opp i 27 nasjonale rettssystemer.
- 3) Flere fellesskapsrettsakter er allerede vedtatt på dette

området, nemlig europaparlaments- og rådsdirektiv 97/5/EF av 27. januar 1997 om pengeoverføringer på tvers av landegrensene<sup>(3)</sup> og europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2560/2001 av 19. desember 2001 om betalinger i euro på tvers av landegrensene<sup>(4)</sup>, men disse har ikke forbedret situasjonen i tilstrekkelig grad, og det har heller ikke kommisjonsrekommendasjon 87/598/EØF av 8. desember 1987 om europeiske atferdsregler for elektronisk betaling (forholdet mellom finansinstitusjoner, næringsdrivende og tjenesteytere samt forbrukere)<sup>(5)</sup>, kommisjonsrekommendasjon 88/590/EØF av 17. november 1988 om betalingssystemer, særlig forholdet mellom innehaver og utsteder av betalingskortet<sup>(6)</sup> eller kommisjonsrekommendasjon 97/489/EF av 30. juli 1997 om transaksjonar ved hjelp av elektroniske betalingsmiddel, særleg tilhøvet mellom utferdar og innehavar<sup>(7)</sup>. Disse tiltakene er fortsatt ikke tilstrekkelige. At nasjonale bestemmelser og en ufullstendig fellesskapsramme finnes side om side, fører til forvirring og manglende rettssikkerhet.

- 4) Det er derfor avgjørende at det opprettes en moderne og enhetlig rettslig ramme for betalingstjenester på fellesskapsplan — uansett om disse tjenestene er forenlige eller ikke med det system som er en følge av finanssektorens initiativ til innføring av ett betalingsområde for euro — som er nøytral og sikrer like konkurransevilkår for alle betalingssystemer, slik at forbrukernes valgfrihet opprettholdes, noe som bør innebære et betydelig skritt framover med hensyn til kostnader, sikkerhet og effektivitet for forbrukerne, sammenlignet med dagens nasjonale systemer.
- 5) Denne rettslige rammen bør sikre en samordning av nasjonale bestemmelser om tilsyns krav, markedsadgang for nye betalingstjenesteytere, opplysningskrav og rettigheter og plikter for betalingstjenestebrukere og -yttere. Innenfor denne rammen bør bestemmelsene

(\*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 319 av 5.12.2007, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 114/2008 av 7. november 2008 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 79, 18.12.2008, s. 11.

<sup>(1)</sup> EUT C 109 av 9.5.2006, s. 10.

<sup>(2)</sup> Europaparlamentsuttalelse av 24. april 2007 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 15. oktober 2007.

<sup>(3)</sup> EFT L 43 av 14.2.1997, s. 25.

<sup>(4)</sup> EFT L 344 av 28.12.2001, s. 13.

<sup>(5)</sup> EFT L 365 av 24.12.1987, s. 72.

<sup>(6)</sup> EFT L 317 av 24.11.1988, s. 55.

<sup>(7)</sup> EFT L 208 av 2.8.1997, s. 52.



i forordning (EF) nr. 2560/2001, som opprettet et felles marked for betalinger i euro med hensyn til priser, beholdes. Bestemmelsene i direktiv 97/5/EF og anbefalingene i rekommandasjon 87/598/EØF, 88/590/EØF og 97/489/EF bør innarbeides i en enkelt bindende rettsakt.

- 6) Det er imidlertid ikke hensiktsmessig at nevnte rettslige ramme er helt uttømmende. Anvendelsen av rammen bør være begrenset til betalingstjenesteytere hvis hovedvirksomhet består i å yte betalingstjenester til betalingstjenestebrukere. Det er heller ikke hensiktsmessig at rammen får anvendelse på tjenester der overføring av midler fra betaleren til betalingsmottakeren, eller transport av disse, utføres utelukkende i sedler og mynter, eller der overføringen er basert på papirsjekker, veksler i papirform, egenveksler eller andre instrumenter, kuponger i papirform eller kort trukket på en betalingstjenesteyter eller på en annen part med sikte på å stille midler til rådighet for betalingsmottakeren. Videre bør det foretas et skille når det gjelder muligheter som tilbys av operatører innenfor telekommunikasjon, informasjonsteknologi eller nettdrift, for å lette kjøp av digitale varer eller tjenester, som for eksempel ringetoner, musikk eller digitale aviser, i tillegg til normale taletelefontjenester og distribusjon av disse til digitale innretninger. Innholdet i slike varer eller tjenester kan være framstilt enten av tredjemann eller av operatøren, som kan tilføre dem en egenverdi i form av tilgangs-, distribusjons- eller søketjenester. I det sistnevnte tilfellet, der varene eller tjenestene blir distribuert av en av disse operatørene, eller av tekniske grunner av tredjemann, og kan benyttes bare i digitale innretninger som mobiltelefoner eller datamaskiner, bør den nevnte juridiske rammen ikke få anvendelse, ettersom operatørens virksomhet går lenger enn bare en betalingstransaksjon. Det er imidlertid hensiktsmessig at den rettslige rammen får anvendelse i tilfeller der operatøren opptrer bare som en formidler som utelukkende sørger for betalingen til en tredjemannsleverandør.
- 7) Pengeoverføring er en enkel betalingstjeneste som vanligvis er basert på kontanter som leveres av en betaler til en betalingstjenesteyter, som sender det tilsvarende beløpet, for eksempel via et kommunikasjonsnett, til en betalingsmottaker eller til en annen betalingstjenesteyter som opptrer på vegne av betalingsmottakeren. I noen medlemsstater yter supermarkeder, grossister og detaljister en tilsvarende tjeneste til allmennheten som muliggjør betaling av regninger fra offentlige tjenesteleverandører og andre alminnelige regninger. Disse regningsbetalingstjenestene bør behandles som pengeoverføring som definert i dette direktiv, med mindre vedkommende myndigheter anser at virksomheten faller inn under en annen betalingstjeneste oppført i vedlegget.
- 8) Det er nødvendig å spesifisere de kategoriene av betalingstjenesteytere som rettmessig kan yte betalingstjenester i Fellesskapet, nemlig kredittinstitusjoner som fra brukere mottar innskudd som kan brukes til å finansiere betalingstransaksjoner,

og som fortsatt bør omfattes av tilsynskravene i europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/48/EF av 14. juni 2006 om adgang til å starte og utøve virksomhet som kredittinstitusjon<sup>(1)</sup>, institusjoner for elektroniske penger som utsteder elektroniske penger som kan brukes til å finansiere betalingstransaksjoner, og som fortsatt bør omfattes av tilsynskravene i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/46/EF av 18. september 2000 om adgang til å starte og utøve virksomhet som institusjon for elektroniske penger og om tilsyn med slik virksomhet<sup>(2)</sup>, samt postgirokontorer som har rett til dette i henhold til nasjonal lovgivning.

- 9) I dette direktiv bør det fastsettes regler for gjennomføring av betalingstransaksjoner der midlene er elektroniske penger, som definert i artikkel 1 nr. 3 bokstav b) i direktiv 2000/46/EF. Ved dette direktiv bør det imidlertid verken fastsettes regler for utstedelse av elektroniske penger eller gjøres endringer i reglene for tilsyn med institusjoner for elektroniske penger som fastsatt i direktiv 2000/46/EF. Betalingsinstitusjoner bør derfor ikke tillates å utstede elektroniske penger.
- 10) For å fjerne rettslige hindringer for markedsadgang er det imidlertid nødvendig å fastsette en enkelt tillatelse for alle betalingstjenesteytere som ikke mottar innskudd eller utsteder elektroniske penger. Det er derfor hensiktsmessig å innføre en ny kategori av betalingstjenesteytere — heretter kalt «betalingsinstitusjoner» — ved å fastsette at visse juridiske personer som faller utenfor de eksisterende kategoriene, på en rekke strenge og omfattende vilkår kan få tillatelse til å yte betalingstjenester i Fellesskapet. Dermed vil de samme vilkårene få anvendelse på slike tjenester i hele Fellesskapet.
- 11) Vilråene for å gi og beholde en tillatelse som betalingsinstitusjon bør omfatte tilsynskrav som står i forhold til de operasjonelle og finansielle risikoene som slike organer står overfor i forbindelse med sin virksomhet. I denne sammenheng er det behov for en forsvarlig ordning for startkapital kombinert med løpende kapital som senere vil kunne videreutvikles avhengig av markedets behov. På grunn av mangfoldet på området betalingstjenester bør dette direktiv tillate ulike metoder kombinert med en viss grad av tilsynsmessig skjønn for å sikre at samme risikoer blir behandlet på samme måte for alle betalingstjenesteytere. Kravene til betalingsinstitusjonene bør gjenspeile det faktum at betalingsinstitusjoner driver en mer spesialisert og begrenset virksomhet som medfører risikoer som er mer begrenset og enklere å overvåke og kontrollere enn risikoer som oppstår i forbindelse med kredittinstitusjoners bredere

<sup>(1)</sup> EUT L 177 av 30.6.2006, s. 1. Direktivet endret ved direktiv 2007/44/EF (EUT L 247 av 21.9.2007, s. 1).

<sup>(2)</sup> EFT L 275 av 27.10.2000, s. 39.

virksomhet. Betalingsinstitusjoner bør særlig forbys å motta innskudd fra brukere, og bør tillates å benytte midler mottatt fra brukere bare til å yte betalingstjenester. Det bør innføres bestemmelser om at kundenes midler skal holdes atskilt fra betalingsinstitusjonens midler til annen forretningsvirksomhet. Betalingsinstitusjoner bør også underlegges effektive krav med hensyn til bekjempelse av hvitvasking av penger og finansiering av terrorisme.

- 12) Betalingsinstitusjoner bør utarbeide sine årsregnskaper og konsoliderte regnskaper i samsvar med rådsdirektiv 78/660/EØF av 25. juli 1978 med hjemmel i traktatens artikkel 54 paragraf 3 bokstav g) om årsregnskapene for visse selskapsformer<sup>(1)</sup> og, der det er relevant, rådsdirektiv 83/349/EØF av 13. juni 1983 med hjemmel i traktatens artikkel 54 paragraf 3 bokstav g) om konsoliderte regnskaper<sup>(2)</sup> samt rådsdirektiv 86/635/EØF av 8. desember 1986 om bankers og andre finansinstitusjoners årsregnskaper og konsoliderte regnskaper<sup>(3)</sup>. Årsregnskapene og de konsoliderte regnskapene bør revideres, med mindre betalingsinstitusjonen er unntatt fra denne revisjonsplikten i henhold til direktiv 78/660/EØF og, der det er relevant, direktiv 83/349/EØF og 86/635/EØF.
- 13) I dette direktiv bør det fastsettes regler for betalingsinstitusjoners yting av kreditt, dvs. yting av kredittgrenser og utstedelse av kredittkort, men bare dersom dette er nært knyttet til betalingstjenester. Bare dersom kreditt ytes for å lette betalingstjenester, og denne kreditten er kortsiktig og ytes for en periode som ikke overstiger tolv måneder, herunder løpende kreditt, er det hensiktsmessig å tillate at betalingsinstitusjoner yter slik kreditt for sin virksomhet på tvers av landegrensene, på det vilkår at den i hovedsak blir refinansiert med betalingsinstitusjonens egne midler samt andre midler fra kapitalmarkedene, men ikke med midler som innehas på vegne av kunder for betalingstjenester. Dette bør ikke berøre rådsdirektiv 87/102/EØF av 22. desember 1986 om tilnærming av medlemsstatenes lover og forskrifter om forbrukerkreditt<sup>(4)</sup> eller annet relevant fellesskapsregelverk eller nasjonal lovgivning om vilkår for å yte kreditt til forbrukere, som ikke er harmonisert ved dette direktiv.
- 14) Det er nødvendig at medlemsstatene utpeker de myndigheter som skal ha ansvar for å gi tillatelse til betalingsinstitusjoner, utføre kontroll og treffe beslutning om tilbaketrekking av slike tillatelser. For å sikre likebehandling bør medlemsstatene ikke anvende

andre krav til betalingsinstitusjoner enn dem som er fastsatt i dette direktiv. Alle beslutninger som treffes av vedkommende myndigheter, bør imidlertid kunne bringes inn for en domstol. I tillegg bør vedkommende myndigheters oppgaver ikke berøre tilsynet med betalingssystemer, som i henhold til traktatens artikkel 105 nr. 2 fjerde strekpunkt er en oppgave som skal utføres av Det europeiske system av sentralbanker.

- 15) Ettersom det er ønskelig å registrere identitet og oppholdssted for alle personer som yter pengeoverføringstjenester, og å gi dem en form for godkjenning, uavhengig av om de er i stand til å oppfylle alle vilkårene for tillatelse som betalingsinstitusjoner, slik at ingen tvinges over i svart økonomi, og sørge for at alle personer som yter pengeoverføringstjenester, blir omfattet av visse rettslige minstekrav, er det hensiktsmessig og i tråd med begrunnelsen for særlig anbefaling VI fra Den internasjonale innsatsgruppen for finansielle tiltak til bekjempelse av hvitvasking av penger å tilby en mulighet for betalingstjenesteytere som ikke kan oppfylle alle disse vilkårene, til likevel å bli behandlet som betalingsinstitusjoner. For disse formål bør medlemsstatene oppføre slike personer i registeret over betalingsinstitusjoner uten at alle vilkårene for tillatelse får anvendelse. Det er imidlertid svært viktig at muligheten for et unntak underlegges strenge krav knyttet til mengden av betalingstransaksjoner. Betalingsinstitusjoner som omfattes av et unntak, bør verken ha etableringsrett eller adgang til å yte tjenester, og bør heller ikke indirekte kunne utøve disse rettighetene når de er medlem av et betalingssystem.
- 16) Det er svært viktig for alle betalingstjenesteytere å ha tilgang til tjenestene i betalingssystemenes tekniske infrastruktur. Slik tilgang bør imidlertid være underlagt egnede krav for å sikre systemenes integritet og stabilitet. Enhver betalingstjenesteyter som søker om å få delta i et betalingssystem, bør dokumentere overfor deltakerne i betalingssystemet at dens interne ordninger er tilstrekkelig motstandsdyktige overfor alle former for risiko. Disse betalingssystemene omfatter vanligvis kortordninger med fire parter samt større systemer som behandler kredittoverføringer og direkte debiteringer. For å sikre likebehandling i hele Fellesskapet av de ulike kategoriene av godkjente betalingstjenesteytere, i samsvar med vilkårene i deres tillatelse, er det nødvendig å klargjøre reglene for adgang til å yte betalingstjenester og tilgang til betalingssystemer. Det bør derfor fastsettes regler for likebehandling av godkjente betalingsinstitusjoner og kredittinstitusjoner, slik at enhver betalingstjenesteyter som konkurrerer på det indre marked, kan benytte tjenestene i betalingssystemenes tekniske infrastruktur på samme vilkår. Det bør fastsettes regler for ulik behandling av betalingstjenesteytere med tillatelse og dem som omfattes av unntaket i dette direktiv samt unntaket i artikkel 8 i direktiv 2000/46/EF, ettersom deres tilsynsrammer er forskjellige. I alle tilfeller bør forskjeller

<sup>(1)</sup> EFT L 222 av 14.8.1978, s. 11. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/46/EF (EUT L 224 av 16.8.2006, s. 1).

<sup>(2)</sup> EFT L 193 av 18.7.1983, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2006/99/EF (EUT L 363 av 20.12.2006, s. 137).

<sup>(3)</sup> EFT L 372 av 31.12.1986, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2006/46/EF.

<sup>(4)</sup> EFT L 42 av 12.2.1987, s. 48. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 98/7/EF (EFT L 101 av 1.4.1998, s. 17).

i prisvilkår tillates bare når det er begrunnet i forskjeller i kostnader hos betalingstjenesteyterne. Dette bør ikke berøre medlemsstatenes rett til å begrense tilgang til systemer som er viktige for det samlede systemet, i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 98/26/EF av 19. mai 1998 om endelig oppgjør i betalingssystem og i oppgjørssystem for verdipapir<sup>(1)</sup>, og heller ikke Den europeiske sentralbanks og Det europeiske system av sentralbankers (ESSB) myndighet i henhold til traktatens artikkel 105 nr. 2 samt artikkel 3 nr. 1 og artikkel 22 i ESSB-vedtektene for tilgang til betalingssystemer.

- 17) Bestemmelsene om tilgang til betalingssystemer bør ikke få anvendelse på systemer som er opprettet og drives av en enkelt betalingstjenesteyter. Disse betalingssystemene kan drives enten i direkte konkurranse med andre betalingssystemer, eller, noe som er vanligere, i en markedsnisje som ikke i tilstrekkelig grad er dekket av betalingssystemer. De omfatter vanligvis ordninger med tre parter, som for eksempel kortordninger med tre parter, betalingstjenester som tilbys av ytere av teletjenester eller pengeoverføringstjenester der operatøren av ordningen er betalingstjenesteyter for både betaleren og betalingsmottakeren, samt interne systemer i bankkonserner. For å stimulere den konkurransen som slike betalingssystemer kan gi etablerte og velkjente betalingssystemer, bør det i prinsippet ikke være hensiktsmessig å gi tredjemann tilgang til disse betalingssystemene. Slike systemer bør likevel være underlagt fellesskapsregler og nasjonale regler på konkurranseområdet, der det kan fastsettes at det skal gis tilgang til ordningene for å opprettholde en effektiv konkurranse i betalingsmarkedene.
- 18) Det bør fastsettes regler for å sikre åpenhet om vilkår og opplysningskrav for betalingstjenester.
- 19) Dette direktiv bør ikke få anvendelse på betalingstransaksjoner foretatt i kontanter, ettersom det allerede finnes et felles betalingsmarked for kontanter, og heller ikke på betalingstransaksjoner basert på papirsjekker, ettersom disse etter sin art ikke kan behandles så effektivt som andre betalingsmidler. God praksis på dette området bør imidlertid bygge på prinsippene i dette direktiv.
- 20) Ettersom forbrukere og foretak ikke er i samme situasjon, har de ikke behov for samme beskyttelsesnivå. Selv om det er viktig å garantere forbrukeres rettigheter ved bestemmelser som ikke kan fravikes ved avtale, er det rimelig å la foretak og organisasjoner avtale noe annet. Medlemsstatene bør imidlertid ha mulighet til å fastsette at svært små bedrifter som definert i kommisjonsrekommendasjon 2003/361/EF av 6. mai 2003 om definisjonen av svært små, små og mellomstore

bedrifter<sup>(2)</sup> bør behandles på samme måte som forbrukere. I alle tilfeller bør visse grunnbestemmelser i dette direktiv alltid få anvendelse, uansett brukerens status.

- 21) I dette direktiv bør det angis hvilke forpliktelser betalingstjenesteyterne har til å gi opplysninger til betalingstjenestebrukerne, som bør få tydelige opplysninger på samme høye nivå om betalingstjenester for å kunne foreta velbegrunnede valg og innhente tilbud fra hele Den europeiske union. Av hensyn til åpenhet bør dette direktiv fastsette de harmoniserte krav som er nødvendige for å sikre at det gis nødvendige og tilstrekkelige opplysninger til betalingstjenestebrukerne om betalingstjenesteavtalen og betalingstransaksjonene. For at det indre marked for betalingstjenester skal virke på en tilfredsstillende måte bør medlemsstatene ikke kunne vedta andre bestemmelser om opplysningskrav enn dem som er fastsatt i dette direktiv.
- 22) Forbrukere bør vernes mot urimelig og villedende praksis i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/29/EF av 11. mai 2005 om foretaks urimelige handelspraksis overfor forbrukere på det indre marked<sup>(3)</sup>, europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/31/EF av 8. juni 2000 om visse rettslige aspekter ved informasjonssamfunnstjenester, særlig elektronisk handel, i det indre marked («Direktivet om elektronisk handel»)<sup>(4)</sup> og europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/65/EF av 23. september 2002 om fjernsal av finansielle tjenester til forbrukere<sup>(5)</sup>. Tilleggsbestemmelsene i disse direktivene får fortsatt anvendelse. Forholdet mellom de opplysningskrav før avtaleinngåelse som er fastsatt i dette direktiv, og de som er fastsatt i direktiv 2002/65/EF, bør imidlertid særlig klargjøres.
- 23) De nødvendige opplysningene bør stå i forhold til brukernes behov og gis på en standardisert måte. Opplysningskravene for en enkelt betalingstransaksjon bør imidlertid være forskjellige fra kravene til en rammeavtale som omfatter en rekke betalingstransaksjoner.
- 24) I praksis er rammeavtaler og de betalingstransaksjonene som omfattes av disse, langt vanligere og økonomisk viktigere enn enkeltstående betalingstransaksjoner. Dersom det finnes en betalingskonto eller et særlig betalingsinstrument, kreves det en rammeavtale. Derfor bør kravene til forhåndsopplysninger om rammeavtaler være ganske omfattende, og opplysningene bør alltid gis på papir eller på et annet varig medium, for eksempel utskrifter fra bankautomater, disketter, CD-ROM-er, DVD-er og harddisker i personlige datamaskiner der det kan lagres elektronisk post, samt nettsteder, så lenge

<sup>(1)</sup> EFT L 166 av 11.6.1998, s. 45.

<sup>(2)</sup> EUT L 124 av 20.5.2003, s. 36.

<sup>(3)</sup> EUT L 149 av 11.6.2005, s. 22.

<sup>(4)</sup> EFT L 178 av 17.7.2000, s. 1.

<sup>(5)</sup> EFT L 271 av 9.10.2002, s. 16. Direktivet endret ved direktiv 2005/29/EF.

slike nettsteder er tilgjengelige for bruk i framtiden i et tidsrom som er tilstrekkelig for opplysningenes formål, og som gir mulighet til uendret gjengivelse av de lagrede opplysningene. Det bør imidlertid være mulig for betalingstjenesteyteren og betalingstjenestebrukeren å fastsette i rammeavtalen hvordan senere opplysninger om gjennomførte betalingstransaksjoner skal gis, for eksempel at ved bruk av nettbank skal alle opplysninger om betalingskontoen gjøres tilgjengelige på Internett.

- 25) I forbindelse med enkeltstående betalingstransaksjoner bør bare de viktigste opplysningene alltid gis på betalingstjenesteyterens eget initiativ. Ettersom betaleren vanligvis er til stede når betalingsordren gis, er det ikke nødvendig å kreve at opplysningene i alle tilfeller skal gis på papir eller på et annet varig medium. Betalingstjenesteyteren kan gi opplysningene muntlig over skranken eller på annen måte gjøre dem lett tilgjengelige, for eksempel ved at vilkårene står på en oppslagstavle i lokalene. Det bør også gis opplysninger om hvor nærmere opplysninger finnes (f.eks. på nettstedets adressen). Dersom forbrukeren anmoder om det, bør de viktigste opplysningene imidlertid gis på papir eller på et annet varig medium.
- 26) I dette direktiv bør det fastsettes at forbrukeren har rett til å motta relevante opplysninger gratis før vedkommende blir bundet av en betalingstjenesteavtale. Forbrukeren bør også kunne be om å få forhåndsopplysningene og rammeavtalen gratis på papir når som helst under avtaleforholdet for å kunne sammenligne tjenester og vilkår hos ulike betalingstjenesteytere, og i tilfelle tvist kontrollere sine avtalefestede rettigheter og plikter. Disse bestemmelsene bør være forenlige med direktiv 2002/65/EF. De uttrykkelige bestemmelsene om gratis opplysninger i dette direktiv bør ikke føre til at det kan kreves gebyr for opplysninger til forbrukere i henhold til andre gjeldende direktiver.
- 27) Den måten betalingstjenesteyteren skal gi betalingstjenestebrukeren de ønskede opplysningene på, bør ta hensyn til brukerens behov samt praktiske tekniske aspekter og kostnadseffektivitet, avhengig av hva som er fastsatt i betalingstjenesteavtalen. I dette direktiv bør det derfor skjelles mellom to måter som betalingstjenesteyteren kan gi opplysningene på: enten bør opplysningene gis, dvs. aktivt meddeles av betalingstjenesteyteren på et egnet tidspunkt slik det kreves i dette direktiv og uten at betalingstjenestebrukeren kommer med ytterligere anmodninger, eller opplysningene bør gjøres tilgjengelige for betalingstjenestebrukeren, idet det tas hensyn til eventuelle anmodninger denne måtte ha om ytterligere opplysninger. I det sistnevnte tilfellet bør betalingstjenestebrukeren utføre en aktiv handling for å få opplysningene, som for eksempel uttrykkelig å anmode om å få dem fra betalingstjenesteyteren, gå inn i nettbankens postkasse eller sette inn et bankkort i en skriver for å få et

kontoutdrag. For slike formål bør betalingstjenesteyteren sikre tilgang til opplysningene og at opplysningene er tilgjengelige for betalingstjenestebrukeren.

- 28) I tillegg bør forbrukeren uten tilleggsgebyr motta grunnleggende opplysninger om gjennomførte betalings-transaksjoner. Ved enkeltstående betalingstransaksjoner bør betalingstjenesteyteren ikke kreve særlig gebyr for slike opplysninger. De etterfølgende månedlige opplysninger om betalingstransaksjoner i henhold til en rammeavtale bør på samme måte gis gratis. Tatt i betraktning betydningen av åpenhet om prisfastsettelsen og ulike kundebehov, bør partene kunne avtale gebyrer for opplysninger som gis oftere, eller for tilleggsopplysninger. For å ta hensyn til forskjeller i nasjonal praksis bør medlemsstatene tillates å fastsette bestemmelser om at månedlige betalingskontoutdrag alltid skal gis gratis.
- 29) For å lette kundemobilitet bør det være mulig for forbrukere å si opp en rammeavtale kostnadsfritt etter ett år. For forbrukere bør den avtalte oppsigelsesfristen ikke være lengre enn én måned, og for betalingstjenesteytere ikke kortere enn to måneder. Dette direktiv bør ikke berøre betalingstjenesteyteres plikt til å si opp betalingstjenesteavtalen i unntakstilfeller i henhold til annet fellesskapsregelverk eller nasjonal lovgivning, som for eksempel lovgivning om hvitvasking av penger og finansiering av terrorisme, tiltak for å fryse midler eller andre særlige tiltak knyttet til forebygging og etterforskning av kriminalitet.
- 30) Betalingsinstrumenter for lave beløp bør være et billig og brukervennlig alternativ i forbindelse med billige varer og tjenester, og bør ikke underlegges for strenge krav. De relevante opplysningskravene og reglene for gjennomføring bør derfor begrenses til vesentlige opplysninger, idet det tas hensyn til de tekniske muligheter som med rette kan forventes av instrumenter som anvendes bare til betaling av lave beløp. Til tross for denne mindre strenge ordningen bør betalingstjenestebrukerne ha tilstrekkelig vern med tanke på den begrensede risikoen som er forbundet med disse betalingsinstrumentene, særlig med hensyn til forhåndsbetalte betalingsinstrumenter.
- 31) For å redusere risikoene ved og følgene av ikke-godkjente eller feilaktig utførte betalingstransaksjoner bør betalingstjenestebrukeren underrette betalingstjenesteyteren så snart som mulig om eventuelle innsigelser mot påståtte ikke-godkjente eller feilaktig utførte betalingstransaksjoner, forutsatt at betalingstjenesteyteren har oppfylt sine opplysningsplikter i henhold til dette direktiv. Dersom fristen for underretning er overholdt av betalingstjenestebrukeren, bør denne kunne gjøre disse kravene gjeldende innen foreldelsesfristene fastsatt i nasjonal lovgivning. Dette direktiv bør ikke påvirke andre tvister mellom betalingstjenestebrukere og betalingstjenesteytere.



- 32) For å oppmuntre betalingstjenestebrukeren til snarest mulig å underrette sin betalingstjenesteyter om tyveri eller tap av et betalingsinstrument og dermed redusere risikoen for ikke-godkjente betalingstransaksjoner, bør brukeren være ansvarlig for bare et begrenset beløp, med mindre betalingstjenestebrukeren har opptrådt bedragerisk eller grovt uaktsomt. Når en bruker har underrettet en betalingstjenesteyter om at vedkommendes betalingsinstrument kan være misbrukt, bør det ikke kreves at brukeren dekker eventuelle ytterligere tap som skyldes ikke-godkjent bruk av instrumentet. Dette direktiv bør ikke berøre betalingstjenesteyteres ansvar for egne produkters tekniske sikkerhet.
- 33) For å vurdere mulig uaktsomhet hos betalingstjenestebrukere bør det tas hensyn til alle omstendigheter. Bevis for og graden av påstått uaktsomhet bør vurderes i samsvar med nasjonal lovgivning. Avtalevilkår knyttet til levering og bruk av et betalingsinstrument som innebærer økt bevisbyrde for forbrukeren eller redusert bevisbyrde for utstederen, bør anses som ugyldige.
- 34) Medlemsstatene bør imidlertid kunne fastsette mindre strenge regler enn dem som er nevnt ovenfor, for å opprettholde eksisterende forbrukervern nivå og fremme tiltroen til sikker bruk av elektroniske betalingsinstrumenter. Det bør tas hensyn til at forskjellige betalingsinstrumenter innebærer forskjellige risikoer, noe som fremmer utstedelsen av sikrere instrumenter. Medlemsstatene bør kunne begrense eller helt oppheve betalerens ansvar, unntatt i tilfeller der betaleren har opptrådt bedragerisk.
- 35) Det bør fastsettes bestemmelser om fordelingen av tap i tilfelle av ikke-godkjente betalingstransaksjoner. Andre bestemmelser kan gjelde for betalingstjenestebrukere som ikke er forbrukere, ettersom slike brukere vanligvis har bedre forutsetninger for å vurdere risikoen for bedrageri og treffe motiltak.
- 36) I dette direktiv bør det fastsettes regler for tilbakebetaling for å verne forbrukeren når den utførte betalingstransaksjonen overstiger det beløp som med rimelighet kunne forventes. Betalingstjenesteytere bør kunne gi sine kunder enda gunstigere vilkår og for eksempel tilbakebetale alle betalingstransaksjoner som er omtvistet. Dersom brukeren krever tilbakebetaling av en betalingstransaksjon, bør retten til slik tilbakebetaling verken påvirke betalerens forpliktelser overfor betalingsmottakeren i det underliggende forholdet, f.eks. for varer eller tjenester som er bestilt, forbrukt eller rettmessig fakturert, eller brukerens rett til å tilbakekalle en betalingsordre.
- 37) For å kunne planlegge sin økonomi og oppfylle sine betalingsforpliktelser i rett tid har forbrukere og foretak behov for å være sikre på hvor lang tid det tar å gjennomføre en betalingsordre. Ved dette direktiv bør det derfor innføres et tidspunkt da rettigheter og plikter får virkning, nemlig når betalingstjenesteyteren mottar betalingsordren, herunder når denne har hatt mulighet til å motta den via de kommunikasjonsmidler som er fastsatt i betalingstjenesteavtalen, og uten hensyn til en eventuell tidligere deltaking i prosessen som førte til opprettelsen og oversendelsen av betalingsordren, f.eks. sikkerhets- og dekningskontroller, informasjon om bruken av PIN-kode eller utstedelse av et betalingstilsagn. Dessuten bør mottaket av en betalingsordre skje når betalerens betalingstjenesteyter mottar betalingsordren som skal debiteres betalerens konto. Den dag eller det tidspunkt da en betalingsmottaker overfører til sin tjenesteyter betalingsordrer for innkreving av f.eks. kortbetaling eller av direkte debiteringer, eller når betalingsmottakeren innvilges forhåndsfinansiering av de aktuelle beløpene av sin betalingstjenesteyter (ved en betinget kreditt på dennes konto), bør ikke ha noen betydning i denne sammenheng. Brukerne bør kunne stole på at en fullstendig og gyldig betalingsordre blir gjennomført på riktig måte dersom betalingstjenesteyteren ikke har noen avtalt eller lovfestet avvisningsgrunn. Dersom betalingstjenesteyteren avviser en betalingsordre, bør betalingstjenestebrukeren snarest mulig underrettes om dette og om årsaken, i henhold til kravene i fellesskapsretten og nasjonal lovgivning.
- 38) Ettersom moderne, fullt automatiserte betalingssystemer behandler betalingstransaksjoner raskt, noe som betyr at betalingsordrer etter et visst tidspunkt ikke kan tilbakekalles uten høye kostnader fordi det må gripes inn manuelt, er det nødvendig å fastsette en klar frist for tilbakekalling av betaling. Avhengig av typen av betalingstjeneste og betalingsordre kan imidlertid tidspunktet variere etter avtale mellom partene. Tilbakekalling i denne sammenheng er bare relevant for forholdet mellom en betalingstjenestebruker og en betalingstjenesteyter, og berører dermed ikke det at betalingstransaksjoner i betalingssystemer er ugjenkallelige og endelige.
- 39) Slik ugjenkallelighet bør ikke berøre den rett eller plikt en betalingstjenesteyter i henhold til lovgivningen i visse medlemsstater har til på grunnlag av betalerens rammeavtale eller nasjonale lover, forskrifter eller retningslinjer, å tilbakebetale betaleren beløpet for den gjennomførte betalingstransaksjonen i tilfelle av en tvist mellom betaleren og betalingsmottakeren. En slik tilbakebetaling bør anses som en ny betalingsordre. Bortsett fra i de nevnte tilfellene bør rettstvister som oppstår innenfor det forhold som ligger til grunn for betalingsordren, avgjøres bare mellom betaleren og betalingsmottakeren.
- 40) Det er av avgjørende betydning for en fullt integrert, direkte behandling av betalinger og for rettssikkerheten med hensyn til oppfyllelsen av en eventuell underliggende forpliktelse mellom betalingstjenestebrukere, at det fulle beløpet som overføres av betaleren, blir kreditert

betalingsmottakerens konto. Det bør derfor ikke være mulig for noen av de formidlere som deltar i utførelsen av betalingstransaksjoner, å gjøre fradrag i det overførte beløpet. Det bør imidlertid være mulig for betalingsmottakeren å inngå en avtale med sin betalingstjenesteyter om at denne kan trekke fra sine egne gebyrer. For at betalingsmottakeren skal kunne kontrollere at det skyldige beløpet er riktig innbetalt, bør imidlertid senere opplysninger om betalingstransaksjonen angi ikke bare det fulle beløpet som er overført, men også eventuelle gebyrer.

- 41) Når det gjelder gebyrer, har erfaring vist at deling av gebyrer mellom en betaler og en betalingsmottaker er det mest effektive systemet ettersom det letter den direkte behandlingen av betalinger. Det bør derfor fastsettes bestemmelser om at de respektive betalingstjenesteyterne normalt kan innkreve gebyrene direkte fra betaleren og betalingsmottakeren. Dette bør imidlertid få anvendelse bare dersom betalingstransaksjonen ikke krever veksling av valuta. Det gebyr som innkreves, kan også være lik null ettersom bestemmelsene i dette direktiv ikke berører den praksis der betalingstjenesteyteren tar gebyr fra forbrukerne for å kreditere deres kontoer. Avhengig av avtalevilkårene kan en betalingstjenesteyter på samme måte ta gebyr bare fra betalingsmottakeren (den handlende) for bruk av betalingstjenesten, slik at betaleren ikke belastes med noe gebyr. Betalingssystemenes gebyrer kan ha form av en abonnementsavgift. Bestemmelsene om overført beløp eller eventuelle innkrevde gebyrer har ingen direkte innvirkning på prisfastsettelsen mellom betalingstjenesteytere eller eventuelle formidlere.
- 42) For å fremme innsyn og konkurranse bør betalingstjenesteyteren ikke hindre betalingsmottakeren i å anmode om et gebyr fra betaleren for å benytte et særlig betalingsinstrument. Selv om betalingsmottakeren bør kunne stå fritt til å kreve gebyrer for bruken av et bestemt betalingsinstrument, kan medlemsstatene bestemme om de vil forby eller begrense slik praksis når det etter deres oppfatning kan være berettiget på grunn av utilbørlig prisfastsettelse eller prisfastsettelse som kan ha en negativ innvirkning på bruken av et bestemt betalingsinstrument, idet det tas hensyn til behovet for å fremme konkurranse og bruk av effektive betalingsinstrumenter.
- 43) For å gjøre betalinger i Fellesskapet mer effektive bør det fastsettes en gjennomføringsfrist på høyst én dag for alle betalingsordrer som iverksettes av betaleren i euro eller valutaen i en medlemsstat utenfor euroområdet, herunder kreditt- og pengeoverføringer. For alle andre betalinger, som for eksempel betalinger iverksatt av eller gjennom en betalingsmottaker, herunder direkte debiteringer og kortbetalinger, bør samme gjennomføringsfrist på én dag gjelde dersom det ikke foreligger en uttrykkelig avtale mellom betalingstjenesteyteren og betaleren om en lengre

gjennomføringsfrist. Ovennevnte frister kan forlenges med én virkedag dersom en betalingsordre gis på papir. Det gjør det mulig å fortsette å yte betalingstjenester til de forbrukere som bare er vant til papirdokumenter. Når en ordning med direkte debitering benyttes, bør betalerens betalingstjenesteyter overføre innkrevingsordren innen de tidsfrister som er avtalt mellom betalingsmottakeren og dennes betalingstjenesteyter, slik at oppgjør kan skje på avtalt forfallsdato. I lys av at nasjonale betalingsinfrastrukturer ofte er svært effektive, og for å forhindre en eventuell reduksjon av nåværende tjenestenivåer, bør medlemsstatene, der det er hensiktsmessig, tillates å beholde eller fastsette bestemmelser om en kortere gjennomføringsfrist enn én virkedag.

- 44) Bestemmelsene om betaling av det fulle beløpet og om gjennomføringsfrist bør utgjøre god praksis når en av tjenesteyterne ikke befinner seg i Fellesskapet.
- 45) Det er svært viktig for betalingstjenesteytere å kjenne til de virkelige kostnadene og gebyrene for betalingstjenester for å kunne foreta sine valg. Derfor bør det ikke tillates bruk av prisfastsettelsesmetoder som ikke er åpne, ettersom det er en allmenn oppfatning at slike metoder gjør det ytterst vanskelig for brukere å bestemme den virkelige prisen på betalingstjenesten. Særlig bør bruken av valuteringsdatoer til skade for brukeren ikke være tillatt.
- 46) For at betalingssystemet skal fungere smidig og effektivt må brukeren kunne stole på at betalingstjenesteyteren utfører betalingstransaksjonen riktig og innen den avtalte fristen. Normalt har betalingstjenesteyteren forutsetninger for å vurdere de risikoene som betalingstransaksjonen medfører. Det er betalingstjenesteyteren som stiller betalingssystemet til rådighet, inngår avtaler om tilbakekalling av midler som er feilaktig plassert, og i de fleste tilfeller bestemmer hvilke formidlere som bidrar til å utføre betalingstransaksjonen. I lys av disse betraktningene er det helt berettiget, bortsett fra under unormale og uforutsette omstendigheter, å pålegge betalingstjenesteyteren ansvar for utførelsen av en betalingstransaksjon som denne har tatt imot fra brukeren, med unntak av betalingsmottakerens betalingstjenesteyters handlinger og utelatelser, som bare betalingsmottakeren er ansvarlig for. For at betaleren imidlertid ikke skal være uten vern i usannsynlige situasjoner der det kan være uavklart (*non liquet*) om betalingsbeløpet ble mottatt i tide av betalingsmottakerens betalingstjenesteyter eller ikke, bør den tilsvarende bevisbyrden ligge hos betalerens betalingstjenesteyter. Som regel kan det forventes at formidlerinstitusjonen, vanligvis et «nøytralt» organ som en sentralbank eller en klareringsentral som overfører betalingsbeløpet fra den avsendende til den mottakende betalingstjenesteyter, vil lagre kontoopplysningene og kunne stille dem til rådighet dersom det er nødvendig. Når betalingsbeløpet er

kreditert den mottakende betalingstjenesteyterens konto, bør betalingsmottakeren umiddelbart ha et krav mot sin betalingstjenesteyter for kreditering av sin konto.

- 47) Betalerens betalingstjenesteyter bør påta seg ansvar for at betalingen utføres riktig, særlig med hensyn til betalingstransaksjonens fulle beløp og transaksjonens gjennomføringsfrist, samt fullt ansvar for eventuelt mislighold hos andre parter i betalingskjeden fram til betalingsmottakerens konto. Som et resultat av dette ansvaret bør betalerens betalingstjenesteyter, når det fulle beløpet ikke krediteres betalingsmottakerens betalingstjenesteyter, korrigere betalingstransaksjonen eller snarest mulig tilbakebetale det aktuelle transaksjonsbeløpet til betaleren, uten at dette berører andre krav som kan bli framsatt i samsvar med nasjonal lovgivning. Dette direktiv bør gjelde bare for avtaleforpliktelser og ansvarsforhold mellom betalingstjenestebrukeren og dennes betalingstjenesteyter. For at kredittoverføringer og andre betalingstjenester skal fungere tilfredsstillende, kreves det imidlertid at betalingstjenesteytere og deres formidlere, som for eksempel betalingsbehandlere, har avtaler der deres gjensidige rettigheter og plikter er fastsatt. Spørsmål om ansvar utgjør en vesentlig del av disse avtalene. For å sikre tilliten mellom betalingstjenesteytere og formidlere som deltar i en betalingstransaksjon, må det garanteres rettssikkerhet slik at en ikke-ansvarlig betalingstjenesteyter kompenseres for tap eller beløp som er utbetalt i henhold til bestemmelsene om ansvar i dette direktiv. Ytterligere rettigheter og detaljer om innholdet av regressen og hvordan krav mot den betalingstjenesteyter eller formidler som har forårsaket en mangelfull betalingstransaksjon, skal behandles, bør fastsettes ved avtale.
- 48) Det bør være mulig for betalingstjenesteyteren entydig å angi de opplysningene som kreves for å utføre en betalingsordre riktig. For å unngå oppsplitting og for ikke å sette innføringen av integrerte betalingssystemer i Fellesskapet på spill, bør medlemsstatene imidlertid ikke kunne kreve at det benyttes en særlig identifikasjon for betalingstransaksjoner. Dette bør imidlertid ikke hindre medlemsstatene i å kreve at betalerens betalingstjenesteyter viser behørig aktsomhet og, når det er teknisk mulig og ikke krever at det gripes inn manuelt, kontrollere at den entydige identifikasjonen stemmer og, dersom den entydige identifikasjonen viser seg ikke å stemme, avviser betalingsordren og underretter betaleren om dette. Betalingstjenesteyterens ansvar bør være begrenset til riktig utførelse av betalingstransaksjonen i samsvar med betalingsordren fra betalingstjenestebrukeren.
- 49) For å lette en effektiv forebygging av bedragerier og bekjempe betalingsbedragerier i hele Fellesskapet bør det innføres bestemmelser om effektiv utveksling av opplysninger mellom betalingstjenesteytere som bør tillates å samle inn, behandle og utveksle personopplysninger om de personer som er innblandet i betalingsbedragerier. All denne virksomheten bør utføres

i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24. oktober 1995 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger<sup>(1)</sup>.

- 50) Det er nødvendig å sikre en effektiv håndheving av bestemmelsene i nasjonal lovgivning vedtatt i henhold til dette direktiv. Det bør derfor innføres egnede framgangsmåter som gjør det mulig å fremme klage mot betalingstjenesteytere som ikke overholder disse bestemmelsene, og sikre at det ved behov ilegges sanksjoner som er virkningsfulle, står i forhold til overtredelsen og virker avskrekkende.
- 51) Uten at det berører kundenes rett til bringe sin sak inn for domstolene bør medlemsstatene sikre en lett tilgjengelig ordning med lave kostnader for utenrettslig løsning av tvister mellom betalingstjenesteytere og forbrukere som oppstår i forbindelse med de rettigheter og plikter som er fastsatt i dette direktiv. Artikkel 5 nr. 2 i Roma-konvensjonen om hvilken lovgivning som får anvendelse på avtaleforpliktelser<sup>(2)</sup> sikrer at det vern som forbrukere har i henhold til ufravikelige rettsregler i den stat der de har sitt vanlige bosted, ikke kan tilsidesettes av eventuelle avtalevilkår om hvilken lovgivning som får anvendelse.
- 52) Medlemsstatene bør avgjøre om de vedkommende myndigheter som er utpekt til å gi tillatelse til betalingsinstitusjoner, også kan være vedkommende myndigheter for utenrettslige ordninger for klager og tvisteløsning.
- 53) Dette direktiv bør ikke berøre bestemmelser i nasjonal lovgivning om ansvar for unøyaktige formuleringer eller feil ved overføring av opplysninger.
- 54) Ettersom det er nødvendig å kontrollere at dette direktiv fungerer på en effektiv måte og å overvåke utviklingen fram mot opprettelsen av et felles marked for betalinger, bør Kommisjonen framlegge en rapport tre år etter utløpet av fristen for innarbeiding av dette direktiv i nasjonal lovgivning. Med tanke på integrering av finanstjenester på verdensplan og harmonisert forbrukervern også utover dette direktivs effektive virkemåte, bør de viktige punktene i gjennomgåelsen være det mulige behovet for å utvide virkeområdet til å omfatte valutaer utenfor EU og betalingstransaksjoner der bare en av flere betalingstjenester befinner seg i Fellesskapet.
- 55) Ettersom bestemmelsene i dette direktiv erstatter bestemmelsene i direktiv 97/5/EF, bør nevnte direktiv oppheves.
- 56) Det er nødvendig å fastsette nærmere regler for bedragerisk bruk av betalingskort, et område som nå omfattes av europaparlaments- og rådsdirektiv 97/7/EF av 20. mai

<sup>(1)</sup> EFT L 281 av 23.11.1995, s. 31. Direktivet endret ved forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).

<sup>(2)</sup> EFT C 27 av 26.1.1998, s. 34.

1997 om forbrukervern ved fjernsalgsavtaler<sup>(1)</sup> og direktiv 2002/65/EF. Disse direktivene bør derfor endres.

- 57) Ettersom finansinstitusjoner i henhold til direktiv 2006/48/EF ikke er underlagt de regler som gjelder for kredittinstitusjoner, bør de underlegges samme krav som betalingsinstitusjoner, slik at de kan yte betalingstjenester i Fellesskapet. Direktiv 2006/48/EF bør derfor endres.
- 58) Ettersom pengeoverføringer i dette direktiv er definert som en betalingstjeneste som krever tillatelse for en fysisk eller juridisk person som er omfattet av en unntaksbestemmelse under visse omstendigheter som fastsatt i dette direktiv, bør europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/60/EF av 26. oktober 2005 om tiltak for å hindre at det finansielle system brukes til hvitvasking og finansiering av terrorisme<sup>(2)</sup> endres.
- 59) Av hensyn til rettssikkerheten er det hensiktsmessig å innføre overgangsordninger som gir personer som har påbegynt sin virksomhet som betalingsinstitusjon i samsvar med gjeldende nasjonal lovgivning før dette direktiv trådte i kraft, mulighet til å fortsette denne virksomheten i vedkommende medlemsstat i en nærmere fastsatt periode.
- 60) Ettersom målet for dette direktiv, som er å opprette et felles marked for betalingstjenester, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene ettersom det krever harmonisering av en rekke forskjellige gjeldende regler i de ulike medlemsstatenes rettssystemer, og derfor bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går dette direktiv ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette målet.
- 61) De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av dette direktiv, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er gitt Kommisjonen<sup>(3)</sup>.
- 62) Kommisjonen bør særlig ha myndighet til å vedta gjennomføringsbestemmelser for å ta hensyn til den teknologiske utvikling og markedsutviklingen. Ettersom disse tiltakene er allmenne og har som formål å endre

ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv, bør de vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll fastsatt i artikkel 5a i beslutning 1999/468/EF.

- 63) I samsvar med nr. 34 i den tverrinstitusjonelle avtalen om bedre regelverksutforming<sup>(4)</sup> oppfordres medlemsstatene til, for eget formål og i Fellesskapets interesse, å utarbeide og offentliggjøre egne tabeller som så langt det er mulig viser sammenhengen mellom dette direktiv og innarbeidingstiltakene —

#### VEDTATT DETTE DIREKTIV:

#### AVDELING I

#### FORMÅL, VIRKEOMRÅDE OG DEFINISJONER

##### Artikkel 1

##### Formål

1. I dette direktiv fastsettes regler for hvordan medlemsstatene skal skjelve mellom følgende seks kategorier av betalingstjenesteytere:

- a) kredittinstitusjoner i henhold til artikkel 4 nr. 1 bokstav a) i direktiv 2006/48/EF,
- b) institusjoner for elektroniske penger i henhold til artikkel 1 nr. 3 bokstav a) i direktiv 2000/46/EF,
- c) postgirokontorer som i henhold til nasjonal lovgivning har rett til å yte betalingstjenester,
- d) betalingsinstitusjoner i henhold til dette direktiv,
- e) Den europeiske sentralbank og nasjonale sentralbanker når disse ikke opptrer i egenskap av monetære myndigheter eller andre offentlige myndigheter, og
- f) medlemsstatene eller deres regionale eller lokale myndigheter når disse ikke opptrer i egenskap av offentlige myndigheter.

2. I dette direktiv fastsettes også regler for åpenhet om vilkår og opplysningskrav for betalingstjenester samt for betalingstjenestebrukernes og betalingstjenesteyternes respektive rettigheter og plikter ved yting av betalingstjenester som fast yrkes- eller forretningsvirksomhet.

##### Artikkel 2

##### Virkeområde

1. Dette direktiv får anvendelse på betalingstjenester som ytes i Fellesskapet. Med unntak av artikkel 73 får avdeling III og IV anvendelse bare dersom både betalerens betalingstjenesteyter og betalingsmottakerens betalingstjenesteyter, eller den eneste betalingstjenesteyteren i betalingstransaksjonen, befinner seg i Fellesskapet.

<sup>(1)</sup> EFT L 144 av 4.6.1997, s. 19. Direktivet sist endret ved direktiv 2005/29/EF.

<sup>(2)</sup> EUT L 309 av 25.11.2005, s. 15.

<sup>(3)</sup> EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23. Direktivet endret ved beslutning 2006/512/EF (EUT L 200 av 22.7.2006, s. 11).

<sup>(4)</sup> EUT C 321 av 31.12.2003, s. 1.



2. Avdeling III og IV får anvendelse på betalingstjenester i euro eller i valutaen til en medlemsstat utenfor euroområdet.

3. Medlemsstatene kan unnta de institusjoner som er omhandlet i artikkel 2 i direktiv 2006/48/EF, fra anvendelsen av alle eller en del av bestemmelsene i dette direktiv, med unntak av institusjonene omhandlet i første og annet strekpunkt i nevnte artikkel.

### Artikkel 3

#### Unntak fra virkeområdet

Dette direktiv får ikke anvendelse på

- a) betalingstransaksjoner som foretas utelukkende i kontanter, direkte fra betaleren til betalingsmottakeren, uten medvirkning av en formidler,
- b) betalingstransaksjoner fra betaleren til betalingsmottakeren gjennom en handelsagent som har tillatelse til å forhandle fram eller slutføre salg eller kjøp av varer eller tjenester på vegne av betaleren eller betalingsmottakeren,
- c) yrkesmessig fysisk transport av sedler og mynter, herunder innsamling, behandling og levering av disse,
- d) betalingstransaksjoner som består i ikke-yrkesmessig innsamling og levering av kontanter innenfor rammen av ideell eller veldedig virksomhet,
- e) tjenester der betalingsmottakeren forsyner betaleren med kontanter som del av en betalingstransaksjon etter uttrykkelig anmodning fra betalingstjenestebrukeren like før betalingstransaksjonen gjennomføres ved betaling for kjøp av varer eller tjenester,
- f) pengevekslingsvirksomhet, det vil si kontanttransaksjoner, der midlene ikke holdes på en betalingskonto,
- g) betalingstransaksjoner basert på et av følgende dokumenter trukket på betalingstjenesteyteren med sikte på å stille midler til rådighet for betalingsmottakeren:
  - i) papirsjekker i samsvar med Genève-konvensjonen av 19. mars 1931 om vedtakelse av enhetlige lover for sjekker,
  - ii) papirsjekker tilsvarende dem som er omhandlet i punkt i), som er underlagt lovgivningen i medlemsstater som ikke er part i Genève-konvensjonen av 19. mars 1931 om vedtakelse av enhetlige lover for sjekker,
  - iii) papirbaserte veksler i samsvar med Genève-konvensjonen av 7. juni 1930 om vedtakelse av enhetlige lover for veksler og egenveksler,
  - iv) papirbaserte veksler tilsvarende dem som er omhandlet i punkt iii), som er underlagt lovgivningen i medlemsstater som ikke er part i Genève-konvensjonen av 7. juni 1930 om vedtakelse av enhetlige lover for veksler og egenveksler,
  - v) papirbaserte kuponger,
  - vi) papirbaserte reisesjekker eller
  - vii) papirbaserte postanvisninger som definert av Verdenspostforeningen,
- h) betalingstransaksjoner som gjennomføres innenfor et system for oppgjør av betalinger eller verdipapirer mellom oppgjørsforetak, sentrale motparter, klareringssentraler og/eller sentralbanker og andre deltakere i systemet, samt betalingstjenesteytere, uten at dette berører artikkel 28,
- i) betalingstransaksjoner knyttet til forvaltning av verdipapirer, herunder utbytte, inntekter eller andre utdelinger, eller innløsning eller salg, som foretas av personer som omhandlet i bokstav h) eller av investeringsforetak, kredittinstitusjoner, foretak for kollektiv investering eller kapitalforvaltningsselskaper som yter investeringstjenester, og alle andre enheter som har tillatelse til å ha finansielle instrumenter,
- j) tjenester som leveres av ytere av tekniske tjenester til støtte for betalingstjenesteytingen, uten at disse på noe tidspunkt kommer i besittelse av de midler som skal overføres, herunder behandling og lagring av data, tillitsskapende tjenester og integritetsvern, autentisering av data og enheter, levering av nett for informasjonsteknologi (IT) og kommunikasjonsnett, levering og vedlikehold av terminaler og innretninger som benyttes til betalingstjenester,
- k) tjenester basert på instrumenter som kan benyttes til å erverve varer eller tjenester bare i de lokalene som benyttes av utstederen, eller i henhold til en forretningsavtale med utstederen, enten innenfor et avgrenset nett av tjenesteytere eller for et begrenset utvalg av varer eller tjenester,
- l) betalingstransaksjoner som utføres ved hjelp av telekommunikasjonsutstyr eller en annen digital innretning eller IT-innretning, der de kjøpte varene eller tjenestene leveres til og skal anvendes ved hjelp av telekommunikasjonsutstyr eller en annen digital innretning eller IT-innretning, forutsatt at operatøren av telekommunikasjonsutstyret, den digitale innretningen eller IT-innretningen ikke opptrer bare som formidler mellom betalingstjenesteyteren og leverandøren av varene og tjenestene,
- m) betalingstransaksjoner som gjennomføres mellom betalingstjenesteytere, deres agenter eller filialer for egen regning,
- n) betalingstransaksjoner mellom et morforetak og dets datterforetak eller mellom datterforetak av samme morforetak, uten at noen annen betalingstjenesteyter enn et foretak i samme konsern medvirker som formidler, eller

- o) tjenester som gjelder uttak av kontanter i kontantautomater på vegne av en eller flere kortutstedere, der tjenesteyteren ikke er part i rammeavtalen med kunden som tar ut penger fra en betalingskonto, og ikke yter andre betalingstjenester som oppført i vedlegget.

#### Artikkel 4

#### Definisjoner

I dette direktiv menes med:

1. «hjemstat» enten
  - i) den medlemsstat der betalingstjenesteyteren har sitt forretningskontor, eller
  - ii) dersom betalingstjenesteyteren i henhold til nasjonal lovgivning ikke har noe forretningskontor, den medlemsstat der denne har sitt hovedkontor,
2. «vertsstat» en annen medlemsstat enn hjemstaten, der en betalingstjenesteyter har en agent eller en filial eller yter betalingstjenester,
3. «betalingstjeneste» enhver forretningsvirksomhet som er oppført i vedlegget,
4. «betalingsinstitusjon» en juridisk person som har fått tillatelse i samsvar med artikkel 10 til å yte og utføre betalingstjenester i Fellesskapet,
5. «betalingstransaksjon» en handling som iverksettes av betaleren eller betalingsmottakeren for å innbetale, overføre eller ta ut midler, uten hensyn til eventuelle underliggende forpliktelser mellom betaleren og betalingsmottakeren,
6. «betalingssystem» et system for overføring av midler med formelle og standardiserte rutiner og felles regler for behandling, klarering og/eller oppgjør av betalingstransaksjoner,
7. «betaler» en fysisk eller juridisk person som er innehaver av en betalingskonto og tillater en betalingsordre fra denne kontoen, eller, dersom det ikke finnes noen betalingskonto, en fysisk eller juridisk person som gir en betalingsordre,
8. «betalingsmottaker» en fysisk eller juridisk person som skal bli mottaker av midlene som inngår i en betalingstransaksjon,
9. «betalingstjenesteyter» organer som omhandlet i artikkel 1 nr. 1 samt juridiske og fysiske personer som omfattes av unntaket i henhold til artikkel 26,
10. «betalingstjenestebruker» en fysisk eller juridisk person som bruker en betalingstjeneste enten som betaler eller som betalingsmottaker, eller begge deler,
11. «forbruker» en fysisk person som innenfor rammen av de betalingstjenesteavtaler som omfattes av dette direktiv, opptrer med et formål som ligger utenfor vedkommendes forretnings- eller yrkesvirksomhet,
12. «rammeavtale» en avtale om betalingstjenester som regulerer den framtidige gjennomføringen av enkeltstående og gjentatte betalingstransaksjoner, og som kan inneholde forpliktelser og vilkår for å opprette en konto,
13. «pengeoverføring» en betalingstjeneste der det mottas midler fra en betaler uten at det opprettes en betalingskonto i betalerens eller betalingsmottakerens navn, utelukkende med sikte på å overføre et tilsvarende beløp til en betalingsmottaker eller en annen betalingstjenesteyter som opptrer på betalingsmottakerens vegne, og/eller der midlene tas imot på betalingsmottakerens vegne og stilles til rådighet for denne,
14. «betalingskonto» en konto som er opprettet i en eller flere betalingstjenestebrukeres navn, og som brukes til å gjennomføre betalingstransaksjoner,
15. «midler» pengesedler og mynter, kontopenger og elektroniske penger som definert i artikkel 1 nr. 3 bokstav b) i direktiv 2000/46/EF,
16. «betalingsordre» enhver instruks som en betaler eller betalingsmottaker gir til sin betalingstjenesteyter om å utføre en betalingstransaksjon,
17. «valuteringsdato» et referansetidspunkt som benyttes av en betalingstjenesteyter for å beregne renter på midlene som belastes eller godskrives en betalingskonto,
18. «referansevekslingskurs» den vekslingskurs som benyttes som grunnlag for å beregne en valutaveksling, og som gjøres tilgjengelig av betalingstjenesteyteren eller stammer fra en offentlig tilgjengelig kilde,
19. «autentisering» en framgangsmåte som gjør det mulig for betalingstjenesteyteren å kontrollere bruken av et bestemt betalingsinstrument, herunder dets personlige sikkerhetsinnretninger,
20. «referanserentesats» den rentesats som benyttes som grunnlag for å beregne den renten som skal benyttes, og som stammer fra en offentlig tilgjengelig kilde som kan kontrolleres av begge parter i en betalingstjenesteavtale,
21. «entydig identifikasjon» en kombinasjon av bokstaver, tall eller symboler som betalingstjenesteyteren oppgir til betalingstjenestebrukeren, og som betalingstjenestebrukeren skal benytte for entydig å identifisere den andre betalingstjenestebrukeren og/eller dennes betalingskonto i forbindelse med en betalingstransaksjon,

22. «agent» en fysisk eller juridisk person som opptrer på vegne av en betalingsinstitusjon ved yting av betalingstjenester,

23. «betalingsinstrument» enhver personlig innretning og/eller ethvert sett av framgangsmåter som er avtalt mellom betalingstjenestebrukeren og betalingstjenesteyteren, og som benyttes av betalingstjenestebrukeren for å iverksette en betalingsordre,

24. «fjernkommunikasjonsmiddel» ethvert middel som kan benyttes til å inngå en betalingstjenesteavtale uten at betalingstjenesteyteren og betalingstjenestebrukeren er fysisk til stede samtidig,

25. «varig medium» enhver innretning som gjør det mulig for en betalingstjenestebruker å lagre opplysninger som er rettet til vedkommende personlig, på en måte som gjør dem tilgjengelige for bruk i framtiden, i et tidsrom som er tilpasset formålet med opplysningene, og som gir mulighet til uendret gjengivelse av de lagrede opplysningene,

26. «svært lite foretak» et foretak som på tidspunktet for inngåelsen av betalingstjenesteavtalen er et foretak som definert i artikkel 1 og artikkel 2 nr. 1 og 3 i vedlegget til rekommandasjon 2003/361/EF,

27. «virkedag» en dag da betalerens eller betalingsmottakerens betalingstjenesteyter, som medvirker til gjennomføringen av en betalingstransaksjon, holder åpent som påkrevd for slik gjennomføring,

28. «direkte debitering» en betalingstjeneste for belastning av en betalers betalingskonto, der en betalingstransaksjon iverksettes av betalingsmottakeren på grunnlag av betalerens samtykke gitt til betalingsmottakeren, til betalingsmottakerens betalingstjenesteyter eller til betalerens egen betalingstjenesteyter,

29. «filial» et annet forretningssted enn hovedkontoret, som er en del av en betalingsinstitusjon, som er uten selvstendig rettsevne og som direkte utfører, helt eller delvis, de transaksjoner som inngår i en betalingsinstitusjons virksomhet. Alle forretningssteder som er opprettet i samme medlemsstat av en betalingsinstitusjon med hovedkontor i en annen medlemsstat, skal anses som en enkelt filial,

30. «konsern» en gruppe av foretak som består av et morforetak, dets datterforetak og de foretak som morforetaket eller datterforetakene har en eierandel i, samt foretak som har tilknytning til hverandre som omhandlet i artikkel 12 nr. 1 i direktiv 83/349/EØF.

## AVDELING II

### BETALINGSTJENESTEYTERE

#### KAPITTEL 1

#### Betalingsinstitusjoner

##### Avsnitt 1

#### Alminnelige regler

##### Artikkel 5

#### Søknad om tillatelse

For å få tillatelse som betalingsinstitusjon skal det legges fram en søknad for vedkommende myndigheter i hjemstaten, sammen med

- a) en virksomhetsplan der det blant annet angis hvilken type betalingstjeneste som er planlagt,
- b) en forretningsplan, herunder en budsjettprognose for de første tre regnskapsårene, som viser at søkeren er i stand til å benytte de systemer, ressurser og framgangsmåter som er hensiktsmessige for en forsvarlig drift,
- c) dokumentasjon om at betalingsinstitusjonen har den startkapital som er fastsatt i artikkel 6,
- d) for betalingsinstitusjoner omhandlet i artikkel 9 nr. 1, en beskrivelse av hvilke tiltak som er truffet for å sikre betalingstjenestebrukeres midler i samsvar med artikkel 9,
- e) en beskrivelse av søkerens ordninger for foretaksstyring og internkontroll, herunder framgangsmåter for forvaltning, risikohåndtering og regnskapsføring, som viser at disse foretaksstyrings- og kontrollordningene samt framgangsmåtene er riktig avpasset, hensiktsmessige, forsvarlige og tilstrekkelige,
- f) en beskrivelse av internkontrollordningene som søkeren har innført for å oppfylle forpliktelsene med hensyn til hvitvasking av penger og finansiering av terrorisme i henhold til direktiv 2005/60/EF og europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1781/2006 av 15. november 2006 om opplysninger om betaleren som skal følge med pengeoverføringer<sup>(1)</sup>,
- g) en beskrivelse av søkerens organisasjonsstruktur, herunder eventuelt en beskrivelse av forventet bruk av agenter og filialer, samt en beskrivelse av avtaler om utsetting og av søkerens deltaking i et nasjonalt eller internasjonalt betalingssystem,
- h) identiteten til de personer som direkte eller indirekte innehar kvalifiserende eierandeler i henhold til artikkel 4 nr. 11 i direktiv 2006/48/EF i søkeren, størrelsen på deres respektive eierandeler og dokumentasjon om deres egnethet, idet det tas hensyn til behovet for å sikre sunn og forsvarlig ledelse av en betalingsinstitusjon,

<sup>(1)</sup> EUT L 345 av 8.12.2006, s. 1.

- i) identiteten til medlemmer av ledelsen og personer med ansvar for forvaltning av betalingsinstitusjonen og, der det er relevant, personer med ansvar for forvaltning av betalingsinstitusjonens betalingstjenestevirksomhet, samt dokumentasjon om at de har godandel og i henhold til betalingsinstitusjonens hjemstat har den kunnskap og erfaring som er nødvendig for å utføre betalingstjenester,
- j) dersom det er relevant, identiteten til revisorer og revisjonsselskaper som definert i europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/43/EF av 17. mai 2006 om lovfestet revisjon av årsregnskap og konsernregnskap<sup>(1)</sup>,
- k) søkerens rettslige status og vedtekter, og
- l) adressen til søkerens hovedkontor.

Med hensyn til bokstav d), e) og g) skal søkeren gi en beskrivelse av sine revisjonsordninger og de organisatoriske ordningene som er innført med sikte på å treffe alle rimelige tiltak for å verne sine brukeres interesser og sikre kontinuitet og pålitelighet ved yting av betalingstjenester.

#### Artikkel 6

##### Startkapital

Medlemsstatene skal kreve at betalingsinstitusjoner på tidspunktet for tillatelsen har startkapital som består av de poster som er definert i artikkel 57 bokstav a) og b) i direktiv 2006/48/EF, som følger:

- a) dersom betalingsinstitusjonen yter bare den betalingstjenesten som er oppført i nr. 6 i vedlegget, skal dens kapital ikke på noe tidspunkt være mindre enn 20 000 euro,
- b) dersom betalingsinstitusjonen yter den betalingstjenesten som er oppført i nr. 7 i vedlegget, skal dens kapital ikke på noe tidspunkt være mindre enn 50 000 euro, og
- c) dersom betalingsinstitusjonen yter noen av de betalingstjenestene som er oppført i nr. 1-5 i vedlegget, skal dens kapital ikke på noe tidspunkt være mindre enn 125 000 euro.

#### Artikkel 7

##### Ansvarlig kapital

1. Betalingsinstitusjoners ansvarlige kapital, som definert i artikkel 57-61, 63, 64 og 66 i direktiv 2006/48/EF, kan ikke utgjøre mindre enn det høyeste av de beløp som kreves i henhold til artikkel 6 eller 8 i dette direktiv.

2. Medlemsstatene skal treffe nødvendige tiltak for å hindre anvendelse flere ganger av poster som kan inngå i ansvarlig kapital, når betalingsinstitusjonen tilhører samme konsern som en annen betalingsinstitusjon eller kredittinstitusjon eller et annet investeringsforetak, kapitalforvaltningsselskap eller forsikringsforetak. Dette nummer får også anvendelse når en betalingsinstitusjon er av blandet art og utover annen virksomhet enn å yte de betalingstjenester som er oppført i vedlegget.

3. Dersom vilkårene i artikkel 69 i direktiv 2006/48/EF er oppfylt, kan medlemsstatene eller deres vedkommende myndigheter velge ikke å anvende artikkel 8 i dette direktiv på betalingsinstitusjoner som omfattes av det konsoliderte tilsyn med hovedkredittinstitusjonen i henhold til direktiv 2006/48/EF.

#### Artikkel 8

##### Beregning av ansvarlig kapital

1. Uten hensyn til kravene til startkapital i artikkel 6 skal medlemsstatene kreve at betalingsinstitusjonene til enhver tid har en ansvarlig kapital beregnet etter en av følgende tre metoder, som fastsatt av vedkommende myndigheter i samsvar med nasjonal lovgivning:

##### Metode A

Betalingsinstitusjonens ansvarlige kapital skal tilsvare minst 10 % av det foregående års faste kostnader. Vedkommende myndigheter kan tilpasse dette krav ved vesentlige endringer i en betalingsinstitusjons virksomhet i forhold til det foregående år. Dersom en betalingsinstitusjon har utøvd sin virksomhet i mindre enn ett år på beregningstidspunktet, skal kravet være at betalingsinstitusjonens ansvarlige kapital skal tilsvare minst 10 % av de tilsvarende faste kostnadene som inngår i forretningsplanen, med mindre vedkommende myndigheter krever en justering av planen.

##### Metode B

Betalingsinstitusjonens ansvarlige kapital skal tilsvare minst summen av følgende poster multiplisert med skaleringsfaktor  $k$  definert i nr. 2, der betalingsvolum (BV) utgjør en tolvdel av det samlede beløp for de betalingstransaksjonene som betalingsinstitusjonen gjennomførte i foregående år:

- a) 4,0 % av den del av BV som ikke overstiger 5 millioner euro,  
pluss
- b) 2,5 % av den del av BV over 5 millioner euro som ikke overstiger 10 millioner euro,  
pluss
- c) 1 % av den del av BV over 10 millioner euro som ikke overstiger 100 millioner euro,  
pluss

<sup>(1)</sup> EUT L 157 av 9.6.2006, s. 87.

- d) 0,5 % av den del av BV over 100 millioner euro som ikke overstiger 250 millioner euro,

pluss

- e) 0,25 % av den del av BV som overstiger 250 millioner euro.

#### Metode C

Betalingsinstitusjonens ansvarlige kapital skal tilsvare minst den relevante indikator definert i bokstav a) multiplisert med den multiplikasjonsfaktor som er definert i bokstav b), og med skaleringsfaktor k definert i nr. 2.

- a) Relevant indikator er summen av følgende:

- renteinntekter,
- rentekostnader,
- mottatt provisjon og mottatte honorarer, og
- andre driftsinntekter.

Hver post skal inkluderes i summen med positivt eller negativt fortegn. Inntekter fra ekstraordinære eller uregelmessige poster kan ikke benyttes ved beregning av relevant indikator. Utgifter til utsetting av tjenester som utføres av tredjemann, kan redusere den relevante indikator dersom utgiftene innkreves av et foretak som er underlagt tilsyn i henhold til dette direktiv. Relevant indikator skal beregnes på grunnlag av tolv måneders observasjonen ved avslutningen av foregående regnskapsår. Relevant indikator skal beregnes for foregående regnskapsår. Ansvarlig kapital som er beregnet etter metode C, skal likevel ikke utgjøre mindre enn 80 % av gjennomsnittet av de tre foregående regnskapsårene for den relevante indikator. Når reviderte tall ikke er tilgjengelige, kan estimerer benyttes.

- b) Multiplikasjonsfaktoren skal være

- i) 10 % av den del av den relevante indikator som ikke overstiger 2,5 millioner euro,
- ii) 8 % av den del av den relevante indikator som overstiger 2,5 millioner euro, men ikke 5 millioner euro,
- iii) 6 % av den del av den relevante indikator som overstiger 5 millioner euro, men ikke 25 millioner euro,
- iv) 3 % av den del av den relevante indikator som overstiger 25 millioner euro, men ikke 50 millioner euro,
- v) 1,5 % over 50 millioner euro.

2. Den skaleringsfaktor k som skal benyttes i metode B og C, skal være

- a) 0,5 dersom betalingsinstitusjonen yter bare den betalingstjenesten som er oppført i nr. 6 i vedlegget,
- b) 0,8 dersom betalingsinstitusjonen yter den betalingstjenesten som er oppført i nr. 7 i vedlegget,
- c) 1,0 dersom betalingsinstitusjonen yter en av de betalingstjenestene som er oppført i nr. 1-5 i vedlegget.

3. Vedkommende myndigheter kan, på grunnlag av en vurdering av betalingsinstitusjonens risikohåndteringsprosesser, tapsrisikodatabase og internkontrollordninger, kreve at betalingsinstitusjonen har en ansvarlig kapital som er opptil 20 % større enn det beløp som ville blitt resultatet ved anvendelse av metoden valgt i samsvar med nr. 1, eller tillate at betalingsinstitusjonens ansvarlige kapital er opptil 20 % mindre enn det beløp som ville blitt resultatet ved anvendelse av metoden valgt i samsvar med nr. 1.

#### Artikkel 9

##### Krav til sikring av midler

1. Medlemsstatene eller vedkommende myndigheter skal kreve at en betalingsinstitusjon som yter noen av de betalingstjenestene som er oppført i vedlegget, og samtidig driver annen forretningsvirksomhet som omhandlet i artikkel 16 nr. 1 bokstav c), skal sikre midler som er mottatt fra betalingstjenestebrukere eller gjennom en annen betalingstjenesteyter for å utføre betalingstransaksjoner, på følgende måter:

Enten skal midlene

- a) ikke på noe tidspunkt blandes sammen med midlene til andre fysiske eller juridiske personer enn betalingstjenestebrukerne som midlene innehas for, og skal, dersom midlene fortsatt innehas av betalingsinstitusjonen, men ennå ikke er overlevert til betalingsmottakeren eller overført til en annen betalingstjenesteyter innen slutten av den virkedag som følger etter den dag midlene ble mottatt, settes inn på en særskilt konto i en kredittinstitusjon eller investeres i sikre, likvide eiendeler med lav risiko som fastsatt av vedkommende myndigheter i hjemstaten, og
- b) i samsvar med nasjonal lovgivning og i betalingstjenestebrukernes interesse vernes mot krav fra betalingsinstitusjonens øvrige kreditorer, særlig i tilfelle av insolvens, eller
- c) omfattes av en forsikringspolise eller en annen sammenlignbar garanti fra et forsikringsselskap eller en kredittinstitusjon som ikke tilhører samme konsern som betalingsinstitusjonen selv, for et beløp som tilsvarer det beløp som ville blitt holdt atskilt i mangel av nevnte forsikringspolise eller en annen sammenlignbar garanti, og som skal utbetales dersom betalingsinstitusjonen ikke er i stand til å oppfylle sine finansielle forpliktelser.



2. Dersom en betalingsinstitusjon er pålagt å sikre midler i henhold til nr. 1, og en del av disse midlene skal benyttes til framtidige betalingstransaksjoner og det resterende beløpet skal benyttes til andre tjenester enn betalingstjenester, skal den delen av midlene som skal benyttes til framtidige betalingstransaksjoner, også omfattes av kravene i nr. 1. Dersom denne delen varierer i størrelse eller er ukjent på forhånd, kan medlemsstatene tillate at betalingsinstitusjoner anvender dette nummer på grunnlag av en representativ del som antas å skulle benyttes til betalingstjenester, forutsatt at en slik representativ del med rimelighet kan anslås på grunnlag av historiske opplysninger og godtgjøres overfor vedkommende myndigheter.

3. Medlemsstatene eller vedkommende myndigheter kan kreve at betalingsinstitusjoner som ikke driver annen forretningsvirksomhet som omhandlet i artikkel 16 nr. 1 bokstav c), også skal oppfylle sikringskravene i nr. 1 i denne artikkel.

4. Medlemsstatene eller vedkommende myndigheter kan også begrense slike sikringskrav til midler som tilhører betalingstjenestebrukere, dersom de enkelte midlene overstiger en terskel på 600 euro.

#### *Artikkel 10*

##### **Tildeling av tillatelse**

1. Medlemsstatene skal kreve at andre foretak enn dem som er omhandlet i artikkel 1 nr. 1 bokstav a)-c), e) og f), og andre enn juridiske eller fysiske personer som omfattes av et unntak i henhold til artikkel 26, som har til hensikt å yte betalingstjenester, skal ha tillatelse som betalingsinstitusjon før de begynner å yte betalingstjenester. Tillatelse skal gis bare til en juridisk person etablert i en medlemsstat.

2. Tillatelse skal gis dersom de opplysninger og den dokumentasjon som er vedlagt søknaden, oppfyller alle krav i henhold til artikkel 5, og vedkommende myndigheter, etter å ha gjennomgått søknaden, kommer fram til en samlet positiv vurdering. Før det gis en tillatelse kan vedkommende myndigheter eventuelt rådføre seg med den nasjonale sentralbanken eller andre relevante offentlige myndigheter.

3. En betalingsinstitusjon som i henhold til nasjonal lovgivning i sin hjemstat er pålagt å ha et forretningskontor, skal ha sitt hovedkontor i samme medlemsstat som forretningskontoret.

4. Vedkommende myndigheter skal gi tillatelse bare dersom vedkommende betalingsinstitusjon, idet det tas hensyn til behovet for å sikre en sunn og forsvarlig ledelse av en betalingsinstitusjon, har solide former for foretaksstyring for sin betalingstjenestevirksomhet, noe som omfatter en klar organisasjonsstruktur med veldefinert, åpen og konsekvent ansvarsfordeling, effektive framgangsmåter for å identifisere, håndtere, overvåke og rapportere risiko som betalingsinstitusjonen er eller kan bli utsatt for, og tilstrekkelige internkontrollordninger, herunder god forvaltnings- og -regnskapspraksis; disse formene for foretaksstyring,

framgangsmåtene og ordningene skal være fyllestgjørende og stå i forhold til arten av, størrelsen på og kompleksiteten til de betalingstjenester som ytes av betalingsinstitusjonen.

5. Dersom en betalingsinstitusjon yter noen av de betalingstjenestene som er oppført i vedlegget, og samtidig driver andre typer forretningsvirksomhet, kan vedkommende myndigheter kreve at det opprettes en særskilt enhet for betalingstjenestevirksomheten dersom de deler av betalingsinstitusjonens virksomhet som ikke er betalingstjenester, svekker eller vil kunne svekke enten betalingsinstitusjonens økonomiske soliditet eller vedkommende myndigheters evne til å overvåke at betalingsinstitusjonen oppfyller alle sine forpliktelser i henhold til dette direktiv.

6. Vedkommende myndigheter skal nekte å gi tillatelse dersom de av hensyn til behovet for å sikre en sunn og forsvarlig ledelse av en betalingsinstitusjon, ikke er overbevist om at aksjeeierne eller deltakerne som har kvalifiserende eierandeler, er egnet.

7. Dersom det foreligger nære forbindelser som definert i artikkel 4 nr. 46 i direktiv 2006/48/EF mellom betalingsinstitusjonen og andre fysiske eller juridiske personer, skal vedkommende myndigheter gi tillatelse bare dersom disse forbindelsene ikke hindrer vedkommende myndigheter i å føre tilsyn.

8. Vedkommende myndigheter skal gi tillatelse bare dersom en tredjestats lover og forskrifter som gjelder for en eller flere fysiske eller juridiske personer som betalingsinstitusjonen har nære forbindelser til, eller vanskeligheter ved håndheving av nevnte lover og forskrifter, ikke hindrer dem i å utføre sine tilsynsoppgaver på en forsvarlig måte.

9. Tillatelsen skal være gyldig i alle medlemsstater og gjøre det mulig for vedkommende betalingsinstitusjon å yte betalingstjenester i hele Fellesskapet, enten i henhold til adgangen til å yte tjenester eller etableringsadgangen, forutsatt at slike tjenester er omfattet av tillatelsen.

#### *Artikkel 11*

##### **Underretning om beslutning**

Innen tre måneder etter mottak av en søknad eller, dersom søknaden er ufullstendig, av alle opplysninger som er nødvendige for å treffe beslutningen, skal vedkommende myndigheter underrette søkeren om hvorvidt tillatelsen er gitt eller avslått. Dersom en tillatelse avslås, skal dette begrunnes.

#### *Artikkel 12*

##### **Tilbakekalling av tillatelse**

1. Vedkommende myndigheter kan tilbakekalle en tillatelse utstedt til en betalingsinstitusjon bare dersom institusjonen

a) ikke gjør bruk av tillatelsen innen tolv måneder, uttrykkelig gir avkall på tillatelsen eller har opphørt å utøve sin

virksomhet i mer enn seks måneder, med mindre den berørte medlemsstat har fastsatt at tillatelsen bortfaller i slike tilfeller,

- b) har fått tillatelsen ved hjelp av uriktige erklæringer eller andre uregelmessigheter,
- c) ikke lenger oppfyller de vilkår som ble stilt for tillatelsen,
- d) ville utgjøre en trussel mot betalingssystemets stabilitet dersom det fortsatte sin betalingstjenestevirksomhet, eller
- e) omfattes av et av de andre tilfellene der nasjonal lovgivning fastsetter tilbakekalling av tillatelsen.

2. Enhver tilbakekalling av tillatelse skal begrunnes og meddeles de berørte parter.

3. Tilbakekalling av en tillatelse skal offentliggjøres.

#### *Artikkel 13*

##### **Registrering**

Medlemsstatene skal opprette et offentlig register over betalingsinstitusjoner med tillatelse, deres agenter og filialer samt over alle fysiske og juridiske personer, deres agenter og filialer, som omfattes av et unntak i henhold til artikkel 26, og over de institusjonene som er omhandlet i artikkel 2 nr. 3 som i henhold til nasjonal lovgivning har rett til å yte betalingstjenester. De skal innføres i registeret i hjemstaten.

Dette registeret skal inneholde opplysninger om de betalingstjenester som betalingsinstitusjonen har tillatelse til å yte, eller som den fysiske eller juridiske person er registrert for. Betalingsinstitusjoner med tillatelse skal være oppført i registeret atskilt fra fysiske og juridiske personer som er registrert i samsvar med artikkel 26. Registeret skal være offentlig tilgjengelig, også på Internett, og ajourføres regelmessig.

#### *Artikkel 14*

##### **Opprettholdelse av tillatelse**

Når det skjer en endring som påvirker nøyaktigheten til de opplysninger og den dokumentasjon som er gitt i samsvar med artikkel 5, skal betalingsinstitusjonen snarest mulig underrette vedkommende myndigheter i institusjonens hjemstat om dette.

#### *Artikkel 15*

##### **Regnskaper og lovfestet revisjon**

1. Direktiv 78/660/EØF og, der det er relevant, direktiv 83/349/EØF og 86/635/EØF samt europaparlaments- og rådsforordning (EF) 1606/2002 av 19. juli 2002 om anvendelse av internasjonale regnskapsstandarter(1) får tilsvarende anvendelse på betalingsinstitusjoner.

2. Med mindre de er unntatt i henhold til direktiv 78/660/EØF og, der det er relevant, direktiv 83/349/EØF og 86/635/EØF, skal betalingsinstitusjonenes årsregnskaper og konsoliderte regnskaper revideres av revisorer eller revisjonsselskaper i henhold til direktiv 2006/43/EF.

3. For tilsynsformål skal medlemsstatene kreve at betalingsinstitusjoner gir atskilte regnskapsopplysninger om betalingstjenester oppført i vedlegget og den virksomhet som er omhandlet i artikkel 16 nr. 1, som det skal utarbeides en revisjonsberetning for. Denne revisjonsberetningen skal, der det er relevant, utarbeides av revisorene som foretar lovfestet revisjon, eller et revisjonsselskap.

4. Forpliktelsene fastsatt i artikkel 53 i direktiv 2006/48/EF får tilsvarende anvendelse på betalingsinstitusjonenes revisorer som foretar lovfestet revisjon, eller revisjonsselskaper med hensyn til betalingstjenestevirksomhet.

#### *Artikkel 16*

##### **Virksomhet**

1. Bortsett fra å yte betalingstjenester som oppført i vedlegget, skal betalingsinstitusjoner ha rett til å utøve følgende virksomhet:

- a) yting av driftstjenester og nært tilknyttede tilleggstjenester som f.eks. sikring av at betalingstransaksjoner blir utført, valutaveksling, oppbevaringsvirksomhet samt lagring og behandling av opplysninger,
- b) drift av betalingssystemer uten at det berører artikkel 28,
- c) annen forretningsvirksomhet enn yting av betalingstjenester, idet det tas hensyn til gjeldende fellesskapsrett og nasjonal lovgivning.

2. Når betalingsinstitusjoner yter en eller flere av betalingstjenestene oppført i vedlegget, kan de bare ha betalingskontoer som utelukkende brukes til betalingstransaksjoner. Midler som betalingsinstitusjoner mottar fra betalingstjenestebrukere for å yte betalingstjenester, skal ikke betraktes som innskudd eller andre midler som skal tilbakebetales i henhold til artikkel 5 i direktiv 2006/48/EF, eller elektroniske penger i henhold til artikkel 1 nr. 3 i direktiv 2000/46/EF.

3. Betalingsinstitusjoner kan bare yte kreditt i forbindelse med betalingstjenester som omhandlet i nr. 4, 5 eller 7 i vedlegget dersom følgende vilkår er oppfylt:

- a) kreditten skal være en tilleggstjeneste og utelukkende ytes i forbindelse med gjennomføringen av en betalingstransaksjon,

(1) EFT L 243 av 11.9.2002, s. 1.

- b) uten hensyn til de nasjonale regler som gjelder for yting av kreditt med kredittkort, skal den kreditt som ytes i forbindelse med en betaling og gjennomføres i samsvar med artikkel 10 nr. 9 og artikkel 25, betales tilbake innen et kort tidsrom som ikke i noe tilfelle skal overstige tolv måneder,
- c) slik kreditt skal ikke ytes av midler som er mottatt eller innehas for å utføre en betalingstransaksjon, og
- d) betalingsinstitusjonens ansvarlige kapital skal til enhver tid og etter tilsynsmyndighetenes oppfatning stå i et passende forhold til det samlede kredittbeløp som ytes.

4. Betalingsinstitusjoner skal ikke drive virksomhet som består i å ta imot innskudd eller andre midler som skal tilbakebetales i henhold til artikkel 5 i direktiv 2006/48/EF.

5. Dette direktiv berører ikke nasjonale tiltak for gjennomføring av direktiv 87/102/EØF. Dette direktiv berører heller ikke annet relevant fellesskapsregelverk eller nasjonal lovgivning om vilkår for å yte kreditt til forbrukere, som ikke er harmonisert ved dette direktiv, og som er i samsvar med fellesskapsretten.

## Avsnitt 2

### Andre krav

#### Artikkel 17

#### Bruk av agenter, filialer eller enheter som virksomhet er satt ut til

1. Når en betalingsinstitusjon har til hensikt å yte betalingstjenester gjennom en agent, skal institusjonen underrette vedkommende myndigheter i sin hjemstat om følgende:

- a) agentens navn og adresse,
- b) en beskrivelse av internkontrollordningene som agentene vil benytte for å oppfylle pliktene som gjelder hvitvasking av penger og finansiering av terrorisme i henhold til direktiv 2005/60/EF, og
- c) identiteten til medlemmer av ledelsen og personer med ansvar for forvaltningen av den agenten som skal brukes til å yte betalingstjenester, samt dokumentasjon om at de er egnede.

2. Når vedkommende myndigheter mottar opplysninger i samsvar med nr. 1, kan de oppføre agenten i registeret i henhold til artikkel 13.

3. Før agenten oppføres i registeret, kan vedkommende myndigheter, dersom de anser at de mottatte opplysningene er feilaktige, treffe ytterligere tiltak for å kontrollere opplysningene.

4. Dersom vedkommende myndigheter, etter å ha truffet tiltak for å kontrollere opplysningene, ikke er overbevist om at

de mottatte opplysningene i henhold til nr. 1 er riktige, skal de avslå å oppføre agenten i registeret i henhold til artikkel 13.

5. Dersom betalingsinstitusjonen ønsker å yte betalingstjenester i en annen medlemsstat ved å bruke en agent, skal den følge framgangsmåtene i artikkel 25. I så fall skal vedkommende myndigheter i hjemstaten, før agenten kan registreres i henhold til denne artikkel, underrette vedkommende myndigheter i vertsstaten om at de vil registrere agenten og ta hensyn til deres oppfatning.

6. Dersom vedkommende myndigheter i vertsstaten har rimelig grunn til å mistenke at det i forbindelse med den planlagte bruken av agenten eller opprettelsen av filialen, finner sted, har funnet sted eller er blitt forsøkt hvitvasking av penger eller finansiering av terrorisme i henhold til direktiv 2005/60/EF, eller at bruken av en slik agent eller opprettelsen av en slik filial vil kunne øke risikoen for hvitvasking av penger eller finansiering av terrorisme, skal de underrette vedkommende myndigheter i hjemstaten, som kan avslå å registrere agenten eller filialen, eller som kan tilbakekalle registreringen av agenten eller filialen dersom den allerede har funnet sted.

7. Når en betalingsinstitusjon har til hensikt å sette ut driftsfunksjoner for sine betalingstjenester, skal den underrette vedkommende myndigheter i hjemstaten om dette.

Utsetting av viktige driftsfunksjoner kan ikke skje på en slik måte at det vesentlig forringer kvaliteten på betalingsinstitusjonens internkontroll og vedkommende myndigheters mulighet til å kontrollere at betalingsinstitusjonen oppfyller sine forpliktelser i henhold til dette direktiv.

Med hensyn til annet ledd skal en driftsfunksjon anses som viktig dersom en mangel eller feil i utførelsen av den i vesentlig grad vil forringe en betalingsinstitusjons evne til fortsatt å oppfylle kravene i tillatelsen i henhold til denne avdeling, eller andre forpliktelser i henhold til dette direktiv, eller dens finansielle inntjening eller dens betalingstjenesters soliditet eller kontinuitet. Medlemsstatene skal sikre at dersom betalingsinstitusjoner setter ut viktige driftsfunksjoner, skal de oppfylle følgende vilkår:

- a) utsettingen skal ikke føre til at den øverste ledelsen delegerer sitt ansvar,
- b) betalingsinstitusjonens forhold til og forpliktelser overfor sine betalingstjenestebrukere i henhold til dette direktiv skal ikke endres,
- c) vilkårene som betalingsinstitusjonen skal oppfylle for å få tillatelse og beholde den i samsvar med denne avdeling, skal ikke undergraves, og
- d) ingen av de andre vilkårene som lå til grunn for betalingsinstitusjonens tillatelse, skal fjernes eller endres.



8. Betalingsinstitusjoner skal sikre at agenter eller filialer som opptrer på deres vegne, underretter betalingstjenestebrukerne om dette.

#### *Artikkel 18*

##### **Ansvar**

1. Medlemsstatene skal sikre at dersom betalingsinstitusjoner lar tredjemann utføre driftsfunksjoner, skal de treffe rimelige tiltak for å sikre at kravene i dette direktiv blir overholdt.

2. Medlemsstatene skal kreve at betalingsinstitusjoner skal ha fullt ansvar for alle handlinger som foretas av deres ansatte eller av agenter, filialer eller enheter som det er satt ut virksomhet til.

#### *Artikkel 19*

##### **Dokumentasjon**

Medlemsstatene skal kreve at betalingsinstitusjoner oppbevarer all relevant dokumentasjon i henhold til denne avdeling i minst fem år, uten at det berører direktiv 2005/60/EF eller annet fellesskapsregelverk eller nasjonal lovgivning.

#### *Avsnitt 3*

##### **Vedkommende myndigheter og tilsyn**

#### *Artikkel 20*

##### **Utpeking av vedkommende myndigheter**

1. Medlemsstatene skal utpeke til vedkommende myndigheter med ansvar for å gi tillatelse til og føre tilsyn med betalingsinstitusjoner, som skal utføre de oppgaver som er fastsatt i henhold til denne avdeling, enten offentlige myndigheter eller slike organer som er anerkjent i nasjonal lovgivning eller av offentlige myndigheter, og som i henhold til nasjonal lovgivning uttrykkelig har fått fullmakt til dette, herunder nasjonale sentralbanker.

Vedkommende myndigheter skal garantere sin uavhengighet av økonomiske organer og unngå interessekonflikter. Uten at det berører første ledd skal betalingsinstitusjoner, kredittinstitusjoner, institusjoner for elektroniske penger eller postgirokontorer ikke kunne utpekes som vedkommende myndigheter.

Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om dette.

2. Medlemsstatene skal sikre at vedkommende myndigheter som er utpekt i henhold til nr. 1, har alle nødvendige fullmakter til å utføre sine oppgaver.

3. Dersom det på medlemsstatens territorium er flere enn én vedkommende myndighet for spørsmål som omfattes av denne avdeling, skal medlemsstaten påse at disse myndighetene samarbeider tett, slik at de kan utføre sine respektive oppgaver på en effektiv måte. Det samme gjelder i tilfeller der vedkommende myndigheter for spørsmål som omfattes av denne avdeling, ikke er vedkommende myndigheter med ansvar for tilsyn med kredittinstitusjoner.

4. Ansvar for de oppgaver som vedkommende myndigheter utpekt i henhold til nr. 1 skal utføre, ligger hos vedkommende myndigheter i hjemstaten.

5. Nr. 1 skal ikke innebære at vedkommende myndigheter skal føre tilsyn med andre deler av betalingsinstitusjoners forretningsvirksomhet enn yting av de betalingstjenester som er oppført i vedlegget, samt den virksomhet som er omhandlet i artikkel 16 nr. 1 bokstav a).

#### *Artikkel 21*

##### **Tilsyn**

1. Medlemsstatene skal sikre at de kontroller som vedkommende myndigheter gjennomfører for å kontrollere at betalingsinstitusjoner fortsatt overholder bestemmelsene i denne avdeling, står i forhold til formålet, er tilstrekkelige og avpasset etter de risikoene som betalingsinstitusjonene er utsatt for.

For å kontrollere at denne avdeling blir overholdt skal vedkommende myndigheter kunne treffe følgende tiltak og særlig

- a) kreve at betalingsinstitusjonen legger fram alle opplysninger som er nødvendige for å overvåke overholdelsen,
- b) utføre kontroller på stedet hos betalingsinstitusjonen, hos alle agenter eller filialer som yter betalingstjenester under betalingsinstitusjonens ansvar, eller hos alle foretak som det er satt ut virksomhet til,
- c) vedta anbefalinger, retningslinjer og eventuelt bindende forskrifter, og
- d) utsette eller tilbakekalle tillatelse i de tilfeller som er omhandlet i artikkel 12.

2. Uten at det berører framgangsmåtene for tilbakekalling av tillatelser og strafferettslige bestemmelser skal medlemsstatene fastsette at deres respektive vedkommende myndigheter overfor betalingsinstitusjoner, eller overfor dem som faktisk kontrollerer virksomheten til betalingsinstitusjoner, som overtrer lover eller forskrifter for tilsyn med eller utøvelse av sin betalingstjenestevirksomhet, kan vedta eller ilegge sanksjoner eller treffe tiltak særlig med det formål å bringe slike lovbrudd eller årsakene til dem til opphør.

3. Uten hensyn til kravene i artikkel 6, artikkel 7 nr. 1 og 2 og artikkel 8 skal medlemsstatene påse at vedkommende myndigheter har rett til å treffe de tiltak som er beskrevet i nr. 1 i denne artikkel, for å sikre tilstrekkelig kapital til betalingstjenester, særlig dersom den del av betalingsinstitusjonens virksomhet som ikke er betalingstjenester, svekker eller kan svekke betalingsinstitusjonens finansielle soliditet.

*Artikkel 22***Taushetsplikt**

1. Medlemsstatene skal påse at alle personer som arbeider eller har arbeidet for vedkommende myndigheter, samt sakkyndige som opptrer på vegne av vedkommende myndigheter, skal være underlagt taushetsplikt, med forbehold for saker som omfattes av strafferetten.
2. I forbindelse med utveksling av opplysninger i samsvar med artikkel 24 skal taushetsplikten anvendes strengt for å sikre vern av enkeltpersoners og virksomheters rettigheter.
3. Medlemsstatene kan ved anvendelse av denne artikkel ta tilsvarende hensyn til artikkel 44-52 i direktiv 2006/48/EF.

*Artikkel 23***Klageadgang**

1. Medlemsstatene skal påse at beslutninger truffet av vedkommende myndigheter med hensyn til en betalingsinstitusjon i henhold til lover og forskrifter vedtatt i samsvar med dette direktiv, kan bringes inn for en domstol.
2. Nr. 1 får også anvendelse dersom det unnlates å treffe beslutning.

*Artikkel 24***Utteksling av opplysninger**

1. Medlemsstatenes vedkommende myndigheter skal samarbeide med hverandre og, der det er relevant, med Den europeiske sentralbank og medlemsstatenes nasjonale sentralbanker samt andre relevante vedkommende myndigheter utpekt i henhold til Fellesskapets regelverk eller nasjonal lovgivning som får anvendelse på betalingstjenesteytere.
2. Medlemsstatene skal i tillegg tillate utveksling av opplysninger mellom sine egne vedkommende myndigheter og
  - a) vedkommende myndigheter i andre medlemsstater med ansvar for å gi tillatelse til og føre tilsyn med betalingsinstitusjoner,
  - b) Den europeiske sentralbank og medlemsstatenes nasjonale sentralbanker i deres egenskap av monetære myndigheter og tilsynsmyndigheter og, der det er relevant, andre offentlige myndigheter med ansvar for å føre tilsyn med betalings- og oppgjørssystemer, og
  - c) andre relevante myndigheter utpekt i henhold til dette direktiv, direktiv 95/46/EF, direktiv 2005/60/EF og annet fellesskapsregelverk som får anvendelse på betalingstjenesteytere, f.eks. lovgivning om vern av enkeltpersoner i forbindelse med behandling av personopplysninger samt hvitvasking av penger og finansiering av terrorisme.

*Artikkel 25***Utøvelse av etableringsadgangen og adgangen til å yte tjenester**

1. En betalingsinstitusjon med tillatelse som for første gang ønsker å yte betalingstjenester i en annen medlemsstat enn hjemstaten i henhold til etableringsadgangen eller adgangen til å yte tjenester, skal underrette vedkommende myndigheter i hjemstaten om dette.

Innen én måned etter å ha mottatt disse opplysningene skal vedkommende myndigheter i hjemstaten underrette vedkommende myndigheter i vertsstaten om betalingsinstitusjonens navn og adresse, navnene på de ansvarlige personer i filialens ledelse, dens organisasjonsstruktur og hvilken type betalingstjenester den har til hensikt å yte på vertsstatens territorium.

2. For å kunne utføre de kontroller og treffe de nødvendige tiltak som er fastsatt i artikkel 21 med hensyn til den agent, filial eller enhet som virksomhet er satt ut til av en betalingsinstitusjon som ligger på en annen medlemsstats territorium, skal vedkommende myndigheter i hjemstaten samarbeide med vedkommende myndigheter i vertsstaten.

3. Innenfor rammen av samarbeidet i samsvar med nr. 1 og 2 skal vedkommende myndigheter i hjemstaten underrette vedkommende myndigheter i vertsstaten når de har til hensikt å utføre en kontroll på stedet på vertsstatens territorium.

Dersom de ønsker det, kan imidlertid vedkommende myndigheter i hjemstaten delegere oppgaven med å utføre kontroll på stedet hos vedkommende institusjon til vedkommende myndigheter i vertsstaten.

4. Vedkommende myndigheter skal gi hverandre alle viktige og/eller relevante opplysninger, særlig i tilfelle overtredelser eller mistanke om overtredelser begått av en agent, filial eller enhet som virksomhet er satt ut til. I denne forbindelse skal vedkommende myndigheter på anmodning oversende alle relevante opplysninger og på eget initiativ oversende alle vesentlige opplysninger.

5. Nr. 1-4 berører ikke vedkommende myndigheters plikt i henhold til direktiv 2005/60/EF og forordning (EF) nr. 1781/2006, særlig artikkel 37 nr. 1 i direktiv 2005/60/EF og artikkel 15 nr. 3 i forordning (EF) nr. 1781/2006, til å føre tilsyn med eller overvåke at kravene i nevnte rettsakter oppfylles.

**Avsnitt 4****Unntak***Artikkel 26***Vilkår**

1. Uten hensyn til artikkel 13 kan medlemsstatene gi unntak fra eller tillate at deres respektive vedkommende myndigheter gir unntak fra anvendelsen av hele eller deler av den

framgangsmåte og de vilkår som er fastsatt i avsnitt 1-3, med unntak av artikkel 20, 22, 23 og 24, og tillate at fysiske eller juridiske personer oppføres i registeret omhandlet i artikkel 13, når

- a) gjennomsnittet av de foregående tolv måneders samlede beløp for betalingstransaksjoner gjennomført av vedkommende person, herunder av en eventuell agent som denne påtar seg fullt ansvar for, ikke overstiger 3 millioner euro per måned; dette kravet skal vurderes på grunnlag av det forventede samlede beløp for betalingstransaksjoner i forretningsplanen, med mindre vedkommende myndigheter krever en justering av denne planen, og
- b) ingen av de fysiske personene som har ansvar for ledelsen eller driften av virksomheten, er dømt for straffbare forhold i tilknytning til hvitvasking av penger eller finansiering av terrorisme eller andre økonomiske forbrytelser.

2. Fysiske eller juridiske personer som er registrert i samsvar med nr. 1, skal pålegges å ha sitt hovedkontor eller bosted i den medlemsstat der de faktisk driver sin virksomhet.

3. Personene omhandlet i nr. 1 skal behandles som betalingsinstitusjoner, men artikkel 10 nr. 9 og artikkel 25 får ikke anvendelse på dem.

4. Medlemsstatene kan også fastsette at fysiske eller juridiske personer som er registrert i samsvar med nr. 1, bare kan utøve noe av den virksomhet som er oppført i artikkel 16.

5. Personene omhandlet i nr. 1 skal underrette vedkommende myndigheter om eventuelle endringer i sin situasjon som har betydning for vilkårene fastsatt i nevnte nummer. Medlemsstatene skal treffe de nødvendige tiltak for å sikre at de berørte personer, dersom vilkårene i nr. 1, 2 og 4 ikke lenger er oppfylt, skal søke om tillatelse innen 30 kalenderdager etter framgangsmåten i artikkel 10.

6. Denne artikkel får ikke anvendelse med hensyn til bestemmelsene i direktiv 2005/60/EF eller nasjonale bestemmelser om bekjempelse av hvitvasking av penger.

#### *Artikkel 27*

#### **Melding og informasjon**

Dersom en medlemsstat benytter seg av unntaket fastsatt i artikkel 26, skal den underrette Kommisjonen om dette innen 1. november 2009, og umiddelbart underrette Kommisjonen om alle senere endringer. I tillegg skal vedkommende medlemsstat underrette Kommisjonen om antallet fysiske og juridiske

personer som er berørt, og hvert år om det samlede beløp for betalingstransaksjoner gjennomført per 31. desember i hvert kalenderår, som omhandlet i artikkel 26 nr. 1 bokstav a).

#### *KAPITTEL 2*

#### **Felles bestemmelser**

#### *Artikkel 28*

#### **Tilgang til betalingssystemer**

1. Medlemsstatene skal sikre at reglene for tilgang til betalingssystemer for betalingstjenesteytere med tillatelse eller registrerte betalingstjenesteytere, som er juridiske personer, skal være objektive, ikke innebære forskjellsbehandling og stå i forhold til formålet, samt at disse reglene ikke hindrer tilgang i større grad enn det som er nødvendig for å sikre seg mot særlige former for risiko som oppgjørrisiko, operasjonell risiko og foretaksrisiko, og å verne betalingssystemets finansielle og driftsmessige stabilitet.

Betalingssystemer skal ikke medføre noen av følgende krav for betalingstjenesteytere, betalingstjenestebrukere eller andre betalingssystemer:

- a) regler som begrenser faktisk deltaking i andre betalingssystemer,
- b) regler som forskjellsbehandler betalingstjenesteytere med tillatelse eller registrerte betalingstjenesteytere når det gjelder deltakernes rettigheter, plikter og fordeler, eller
- c) begrensninger på grunnlag av institusjonens status.

2. Nr. 1 får ikke anvendelse på

- a) betalingssystemer i henhold til direktiv 98/26/EF,
- b) betalingssystemer som består utelukkende av betalingstjenesteytere som tilhører et konsern sammensatt av enheter med innbyrdes kapitaltilknytning, der en av de tilknyttede enhetene har faktisk kontroll over de andre tilknyttede enhetene, eller
- c) betalingssystemer der en enkelt betalingstjenesteyter (uansett om det er en enhet eller et konsern)
  - opptrer eller kan opptre som betalingstjenesteyter for både betaler og betalingsmottaker og er eneansvarlig for forvaltningen av systemet, og
  - tillater andre betalingstjenesteytere å delta i systemet, og de sistnevnte ikke har rett til å forhandle om gebyrer seg imellom i forbindelse med betalingssystemet, selv om de kan innføre sin egen prisfastsettelse overfor betalere og betalingsmottakere.

*Artikkel 29***Forbud mot at andre personer enn betalingstjenesteytere yter betalingstjenester**

Medlemsstatene skal forby fysiske eller juridiske personer som verken er betalingstjenesteytere eller uttrykkelig er utelukket fra dette direktivs virkeområde, å yte de betalingstjenestene som er oppført i vedlegget.

## AVDELING III

**ÅPENHET OM VILKÅR OG OPPLYSNINGSKRAV FOR BETALINGSTJENESTER***KAPITTEL 1***Alminnelige regler***Artikkel 30***Virkeområde**

1. Denne avdeling får anvendelse på enkeltstående betalingstransaksjoner, rammeavtaler og betalingstransaksjoner som omfattes av disse. Partene kan avtale at denne avdeling ikke får anvendelse, helt eller delvis, når betalingstjenestebrukeren ikke er en forbruker.
2. Medlemsstatene kan fastsette at bestemmelsene i denne avdeling får anvendelse på svært små foretak på samme måte som på forbrukere.
3. Dette direktiv berører ikke nasjonale tiltak for gjennomføring av direktiv 87/102/EØF. Dette direktiv berører heller ikke annet relevant fellesskapsregelverk eller nasjonal lovgivning om vilkår for å yte kreditt til forbrukere, som ikke er harmonisert ved dette direktiv, og som er i samsvar med fellesskapsretten.

*Artikkel 31***Andre bestemmelser i Fellesskapets regelverk**

Bestemmelsene i denne avdeling berører ikke annet fellesskapsregelverk som inneholder tilleggskrav til forhåndsopplysninger.

Dersom direktiv 2002/65/EF også får anvendelse, skal imidlertid opplysningskravene i artikkel 3 nr. 1 i nevnte direktiv, med unntak av nr. 2 bokstav c)-g), nr. 3 bokstav a), d) og e), og nr. 4 bokstav b) i nevnte nummer, erstattes av artikkel 36, 37, 41 og 42 i dette direktiv.

*Artikkel 32***Gebyrer for opplysninger**

1. Betalingstjenesteyteren skal ikke kreve gebyr av betalingstjenesteyteren for opplysninger som gis i henhold til denne avdeling.
2. Betalingstjenesteyteren og betalingstjenestebrukeren kan avtale gebyrer for ytterligere eller hyppigere opplysninger, eller overføring ved hjelp av andre kommunikasjonsmidler enn dem som er fastsatt i rammeavtalen, som gis på anmodning fra betalingstjenestebrukeren.

3. Når betalingstjenesteyteren kan kreve gebyrer for opplysninger i samsvar med nr. 2, skal de være hensiktsmessige og i samsvar med betalingstjenesteyterens faktiske kostnader.

*Artikkel 33***Bevisbyrde med hensyn til opplysningskrav**

Medlemsstatene kan fastsette at betalingstjenesteyteren skal ha bevisbyrden når det gjelder å dokumentere at denne har overholdt opplysningskravene i denne avdeling.

*Artikkel 34***Unntak fra opplysningskravene for betalingsinstrumenter for lave beløp og elektroniske penger**

1. Når det gjelder betalingsinstrumenter som i samsvar med rammeavtalen gjelder bare enkeltstående betalingstransaksjoner som ikke overstiger 30 euro, eller som enten har en beløpsgrense på 150 euro eller lagrer midler som ikke på noe tidspunkt overstiger 150 euro,
  - a) skal betalingstjenesteyteren, som unntak fra artikkel 41, 42 og 46, gi betaleren opplysninger bare om betalingstjenestens viktigste egenskaper, herunder på hvilken måte betalingsinstrumentet kan brukes, ansvar, innkrevde gebyrer og andre viktige opplysninger som er nødvendige for å treffe en velbegrunnet beslutning, samt en angivelse av hvor andre opplysninger og vilkår fastsatt i artikkel 42 er stilt til rådighet på en måte som gjør at de er lett tilgjengelige,
  - b) kan det avtales, som unntak fra artikkel 44, at betalingstjenesteyteren ikke skal være pålagt å foreslå endringer i vilkårene i rammeavtalen på samme måte som fastsatt i artikkel 41 nr. 1,
  - c) kan det avtales at betalingstjenesteyteren, som unntak fra artikkel 47 og 48, etter at en betalingstransaksjon er gjennomført
    - i) skal gi eller gjøre tilgjengelig bare en henvisning som gjør det mulig for betalingstjenesteyteren å identifisere betalingstransaksjonen, betalingstransaksjonens beløp, eventuelle gebyrer og/eller, i tilfelle av flere betalingstransaksjoner av samme type til samme betalingsmottaker, opplysninger om samlet beløp og samlede gebyrer for disse betalingstransaksjonene,
    - ii) ikke skal pålegges å gi eller gjøre tilgjengelig opplysninger som omhandlet i punkt i) dersom betalingsinstrumentet brukes anonymt, eller dersom betalingstjenesteyteren av andre grunner ikke har teknisk mulighet til å gi opplysningene. Betalingstjenesteyteren skal imidlertid gi betaleren mulighet til å kontrollere det beløp som er lagret.

2. Når det gjelder nasjonale betalingstransaksjoner, kan medlemsstatene eller deres vedkommende myndigheter redusere eller doble de beløp som er omhandlet i nr. 1. For forhåndsbetalte betalingsinstrumenter kan medlemsstatene øke disse beløpene opptil 500 euro.

#### *KAPITTEL 2*

### **Enkeltstående betalingstransaksjoner**

#### *Artikkel 35*

#### **Virkeområde**

1. Dette kapittel får anvendelse på enkeltstående betalingstransaksjoner som ikke er omfattet av en rammeavtale.

2. Når en betalingsordre for en enkeltstående betalingstransaksjon overføres ved hjelp av et betalingsinstrument som omfattes av en rammeavtale, skal betalingstjenesteyteren ikke være forpliktet til å gi eller gjøre tilgjengelig opplysninger som allerede er gitt til betalingstjenestebrukeren på grunnlag av en rammeavtale med en annen betalingstjenesteyter, eller som vil bli gitt til denne i samsvar med nevnte rammeavtale.

#### *Artikkel 36*

### **Generelle forhåndsopplysninger**

1. Medlemsstatene skal kreve at før betalingstjenestebrukeren blir bundet av en avtale eller et tilbud om enkeltstående betalingstjenester, skal betalingstjenesteyteren gi betalingstjenestebrukeren tilgang til de opplysninger og vilkår som er omhandlet i artikkel 37, på en måte som gjør at de er lett tilgjengelige. På anmodning fra betalingstjenestebrukeren skal betalingstjenesteyteren stille disse opplysningene og vilkårene til rådighet på papir eller på et annet varig medium. Opplysningene og vilkårene skal formuleres på en lett forståelig måte og i en klar og tydelig form på et offisielt språk i den medlemsstat der betalingstjenesten blir tilbudt, eller på et annet språk som er avtalt mellom partene.

2. Dersom en enkeltstående betalingstjenesteavtale er inngått på anmodning fra betalingstjenestebrukeren ved hjelp av ett eller flere fjernkommunikasjonsmidler som ikke gjør det mulig for betalingstjenesteyteren å overholde bestemmelsene i nr. 1, skal betalingstjenesteyteren oppfylle sine plikter i henhold til nevnte nummer umiddelbart etter at betalingstransaksjonen er gjennomført.

3. Pliktene i henhold til nr. 1 kan også oppfylles ved å levere en kopi av utkastet til den enkeltstående betalingstjenesteavtalen eller utkastet til betalingsordren som omfatter opplysningene og vilkårene omhandlet i artikkel 37.

#### *Artikkel 37*

### **Opplysninger og vilkår**

1. Medlemsstatene skal sikre at følgende opplysninger og vilkår blir gitt til eller gjort tilgjengelige for betalingstjenestebrukeren:

a) de særlige opplysningene eller den entydige identifikasjonen som betalingstjenestebrukeren skal oppgi for at en betalingsordre skal kunne gjennomføres på riktig måte,

b) lengste frist for gjennomføring av den betalingstjenesten som skal ytes,

c) alle gebyrer som betalingstjenestebrukeren skal betale til sin betalingstjenesteyter, og, der det er relevant, en spesifisering av gebyrbeløpene,

d) der det er relevant, den faktiske vekslingskursen eller referansevekslingskursen som skal gjelde for betalingstransaksjonen.

2. Der det er relevant, skal betalingstjenestebrukeren gis tilgang til andre relevante opplysninger og vilkår som omhandlet i artikkel 42 på en måte som gjør at de er lett tilgjengelige.

#### *Artikkel 38*

### **Opplysninger til betaleren etter mottak av betalingsordren**

Umiddelbart etter mottak av betalingsordren skal betalerens betalingstjenesteyter gi til eller gjøre tilgjengelig for betaleren følgende opplysninger, på samme måte som fastsatt i artikkel 36 nr. 1:

a) en henvisning som gjør det mulig for betaleren å identifisere betalingstransaksjonen, og, der det er relevant, opplysninger om betalingsmottakeren,

b) betalingstransaksjonens beløp i den valuta som er benyttet i betalingsordren,

c) beløpet for eventuelle gebyrer for betalingstransaksjonen som skal betales av betaleren, og, der det er relevant, en spesifisering av slike gebyrbeløp,

d) der det er relevant, den vekslingskursen som betalerens betalingstjenesteyter benyttet ved betalingstransaksjonen, eller en henvisning til denne, når den er forskjellig fra den kurs som er fastsatt i samsvar med artikkel 37 nr. 1 bokstav d), samt betalingstransaksjonens beløp etter valutaomregningen, og

e) dato for mottak av betalingsordren.

#### *Artikkel 39*

### **Opplysninger til betalingsmottakeren etter gjennomføring**

Umiddelbart etter at betalingstransaksjonen er gjennomført, skal betalingsmottakerens betalingstjenesteyter gi til eller gjøre tilgjengelig for betalingsmottakeren følgende opplysninger, på samme måte som fastsatt i artikkel 36 nr. 1:

a) henvisningen som gjør det mulig for betalingsmottakeren å identifisere betalingstransaksjonen og, der det er relevant, betaleren, samt de opplysninger som ble overført sammen med betalingstransaksjonen,

b) betalingstransaksjonens beløp i valutaen til de midler som står til rådighet for betalingsmottakeren,



- c) beløpet for eventuelle gebyrer for betalingstransaksjonen som skal betales av betalingsmottakeren og, der det er relevant, en spesifikasjon av slike gebyrbeløp,
- d) der det er relevant, den vekslingskurs som betalingsmottakerens betalingstjenesteyter benyttet ved betalingstransaksjonen, samt betalingstransaksjonens beløp før denne valutaomregningen, og
- e) valuteringsdato for krediteringen.

### KAPITTEL 3

#### Rammeavtaler

##### Artikkel 40

#### Virkeområde

Dette kapittel får anvendelse på enkeltstående betalingstransaksjoner som er omfattet av en rammeavtale.

##### Artikkel 41

#### Generelle forhåndsopplysninger

1. Medlemsstatene skal kreve at betalingstjenesteyteren, i god tid før betalingstjenestebrukeren blir bundet av en rammeavtale eller et tilbud, skal gi betalingstjenestebrukeren de opplysninger og de vilkår som er omhandlet i artikkel 42, på papir eller på et annet varig medium. Opplysningene og vilkårene skal formuleres på en lett forståelig måte i en klar og tydelig form på et offisielt språk i den medlemsstat der betalingstjenesten blir tilbudt, eller på et annet språk som er avtalt mellom partene.
2. Dersom rammeavtalen er inngått på anmodning fra betalingstjenestebrukeren ved hjelp av ett eller flere fjernkommunikasjonsmidler som ikke gjør det mulig for betalingstjenesteyteren å overholde bestemmelsene i nr. 1, skal betalingstjenesteyteren oppfylle sine plikter i henhold til nevnte nummer umiddelbart etter at rammeavtalen er inngått.
3. Pliktene i henhold til nr. 1 kan også oppfylles ved å levere en kopi av utkastet til rammeavtalen som omfatter opplysningene og vilkårene omhandlet i artikkel 42.

##### Artikkel 42

#### Opplysninger og vilkår

Medlemsstatene skal sikre at følgende opplysninger og vilkår blir gitt til betalingstjenestebrukeren:

1. om betalingstjenesteyteren,
  - a) navnet på betalingstjenesteyteren, den geografiske adressen til vedkommendes hovedkontor og, der det er relevant, den geografiske adressen til den agent eller filial som er etablert i den medlemsstat der betalingstjenesten tilbys, samt andre adresser, herunder

e-postadresser, som har betydning for kommunikasjon med betalingstjenesteyteren, og

- b) nærmere opplysninger om relevante tilsynsmyndigheter og om det register som er fastsatt i artikkel 13, eller om et annet relevant offentlig register der betalingstjenesteyterens tillatelse er registrert, samt registreringsnummer eller en tilsvarende identifikasjonsopplysning i dette register,
2. om bruk av betalingstjenesten,
    - a) en beskrivelse av de viktigste egenskapene ved den betalingstjenesten som skal ytes,
    - b) de særlige opplysningene eller den entydige identifikasjonen som betalingstjenestebrukeren skal oppgi for at en betalingsordre skal kunne gjennomføres på riktig måte,
    - c) formen og framgangsmåten for å gi samtykke til å utføre en betalingstransaksjon og for å tilbakekalle et slikt samtykke i samsvar med artikkel 54 og 66,
    - d) en henvisning til tidspunktet for mottak av en betalingsordre som definert i artikkel 64, samt eventuelt den frist som er fastsatt av betalingstjenesteyteren,
    - e) lengste frist for gjennomføring av de betalingstjenestene som skal ytes, og
    - f) om det er mulighet for å avtale beløpsgrenser for bruk av betalingsinstrumentet i samsvar med artikkel 55 nr. 1,
  3. om gebyrer, rentesatser og vekslingskurser,
    - a) alle gebyrer som betalingstjenestebrukeren skal betale til betalingstjenesteyteren, og, der det er relevant, en spesifikasjon av eventuelle gebyrbeløp,
    - b) der det er relevant, de rentesatser og vekslingskurser som skal anvendes eller, dersom det skal anvendes referanserenter og referansevekslingskurser, metoden for beregning av den faktiske renten, samt relevant dato og indeks eller grunnlag for å fastsette slik referanserente eller referansevekslingskurs, og
    - c) dersom det er avtalt, den umiddelbare anvendelsen av endringer i referanserentesats eller referansevekslingskurs og opplysningskrav knyttet til endringene i samsvar med artikkel 44 nr. 2,
  4. om kommunikasjon,
    - a) der det er relevant, de kommunikasjonsmidler, herunder de tekniske kravene til betalingstjenestebrukerens utstyr, som partene har avtalt for overføring av opplysninger eller meldinger i henhold til dette direktiv,

- b) hvordan og hvor ofte opplysninger i henhold til dette direktiv skal gis eller gjøres tilgjengelige,
- c) på hvilket eller hvilke språk rammeavtalen skal inngås og hvordan kommunikasjon i løpet av avtaleforholdet skal skje, og
- d) betalingstjenestebrukers rett til å få avtalevilkårene i rammeavtalen samt opplysninger og vilkår i samsvar med artikkel 43,

5. om sikkerhet og korrigerende tiltak,

- a) der det er relevant, en beskrivelse av de tiltak betalingstjenestebrukeren skal treffe for å oppfylle sikkerhetskravene for betalingsinstrumentet og hvordan betalingstjenesteyteren skal underrettes i henhold til artikkel 56 nr. 1 bokstav b),
- b) dersom det er avtalt, på hvilke vilkår betalingstjenesteyteren forbeholder seg retten til å sperre et betalingsinstrument i samsvar med artikkel 55,
- c) betalers ansvar i samsvar med artikkel 61, herunder opplysninger om relevant beløp,
- d) hvordan og innen hvilken frist betalingstjenestebrukeren skal underrette betalingstjenesteyteren om ikke-godkjente eller feilaktig utførte betalingstransaksjoner i samsvar med artikkel 58, samt betalingstjenesteyters ansvar for ikke-godkjente betalingstransaksjoner i samsvar med artikkel 60,
- e) betalingstjenesteyters ansvar for gjennomføring av betalingstransaksjoner i samsvar med artikkel 75, og
- f) vilkårene for tilbakebetaling i samsvar med artikkel 62 og 63,

6. om endring og oppsigelse av rammeavtalen,

- a) dersom det er avtalt, opplysning om at betalingstjenestebrukeren skal anses for å ha godtatt de endrede vilkårene i samsvar med artikkel 44, med mindre denne før den foreslåtte ikrafttredelsesdatoen underretter betalingstjenesteyteren om sin avvisning av dem,
- b) avtalens varighet, og
- c) betalingstjenestebrukers rett til å si opp rammeavtalen og eventuelle avtaler knyttet til oppsigelse i samsvar med artikkel 44 nr. 1 og artikkel 45,

7. om tvisteløsning,

- a) avtalebestemmelser om den lovgivning som får anvendelse på rammeavtalen og/eller vedkommende domstoler, og
- b) utenrettslige erstatnings- og klageordninger som betalingstjenestebrukeren kan benytte i samsvar med artikkel 80-83.

*Artikkel 43*

**Tilgang til opplysninger og vilkår i rammeavtalen**

Betalingstjenestebrukeren skal når som helst i løpet av avtaleforholdet ha rett til på anmodning å motta avtalevilkårene for rammeavtalen samt de opplysninger og de vilkår som er omhandlet i artikkel 42, på papir eller på et annet varig medium.

*Artikkel 44*

**Endringer i rammeavtalens vilkår**

1. Betalingstjenesteyteren skal foreslå eventuelle endringer i rammeavtalen samt de opplysninger og vilkår som er omhandlet i artikkel 42, på samme måte som fastsatt i artikkel 41 nr. 1, og senest to måneder før den foreslåtte ikrafttredelsesdato.

Dersom det er relevant i samsvar med artikkel 42 nr. 6 bokstav a), skal betalingstjenesteyteren underrette betalingstjenestebrukeren om at sistnevnte anses for å ha godtatt disse endringene dersom denne ikke før den foreslåtte ikrafttredelsesdatoen underretter betalingstjenesteyteren om sin avvisning av dem. I dette tilfellet skal betalingstjenesteyteren også opplyse om at betalingstjenestebrukeren har rett til å si opp rammeavtalen umiddelbart og uten gebyr før tidspunktet for den foreslåtte anvendelsen av endringene.

2. Endringer i rentesats eller vekslingskurs kan anvendes umiddelbart og uten varsel, forutsatt at en slik rett er fastsatt i rammeavtalen, og at endringene bygger på den referanserentesats eller referansevekslingskurs som er avtalt i samsvar med artikkel 42 nr. 3 bokstav b) og c). Betalingstjenestebrukeren skal snarest mulig underrettes om alle endringer i renten på samme måte som fastsatt i artikkel 41 nr. 1, med mindre partene har avtalt at opplysningene skal gis eller gjøres tilgjengelige med en bestemt hyppighet eller på en bestemt måte. Endringer i rentesatsen eller vekslingskursen som er mer fordelaktige for betalingstjenestebrukerne, kan imidlertid anvendes uten varsel.

3. Endringer i den rentesats eller vekslingskurs som anvendes ved betalingstransaksjoner, skal gjennomføres og beregnes på en nøytral måte som ikke innebærer forskjellsbehandling av betalingstjenestebrukere.

*Artikkel 45***Oppsigelse**

1. Betalingstjenestebrukeren kan når som helst si opp rammeavtalen, med mindre partene har avtalt en oppsigelsesfrist. En slik frist skal ikke overstige én måned.
2. Oppsigelse av en rammeavtale som er inngått for en bestemt periode som overstiger tolv måneder, eller for en ubestemt periode, skal etter tolv måneder være kostnadsfri for betalingstjenestebrukeren. I alle andre tilfeller skal oppsigelsesgebyrene være passende og stå i forhold til kostnadene.
3. Dersom det er fastsatt i rammeavtalen, kan betalingstjenesteyteren si opp en rammeavtale inngått på ubestemt tid, med minst to måneders varsel på samme måte som fastsatt i artikkel 41 nr. 1.
4. Gebyrer for betalingstjenester som innkreves regelmessig, skal betales av betalingstjenestebrukeren bare forholdsmessig for tiden fram til oppsigelse av avtalen. Dersom slike gebyrer er betalt på forhånd, skal de tilbakebetales forholdsmessig.
5. Bestemmelsene i denne artikkel berører ikke medlemsstatenes lover og forskrifter om partenes rett til å oppheve rammeavtalen eller erklære den ugyldig.
6. Medlemsstatene kan fastsette bestemmelser som er gunstigere for betalingstjenestebrukerne.

*Artikkel 46***Opplysninger for enkeltstående betalingstransaksjoner gjennomføres**

I tilfelle av en enkeltstående betalingstransaksjon som er iverksatt av betaleren i henhold til en rammeavtale, skal en betalingstjenesteyter, på betalerens anmodning for den aktuelle betalingstransaksjonen, gi uttrykkelige opplysninger om lengste frist for gjennomføring og de gebyrer som skal betales av betaleren, og, der det er relevant, en spesifikasjon av gebyrbeløpene.

*Artikkel 47***Opplysninger til betaleren om enkeltstående betalingstransaksjoner**

1. Etter at beløpet for en enkeltstående betalingstransaksjon er debittert betalerens konto eller, når betaleren ikke bruker en betalingskonto, etter mottak av betalingsordren, skal betalerens betalingstjenesteyter på samme måte som fastsatt i artikkel 41 nr. 1 snarest mulig gi betaleren følgende opplysninger:
  - a) en henvisning som gjør det mulig for betaleren å identifisere hver enkelt betalingstransaksjon, og, der det er relevant, opplysninger om betalingsmottakeren,

- b) betalingstransaksjonens beløp i den valuta som betalerens betalingskonto blir debittert i, eller i den valuta som benyttes i betalingsordren,
  - c) beløpet for eventuelle gebyrer for betalingstransaksjonen og, der det er relevant, en spesifikasjon av dem, eller den rente som skal betales av betaleren,
  - d) der det er relevant, den vekslingskurs som betalerens betalingstjenesteyter benyttet ved betalingstransaksjonen, samt betalingstransaksjonens beløp etter denne valutaomregningen, og
  - e) valuteringsdato for debiteringen eller datoen for mottak av betalingsordren.
2. En rammeavtale kan inneholde et vilkår om at opplysningene omhandlet i nr. 1 skal gis eller gjøres tilgjengelige jevnlig minst én gang i måneden, og på en avtalt måte som gjør det mulig for betaleren å lagre og gjengi opplysningene uendret.
3. Medlemsstatene kan imidlertid kreve at betalingstjenesteytere kostnadsfritt gir slike opplysninger på papir én gang i måneden.

*Artikkel 48***Opplysninger til betalingsmottakeren om enkeltstående betalingstransaksjoner**

1. Etter at en enkeltstående betalingstransaksjon er gjennomført, skal betalingsmottakerens betalingstjenesteyter på samme måte som fastsatt i artikkel 41 nr. 1 snarest mulig gi betalingsmottakeren følgende opplysninger:
  - a) henvisningen som gjør det mulig for betalingsmottakeren å identifisere betalingstransaksjonen og, der det er relevant, betaleren, samt de opplysninger som ble overført sammen med betalingstransaksjonen,
  - b) betalingstransaksjonens beløp i den valuta som betalingsmottakerens betalingskonto blir kreditert i,
  - c) beløpet for eventuelle gebyrer for betalingstransaksjonen og, der det er relevant, en spesifikasjon av dem, eller den rente som skal betales av betalingsmottakeren,
  - d) der det er relevant, den vekslingskurs som betalingsmottakerens betalingstjenesteyter benyttet ved betalingstransaksjonen, samt betalingstransaksjonens beløp før denne valutaomregningen, og
  - e) valuteringsdato for krediteringen.
2. En rammeavtale kan inneholde et vilkår om at opplysningene omhandlet i nr. 1 skal gis eller gjøres tilgjengelige jevnlig minst én gang i måneden og på en avtalt måte som gjør det mulig for betalingsmottakeren å lagre og gjengi opplysningene uendret.



3. Medlemsstatene kan imidlertid kreve at betalingstjenesteytere kostnadsfritt gir slike opplysninger på papir én gang i måneden.

#### KAPITTEL 4

##### Felles bestemmelser

###### Artikkel 49

##### Valuta og valutaomregning

1. Betalinger skal skje i den valuta som er avtalt mellom partene.

2. Dersom det tilbys en valutaomregningstjeneste før betalingstransaksjonen iverksettes, og dersom denne valutaomregningstjenesten tilbys på salgsstedet eller av betalingsmottakeren, skal den part som tilbyr valutaomregningstjenesten til betaleren, opplyse betaleren om alle gebyrer samt hvilken vekslingskurs som skal benyttes for omregning av betalingstransaksjonen.

Btaleren skal samtykke i valutaomregningstjenesten på dette grunnlag.

###### Artikkel 50

##### Opplysninger om tilleggsgebyrer eller reduksjoner

1. Dersom betalingsmottakeren krever gebyr eller tilbyr en reduksjon for bruk av et gitt betalingsinstrument, skal betalingsmottakeren underrette betaleren om dette før betalingstransaksjonen iverksettes.

2. Dersom en betalingstjenesteyter eller tredjemann krever gebyr for bruk av et gitt betalingsinstrument, skal denne underrette betalingstjenestebrukeren om dette før betalingstransaksjonen iverksettes.

#### AVDELING IV

### RETTIGHETER OG PLIKTER I FORBINDELSE MED YTING OG BRUK AV BETALINGSTJENESTER

#### KAPITTEL 1

##### Felles bestemmelser

###### Artikkel 51

##### Virkeområde

1. Dersom betalingstjenestebrukeren ikke er en forbruker, kan partene avtale at artikkel 52 nr. 1, artikkel 54 nr. 3 og artikkel 59, 61, 62, 63, 66 og 75 helt eller delvis ikke får anvendelse. Partene kan også avtale et annet tidsrom enn det som er fastsatt i artikkel 58.

2. Medlemsstatene kan fastsette at artikkel 83 ikke får anvendelse dersom betalingstjenestebrukeren ikke er en forbruker.

3. Medlemsstatene kan fastsette at bestemmelsene i denne avdeling får anvendelse på svært små foretak på samme måte som på forbrukere.

4. Dette direktiv berører ikke nasjonale tiltak for gjennomføring av direktiv 87/102/EØF. Dette direktiv berører heller ikke annet relevant fellesskapsregelverk eller nasjonal lovgivning om vilkår for å yte kreditt til forbrukere, som ikke er harmonisert ved dette direktiv, og som er i samsvar med fellesskapsretten.

###### Artikkel 52

##### Gebyrer

1. Betalingstjenesteyteren kan ikke belaste betalingstjenestebrukeren for oppfyllelse av sin opplysningsplikt eller korrigerende og forebyggende tiltak i henhold til denne avdeling, med mindre annet er fastsatt i artikkel 65 nr. 1, artikkel 66 nr. 5 og artikkel 74 nr. 2. Disse gebyrene skal avtales mellom betalingstjenestebrukeren og betalingstjenesteyteren, og skal være hensiktsmessige og i samsvar med betalingstjenesteyterens faktiske kostnader.

2. Når en betalingstransaksjon ikke medfører noen valutaomregning, skal medlemsstatene kreve at betalingsmottakeren betaler de gebyrer som dennes betalingstjenesteyter innkrever, og betaleren betaler de gebyrer som dennes betalingstjenesteyter innkrever.

3. Betalingstjenesteyteren skal ikke hindre betalingsmottakeren i å kreve et gebyr fra betaleren eller i å tilby betaleren en reduksjon ved bruk av et gitt betalingsinstrument. Medlemsstatene kan imidlertid forby eller begrense retten til å kreve gebyrer, idet det tas hensyn til behovet for å stimulere konkurransen og fremme bruken av effektive betalingsinstrumenter.

###### Artikkel 53

##### Unntak for betalingsinstrumenter for lave beløp og for elektroniske penger

1. Når det gjelder betalingsinstrumenter som i samsvar med rammeavtalen gjelder bare enkeltstående betalingstransaksjoner som ikke overstiger 30 euro, eller som enten har en beløpsgrense på 150 euro eller lagrer midler som ikke på noe tidspunkt overstiger 150 euro, kan betalingstjenesteytere avtale med sine betalingstjenestebrukere at

- a) artikkel 56 nr. 1 bokstav b) og artikkel 57 nr. 1 bokstav c) og d) samt artikkel 61 nr. 4 og 5 ikke får anvendelse dersom det ikke er mulig å sperre betalingsinstrumentet eller hindre ytterligere bruk av det,
- b) artikkel 59, 60 og artikkel 61 nr. 1 og 2 ikke får anvendelse dersom betalingsinstrumentet brukes anonymt eller betalingstjenesteyteren av andre grunner som er særegne for vedkommende betalingsinstrument, ikke er i stand til å bevise at en betalingstransaksjon var godkjent,
- c) betalingstjenesteyteren, som unntak fra artikkel 65 nr. 1, ikke er pålagt å underrette betalingstjenestebrukeren om avvising av en betalingsordre, dersom det tydelig framgår av sammenhengen at den ikke er gjennomført,

d) betaleren, som unntak fra artikkel 66, ikke kan tilbakekalle betalingsordren etter å ha overført betalingsordren eller gitt sitt samtykke til å utføre betalingstransaksjonen til betalingsmottakeren,

e) andre frister for gjennomføring, som unntak fra artikkel 69 og 70, får anvendelse.

2. Når det gjelder nasjonale betalingstransaksjoner, kan medlemsstatene eller deres vedkommende myndigheter redusere eller doble de beløp som er omhandlet i nr. 1. De kan øke disse beløpene for forhåndsbetalte betalingsinstrumenter til 500 euro.

3. Artikkel 60 og 61 får også anvendelse på elektroniske penger som definert artikkel 1 nr. 3 bokstav b) i direktiv 2000/46/EF, unntatt dersom betalerens betalingstjenesteyter ikke har mulighet til å fryse betalingskontoen eller sperre betalingsinstrumentet. Medlemsstatene kan begrense dette unntaket til betalingskontoer eller betalingsinstrumenter av en viss verdi.

## KAPITTEL 2

### Godkjenning av betalingstransaksjoner

#### Artikkel 54

##### Samtykke og tilbakekalling av samtykke

1. Medlemsstatene skal sikre at en betalingstransaksjon anses som godkjent bare dersom betaleren har gitt sitt samtykke til å gjennomføre betalingstransaksjonen. Betaleren kan godkjenne en betalingstransaksjon før eller, dersom det er avtalt mellom betaleren og dennes betalingstjenesteyter, etter gjennomføringen av betalingstransaksjonen.

2. Samtykke til å gjennomføre en betalingstransaksjon eller en serie av betalingstransaksjoner skal gis i den form som er avtalt mellom betaleren og dennes betalingstjenesteyter.

Dersom slikt samtykke ikke foreligger, skal en betalingstransaksjon anses for å være ikke-godkjent.

3. Et samtykke kan når som helst trekkes tilbake av betaleren, men ikke senere enn på det tidspunkt da transaksjonen er blitt ugjenkallelig i henhold til artikkel 66. Samtykke til å gjennomføre en serie betalingstransaksjoner kan også trekkes tilbake med den virkning at alle framtidige betalingstransaksjoner skal anses som ikke-godkjent.

4. Framgangsmåten for å gi samtykke skal avtales mellom betaleren og betalingstjenesteyteren.

#### Artikkel 55

##### Begrensninger i bruken av betalingsinstrumentet

1. Når et særlig betalingsinstrument brukes for å gi samtykke, kan betaleren og dennes betalingstjenesteyter avtale beløpsgrenser for betalingstransaksjoner som gjennomføres ved hjelp av vedkommende betalingsinstrument.

2. Dersom det er fastsatt i rammeavtalen, kan betalingstjenesteyteren forbeholde seg retten til å sperre betalingsinstrumentet av objektivt begrunnede årsaker knyttet til betalingsinstrumentets sikkerhet, mistanke om ikke-godkjent eller bedragersk bruk av betalingsinstrumentet eller, når det gjelder et betalingsinstrument med en kredittgrense, en betydelig økt risiko for at betaleren ikke vil kunne oppfylle sin betalingsforpliktelse.

3. I slike tilfeller skal betalingstjenesteyteren på avtalt måte underrette betaleren om sperringen av betalingsinstrumentet og årsakene til dette, om mulig før betalingsinstrumentet blir sperret og senest umiddelbart etter sperringen, med mindre slike opplysninger ville påvirke objektivt begrunnede sikkerhetshensyn eller er forbudt i henhold til annet relevant fellesskapsregelverk eller nasjonal lovgivning.

4. Betalingstjenesteyteren skal oppheve sperringen av betalingsinstrumentet eller erstatte det med et nytt betalingsinstrument så snart grunnene til sperringen ikke lenger er til stede.

#### Artikkel 56

##### Betalingstjenestebrukerens plikter med hensyn til betalingsinstrumenter

1. Betalingstjenestebrukeren som har rett til å bruke et betalingsinstrument, skal ha plikt til å

- a) bruke betalingsinstrumentet i samsvar med vilkårene for utstedelse og bruk av betalingsinstrumentet, og
- b) underrette betalingstjenesteyteren eller den enhet som denne har utpekt, snarest mulig når brukeren blir oppmerksom på tap, tyveri eller urettmessig tilegnelse av betalingsinstrumentet eller på ikke-godkjent bruk av dette.

2. Med hensyn til nr. 1 bokstav a) skal betalingstjenestebrukeren, så snart denne mottar et betalingsinstrument, særlig treffe alle rimelige tiltak for å sikre instrumentets personlige sikkerhetsinnretninger.

#### Artikkel 57

##### Betalingstjenesteyterens plikter med hensyn til betalingsinstrumenter

1. Betalingstjenesteyteren som utsteder et betalingsinstrument, skal ha plikt til å

- a) forsikre seg om at betalingsinstrumentets personlige sikkerhetsinnretninger ikke er tilgjengelige for andre enn den betalingstjenestebrukeren som har rett til å bruke betalingsinstrumentet, uten at det berører betalingstjenestebrukerens plikter fastsatt i artikkel 56,
- b) avholde seg fra å sende ut et betalingsinstrument som ikke er bestilt, unntatt dersom et betalingsinstrument som allerede er gitt til betalingstjenestebrukeren, skal erstattes,

- c) sikre at betalingstjenestebrukeren til enhver tid har mulighet til å gi underretning i henhold til artikkel 56 nr. 1 bokstav b), eller anmode om at en sperring oppheves i henhold til artikkel 55 nr. 4; på anmodning skal betalingstjenesteyteren gjøre betalingstjenestebrukeren i stand til i en periode på 18 måneder etter underretningen å bevise at slik underretning er gitt, og
- d) hindre enhver bruk av betalingsinstrumentet så snart underretning er gitt i henhold til artikkel 56 nr. 1 bokstav b).

2. Betalingstjenesteyteren skal bære risikoen ved sending av et betalingsinstrument til betaleren eller ved sending av instrumentets personlige sikkerhetsinnretninger.

#### *Artikkel 58*

##### **Underretning om ikke-godkjente eller feilaktig utførte betalingstransaksjoner**

Betalingstjenestebrukeren skal få en rettelse fra betalingstjenesteyteren bare dersom betalingstjenestebrukeren underretter sin betalingstjenesteyter snarest mulig etter å ha blitt oppmerksom på eventuelle ikke-godkjente eller feilaktig utførte betalingstransaksjoner som medfører et krav, herunder krav som omhandlet i artikkel 75, og senest 13 måneder etter debiteringsdatoen, med mindre betalingstjenesteyteren, der det er relevant, ikke har gitt opplysningene om betalingstransaksjonen eller stilt dem til rådighet i samsvar med avdeling III.

#### *Artikkel 59*

##### **Bevis på autentisering og gjennomføring av betalingstransaksjoner**

1. Medlemsstatene skal, dersom en betalingstjenestebruker nekter for å ha godkjent en gjennomført betalingstransaksjon eller hevder at betalingstransaksjonen ikke ble gjennomført på riktig måte, kreve at brukerens betalingstjenesteyter skal bevise at betalingstransaksjonen ble godkjent, nøyaktig registrert, bokført og ikke er påvirket av teknisk svikt eller andre feil.
2. Når en betalingstjenestebruker nekter for å ha godkjent en gjennomført betalingstransaksjon, skal bruken av et betalingsinstrument som er registrert av betalingstjenesteyteren, i seg selv ikke nødvendigvis være tilstrekkelig til å bevise at betalingstransaksjonen var godkjent av betaleren, eller at betaleren opptrådte bedragerisk eller forsettlig eller ved grov uaktsomhet unnlot å oppfylle en eller flere av sine plikter i henhold til artikkel 56.

#### *Artikkel 60*

##### **Betalingstjenesteyteres ansvar for ikke-godkjente betalingstransaksjoner**

1. Uten at det berører artikkel 58 skal medlemsstatene, når det gjelder en ikke-godkjent betalingstransaksjon, sikre at betalerens betalingstjenesteyter umiddelbart tilbakebetaler beløpet for den ikke-godkjente betalingstransaksjonen

til betaleren og, der det er relevant, fører den debiterte betalingskontoen tilbake til den tilstand den ville ha vært i dersom den ikke-godkjente betalingstransaksjonen ikke hadde funnet sted.

2. Ytterligere økonomisk erstatning kan fastsettes i samsvar med den lovgivning som er relevant for avtalen som er inngått mellom betaleren og dennes betalingstjenesteyter.

#### *Artikkel 61*

##### **Betalerens ansvar for ikke-godkjente betalingstransaksjoner**

1. Som unntak fra artikkel 60 skal betaleren dekke tap knyttet til ikke-godkjente betalingstransaksjoner på høyst 150 euro, som er en følge av bruk av et tapt eller stjålet betalingsinstrument, eller, dersom betaleren har unnlatt å sikre de personlige sikkerhetsinnretningene, av urettmessig tilegnelse av et betalingsinstrument.

2. Betaleren skal dekke alle tap knyttet til ikke-godkjente betalingstransaksjoner dersom tapene skyldes at vedkommende har opptrådt bedragerisk, eller forsettlig eller ved grov uaktsomhet har unnlatt å oppfylle en eller flere av sine plikter i henhold til artikkel 56. I slike tilfeller får det høyeste beløpet omhandlet i nr. 1 i denne artikkel ikke anvendelse.

3. I tilfeller der betaleren verken har opptrådt bedragerisk, eller forsettlig har unnlatt å oppfylle sine plikter i henhold til artikkel 56, kan medlemsstatene redusere ansvaret omhandlet i nr. 1 og 2 i denne artikkel, idet det særlig tas hensyn til arten av betalingsinstrumentets personlige sikkerhetsinnretninger og omstendighetene omkring tapet, tyveriet eller den urettmessige tilegnelsen av betalingsinstrumentet.

4. Betaleren skal ikke belastes med noen økonomiske følger av bruken av det tapte, stjålne eller urettmessig tilegnede betalingsinstrumentet etter at det er gitt underretning i samsvar med artikkel 56 nr. 1 bokstav b), unntatt dersom betaleren har opptrådt bedragerisk.

5. Dersom betalingstjenesteyteren ikke sørger for en hensiktsmessige måte å underrette om et tapt, stjålet eller urettmessig tilegnet betalingsinstrument, slik det kreves i henhold til artikkel 57 nr. 1 bokstav c), skal betaleren ikke ha ansvar for de økonomiske følgene av bruken av betalingsinstrumentet, unntatt når betaleren har opptrådt bedragerisk.

#### *Artikkel 62*

##### **Tilbakebetaling av betalingstransaksjoner iverksatt av eller gjennom en betalingsmottaker**

1. Medlemsstatene skal sikre at en betaler har rett til tilbakebetaling fra sin betalingstjenesteyter av en godkjent betalingstransaksjon som er iverksatt av eller gjennom en betalingsmottaker, og som allerede er gjennomført, dersom følgende vilkår er oppfylt:

- a) da godkjenningen ble gitt, ble betalingstransaksjonens nøyaktige beløp ikke angitt i godkjenningen, og

- b) betalingstransaksjonens beløp oversteg det beløp som betaleren med rimelighet kunne ha forventet, idet det tas hensyn til betalerens tidligere utgiftsmønster, vilkårene i rammeavtalen og relevante omstendigheter.

På anmodning fra betalingstjenesteyteren skal betaleren gi faktiske opplysninger om slike vilkår.

Tilbakebetalingen består av det fulle beløpet for den gjennomførte betalingstransaksjonen.

Når det gjelder direkte debiteringer, kan betaleren og dennes betalingstjenesteyter i rammeavtalen avtale at betaleren har rett til en tilbakebetaling fra sin betalingstjenesteyter selv om vilkårene for tilbakebetaling i første ledd ikke er oppfylt.

2. Med hensyn til nr. 1 første ledd bokstav b) kan betaleren ikke påberope seg valutavekslingshensyn dersom den referansevekslingskurs som er avtalt med betalingstjenesteyteren i samsvar med artikkel 37 nr. 1 bokstav d) og artikkel 42 nr. 3 bokstav b), ble benyttet.

3. Det kan avtales i rammeavtalen mellom betaleren og betalingstjenesteyteren at betaleren ikke har rett til tilbakebetaling når denne har gitt sitt samtykke til å gjennomføre betalingstransaksjonen direkte til sin betalingstjenesteyter, og, der det er relevant, opplysninger om den framtidige betalingstransaksjon på avtalt måte ble gitt til eller gjort tilgjengelige for betaleren minst fire uker før forfallsdag av betalingstjenesteyteren eller betalingsmottakeren.

#### *Artikkel 63*

#### **Anmodninger om tilbakebetaling av betalingstransaksjoner iverksatt av eller gjennom en betalingsmottaker**

1. Medlemsstatene skal sikre at betaleren kan anmode om tilbakebetaling i henhold til artikkel 62 av en godkjent betalingstransaksjon iverksatt av eller gjennom en betalingsmottaker, i en periode på åtte uker fra den dato da midlene ble debittert.

2. Innen ti virkedager etter å ha mottatt en anmodning om tilbakebetaling skal betalingstjenesteyteren enten tilbakebetale betalingstransaksjonens fulle beløp eller gi en begrunnelse for avslaget på tilbakebetaling, der det angis hvilke organer betaleren kan henvende seg til i samsvar med artikkel 80-83 dersom betaleren ikke godtar den begrunnelsen som er gitt.

Betalingstjenesteyterens rett i henhold til første ledd til å avslå tilbakebetalingen får ikke anvendelse i det tilfellet som er omhandlet i artikkel 62 nr. 1 fjerde ledd.

#### *KAPITTEL 3*

### **GJENNOMFØRING AV BETALINGSTRANSAKSJONER**

#### *Avsnitt 1*

#### **Betalingsordrer og overførte beløp**

#### *Artikkel 64*

#### **Mottak av betalingsordrer**

1. Medlemsstatene skal påse at mottakstidspunktet er det tidspunkt da betalingsordren som er overført direkte av betaleren eller indirekte av eller gjennom en betalingsmottaker, mottas av betalerens betalingstjenesteyter. Dersom mottakstidspunktet ikke er en virkedag for betalerens betalingstjenesteyter, skal betalingsordren anses for å ha blitt mottatt påfølgende virkedag. Betalingstjenesteyteren kan fastsette at betalingsordrer som ikke er mottatt innen en bestemt frist nær slutten av en virkedag, skal anses for å være mottatt påfølgende virkedag.

2. Dersom betalingstjenestebrukeren som iverksatte en betalingsordre, og dennes betalingstjenesteyter, avtaler at gjennomføringen av betalingsordren skal begynne på en bestemt dag eller ved utløpet av en viss periode eller den dag betaleren har stilt midler til rådighet for sin betalingstjenesteyter, skal mottakstidspunktet i henhold til artikkel 69 anses for å være den avtalte dag. Dersom den avtalte dagen ikke er en virkedag for betalingstjenesteyteren, skal betalingsordren anses for å ha blitt mottatt påfølgende virkedag.

#### *Artikkel 65*

#### **Avslag på betalingsordrer**

1. Dersom betalingstjenesteyteren avslår å utføre en betalingsordre, skal betalingstjenestebrukeren underrettes om avslaget og om mulig om grunnene til dette samt framgangsmåten for å korrigere eventuelle faktiske feil som førte til avslaget, med mindre dette er forbudt i henhold til annet fellesskapsregelverk eller nasjonal lovgivning.

Betalingstjenesteyteren skal så snart som mulig gi eller gjøre tilgjengelig denne underretningen på avtalt måte, og i alle tilfeller innen de frister som er omhandlet i artikkel 69.

Rammeavtalen kan inneholde et vilkår om at betalingstjenesteyteren kan kreve gebyr for en slik underretning dersom avslaget er objektivt begrunnet.

2. I tilfeller der alle vilkår som er fastsatt i betalerens rammeavtale, er oppfylt, skal betalerens betalingstjenesteyter ikke avslå å utføre en godkjent betalingsordre, uansett om betalingsordren er iverksatt av en betaler eller av eller gjennom en betalingsmottaker, med mindre dette er forbudt i henhold til annet fellesskapsregelverk eller nasjonal lovgivning.

3. Med hensyn til artikkel 69 og 75 skal en betalingsordre som er nektet gjennomført, anses som ikke mottatt.

#### *Artikkel 66*

##### **Betalingsordres ugjenkallelighet**

1. Medlemsstatene skal sikre at betalingstjenestebrukeren ikke kan tilbakekalle en betalingsordre når den er mottatt av betalerens betalingstjenesteyter, med mindre annet er angitt i denne artikkel.

2. Når betalingstransaksjonen er iverksatt av eller gjennom betalingsmottakeren, kan betaleren ikke tilbakekalle betalingsordren etter å ha overført betalingsordren eller gitt sitt samtykke til å gjennomføre betalingstransaksjonen til betalingsmottakeren.

3. Ved en direkte debitering, og uten at det berører retten til tilbakebetaling, kan betaleren imidlertid tilbakekalle betalingsordren senest ved utgangen av virkedagen før den dag som er avtalt for debitering av midlene.

4. I det tilfellet som er omhandlet i artikkel 64 nr. 2, kan betalingstjenestebrukeren tilbakekalle en betalingsordre senest innen utgangen av virkedagen før den avtalte dagen.

5. Etter utløpet av fristene omhandlet i nr. 1–4 kan betalingsordren tilbakekalles bare dersom dette er avtalt mellom betalingstjenestebrukeren og dennes betalingstjenesteyter. I tilfellene omhandlet i nr. 2 og 3 skal det også kreves samtykke fra betalingsmottakeren. Dersom det er fastsatt i rammeavtalen, kan betalingstjenesteyteren kreve gebyr for tilbakekallingen.

#### *Artikkel 67*

##### **Overførte beløp og mottatte beløp**

1. Medlemsstatene skal kreve at betalerens betalingstjenesteyter, betalingsmottakerens betalingstjenesteyter og alle betalingstjenesteyteres eventuelle formidlere overfører betalingstransaksjonens fulle beløp og ikke trekker gebyrer fra det overførte beløpet.

2. Betalingsmottakeren og dennes betalingstjenesteyter kan imidlertid avtale at betalingstjenesteyteren trekker sine gebyrer fra det overførte beløpet før dette krediteres betalingsmottakeren. I så fall skal betalingstransaksjonens fulle beløp og gebyrene holdes atskilt i de opplysningene som gis til betalingsmottakeren.

3. Dersom andre gebyrer enn dem som er omhandlet i nr. 2, trekkes fra det overførte beløpet, skal betalerens betalingstjenesteyter påse at betalingsmottakeren mottar det fulle beløpet for betalingstransaksjonen som ble iverksatt av betaleren. I tilfeller der betalingstransaksjonen er iverksatt av eller gjennom betalingsmottakeren, skal dennes betalingstjenesteyter påse at det betalingstransaksjonens fulle beløp mottas av betalingsmottakeren.

#### **Avsnitt 2**

##### **Gjennomføringsfrist og valuteringsdato**

#### *Artikkel 68*

##### **Virkeområde**

1. Dette avsnitt får anvendelse på

- a) betalingstransaksjoner i euro,
- b) nasjonale betalingstransaksjoner i valutaen i den berørte medlemsstaten utenfor euroområdet, og
- c) betalingstransaksjoner som omfatter bare én valutaomregning mellom euro og valutaen i en medlemsstat utenfor euroområdet, forutsatt at den nødvendige valutaomregningen utføres i den berørte medlemsstat utenfor euroområdet, og, når det gjelder betalingstransaksjoner på tvers av landegrensene, at overføringen på tvers av landegrensene skjer i euro.

2. Dette avsnitt får anvendelse på andre betalingstransaksjoner, med mindre annet er avtalt mellom betalingstjenestebrukeren og dennes betalingstjenesteyter, med unntak av artikkel 73, som partene ikke kan fravike ved avtale. Når betalingstjenestebrukeren og dennes betalingstjenesteyter avtaler en lengre periode enn den som er fastsatt i artikkel 69 for betalingstransaksjoner innenfor Fellesskapet, skal denne perioden imidlertid ikke overstige fire virkedager etter mottakstidspunktet i samsvar med artikkel 64.

#### *Artikkel 69*

##### **Betalingstransaksjoner til en betalingskonto**

1. Medlemsstatene skal kreve at betalerens betalingstjenesteyter sikrer at betalingstransaksjonens beløp etter mottakstidspunktet i samsvar med artikkel 64 krediteres betalingsmottakerens betalingstjenesteyter senest ved slutten av neste virkedag. Fram til 1. januar 2012 kan en betaler og dennes betalingstjenesteyter likevel avtale en periode som er lengre enn tre virkedager. Disse periodene kan forlenges med ytterligere én virkedag for betalingstransaksjoner iverksatt på papir.

2. Medlemsstatene skal kreve at betalingsmottakerens betalingstjenesteyter valuterer og gjør tilgjengelig betalingstransaksjonens beløp på betalingsmottakerens betalingskonto etter at betalingstjenesteyteren har mottatt midlene i samsvar med artikkel 73.

3. Medlemsstatene skal kreve at betalingsmottakerens betalingstjenesteyter overfører en betalingsordre iverksatt av eller gjennom betalingsmottakeren til betalerens betalingstjenesteyter innen de frister som er avtalt mellom betalingsmottakeren og dennes betalingstjenesteyter, noe som ved direkte debitering muliggjør oppgjør på avtalt forfallsdag.



*Artikkel 70***Tilfeller der betalingsmottakeren ikke har betalingskonto hos betalingstjenesteyteren**

Når betalingsmottakeren ikke har betalingskonto hos betalingstjenesteyteren, skal midlene gjøres tilgjengelige for betalingsmottakeren av den betalingstjenesteyter som mottar midlene for betalingsmottakeren innen fristen fastsatt i artikkel 69.

*Artikkel 71***Kontanter satt inn på en betalingskonto**

Når en forbruker setter inn kontanter på en betalingskonto hos en betalingstjenesteyter i denne betalingskontoens valuta, skal betalingstjenesteyteren sikre at beløpet blir gjort tilgjengelig og valuterer umiddelbart etter mottakstidspunktet for midlene. Når betalingstjenestebrukeren ikke er en forbruker, skal beløpet gjøres tilgjengelig og valuterer senest den virkedag som følger etter dagen for mottak av midlene.

*Artikkel 72***Nasjonale betalingstransaksjoner**

For nasjonale betalingstransaksjoner kan medlemsstatene fastsette kortere gjennomføringsfrister enn dem som er fastsatt i dette avsnitt.

*Artikkel 73***Valuteringsdato og midlenes tilgjengelighet**

1. Medlemsstatene skal sikre at valuteringsdatoen for kreditering av betalingsmottakerens betalingskonto ikke er senere enn den virkedag da betalingstransaksjonens beløp krediteres betalingsmottakerens betalingstjenesteyters konto.

Betalingsmottakerens betalingstjenesteyter skal påse at betalingstransaksjonens beløp stilles til rådighet for betalingsmottakeren umiddelbart etter at beløpet er kreditert betalingsmottakerens betalingstjenesteyters konto.

2. Medlemsstatene skal sikre at valuteringsdatoen for debitering av betalerens betalingskonto ikke er tidligere enn det tidspunkt da betalingstransaksjonens beløp debiteres denne betalingskontoen.

**Avsnitt 3****Ansvar***Artikkel 74***Feilaktige entydige identifikasjoner**

1. Dersom en betalingsordre gjennomføres i samsvar med den entydige identifikasjonen, skal betalingsordren anses for å være gjennomført på riktig måte med hensyn til den betalingsmottaker som angis i den entydige identifikasjonen.

2. Dersom den entydige identifikasjonen som betalingstjenestebrukeren har oppgitt, er feilaktig, skal betalingstjenesteyteren ikke være ansvarlig i henhold til artikkel 75 for manglende eller mangelfull gjennomføring av betalingstransaksjonen.

Btalerens betalingstjenesteyter skal imidlertid treffe rimelige tiltak for å inndrive de midlene som betalingstransaksjonen gjaldt.

Dersom det er fastsatt i rammeavtalen, kan betalingstjenesteyteren kreve gebyr av betalingstjenestebrukeren for inndrivelsen.

3. Dersom betalingstjenestebrukeren gir flere opplysninger enn dem som er omhandlet i artikkel 37 nr. 1 bokstav a) eller artikkel 42 nr. 2 bokstav b), skal betalingstjenesteyteren være ansvarlig bare for gjennomføring av betalingstransaksjoner i samsvar med den entydige identifikasjonen som betalingstjenestebrukeren har angitt.

*Artikkel 75***Manglende eller mangelfull gjennomføring**

1. Dersom en betalingsordre er iverksatt av betaleren, skal dennes betalingstjenesteyter, uten at det berører artikkel 58, artikkel 74 nr. 2 og 3 og artikkel 78, være ansvarlig overfor betaleren for riktig gjennomføring av betalingstransaksjonen, med mindre betalingstjenesteyteren kan bevise overfor betaleren og, der det er relevant, overfor betalingsmottakerens betalingstjenesteyter at betalingsmottakerens betalingstjenesteyter mottok betalingstransaksjonens beløp i samsvar med artikkel 69 nr. 1; i så fall skal betalingsmottakerens betalingstjenesteyter være ansvarlig overfor betalingsmottakeren for riktig gjennomføring av betalingstransaksjonen.

Dersom betalerens betalingstjenesteyter er ansvarlig i henhold til første ledd, skal denne snarest mulig tilbakebetale til betaleren beløpet for den manglende eller mangelfullt gjennomførte betalingstransaksjonen, og, der det er relevant, føre den debiterte betalingskontoen tilbake til den tilstand den ville ha vært i dersom den feilaktig gjennomførte betalingstransaksjonen ikke hadde funnet sted.

Dersom betalingsmottakerens betalingstjenesteyter er ansvarlig i henhold til første ledd, skal denne umiddelbart stille betalingstransaksjonens beløp til rådighet for betalingsmottakeren og, der det er relevant, kreditere betalingsmottakerens betalingskonto med det tilsvarende beløpet.

Dersom en betalingstransaksjon mangler eller er mangelfullt gjennomført, og betalingsordren er iverksatt av betaleren, skal dennes betalingstjenesteyter, uansett hvem som er ansvarlig i henhold til dette nummer, på anmodning umiddelbart forsøke å spore betalingstransaksjonen og underrette betaleren om resultatet.

2. Dersom en betalingsordre er iverksatt av eller gjennom betalingsmottakeren, skal dennes betalingstjenesteyter, uten at det berører artikkel 58, artikkel 74 nr. 2 og 3 og artikkel 78, være ansvarlig overfor betalingsmottakeren for riktig overføring

av betalingsordren til betalerens betalingstjenesteyter i samsvar med artikkel 69 nr. 3. Dersom betalingsmottakerens betalingstjenesteyter er ansvarlig i henhold til dette ledd, skal denne umiddelbart på nytt overføre vedkommende betalingsordre til betalerens betalingstjenesteyter.

Dessuten skal betalingsmottakerens betalingstjenesteyter, uten at det berører artikkel 58, artikkel 74 nr. 2 og 3 og artikkel 78, være ansvarlig overfor betalingsmottakeren for å håndtere betalingstransaksjonen i samsvar med sine plikter i henhold til artikkel 73. Dersom betalingsmottakerens betalingstjenesteyter er ansvarlig i henhold til dette ledd, skal denne påse at betalingstransaksjonens beløp stilles til rådighet for betalingsmottakeren umiddelbart etter at beløpet er kreditert betalingsmottakerens betalingstjenesteyters konto.

Dersom en betalingstransaksjon mangler eller er mangelfullt gjennomført, og betalingsmottakerens betalingstjenesteyter ikke er ansvarlig i henhold til første og annet ledd, skal betalerens betalingstjenesteyter være ansvarlig overfor betaleren. Dersom betalerens betalingstjenesteyter slik er ansvarlig, skal denne, når det er relevant, snarest mulig tilbakebetale til betaleren beløpet for betalingstransaksjonen som mangler eller er mangelfullt gjennomført, og føre den debiterte betalingskontoen tilbake til den tilstand den ville ha vært i dersom den mangelfulle betalingstransaksjonen ikke hadde blitt gjennomført.

Dersom en betalingstransaksjon mangler eller er mangelfullt gjennomført, og betalingsordren er iverksatt av eller gjennom betalingsmottakeren, skal dennes betalingstjenesteyter, uansett ansvar i henhold til dette nummer, på anmodning umiddelbart forsøke å spore betalingstransaksjonen og underrette betalingsmottakeren om resultatet.

3. Betalingstjenesteytere skal dessuten være ansvarlige overfor sine respektive betalingstjenestebrukere for eventuelle gebyrer som de er ansvarlige for, og for eventuelle renter som betalingstjenestebrukeren skal betale som følge av manglende eller mangelfull gjennomføring av betalingstransaksjonen.

#### *Artikkel 76*

#### **Ytterligere økonomisk erstatning**

All økonomisk erstatning utover den som er fastsatt i henhold til dette avsnitt, kan fastsettes i samsvar med den lovgivning som får anvendelse på den avtalen som er inngått mellom betalingstjenestebrukeren og dennes betalingstjenesteyter.

#### *Artikkel 77*

#### **Regressrett**

1. Dersom en betalingstjenesteyters ansvar i henhold til artikkel 75 kan tilskrives en annen betalingstjenesteyter eller en formidler, skal vedkommende betalingstjenesteyter eller formidler erstatte den første betalingstjenesteyterens tap eller betalte beløp i henhold til artikkel 75.

2. Ytterligere økonomisk erstatning kan fastsettes i samsvar med avtaler mellom betalingstjenesteytere og/eller formidlere

og den lovgivning som får anvendelse på avtalen mellom dem.

#### *Artikkel 78*

#### **Ansvarsfritak**

Ansvar i henhold til kapittel 2 og 3 får ikke anvendelse i tilfeller av unormale og uforutsette omstendigheter som den som påberoper seg dem, ikke har innflytelse på, og med følger som ville ha vært uunngåelige til tross for alle anstrengelser for unngå dem, eller dersom en betalingstjenesteyter er bundet av andre rettslige plikter som omfattes av nasjonal lovgivning eller Fellesskapets regelverk.

#### *KAPITTEL 4*

#### **Vern av personopplysninger**

#### *Artikkel 79*

#### **Vern av personopplysninger**

Medlemsstatene skal tillate at betalingssystemer og betalingstjenesteytere behandler personopplysninger når det er nødvendig for å sikre forebygging, etterforskning og avsløring av betalingsbedrageri. Behandling av slike personopplysninger skal skje i samsvar med direktiv 95/46/EF.

#### *KAPITTEL 5*

#### **Utenrettslige framgangsmåter for klagebehandling og tvisteløsning**

#### *Avsnitt 1*

#### **Framgangsmåter for klagebehandling**

#### *Artikkel 80*

#### **Klager**

1. Medlemsstatene skal sikre at det innføres framgangsmåter som gjør det mulig for betalingstjenestebrukere og andre berørte parter, herunder forbrukersammenslutninger, å inngi klager til vedkommende myndigheter i forbindelse med betalingstjenesteyteres påståtte overtredelser av bestemmelsene i nasjonal lovgivning om gjennomføring av bestemmelsene i dette direktiv.

2. Der det er hensiktsmessig, og uten at det berører retten til å bringe en klage inn for en domstol i samsvar med nasjonal prosessrett, skal klageren i svaret fra vedkommende myndigheter underrettes om muligheten for utenrettslige framgangsmåter for klagebehandling og tvisteløsning fastsatt i samsvar med artikkel 83.

#### *Artikkel 81*

#### **Sanksjoner**

1. Medlemsstatene skal fastsette regler for sanksjoner ved overtredelse av nasjonale bestemmelser som er vedtatt i henhold til dette direktiv, og skal treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at de blir gjennomført. Sanksjonene skal være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende.

2. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om reglene omhandlet i nr. 1 og om vedkommende myndigheter omhandlet i artikkel 1 innen 1. november 2009, og skal umiddelbart underrette Kommisjonen om eventuelle senere endringer av dem.

#### *Artikkel 82*

##### **Vedkommende myndigheter**

1. Medlemsstatene skal treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at de framgangsmåtene for klagebehandling og de sanksjonene som er fastsatt i henholdsvis artikkel 80 nr. 1 og artikkel 81 nr. 1, forvaltes av de myndigheter som har ansvar for å sikre at bestemmelsene i nasjonal lovgivning vedtatt i henhold til kravene i dette avsnitt, blir overholdt.

2. I tilfeller av overtredelse eller mistanke om overtredelse av bestemmelsene i nasjonal lovgivning vedtatt i henhold til avdeling III og IV skal vedkommende myndigheter omhandlet i nr. 1 være vedkommende myndigheter i betalingstjenesteyterens hjemstat, bortsett fra agenter og filialer som driver virksomhet i henhold til etableringsadgangen, der vedkommende myndigheter skal være vertsstatens vedkommende myndigheter.

#### *Avsnitt 2*

##### **Framgangsmåter for utenrettslig tvisteløsning**

#### *Artikkel 83*

##### **Utenrettslig tvisteløsning**

1. Medlemsstatene skal sikre at det innføres hensiktsmessige og effektive utenrettslige framgangsmåter for klagebehandling og tvisteløsning for å løse tvister mellom betalingstjenestebrukere og deres betalingstjenesteytere om rettigheter og plikter i henhold til dette direktiv, der eksisterende organer kan benyttes når det er hensiktsmessig.

2. Når det gjelder tverrnasjonale tvister, skal medlemsstatene påse at de nevnte organene samarbeider aktivt for å løse slike tvister.

#### *AVDELING V*

##### **GJENNOMFØRINGSTILTAK OG BETALINGSKOMITÉ**

#### *Artikkel 84*

##### **Gjennomføringstiltak**

For å ta hensyn til den teknologiske utvikling og markedsutviklingen innenfor betalingstjenester, og for å sikre en ensartet anvendelse av dette direktiv, kan Kommisjonen, etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 85 nr. 2, vedta gjennomføringstiltak som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv, og som gjelder følgende:

a) tilpasning av listen over virksomhet i vedlegget, i samsvar med artikkel 2-4 og artikkel 16,

b) endring av definisjonen av svært små foretak i henhold til artikkel 4 nr. 26, i samsvar med en endring av rekommandasjon 2003/361/EF,

c) ajourføring av beløpene angitt i artikkel 26 nr. 1 og artikkel 61 nr. 1, for å ta hensyn til inflasjon og betydelig markedsutvikling.

#### *Artikkel 85*

##### **Komité**

1. Kommisjonen skal bistås av en betalingskomité.

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5a nr. 1-4 og artikkel 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

#### *AVDELING VI*

##### **SLUTTBESTEMMELSER**

#### *Artikkel 86*

##### **Full harmonisering**

1. Uten at det berører artikkel 30 nr. 2, artikkel 33, artikkel 34 nr. 2, artikkel 45 nr. 6, artikkel 47 nr. 3, artikkel 48 nr. 3, artikkel 51 nr. 2, artikkel 52 nr. 3, artikkel 53 nr. 2, artikkel 61 nr. 3 og artikkel 72 og 88 skal medlemsstatene, i den utstrekning dette direktiv inneholder harmoniserte bestemmelser, ikke beholde eller innføre andre bestemmelser enn dem som er fastsatt i dette direktiv.

2. Dersom en medlemsstat anvender en av mulighetene i nr. 1, skal den underrette Kommisjonen om dette og om eventuelle senere endringer. Kommisjonen skal offentliggjøre opplysningene på et nettsted eller på en annen måte som gjør dem lett tilgjengelige.

3. Medlemsstatene skal sikre at betalingstjenesteytere ikke fraviker de bestemmelser i nasjonal lovgivning som gjennomfører eller tilsvare bestemmelsene i dette direktiv, til skade for betalingstjenestebrukere, med mindre dette er uttrykkelig fastsatt i direktivet.

Betalingstjenesteytere kan imidlertid gi betalingstjenestebrukere gunstigere vilkår.

#### *Artikkel 87*

##### **Revisjon**

Senest 1. november 2012 skal Kommisjonen framlegge for Europaparlamentet, Rådet, Den europeiske økonomiske og sosiale komité og Den europeiske sentralbank en rapport om gjennomføring og virkning av dette direktiv, særlig med hensyn til

– et mulig behov for å utvide direktivets virkeområde til betalingstransaksjoner i alle valutaer og til betalingstransaksjoner der bare en av betalingstjenesteyterne befinner seg i Fellesskapet,



- anvendelsen av artikkel 6, 8 og 9 med hensyn til tilsynskrav til betalingsinstitusjoner, særlig krav til ansvarlig kapital og til sikringskrav (kontoatskillete),
- mulige virkninger av at betalingsinstitusjoner gir kreditt i forbindelse med betalingstjenester, som fastsatt i artikkel 16 nr. 3,
- mulige virkninger av tillatelseskravet for betalingsinstitusjoner på konkurransen mellom betalingsinstitusjoner og andre betalingstjenesteytere samt på hindringene for nye betalingstjenesteyteres markedsadgang,
- anvendelsen av artikkel 34 og 53 og et mulig behov for å endre virkeområdet for dette direktiv med hensyn til betalingsinstrumenter for lave beløp og elektroniske penger, og
- anvendelsen av artikkel 69 og 75 og hvordan de fungerer for alle typer betalingsinstrumenter,

fulgt, der det er hensiktsmessig, av et forslag om revisjon av direktivet.

#### *Artikkel 88*

#### **Overgangsbestemmelse**

1. Uten at det berører direktiv 2005/60/EF eller annet relevant fellesskapsregelverk skal medlemsstatene tillate juridiske personer som før 25. desember 2007 i samsvar med gjeldende nasjonal lovgivning har påbegynt virksomhet som betalingsinstitusjon i henhold til dette direktiv, å fortsette denne virksomhet i vedkommende medlemsstat fram til 30. april 2011 uten tillatelse i henhold til artikkel 10. Enhver juridisk person som ikke har fått tillatelse innen denne fristen, skal i samsvar med artikkel 29 forbys å yte betalingstjenester.

2. Uten hensyn til nr. 1 skal det gis unntak fra kravet om tillatelse i henhold til artikkel 10 for finansinstitusjoner som har påbegynt virksomhet som oppført i nr. 4 i vedlegg I til direktiv 2006/48/EF, og oppfyller vilkårene i artikkel 24 nr. 1 første ledd bokstav e) i nevnte direktiv i samsvar med nasjonal lovgivning før 25. desember 2009. De skal imidlertid underrette vedkommende myndigheter i hjemstaten om denne virksomheten innen 25. desember 2009. Denne underretningen skal dessuten omfatte opplysninger som viser at de oppfyller kravene i artikkel 5 bokstav a), d), g)-i), k) og l) i dette direktiv. Når vedkommende myndigheter er overbevist om at disse kravene er oppfylt, skal de berørte finansinstitusjonene registreres i samsvar med artikkel 13 i dette direktiv. Medlemsstatene kan tillate at deres vedkommende myndigheter unntar disse finansinstitusjonene fra kravene i artikkel 5.

3. Medlemsstatene kan fastsette at juridiske personer som omhandlet i nr. 1 automatisk skal gis tillatelse og innføres i registeret som fastsatt i artikkel 13 dersom vedkommende myndigheter allerede har fått dokumentert at kravene i artikkel 5 og 10 er oppfylt. Vedkommende myndigheter skal underrette de berørte enhetene før det gis tillatelse.

4. Uten at det berører direktiv 2005/60/EF eller annet relevant fellesskapsregelverk kan medlemsstatene tillate fysiske eller juridiske personer som har påbegynt virksomhet som betalingsinstitusjon i henhold til dette direktiv, i samsvar med nasjonal lovgivning som gjaldt før 25. desember 2007, og som kan få unntak i henhold til artikkel 26, å fortsette denne virksomheten i vedkommende medlemsstat i en overgangsperiode på høyst tre år uten å ha fått unntak i henhold til artikkel 26 og uten å ha blitt oppført i registeret fastsatt i artikkel 13. Enhver slik person som ikke har fått unntak innenfor denne perioden, skal i samsvar med artikkel 29 forbys å yte betalingstjenester.

#### *Artikkel 89*

#### **Endring av direktiv 97/7/EF**

Artikkel 8 i direktiv 97/7/EF oppheves.

#### *Artikkel 90*

#### **Endring av direktiv 2002/65/EF**

I direktiv 2002/65/EF gjøres følgende endringer:

1. I artikkel 4 skal nytt ledd lyde:

«5. Der europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/64/EF av 13. november 2007 om betalingstjenester i det indre marked(\*) og skal nyttast, skal føresegnene om opplysningar i medhald av artikkel 3 nr. 1 i dette direktivet, bortsett frå nr. 2 bokstav c)-g), nr. 3 bokstav a), d) og e) og nr. 4 bokstav b), bytast ut med artikkel 36, 37, 41 og 42 i det nemnde direktivet.

(\*) TEU L 319 av 5.12.2007, s. 1.»

2. Artikkel 8 oppheves.

#### *Artikkel 91*

#### **Endring av direktiv 2005/60/EF**

I direktiv 2005/60/EF gjøres følgende endringer:

1. Artikkel 3 nr. 2 bokstav a) skal lyde:

«a) andre foretak enn kredittinstitusjoner som utfører en eller flere typer virksomhet som er oppført i nr. 2-12 og nr. 14 i vedlegg I til direktiv 2006/48/EF, herunder virksomhet som vekselekontorer.»

2. I artikkel 15 skal nr. 1 og 2 lyde:

«1. Dersom en medlemsstat tillater at kreditt- og finansinstitusjoner som er omhandlet i artikkel 2 nr. 1 punkt 1) eller 2), som befinner seg på dens territorium, benyttes som tredjemann nasjonalt, skal medlemsstaten under alle omstendigheter tillate at institusjoner og personer som er omhandlet i artikkel 2 nr. 1, og som befinner seg på dens territorium, i samsvar med artikkel 14 anerkjenner og godtar resultatet av den kundekontroll som kreves i henhold til artikkel 8 nr. 1 bokstav a)-c), og som utføres i samsvar med dette direktiv av en institusjon omhandlet i artikkel 2

nr. 1 punkt 1) eller 2) i en annen medlemsstat, med unntak av vekslekontorer og betalingsinstitusjoner som definert i artikkel 4 nr. 4 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/64/EF av 13. november 2007 om betalingstjenester i det indre marked(\*), som i hovedsak yter de betalingstjenestene som er oppført i nr. 6 i vedlegget til nevnte direktiv, herunder fysiske og juridiske personer som omfattes av et unntak i henhold til artikkel 26 i nevnte direktiv, og som oppfyller kravene fastsatt i artikkel 16 og 18 i dette direktiv, selv om dokumentene eller opplysningene som disse kravene er basert på, er forskjellige fra dem som kreves i den medlemsstat som kunden henvender seg til.

2. Dersom en medlemsstat tillater at vekslekontorer som er omhandlet i artikkel 3 nr. 2 bokstav a), og betalingsinstitusjoner som definert i artikkel 4 nr. 4 i direktiv 2007/64/EF, som i hovedsak yter de betalingstjenestene som er oppført i nr. 6 i vedlegget til nevnte direktiv og befinner seg på dens territorium, benyttes som tredjemann nasjonalt, skal medlemsstaten under alle omstendigheter tillate at de i samsvar med artikkel 14 i dette direktiv anerkjenner og godtar resultatet av den kundekontroll som kreves i henhold til artikkel 8 nr. 1 bokstav a)-c) og utføres i samsvar med dette direktiv av samme kategori institusjon i en annen medlemsstat, og som oppfyller kravene fastsatt i artikkel 16 og 18 i dette direktiv, selv om dokumentene eller opplysningene som disse kravene er basert på, er forskjellige fra dem som kreves i den medlemsstat som kunden henvender seg til.

(\*) EUT L 319 av 5.12.2007, s. 1.»

3. Annet punktum i artikkel 36 nr. 1 utgår.

#### *Artikkel 92*

#### **Endring av direktiv 2006/48/EF**

I vedlegg I til direktiv 2006/48/EF gjøres følgende endringer:

1. Nytt nr. 4 skal lyde:

«4) Betalingstjenester som definert i artikkel 4 nr. 3 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/64/EF av 13. november 2007 om betalingstjenester i det indre marked(\*).

(\*) EUT L 319 av 5.12.2007, s. 1.»

2. Nytt nr. 5 skal lyde:

«5) Utstedelse og forvaltning av andre betalingsmidler (f.eks. reisesjekker og bankremitter) i den utstrekning denne virksomheten ikke omfattes av nr. 4».

#### *Artikkel 93*

#### **Oppheving**

Direktiv 97/5/EF oppheves med virkning fra 1. november 2009.

#### *Artikkel 94*

#### **Innarbeiding i nasjonal lovgivning**

1. Medlemsstatene skal innen 1. november 2009 sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om dette.

Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

2. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

#### *Artikkel 95*

#### **Ikrafttredelse**

Dette direktiv trer i kraft den 20. dag etter at det er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

#### *Artikkel 96*

#### **Adressater**

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Strasbourg, 13. november 2007.

*For Europaparlamentet*

H.-G. PÖTTERING

*President*

*For Rådet*

M. LOBO ANTUNES

*Formann*

*VEDLEGG***BETALINGSTJENESTER (DEFINISJON I ARTIKKEL 4 NR. 3)**

1. Tjenester som gjør det mulig å sette inn kontanter på en betalingskonto, samt alle transaksjoner som kreves for å forvalte en betalingskonto.
  2. Tjenester som gjør det mulig å ta ut kontanter fra en betalingskonto, samt alle transaksjoner som kreves for å forvalte en betalingskonto.
  3. Gjennomføring av betalingstransaksjoner, herunder overføring av midler på en betalingskonto hos brukerens betalingstjenesteyter eller hos en annen betalingstjenesteyter:
    - gjennomføring av direkte debiteringer, herunder direkte engangsdebiteringer,
    - gjennomføring av betalingstransaksjoner med betalingskort eller en lignende innretning,
    - gjennomføring av pengeoverføringer, herunder faste betalingsordrer.
  4. Gjennomføring av betalingstransaksjoner der midlene er dekket innenfor en kredittgrense for betalingstjenestebrukeren:
    - gjennomføring av direkte debiteringer, herunder direkte engangsdebiteringer,
    - gjennomføring av betalingstransaksjoner med betalingskort eller en lignende innretning,
    - gjennomføring av kredittoverføringer, herunder faste betalingsordrer.
  5. Utstedelse og/eller erverv av betalingsinstrumenter.
  6. Pengeoverføring.
  7. Gjennomføring av betalingstransaksjoner der betalerens samtykke til å gjennomføre en betalingstransaksjon gis ved hjelp av telekommunikasjonsutstyr eller en annen digital innretning eller IT-innretning, og betalingen skjer til operatøren av telekommunikasjonsutstyret, IT-systemet eller -nettet, som opptrer bare som formidler mellom betalingstjenestebrukeren og leverandøren av varene og tjenestene.
-

**KOMMISJONSVEDTAK****2014/EØS/10/04****av 17. mars 2008****om endring av vedtak 2007/176/EF med hensyn til listen over standarder og/eller spesifikasjoner for elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester samt tilhørende ressurser og tjenester***[meddelt under nummer K(2008) 1001]*

(2008/286/EF)(\*)

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP  
HAR —

tilkjennegav sin hensikt om å legge til denne standarden på  
listen over standarder —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske  
felleskap,

GJORT DETTE VEDTAK:

*Artikkel 1*

under henvisning til europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/21/  
EF av 7. mars 2002 om felles rammeregler for elektroniske  
kommunikasjonsnett og -tjenester (rammedirektivet)<sup>(1)</sup>, særlig  
artikkel 17 nr. 1,

I vedlegget til vedtak 2007/176/EF skal følgende legges  
til på listen over standarder i kapittel VIII avsnitt 8.3  
(Digitalkringkasting):

«Digital Video Broadcasting (Handheld) (digital video- kringkasting til håndholdt utstyr)	ETSI EN 302 304	Versjon 1.1.1»
DVB-H		

etter samråd med Kommunikasjonskomiteen og

ut fra følgende betraktninger:

*Artikkel 2***Adressater**

1) Kommisjonen gjorde vedtak 2007/176/EF<sup>(2)</sup> om opprettelse  
av en liste over standarder og/eller spesifikasjoner for  
elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester samt  
tilhørende ressurser og tjenester, som erstatter alle tidligere  
versjoner. Kapittel VIII i denne listen omfatter standarder  
for kringkastingstjenester.

Dette vedtak er rettet til medlemsstatene.

2) Et harmonisert tilbud av jordbaserte fjernsynssendinger  
via mobile plattformer er en forutsetning for at det kan  
oppnås stordriftsfordeler i Fellesskapet. I sin meddelelse  
om styrking av det indre marked for mobil-TV<sup>(3)</sup>  
utpekte Kommisjonen standarden DVB-H (Digital Video  
Broadcasting Handheld) som den best egnede standarden  
for framtidig utvikling av jordbasert mobil-TV i Europa, og

Utferdiget i Brussel, 17. mars 2008.

*For Kommisjonen*

Viviane REDING

*Medlem av Kommisjonen*

(\*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 93 av 4.4.2008, s. 24, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 115/2008 av 7. november 2008 om endring av EØS-avtalens vedlegg XI (Elektronisk kommunikasjon, audiovisuelle tjenester og informasjonssamfunnstjenester), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 79, 18.12.2008, s. 14.

<sup>(1)</sup> EFT L 108 av 24.4.2002, s. 33. Direktivet sist endret ved forordning (EF) nr. 717/2007 (EUT L 171 av 29.6.2007, s. 32).

<sup>(2)</sup> EUT L 86 av 27.3.2007, s. 11.

<sup>(3)</sup> KOM(2007) 409 endelig, 18.7.2007.

**KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 324/2008****2014/EØS/10/05****av 9. april 2008****om fastsetjing av reviderte framgangsmåtar for gjennomføring av inspeksjonar frå Kommisjonen når det gjeld sjøfartstryggleik(\*)**

KOMMISJONEN FOR DEI EUROPEISKE FELLESSKAPA  
HAR —

med tilvising til traktaten om skipinga av Det europeiske  
felleskapet,

med tilvising til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr.  
725/2004 av 31. mars 2004 om forbedret sikkerhet for fartøyer  
og havneanlegg<sup>(1)</sup>, særleg artikkel 9 nr. 4, og

med tilvising til europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/65 av  
26. oktober 2005 om forbedret sikkerhet for havneanlegg<sup>(2)</sup>,  
særleg artikkel 13 nr. 2 og 3, og

ut frå desse synsmåtane:

- 1) For å overvake bruken av forordning (EF) nr. 725/2004 i medlemsstatane bør Kommisjonen gjennomføre inspeksjonar som tek til seks månader etter at den nemnde forordninga har teke til å gjelde. Desse inspeksjonane, som må utførast under tilsyn frå Kommisjonen, er naudsynte for å verifisere at dei nasjonale kvalitetskontrollsystema og tiltaka, framgangsmåtane og strukturane for sjøfartstryggleik er effektive.
- 2) I samsvar med artikkel 13 nr. 3 i direktiv 2005/65/EF bør Kommisjonen overvake medlemsstatane si gjennomføring av det nemnde direktivet samstundes med dei inspeksjonane som er fastsette i forordning (EF) nr. 725/2004.
- 3) Det europeiske sjøtryggleiksbyrået, som vart skipa ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1406/2002<sup>(3)</sup>, bør gje Kommisjonen teknisk støtte slik at han kan gjennomføre oppgåvene sine i samband med inspeksjon av fartøy, reiarlag som det gjeld og godkjende tryggleiksorganisasjonar.

- 4) Kommisjonen bør samordne tidsplanen for og førebuinga av inspeksjonane sine med medlemsstatane. Inspeksjonsgruppene frå Kommisjonen bør kunne nytte seg av kvalifiserte nasjonale inspektørar dersom slike finst tilgjengelege.
- 5) Inspeksjonane frå Kommisjonen bør gjennomførast i samsvar med ein fastsett framgangsmåte og ein standardmetode.
- 6) Følsame opplysningar som er knytte til inspeksjonar, bør handsamast som fortrulege opplysningar.
- 7) Kommisjonsforordning (EF) nr. 884/2005 av 10. juni 2005 om fastsetjing av framgangsmåtar for gjennomføring av inspeksjonar frå Kommisjonen når det gjeld sjøfartstryggleik<sup>(4)</sup> bør difor opphevast.
- 8) Dei tiltaka som er fastsette i denne forordninga, er i samsvar med fråsegna frå det utvalet som er oppnemnt ved artikkel 11 nr. 1 i forordning (EF) nr. 725/2004 —

VEDTEKE DENNE FORORDNINGA:

**KAPITTEL I****FØREMÅL OG DEFINISJONAR***Artikkel 1***Føremål**

I denne forordninga er det fastsett framgangsmåtar for dei inspeksjonane som Kommisjonen skal gjennomføre med sikte på å overvake bruken av forordning (EF) nr. 725/2004 i kvar medlemsstat og ved dei einskilde hamneanlegga og reiarlaga som det gjeld.

I denne forordninga er det òg fastsett framgangsmåtar for den overvakinga av gjennomføringa av direktiv 2005/65/EF som Kommisjonen skal utføre samstundes med inspeksjonane i medlemsstatane og hamneanlegga når det gjeld hamner, slik det er definert i artikkel 2 nr. 11 i denne forordninga.

Inspeksjonane skal utførast på ein open, effektiv, harmonisert og konsekvent måte.

(\*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 98 av 10.4.2008, s. 5, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 116/2008 av 7. november 2008 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIII (Transport), se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 79, 18.12.2008, s. 15.

<sup>(1)</sup> TEU L 129 av 29.4.2004, s. 6.

<sup>(2)</sup> TEU L 310 av 25.11.2005, s. 28.

<sup>(3)</sup> TEF L 208 av 5.8.2002, s. 1. Forordninga sist endra ved forordning (EF) nr. 2038/2006 (TEU L 394 av 30.12.2006, s. 1).

<sup>(4)</sup> TEU L 148 av 11.6.2005, s. 25.

*Artikkel 2***Definisjonar**

I denne forordninga tyder:

1. «inspeksjon frå Kommisjonen» ei gransking av dei nasjonale kvalitetskontrollsystema, tiltaka, framgangsmåtane og strukturane for sjøfartstryggleik i medlemsstatane som inspektørar frå Kommisjonen skal gjennomføre for å kontrollere at forordning (EF) nr. 725/2004 vert etterlevd og at direktiv 2005/65/EF vert gjennomført,
2. «inspektør frå Kommisjonen» ein person som oppfyller dei kriteria som er fastsette i artikkel 7 og er tilsett av Kommisjonen eller Det europeiske sjøtryggleiksbyrået, eller ein nasjonal inspektør som har fått i oppdrag av Kommisjonen å ta del i inspeksjonane frå Kommisjonen,
3. «nasjonal inspektør» ein person som er tilsett av ein medlemsstat som sjøfartstryggleiksinspektør, og som er kvalifisert i samsvar med krava i den aktuelle medlemsstaten,
4. «objektive prov» kvantitative eller kvalitative opplysningar, dokument eller funn som gjeld tryggleik, eller som gjeld førekomst og gjennomføring av eit krav som er fastsett i forordning (EF) nr. 725/2004 eller direktiv 2005/65/EF, som byggjer på observasjon, måling eller prøving, og som kan verifiserast,
5. «observasjon» eit funn som er gjort under ein inspeksjon frå Kommisjonen og er underbygd ved objektive prov,
6. «avvik» ein observert situasjon der det ligg føre objektive prov på at eit av krava som er fastsette i forordning (EF) nr. 725/2004 eller direktiv 2005/65/EF, ikkje er oppfylte, og at det difor må gjerast korrigierende tiltak,
7. «større avvik» eit identifiserbart avvik som utgjer eit alvorleg trugsmål mot sjøfartstryggleiken og krev at det straks vert gjort korrigierende tiltak; i tillegg skal manglande effektiv og systematisk gjennomføring av eit krav som er fastsett i forordning (EF) nr. 725/2004 eller direktiv 2005/65/EF, reknast som eit større avvik,
8. «kontaktorgan» det organet som er utpeikt av kvar medlemsstat for å fungere som bindeledd mellom Kommisjonen og andre medlemsstatar, og som skal leggje til rette for, følge opp og opplyse om bruken av dei tiltaka

for sjøfartstryggleik som er fastsette i forordning (EF) nr. 725/2004, og dei tiltaka for hamnetryggleik som er fastsette i direktiv 2005/65/EF,

9. «reiarlaget som det gjeld» eit føretak som skal oppnemne ein tryggleiksoffiser i reiarlaget, ein tryggleiksoffiser på fartøyet eller ein tryggleiksansvarleg ved hamneanlegget, eller som er ansvarleg for gjennomføringa av ein tryggleiksplan for fartøyet eller ein tryggleiksplan for hamneanlegget, eller er vorte oppnemnt av ein medlemsstat som godkjend tryggleiksorganisasjon,
10. «prøving» ei utprøving av tiltak for sjøfartstryggleik der det vert simulert ein intensjon om å utføre ei ulovleg handling for å prøve ut kor effektive dei eksisterande tryggleikstiltaka er og korleis dei vert gjennomførde,
11. «hamn» området innanfor dei grensene som er definerte av medlemsstatane i medhald av artikkel 2 nr. 3 i direktiv 2005/65/EF, og meldt til Kommisjonen i medhald av artikkel 12 i det nemnde direktivet.

**KAPITTEL II****ALLMENNE KRAV***Artikkel 3***Samarbeid med medlemsstatane**

Medlemsstatane skal samarbeide med Kommisjonen om gjennomføringa av inspeksjonsoppgåvene hans, utan at dette rører ved ansvaret til Kommisjonen. Samarbeidet skal finne stad i samband med førebuing, kontroll og rapportering.

*Artikkel 4***Utøving av avgjerdsmakta til Kommisjonen**

1. Kvar medlemsstat skal syte for at inspektørane frå Kommisjonen kan utøve avgjerdsmakta si til å inspisere aktivitetar som gjeld sjøfartstryggleik hjå den rette styresmakta i medhald av forordning (EF) nr. 725/2004 eller direktiv 2005/65/EF, og hjå alle dei reiarlaga som det gjeld.
2. Kvar medlemsstat skal syte for at inspektørane frå Kommisjonen på oppmoding får tilgang til alle relevante dokument som gjeld tryggleik, og særleg
  - a) det nasjonale programmet for gjennomføring av forordning (EF) nr. 725/2004 som er nemnt i artikkel 9 nr. 3 i den nemnde forordninga,



b) opplysningar som kontaktorganet stiller til rådvelde, og kontrollrapportane som er nemnde i artikkel 9 nr. 4 i forordning (EF) nr. 725/2004,

c) resultatet av medlemsstatane si overvaking av gjennomføringa av hamnetryggleksplanane.

3. Dersom inspektørane frå Kommisjonen støyter på vanskar når dei utfører oppgåvene sine, skal dei medlemsstatane som det gjeld, med alle middel som står til deira rådvelde, hjelpe Kommisjonen slik at han kan fullføre oppgåva si.

#### Artikkel 5

##### **Deltaking frå nasjonale inspektørar i inspeksjonane frå Kommisjonen**

1. Medlemsstatane skal leggje vinn på å stille til rådvelde for Kommisjonen nasjonale inspektørar som kan ta del i inspeksjonane frå Kommisjonen og i den tilhøyrande førebuinga og rapporteringa.

2. Ein nasjonal inspektør skal ikkje ta del i inspeksjonane frå Kommisjonen i den medlemsstaten der han eller ho er tilsett.

3. Kvar medlemsstat skal gje Kommisjonen ei liste over nasjonale inspektørar som Kommisjonen kan be om å ta del i ein inspeksjon.

Denne lista skal ajourførast minst éin gong kvart år og innan utgangen av juni.

4. Kommisjonen skal sende over til det utvalet som er skipa i ved artikkel 11 nr. 1 i forordning (EF) nr. 725/2004 (heretter kalla «Utvalet»), dei listene som er nemnde i nr. 3 første leddet i denne artikkelen.

5. Dersom Kommisjonen reknar det som naudsynt at ein nasjonal inspektør tek del i ein særskild inspeksjon frå Kommisjonen, skal han oppmode medlemsstatane om å opplyse om kva nasjonale inspektørar som finst tilgjengelege for å utføre denne inspeksjonen. Slike oppmodingar skal vanlegvis gjerast åtte veker før inspeksjonen skal finne stad.

6. Kostnader som kjem på som følge av at nasjonale inspektørar tek del i inspeksjonar frå Kommisjonen, skal i samsvar med fellesskapsreglane dekkjast av Kommisjonen.

#### Artikkel 6

##### **Teknisk støtte frå Det europeiske sjøtryggleiksbyrået til inspeksjonar frå Kommisjonen**

Innanfor ramma av den tekniske støtta som er fastsett i artikkel 2 bokstav b) iv) i forordning (EF) nr. 1406/2002, skal Det europeiske sjøtryggleiksbyrået stille teknisk sakkunnige til rådvelde for Kommisjonen slik at dei kan ta del i inspeksjonane frå Kommisjonen og i den tilhøyrande førebuiings- og rapporteringsverksemda.

#### Artikkel 7

##### **Kvalifikasjons- og opplæringskrav for inspektørar frå Kommisjonen**

1. Inspektørar frå Kommisjonen skal ha relevante kvalifikasjonar, medrekna tilstrekkeleg teoretisk og praktisk røynsle innanfor sjøfartstryggleik. Dette skal vanlegvis omfatte

a) ei god forståing av sjøfartstryggleik og korleis dette vert nytta på den verksemda som vert granska,

b) god praktisk kunnskap om tryggleiksteknologi og – teknikkar,

c) kunnskap om prinsipp, framgangsmåtar og teknikkar for inspeksjon,

d) praktisk kunnskap om den verksemda som vert granska.

2. For å vere kvalifiserte til å ta del i inspeksjonar frå Kommisjonen skal inspektørane frå Kommisjonen ha fullført ei opplæring i gjennomføringa av slike inspeksjonar.

Opplæringa av nasjonale inspektørar som skal verke som inspektørar frå Kommisjonen, skal

a) vere godkjend av Kommisjonen,

b) omfatte grunnleggjande og vidaregåande opplæring,

c) sikre eit prestasjonsnivå som er tilstrekkeleg for å kontrollere at tryggleikstiltaka vert gjennomførde i samsvar med forordning (EF) nr. 725/2004 og direktiv 2005/65/EF.

3. Kommisjonen skal sikre at inspektørane frå Kommisjonen oppfyller dei krava som er fastsette i nr. 1 og 2.

## KAPITTEL III

**FRAMGANGSMÅTAR FOR GJENNOMFØRINGA AV  
INSPEKSJONAR FRÅ KOMMISSJONEN***Artikkel 8***Melding om inspeksjonar**

1. Kommisjonen skal minst seks veker på førehand melde frå til kontaktorganet i medlemsstaten der inspeksjonen skal finne stad, om at det skal gjennomførast ein inspeksjon på territoriet hans. I særskilte høve kan denne meldingsfristen reduserast.

Medlemsstatane skal gjere alle dei tiltaka som er naudsynte for å sikre at meldinga om ein inspeksjon vert halden løynd, slik at inspeksjonen ikkje vert kompromittert.

2. Det skal meldast frå til kontaktorganet på førehand om kva inspeksjonen frå Kommisjonen er tenkt å skulle omfatte.

Dersom eit hamneanlegg skal inspiserast, skal kontaktorganet ha melding om følgjande:

- a) om inspeksjonen skal omfatte fartøy som ligg ved det hamneanlegget som er under inspeksjonen, eller andre stader i hamna, og
- b) om inspeksjonen skal omfatte overvaking av hamna i medhald av artikkel 13 nr. 2 i direktiv 2005/65/EF.

I bokstav b) tyder «overvaking» ei verifisering av om dei medlemsstatane og hamnene på deira territorium som er melde til Kommisjonen i medhald av artikkel 12 i direktiv 2005/65/EF, har gjennomført føresegnene i direktiv 2005/65/EF, eller ikkje. Overvaking tyder særleg ei verifisering av at alle føresegnene i direktiv 2005/65/EF ved gjennomføringa av hamnetryggleiksvurderingane og innføringa av hamnetryggleiksplanane, og at tiltaka som er gjorde i samband med dei, er i samsvar med dei føresegnene som er vedtekne i medhald av forordning (EF) nr. 725/2004 for hamneanlegga i dei aktuelle hamnene.

3. Kontaktorganet skal

- a) melde frå til dei rette styresmaktene som dette gjeld, i medlemsstaten der inspeksjonen skal gjennomførast, og
- b) melde frå til Kommisjonen om kven desse rette styresmaktene er.

4. Minst 24 timar før inspeksjonen skal gjennomførast skal kontaktorganet melde frå til Kommisjonen om namnet på flaggstaten og IMO-nummeret til dei fartøya som under inspeksjonen er venta å liggje ved eit hamneanlegg som det er gjeve melding om i medhald av nr. 2.

5. Dersom flaggstaten er ein medlemsstat, skal Kommisjonen om mogleg melde frå til kontaktorganet i denne medlemsstaten om at fartøyet kan verte inspisert når det ligg ved hamneanlegget.

6. Dersom inspeksjonen av eit hamneanlegg i ein medlemsstat skal omfatte eit fartøy som har denne medlemsstaten som flaggstat, skal kontaktorganet ta kontakt med Kommisjonen for å stadfeste om fartøyet kjem til å liggje ved hamneanlegget under inspeksjonen, eller ikkje.

7. Dersom eit fartøy som tidlegare er peikt ut for inspeksjon, ikkje kjem til å liggje i hamn under inspeksjonen av hamneanlegget, skal Kommisjonen og koordinatoren som er peikt ut i medhald av artikkel 9 nr. 3, avtale eit alternativt fartøy som skal inspiserast. Dette fartøyet kan liggje ved eit anna hamneanlegg i hamna. Nr. 5 og 8 i denne artikkelen skal framleis nyttast i slike tilfelle.

8. Inspeksjonane frå Kommisjonen skal gjennomførast under leiging av medlemsstaten der det hamneanlegget ligg som set i verk kontroll- og samsvarstiltak i medhald av regel 9 i Den internasjonale konvensjonen om tryggleik for menneskeliv til sjøs av 1974 (SOLAS-konvensjonen), som endra, i kapittelet om særlege tiltak for å styrkje sjøfartstryggleiken, når anten

a) flaggstaten til fartøyet ikkje er ein medlemsstat, eller

b) fartøyet ikkje var teke med i dei opplysningane som er gjevne i medhald av nr. 4 i denne artikkelen.

9. Når det vert gjeve melding til kontaktorganet om ein inspeksjon, kan den rette styresmakta eller dei rette styresmaktene som det gjeld, òg sende over eit spørjeskjema til førehandsutfylling, saman med ei oppmoding om å få dei dokumenta som er nemnde i artikkel 4 nr. 2.

I meldinga skal det òg opplysast om kva som er fristen for å sende tilbake til Kommisjonen det utfylte spørjeskjemaet og dei dokumenta som er nemnde i artikkel 4 nr. 2.

*Artikkel 9***Førebuing av inspeksjonar**

1. Inspektørane frå Kommisjonen skal gjere førebuande tiltak for å sikre at inspeksjonane er effektive, nøyaktige og konsekvente.

2. Kommisjonen skal gje kontaktorganet namna på dei inspektørane som har fått i oppdrag å gjennomføre ein inspeksjon, saman med andre relevante opplysningar. Desse namna skal omfatte namnet på leiaren av inspeksjonen, som skal vere ein inspektør frå Kommisjonen som er tilsett av Kommisjonen.

3. Kontaktorganet skal peike ut ein koordinator for kvar inspeksjon, som skal gjere praktiske førebuingar i samband med dei inspeksjonane som skal gjennomførast. Under inspeksjonen skal leiaren vere den primære kontaktpersonen for koordinatoren.

#### Artikkel 10

##### Gjennomføring av inspeksjonar

1. Det skal nyttast ein standardmetode til å overvake at medlemsstatane nyttar dei krava til sjøfartstryggleik som er fastsette i forordning (EF) nr. 725/2004.

2. Medlemsstatane skal syte for at inspektørane frå Kommisjonen vert følgde rundt under heile inspeksjonen.

3. Dersom eit fartøy som ligg ved eit hamneanlegg, skal inspiserast, og flaggstaten til fartøyet ikkje er identisk med medlemsstaten der hamneanlegget ligg, skal medlemsstaten der hamneanlegget ligg, syte for at inspektørane frå Kommisjonen vert følgde rundt av ein tenestemann frå ei av dei styresmaktene som er nemnde i artikkel 8 nr. 2 i forordning (EF) nr. 725/2004 under inspeksjonen av fartøyet.

4. Inspektørar frå Kommisjonen skal bere eit identitetskort som provar at dei har løyve til å gjennomføre inspeksjonar på vegner av Kommisjonen. Medlemsstatane skal syte for at inspektørar frå Kommisjonen får tilgang til alle område som skal inspiserast.

5. Prøving skal gjennomførast berre når dette på førehand er meldt til kontaktorganet, og det er avtalt med kontaktorganet kva omfang og føremål prøvinga har. Kontaktorganet skal syte for den samordninga som eventuelt er naudsynt med dei rette styresmaktene som det gjeld.

6. Utan at det rører ved artikkel 11 skal inspektørane frå Kommisjonen, når det er føremålstenleg og lèt seg gjennomføre på staden, gje eit uformelt, munnleg samandrag av dei observasjonane som er gjorde.

Kontaktorganet skal straks ha melding om alle større avvik frå forordning (EF) nr. 725/2004 eller direktiv 2005/65/EF som vert påviste under ein inspeksjon frå Kommisjonen, før det vert utarbeidd ein inspeksjonsrapport i samsvar med artikkel 11 i denne forordninga.

I tilfelle der ein inspektør frå Kommisjonen som utfører ein inspeksjon av eit fartøy, finn større avvik som krev tiltak i medhald av artikkel 16, skal leiaren straks informere kontaktorganet i den medlemsstaten som er hamnestat.

#### Artikkel 11

##### Inspeksjonsrapport

1. Innan seks veker etter at ein inspeksjon er avslutta, skal Kommisjonen sende over ein inspeksjonsrapport til medlemsstaten. Denne inspeksjonsrapporten kan eventuelt innehalde resultata av den overvakinga av hamna som er gjort i medhald av artikkel 8 nr. 2 bokstav b).

2. Dersom eit fartøy er vorte inspisert under inspeksjonen av eit hamneanlegg, skal dei relevante delane av inspeksjonsrapporten òg sendast til den medlemsstaten som er flaggstaten, dersom denne er ein annan enn medlemsstaten der inspeksjonen fann stad.

3. Medlemsstaten skal melde frå til dei einingane som er vortne inspiserate, om relevante observasjonar frå inspeksjonen. Sjølve inspeksjonsrapporten skal ikkje sendast til dei einingane som er inspiserate.

4. Rapporten skal innehalde nøyaktige opplysningar om dei observasjonane som er gjorde under inspeksjonen, og peike ut eventuelle avvik eller større avvik frå forordning (EF) nr. 725/2004 eller direktiv 2005/65/EF.

Rapporten kan innehalde tilrådingar om korrigerande tiltak.

5. Når gjennomføringa av forordning (EF) nr. 725/2004 og direktiv 2005/65/EF skal vurderast, skal ei av dei følgjande klassifiseringane gjelde for kvar observasjon i rapporten:

- a) samsvar,
- b) samsvar, men betring er ønskjeleg,
- c) avvik,
- d) større avvik,
- e) ikkje relevant,
- f) ikkje stadfesta.

#### Artikkel 12

##### Svar frå medlemsstaten

1. Innan tre månader etter at ein inspeksjonsrapport er send, skal medlemsstaten sende over til Kommisjonen eit skriftleg svar på rapporten, der han

- a) kommenterer observasjonane og tilrådingane, og
- b) legg fram ein handlingsplan med nærmare opplysningar om tiltak og fristar, for å rette opp eventuelle manglar som er påviste.

2. Dersom det i inspeksjonsrapporten ikkje er påvist avvik eller større avvik frå forordning (EF) nr. 725/2004 eller direktiv 2005/65/EF, krevst det ikkje svar.

#### *Artikkel 13*

##### **Tiltak frå Kommisjonen si side**

1. Dersom det er påvist avvik eller større avvik frå forordning (EF) nr. 725/2004 eller direktiv 2005/65/EF, kan Kommisjonen gjere følgjande tiltak etter å ha motteke svar frå medlemsstaten:

- a) sende over kommentarar til medlemsstaten, eller be om å få ei nærmare forklaring for å avklare heile eller delar av svaret,
- b) gjennomføre ein oppfølgingsinspeksjon eller oppfølgjande overvaking for å etterprøve at korrigierende tiltak er vortne gjennomførde; ei slik oppfølging må meldast minst to veker på førehand,
- c) innleie traktatbrotshandsaming mot den medlemsstaten som det gjeld.

2. Dersom det skal gjennomførast ein oppfølgingsinspeksjon av eit fartøy, skal den medlemsstaten som er flaggstaten, om mogleg melde frå til Kommisjonen om kva hamner fartøyet skal leggje til i seinare, slik at Kommisjonen kan avgjere kvar og når oppfølgingsinspeksjonen skal gjennomførast.

#### **KAPITTEL IV**

##### **ALLMENNE FØRESEGNAR OG SLUTTFØRESEGNAR**

#### *Artikkel 14*

##### **Følsame opplysningar**

Utan at det rører ved artikkel 13 i forordning (EF) nr. 725/2004 og artikkel 16 i direktiv 2005/65/EF følsame opplysningar som er knytte til inspeksjonar, handsamast av Kommisjonen som fortrulege opplysningar.

Denne forordninga er bindande i alle delar og gjeld direkte i alle medlemsstatane.

Utferda i Brussel, 9. april 2008.

#### *Artikkel 15*

##### **Inspeksjonsprogrammet til Kommisjonen**

1. Kommisjonen skal rådføre seg med Utvalet om kva prioriteringar som skal gjelde ved gjennomføringa av inspeksjonsprogrammet hans.

2. Kommisjonen skal jamleg melde frå til Utvalet om gjennomføringa av inspeksjonsprogrammet sitt, og om resultatet av inspeksjonane.

#### *Artikkel 16*

##### **Melding til medlemsstatane om større avvik**

Dersom ein inspeksjon legg for dagen eit større avvik frå forordning (EF) nr. 725/2004 eller direktiv 2005/65/EF som vert rekna for å ha ein monaleg innverknad på det allmenne nivået for sjøfartstryggleik i Fellesskapet, skal Kommisjonen melde frå til dei andre medlemsstatane straks etter at han har sendt over inspeksjonsrapporten til den medlemsstaten som det gjeld.

Når eit større avvik som er meldt til dei andre medlemsstatane i medhald av denne artikkelen, er vorte korrigert på ein måte som Kommisjonen er nøgd med, skal Kommisjonen straks melde frå om dette til dei andre medlemsstatane.

#### *Artikkel 17*

##### **Revisjon**

Kommisjonen skal jamleg revidere inspeksjonsordninga si, og særleg vurdere kor effektiv ordninga er.

#### *Artikkel 18*

##### **Oppheving**

Forordning (EF) nr. 884/2005 vert oppheva.

#### *Artikkel 19*

##### **Iverksettjing**

Denne forordninga tek til å gjelde 20. dagen etter at ho er kunngjord i *Tidend for Den europeiske unionen*.

*For Kommisjonen*

Jacques BARROT

*Visepresident*

**KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 540/2008****2014/EØS/10/06****av 16. juni 2008****om endring av vedlegg II til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 336/2006 om gjennomføring av Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM) i Fellesskapet, med hensyn til skjemaenes utforming(\*)**

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP  
HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 336/2006 av 15. februar 2006 om gjennomføring av Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM) i Fellesskapet og om oppheving av rådsforordning (EF) nr. 3051/95<sup>(1)</sup>, særlig artikkel 11 nr. 2, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring ble endret av Den internasjonale sjøfartsorganisasjon (IMO) ved IMOs sjøsikkerhetskomités resolusjon 179(79) av 10. desember 2004, som endret godkjenningsbevisets og sikkerhetsstyringssertifikatets utforming med virkning fra 1. juli 2006.
- 2) I artikkel 2 nr. 1 i forordning (EF) nr. 336/2006 defineres ISM-normen som den som er fastsatt i vedlegg I til nevnte forordning, i oppdatert versjon.

- 3) Av klarhets- og lesbarhetshensyn bør de aktuelle skjemaene også oppdateres i vedlegg II til forordning (EF) nr. 336/2006.

- 4) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Komiteen for sjøsikkerhet og hindring av forurensning fra skip (COSS) —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

*Artikkel 1*

Nr. 5 i del B i vedlegg II til forordning (EF) nr. 336/2006 erstattes med vedlegget til denne forordning.

*Artikkel 2*

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 16. juni 2008.

*For Kommisjonen*

Antonio TAJANI

*Visepresident*

(\*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 157 av 17.6.2008, s. 15, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 117/2008 av 7. november 2008 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIII (Transport), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 79, 18.12.2008, s. 17.

<sup>(1)</sup> EUT L 64 av 4.3.2006, s. 1.

## VEDLEGG

**«5. Utforming av godkjenningsbevis og sikkerhetsstyringssertifikater**

Når skip bare drives innen én medlemsstat, skal medlemsstatene bruke enten de skjemaene som er vedlagt ISM-normen eller godkjenningsbevis, sikkerhetsstyringssertifikat, midlertidig godkjenningsbevis og midlertidig sikkerhetsstyringssertifikat utarbeidet slik det er vist nedenfor.

I tilfelle av unntak i henhold til artikkel 7 nr. 1 og eventuelt artikkel 7 nr. 2, skal det utstedte sertifikatet være forskjellig fra det sertifikatet det er vist til foran, og skal klart angi at det dreier seg om et unntak gitt i samsvar med artikkel 7 nr. 1 og eventuelt artikkel 7 nr. 2 i denne forordning, og det skal omfatte de relevante begrensningene i driften.

**GODKJENNINGSBEVIS**

(Myndighetens stempel)/(stat)

Sertifikat nr.

Utstedt i henhold til bestemmelsene [i DEN INTERNASJONALE KONVENSJON OM SIKKERHET FOR MENNESKELIV TIL SJØS av 1974, med senere endringer og] (\*) i forordning (EF) nr. 336/2006 om gjennomføring av ISM-normen i Fellesskapet

etter fullmakt fra regjeringen i .....

(Statens navn)

ved .....

(Godkjent person eller organisasjon)

Selskapets navn og adresse:

.....

(Se nr. 1.1.2 i del A i vedlegg I til forordning (EF) nr. 336/2006)

HERVED BEVITNES AT selskapets sikkerhetsstyringssystem er revidert og at det er i samsvar med kravene i Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring for drift av skip og hindring av forurensning (ISM-normen) for skipstypene på listen nedenfor (stryk det som ikke passer):

Passasjerskip

Hurtiggående passasjerfartøy

Hurtiggående lastefartøy

Bulkskip

Oljetankskip

Kjemikalietankskip

Gasstankskip

Flyttbar boreplattform

Annet lastefartøy

Roro-passasjerskip (roroferger)

(\*) Kan strykes for skip som bare seiler i fart innen én medlemsstat.



Dette godkjenningsbevis er gyldig til ....., og underlagt periodisk verifisering.

Dette sertifikat bygger på en verifisering som er avsluttet .....

(dd/mm/åå)

Utstedt i .....

(Godkjenningsbevisets utstedelsessted)

Dato .....

(Underskrift til tjenestemann som er behørig bemyndiget til å utstede godkjenningsbeviset)

(Utstedende myndighets segl eller stempel)

Sertifikat nr.

**PÅTEGNING OM ÅRLIG VERIFISERING**

HERVED BEVITNES at ved den periodiske verifiseringen i samsvar med [regel IX/6.1 i konvensjonen og med ISM-normens nr. 13.4 og] (\*) artikkel 6 i forordning (EF) nr. 336/2006 om gjennomføring av ISM-normen i Fellesskapet, ble sikkerhetsstyringssystemet funnet å være i samsvar med kravene i ISM-normen.

FØRSTE ÅRLIGE VERIFISERING

Undertegnet: .....

(Underskrift til bemyndiget tjenestemann)

Sted: .....

Dato .....

ANDRE ÅRLIGE VERIFISERING

Undertegnet: .....

(Underskrift til bemyndiget tjenestemann)

Sted: .....

Dato .....

TREDJE ÅRLIGE VERIFISERING

Undertegnet: .....

(Underskrift til bemyndiget tjenestemann)

Sted: .....

Dato .....

FJERDE ÅRLIGE VERIFISERING

Undertegnet: .....

(Underskrift til bemyndiget tjenestemann)

Sted: .....

Dato .....

(\*) Kan strykes for skip som bare seiler i fart innen én medlemsstat.

**SIKKERHETSSTYRINGSSERTIFIKAT***(Myndighetens stempel)/(stat)*

Sertifikat nr.

Utstedt i henhold til bestemmelsene [i DEN INTERNASJONALE KONVENSJON OM SIKKERHET FOR MENNESKELIV TIL SJØS av 1974, med senere endringer og] (\*) i forordning (EF) nr. 336/2006 om gjennomføring av ISM-normen i Fellesskapet

etter fullmakt fra regjeringen i .....

(Statens navn)

ved .....

(Godkjent person eller organisasjon)

Skipets navn: .....

Kjenningsnummer eller -bokstaver: .....

Hjemsted: .....

Skipstype(\*\*): .....

Bruttotonnasje: .....

IMO-nummer: .....

Selskapets navn og adresse: .....

(Se nr. 1.1.2 i del A i vedlegg I til forordning (EF) nr. 336/2006)

HERVED BEVITNES AT skipets sikkerhetsstyringssystem er revidert og at det er i samsvar med kravene i Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring for drift av skip og hindring av forurensning (ISM-normen), etter verifisering av at selskapets godkjenningsbevis er relevant for denne skipstypen.

Dette sikkerhetsstyringssertifikat er gyldig til ....., underlagt periodisk verifisering og gyldig godkjenningsbevis.

Dette sertifikat bygger på en verifisering som er avsluttet .....

(dd/mm/åå)

Utstedt i .....

(Godkjenningsbevisets utstedelsessted)

Dato .....

(Underskrift til tjenestemann som er behørig bemyndiget til å utstede sertifikatet)

(Utstedende myndighets segl eller stempel)

(\*) Kan strykes for skip som bare seiler i fart innen én medlemsstat.

(\*\*) Sett inn skipstype som en av følgende: Passasjerskip, hurtiggående passasjerfartøy, hurtiggående lastefartøy, bulkskip, oljetankskip, kjemikalietankskip, gasstankskip, flyttbar boreplattform, annet lastefartøy, roro-passasjerferger.

Sertifikat nr.

**PÅTEGNING FOR MELLOMLIGGENDE VERIFISERING OG TILLEGGSVERIFISERING  
(OM NØDVENDIG)**

HERVED BEVITNES at ved den periodiske verifiseringen i samsvar med [regel IX/6.1 i konvensjonen og med ISM-normens nr. 13,8 og] (\*) artikkel 6 i forordning (EF) nr. 336/2006 om gjennomføring av ISM-normen i Fellesskapet, ble sikkerhetsstyringssystemet funnet å være i samsvar med kravene i ISM-normen.

MELLOMLIGGENDE VERIFISERING  
(skal fullføres mellom den andre og tredje  
årsdagen)

Undertegnet: .....

(Underskrift til bemyndiget tjenestemann)

Sted: .....

Dato .....

TILLEGGSVERIFISERING(\*\*)

Undertegnet: .....

(Underskrift til bemyndiget tjenestemann)

Sted: .....

Dato .....

TILLEGGSVERIFISERING(\*\*)

Undertegnet: .....

(Underskrift til bemyndiget tjenestemann)

Sted: .....

Dato .....

TILLEGGSVERIFISERING(\*\*)

Undertegnet: .....

(Underskrift til bemyndiget tjenestemann)

Sted: .....

Dato .....

(\*) Kan strykes for skip som bare seiler i fart innen én medlemsstat.

(\*\*) Om nødvendig. Det vises til ISM-normens nr. 13.8 og nr. 3.4.1 i retningslinjene for gjennomføring av Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM) av myndighetene (resolusjon A.913(22)).

**MIDLERTIDIG GODKJENNINGSBEVIS***(Myndighetens stempel)/(stat)*

Sertifikat nr.

Utstedt i henhold til bestemmelsene [i DEN INTERNASJONALE KONVENSJON OM SIKKERHET FOR MENNESKELIV TIL SJØS av 1974, med senere endringer og] (\*) i forordning (EF) nr. 336/2006 om gjennomføring av ISM-normen i Fellesskapet

etter fullmakt fra regjeringen i .....

(Statens navn)

ved .....

(Godkjent person eller organisasjon)

Selskapets navn og adresse: .....

(Se nr. 1.1.2 i del A i vedlegg I til forordning (EF) nr. 336/2006)

HERVED BEVITNES AT selskapets sikkerhetsstyringssystem er godkjent og oppfyller målene i nr. 1.2.3 i del A i vedlegg I til forordning (EF) nr. 336/2006 for skipstypen(e) på listen nedenfor (stryk det som ikke passer):

Passasjerskip

Hurtiggående passasjerfartøy

Hurtiggående lastefartøy

Bulkskip

Oljetankskip

Kjemikalietankskip

Gasstankskip

Flyttbar boreplattform

Annet lastefartøy

Roro-passasjerskip (roroferger)

Dette midlertidige godkjenningbeviset er gyldig til:

Utstedt i .....

(Godkjenningbevisets utstedelsessted)

Dato .....

(Underskrift til tjenestemann som er behørig bemyndiget til å utstede sertifikatet)

(Utstedende myndighets segl eller stempel)

(\*) Kan strykes for skip som bare seiler i fart innen én medlemsstat.

**MIDLERTIDIG SIKKERHETSSTYRINGSSERTIFIKAT***(Myndighetens stempel)/(stat)*

Sertifikat nr.

Utstedt i henhold til bestemmelsene [i DEN INTERNASJONALE KONVENSJON OM SIKKERHET FOR MENNESKELIV TIL SJØS av 1974, med senere endringer og] (\*) i forordning (EF) nr. 336/2006 om gjennomføring av ISM-normen i Fellesskapet

etter fullmakt fra regjeringen i .....

(Statens navn)

ved .....

(Godkjent person eller organisasjon)

Skipets navn: .....

Kjenningsnummer eller -bokstaver: .....

Hjemsted: .....

Skipstype(\*\*): .....

Bruttotonnasje: .....

IMO-nummer: .....

Selskapets navn og adresse: .....

(Se nr. 1.1.2 i del A i vedlegg I til forordning (EF) nr. 336/2006)

HERVED BEVITNES AT kravene i nr. 14.4 i del A i vedlegg I til forordning (EF) nr. 336/2006 er oppfylt og at selskapets godkjenningsbevis/midlertidige godkjenningsbevis(\*\*\*) er relevant for dette skip.

Dette midlertidige sikkerhetsstyringssertifikat er gyldig til ....., under forutsetning av at godkjenningsbeviset/det midlertidige godkjenningsbeviset(\*\*\*) fortsatt er gyldig.

Utstedt i .....

(Godkjenningsbevisets utstedelsessted)

Dato .....

(Underskrift til tjenestemann som er behørig bemyndiget til å utstede sertifikatet)

(Utstedende myndighets segl eller stempel)

Sertifikat nr.

Gyldigheten til dette midlertidige sikkerhetsstyringssertifikatet er forlenget til:

Dato .....

(Underskrift til tjenestemann som er behørig bemyndiget til å forlenge sertifikatets gyldighet)

(Utstedende myndighets segl eller stempel)

(\*) Kan strykes for skip som bare seiler i fart innen én medlemsstat.

(\*\*) Sett inn skipstype som en av følgende: Passasjerskip, hurtiggående passasjerfartøy, hurtiggående lastefartøy, bulkskip, oljetankskip, kjemikalietankskip, gasstankskip, flyttbar boreplattform, annet lastefartøy, roro-passasjerferger.

(\*\*\*) Stryk det som ikke passer.»



**KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 358/2008****2014/EØS/10/07****av 22. april 2008****om endring av forordning (EF) nr. 622/2003 om fastsettelse av tiltak for gjennomføring av felles grunnleggende standarder for luftfartssikkerhet(\*)**

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP  
HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2320/2002 av 16. desember 2002 om fastsettelse av felles bestemmelser om sikkerhet i sivil luftfart<sup>(1)</sup>, særlig artikkel 4 nr. 2, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I henhold til artikkel 4 nr. 2 i forordning (EF) nr. 2320/2002 skal Kommisjonen om nødvendig vedta tiltak for gjennomføring av felles grunnleggende standarder for luftfartssikkerhet i hele Fellesskapet. Kommisjonsforordning (EF) nr. 622/2003 av 4. april 2003 om fastsettelse av tiltak for gjennomføring av felles grunnleggende standarder for luftfartssikkerhet<sup>(2)</sup> var den første rettsakt som inneholdt slike tiltak.
- 2) Tiltakene fastsatt i forordning (EF) nr. 622/2003 bør vurderes på nytt i lys av den tekniske utvikling, de driftsmessige følger tiltakene får i lufthavnene og hvordan

de påvirker passasjerene. Ytterligere undersøkelser har vist at fordelene ved å fastsette regler for størrelse på håndbagasje ikke oppveier for de driftsmessige følger tiltaket får i lufthavnene og hvordan det påvirker passasjerene. Denne regelen, som skulle få anvendelse fra 6. mai 2008, bør derfor oppheves.

3) Forordning (EF) nr. 622/2003 bør derfor endres.

4) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Komiteen for sikkerhet i sivil luftfart —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

*Artikkel 1*

Vedlegget til forordning (EF) nr. 622/2003 endres i samsvar med vedlegget til denne forordning.

*Artikkel 2*

Denne forordning trer i kraft 5. mai 2008.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 22. april 2008.

*For Kommisjonen*

Jacques BARROT

*Visepresident*

(\*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 111 av 23.4.2008, s. 5, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 118/2008 av 7. november 2008 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIII (Transport), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 79, 18.12.2008, s. 18.

<sup>(1)</sup> EFT L 355 av 30.12.2002, s. 1. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 849/2004 (EUT L 158 av 30.4.2004, s. 1).

<sup>(2)</sup> EUT L 89 av 5.4.2003, s. 9. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 23/2008 (EUT L 9 av 12.1.2008, s. 12).

*VEDLEGG*

Punkt 4.1.1.1 bokstav g) i vedlegget til forordning (EF) nr. 622/2003 oppheves.

---

**KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 287/2008****2014/EØS/10/08****av 28. mars 2008****om forlengelse av gyldighetstiden nevnt i artikkel 2c nr. 3 i forordning (EF) nr. 1702/2003(\*)**

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP  
HAR —

i forordning (EF) nr. 1702/2003 er oppfylt for visse typer luftfartøyer. Byrået underrettet Kommisjonen om sin beslutning samme dag.

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1592/2002 av 15. juli 2002 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk flysikkerhetsbyrå<sup>(1)</sup>, særlig artikkel 5, og

ut fra følgende betraktninger:

1) Luftfartøyer som omfattes av virkeområdet for artikkel 2c i kommisjonsforordning (EF) nr. 1702/2003<sup>(2)</sup>, og som oppfyller de særlige luftdyktighetsspesifikasjoner fastsatt i nevnte forordning, skal av medlemsstatene få utstedt begrensede luftdyktighetsbevis som gir dem mulighet til å fortsette den type virksomhet de hadde rett til å utføre 28. mars 2007, fram til 28. mars 2008.

2) I artikkel 2c nr. 2 i forordning (EF) nr. 1702/2003 er det fastsatt at Kommisjonen kan forlenge gyldighetsperioden nevnt i nr. 2 i samme forordning med høyst 18 måneder, forutsatt at en sertifiseringsprosess for den berørte luftfartøytypen er innledet av Det europeiske flysikkerhetsbyrå (heretter kalt «Byrået») før 28. mars 2008 og at Byrået beslutter at en slik prosess kan avsluttes i løpet av den forlengede gyldighetsperioden.

3) I henhold til artikkel 2c nr. 3 i forordning (EF) nr. 1702/2003 fastslo Byrået den 15. februar 2008 at vilkårene for forlengelse av gyldighetsperioden nevnt i artikkel 2c nr. 2

4) Byrået angir særskilt i sin beslutning at det har mottatt og godkjent søknader for sertifisering og/eller validering av de typesertifikater som er utstedt av sertifiseringsmyndighetene i den tidligere Sovjetunionen for to luftfartøyer: flytypen Antonov AN-26, som også gjør det mulig å vurdere sertifisering av flytypen AN-26B, og helikoptertypen Kamov-32A11BC, som også gjør det mulig å vurdere sertifisering av helikoptertypen Kamov-32A12.

5) Byrået angir videre i sin beslutning at det kan fullføre sertifiseringsprosessen for disse luftfartøytypene innen 28. september 2009.

6) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra komiteen nevnt i artikkel 54 nr. 3 i forordning (EF) nr. 1592/2002 —

**VEDTATT DENNE FORORDNING:***Artikkel 1*

Gyldighetsperioden nevnt i artikkel 2c nr. 2 i forordning (EF) nr. 1702/2003 er forlenget til 28. september 2009 for luftfartøyer av typen Antonov AN-26 og AN-26B samt for helikoptre av typen Kamov-32A12 og Kamov-32A11BC.

*Artikkel 2*

Denne forordning trer i kraft dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

(\*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 87 av 29.3.2008, s. 3, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 119/2008 av 7. november 2008 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIII (Transport), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 79, 18.12.2008, s. 19.

<sup>(1)</sup> EFT L 240 av 7.9.2002, s. 1. Forordningen sist endret ved kommisjonsforordning (EF) nr. 334/2007 (EUT L 88 av 29.3.2007, s. 39).

<sup>(2)</sup> EUT L 243 av 27.9.2003, s. 6. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 375/2007 (EUT L 94 av 4.4.2007, s. 3).

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utfærdiget i Brussel, 28. mars 2008.

*For Kommisjonen*

Jacques BARROT

*Visepresident*

---

**KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 800/2008****2014/EØS/10/09****av 6. august 2008****om erklæring av visse støttekategoriers forenlighet med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 og 88 (forordning om alminnelige gruppeunntak)(\*)**

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP  
HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til rådsforordning (EF) nr. 994/98 av 7. mai 1998 om anvendelse av artikkel 92 og 93 i traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap på visse kategorier horisontal statsstøtte<sup>(1)</sup>, særlig artikkel 1 nr. 1 bokstav a) og bokstav b),

etter offentliggjøring av utkast til forordning<sup>(2)</sup>,

etter samråd med Den rådgivende komité for statsstøtte og

ut fra følgende betraktninger:

1) Forordning (EF) nr. 994/98 gir Kommisjonen myndighet til å erklære, i samsvar med traktatens artikkel 87, at støtte til små og mellomstore bedrifter («SMB»), støtte til forskning og utvikling, støtte til miljøvern, støtte til sysselsetting og opplæring og støtte som er i samsvar med kartet som er godkjent av Kommisjonen for hver medlemsstat for tildeling av regionstøtte, er forenlig med det felles marked og ikke omfattes av meldingsplikten omhandlet i traktatens artikkel 88 nr. 3.

2) Kommisjonen har i en rekke vedtak anvendt traktatens artikkel 87 og 88 og har fått tilstrekkelig erfaring til å fastsette allmenne kriterier for forenlighet med hensyn

til støtte til små og mellomstore bedrifter, i form av investeringsstøtte innenfor og utenfor støtteområder, i form av risikokapitalordninger og innen forskning og utvikling og nyskaping, særlig i sammenheng med gjennomføringen av kommisjonsforordning (EF) nr. 70/2001 av 12. januar 2001 om anvendelse av EF-traktatens artikkel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellomstore bedrifter<sup>(3)</sup>, og med hensyn til utvidelse av virkeområdet for den forordningen til å omfatte støtte til forskning og utvikling, gjennomføringen av kommisjonsforordning (EF) nr. 364/2004 av 25. februar 2004 om endring av forordning (EF) nr. 70/2001<sup>(4)</sup>, gjennomføringen av kommisjonsmeldingen om statsstøtte og risikokapital<sup>(5)</sup> og Fellesskapets retningslinjer for statsstøtte til fremming av risikokapitalinvesteringer i små og mellomstore bedrifter<sup>(6)</sup> samt gjennomføringen av Fellesskapets rammebestemmelser om statsstøtte til forskning og utvikling og nyskaping<sup>(7)</sup>.

3) Kommisjonen har også fått tilstrekkelig erfaring med anvendelsen av traktatens artikkel 87 og 88 når det gjelder opplæringsstøtte, sysselsettingsstøtte, miljøstøtte, støtte til forskning og utvikling og nyskaping, samt regionstøtte med hensyn til både små og mellomstore bedrifter og store foretak, særlig i sammenheng med gjennomføringen av kommisjonsforordning (EF) nr. 68/2001 av 12. januar 2001 om anvendelse av EF-traktatens artikkel 87 og 88 på opplæringsstøtte<sup>(8)</sup>, kommisjonsforordning (EF) nr. 2204/2002 av 12. desember 2002 om anvendelse av EF-traktatens artikkel 87 og 88 på statsstøtte til sysselsetting<sup>(9)</sup>, kommisjonsforordning (EF) nr. 1628/2006 av 24. oktober 2006 om anvendelse av traktatens artikkel 87 og 88 på nasjonal investeringsstøtte til regionene<sup>(10)</sup>, Fellesskapets rammebestemmelser om statsstøtte til forskning og utvikling<sup>(11)</sup>, Fellesskapets rammebestemmelser om statsstøtte til forskning og utvikling og nyskaping, Fellesskapets retningslinjer for statsstøtte til miljøvern fra 2001<sup>(12)</sup>, Fellesskapets retningslinjer for statsstøtte til miljøvern fra 2008<sup>(13)</sup> og retningslinjene for nasjonal regionstøtte for tidsrommet 2007-2013<sup>(14)</sup>.

(\*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 214 av 9.8.2008, s. 3, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 120/2008 av 7. november 2008 om endring av EØS-avtalens vedlegg XV (Statsstøtte), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 79, 18.12.2008, s. 20.

<sup>(1)</sup> EFT L 142 av 14.5.1998, s. 1.

<sup>(2)</sup> EUT C 210 av 8.9.2007, s. 14.

<sup>(3)</sup> EFT L 10 av 13.1.2001, s. 33. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1976/2006 (EUT L 368 av 23.12.2006, s. 85).

<sup>(4)</sup> EUT L 63 av 28.2.2004, s. 22.

<sup>(5)</sup> EFT C 235 av 21.8.2001, s. 3.

<sup>(6)</sup> EUT C 194 av 18.8.2006, s. 2.

<sup>(7)</sup> EUT C 323 av 30.12.2006, s. 1.

<sup>(8)</sup> EFT L 10 av 13.1.2001, s. 20. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1976/2006.

<sup>(9)</sup> EFT L 337 av 13.12.2002, s. 3. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1976/2006.

<sup>(10)</sup> EUT L 302 av 1.11.2006, s. 29.

<sup>(11)</sup> EFT C 45 av 17.2.1996, s. 5.

<sup>(12)</sup> EFT C 37 av 3.2.2001, s. 3.

<sup>(13)</sup> EUT C 82 av 1.4.2008, s. 1.

<sup>(14)</sup> EUT C 54 av 4.3.2006, s. 13.

- 4) I lys av denne erfaringen er det hensiktsmessig å tilpasse noen av vilkårene fastsatt i forordning (EF) nr. 68/2001, 70/2001, 2204/2002 og 1628/2006. Av forenklingshensyn, og for å gi Kommisjonen mer effektiv kontroll med støtten, bør disse forordningene erstattes av én forordning. En forenkling bør oppnås blant annet gjennom et sett felles harmoniserte definisjoner og felles gjennomgående bestemmelser fastsatt i kapittel I i denne forordning. For å sikre sammenheng i regelverket for statsstøtte bør definisjonene av støtte og støtteordning være de samme som definisjonene fastsatt for disse begrepene i rådsforordning (EF) nr. 659/1999 av 22. mars 1999 om fastsettelse av nærmere regler for anvendelsen av EF-traktatens artikkel 93<sup>(1)</sup>. Slik forenkling er viktig for å sikre at Lisboa-strategien for vekst og sysselsetting gir resultater, særlig for små og mellomstore bedrifter.
- 5) Denne forordning bør unnta alle former for individuell støtte som oppfyller alle relevante vilkår i denne forordning, og alle støtteordninger, forutsatt at støtte som kan gis etter ordningen, oppfyller alle relevante vilkår i denne forordning. For å sikre innsyn og en mer effektiv kontroll av støtten bør hvert individuelle støttetiltak som gis i henhold til denne forordning, inneholde en uttrykkelig henvisning til den relevante bestemmelsen i kapittel II og til den nasjonale lovgivningen som er grunnlaget for den individuelle støtten.
- 6) For å kontrollere gjennomføringen av denne forordning bør det også være mulig for Kommisjonen å innhente alle nødvendige opplysninger fra medlemsstatene om tiltakene som er gjennomført i henhold til denne forordning. Det kan derfor anses som et tegn på at vilkårene i denne forordningen ikke overholdes, dersom medlemsstaten unnlater å legge fram opplysninger om disse støttetiltakene innen en rimelig frist. En slik unnlattelse kan føre til at Kommisjonen avgjør at denne forordning, eller de deler av forordningen det gjelder, inntil videre bør oppheves med hensyn til den berørte medlemsstaten, og at alle påfølgende støttetiltak, herunder nye individuelle støttetiltak gitt på bakgrunn av støtteordninger som tidligere var omfattet av denne forordning, må meldes til Kommisjonen i samsvar med traktatens artikkel 88. Så snart medlemsstaten har lagt fram korrekte og fullstendige opplysninger, bør Kommisjonen igjen tillate full anvendelse av denne forordning.
- 7) Statsstøtte gitt i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 1 som ikke omfattes av denne forordning, bør fortsatt være underlagt meldingsplikten i henhold til traktatens artikkel 88 nr. 3. Denne forordning bør ikke berøre medlemsstatenes mulighet til melde støtte som har formål som tilsvarer formålene omfattet av denne forordning. Slik støtte vil bli vurdert av Kommisjonen, særlig på grunnlag av vilkårene fastsatt i denne forordning og i samsvar med kriteriene fastsatt i særlige retningslinjer og rammebestemmelser vedtatt av Kommisjonen i tilfeller der de berørte støttetiltakene omfattes av virkeområdet for slike særlige rettsakter.
- 8) Denne forordning bør ikke gjelde for eksportstøtte eller støtte som begunstiger innenlandske framfor importerte produkter. Den bør særlig ikke gjelde for støtte til finansiering av opprettelse og drift av distribusjonsnett i andre stater. Støtte til dekning av kostnadene ved deltaking på messer eller til undersøkelser eller rådgivningstjenester som er nødvendige for lanseringen av et nytt eller eksisterende produkt på et nytt marked, bør normalt ikke utgjøre eksportstøtte.
- 9) Denne forordning får anvendelse på nesten alle sektorer. I fiskeri- og akvakultursektoren bør denne forordning bare unnta støtte innen forskning og utvikling og nyskaping, støtte i form av risikokapital, opplæringsstøtte og støtte til vanskeligstilte eller funksjonshemmede arbeidstakere.
- 10) På bakgrunn av de særlige reglene som gjelder for primærproduksjon av landbruksvarer, bør denne forordning i landbrukssektoren bare unnta støtte til forskning og utvikling, støtte i form av risikokapital, opplæringsstøtte, miljøstøtte og støtte til vanskeligstilte og funksjonshemmede arbeidstakere i den utstrekning disse støttekategoriene ikke omfattes av kommisjonsforordning (EF) nr. 1857/2006 av 15. desember 2006 om anvendelsen av traktatens artikkel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellomstore bedrifter med virksomhet innen produksjon av landbruksvarer og om endring av forordning (EF) nr. 70/2001<sup>(2)</sup>.
- 11) På bakgrunn av likhetene mellom bearbeiding og markedsføring av landbruksvarer og av andre varer bør denne forordning gjelde for bearbeiding og markedsføring av landbruksvarer, forutsatt at visse vilkår er oppfylt.

<sup>(1)</sup> EFT L 83 av 27.3.1999, s. 1. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1791/2006 (EUT L 363 av 20.12.2006, s. 1).

<sup>(2)</sup> EUT L 358 av 16.12.2006, s. 3.



- 12) Verken gårdsvirksomhet knyttet til tilberedning av et produkt for første salg eller første salg til videreforhandler eller bearbeidingsforetak bør anses som bearbeiding eller markedsføring i henhold til denne forordning. De europeiske fellesskaps domstol har fastsatt at så lenge Fellesskapet har vedtatt et regelverk som støtter en felles organisering av markedet i en bestemt landbrukssektor, er medlemsstatene forpliktet til ikke å treffe tiltak som kan svekke eller åpne for unntak fra regelverket. Denne forordning bør derfor ikke få anvendelse på støtte der støttebeløpet er fastsatt på grunnlag av prisen på eller mengden av varer som kjøpes eller bringes i omsetning, og bør heller ikke gjelde for støtte som innebærer en forpliktelse til å dele beløpet med primærprodusent.
- 13) På bakgrunn av rådsforordning (EF) nr. 1407/2002 av 23. juli 2002 om statsstøtte til kullindustrien<sup>(1)</sup> bør denne forordning ikke gjelde for støtte til virksomhet i kullsektoren, med unntak av opplæringsstøtte, støtte til forskning og utvikling og nyskaping og miljøstøtte.
- 14) I tilfeller der en regionstøtteordning angivelig skal gjennomføre regionale målsettinger, men er rettet mot bestemte økonomiske sektorer, kan ordningens målsetting og sannsynlige innvirkning snarere være sektorbestemt enn gjennomgående. Regionstøtteordninger rettet mot bestemte sektorer for økonomisk virksomhet samt regionstøtte gitt til virksomhet i jern- og stålindustrien, i skipsbyggingssektoren, i samsvar med kommisjonsmeldingen om forlengelse av rammebestemmelsene for statsstøtte til skipsbygging<sup>(2)</sup>, og i kunstfiberindustrien, bør derfor ikke omfattes av unntaket fra meldingsplikten. Turistsektoren spiller imidlertid en viktig rolle i de nasjonale økonomiene og har som regel en gunstig innvirkning på regionutviklingen. Regionstøtteordninger for virksomhet knyttet til turisme bør derfor være unntatt fra meldingsplikten.
- 15) Støtte gitt til kriserammede foretak i henhold til Fellesskapets retningslinjer for statsstøtte til redning og omstrukturering av kriserammede foretak<sup>(3)</sup> bør vurderes i samsvar med disse retningslinjene for å unngå at de omgås. Støtte til slike foretak bør derfor utelates fra virkeområdet for denne forordning. For å minske den administrative byrden for medlemsstatene ved tildeling av støtte til små og mellomstore bedrifter i henhold til denne forordning, bør definisjonen av hva som skal anses som et kriserammet foretak, forenkles sammenlignet med definisjonen som brukes i de retningslinjene. Små og mellomstore bedrifter som har blitt opprettet for mindre enn tre år siden, bør i henhold til denne forordning ikke anses som kriserammede med hensyn til det tidsrommet, med mindre de oppfyller kriteriene i relevant nasjonal lovgivning for å være gjenstand for kollektiv insolvensbehandling. Den forenklingen bør ikke berøre klassifisering av disse små og mellomstore bedriftene i henhold til de nevnte retningslinjene med hensyn til støtte som ikke omfattes av denne forordning, og bør ikke berøre klassifisering av store foretak som kriserammede foretak i henhold til denne forordning, ettersom den fortsatt omfattes av den fullstendige definisjonen i retningslinjene.
- 16) Kommisjonen må sikre at godkjent støtte ikke endrer handelsvilkårene på en måte som strider mot allmenn interesse. Derfor bør virkeområdet for denne forordning ikke omfatte investeringsstøtte til en mottaker som ikke har oppfylt et krav om tilbakebetaling etter et forutgående vedtak i Kommisjonen der støtten er erklært ulovlig og uforenlig med det felles marked. All ekstraordinær støtte som utbetales til en slik mottaker, og alle støtteordninger som ikke uttrykkelig utelukker slike mottakere, er dermed fortsatt underlagt meldingsplikten i henhold til traktatens artikkel 88 nr. 3. Den bestemmelsen bør ikke berøre berettigede forventninger hos støttmottakere som ikke har mottatt krav om tilbakebetaling.
- 17) Definisjonene av begreper som er relevante for de ulike støttekategoriene som omfattes av denne forordning, bør harmoniseres for å sikre ensartet anvendelse av fellesskapsreglene for statsstøtte, og for å forenkle forvaltningen.
- 18) For beregning av støtteandel bør alle tall som benyttes, angi beløpene før eventuelle fradrag for beskatning eller andre avgifter. For beregning av støtteandeler bør støtte som utbetales i flere rater, diskonteres til sin verdi på tidspunktet da støtten ble tildelt. Rentesatsen som benyttes ved diskontering og ved beregning av støttebeløp for støtte som ikke utbetales i form av tilskudd, bør være den referanserenten som gjaldt på tidspunktet da støtten ble tildelt, som fastsatt i kommisjonsmeldingen om revisjon av metoden for fastsettelse av referanse- og diskonteringsrente<sup>(4)</sup>.
- <sup>(1)</sup> EFT L 205 av 2.8.2002, s. 1. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1791/2006 (EUT L 363 av 20.12.2006, s. 1).
- <sup>(2)</sup> EUT C 260 av 28.10.2006, s. 7.
- <sup>(3)</sup> EUT C 244 av 1.10.2004, s. 2.
- <sup>(4)</sup> EUT C 14 av 19.1.2008, s. 6.

- 19) I tilfeller der støtten gis gjennom skattefritak eller nedsatt framtidig skatt, bør diskonteringen av støttransjane skje på grunnlag av referanserenten som gjelder på tidspunktene da skattefordelene får virkning, forutsatt at en viss støtteandel definert i bruttotilskuddsekvivalent overholdes. Ved skattefritak eller nedsatt framtidig skatt er det mulig at det ikke er kjent på forhånd hvilken referanserente som gjelder, eller hvor stort det nøyaktige beløpet for støttransjane vil være. Dersom dette er tilfelle, bør medlemsstaten på forhånd sette en øvre grense for den diskonterte støtteverdien som overholder den gjeldende støtteandelen. Når beløpet for støttransjen i et gitt år blir kjent, kan diskonteringen deretter gjøres på grunnlag av referanserenten som gjelder på det tidspunkt. Den diskonterte verdien for hver støttransje bør trekkes fra det samlede øvre grensebeløpet.
- 20) Av hensyn til innsyn, likebehandling og effektiv kontroll bør denne forordning få anvendelse bare på åpen støtte. Åpen støtte er støtte som det er mulig å forhåndsregne nøyaktig bruttotilskuddsekvivalent for, uten at det er nødvendig å foreta en risikovurdering. Særlig bør støtte som inngår i lån, anses som åpen dersom bruttotilskuddsekvivalent har blitt beregnet på grunnlag av referanserenten som fastsatt i kommisjonsmeldingen om revisjon av metoden for fastsettelse av referanse- og diskonteringsrente. Støtte som inngår i skattemessige tiltak, bør anses som åpen dersom det for tiltaket er fastsatt en øvre grense som sikrer at den gjeldende terskelen ikke overstiges. I tilfelle av nedsatte miljøavgifter, som ikke omfattes av terskelen for individuell melding i henhold til denne forordning, er det ikke nødvendig å fastsette en øvre grense for at tiltaket skal anses som åpent.
- 21) Støtte som inngår i garantiordninger, bør anses som åpen dersom metoden for beregning av bruttotilskuddsekvivalent er blitt godkjent etter at metoden er meldt til Kommisjonen og, når det gjelder regional investeringsstøtte, også når Kommisjonen har godkjent en slik metode etter vedtakelsen av forordning (EF) nr. 1628/2006. Meldingen vil bli vurdert av Kommisjonen på grunnlag av kommisjonskunngjøringen om anvendelsen av EF-traktatens artikkel 87 og 88 på statsstøtte i form av garantier<sup>(1)</sup>. Støtte som inngår i garantiordninger, bør også anses som åpen dersom mottakeren er en liten eller mellomstor bedrift og bruttotilskuddsekvivalenten har blitt beregnet på bakgrunn av «trygg havn»-premier fastsatt i kunngjøringens nr. 3.3 og 3.5.
- 22) Ettersom det er vanskelig å beregne tilskuddsekvivalenten for støtte i form av tilbakebetalingspliktige forskudd, bør slik støtte omfattes av denne forordning bare dersom det samlede tilbakebetalingspliktige forskuddsbeløpet er under den gjeldende terskelen for individuell melding og høyeste støtteandel fastsatt i denne forordning.
- 23) Store støttebeløp bør fortsatt vurderes av Kommisjonen i hvert enkelt tilfelle, ettersom det er større risiko for at slik støtte kan medføre konkurransevridning. Det bør derfor fastsettes terskler for hver støttekategori som omfattes av virkeområdet for denne forordning, på et nivå som tar hensyn til den berørte støttekategorien og den innvirkning slik støtte kan antas å ha på konkurransen. All støtte som overstiger disse tersklene, er derfor fortsatt underlagt meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3.
- 24) Med sikte på å sikre at støtten står i forhold til målet og ikke er høyere enn nødvendig, bør tersklene for støtte uttrykkes som støtteandel i forhold til en rekke støtteberettigede kostnader. Ettersom den bygger på en form for støtte som det er vanskelig å fastsette støtteberettigede kostnader for, bør terskelen for støtte i form av risikokapital uttrykkes som høyeste støttebeløp.
- 25) På bakgrunn av Kommisjonens erfaring bør tersklene for støtteandel eller støttebeløp fastsettes på et nivå som sikrer likevekt mellom hensynet til å begrense konkurransevridning i størst mulig grad i sektoren som mottar støtte, og behovet for å avhjelpe et problem med markedssvikt eller med sammenhengen i markedet. Når det gjelder regional investeringsstøtte, bør den terskelen fastsettes på et nivå som tar hensyn til tillatt støtteandel i henhold til regionstøttekartene.
- 26) For å fastslå om tersklene for individuell melding og høyeste støtteandel fastsatt i denne forordning overholdes, bør det tas hensyn til det samlede beløpet for offentlig støtte for virksomheten eller prosjektet som mottar støtte, uansett om støtten er finansiert med lokale, regionale eller nasjonale midler eller med fellesskapsmidler.
- 27) Denne forordning bør videre angi under hvilke omstendigheter det er mulig å kumulere de ulike støttekategoriene som omfattes av denne forordning. Når det gjelder kumulering av støtte som omfattes av denne forordning, med statsstøtte som ikke omfattes av denne forordning, bør det tas hensyn til Kommisjonens vedtak om godkjenning av støtte som ikke omfattes av denne forordning, samt til reglene for statsstøtte som vedtaket bygger på. Særlige bestemmelser bør gjelde med hensyn til kumulering av støtte til funksjonshemmede arbeidstakere med andre støttekategorier, særlig med investeringsstøtte som kan beregnes på grunnlag av arbeidskraftkostnadene. Denne forordning bør også fastsette bestemmelser for kumulering av støttetiltak med identifiserbare støtteberettigede kostnader og støttetiltak som ikke har identifiserbare støtteberettigede kostnader.

<sup>(1)</sup> EUT C 155 av 20.6.2008, s. 10.

- 28) For å sikre at støtten er nødvendig og fungerer som en oppmuntring til å utvikle andre former for virksomhet eller prosjekter, bør støtte til virksomhet som mottakeren uansett ville drive på grunnlag av markedsvilkårene alene, ikke omfattes av denne forordning. Når det gjelder all støtte til små og mellomstore bedrifter som omfattes av denne forordning, bør en slik oppmuntring anses å foreligge dersom den berørte bedriften har inngitt en søknad til medlemsstaten før den begynner å gjennomføre prosjektet eller virksomheten den mottar støtte for. Når det gjelder støtte i form av risikokapital for små og mellomstore bedrifter, sikrer vilkårene i denne forordning at risikokapitaltiltak vil ha en stimulerende virkning, særlig med hensyn til delinvesteringenes størrelse per målforetak, graden av medvirkning fra private investorer, selskapets størrelse og hvilket stadium av dets virksomhet som finansieres.
- 29) Når det gjelder all støtte som omfattes av denne forordning, til en mottaker som er et stort foretak, bør medlemsstaten, i tillegg til vilkårene som gjelder for små og mellomstore bedrifter, også sikre at mottakeren i et internt dokument har vurdert det støttede prosjektets eller den støttede virksomhetens levedyktighet med og uten støtte. Medlemsstaten bør kontrollere at dette interne dokumentet bekrefter at prosjektet eller virksomheten har økt betydelig i størrelse eller omfang, at det samlede beløpet som mottakeren har brukt på det subsidierte prosjektet eller virksomheten, har økt betydelig, eller at fullføringen av prosjektet eller virksomheten går betydelig raskere. Når det gjelder regionstøtte, kan den stimulerende virkningen også fastslås på bakgrunn av at investeringsprosjektet uten støtte ikke ville ha blitt gjennomført i regionen som mottar støtte.
- 30) Når det gjelder støtte til vanskeligstilte eller funksjonshemmede arbeidstakere, bør det anses å foreligge en stimulerende virkning dersom støttetiltaket fører til en nettoøkning i antallet ansettelser av vanskeligstilte eller funksjonshemmede i det berørte foretaket, eller fører til tilleggskostnader til hjelpemidler og utstyr for funksjonshemmede arbeidstakere. Dersom mottakeren av sysselsettingsstøtte rettet mot funksjonshemmede i form av lønns subsidier allerede mottar sysselsettingsstøtte for funksjonshemmede arbeidstakere, som enten oppfyller vilkårene i forordning (EF) nr. 2204/2002 eller har fått individuell godkjenning fra Kommisjonen, antas det ved anvendelsen av denne forordning at vilkåret om nettoøkning i antallet funksjonshemmede arbeidstakere som var oppfylt med hensyn til de forutgående støttetiltakene, fortsatt er oppfylt.
- 31) Skattemessige støttetiltak bør være underlagt særlige vilkår med hensyn til stimulerende virkning, på bakgrunn av at slik støtte gis på grunnlag av andre framgangsmåter enn andre støttekategorier. Nedsatte miljøavgifter som oppfyller vilkårene i rådsdirektiv 2003/96/EF av 27. oktober 2003 om en omstrukturering av fellesskapsrammen for avgifter på energiprodukter og elektrisitet<sup>(1)</sup>, og som omfattes av denne forordning, bør antas å ha stimulerende virkning på bakgrunn av at de nedsatte satsene i det minste indirekte bidrar til bedring av miljøvern ved å gjøre det mulig å vedta eller videreføre den overordnede avgiftsordningen det gjelder, og dermed oppmuntre foretakene som er underlagt miljøavgiftene, til å redusere forurensningsnivået.
- 32) Ettersom den stimulerende virkningen av ekstraordinær støtte gitt til store foretak dessuten anses som vanskelig å fastslå, bør denne formen for støtte ikke omfattes av virkeområdet for denne forordning. Kommisjonen vil ved melding om støtten det gjelder vurdere om det foreligger slik stimulerende virkning på grunnlag av kriteriene fastsatt i de gjeldende retningslinjer, rammebestemmelser eller andre fellesskapsdokumenter.
- 33) For å sikre åpenhet og effektiv kontroll i samsvar med artikkel 3 i forordning (EF) nr. 994/98 bør det utarbeides et standardskjema som medlemsstatene kan bruke til å gi Kommisjonen opplysninger i sammendrags form hver gang det iverksettes en støtteordning eller gis ekstraordinær støtte i samsvar med denne forordning. Skjemaet for oversending av opplysninger i sammendrags form bør brukes ved offentliggjøring av tiltaket i *Den europeiske unions tidende* og på Internett. Sammendraget av opplysningene bør oversendes Kommisjonen elektronisk ved hjelp av angitt IT-program. Den berørte medlemsstaten bør offentliggjøre den fullstendige teksten for slike støttetiltak på Internett. Ved ekstraordinære tiltak kan forretningshemmeligheter strykes. Mottakerens navn og støttebeløpet bør imidlertid ikke anses som en forretningshemmelighet. Medlemsstatene bør sikre at denne teksten er tilgjengelig på Internett så lenge støttetiltaket gjelder. Med unntak av støtte som gis i form av skattemessige tiltak, bør rettsakten om tildeling av støtte også inneholde en henvisning til de særlige bestemmelser i kapittel II i denne forordning som er relevante for en slik rettsakt.
- 34) For å sikre åpenhet og effektiv kontroll bør Kommisjonen fastsette særlige krav med hensyn til form og innhold for de årlige rapportene som medlemsstatene skal oversende til Kommisjonen. Det er videre hensiktsmessig å fastsette regler for registrene som medlemsstatene bør føre med hensyn til støtteordningene og individuell støtte unntatt fra denne forordning, på bakgrunn av bestemmelsene i artikkel 15 i forordning (EF) nr. 659/1999.

(<sup>1</sup>) EUT L 283 av 31.10.2003, s. 51. Direktivet sist endret ved direktiv 2004/75/EF (EUT L 157 av 30.4.2004, s. 100).

- 35) Det er nødvendig å fastsette ytterligere vilkår som bør oppfylles av alle støttetiltak som er unntatt etter denne forordning. Under henvisning til traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav a) og c) bør slik støtte for å være i Fellesskapets interesse stå i forhold til svikten eller hindrene i markedet som må overvinnes for å være i Fellesskapets interesse. Det er derfor hensiktsmessig å begrense virkeområdet for denne forordning med hensyn til investeringsstøtte, til støtte som gis i forbindelse med visse materielle og immaterielle investeringer. På bakgrunn av overkapasitet i Fellesskapet og særlige problemer med konkurransevridding i sektorene for godstransport på vei og lufttransport, bør transportmidler og utstyr ikke anses som støtteberettigede investeringskostnader for foretak som har sin hovedvirksomhet innenfor disse transportsektorene. I forbindelse med miljøstøtte bør særlige bestemmelser gjelde med hensyn til definisjonen av materielle eiendeler.
- 36) I samsvar med prinsippene for støtte som omfattes av traktatens artikkel 87 nr. 1, bør støtte anses som innvilget på det tidspunkt mottakeren får rettigheten til å motta støtten i henhold til gjeldende nasjonale regler.
- 37) For at en investerings kapitalfaktor ikke skal bli begunstiget i forhold til sysselsettingsfaktoren, bør denne forordning fastsette muligheten til å måle investeringsstøtte til små og mellomstore bedrifter og regionstøtte på grunnlag av enten investeringskostnadene eller kostnadene ved arbeidsplasser skapt direkte gjennom et investeringsprosjekt.
- 38) Støtteordninger for miljøvern i form av nedsatt skatt samt støtte til vanskeligstilte arbeidstakere, regional investeringsstøtte, støtte til nyopprettede små foretak, støtte til små foretak som nylig er opprettet av kvinnelige entreprenører, eller støtte i form av risikokapital til en mottaker eller støtte gitt på et ekstraordinært grunnlag kan få betydelig innvirkning på konkurransen i det berørte markedet, ettersom støtten begunstiger mottakeren framfor andre foretak som ikke har mottatt slik støtte. Ettersom den bare gis til et enkelt foretak, kan det antas at ekstraordinær støtte bare har begrenset positiv strukturell virkning på miljøvern, sysselsetting av funksjonshemmede og vanskeligstilte arbeidstakere, regional utjevning eller svikt i markedet for risikokapital. Støtteordninger som gjelder disse støttekategoriene, bør av den grunn unntas ved denne forordning, mens ekstraordinær støtte bør meldes til Kommisjonen. Denne forordning bør imidlertid unnta ekstraordinær regionstøtte dersom den brukes til å supplere støtte som er gitt på bakgrunn av en ordning for investeringsstøtte til regionene, der høyeste andel som utgjøres av den ekstraordinære støtten, er på 50 % av den samlede støtten som skal gis til investeringen.
- 39) I denne forordnings bestemmelser om investerings- og sysselsettingsstøtte til små og mellomstore bedrifter bør det ikke fastsettes mulighet for å øke høyeste støtteandel ved regional bonus, slik tilfelle var i forordning (EF) nr. 70/2001. Det bør imidlertid være mulig å gi høyeste støtteandel fastsatt i bestemmelsene om regional investeringsstøtte også til små og mellomstore bedrifter, såfremt vilkårene for å gi regional investerings- og sysselsettingsstøtte er oppfylt. Bestemmelser om støtte til miljøinvestering bør heller ikke gi mulighet til å øke høyeste støtteandel gjennom en regional bonus. Det bør også være mulig å anvende høyeste støtteandel fastsatt i bestemmelsene om regional investeringsstøtte, ved prosjekter som har en gunstig innvirkning på miljøvern, såfremt vilkårene for å gi slik støtte er oppfylt.
- 40) Ved å avhjelpe ulempene i de vanskeligstilte regionene fremmer nasjonal regionstøtte den økonomiske, sosiale og geografiske utjevning i medlemsstatene og i Fellesskapet som helhet. Nasjonal regionstøtte har som formål å gi bistand til utviklingen av de mest vanskeligstilte regionene ved å støtte investeringer og skaping av arbeidsplasser som ledd i en bærekraftig utvikling. Den fremmer opprettelse av ny virksomhet, utvidelse av eksisterende virksomhet, utvidelse av en virksomhets produksjonsspekter med nye tilleggsprodukter eller en grunnleggende endring av hele produksjonsprosessen i en eksisterende virksomhet.
- 41) For å hindre at store regionale investeringsprosjekter på kunstig vis deles inn i underprosjekter, og dermed omgår tersklene for meldingsplikt fastsatt i denne forordning, bør et stort investeringsprosjekt anses som ett investeringsprosjekt dersom investeringen foretas innen et tidsrom på tre år av det samme foretaket eller de samme foretakene og består av anleggsmidler kombinert på en økonomisk udelelig måte. Ved vurderingen av om en investering er økonomisk udelelig, bør medlemsstatene ta i betraktning de tekniske, funksjonelle og strategiske forbindelser og den umiddelbare geografiske nærhet. Den økonomiske udeleligheten bør vurderes uavhengig av eierskap. Dette innebærer at for å fastslå hvorvidt et stort investeringsprosjekt utgjør ett enkelt investeringsprosjekt, bør vurderingen være den samme enten prosjektet utføres av ett foretak, av flere foretak som deler investeringskostnadene, eller av flere foretak som står for kostnadene for hver sine investeringer innenfor samme investeringsprosjekt (for eksempel i forbindelse med et fellesforetak).



- 42) I motsetning til regionstøtte, som bør begrenses til støtteområder, bør det være mulig å gi investerings- og sysselsettingsstøtte til små og mellomstore bedrifter både i støtteområder og i andre områder. Medlemsstatene bør således kunne gi investeringsstøtte i støtteområder såfremt de tar hensyn til enten vilkårene som gjelder for regionstøtte og sysselsettingsstøtte, eller vilkårene som gjelder for investerings- og sysselsettingsstøtte til små og mellomstore bedrifter.
- 43) Den økonomiske utviklingen i regionene som mottar støtte, hindres av forholdsvis svakt utviklet entreprenørvirksomhet og særlig av at antall nyopprettede foretak er lavere enn gjennomsnittet. Det er derfor nødvendig at denne forordning omfatter en kategori av støtte som kan gis i tillegg til regional investeringsstøtte, for å gi oppmuntring som støtter nyopprettede foretak og utviklingen av små foretak på et tidlig tidspunkt i støtteområdene. For å sikre at denne støtten på en effektiv måte rettes mot nyopprettede foretak i støtteområder, bør denne støttekategorien tilpasses i samsvar med vanskelighetene som de enkelte regioner står overfor. For å unngå uakseptabel risiko for konkurransevridning, herunder risiko for at eksisterende foretak fortrenses, bør støtten dessuten være strengt begrenset til små foretak, begrenset med hensyn til beløp og avta med tiden. Støtte som utelukkende er beregnet på nyopprettede små foretak eller på foretak som nylig er opprettet av kvinnelige entreprenører, kan ha den uheldige virkning at eksisterende små foretak oppmuntrer til å avvike sin virksomhet for så å gjenopprette den i den hensikt å motta denne typen støtte. Medlemsstatene bør være oppmerksomme på denne risikoen og bør utforme støtteordningene slik at problemet kan unngås, for eksempel ved å legge begrensninger på søknader fra eiere som nylig har avvirket et foretak.
- 44) Den økonomiske utviklingen i Fellesskapet kan hindres av en lav entreprenørvirksomhet i visse befolkningsgrupper som har visse vanskeligheter, for eksempel med å få tilgang til finansiering. Kommisjonen har vurdert muligheten for markedssvikt i denne sammenheng med hensyn til en rekke persongrupper, og kan på dette stadium trekke den konklusjon at særlig kvinner i gjennomsnitt står for færre nyopprettede foretak enn menn, og dette er dokumentert av blant annet statistiske data fra Eurostat. Denne forordning bør derfor omfatte en kategori av støtte som oppmuntrer kvinnelige entreprenører til å opprette foretak, for å avhjelpe de særskilte formene for markedssvikt kvinner står overfor, særlig med hensyn til finansieringstilgang. Kvinner møter også særlige vanskeligheter i forbindelse med kostnadsbyrden knyttet til omsorg for pårørende. Slik støtte bør gjøre det mulig å oppnå reell heller enn formell likestilling mellom menn og kvinner ved å redusere faktiske ulikheter når det gjelder entreprenørskap, i tråd med kravene i rettspraksis fra De europeiske fellesskaps domstol. Ved utløpet av denne forordnings gyldighetstid må Kommisjonen på nytt overveie hvorvidt virkeområdet for dette unntaket og de berørte mottakerkategoriene fremdeles kan begrunnes.
- 45) Bærekraftig utvikling er, sammen med konkurranseevne og sikker energiforsyning, en av grunnpilarene i Lisboa-strategien for vekst og sysselsetting. Grunnlaget for bærekraftig utvikling er blant annet godt miljøvern og forbedring av miljøkvaliteten. Fremming av et bærekraftig miljø og bekjempelse av klimaendring øker forsyningssikkerheten og sikrer de europeiske økonomienes konkurransedyktighet og tilgang til energi til overkommelig pris. Miljøvernområdet påvirkes ofte av markedssvikt i form av negative ytre faktorer. Under normale markedsforhold oppmuntrer foretak ikke nødvendigvis til å minske sine utslipp, ettersom slik reduksjon kan føre til økte kostnader. Så lenge foretak ikke er pålagt å internalisere miljøkostnadene, er det samfunnet i sin helhet som bærer disse kostnadene. Internalisering av slike miljøkostnader kan sikres ved å innføre miljøbestemmelser eller skatter og avgifter. Det foreligger ikke full harmonisering av miljøstandardene på fellesskapsplan, og dette fører til at konkurransevilkårene er ulike. Dessuten kan et høyere miljøvernivå oppnås gjennom initiativer med sikte på å gå lenger enn de obligatoriske fellesskapsstandardene, og det kan skade de berørte foretakenes konkurransedyktighet.
- 46) På bakgrunn av at det er oppnådd tilstrekkelig erfaring fra anvendelsen av Fellesskapets retningslinjer for statsstøtte til miljøvern, bør meldingsplikten ikke gjelde for investeringsstøtte som gjør det mulig for foretak å gå lenger enn fellesskapsstandardene for miljøvern eller heve miljøvernivået dersom det ikke foreligger fellesskapsstandarder, støtte til anskaffelse av transportmidler som går lenger enn fellesskapsstandardene, eller som hever miljøvernivået i fravær av fellesskapsstandarder, støtte til små og mellomstore bedrifter for tidlig tilpasning til framtidige fellesskapsstandarder, støtte til miljøinvestering i energiøkonomisering, støtte til miljøinvestering i høyeffektiv kraftvarme, støtte til miljøinvestering for fremming av fornybare energikilder, herunder investeringsstøtte med hensyn til bærekraftig biodrivstoff, støtte til miljøvernundersøkelser og visse typer støtte i form av nedsatte miljøavgifter.

- 47) Støtte i form av nedsatt skatt for miljøvern som omfattes av denne forordning, bør, i henhold til Fellesskapets retningslinjer for statsstøtte til miljøvern, begrenses til et tidsrom på ti år. Ved utløpet av denne tiårsperioden bør medlemsstatene på nytt vurdere om de berørte avgiftsnedsettelsene er hensiktsmessige. Dette bør ikke berøre medlemsstatenes mulighet til å vedta disse tiltakene eller lignende tiltak i henhold til denne forordning på nytt, etter å ha gjennomført en slik vurdering.
- 48) For å fastsette hvorvidt støtte er i samsvar med traktatens artikkel 87 nr. 3, er det viktig å foreta en korrekt beregning av ekstra investerings- eller produksjonskostnader knyttet til å oppnå miljøvern. Som angitt i Fellesskapets retningslinjer for statsstøtte til miljøvern bør støtteberettigede kostnader begrenses til ekstra investeringskostnader som er nødvendige for å oppnå et høyere miljøvernivå.
- 49) På bakgrunn av vanskelighetene som kan oppstå, særlig med hensyn til fradrag for fordeler knyttet til tilleggsinvestering, bør det fastsettes bestemmelser for en forenklet metode for beregning av ekstra investeringskostnader. Disse kostnadene bør derfor, ved anvendelse av denne forordning, beregnes uten å ta hensyn til driftsfordeler, kostnadsbesparelser eller ytterligere tilleggsproduksjon, og uten å ta hensyn til driftskostnader som oppstår i løpet av investeringsens levetid. Høyeste støtteandel fastsatt i denne forordning for de ulike berørte kategoriene for støtte til miljøinvestering har derfor blitt redusert systematisk sammenlignet med høyeste støtteandel fastsatt i Fellesskapets retningslinjer for statsstøtte til miljøvern.
- 50) Med hensyn til støtte til miljøinvestering i energiøkonomiserings tiltak er det hensiktsmessig å tillate medlemsstatene å velge enten den forenklede beregningsmetoden eller den fullstendige kostnadsberegningen, lik den som er fastsatt i Fellesskapets retningslinjer for statsstøtte til miljøvern. Med tanke på de praktiske vanskelighetene som kan oppstå ved bruk av metoden for fullstendig kostnadsberegning, bør disse kostnadsberegningene attesteres av en ekstern revisor.
- 51) Med hensyn til støtte til miljøinvestering i kraftvarme og støtte til miljøinvestering for fremming av fornybare energikilder, bør tilleggskostnadene, ved anvendelse av denne forordning, beregnes uten å ta hensyn til andre støttetiltak som gis for de samme støtteberettigede kostnadene, med unntak av andre typer støtte til miljøinvestering.
- 52) Med hensyn til investeringer knyttet til vannkraftanlegg bør det bemerkes at de kan påvirke miljøet på to ulike måter. Slike anlegg har helt klart et potensial med tanke på lave utslipp av klimagasser. På den annen side kan slike anlegg også ha en negativ virkning, for eksempel på vannsystemer og biologisk mangfold.
- 53) For å fjerne ulikheter som kan føre til konkurransevridning, og for å lette samordningen mellom ulike initiativer i Fellesskapet og på nasjonalt plan som gjelder små og mellomstore bedrifter, samt av hensyn til klarhet i saksbehandlingen og til rettssikkerheten, bør definisjonen av små og mellomstore bedrifter brukt i denne forordning være basert på definisjonen i kommisjonsrekommendasjon 2003/361/EF av 6. mai 2003 om definisjonen av svært små, små og mellomstore bedrifter<sup>(1)</sup>.
- 54) Små og mellomstore bedrifter spiller en avgjørende rolle med hensyn til å skape arbeidsplasser, og på den generelle plan bidrar de til sosial stabilitet samtidig som de utgjør en økonomisk drivkraft. Deres utvikling kan imidlertid begrenses av markedssvikt, som fører til at disse små og mellomstore bedriftene stilles overfor særlige ulemper. Små og mellomstore bedrifter har ofte vansker med å skaffe kapital, risikokapital eller lån, ettersom det er vanskelig å oppnå risikovillig kapital på visse finansmarkeder, og fordi de ofte kan stille bare begrenset sikkerhet. Begrensede ressurser kan også bidra til å innskrenke deres tilgang til opplysninger, særlig med hensyn til ny teknologi og potensielle markeder. For å lette utviklingen av økonomisk virksomhet hos små og mellomstore bedrifter bør denne forordning derfor unnta visse støttekategorier dersom støtten gis til små og mellomstore bedrifter. Det er derfor berettiget å unnta slik støtte fra kravet om forhåndsmelding og å anta at små og mellomstore bedrifter, dersom det dreier seg om støttebeløp som ikke overskrider de gjeldende tersklene for meldingsplikt, samt bare ved anvendelsen av denne forordning, og dersom mottakeren faller inn under definisjonen av små og mellomstore bedrifter i denne forordning, kan anses å stå overfor hindre for sin utvikling grunnet ulempene som oppstår ved markedssvikt.
- 55) Tatt i betraktning ulikhetene mellom små bedrifter og mellomstore bedrifter bør det fastsettes ulike grunnleggende støtteandeler og ulike bonuser for små bedrifter og for mellomstore bedrifter. Markedssvikt som påvirker små og mellomstore bedrifter generelt, herunder vanskeligheter knyttet til finansieringstilgang, fører til enda større hindringer for utviklingen av små bedrifter enn for mellomstore bedrifter.

(<sup>1</sup>) EUT L 124 av 20.5.2003, s. 36.



- 56) På bakgrunn av erfaringene fra anvendelsen av Fellesskapets retningslinjer for statsstøtte til fremming av risikokapitalinvesteringer i små og mellomstore bedrifter, viser det seg at det er en rekke særlige typer av markedssvikt knyttet til risikokapital i Fellesskapet med hensyn til visse typer investeringer på visse stadier i foretakets utvikling. Slik markedssvikt er en følge av at tilbudet av risikokapital ikke motsvarer etterspørselen. Tilbudet av risikokapital i markedet kan derfor være for begrenset, og foretakene får ikke midler til tross for at de har en gunstig forretningsmodell og vekstpotensial. Hovedårsaken til markedssvikt med hensyn til risikokapitalmarkedene, som særlig påvirker kapitaltilgang for små og mellomstore bedrifter, og som kan berettigje offentlig intervensjon, er knyttet til utilstrekkelige eller asymmetriske opplysninger. Det bør derfor gis unntak fra meldingsplikten på visse vilkår for risikokapitalordninger i form av forretningsmessig forvaltede investeringsfond der en tilstrekkelig andel av midlene skaffes til veie av private investorer i form av privat egenkapital som fremmer risikokapitaltiltak som drives med sikte på overskudd, og som er rettet mot målforetak. Vilkårene om at investeringsfondet bør forvaltes forretningsmessig og at risikokapitaltiltakene bør være drevet med sikte på overskudd, bør ikke hindre investeringsfondene i å målrette sin virksomhet og å rette sin oppmerksomhet mot særskilte markedssegmenter, slik som foretak opprettet av kvinnelige entreprenører. Denne forordning bør ikke påvirke statusen for Det europeiske investeringsfond eller Den europeiske investeringsbank, som definert i Fellesskapets retningslinjer for risikokapital.
- 57) Støtte til forskning og utvikling og nyskaping kan bidra til økonomisk vekst, styrket konkurranseevne og økt sysselsetting. Erfaring fra anvendelsen av forordning (EF) nr. 364/2004, av Fellesskapets rammebestemmelser for statsstøtte til forskning og utvikling og av Fellesskapets rammebestemmelser for statsstøtte til forskning og utvikling og nyskaping, viser at markedssvikt kan hindre markedet i å oppnå best mulig utbytte og kan føre til ineffektive resultater, i betraktning av den tilgjengelige forsknings- og utviklingskapasiteten blant små og mellomstore bedrifter så vel som store foretak. Slike ineffektive resultater er vanligvis knyttet til positive ytre faktorer/kunnskapsoverføring, offentlige goder/kunnskapsoverføring, utilstrekkelige eller asymmetriske opplysninger samt samordnings- og nettverksproblemer.
- 58) Støtte til forskning og utvikling og nyskaping er særdeles viktig, særlig for små og mellomstore bedrifter, ettersom en av de strukturelle ulempene ved slike bedrifter er at det kan være vanskelig for dem å få tilgang til ny teknologi, teknologioverføring eller høyt kvalifisert personale. Det bør derfor gis unntak fra kravet om forhåndsmelding, på visse vilkår, for støtte til forsknings- og utviklingsprosjekter, støtte til tekniske forundersøkelser og støtte som skal dekke kostnader knyttet til industriell eiendomsrett for små og mellomstore bedrifter, samt støtte til unge nyskappende små bedrifter, støtte til rådgivnings- og støttetjenester i forbindelse med nyskaping og støtte til lån av høyt kvalifisert personale.
- 59) Med hensyn til prosjektstøtte til forskning og utvikling bør den delen av forskningsprosjektet det gis støtte til i sin helhet falle inn under kategoriene grunnforskning, industriell forskning eller eksperimentell utvikling. Når et prosjekt omfatter ulike oppgaver, skal det for hver oppgave fastsettes om den omfattes av grunnforskning, industriell forskning eller eksperimentell utvikling, eller om den ikke omfattes av noen av kategoriene. Denne klassifiseringen behøver ikke nødvendigvis følge et kronologisk mønster som går fra grunnforskning til virksomhet som ligger nærmere markedet. En oppgave som gjennomføres på et sent stadium i prosjektet, kan derfor kvalifiseres som industriell forskning. Det er tilsvarende ikke utelukket at en virksomhet som iverksettes på et tidlig stadium i prosjektet, kan anses som eksperimentell utvikling.
- 60) I landbrukssektoren bør det gis unntak for visse typer støtte til forskning og utvikling dersom de oppfyller vilkår som svarer til dem som er angitt i de særlige bestemmelsene fastsatt for landbrukssektoren i Fellesskapets rammebestemmelser for statsstøtte til forskning og utvikling og nyskaping. Dersom disse særlige vilkårene ikke er oppfylt, bør det fastsettes at det gis unntak for støtten dersom den oppfyller vilkårene fastsatt i de alminnelige bestemmelsene om forskning og utvikling i denne forordning.
- 61) Fremming av opplæring og rekruttering av vanskeligstilte og funksjonshemmede arbeidstakere og kompensasjon for tilleggskostnader knyttet til sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere, er et vesentlig mål for Fellesskapets og medlemsstatenes økonomiske og sosiale politikk.

- 62) Opplæring vil vanligvis ha positive eksterne virkninger for samfunnet som helhet, idet den betyr et økt antall kvalifiserte arbeidstakere som rekrutteringsgrunnlag for andre foretak, forbedrer konkurranseevnen til Fellesskapets industri og spiller en viktig rolle i Fellesskapets sysselsettingsstrategi. Opplæring, herunder e-læring, er også vesentlig for å skape, oppnå og overføre kunnskap, og er et svært viktig offentlig gode. Tatt i betraktning at foretak i Fellesskapet generelt investerer for lite i opplæring av sine arbeidstakere, særlig i generell opplæring som ikke gir umiddelbare og konkrete fordeler for foretaket, kan statsstøtte bidra til å rette opp slik markedssvikt. Slik støtte bør derfor, på visse vilkår, unntas fra kravet om forhåndsmelding. På bakgrunn av den særlig store belastningen på små og mellomstore bedrifter og de høyere relative kostnadene disse må bære når de investerer i opplæring, bør støtteandelen som gis unntak i henhold til denne forordning, økes for små og mellomstore bedrifter. Innenfor sjøtransportsektoren rettfærdiggjør opplæringens særlige form en særskilt tilnærming.
- 63) Det kan trekkes et skille mellom generell og særskilt opplæring. Tillatte støtteandeler bør variere avhengig av hvilken type opplæring det gjelder og størrelsen på foretaket. Generell opplæring gir kvalifikasjoner med bred anvendelse og forbedrer kvalifiserte arbeidstakers mulighet til sysselsetting betydelig. Støtte til slike formål har mindre konkurransevridende virkning, og det betyr at høyere støtteandeler kan unntas fra kravet om forhåndsmelding. Særskilt opplæring, som hovedsakelig gir fordeler for foretaket, innebærer en større risiko for konkurransevridning, og støtteandelen som kan unntas fra kravet om forhåndsmelding, bør derfor være mye lavere. Opplæring bør anses som generell også når den gjelder miljøforvaltning, miljønyskaping eller foretaks sosiale ansvar og dermed øker mottakerens evne til å bidra til generelle mål på miljøvernområdet.
- 64) Visse kategorier funksjonshemmede eller vanskeligstilte arbeidstakere opplever fortsatt særlige vanskeligheter med å komme inn på arbeidsmarkedet. Derfor er det berettiget at offentlige myndigheter treffer tiltak for å få foretakene til å øke sysselsettingen, særlig av arbeidstakere fra disse vanskeligstilte kategoriene. Arbeidskraftkostnader utgjør en del av de normale driftskostnadene i ethvert foretak. Det er derfor særlig viktig at støtte til sysselsetting av funksjonshemmede og vanskeligstilte arbeidstakere bør ha en gunstig virkning på sysselsettingsnivået blant disse arbeidstakerkategoriene, og ikke bare gir foretakene mulighet til å redusere kostnader de ellers selv ville dekke. Slik støtte bør følgelig unntas fra kravet om forhåndsmelding dersom det er sannsynlig at den vil være til hjelp for disse arbeidstakerkategoriene med hensyn til å komme tilbake på arbeidsmarkedet eller, dersom det gjelder funksjonshemmede arbeidstakere, å komme tilbake og bli værende på arbeidsmarkedet.
- 65) Støtte i form av lønns subsidier til sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere kan beregnes på grunnlag av den særskilte graden av funksjonshemming for den berørte funksjonshemmede arbeidstakeren, eller den kan gis som et fast beløp, forutsatt at ingen av framgangsmåtene fører til at støtten overstiger høyeste støtteandel for den enkelte berørte arbeidstaker.
- 66) Det bør fastsettes overgangsbestemmelser for individuell støtte som ble gitt før denne forordning trådte i kraft, og uten at plikten til å gi forhåndsmelding omhandlet i traktatens artikkel 88 nr. 3 ble overholdt. Etter opphevingen av forordning (EF) nr. 1628/2006 bør det fortsatt være tillatt å gjennomføre eksisterende regionale investeringsstøtteordninger som allerede er unntatt, på de vilkår som er fastsatt i nevnte forordning, i samsvar med artikkel 9 nr. 2 annet ledd i den forordningen.
- 67) På bakgrunn av Kommisjonens erfaring, og særlig tatt i betraktning behovet for stadig å revidere politikken på statsstøtteområdet, er det hensiktsmessig å begrense gyldighetstiden for denne forordning. Dersom denne forordnings gyldighetstid utløper uten å bli forlenget, bør støtteordninger som allerede er unntatt ved denne forordning, fortsatt være unntatt i ytterligere seks måneder, for å gi medlemsstatene tid til å tilpasse seg.
- 68) Forordning (EF) nr. 70/2001, forordning (EF) nr. 68/2001 og forordning (EF) nr. 2204/2002 utløp 30. juni 2008, og forordning (EF) nr. 1628/2006 bør oppheves —

## VEDTATT DENNE FORORDNING:

## INNHOLDSFORTEGNELSE

Kapittel I	FELLES BESTEMMELSER.....	14
Artikkel 1	Virkeområde.....	14
Artikkel 2	Definisjoner.....	16
Artikkel 3	Vilkår for unntak.....	18
Artikkel 4	Støtteandel og støtteberettigede kostnader.....	18
Artikkel 5	Innsyn i støtte.....	19
Artikkel 6	Terskler for individuell melding.....	19
Artikkel 7	Kumulering.....	20
Artikkel 8	Stimulerende virkning.....	20
Artikkel 9	Innsyn.....	21
Artikkel 10	Kontroll.....	21
Artikkel 11	Årlige rapporter.....	22
Artikkel 12	Særlige vilkår for investeringsstøtte.....	22
Kapittel II	SÆRLIGE BESTEMMELSER OM DE ULIKE STØTTEKATEGORIENE.....	23
Avsnitt 1	Regionstøtte.....	23
Artikkel 13	Regional investerings- og sysselsettingsstøtte.....	23
Artikkel 14	Støtte til nyopprettede små foretak.....	24
Avsnitt 2	Investerings- og sysselsettingsstøtte til små og mellomstore bedrifter.....	25
Artikkel 15	Investerings- og sysselsettingsstøtte til små og mellomstore bedrifter.....	25
Avsnitt 3	Støtte til kvinnelig entreprenørskap.....	25
Artikkel 16	Støtte til små foretak som nylig er opprettet av kvinnelige entreprenører.....	25
Avsnitt 4	Støtte til miljøvern.....	26
Artikkel 17	Definisjoner.....	26
Artikkel 18	Investeringsstøtte som gjør det mulig for foretak å gå lenger enn fellesskapsstandardene for miljøvern eller heve miljøvernivået i fravær av fellesskapsstandarter.....	26
Artikkel 19	Støtte til anskaffelse av nye transportmidler som går lenger enn fellesskapsstandardene, eller som hever miljøvernivået i fravær av fellesskapsstandarter.....	27
Artikkel 20	Støtte til små og mellomstore bedrifter for tidlig tilpasning til framtidige fellesskapsstandarter.....	28
Artikkel 21	Støtte til miljøinvestering i energiøkonomiseringstiltak.....	28
Artikkel 22	Støtte til miljøinvestering i høyeffektiv kraftvarme.....	29
Artikkel 23	Støtte til miljøinvestering for fremming av energi fra fornybare energikilder.....	29
Artikkel 24	Støtte til miljøvernundersøkelser.....	29
Artikkel 25	Støtte i form av nedsatte miljøavgifter.....	29
Avsnitt 5	Støtte til rådgivning til små og mellomstore bedrifter og til små og mellomstore bedrifters deltaking på messer.....	30
Artikkel 26	Støtte til rådgivningstjenester til små og mellomstore bedrifter.....	30
Artikkel 27	Støtte til små og mellomstore bedrifters deltaking på messer.....	30

Avsnitt 6	Støtte i form av risikokapital.....	30
Artikkel 28	Definisjoner.....	30
Artikkel 29	Støtte i form av risikokapital.....	30
Avsnitt 7	Støtte til forskning og utvikling og nyskaping.....	31
Artikkel 30	Definisjoner.....	31
Artikkel 31	Støtte til forsknings- og utviklingsprosjekter.....	32
Artikkel 32	Støtte til tekniske forundersøkelser.....	33
Artikkel 33	Støtte til små og mellomstore bedrifters kostnader knyttet til industrielle eiendomsretter.....	33
Artikkel 34	Støtte til forskning og utvikling i landbruks- og fiskerisektoren .....	33
Artikkel 35	Støtte til unge, nyskapende foretak.....	34
Artikkel 36	Støtte til rådgivnings- og støttetjenester i forbindelse med nyskaping .....	34
Artikkel 37	Støtte til lån av høyt kvalifisert personale.....	34
Avsnitt 8	Opplæringsstøtte .....	35
Artikkel 38	Definisjoner.....	35
Artikkel 39	Opplæringsstøtte .....	35
Avsnitt 9	Støtte til vanskeligstilte og funksjonshemmede arbeidstakere .....	36
Artikkel 40	Støtte i form av lønns subsidier til rekruttering av vanskeligstilte arbeidstakere.....	36
Artikkel 41	Støtte i form av lønns subsidier til sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere .....	36
Artikkel 42	Støtte beregnet på å kompensere for tilleggskostnadene ved sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere .....	36
Kapittel III	SLUTTBESTEMMELSER.....	37
Artikkel 43	Oppheving.....	37
Artikkel 44	Overgangsbestemmelser .....	37
Artikkel 45	Ikrafttredelse og anvendelse .....	37
Vedlegg I	Definisjon av små og mellomstore bedrifter .....	38
Vedlegg II	Skjema for framlegging i sammendrags form av opplysninger om støtte til forskning og utvikling i henhold til den utvidede rapporteringsplikten fastsatt i artikkel 9 nr. 4 Skjema for framlegging i sammendrags form av opplysninger om støtte til store investeringsprosjekter i henhold til den utvidede rapporteringsplikten fastsatt i artikkel 9 nr. 4.....	41
Vedlegg III	Skjema for framlegging av opplysninger i sammendrags form i henhold til rapporteringsplikten fastsatt i artikkel 9 nr. 1 .....	43

## KAPITTEL I

## FELLES BESTEMMELSER

## Artikkel 1

## Virkeområde

1. Denne forordning får anvendelse på følgende støttekategorier:

a) regionstøtte,

b) investerings- og sysselsettingsstøtte til små og mellomstore bedrifter,

c) støtte til kvinnelige entreprenørers opprettelse av foretak,

d) støtte til miljøvern,

e) støtte til rådgivning til små og mellomstore bedrifter og til små og mellomstore bedrifters deltaking på messer,

f) støtte i form av risikokapital,

g) støtte til forskning og utvikling og nyskaping,

h) opplæringsstøtte,

i) støtte til vanskeligstilte eller funksjonshemmede arbeidstakere.

2. Den får ikke anvendelse på:

- a) støtte til virksomhet i forbindelse med eksport, det vil si støtte som er direkte knyttet til eksportvolum, opprettelse og drift av distribusjonsnett eller andre løpende kostnader knyttet til eksportvirksomhet,
- b) støtte som forutsetter at det brukes innenlandske framfor importerte produkter.

3. Denne forordning får anvendelse på støtte i alle økonomiske sektorer bortsett fra følgende:

- a) Støtte til virksomhet i fiskeri- og akvakultursektoren, som omfattes av rådsforordning (EF) nr. 104/2000<sup>(1)</sup>, bortsett fra opplæringsstøtte, støtte i form av risikokapital, støtte til forskning og utvikling og nyskaping samt støtte til vanskeligstilte og funksjonshemmede arbeidstakere.
- b) Støtte til virksomhet innenfor primærproduksjon av landbruksvarer, bortsett fra opplæringsstøtte, støtte i form av risikokapital, støtte til forskning og utvikling, miljøstøtte samt støtte til vanskeligstilte og funksjonshemmede arbeidstakere i den utstrekning disse støttekategoriene ikke omfattes av kommisjonsforordning (EF) nr. 1857/2006.
- c) Støtte til virksomhet innen bearbeiding og markedsføring av landbruksvarer, i tilfeller der
  - i) støttebeløpet er fastsatt på grunnlag av prisen på eller mengden av slike varer som er kjøpt av primærprodusent eller brakt i omsetning av de berørte foretakene, eller
  - ii) støtten avhenger av at den delvis eller i sin helhet videreføres til primærprodusenter.
- d) Støtte til virksomhet i kullsektoren, med unntak av opplæringsstøtte, støtte til forskning og utvikling og nyskaping samt miljøstøtte.
- e) Regionstøtte til virksomhet i jern- og stålindustrien.
- f) Regionstøtte til virksomhet i skipsbyggingssektoren.
- g) Regionstøtte til virksomhet i kunstfiberindustrien.

4. Denne forordning får ikke anvendelse på regionstøtteordninger rettet mot særskilte sektorer for økonomisk virksomhet innen produksjon eller tjenesteyting. Ordninger for virksomhet innen turisme anes ikke som rettet mot bestemte sektorer.

5. Denne forordning får ikke anvendelse på ekstraordinær støtte gitt til store foretak, med unntak av det som er fastsatt i artikkel 13 nr. 1.

6. Denne forordning får ikke anvendelse på følgende støttetyper:

- a) Støtteordninger som ikke uttrykkelig utelukker utbetaling av individuell støtte til et foretak som ikke har oppfylt et krav om tilbakebetaling etter en forutgående avgjørelse i Kommisjonen der støtten er erklært ulovlig og uforenlig med det felles marked.
- b) Ekstraordinær støtte til et foretak som ikke har oppfylt et krav om tilbakebetaling etter en forutgående avgjørelse i Kommisjonen der støtten er erklært ulovlig og uforenlig med det felles marked.
- c) Støtte til kriserammede foretak.

7. I nr. 6 bokstav c) skal en liten eller mellomstor bedrift anses som et kriserammet foretak dersom den oppfyller følgende vilkår:

- a) i tilfeller som gjelder et selskap med begrenset ansvar, dersom mer enn halvparten av selskapets registrerte kapital har gått tapt og mer enn en firedel av den kapitalen har gått tapt de siste 12 månedene, eller
- b) i tilfeller som gjelder et selskap som i det minste har noen medlemmer med ubegrenset ansvar for selskapets gjeld, dersom mer enn halvparten av dets kapital som oppført i selskapets regnskaper har gått tapt og mer enn en firedel av den kapitalen har gått tapt de siste 12 månedene, eller
- c) uansett selskapstype, dersom et selskap oppfyller kriteriene i nasjonal lovgivning for å være gjenstand for kollektiv insolvensbehandling.

En liten eller mellomstor bedrift som har blitt opprettet for mindre enn tre år siden, skal i denne forordning ikke anses som et foretak i vanskeligheter med hensyn til det tidsrommet, med mindre foretaket oppfyller vilkåret i første ledd bokstav c).

<sup>(1)</sup> EFT L 17 av 21.1.2000, s. 22.

*Artikkel 2***Definisjoner**

I denne forordning menes med:

1. «støtte» ethvert tiltak som oppfyller alle kriterier fastsatt i traktatens artikkel 87 nr. 1,
2. «støtteordning» enhver rettsakt som uten at det kreves ytterligere gjennomføringstiltak, gir grunnlag for å gi individuell støtte til foretak som er definert i rettsakten på en generell og abstrakt måte, samt enhver rettsakt som gir grunnlag for at støtte som ikke er knyttet til et særskilt prosjekt, kan gis til ett eller flere foretak for et ubestemt tidsrom og/eller for et ubestemt beløp,
3. «individuell støtte»
  - a) ekstraordinær støtte og
  - b) støtte underlagt meldingsplikt som gis på grunnlag av en støtteordning,
4. «ekstraordinær støtte» individuell støtte som ikke gis på grunnlag av en støtteordning,
5. «støtteandel» støttebeløpet uttrykt i prosent av de støtteberettigede kostnadene,
6. «åpen støtte» støtte som det er mulig å forhåndsberegne nøyaktig bruttotilskuddsekivalent for, uten at det er nødvendig å foreta en risikovurdering,
7. «små og mellomstore bedrifter» eller «SMB» foretak som oppfyller kriteriene fastsatt i vedlegg I,
8. «store foretak» foretak som ikke oppfyller kriteriene fastsatt i vedlegg I,
9. «støtteområder» regioner som er berettiget til regionstøtte i henhold til det godkjente regionstøttekartet som gjelder for den berørte medlemsstat i tidsrommet 2007-2013,
10. «materielle eiendeler», uten at det berører artikkel 17 nr. 12, eiendeler knyttet til grunn, bygninger og anlegg, maskiner og utstyr. I transportsektoren anses transportmidler og transportutstyr som støtteberettigede eiendeler, unntatt med hensyn til regionstøtte og med unntak av godstransport på vei og lufttransport,
11. «immaterielle eiendeler» eiendeler som utgjøres av teknologi overført ved erverv av patentrettigheter, lisenser, fagkunnskap eller ikke-patentert teknisk kunnskap,
12. «stort investeringsprosjekt» en investering i anleggskapital med støtteberettigede utgifter på over 50 millioner euro, beregnet i henhold til priser og vekslingskurser den dagen støtten gis,
13. «antall ansatte» antall arbeidsenheter per år (årsverk), dvs. antall lønnstakere som arbeider heltid i et helt år, idet deltidsarbeid og sesongarbeid beregnes som brøkdeler av årsverk,
14. «arbeidsplasser skapt direkte gjennom et investeringsprosjekt» arbeidsplasser innenfor den virksomheten investeringen gjelder, herunder arbeidsplasser som er skapt som følge av økt bruk av kapasiteten som er skapt ved investeringen,
15. «arbeidskraftkostnader» det samlede beløpet som faktisk betales av støttemottakeren i tilknytning til den aktuelle sysselsettingen, herunder
  - a) bruttolønn, dvs. før skatt,
  - b) obligatoriske avgifter, for eksempel trygdeavgifter, samt
  - c) barnepass og pleie av gamle foreldre,
16. «investerings- og sysselsetningsstøtte til små og mellomstore bedrifter» støtte som oppfyller vilkårene i artikkel 15,
17. «investeringsstøtte» regional investerings- og sysselsetningsstøtte i henhold til artikkel 13, investerings- og sysselsetningsstøtte til små og mellomstore bedrifter i henhold til artikkel 15 og investeringsstøtte til miljøvern i henhold til artikkel 18-23,
18. «vanskeligstilt arbeidstaker» enhver person som
  - a) ikke har hatt fast, lønnet arbeid i de foregående seks måneder,
  - b) ikke har fullført videregående eller yrkesrettet utdanning (ISCED 3),
  - c) er over 50 år,
  - d) er aleneforsørger for ett eller flere barn,



- e) arbeider i en sektor eller i et yrke i en medlemsstat der kjønnsfordelingen er minst 25 % skjevere enn den gjennomsnittlige kjønnsfordelingen innenfor alle økonomiske sektorer i den medlemsstaten, og som tilhører den underrepresenterte kjønnsgruppen, eller
- f) tilhører en etnisk minoritet i en medlemsstat, og som trenger å videreutvikle sine språkkunnskaper, sin yrkesopplæring eller arbeidserfaring for å bedre utsiktene til å finne stabil sysselsetting,
19. «svært vanskeligstilt arbeidstaker» en person som har vært uten arbeid i minst 24 måneder,
20. «funksjonshemmet arbeidstaker» enhver person som
- a) regnes som funksjonshemmet etter nasjonal lovgivning, eller
- b) som har en anerkjent begrensning som følge av fysisk, mental eller psykisk funksjonshemming,
21. «vernet arbeidsplass» arbeidsplass i et foretak der minst 50 % av arbeidstakerne er funksjonshemmede,
22. «landbruksvare»
- a) varene oppført i vedlegg I til traktaten, unntatt fiskerivarer og akvakulturprodukter som omfattes av forordning (EF) nr. 104/2000,
- b) varer som omfattes av KN-kode 4502, 4503 og 4504 (varer av kork),
- c) produkter beregnet på å etterligne eller erstatte melk og melkeprodukter, som omhandlet i rådsforordning (EF) nr. 1234/2007<sup>(1)</sup>,
23. «bearbeiding av landbruksvarer» en prosess der en landbruksvare omdannes til en annen landbruksvare, unntatt gårdsvirksomhet som er nødvendig for å tilberede et animalsk eller vegetabilsk produkt for første salg,
24. «markedsføring av landbruksvarer» oppbevaring eller utstilling med sikte på å selge, framby til salg, levere eller på annen måte bringe i omsetning en vare, unntatt første salg fra en primærprodusent til videreforhandlere og bearbeidingsforetak og enhver tilberedning av et produkt for et slikt første salg. Salg fra primærprodusent til sluttforbrukere skal anses som markedsføring dersom det foregår i atskilte lokaler avsatt for dette formål,
25. «virksomhet innen turisme» følgende virksomhet i henhold til NACE Rev. 2:
- a) NACE 55: innkvartering,
- b) NACE 56: serveringstjenester,
- c) NACE 79: reisebyrå- og reisearrangørtjenester samt tilknyttet virksomhet,
- d) NACE 90: kunstnerisk virksomhet og underholdning,
- e) NACE 91: biblioteker, arkiver, museer og annen kulturvirksomhet,
- f) NACE 93: sport, fornøyer og fritidsaktiviteter,
26. «tilbakebetalingspliktig forskudd» et lån til et prosjekt som betales i en eller flere rater, og der vilkårene for tilbakebetaling avhenger av resultatet av forsknings- og utviklings- og nyskappingsprosjektet.
27. «risikokapital» finansiering gjennom egenkapital og egenkapitaltillignende midler til foretak i de tidlige vekstfasene (såkorn-, oppstarts- og ekspansjonsfasen).
28. «foretak som nylig er opprettet av kvinnelige entreprenører» en liten bedrift som oppfyller følgende vilkår:
- a) en eller flere kvinner eier minst 51 % av kapitalen i den lille bedriften eller er registrert som eier(e) av den lille bedriften og
- b) den lille bedriften drives av en kvinne.
29. «jern- og stålindustri» all virksomhet knyttet til framstillingen av ett eller flere av følgende produkter:
- a) råjern og ferrolegeringer:
- råjern til stålproduksjon, støpejern og annet råjern, speiljern og ferromangan med høyt karboninnhold, andre ferrolegeringer er ikke omfattet,

<sup>(1)</sup> EUT L 299 av 16.11.2007, s. 1.

- b) ubearbejdede produkter og halvfabrikater av jern, alminnelig handelsstål eller spesialstål:

flytende stål støpt i ingoter eller ikke, herunder ingoter som skal smis. Halvfabrikater: valseblokker, platiner og tynnplater, varmevalsedde, brede plateemner i ruller, unntatt produksjon av flytende støpestål i små og mellomstore støperier,

- c) varmevalsedde ferdige produkter av jern, alminnelig handelsstål eller spesialstål:

skinner, sviller, skinnelask, underlagsplater, bjelker, store profiler og stenger minst 80 mm tykke, spuntveggstål, profiler og stenger høyst 80 mm tykke og flatjern høyst 150 mm tykt, valsetråd, runde og firkantede røremner, varmevalset båndstål (herunder båndstål for rørproduksjon), varmevalset plate (belagt eller ubelagt), plater med en tykkelse på minst 3 mm, universalstål med en tykkelse på minst 150 mm, unntatt tråd og trådprodukter, blanke stenger og støpegods,

- d) kaldvalsedde ferdige produkter:

fortinnet blikk, blybelagt plate, svartblikk, galvaniserte plater, andre belagte plater, kaldvalsedde plater, elektroteknisk blikk og bånd til framstilling av fortinnet blikk, kaldvalset plate i ruller eller som plater,

- e) rør:

alle sømløse stålrør, sveisede stålrør med en diameter på minst 406,4 mm,

### 30. «kunstfiberindustri»

- a) ekstrudering/teksturering av alle generiske typer av fibrer og garn basert på polyester, polyamid, akryl eller polypropylen, uansett sluttbruk,
- b) polymerisasjon (herunder polykondensasjon) når den er integrert med ekstrudering når det gjelder de maskiner som anvendes,
- c) enhver tilleggsprosess forbundet med samtidig installasjon av ekstruderings-/teksturiseringskapasitet hos den potensielle støttmottakeren eller hos et annet selskap i gruppen den tilhører, og som i denne særskilte virksomheten vanligvis er integrert med slik kapasitet når det gjelder de maskiner som anvendes.

### Artikkel 3

#### Vilkår for unntak

1. Støtteordninger som oppfyller vilkårene i kapittel I i denne forordning samt de relevante bestemmelser i kapittel II i denne forordning, skal være forenlige med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at all individuell støtte som gis etter en slik ordning, oppfyller alle vilkår i denne forordning, og at ordningen inneholder en uttrykkelig henvisning til denne forordning ved angivelse av tittel og henvisning til kunngjøringen i Den europeiske unions tidende.

2. Individuell støtte som gis etter en støtteordning nevnt i nr. 1, skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at støtten oppfyller alle vilkår i kapittel I i denne forordning samt de relevante bestemmelser i kapittel II i denne forordning, og at den individuelle støtten inneholder en uttrykkelig henvisning til de relevante bestemmelser i denne forordning ved angivelse av tittelen på denne forordning og en henvisning til kunngjøringen i Den europeiske unions tidende.

3. Ekstraordinær støtte som oppfyller vilkårene i kapittel I i denne forordning samt de relevante bestemmelser i kapittel II i denne forordning, skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at støtten inneholder en uttrykkelig henvisning til de relevante bestemmelser i denne forordning, ved angivelse av de relevante bestemmelsene, tittelen på forordningen og en henvisning til kunngjøringen i Den europeiske unions tidende.

### Artikkel 4

#### Støtteandel og støtteberettigede kostnader

1. For beregning av støtteandel skal alle tall som benyttes, angi beløpene før eventuelle fradrag for beskatning eller andre avgifter. Når støtten ikke gis som tilskudd, skal beløpet være støttens tilskuddsekvivalent. Støtte som utbetales i flere rater, skal diskonteres til sin verdi på det tidspunktet støtten ble gitt. Rentesatsen som benyttes ved diskontering, skal være den referansesatsen som gjaldt på tidspunktet da støtten ble tildelt.

2. I tilfeller der støtten gis gjennom skattefritak eller nedsatt framtidig skatt, skal diskonteringen av støttetransjene skje på grunnlag av referanserenten som gjelder på tidspunktene da skattefordelene får virkning, forutsatt at en viss støtteandel definert i bruttotilskuddsekvivalent overholdes.

3. Støtteberettigede kostnader skal dokumenteres, og dokumentasjonen skal være oversiktlig og ordnet i poster.

#### *Artikkel 5*

##### **Innsyn i støtte**

1. Denne forordning får anvendelse bare på åpen støtte.

Særlig følgende støttekategorier skal anses som åpne:

- a) Støtte som inngår i tilskudd og rentetilskudd.
  - b) Støtte som inngår i lån, der bruttotilskuddsekvivalenten er beregnet på grunnlag av referanserenten som gjelder på tidspunktet for tildelingen.
  - c) Støtte som inngår i garantiordninger:
    - i) når metoden for beregning av bruttotilskuddsekvivalent er blitt godkjent etter at metoden er meldt til Kommisjonen i forbindelse med anvendelsen av denne forordning eller forordning (EF) nr. 1628/2006, og den godkjente metoden uttrykkelig tar opp den typen garantier og underliggende transaksjoner som det her er snakk om, eller
    - ii) når støttemottakeren er en liten eller mellomstor bedrift og bruttotilskuddsekvivalenten er blitt beregnet på grunnlag av «trygg havn»-premiene fastsatt i kommisjonskunngjøringen om anvendelsen av EF-traktatens artikkel 87 og 88 på statsstøtte i form av garantier.
  - d) Støtte som inngår i skattemessige tiltak, bør anses som åpen dersom det for tiltaket er fastsatt en øvre grense som sikrer at gjeldende terskel ikke overstiges.
2. Følgende støttekategorier skal ikke anses som åpne:
- a) Støtte som inngår i kapitaltilførsler, uten at det berører de særlige bestemmelser om risikokapital.
  - b) Støtte som inngår i risikokapitaltiltak, med unntak av støtte som oppfyller vilkårene i artikkel 29.
3. Støtte i form av tilbakebetalingspliktige forskudd skal anses som åpen støtte bare dersom det samlede

tilbakebetalingspliktige forskuddsbeløpet ikke overstiger de gjeldende terskler i henhold til denne forordning. Dersom tersklene uttrykkes som støtteandel, skal det samlede tilbakebetalingspliktige forskuddsbeløpet, uttrykt som en prosentandel av de støtteberettigede kostnadene, ikke overstige den gjeldende støtteandelen.

#### *Artikkel 6*

##### **Terskler for individuell melding**

1. Denne forordning får ikke anvendelse på individuell støtte, verken i form av ekstraordinær støtte eller i forbindelse med en støtteordning, når bruttotilskuddsekvivalenten overstiger følgende terskler:
- a) Investerings- og sysselsettingsstøtte til små og mellomstore bedrifter: 7,5 millioner euro per bedrift per investeringsprosjekt.
  - b) Investeringsstøtte til miljøvern: 7,5 millioner euro per foretak per investeringsprosjekt.
  - c) Støtte til rådgivning til små og mellomstore bedrifter: 2 millioner euro per bedrift per prosjekt.
  - d) Støtte til små og mellomstore bedrifters deltaking på messer: 2 millioner euro per bedrift per prosjekt.
  - e) Støtte til forsknings- og utviklingsprosjekter og til forundersøkelser:
    - i) dersom prosjektet består hovedsakelig av grunnforskning: 20 millioner euro per foretak, per prosjekt/forundersøkelse,
    - ii) dersom prosjektet består hovedsakelig av industriell forskning: 10 millioner euro per foretak, per prosjekt/forundersøkelse,
    - iii) for alle andre prosjekter: 7,5 millioner euro per foretak, per prosjekt/forundersøkelse,
    - iv) dersom prosjektet er et EUREKA-prosjekt: to ganger de beløpene som er fastsatt i henholdsvis i), ii) og iii).
  - f) Støtte til små og mellomstore bedrifters kostnader knyttet til industriell eiendomsrett: 5 millioner euro per bedrift per prosjekt.
  - g) Opplæringsstøtte: 2 millioner euro per opplæringsprosjekt.
  - h) Støtte til rekruttering av vanskeligstilte arbeidstakere: 5 millioner euro per foretak per år.

- i) Støtte til sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere i form av arbeidskraftkostnader: 10 millioner euro per foretak per år.
- j) Støtte beregnet på å kompensere for tilleggskostnadene ved sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere: 10 millioner euro per foretak per år.

For å fastsette en hensiktsmessig terskel for støtte til forsknings- og utviklingsprosjekter og forundersøkelser i henhold til bokstav e), skal et prosjekt anses å bestå «hovedsakelig» av grunnforskning eller «hovedsakelig» av industriell forskning dersom mer enn 50 % av de støtteberettigede prosjektkostnadene har påløpt gjennom virksomhet som omfattes av henholdsvis grunnforskning eller industriell forskning. I tilfeller der det ikke kan fastslås hvilken kategori prosjektet tilhører, får den laveste terskelen anvendelse.

2. Regional investeringsstøtte til store investeringsprosjekter skal meldes til Kommisjonen dersom det samlede støttebeløpet fra alle kilder overstiger 75 % av det høyeste støttebeløp en investering med støtteberettigede kostnader på 100 millioner euro kan motta i henhold til gjeldende standardterskel for store foretak, som fastsatt i det godkjente regionstøttekartet på den datoen støtten skal tildeles.

#### *Artikkel 7*

##### **Kumulering**

1. For å fastslå om tersklene for individuell melding fastsatt i artikkel 6 og for høyeste støtteandel fastsatt i kapittel II overholdes, bør det tas hensyn til det samlede beløpet for offentlig støtte for virksomheten eller prosjektet som mottar støtte, uansett om støtten er finansiert med lokale, regionale eller nasjonale midler eller med fellesskapsmidler.

2. Støtte som er unntatt ved denne forordning, kan kumuleres med all annen støtte som er unntatt ved denne forordning, forutsatt at støttetiltakene omfatter forskjellige, identifiserbare støtteberettigede kostnader.

3. Støtte som er unntatt ved denne forordning, skal ikke kumuleres med noen annen støtte som er unntatt ved denne forordning, eller med bagatellmessig støtte som oppfyller vilkårene fastsatt i kommisjonsforordning (EF) nr. 1998/2006(1), eller med annen fellesskapsfinansiering som helt eller delvis gjelder de samme støtteberettigede kostnadene, dersom en slik kumulering ville føre til at støtten overstiger den gjeldende høyeste støtteandelen eller det gjeldende høyeste støttebeløpet for denne typen støtte i henhold til denne forordning.

4. Som unntak fra nr. 3 kan støtte til funksjonshemmede arbeidstakere, som fastsatt i artikkel 41 og 42, kumuleres med støtte som er unntatt i henhold til denne forordning, og som gjelder de samme støtteberettigede kostnadene over den

høyeste, gjeldende terskelen i henhold til denne forordning, forutsatt at en slik kumulering ikke fører til en støtteandel som overstiger 100 % av de relevante kostnadene i det tidsrommet de berørte arbeidstakerne er sysselsatt.

5. Når det gjelder kumulering av støttetiltak som er unntatt i henhold til denne forordning, med identifiserbare støtteberettigede kostnader, og støttetiltak som er unntatt i henhold til denne forordning, uten identifiserbare støtteberettigede kostnader, får følgende vilkår anvendelse:

a) Når et målforetak har mottatt kapital gjennom et risikokapitaltiltak som omfattes av artikkel 29, og deretter, i løpet av de første tre årene etter den første risikokapitalinvesteringen, søker om støtte innenfor denne forordnings virkeområde, skal de gjeldende støttettersklene eller høyeste støttebeløpene i henhold til denne forordning reduseres med 50 % generelt og med 20 % for målforetak i støtteområdene. Reduksjonen skal ikke overstige det samlede risikokapitalbeløpet som er mottatt. Denne reduksjonen får ikke anvendelse på forskning og utvikling og nyskaping som er unntatt i henhold til artikkel 31-37.

b) Støtte til unge, nyskapende foretak kan i løpet av de første tre årene etter at den er gitt, ikke kumuleres med annen støtte som er unntatt i henhold til denne forordning, med unntak av støtte som er unntatt i henhold til artikkel 29, og støtte som er unntatt i henhold til artikkel 31-37.

#### *Artikkel 8*

##### **Stimulerende virkning**

1. Bare støtte som har en stimulerende virkning, skal unntas i henhold til denne forordning.

2. Støtte som gis til små og mellomstore bedrifter og som omfattes av denne forordning, skal anses å ha en stimulerende virkning dersom støttemottakeren før igangsettingen av arbeidet med prosjektet eller virksomheten har inngitt en søknad om støtte til den berørte medlemsstat.

3. Støtte som gis til store foretak og som omfattes av denne forordning, skal anses å ha en stimulerende virkning dersom den oppfyller vilkåret fastsatt i nr. 2, og dersom medlemsstaten før den tildeler den aktuelle individuelle støtten har kontrollert at dokumentasjonen som støttemottakeren har utarbeidet, oppfyller ett eller flere av følgende kriterier:

a) Prosjektet eller virksomhetens størrelse øker betydelig som følge av støtten.

b) Prosjektet eller virksomhetens virkeområde øker betydelig som følge av støtten.

(1) EUT L 379 av 28.12.2006, s. 5.

- c) Det samlede beløpet som støttemottakeren har brukt på prosjektet eller virksomheten, har økt betydelig som følge av støtten.
- d) Fullføringen av det aktuelle prosjektet eller virksomheten går betydelig raskere.
- e) Med hensyn til regional investeringsstøtte nevnt i artikkel 13 ville prosjektet ikke ha blitt gjennomført uten støtte i den berørte regionen som mottar støtte.
4. Vilklårene fastsatt i nr. 2 og 3 skal ikke gjelde for skattemessige tiltak dersom følgende vilkår er oppfylt:
- a) Det skattemessige tiltaket gir lovfestet rett til støtte på grunnlag av objektive kriterier uten ytterligere skjønsmessig vurdering fra medlemsstatens side, og
- b) det skattemessige tiltaket er vedtatt før igangsettingen av arbeidet med prosjektet eller virksomheten det gis støtte til. Dette vilkåret skal ikke gjelde i tilfelle av endrede skatteordninger.
5. Når det gjelder støtte beregnet på å kompensere for tilleggskostnadene ved sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere som nevnt i artikkel 42, skal vilklårene fastsatt i nr. 2 og 3 i denne artikkel anses som oppfylt når vilklårene i artikkel 42 nr. 3 er oppfylt.

Når det gjelder støtte i form av lønns subsidier til rekruttering av vanskeligstilte arbeidstakere og støtte i form av lønns subsidier til sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere, som nevnt i artikkel 40 og 41, skal vilklårene fastsatt i nr. 2 og 3 i denne artikkel anses som oppfylt dersom støtten fører til en nettoøkning i antallet sysselsatte vanskeligstilte/funksjonshemmede arbeidstakere.

Når det gjelder støtte i form av nedsatte miljøavgifter, som nevnt i artikkel 25, skal vilklårene fastsatt i nr. 2-4 i denne artikkel anses som oppfylt.

Når det gjelder støtte i form av risikokapital som nevnt i artikkel 29, skal vilklårene fastsatt i nr. 2 i denne artikkel anses som oppfylt.

6. Dersom vilklårene i nr. 2 og 3 ikke er oppfylt, skal støttetiltaket i sin helhet ikke unntas i henhold til denne forordning.

#### Artikkel 9

##### Innsyn

1. Den berørte medlemsstat skal innen 20 virkedager etter at en støtteordning har trådt i kraft eller ekstraordinær støtte er

tildelt, dersom støtteordningen eller støtten er unntatt i henhold til denne forordning, oversende Kommisjonen et sammendrag av opplysningene om støttetiltaket. Sammendraget skal sendes elektronisk ved hjelp av Kommisjonens angitte IT-program og i det format som er fastsatt i vedlegg III.

Kommisjonen skal umiddelbart bekrefte mottak av sammendraget.

Sammendraget skal offentliggjøres av Kommisjonen i *Den europeiske unions tidende* og på Kommisjonens nettsted.

2. Ved ikrafttreddelsen av en støtteordning som er unntatt i henhold til denne forordning, eller ved tildeling av ekstraordinær støtte som er unntatt i henhold til denne forordning, skal den berørte medlemsstat offentliggjøre den fullstendige teksten til støttetiltaket på Internett. Når det gjelder støtteordninger, skal teksten angi de vilklårene fastsatt i nasjonal lovgivning som sikrer at de relevante bestemmelser i denne forordning etterkommes. Den berørte medlemsstat skal sikre at den fullstendige teksten til støttetiltaket er tilgjengelig på Internett så lenge det aktuelle støttetiltaket er i kraft. Opplysningene i sammendrags form som den berørte medlemsstaten har oversendt i samsvar med nr. 1, skal inneholde en internettadresse som fører direkte til den fullstendige teksten til støttetiltaket.

3. Ved tildeling av individuell støtte som er unntatt i henhold til denne forordning, med unntak av støtte i form av skattemessige tiltak, skal rettsakten som innvilger støtten, inneholde en uttrykkelig henvisning til de særlige bestemmelsene i kapittel II som omhandler rettsakten, til den nasjonale lovgivning som sikrer at de relevante bestemmelsene i denne forordning etterkommes, og til internettadressen som fører direkte til den fullstendige teksten til støttetiltaket.

4. Uten at det berører forpliktelsene i nr. 1.3.3 skal medlemsstatene, når individuell støtte innvilges i henhold til en eksisterende støtteordning for forsknings- og utviklingsprosjekter som omfattes av artikkel 31, og den individuelle støtten overstiger tre millioner euro, og ved tildeling av individuell regional investeringsstøtte på grunnlag av en eksisterende støtteordning for store investeringsprosjekter som ikke omfattes av den individuelle meldingsplikten i henhold til artikkel 6, innen 20 virkedager fra den dag støtten tildeles av vedkommende myndighet oversende Kommisjonen i sammendrags form de opplysninger det anmodes om i standardformatet fastsatt i vedlegg II, ved hjelp av Kommisjonens angitte IT-program.

#### Artikkel 10

##### Kontroll

1. Kommisjonen skal regelmessig kontrollere de støttetiltakene den har fått opplysninger om i henhold til artikkel 9.



2. Medlemsstatene skal føre detaljerte registre over all individuell støtte eller støtteordninger som er unntatt ved denne forordning. Registrene skal inneholde alle opplysninger som er nødvendige for å fastslå om vilkårene i denne forordning er oppfylt, herunder opplysninger om statusen til de foretak hvis støtte eller bonus avhenger av deres status som små og mellomstore bedrifter, opplysninger om støttens stimulerende virkning og opplysninger som gjør det mulig å fastsette de nøyaktige støtteberettigede kostnadene ved anvendelsen av denne forordning.

Registrerte opplysninger om individuell støtte skal oppbevares i ti år fra den dato støtten ble gitt. Registrerte opplysninger om en støtteordning skal oppbevares i ti år fra den dato det sist ble tildelt støtte i henhold til støtteordningen.

3. Den berørte medlemsstat skal på skriftlig anmodning fra Kommisjonen innen 20 virkedager, eller eventuelt etter et lengre tidsrom fastsatt i anmodningen, oversende alle opplysninger som Kommisjonen anser som nødvendige for å kunne kontrollere anvendelsen av denne forordning.

Dersom den berørte medlemsstat ikke oversender opplysningene det anmodes om innen fristen fastsatt av Kommisjonen eller innen en felles avtalt frist, eller dersom medlemsstaten oversender ufullstendige opplysninger, skal Kommisjonen sende en påminnelse med en ny frist for innsending av opplysningene. Dersom den berørte medlemsstat etter en slik påminnelse ikke oversender opplysningene det anmodes om, kan Kommisjonen etter å ha gitt den berørte medlemsstat muligheten til å gi uttrykk for sine synspunkter, gjøre et vedtak om at alle eller deler av framtidige støttetiltak som omfattes av denne forordning, skal meldes til Kommisjonen i samsvar med traktatens artikkel 88 nr. 3.

#### Artikkel 11

##### Årlige rapporter

Medlemsstatene skal i samsvar med kapittel III i kommisjonsforordning (EF) nr. 794/2004<sup>(1)</sup> utarbeide en rapport i elektronisk form om anvendelsen av denne forordning for hele eller de deler av året som forordningen anvendes. Den årlige rapporten skal dessuten inneholde internetadressen som fører direkte til den fullstendige teksten til støttetiltakene.

#### Artikkel 12

##### Særlige vilkår for investeringsstøtte

1. For at en investering skal kunne anses som en støtteberettiget kostnad ved anvendelse av denne forordning, skal den bestå av følgende:

- a) en investering i materielle og/eller immaterielle eiendeler knyttet til opprettelsen av en ny virksomhet, utvidelse av

en eksisterende virksomhet, utvidelse av en virksomhets produksjonsspekter med nye tilleggsprodukter, eller en grunnleggende endring av hele produksjonsprosessen i en eksisterende virksomhet, eller

- b) erverv av anleggsmidler direkte knyttet til en virksomhet som er lagt ned eller ville blitt lagt ned dersom den ikke var blitt kjøpt opp, og at kjøperen er en uavhengig investor. Når det gjelder et lite foretak som overtas av den opprinnelige eierens eller de opprinnelige eiernes familie eller av tidligere ansatte, bortfaller vilkåret om at eiendelene skal kjøpes av en uavhengig investor.

Erverv av et foretaks aksjer skal altså ikke i seg selv utgjøre en investering.

2. For at immaterielle eiendeler skal kunne anses som støtteberettigede kostnader ved anvendelse av denne forordning, skal de oppfylle følgende vilkår:

- a) De skal utelukkende anvendes i det foretaket som mottar støtten. Når det gjelder regional investeringsstøtte, skal de utelukkende anvendes i foretaket som mottar støtten.
- b) De skal anses som eiendeler som kan avskrives.
- c) De skal kjøpes på markedsvilkår av tredjemann uten at kjøperen har mulighet til å utøve kontroll over selgeren i henhold til artikkel 3 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004<sup>(2)</sup>, eller omvendt.
- d) Ved investeringsstøtte til små og mellomstore bedrifter skal de være oppført blant bedriftens eiendeler i minst tre år. Ved regional investeringsstøtte skal de være oppført blant bedriftens eiendeler og være i virksomheten som mottar støtte, i minst fem år, eller i minst tre år for små og mellomstore bedrifter.

3. For at arbeidsplasser skapt direkte gjennom et investeringsprosjekt skal kunne anses som en støtteberettiget kostnad ved anvendelse av denne forordning, skal den oppfylle følgende vilkår:

- a) Arbeidsplassene skal skapes innen tre år etter at investeringen er gjennomført.

<sup>(1)</sup> EUT L 140 av 30.4.2004, s. 1.

<sup>(2)</sup> EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1.



- b) Investeringsprosjektet skal føre til en nettoøkning i antall ansatte i det aktuelle foretaket i forhold til gjennomsnittet for de seneste 12 månedene.
- c) Arbeidsplassene som skapes, skal opprettholdes i et tidsrom på minst fem år for store foretak og i et tidsrom på minst tre år for små og mellomstore bedrifter.

## KAPITTEL II

### SÆRLIGE BESTEMMELSER OM DE ULIKE STØTTEKATEGORIENE

#### AVSNITT 1

#### REGIONSTØTTE

##### Artikkel 13

##### Regional investerings- og sysselsettingsstøtte

1. Ordninger for regional investerings- og sysselsettingsstøtte skal være forenlige med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at alle vilkårene i denne artikkel er oppfylt.

Ekstraordinær støtte som brukes bare som tillegg til støtte som er gitt på grunnlag av ordninger for regional investerings- og sysselsettingsstøtte, og som ikke overstiger 50 % av den samlede støtten som skal gis til investeringen, skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at den ekstraordinære støtten som gis, oppfyller alle vilkår i denne forordning.

2. Støtten skal gis i regioner som er berettiget til regionstøtte i henhold til det godkjente regionstøttekartet som gjelder for den berørte medlemsstat i tidsrommet 2007-2013. Investeringen må opprettholdes i mottakerregionen i minst fem år, eller tre år for små og mellomstore bedrifter, etter at hele investeringen er avsluttet. Dette skal ikke være til hinder for utskifting av anlegg eller utstyr som er blitt foreldet på grunn av raske teknologiske endringer, forutsatt at den økonomiske virksomheten opprettholdes i vedkommende region i minsteperioden.

3. Støtteandelen i nåværende bruttotilskuddsekvivalent skal ikke overstige terskelen for regionstøtte som gjelder den dag støtten tildeles i den regionen som mottar støtte.

4. Med unntak for støtte til store investeringsprosjekter og regionstøtte til transportsektoren kan tersklene i nr. 3 heves

med 20 prosentpoeng for støtte til små bedrifter og med 10 prosentpoeng for støtte til mellomstore bedrifter.

5. Tersklene fastsatt i nr. 3 får anvendelse på støtteandelen beregnet enten som en prosentandel av de støtteberettigede materielle og immaterielle kostnadene for investeringen, eller som en prosentandel av anslåtte arbeidskraftkostnader for den ansatte personen beregnet for et tidsrom på to år for arbeidsplasser skapt direkte gjennom investeringsprosjektet, eller som en kombinasjon av begge, forutsatt at støtten ikke overstiger det største beløpet som framkommer ved en av beregningsmåtene.

6. Dersom støtten er beregnet på grunnlag av kostnadene for materielle eller immaterielle investeringer, eller anskaffelseskostnader i forbindelse med overtakelser, må mottakeren sørge for et finansielt bidrag på minst 25 % av de støtteberettigede kostnadene, enten med egne midler eller gjennom ekstern finansiering, i en form som er fri for enhver offentlig støtte. Dersom den høyeste støtteandelen som er godkjent i forbindelse med det nasjonale regionstøttekartet for den berørte medlemsstat, forhøyet i samsvar med nr. 4, overstiger 75 %, reduseres mottakerens finansielle bidrag tilsvarende. Dersom støtten er beregnet på grunnlag av kostnadene for materielle eller immaterielle investeringer, får også vilkårene i nr. 7 anvendelse.

7. Ved erverv av en virksomhet skal bare kostnaden ved kjøp av eiendeler fra tredjemann tas i betraktning, forutsatt at transaksjonen har funnet sted på markedsvilkår. Dersom ervervet er ledsaget av andre investeringer, skal utgiftene knyttet til sistnevnte legges til kjøpskostnaden.

Kostnader knyttet til erverv av leide eiendeler unntatt grunn og bygninger skal tas i betraktning bare dersom leieavtalen er i form av finansiell leasing med plikt til å kjøpe eiendelen når leieavtalen utløper. For leie av grunn og bygninger må leieavtalen fortsette å løpe i minst fem år etter den beregnede datoen for avslutning av investeringsprosjektet, eller i tre år for små og mellomstore bedrifter.

Unntatt i forbindelse med små og mellomstore bedrifter og overtakelser skal de ervervede eiendelene være nye. Ved overtakelser skal eiendeler som det var gitt støtte til erverv av før kjøpet, trekkes fra. For små og mellomstore bedrifter kan alle kostnadene ved investeringer i immaterielle eiendeler også tas i betraktning. For store foretak er slike kostnader støtteberettiget bare opptil en grense på 50 % av de samlede støtteberettigede investeringskostnadene for prosjektet.

8. Dersom støtten er beregnet på grunnlag av arbeidskraftkostnader, skal arbeidsplassene være skapt direkte gjennom investeringsprosjektet.

9. Som unntak fra nr. 3 og 4 kan høyeste støtteandel for investeringer i bearbeiding og markedsføring av landbruksvarer fastsettes til:

a) 50 % av de støtteberettigede investeringene i regioner som er støtteberettiget etter traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav a), og 40 % av de støtteberettigede investeringene i andre regioner som er berettiget til regionstøtte i henhold til det godkjente regionstøttekartet for de berørte medlemsstater i tidsrommet 2007-2013, dersom mottakeren er en liten eller mellomstor bedrift.

b) 25 % av de støtteberettigede investeringene i regioner som er støtteberettiget etter traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav a), og 20 % av de støtteberettigede investeringene i andre regioner som er berettiget til regionstøtte i henhold til det godkjente regionstøttekartet for den berørte medlemsstat i tidsrommet 2007-2013, dersom mottakeren har færre enn 750 ansatte og/eller en omsetning på mindre enn 200 millioner euro, beregnet i samsvar med vedlegg I til denne forordning.

10. For å hindre at en stor investering på kunstig vis deles inn i underprosjekter, bør et stort investeringsprosjekt anses som ett investeringsprosjekt dersom nyinvesteringen foretas innen et tidsrom på tre år av det samme foretaket eller de samme foretakene og består av anleggsmidler kombinert på en økonomisk udelelig måte.

#### Artikkel 14

##### Støtte til nyopprettede små bedrifter

1. Støtteordninger for nyopprettede små bedrifter skal være forenlige med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2, 3 og 4 i denne artikkel er oppfylt.

2. Mottakeren skal være en liten bedrift.

3. Støttebeløpet skal ikke overstige

a) to millioner euro for små bedrifter som har økonomisk virksomhet i regioner som er berettiget til unntaket fastsatt i traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav a),

b) én million euro for små bedrifter som har økonomisk virksomhet i regioner som er berettiget til unntaket fastsatt i traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav c).

Årlige støttebeløp per foretak skal ikke overstige 33 % av støttebeløpene fastsatt i bokstav a) og b).

4. Støtteandelen skal ikke overstige

a) 35 % av de støtteberettigede kostnadene de første tre årene etter at foretaket ble opprettet og 25 % de to neste årene, i regioner som omfattes av traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav a),

b) 25 % av de støtteberettigede kostnadene de første tre årene etter at foretaket ble opprettet og 15 % de to neste årene, i regioner som omfattes av traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav c).

Disse andelene kan forhøyes med 5 % i regioner som omfattes av traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav a), med et bruttonasjonalprodukt (BNP) per innbygger på under 60 % av gjennomsnittet for EU-25, i regioner med en befolkningstetthet på under 12,5 innbyggere/km<sup>2</sup> og på små øyer med en befolkning på under 5 000 innbyggere, og andre samfunn av samme størrelse som er tilsvarende isolert.

5. De støtteberettigede kostnadene skal være kostnader for juridisk bistand, rådgivningstjenester og administrasjon som er direkte knyttet til opprettelsen av små bedrifter, samt følgende kostnader, i den grad de faktisk påløp innenfor de første fem årene etter at bedriften ble opprettet:

a) Renter på fremmedkapital og et utbytte på brukt egenkapital som ikke overstiger referanserenten.

b) Utgifter til leie av produksjonsanlegg og produksjonsutstyr.

c) Energi, vann, varme, skatter og avgifter (andre enn merverdiavgift og selskapsskatt) og administrasjonskostnader.

d) Avskrivning, utgifter til leie av produksjonsanlegg og produksjonsutstyr samt arbeidskraftkostnader, forutsatt at det ikke er gitt annen støtte til de underliggende investeringene eller til skaping av arbeidsplasser og rekrutteringstiltak.

6. Små bedrifter som kontrolleres av aksjeeiere i foretak som er lagt ned de foregående 12 måneder, kan ikke motta støtte i henhold til denne artikkel dersom vedkommende bedrift har virksomhet i det samme relevante marked eller tilgrensende markeder.

#### AVSNITT 2

##### **Investerings- og sysselsettingsstøtte til små og mellomstore bedrifter**

###### *Artikkel 15*

##### **Investerings- og sysselsettingsstøtte til små og mellomstore bedrifter**

1. Investerings- og sysselsettingsstøtte til små og mellomstore bedrifter skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at alle vilkårene i nr. 2, 3 og 4 i denne artikkel er oppfylt.

2. Støtteandelen skal ikke overstige:

- a) 20 % av de støtteberettigede kostnadene for små bedrifter.
- b) 10 % av de støtteberettigede kostnadene for mellomstore bedrifter.

3. Følgende kostnader skal være støtteberettigede:

- a) Kostnadene for investering i materielle og immaterielle eiendeler eller
- b) beregnede arbeidskraftkostnader for arbeidsplasser som er skapt direkte gjennom investeringsprosjektet, beregnet for et tidsrom på to år.

4. Dersom investeringen gjelder bearbeiding og markedsføring av landbruksvarer, skal støtteandelen ikke overstige:

- a) 75 % av de støtteberettigede investeringene i de mest fjerntliggende regionene.
- b) 65 % av de støtteberettigede investeringene i de mindre øyene i Egeerhavet i henhold til rådsforordning (EF) nr. 1405/2006<sup>(1)</sup>.
- c) 50 % av de støtteberettigede investeringene i regioner som er støtteberettiget i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav a).
- d) 40 % av de støtteberettigede investeringene i alle andre regioner.

#### AVSNITT 3

##### **Støtte til kvinnelig entreprenørskap**

###### *Artikkel 16*

##### **Støtte til små foretak som nylig er opprettet av kvinnelige entreprenører**

1. Støtteordninger for små foretak som nylig er opprettet av kvinnelige entreprenører, skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2-5 i denne artikkel er oppfylt.

2. Støttetakerne skal være små foretak som nylig er opprettet av kvinnelige entreprenører.

3. Støttebeløpet skal ikke overstige én million euro per foretak.

Årlige støttebeløp per foretak skal ikke overstige 33 % av støttebeløpene fastsatt i første ledd.

4. Støtteandelen skal ikke overstige 15 % av de støtteberettigede kostnadene som har påløpt de første fem årene etter at foretaket ble opprettet.

5. De støtteberettigede kostnadene skal være kostnader for juridisk bistand, rådgivningstjenester og administrasjon som er direkte knyttet til opprettelsen av små foretak, samt følgende kostnader i den grad de faktisk påløp innenfor de første fem årene etter at foretaket ble opprettet:

- a) Renter på fremmedkapital og et utbytte på brukt egenkapital som ikke overstiger referanserenten.
- b) Utgifter til leie av produksjonsanlegg og produksjonsutstyr.
- c) Energi, vann, varme, skatter og avgifter (andre enn merverdiavgift og selskapskatt) og administrasjonskostnader.
- d) Avskrivning, utgifter til leie av produksjonsanlegg og produksjonsutstyr samt arbeidskraftkostnader, forutsatt at det ikke er gitt annen støtte til de underliggende investeringene eller til skaping av arbeidsplasser og rekrutteringstiltak.
- e) Utgifter til barnepass og pleie av gamle foreldre, herunder eventuelle kostnader knyttet til foreldrepermisjon.

6. Små foretak som kontrolleres av aksjeeiere i foretak som er lagt ned de foregående 12 måneder, kan ikke motta støtte i henhold til denne artikkel dersom vedkommende bedrift har virksomhet i det samme relevante marked eller tilgrensende markeder.

<sup>(1)</sup> EUT L 265 av 26.9.2006, s. 1.

*AVSNITT 4***Støtte til miljøvern***Artikkel 17***Definisjoner**

I dette avsnitt menes med:

1. «miljøvern» ethvert tiltak som er utformet for å bøte på eller forebygge skade på fysiske omgivelser eller naturressurser gjennom støttemottakerens egen virksomhet, for å redusere risikoen for slik skade eller for å fremme mer effektiv bruk av naturressurser, herunder energiøkonomiseringstiltak og bruk av fornybare energikilder,
2. «energiøkonomiseringstiltak» tiltak som gjør det mulig for foretak å redusere den energimengden de bruker, særlig i produksjonssyklusen,
3. «fellesskapsstandard»
  - a) en obligatorisk fellesskapsstandard for det miljøvern nivå som hvert enkelt foretak skal oppnå, eller
  - b) forpliktelsen i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/1/EF<sup>(1)</sup> til å bruke de beste tilgjengelige teknikker som fastsatt i de nyeste relevante opplysninger som Kommisjonen har offentliggjort i samsvar med artikkel 17 nr. 2 i nevnte direktiv,
4. «fornybare energikilder» følgende fornybare, ikke-fossile energikilder: vind, sol, geotermisk energi, bølge- og tidevannsenergi, vannkraft, biomasse, gass fra fyllplasser, gass fra renseanlegg og biogasser,
5. «biodrivstoff» flytende eller gassformig drivstoff til transport, produsert av biomasse,
6. «bærekraftig biodrivstoff» drivstoff som oppfyller bærekraftskriteriene fastsatt i artikkel 15 i forslaget til europaparlaments- og rådsdirektiv om å fremme bruken av energi fra fornybare energikilder<sup>(2)</sup>. Etter at direktivet er vedtatt av Europaparlamentet og Rådet og kunngjort i *Den europeiske unions tidende*, får bærekraftskriteriene som er fastsatt i direktivet, anvendelse,
7. «energi fra fornybare energikilder» energi som er produsert ved anlegg som bare bruker fornybare energikilder, samt den andelen, uttrykt som brennverdi, som er produsert av fornybare energikilder ved blandingsanlegg som også bruker konvensjonelle energikilder. Dette omfatter fornybar elektrisitet som brukes til å fylle lagringssystemer, men ikke elektrisitet som produseres som et resultat av lagringssystemer,
8. «kraftvarme» samtidig produksjon av varmeenergi og elektrisk og/eller mekanisk energi,
9. «høyeffektiv kraftvarme» kraftvarme som oppfyller kriteriene i vedlegg III til europaparlaments- og rådsforordning 2004/8/EF<sup>(3)</sup>, og som er i samsvar med de harmoniserte referanseverdiene for effektivitet fastsatt ved kommisjonsvedtak 2007/74/EF<sup>(4)</sup>,
10. «miljøavgift» en avgift med et avgiftsgrunnlag som har en klar negativ innvirkning på miljøet, eller som sørger for å avgiftsbelaste visse former for virksomhet, varer eller tjenester slik at miljøkostnadene kan inngå i prisen og/eller slik at produsenter og forbrukere styres mot mer miljøvennlig virksomhet,
11. «minste avgiftssats i Fellesskapet» den minste avgiftssatsen fastsatt i Fellesskapets regelverk. Når det gjelder energiprodukter og elektrisk kraft, menes med minste avgiftssats i Fellesskapet den minste avgiftssatsen som er fastsatt i vedlegg I til direktiv 2003/96/EF,
12. «materielle eiendeler» investeringer i grunn som er helt nødvendige for å oppnå miljømål, investeringer i bygninger, anlegg og utstyr beregnet på å redusere eller fjerne forurensning og ulemper, og investeringer for å tilpasse produksjonsmetoder med henblikk på å verne miljøet.

*Artikkel 18***Investeringsstøtte som gjør det mulig for foretak å gå lenger enn fellesskapsstandardene for miljøvern eller heve miljøvern nivået i fravær av fellesskapsstandarter**

1. Investeringsstøtte som gjør det mulig for foretak å gå lenger enn fellesskapsstandardene for miljøvern eller heve miljøvern nivået i fravær av fellesskapsstandarter, skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2-8 i denne artikkel er oppfylt.

<sup>(1)</sup> EUT L 24 av 29.1.2008, s. 8.

<sup>(2)</sup> KOM(2008) 19 endelig utgave.

<sup>(3)</sup> EUT L 52 av 21.2.2004, s. 50.

<sup>(4)</sup> EUT L 32 av 6.2.2007, s. 183.

2. Investeringen det gis støtte til, skal oppfylle ett av følgende vilkår:

- a) Investeringen skal gjøre det mulig for støttemottakeren å heve miljøvernnivået i forbindelse med sin virksomhet ved å gå lenger enn gjeldende fellesskapsstandarter, uavhengig av om det finnes obligatoriske nasjonale standarder som er strengere enn fellesskapsstandardene.
- b) Investeringen skal gjøre det mulig for støttemottakeren å heve miljøvernnivået i forbindelse med sin virksomhet i fravær av fellesskapsstandarter.

3. Det kan ikke gis støtte dersom forbedringer som skal sikre at foretak oppfyller vedtatte fellesskapsstandarter, ennå ikke har trådt i kraft.

4. Støtteandelen skal ikke overstige 35 % av de støtteberettigede kostnadene.

Støtteandelen kan imidlertid økes med 20 prosentpoeng for støtte til små bedrifter og med 10 prosentpoeng for støtte til mellomstore bedrifter.

5. De støtteberettigede kostnadene skal være de ekstra investeringskostnadene som er nødvendige for å oppnå et miljøvernnivå som er høyere enn det som kreves i henhold til de aktuelle fellesskapsstandarter, uten hensyn til driftsfordeler og driftskostnader.

6. Ved anvendelse av nr. 5 skal investeringskostnaden som er direkte knyttet til miljøvern, beregnes i forhold til den kontrafaktiske situasjonen:

- a) Dersom kostnaden for å investere i miljøvern lett kan identifiseres i den samlede investeringskostnaden, skal denne nøyaktige miljøvernrelaterte kostnaden utgjøre de støtteberettigede kostnadene.
- b) I alle andre tilfeller skal de ekstra investeringskostnadene fastsettes ved å sammenligne investeringen med den kontrafaktiske situasjonen i fravær av statsstøtte. Den korrekte kontrafaktiske situasjonen skal være kostnaden for en teknisk sammenlignbar investering som gir et lavere miljøvernnivå (som tilsvarer obligatoriske fellesskapsstandarter dersom slike finnes), og som sannsynligvis vil kunne gjennomføres også uten støtte («referanseinvestering»). Med teknisk sammenlignbar investering menes en investering med samme produksjonskapasitet og alle andre tekniske kjennetegn (unntatt de som er direkte knyttet til tilleggsinvesteringen for miljøvern). I tillegg må en slik referanseinvestering fra et forretningsståsted være et troverdig alternativ til investeringen som er under vurdering.

7. Den støtteberettigede investeringen skal bestå av en investering i materielle og/eller immaterielle eiendeler.

8. Når det gjelder investeringer med sikte på å oppnå et miljøvernnivå som er høyere enn fellesskapsstandarter, skal den kontrafaktiske situasjonen velges på følgende måte:

- a) Dersom foretaket tilpasser seg nasjonale standarder som er vedtatt i fravær av fellesskapsstandarter, skal de støtteberettigede kostnadene bestå av de ekstra investeringskostnadene som er nødvendige for å oppnå det miljøvernnivå som kreves i henhold til de nasjonale standardene.
- b) Dersom foretaket tilpasser seg eller går lenger enn nasjonale standarder som er strengere enn de gjeldende fellesskapsstandarter, eller går lenger enn fellesskapsstandarter, skal de støtteberettigede kostnadene bestå av de ekstra investeringskostnadene som er nødvendige for å oppnå et miljøvernnivå som er høyere enn det nivå som kreves i henhold til fellesskapsstandarter. De investeringskostnadene som behøves for å oppnå det miljøvernnivå som kreves i henhold til fellesskapsstandarter, skal ikke være støtteberettigede.
- c) Dersom det ikke er fastsatt standarder, skal de støtteberettigede kostnadene bestå av de investeringskostnadene som er nødvendige for å oppnå et høyere miljøvernnivå enn det aktuelle foretaket eller foretakene ville oppnådd uten miljøstøtte.

9. Støtte til investeringer knyttet til håndtering av avfall fra andre foretak skal ikke unntas i henhold til denne artikkel.

#### *Artikkel 19*

#### **Støtte til anskaffelse av nye transportmidler som går lenger enn fellesskapsstandarter, eller som hever miljøvernnivået i fravær av fellesskapsstandarter**

1. Investeringsstøtte til anskaffelse av nye transportmidler som gjør det mulig for foretak i transportsektoren å gå lenger enn fellesskapsstandarter for miljøvern, eller heve miljøvernnivået i fravær av fellesskapsstandarter, skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene fastsatt i nr. 2, 3 og 4 i denne artikkel er oppfylt.

2. Den investeringen det gis støtte til, skal oppfylle vilkåret fastsatt i artikkel 18 nr. 2.

3. Støtte til anskaffelse av nye transportmidler til transport på vei, jernbane, innlands vannvei og til sjøtransport, som overholder vedtatte fellesskapsstandarter, skal unntas dersom anskaffelsene foretas før fellesskapsstandarter trer i kraft og, når disse standardene er blitt obligatoriske, ikke brukes med tilbakevirkende kraft på transportmidler som allerede er kjøpt.



4. Støtte til ombygging av eksisterende transportmidler av miljøvern hensyn skal unntas dersom de eksisterende transportmidlene oppgraderes til miljøstandarder som ennå ikke hadde trådt i kraft da transportmidlene ble tatt i bruk, eller dersom transportmidlene ikke omfattes av miljøstandarder.

5. Støtteandelen skal ikke overstige 35 % av de støtteberettigede kostnadene.

Støtteandelen kan imidlertid økes med 20 prosentpoeng for støtte til små bedrifter og med 10 prosentpoeng for støtte til mellomstore bedrifter.

6. De støtteberettigede kostnadene skal være de ekstra investeringskostnadene som er nødvendige for å nå et miljøvernnivå som er høyere enn det nivået som kreves i henhold til fellesskapsstandardene.

De støtteberettigede kostnadene skal beregnes som fastsatt i artikkel 18 nr. 6 og 7, og uten hensyn til driftsfordeler eller driftskostnader.

#### *Artikkel 20*

##### **Støtte til små og mellomstore bedrifter for tidlig tilpasning til framtidige fellesskapsstandarder**

1. Støtte som gjør det mulig for små og mellomstore bedrifter å oppfylle fellesskapsstandarder som hever miljøvernnivået, men som ennå ikke har trådt i kraft, skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2, 3 og 4 i denne artikkel er oppfylt.

2. Fellesskapsstandardene skal være vedtatt og investeringen skal være gjennomført og fullført minst ett år før den dato den aktuelle standarden trer i kraft.

3. Støtteandelen skal ikke overstige 15 % av de støtteberettigede kostnadene for små bedrifter og 10 % av de støtteberettigede kostnadene for mellomstore bedrifter, dersom gjennomføringen og fullføringen finner sted tidligere enn tre år før den dato standarden trer i kraft, og 10 % for små bedrifter dersom gjennomføringen og fullføringen finner sted mellom ett og tre år før den dato standarden trer i kraft.

4. De støtteberettigede kostnadene skal være de ekstra investeringskostnadene som er nødvendige for å oppnå det miljøvernnivå som kreves i henhold til fellesskapsstandardene, sammenlignet med det nåværende miljøvernnivået som var påkrevd før denne standarden trådte i kraft.

De støtteberettigede kostnadene skal beregnes som fastsatt i artikkel 18 nr. 6 og 7, og uten hensyn til driftsfordeler eller driftskostnader.

#### *Artikkel 21*

##### **Støtte til miljøinvestering i energiøkonomiseringstiltak**

1. Støtte til miljøinvesteringer som gjør det mulig for foretak å oppnå energiøkonomisering, skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at den oppfyller

a) vilkårene i nr. 2 og 3 i denne artikkel eller

b) vilkårene i nr. 4 og 5 i denne artikkel.

2. Støtteandelen skal ikke overstige 60 % av de støtteberettigede kostnadene.

Støtteandelen kan imidlertid økes med 20 prosentpoeng for støtte til små bedrifter og med 10 prosentpoeng for støtte til mellomstore bedrifter.

3. De støtteberettigede kostnadene skal være de ekstra investeringskostnadene som er nødvendige for å oppnå energiøkonomisering som overstiger det nivået som kreves i henhold til fellesskapsstandardene.

De støtteberettigede kostnadene skal beregnes som angitt i artikkel 18 nr. 6 og 7.

De støtteberettigede kostnadene skal beregnes med fradrag av eventuelle driftsfordeler og driftskostnader knyttet til tilleggsinvesteringen for energiøkonomisering som oppstår i løpet av de første tre årene av investeringens levetid for små og mellomstore bedrifter, de første fire årene for store foretak som ikke inngår i ordningen for handel med utslippskvoter for CO<sub>2</sub> i Unionen og de første fem årene for foretak som inngår i ordningen for handel med utslippskvoter for CO<sub>2</sub> i Unionen. Når det gjelder store foretak, kan dette tidsrommet reduseres til de første tre årene av investeringens levetid, dersom det kan påvises at investeringens avskrivningstid ikke overstiger tre år.

Beregningene av de støtteberettigede kostnadene skal attesteres av en ekstern revisor.

4. Støtteandelen skal ikke overstige 20 % av de støtteberettigede kostnadene.

Støtteandelen kan imidlertid økes med 20 prosentpoeng for støtte til små bedrifter, og med 10 prosentpoeng for støtte til mellomstore bedrifter.



5. De støtteberettigede kostnadene skal beregnes som fastsatt i artikkel 18 nr. 6 og 7, og uten hensyn til driftsfordeler eller driftskostnader.

#### *Artikkel 22*

##### **Støtte til miljøinvestering i høyeffektiv kraftvarme**

1. Støtte til miljøinvestering i høyeffektiv kraftvarme skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2, 3 og 4 i denne artikkel er oppfylt.

2. Støtteandelen skal ikke overstige 45 % av de støtteberettigede kostnadene.

Støtteandelen kan imidlertid økes med 20 prosentpoeng for støtte til små bedrifter og med 10 prosentpoeng for støtte til mellomstore bedrifter.

3. De støtteberettigede kostnadene skal være de ekstra investeringskostnadene som er nødvendige for å oppnå et anlegg for høyeffektiv kraftvarme sammenlignet med referanseinvesteringen. De støtteberettigede kostnadene skal beregnes som fastsatt i artikkel 18 nr. 6 og 7, og uten hensyn til driftsfordeler eller driftskostnader.

4. En ny kraftvarmeeinheit skal alt i alt føre til primærenergiøkonomisering sammenlignet med separat produksjon som fastsatt i direktiv 2004/8/EF og vedtak 2007/74/EF. En forbedring av en eksisterende kraftvarmeeinheit eller ombygging av et eksisterende kraftverk til en kraftvarmeeinheit skal føre til primærenergiøkonomisering sammenlignet med utgangssituasjonen.

#### *Artikkel 23*

##### **Støtte til miljøinvestering for fremming av energi fra fornybare energikilder**

1. Støtte til miljøinvestering for fremming av energi fra fornybare energikilder skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2, 3 og 4 i denne artikkel er oppfylt.

2. Støtteandelen skal ikke overstige 45 % av de støtteberettigede kostnadene.

Støtteandelen kan imidlertid økes med 20 prosentpoeng for støtte til små bedrifter og med 10 prosentpoeng for støtte til mellomstore bedrifter.

3. De støtteberettigede kostnadene skal være støtemottakerens merkostnader sammenlignet med et konvensjonelt kraftverk eller med et konvensjonelt varmesystem med samme kapasitet når det gjelder effektiv energiproduksjon.

De støtteberettigede kostnadene skal beregnes som fastsatt i artikkel 18 nr. 6 og 7, og uten hensyn til driftsfordeler eller driftskostnader.

4. Støtte til miljøinvestering i produksjon av biodrivstoff skal unntas bare i den grad investeringene det gis støtte til brukes utelukkende til produksjon av bærekraftig drivstoff.

#### *Artikkel 24*

##### **Støtte til miljøvernundersøkelser**

1. Støtte til undersøkelser direkte knyttet til investeringene nevnt i artikkel 18, investeringer i energiøkonomiserings tiltak på vilkårene fastsatt i artikkel 21 og investeringer for fremming av energi fra fornybare energikilder på vilkårene fastsatt i artikkel 23 skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten i henhold til traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2 og 3 i denne artikkel er oppfylt.

2. Støtteandelen skal ikke overstige 50 % av de støtteberettigede kostnadene.

Støtteandelen kan imidlertid økes med 20 prosentpoeng for undersøkelser som er foretatt på vegne av små bedrifter og med 10 prosentpoeng for studier som er foretatt på vegne av mellomstore bedrifter.

3. De støtteberettigede kostnadene skal være kostnadene for undersøkelsen.

#### *Artikkel 25*

##### **Støtte i form av nedsatte miljøavgifter**

1. Støtteordninger for miljøvern i form av nedsatte miljøavgifter som oppfyller vilkårene i direktiv 2003/96/EF, skal være forenlige med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2 og 3 i denne artikkel er oppfylt.

2. Den som bevilges nedsatte avgifter, skal betale minst den minste avgiftssatsen i Fellesskapet fastsatt i direktiv 2003/96/EF.

3. Nedsatte avgifter skal bevilges for et tidsrom på høyst ti år. Etter en slik tiårsperiode skal medlemsstatene på nytt vurdere om de aktuelle støttetiltakene er hensiktsmessige.

#### *AVSNITT 5*

### **Støtte til rådgivning til små og mellomstore bedrifter og til små og mellomstore bedrifters deltaking på messer**

#### *Artikkel 26*

### **Støtte til rådgivningstjenester til små og mellomstore bedrifter**

1. Støtte til rådgivningstjenester til små og mellomstore bedrifter skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2 og 3 i denne artikkel er oppfylt.

2. Støtteandelen skal ikke overstige 50 % av de støtteberettigede kostnadene.

3. De støtteberettigede kostnadene skal være rådgivningskostnadene for tjenester som ytes av eksterne rådgivere.

Det skal ikke dreie seg om tjenester som ytes løpende eller jevnlig, og de skal ikke være knyttet til bedriftens ordinære driftsutgifter som rutinemessig skatterådgivning, rutinemessig juridisk bistand eller reklame.

#### *Artikkel 27*

### **Støtte til små og mellomstore bedrifters deltaking på messer**

1. Støtte til små og mellomstore bedrifters deltaking på messer skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2 og 3 i denne artikkel er oppfylt.

2. Støtteandelen skal ikke overstige 50 % av de støtteberettigede kostnadene.

3. De støtteberettigede kostnadene skal være kostnadene som påløper for å leie, bygge og drive en stand for en bedrift som deltar på en messe eller utstilling for første gang.

#### *AVSNITT 6*

### **Støtte i form av risikokapital**

#### *Artikkel 28*

### **Definisjoner**

I dette avsnitt menes med:

1. «egenkapital» eierandel i et foretak representert ved de aksjer som er utstedt til investorene,

2. «egenkapitallignende midler» finansielle instrumenter med en avkastning for eieren som hovedsakelig bygger på resultatet til målforetaket, og som er usikret ved mislighold,

3. «privat egenkapital» investering med privat egenkapital (i motsetning til offentlig) eller investering med egenkapitallignende midler i foretak som ikke er børsnotert, herunder risikokapital,

4. «såkornkapital» finansiering av undersøkelse, vurdering og utvikling av et nytt konsept før oppstartsfasen,

5. «startkapital» finansiering av produktutvikling og innledende markedsføring for foretak som ennå ikke har solgt sitt produkt eller sin tjeneste kommersielt, og som ennå ikke har noe overskudd,

6. «ekspansjonskapital» finansiering av et foretaks vekst og utvidelse, uansett om det har nullresultat eller går med overskudd, med henblikk på økt produksjonskapasitet, markeds- eller produktutvikling eller på å gi økt arbeidskapital,

7. «avviklingsstrategi» strategien til et risikokapitalfond eller fond av privat egenkapital for avvikling av holdingselskaper i henhold til en plan for å oppnå størst mulig avkastning, herunder salg, avskrivninger, tilbakebetaling av preferanseaksjer/lån, salg til en annen risikokapitalinvestor, salg til en finansinstitusjon og salg gjennom tilbud til offentligheten, herunder innledende offentlig tegning,

8. «målforetak» et foretak som en investor eller et investeringsfond vurderer å investere i.

#### *Artikkel 29*

### **Støtte i form av risikokapital**

1. Støtteordninger i form av risikokapital for små og mellomstore bedrifter skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2-8 i denne artikkel er oppfylt.

2. Risikokapitaltiltaket skal ta form av deltaking i et overskuddsdrevet investeringsfond av privat egenkapital som forvaltes på kommersielt grunnlag.

3. Delinvesteringene som investeringsfondet skal foreta, skal ikke overstige 1,5 millioner euro per målforetak i løpet av et tidsrom på 12 måneder.

4. For små og mellomstore bedrifter i støtteområdene og for små og mellomstore bedrifter utenfor støtteområdene skal risikokapitaltiltaket begrenses til såkornkapital, startkapital og/eller ekspansjonskapital. For mellomstore bedrifter utenfor støtteområdene skal risikokapitaltiltaket begrenses til såkornkapital og/eller startkapital, og skal ikke omfatte ekspansjonskapital.

5. Minst 70 % av det samlede budsjettet for investeringsfondets investeringer i små og mellomstore bedrifter, skal bestå av egenkapital eller egenkapitaltillignende midler.

6. Minst 50 % av investeringsfondenes finansiering skal komme fra private investorer. Når det gjelder investeringsfond som har utelukkende små og mellomstore bedrifter i støtteområdet som målforetak, skal minst 30 % av finansieringen komme fra private investorer.

7. For å sikre at risikotiltaket er overskuddsdrevet, skal følgende vilkår være oppfylt:

- a) Hver investering skal ha en forretningsplan som inneholder nærmere opplysninger om produkt-, salgs- og lønnsomhetsutviklingen, en forhåndsvurdering av prosjektets levedyktighet, og
- b) hver investering skal dessuten ha en klar og realistisk avviklingsstrategi.

8. For å sikre at investeringsfondet forvaltes på kommersielt grunnlag, skal følgende vilkår være oppfylt:

- a) Det skal foreligge en avtale mellom en profesjonell fondsforvalter og fondets deltakere om at forvalterens vederlag er resultatbasert, og om fondets mål og den forslåtte tidsplanen for investeringene.
- b) Private investorer skal være representert i beslutningstakingen, for eksempel gjennom en investorkomité eller en rådgivende komité.
- c) Fondene skal forvaltes etter beste praksis og under offentlig tilsyn.

#### AVSNITT 7

### Støtte til forskning og utvikling og nyskaping

#### Artikkel 30

#### Definisjoner

I dette avsnitt menes med:

- 1. «forskningsorganisasjon» en enhet, for eksempel et universitet eller et forskningsinstitutt, uavhengig av rettslig status (offentlig- eller privatrettslig) eller finansieringsmåte,

som har som hovedmål å utøve grunnforskning, industriell forskning eller eksperimentell utvikling og spre sine resultater gjennom undervisning, publisering eller teknologioverføring. All fortjeneste skal reinvesteres i disse virksomhetene, i spredningen av resultater eller i undervisning. Foretak som kan utøve innflytelse på en slik organisasjon, for eksempel i egenskap av aksjeeiere eller medlemmer av organisasjonen, skal ikke ha særskilt adgang til organisasjonens forskningskapasitet eller forskningsresultater,

- 2. «grunnforskning» eksperimentelt eller teoretisk arbeid som fortrinnsvis utføres med sikte på tilegnelse av ny kunnskap om de underliggende årsaker til fenomener og observerbare fakta, uten henblikk på direkte praktisk anvendelse,
- 3. «industriell forskning» planlagt forskning eller kritisk undersøkelse med sikte på tilegnelse av ny kunnskap og nye ferdigheter for å utvikle nye produkter, prosesser eller tjenester, eller med sikte på en betydelig forbedring av eksisterende produkter, prosesser eller tjenester. Dette omfatter utforming av komponenter til sammensatte systemer som er nødvendige for den industrielle forskningen, særlig for validering av allmenn teknologi, unntatt prototyper,
- 4. «eksperimentell utvikling» tilegnelse, kombinerende, utforming og bruk av eksisterende vitenskapelige, teknologiske, forretningsmessige og andre relevante kunnskaper og ferdigheter for å utarbeide planer, prosjekter eller tegninger til nye, endrede eller forbedrede produkter, prosesser eller tjenester. Dette kan for eksempel også omfatte annen virksomhet som tar sikte på begrepsmessig definisjon, planlegging og dokumentasjon av nye produkter, prosesser og tjenester. Denne virksomheten kan omfatte utarbeiding av utkast, tegninger og planer eller annen dokumentasjon, forutsatt at de ikke er beregnet på kommersiell bruk.

Den omfatter dessuten utvikling av kommersielt anvendelige prototyper og forsøksprosjekter, dersom prototypen nødvendigvis er det endelige kommersielle produktet, og dersom det er for dyrt å produsere prototypen for bruk bare til demonstrasjon og validering. Dersom demonstrasjons- eller forsøksprosjekter brukes kommersielt på et senere tidspunkt, skal all inntekt av slik bruk trekkes fra de støtteberettigede kostnadene.

Eksperimentell produksjon og prøving av produkter, prosesser og tjenester skal også være støtteberettiget, forutsatt at de ikke kan brukes eller endres for å brukes til industrielle eller kommersielle formål.

Eksperimentell utvikling skal ikke omfatte rutinemessige eller regelmessige endringer av produkter, produksjonslinjer, produksjonsprosesser, eksisterende tjenester eller annen pågående virksomhet, selv om slike endringer kan innebære forbedringer,

5. «høyt kvalifisert personale» forskere, ingeniører, formgivere og markedssjefer med høyere utdanning og minst fem års relevant yrkeserfaring. Doktorgradsutdanning kan telle som relevant yrkeserfaring.
6. «utlån» personales midlertidige arbeid hos en støttemottaker i et begrenset tidsrom, hvoretter personalet har rett til å vende tilbake til sin tidligere arbeidsgiver.

### Artikkel 31

#### Støtte til forsknings- og utviklingsprosjekter

1. Støtte til forsknings- og utviklingsprosjekter skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2-5 i denne artikkel er oppfylt.

2. Den delen av forsknings- og utviklingsprosjektet det gis støtte til, skal i sin helhet omfattes av en av følgende forskningskategorier:

- a) grunnforskning,
- b) industriell forskning,
- c) eksperimentell utvikling.

Når et prosjekt omfatter ulike oppgaver, skal det for hver oppgave fastsettes om den omfattes av en av ovennevnte kategorier, eller om den ikke omfattes av noen av kategoriene.

3. Støtteandelen skal ikke overstige

- a) 100 % av de støtteberettigede kostnadene for grunnforskning,
- b) 50 % av de støtteberettigede kostnadene for industriell forskning,
- c) 25 % av de støtteberettigede kostnadene for eksperimentell utvikling.

Støtteandelen skal fastsettes for hver støttemottaker, også i samarbeidsprosjekter som fastsatt i nr. 4 bokstav b) i).

Når det gjelder støtte til et forsknings- og utviklingsprosjekt som utføres i samarbeid mellom forskningsorganisasjoner og foretak, kan den kombinerte støtten som kommer fra direkte statsstøtte til et særskilt prosjekt og fra bidrag fra forskningsorganisasjoner, i den grad de utgjør støtte, ikke overstige de gjeldende støtteandelene for hvert foretak som mottar støtte.

4. Støtteandelene for industriell forskning og eksperimentell utvikling som er fastsatt i nr. 3, kan økes på følgende måte:

a) Når støtten gis til små og mellomstore bedrifter, kan støtteandelen økes med ti prosentpoeng for mellomstore bedrifter og 20 prosentpoeng for små bedrifter.

b) En bonus på 15 prosentpoeng kan tilføyes opptil en største støtteandel på 80 % av de støtteberettigede kostnadene dersom

i) prosjektet omfatter reelt samarbeid mellom minst to uavhengige bedrifter og følgende vilkår er oppfylt:

– ingen bedrift bærer mer enn 70 % av de støtteberettigede kostnadene for samarbeidsprosjektet,

– prosjektet omfatter samarbeid med minst én liten eller mellomstor bedrift eller gjennomføres i minst to forskjellige medlemsstater, eller

ii) prosjektet omfatter reelt samarbeid mellom et foretak og en forskningsorganisasjon og følgende vilkår er oppfylt:

– forskningsorganisasjonen bærer minst 10 % av de støtteberettigede prosjektkostnadene, og

– forskningsorganisasjonen har rett til å offentliggjøre resultatene av forskningsprosjektene i den grad de stammer fra forskning som er utført av den organisasjonen eller,

iii) når det gjelder industriell forskning, prosjekteresultatene spres gjennom tekniske og vitenskapelige konferanser eller gjennom offentliggjøring i vitenskapelige eller tekniske tidsskrifter eller i åpne registre (databaser med rå forskningsdata som alle kan få tilgang til), eller gjennom programvare med gratis eller åpen kildekode.

Ved anvendelse av ovennevnte bokstav b) i) og ii) skal underleverandøravtaler ikke anses som reelt samarbeid.

5. Følgende kostnader skal være støtteberettigede:

- a) Personalkostnader (forskere, teknikere og annet hjelpepersonale i den grad de deltar i forskningsprosjektet).
- b) Kostnader til instrumenter og utstyr i den grad og i det tidsrom de anvendes i forskningsprosjektet. Dersom slike instrumenter og slikt utstyr ikke anvendes i forskningsprosjektet i hele sin levetid, skal bare de avskrivningskostnader som tilsvarer forskningsprosjektets varighet, beregnet i samsvar med god regnskapspraksis, anses som støtteberettigede.
- c) Kostnader til bygninger og grunn i den grad og i det tidsrom de anvendes i forskningsprosjektet. Når det gjelder bygninger, skal bare de avskrivningskostnader som tilsvarer prosjektets varighet, beregnet i samsvar med god regnskapspraksis, anses som støtteberettigede. Når det gjelder grunn, skal kostnader til kommersiell overdragelse eller faktisk påløpte kapitalkostnader være støtteberettigede.
- d) Kostnader til kontraktsforskning, teknisk kunnskap og patenter kjøpt eller lisensiert fra eksterne kilder til markedspris, når transaksjonen gjennomføres på vanlige konkurransevilkår og uten noen form for stilltiende avtaler, samt kostnader til rådgivningstjenester og lignende tjenester som utelukkende anvendes i forbindelse med forskningsvirksomheten.
- e) Ytterligere diverse kostnader som er direkte knyttet til forskningsprosjektet.
- f) Andre driftskostnader, herunder materialkostnader, forsyninger og lignende produkter som er direkte knyttet til forskningsvirksomheten.

6. Alle støtteberettigede kostnader skal henføres til en særskilt forsknings- og utviklingskategori.

#### *Artikkel 32*

##### **Støtte til tekniske forundersøkelser**

1. Støtte til tekniske forundersøkelser forut for industriell forskning eller eksperimentell utvikling skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2 og 3 i denne artikkel er oppfylt.
2. Støtteandelen skal ikke overstige:
  - a) For små og mellomstore bedrifter: 75 % av de støtteberettigede kostnadene for undersøkelser forut for industriell forskningsvirksomhet og 50 % av de støtteberettigede kostnadene for undersøkelser forut for eksperimentell utviklingsvirksomhet.

- b) For store foretak: 65 % av de støtteberettigede kostnadene for undersøkelser forut for industriell forskningsvirksomhet og 40 % av de støtteberettigede kostnadene for undersøkelser forut for eksperimentell utviklingsvirksomhet.

3. De støtteberettigede kostnadene skal være kostnadene for undersøkelsen.

#### *Artikkel 33*

##### **Støtte til små og mellomstore bedrifters kostnader knyttet til industrielle eiendomsretter**

1. Støtte til små og mellomstore bedrifter for kostnader i forbindelse med å oppnå og validere patenter og andre industrielle eiendomsretter skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2 og 3 i denne artikkel er oppfylt.
2. Støtteandelen skal ikke overstige støtteandelen fastsatt i artikkel 31 nr. 3 og 4 til forsknings- og utviklingsprosjekter i forbindelse med den forskningsvirksomheten som først gav opphav til de aktuelle industrielle eiendomsrettene.
3. Følgende kostnader skal være støtteberettigede:
  - a) Alle kostnader forut for tildelingen av rettigheten i første jurisdiksjon, herunder kostnader knyttet til utarbeiding, inngivelse og oppfølging av søknaden så vel som kostnader for å fornye søknaden før rettigheten er tildelt.
  - b) Kostnader i forbindelse med oversetting samt andre kostnader for å få tildelt rettigheten eller få den godkjent i andre jurisdiksjoner.

- c) Kostnader for å forsvare rettighetens gyldighet under den formelle behandlingen av søknaden, og mulige innsigelsesprosedyrer, også når slike kostnader påløper etter at rettigheten er tildelt.

#### *Artikkel 34*

##### **Støtte til forskning og utvikling i landbruks- og fiskerisektoren**

1. Støtte til forskning og utvikling i forbindelse med produktene oppført i vedlegg I til traktaten skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2-7 i denne artikkel er oppfylt.
2. Støtten skal være av interesse for alle aktører i den aktuelle sektor eller undersektor.



3. Før forskningen påbegynnes skal opplysninger om at forskningen vil bli utført og formålet med den offentliggjøres på Internett. Opplysningene skal omfatte et omtrentlig tidspunkt for de forventede resultatene, nettstedet der de vil bli offentliggjort, og opplysninger om at resultatene vil være tilgjengelige gratis.

Forskningsresultatene skal være tilgjengelige på Internett i minst fem år. De skal ikke offentliggjøres på Internett senere enn andre opplysninger som gjøres tilgjengelige for en særskilt organisasjon.

4. Støtten skal gis direkte til forskningsorganisasjonen og kan ikke omfatte direkte støtte som ikke er forskningsrelatert, til et foretak som produserer, behandler eller markedsfører landbruksvarer, eller omfatte prisstøtte til produsenter av slike produkter.

5. Støtteandelen skal ikke overstige 100 % av de støtteberettigede kostnadene.

6. De støtteberettigede kostnadene skal være de som angis i artikkel 31 nr. 5.

7. Støtte til forskning og utvikling i forbindelse med produktene oppført i vedlegg I til traktaten, og som ikke oppfyller vilkårene i denne artikkel, skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav c), og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i artikkel 30, 31 og 32 i denne forordning er oppfylt.

#### *Artikkel 35*

##### **Støtte til unge, nyskapende foretak**

1. Støtte til unge, nyskapende foretak skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2-5 i denne artikkel er oppfylt.

2. Støttemottakeren skal være et lite foretak som har eksistert i mindre enn seks år på tidspunktet for tildelingen av støtten.

3. Støttemottakerens kostnader til forskning og utvikling skal utgjøre minst 15 % av de samlede driftskostnadene i minst ett av de tre årene før støtten ble gitt eller, når det gjelder et nyopprettet foretak uten finansiell historie, i revisjonen av det inneværende regnskapsåret, som skal attesteres av en ekstern revisor.

4. Støttebeløpet skal ikke overstige én million euro.

Støttebeløpet skal imidlertid ikke overstige 1,5 millioner euro i regioner som omfattes av unntaket fastsatt i traktatens artikkel

87 nr. 3 bokstav a), og 1,25 millioner euro i regioner som omfattes av unntaket fastsatt i artikkel 87 nr. 3 bokstav c).

5. Støttemottakeren kan motta støtte bare én gang i det tidsrommet foretaket svarer til definisjonen av et ungt, nyskapende foretak.

#### *Artikkel 36*

##### **Støtte til rådgivnings- og støttetjenester i forbindelse med nyskaping**

1. Støtte til rådgivnings- og støttetjenester i forbindelse med nyskaping skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2-6 i denne artikkel er oppfylt.

2. Støttemottakeren skal være en liten eller mellomstor bedrift.

3. Støttebeløpet skal ikke overstige 200 000 per støttemottaker i et tidsrom på tre år.

4. Tjenesteyteren skal ha nasjonal eller europeisk sertifisering. Dersom tjenesteyteren ikke har nasjonal eller europeisk sertifisering, skal støtteandelen ikke overstige 75 % av de støtteberettigede kostnadene.

5. Støttemottakeren må bruke støtten til å kjøpe tjenestene til markedspris eller, dersom tjenesteyteren er en ideell organisasjon, til en pris som dekker kostnadene samt en rimelig margin.

6. Følgende kostnader skal være støtteberettigede:

a) Når det gjelder rådgivningstjenester i forbindelse med nyskaping, kostnadene knyttet til: ledelsesrådgivning, teknologisk bistand, teknologioverførings tjenester, opplæring, rådgivning i forbindelse med overtakelse, vern av og handel med immaterialrettigheter og lisensavtaler samt rådgivning om bruk av standarder.

b) Når det gjelder støttetjenester i forbindelse med nyskaping, kostnadene knyttet til: kontorer, databanker, fagbibliotek, markedsundersøkelser, laboratoriebruk, kvalitetsmerking, prøving og sertifisering.

#### *Artikkel 37*

##### **Støtte til lån av høyt kvalifisert personale**

1. Støtte til lån av høyt kvalifisert personale fra en forskningsorganisasjon eller et stort foretak til små eller mellomstore bedrifter skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2-5 i denne artikkel er oppfylt.



2. Det utlånte personale skal ikke erstatte annet personale, men skal ansettes i en nyopprettet funksjon i foretaket som mottar støtte, og skal ha vært ansatt i minst to år i den forskningsorganisasjonen eller det store foretaket som låner ut personalet.

Det utlånte personalet skal jobbe med forsknings- og utviklings- og nyskapingsevne i den lille eller mellomstore bedriften som mottar støtte.

3. Støtteandelen skal ikke overstige 50 % av de støtteberettigede kostnadene i et tidsrom på høyst tre år per foretak og per person som lånes.

4. De støtteberettigede kostnadene skal være alle personalkostnadene for å låne og sysselsette høyt kvalifisert personale, herunder kostnader for å bruke et rekrutteringsbyrå og til betaling av reisegodtgjøring til det utlånte personalet.

5. Denne artikkel får ikke anvendelse på rådgivningskostnadene nevnt i artikkel 26.

#### AVSNITT 8

### Opplæringsstøtte

#### Artikkel 38

#### Definisjoner

I dette avsnitt menes med:

1. «særskilt opplæring» opplæring som omfatter undervisning som direkte og hovedsakelig er knyttet til arbeidstakerens nåværende eller framtidige stilling i foretaket, og som gir kvalifikasjoner som ikke, eller bare i begrenset grad, kan benyttes i andre foretak eller på andre arbeidsområder,
2. «generell opplæring» opplæring som omfatter undervisning som ikke direkte eller hovedsakelig er knyttet til arbeidstakerens nåværende eller framtidige stilling i foretaket, men som gir kvalifikasjoner som hovedsakelig kan benyttes i andre foretak eller på andre arbeidsområder. Opplæring skal anses som «generell» dersom den for eksempel
  - a) organiseres i fellesskap av flere uavhengige bedrifter, eller dersom arbeidstakere fra forskjellige foretak kan ta del i opplæringen, eller
  - b) anerkjennes, attesteres eller godkjennes av offentlige myndigheter eller organer eller av andre organer eller institusjoner som er blitt tildelt den nødvendige myndighet av en medlemsstat eller av Fellesskapet.

#### Artikkel 39

### Opplæringsstøtte

1. Opplæringsstøtte skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2, 3 og 4 i denne artikkel er oppfylt.

2. Støtteandelen skal ikke overstige

- a) 25 % av de støtteberettigede kostnadene til særskilt opplæring, og
- b) 60 % av de støtteberettigede kostnadene til generell opplæring.

Støtteandelen kan imidlertid på følgende måte økes opptil høyst 80 % av de støtteberettigede kostnadene:

- a) Med ti prosentpoeng dersom opplæringen gis til funksjonshemmede eller vanskeligstilte arbeidstakere.
- b) Med ti prosentpoeng dersom støtten gis til mellomstore bedrifter, og med 20 prosentpoeng dersom støtten gis til små bedrifter.

Når det gis støtte til sjøtransportsektoren, kan støtteandelen være på 100 %, uansett om støtten gjelder særskilt eller generell opplæring, forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:

- a) Den som mottar opplæring, skal ikke være et aktivt medlem av besetningen, men skal være del av reservebesetningen om bord.
- b) Opplæringen skal skje om bord på skip som er registrert i Fellesskapet.

3. I de tilfeller der støtteprosjektet omfatter elementer fra både særskilt og generell opplæring som ikke kan skilles fra hverandre i beregningen av støtteandel, og i tilfeller der det ikke kan fastslås om opplæringsprosjektet gjelder særskilt eller generell opplæring, får de andelen som gjelder for særskilt opplæring, anvendelse.

4. Følgende kostnader ved et opplæringsprosjekt er støtteberettigede:

- a) Kostnader til opplæringspersonale.
- b) Reisekostnader for opplæringspersonale og opplæringsdeltakere, herunder innkvartering.
- c) Andre løpende utgifter som materiell og utstyr som er direkte knyttet til prosjektet.
- d) Avskrivning av verktøy og utstyr i den grad de er brukt utelukkende til opplæringsprosjektet.

e) Kostnader for veiledning og rådgivningstjenester i forbindelse med opplæringsprosjektet.

f) Personalkostnader for opplæringsdeltakere og generelle indirekte kostnader (administrasjonskostnader, leie, diverse kostnader) opptil et beløp som tilsvarer summen av de andre støtteberettigede kostnadene omhandlet i bokstav a)-e). Når det gjelder deltakernes personalkostnader, medregnes bare de timene som deltakerne faktisk deltar i opplæringen, etter fratrekk av eventuell produktiv tid.

#### AVSNITT 9

### **Støtte til vanskeligstilte og funksjonshemmede arbeidstakere**

#### Artikkel 40

#### **Støtte i form av lønns subsidier til rekruttering av vanskeligstilte arbeidstakere**

1. Støtteordninger i form av lønns subsidier til rekruttering av vanskeligstilte arbeidstakere skal være forenlige med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2-5 i denne artikkel er oppfylt.

2. Støtteandelen skal ikke overstige 50 % av de støtteberettigede kostnadene.

3. De støtteberettigede kostnadene skal være arbeidskraftkostnadene i et tidsrom på høyst 12 måneder etter rekrutteringen.

Dersom den aktuelle arbeidstakeren tilhører kategorien av svært vanskeligstilte arbeidstakere, skal de støtteberettigede kostnadene være arbeidskraftkostnadene i et tidsrom på høyst 24 måneder etter rekrutteringen.

4. Når rekrutteringen ikke fører til en nettoøkning i antall arbeidstakere sammenlignet med gjennomsnittet for de foregående 12 månedene i det aktuelle foretaket, skal stillingen eller stillingene ha blitt ledig(e) som følge av frivillig avgang, funksjonshemming, pensjonering på grunn av alder, frivillig reduksjon av arbeidstiden eller lovlig oppsigelse på grunn av forsømmelse, og ikke som følge av arbeidsmangel.

5. Bortsatt fra i tilfeller av lovlig oppsigelse på grunn av forsømmelse, skal den vanskeligstilte arbeidstakeren ha rett til fortsatt sysselsetting i et tidsrom som er fastsatt i relevant nasjonal lovgivning eller eventuelle tariffavtaler som regulerer arbeidsavtaler.

Dersom ansettelsestiden er kortere enn 12 måneder, eller eventuelt 24 måneder, skal støtten reduseres tilsvarende.

#### Artikkel 41

#### **Støtte i form av lønns subsidier til sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere**

1. Støtte i form av lønns subsidier til sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2-5 i denne artikkel er oppfylt.

2. Støtteandelen skal ikke overstige 75 % av de støtteberettigede kostnadene.

3. De støtteberettigede kostnadene skal være arbeidskraftkostnadene i det tidsrommet den funksjonshemmede arbeidstakeren har vært ansatt.

4. Når rekrutteringen ikke fører til en nettoøkning i antall arbeidstakere sammenlignet med gjennomsnittet for de foregående 12 månedene i det aktuelle foretaket, skal stillingen eller stillingene ha blitt ledig(e) som følge av frivillig avgang, funksjonshemming, pensjonering på grunn av alder, frivillig reduksjon av arbeidstiden eller lovlig oppsigelse på grunn av forsømmelse, og ikke som følge av arbeidsmangel.

5. Bortsatt fra i tilfeller av lovlig oppsigelse på grunn av forsømmelse, skal arbeidstakere ha rett til fortsatt sysselsetting i et tidsrom som er fastsatt i relevant nasjonal lovgivning eller eventuelle tariffavtaler som regulerer arbeidsavtaler.

Dersom ansettelsestiden er kortere enn 12 måneder, skal støtten reduseres tilsvarende.

#### Artikkel 42

#### **Støtte beregnet på å kompensere for tilleggskostnadene ved sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere**

1. Støtte beregnet på å kompensere for tilleggskostnadene ved sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2 og 3 i denne artikkel er oppfylt.

2. Støtteandelen skal ikke overstige 100 % av de støtteberettigede kostnadene.

3. De støtteberettigede kostnadene skal være andre kostnader enn arbeidskraftkostnadene som omfattes av artikkel 41, som kommer i tillegg til de som foretaket ville hatt dersom de hadde sysselsatt arbeidstakere som ikke var funksjonshemmede, i det tidsrommet den berørte arbeidstakeren er sysselsatt.

Følgende kostnader skal være støtteberettigede:

- a) Kostnader for å tilpasse lokalene.
- b) Kostnader for den tiden ansatte bruker utelukkende på å bistå de funksjonshemmede arbeidstakerne.
- c) Kostnader til tilpasning eller kjøp av utstyr, eller til å kjøpe og validere programvare som skal brukes av funksjonshemmede arbeidstakere, herunder tilpasset teknologisk utstyr eller teknologiske hjelpemidler, som kommer i tillegg til det som støttemottakeren ville hatt ved sysselsetting av en person som ikke var funksjonshemmet.
- d) Når støttemottakeren sørger for vernet arbeidsplass: kostnadene ved bygging, installering eller utvidelse av den aktuelle virksomheten, og eventuelle administrasjons- og transportkostnader som kan tilskrives sysselsettingen av funksjonshemmede arbeidstakere.

### KAPITTEL III

#### SLUTTBESTEMMELSER

##### *Artikkel 43*

##### **Oppheving**

Forordning (EF) nr. 1628/2006 oppheves.

Henvisninger til den opphevede forordningen og til forordning (EF) nr. 68/2001, forordning (EF) nr. 70/2001 og forordning (EF) nr. 2204/2002 skal anses som henvisninger til denne forordning.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 6. august 2008.

##### *Artikkel 44*

##### **Overgangsbestemmelser**

1. Denne forordning får anvendelse på individuell støtte som gis før forordningen trer i kraft, dersom støtten oppfyller alle vilkårene fastsatt i denne forordning med unntak av artikkel 9.

2. Støtte som gis før 31. desember 2008, som ikke oppfyller vilkårene fastsatt i denne forordning, men som oppfyller vilkårene fastsatt i forordning (EF) nr. 68/2001, forordning (EF) nr. 70/2001, forordning (EF) nr. 2204/2002 eller forordning (EF) nr. 1628/2006, skal være forenlig med det felles marked og unntas fra meldingsplikten i traktatens artikkel 88 nr. 3.

All annen støtte som gis før denne forordning trer i kraft, som verken oppfyller vilkårene i denne forordning eller vilkårene i forordningene nevnt i første ledd, skal vurderes av Kommisjonen i samsvar med relevante rammeregler, retningslinjer og meldinger.

3. Ved utløpet av denne forordnings gyldighetstid skal støtteordninger som er unntatt ved denne forordning, fortsatt være unntatt i en tilpasningsperiode på seks måneder, med unntak av regionale støtteordninger. Unntaket for regionale støtteordninger skal utløpe samtidig med de godkjente regionstøttekartene.

##### *Artikkel 45*

##### **Ikrafttreddelse og anvendelse**

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse til 31. desember 2013.

*For Kommisjonen*

Neelie KROES

*Medlem av Kommisjonen*

*VEDLEGG I***Definisjon av små og mellomstore bedrifter***Artikkel 1***Bedrift**

Som bedrift anses enhver enhet som utøver en økonomisk virksomhet, uansett juridisk form. Dette omfatter særlig selvstendig næringsdrivende og familieforetak som utøver håndverksvirksomhet eller annen virksomhet, og interessentskap eller foreninger som regelmessig deltar i en økonomisk virksomhet.

*Artikkel 2***Antall ansatte og verditerskler som definisjon av ulike bedriftskategorier**

1. Kategorien svært små, små og mellomstore bedrifter (SMB) omfatter bedrifter som sysselsetter færre enn 250 personer, og som har en årsomsetning som ikke overstiger 50 millioner euro, og/eller en samlet årsbalanse som ikke overstiger 43 millioner euro.
2. Innenfor kategorien små og mellomstore bedrifter defineres en liten bedrift som et foretak som sysselsetter færre enn 50 personer, og som har en årsomsetning og/eller årsbalanse som ikke overstiger 10 millioner euro.
3. Innenfor kategorien små og mellomstore bedrifter defineres en svært liten bedrift som et foretak som sysselsetter færre enn 10 personer, og som har en årsomsetning og/eller årsbalanse som ikke overstiger 2 millioner euro.

*Artikkel 3***Typer av bedrifter som tas i betraktning ved beregning av antall ansatte og finansielle beløp**

1. «Uavhengig bedrift» er en bedrift som ikke er klassifisert som partnerbedrift i henhold til nr. 2, eller som tilknyttet bedrift i henhold til nr. 3.
2. «Partnerbedrift» er alle bedrifter som ikke er klassifisert som tilknyttede bedrifter i henhold til nr. 3, og som det er følgende forbindelse mellom: en bedrift (bedrift som befinner seg i et tidligere ledd i omsetningskjeden) som alene eller i fellesskap med en eller flere tilknyttede bedrifter i henhold til nr. 3, har 25 % eller mer av kapitalen eller stemmerettene i en annen bedrift (som befinner seg i et senere ledd i omsetningskjeden).

En bedrift kan imidlertid betegnes som uavhengig, dvs. uten partnerbedrift, selv om terskelen på 25 % nås eller overstiges av følgende investorer, forutsatt at disse investorene verken enkeltvis eller i fellesskap er tilknyttet, i henhold til nr. 3, den berørte bedriften:

- a) Offentlige investeringsselskaper, venture-selskaper, fysiske personer eller grupper av enkeltpersoner som regelmessig utøver virksomhet som risikokapitalinvestorer som investerer egenkapital i ikke-børsnoterte foretak (private investorer), forutsatt at samlet investering for disse private investorene i samme foretak er mindre enn 1 250 000 euro.
  - b) Universiteter eller sentre for ideell forskning.
  - c) Institusjonelle investorer, herunder fond for regionutvikling.
  - d) Selvstendige lokale myndigheter med et årlig budsjett på mindre enn 10 millioner euro og færre enn 5 000 innbyggere.
3. «Tilknyttet bedrift» er bedrifter som har en av følgende forbindelser med hverandre:
    - a) en bedrift sitter med flertallet av aksjeeiernes eller deltakernes stemmeretter i en annen bedrift,
    - b) en bedrift har rett til å utpeke eller fjerne et flertall av medlemmene av administrasjons-, ledelses- eller kontrollorganet i en annen bedrift,
    - c) en bedrift har rett til å ha dominerende innflytelse på en annen bedrift i henhold til en kontrakt inngått med den bedriften eller i henhold til en bestemmelse i dens vedtekter,
    - d) en bedrift som er aksjeeier eller deltaker i en annen bedrift, kontrollerer alene i henhold til en avtale med andre aksjeeiere eller deltakere i denne bedriften et flertall av aksjeeiernes eller deltakernes stemmeretter i denne bedriften.

En dominerende innflytelse anses ikke å foreligge dersom investorene nevnt i nr. 2 annet ledd ikke direkte eller indirekte deltar i forvaltningen av den berørte bedriften, med forbehold for deres rettigheter som aksjeeiere.

Bedrifter som opprettholder noen av de forbindelsene som beskrives i første ledd, gjennom en eller flere andre bedrifter, eller med en investor som nevnt i nr. 2, anses også for å være tilknyttet.

Bedrifter som opprettholder en eller flere slike forbindelser gjennom en fysisk person eller en gruppe fysiske personer som opptre i fellesskap, skal også anses som tilknyttede bedrifter dersom de utøver sin virksomhet eller en del av sin virksomhet i det samme relevante marked eller i tilgrensende markeder.

Som et «tilgrensende marked» anses markedet for et produkt eller en tjeneste som befinner seg på et umiddelbart foregående eller etterfølgende ledd i omsetningskjeden.

4. Unntatt i tilfellene nevnt i nr. 2 annet ledd kan et foretak ikke anses å tilhøre kategorien små og mellomstore bedrifter dersom 25 % eller mer av kapitalen eller stemmerettene direkte eller indirekte kontrolleres av ett eller flere offentlige organer enkeltvis eller i fellesskap.

5. Bedrifter kan avgi en erklæring om sin status som uavhengig bedrift, partnerbedrift eller tilknyttet bedrift, samt om opplysningene om tersklene fastsatt i artikkel 2. Erklæringen kan avgis selv om kapitalen er spredt på en slik måte at det ikke er mulig å fastslå nøyaktig hvem som eier den, og i så fall kan bedriften erklære i god tro at den har rimelig grunn til å anta at én enkelt bedrift eller flere innbyrdes tilknyttede bedrifter i fellesskap ikke eier 25 % eller mer av den. Slike erklæringer avgis med forbehold for de kontroller og undersøkelser som er fastsatt i nasjonale regler eller fellesskapsbestemmelser.

#### *Artikkel 4*

##### **Data som skal anvendes ved beregning av antall ansatte og finansielle beløp samt referanseperiode**

1. Dataene som skal anvendes ved beregning av antall ansatte og finansielle beløp, skal hentes fra siste godkjente regnskapsperiode og beregnes på årsbasis. De anvendes fra datoen for årsregnskapets avslutning. Beløpet som velges for omsetning, beregnes uten merverdiavgift (mva) og andre indirekte skatter.
2. Dersom en bedrift på datoen for årsregnskapets avslutning fastslår at den på årsbasis har over- eller underskredet det antallet ansatte eller de verdtersklene som er fastsatt i artikkel 2, fører dette til at svært små, små og mellomstore bedrifter får eller mister sin status bare dersom dette inntreffer i to år på rad.
3. For nyopprettede foretak som ennå ikke har foretatt noen regnskapsavslutning, skal dataene som anvendes være basert på et pålitelig overslag gjort i løpet av regnskapsåret.

#### *Artikkel 5*

##### **Antall ansatte**

Antall ansatte tilsvarer antall arbeidstenheter per år (årsverk), dvs. antall personer som har arbeidet heltid i den berørte bedriften eller for bedriftens regning i hele referanseåret. Arbeid utført av personer som ikke har arbeidet hele året, av personer som har arbeidet deltid, uansett varighet, og arbeid utført av sesongarbeidere beregnes som brøkdeler av årsverk. Som ansatte regnes:

- a) lønnstakere,
- b) personer som arbeider for bedriften, og som har en underordnet stilling i den og sidestilles med arbeidstakere i henhold til nasjonal lovgivning,
- c) disponerende eiere,
- d) deltakere som utøver regelmessig virksomhet i bedriften og får økonomiske fordeler fra bedriften.

Lærlinger eller studenter under yrkesrettet opplæring med lærlingkontrakt eller kontrakt om yrkesrettet opplæring medregnes ikke i antall ansatte. Fødselspermisjon eller foreldrepermisjon skal ikke medregnes.

*Artikkel 6***Utarbeiding av data for en bedrift**

1. For en uavhengig bedrift utarbeides dataene, herunder antall ansatte, utelukkende på grunnlag av denne bedriftens regnskaper.

2. For en bedrift som har partnerbedrifter eller tilknyttede bedrifter, blir dataene, herunder antall ansatte, utarbeidet på grunnlag av bedriftens regnskaper og andre opplysninger om bedriften eller, dersom slike foreligger, bedriftens konsoliderte regnskaper, eller de konsoliderte regnskapene bedriften inngår i ved konsolidering.

Til dataene nevnt i første ledd legges data om den berørte bedriftens eventuelle umiddelbart overordnede eller underordnede partnerbedrifter. Dataene skal legges sammen proporsjonalt med andelen av kapitalen eller stemmerettene (den høyeste av disse to prosentandelene). Ved gjensidige eierinteresser skal den høyeste prosentandelen anvendes.

Til dataene nevnt i første og annet ledd legges 100 % av dataene for enhver bedrift som er direkte eller indirekte knyttet til den berørte bedriften, og som ikke allerede inngår i regnskapene ved konsolidering.

3. Ved anvendelse av nr. 2 skal dataene for partnerbedriftene til den berørte bedriften hentes fra deres regnskaper og andre data, eventuelt i konsolidert form. Til disse legges 100 % av dataene for bedrifter som er knyttet til disse partnerbedriftene, med mindre deres regnskapsdata allerede inngår ved konsolidering.

Ved anvendelse av nevnte nr. 2 skal dataene for bedriftene som er knyttet til den berørte bedriften, hentes fra deres regnskaper og andre data, eventuelt i konsolidert form. Til disse legges proporsjonalt dataene for eventuelle partnerbedrifter til de tilknyttede bedriftene, som befinner seg på et umiddelbart foregående eller etterfølgende ledd i omsetningskjeden, med mindre de allerede inngår i det konsoliderte regnskapet i et forhold som minst tilsvarer den prosentandelen som er fastsatt i nr. 2 annet ledd.

4. Dersom antall ansatte i en gitt bedrift ikke framgår av de konsoliderte regnskapene, skal det beregnes ved å legge sammen dataene for denne bedriftens partnerbedrifter proporsjonalt og legge til dataene for de bedriftene den berørte bedriften er tilknyttet.

---



*VEDLEGG II***Skjema for framlegging i sammendrags form av opplysninger om støtte til forskning og utvikling i henhold til den utvidede rapporteringsplikten fastsatt i artikkel 9 nr. 4**

1. Støtte til (navnet på foretaket/foretakene som mottar støtten, små og mellomstore bedrifter eller ikke).
2. Støtteordningens referansenummer (Kommisjonens referansenummer for den eller de eksisterende ordninger som støtten gis etter):
3. Den eller de offentlige institusjoner som bevilger støtten (navn på og kontaktopplysninger til den eller de bevilgende myndigheter):
4. Medlemsstaten der prosjektet eller tiltaket som får støtte, gjennomføres:
5. Type prosjekt eller tiltak:
6. Kort beskrivelse av prosjektet eller tiltaket:
7. Eventuelle støtteberettigede kostnader (i euro):
8. Diskontert støttebeløp (brutto) i euro:
9. Støtteandel (bruttotilskuddsekvivalent i prosent):
10. Eventuelle vilkår knyttet til utbetalingen av den foreslåtte støtten:
11. Planlagt start- og avslutningsdato for prosjektet eller tiltaket:
12. Dato for tildeling av støtten:

**Skjema for framlegging i sammendrags form av opplysninger om støtte til store investeringsprosjekter i henhold til den utvidede rapporteringsplikten fastsatt i artikkel 9 nr. 4**

1. Støtte til (navnet på foretaket/foretakene som mottar støtten):
2. Støtteordningens referansenummer (Kommisjonens referansenummer for den eller de eksisterende ordninger som støtten gis etter):
3. Den eller de offentlige institusjoner som bevilger støtten (navn på og kontaktopplysninger til den eller de bevilgende myndigheter):
4. Medlemsstaten der investeringen gjøres:
5. Region (NUTS 3-nivå) der investeringen gjøres:
6. Kommunen (tidligere NUTS 5-nivå, nå LAU 2) der investeringen gjøres:
7. Prosjekttype (opprettelse av ny virksomhet, utvidelse av eksisterende virksomhet, utvidelse av en virksomhets produksjonsspekter med nye tilleggsprodukter eller en grunnleggende endring av hele produksjonsprosessen i en eksisterende virksomhet):
8. Produkter som framstilles eller tjenester som ytes på grunnlag av investeringsprosjektet (med PRODCOM/NACE-nomenklatur eller CPA-nomenklatur for prosjekter i tjenestesektorene):

9. Kort beskrivelse av investeringsprosjektet:
  10. Diskontert støtteberettiget kostnad for investeringsprosjektet (i euro):
  11. Diskontert støttebeløp (brutto) i euro:
  12. Støtteandel (bruttotilskuddsekvivalent i prosent):
  13. Eventuelle vilkår knyttet til utbetalingen av den foreslåtte støtten:
  14. Planlagt start- og avslutningsdato for prosjektet:
  15. Dato for tildeling av støtten:
- \_\_\_\_\_

## VEDLEGG III

**Skjema for framlegging av opplysninger i sammendrags form i henhold til rapporteringsplikten fastsatt i  
artikkel 9 nr. 1**

Fyll ut skjemaet nedenfor:

## DEL I

Støttreferanse	<i>(fylles ut av Kommisjonen)</i>	
Medlemsstat		
Medlemsstatens referansenummer		
Region	Regionens navn (NUTS) <sup>(1)</sup>	Regionens støttestatus <sup>(2)</sup>
Bevilgende myndighet	Navn	
	Adresse	
	Nettside	
Støttetiltakets tittel		
Nasjonalt rettsgrunnlag  (Henvisning til nasjonalt offisielt kunngjøringsblad)		
<i>Lenke til den fullstendige teksten til støttetiltaket på Internett</i>		
Type tiltak	Støtteordning	
	Ekstraordinær støtte	Støttemottakerens navn
Endring av et eksisterende støttetiltak		Kommisjonens støttenummer
	Forlengelse	
	Endring	
Varighet <sup>(3)</sup>	Støtteordning	dd/mm/åå til dd/mm/åå
Dato for tildeling av støtte <sup>(4)</sup>	Ekstraordinær støtte	dd/mm/åå
Berørt(e) økonomisk(e) sektor(er)	Alle støtteberettigede økonomiske sektorer	
	Begrenset til særlige sektorer – angi i samsvar med NACE Rev. 2 <sup>(5)</sup>	
Type støttemottaker	Små og mellomstore bedrifter	
	Store foretak	

Budsjett	Ordningens planlagte samlede årlige budsjett <sup>(6)</sup>	Nasjonal valuta ... (i millioner)	
	Samlet ekstraordinær støtte til foretaket <sup>(7)</sup>	Nasjonal valuta ... (i millioner)	
	For garantier <sup>(8)</sup>	Nasjonal valuta ... (i millioner)	
Støtteform (artikkel 5)	Tilskudd		
	Rentetilskudd		
	Lån		
	Garanti/henvisning til kommisjonsvedtak <sup>(9)</sup>		
	Skattemessige tiltak		
	Risikokapital		
	Tilbakebetalingspliktige forskudd		
	Annet (angis nærmere)		
Ved samfinansiering med fellesskapsfond	Henvisning(er):	Beløp for fellesskapsfinansiering	Nasjonal valuta ... (i millioner)

<sup>(1)</sup> NUTS – nomenklatur over regionale statistikkenheter.

<sup>(2)</sup> Traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav a), traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav c), blandede områder, områder som ikke er berettiget til regionstøtte.

<sup>(3)</sup> Det tidsrommet den bevilgende myndighet kan forplikte seg til å gi støtte for.

<sup>(4)</sup> Støtte skal anses som tildelt på det tidspunkt retten til å motta støtten er overdratt til støttemottakeren i henhold til gjeldende nasjonal lovgivning.

<sup>(5)</sup> NACE Rev.2 – standard for næringsgruppering innen De europeiske fellesskap.

<sup>(6)</sup> Dersom det dreier seg om en støtteordning: Angi det samlede årlige støttebeløpet som er planlagt innenfor ordningen, eller et overslag over tapte skatteinntekter per år for alle former for støtte som inngår i ordningen.

<sup>(7)</sup> Dersom det dreier seg om ekstraordinær støtte: Angi det samlede støttebeløpet/skatteinntektstapet.

<sup>(8)</sup> For garantier oppgis de (høyeste) garanterte lånebeløpene.

<sup>(9)</sup> Eventuell henvisning til kommisjonsvedtaket om godkjenning av metoden for å beregne bruttotilskuddsekvivalenten, i samsvar med artikkel 5 nr. 1 bokstav c) i forordningen.

## DEL II

Angi de bestemmelsene i gruppeunntaksforordningen som støttetiltaket gjennomføres etter.

Generelle mål (liste)	Mål (liste)	Høyeste støtteandel i prosent eller høyeste støttebeløp i nasjonal valuta	Bonus i % til små og mellomstore bedrifter
Regional investerings- og sysselsettingsstøtte <sup>(1)</sup> (artikkel 13)	Støtteordning	... %	
	Ekstraordinær støtte (artikkel 13 nr. 1)	... %	
Støtte til nyopprettede små foretak (artikkel 14)		... %	
Investerings- og sysselsettingsstøtte til små og mellomstore bedrifter (artikkel 15)		... %	
Støtte til små foretak som nylig er opprettet av kvinnelige entreprenører (artikkel 16)		... %	
Støtte til miljøvern (artikkel 17-25)		... %	
	Investeringsstøtte som gjør det mulig for foretak å gå lenger enn fellesskapsstandardene for miljøvern eller heve miljøvernnivået i fravær av fellesskapsstandarter (artikkel 18)	... %	
	Angi henvisning til spesifikk standard		
	Støtte til anskaffelse av nye transportmidler, som går lenger enn fellesskapsstandardene, eller som hever miljøvernnivået i fravær av fellesskapsstandarter (artikkel 19)	... %	
	Støtte til små og mellomstore bedrifter for tidlig tilpasning til framtidige fellesskapsstandarter (artikkel 20)	... %	
	Støtte til miljøinvestering i energiøkonomiseringstiltak (artikkel 21)	... %	
	Støtte til miljøinvestering i høyeffektiv kraftvarme (artikkel 22)	... %	
	Støtte til miljøinvestering for fremming av energi fra fornybare energikilder (artikkel 23)	... %	
	Støtte til miljøvernundersøkelser (artikkel 24)	... %	
	Støtte i form av nedsatte miljøavgifter (artikkel 25)	... nasjonal valuta	

Generelle mål (liste)	Mål (liste)		Høyeste støtteandel i prosent eller høyeste støttebeløp i nasjonal valuta	Bonus i % til små og mellomstore bedrifter
Støtte til rådgivning til små og mellomstore bedrifter og til små og mellomstore bedrifters deltaking på messer (artikkel 26-27)	Støtte til rådgivning til små og mellomstore bedrifter (artikkel 26)		... %	
	Støtte til små og mellomstore bedrifters deltaking på messer (artikkel 27)		... %	
Støtte i form av risikokapital (artikkel 28-29)			... nasjonal valuta	
Støtte til forskning og utvikling og nyskaping (artikkel 30-37)	Støtte til forsknings- og utviklingsprosjekter (artikkel 31)	Grunnforskning Artikkel 31 nr. 2 bokstav a)	... %	
		Industriell forskning Artikkel 31 nr. 2 bokstav b)	... %	
		Eksperimentell utvikling (artikkel 31 nr. 2 bokstav c)	... %	
	Støtte til tekniske forundersøkelser (artikkel 32)		... %	
	Støtte til små og mellomstore bedrifters kostnader knyttet til industrielle eiendomsretter (artikkel 33)		... %	
	Støtte til forskning og utvikling i landbruks- og fiskerisektoren (artikkel 34)		... %	
	Støtte til unge, nyskapende foretak (artikkel 35)		... nasjonal valuta	
	Støtte til rådgivnings- og støttetjenester i forbindelse med nyskaping (artikkel 36)		... nasjonal valuta	
	Støtte til lån av høyt kvalifisert personale (artikkel 37)		... nasjonal valuta	
Opplæringsstøtte (artikkel 38-39)	Særskilt opplæring (artikkel 38 nr. 1)		... %	
	Generell opplæring (artikkel 38 nr. 2)		... %	



Generelle mål (liste)	Mål (liste)	Høyeste støtteandel i prosent eller høyeste støttebeløp i nasjonal valuta	Bonus i % til små og mellomstore bedrifter
Støtte til vanskeligstilte og funksjonshemmede arbeidstakere  (artikkel 40-42)	Støtte i form av lønns subsidier til rekruttering av vanskeligstilte arbeidstakere (artikkel 40)	... %	
	Støtte i form av lønns subsidier til sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere (artikkel 41)	... %	
	Støtte beregnet på å kompensere for tilleggskostnadene ved sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere (artikkel 42)	... %	

(<sup>1</sup>) Ved ekstraordinær regionstøtte i tillegg til støtte som gis i henhold til en støtteordning, angis både den støtteandelen som gis i henhold til støtteordningen, og andelen av ekstraordinær støtte.

**KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 2077/2004****2014/EØS/10/10****av 3. desember 2004****om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2037/2000 med hensyn til bruk av  
hjelpstoffer i produksjonsprosessen(\*)**

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP  
HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske  
felleskap,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning  
(EF) nr. 2037/2000 av 29. juni 2000 om stoffer som bryter  
ned ozonlaget<sup>(1)</sup>, særlig artikkel 2 femtende strekpunkt tredje  
punktum, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) På bakgrunn av nye opplysninger og teknisk utvikling  
som gruppen for teknologisk og økonomisk vurdering har  
redegjort for i sin framdriftsrapport av april 2002<sup>(2)</sup> om  
kontrollerte stoffer som brukes som kjemiske hjelpstoffer  
i produksjonsprosessen, bør vedlegg VI til forordning (EF)  
nr. 2037/2000 endres som følge av beslutning X/14<sup>(3)</sup> og  
beslutning XV/6<sup>(4)</sup>, som ble vedtatt ved henholdsvis det  
10. (1998) og 15. møtet (2003) mellom partene i Montreal-  
protokollen.
- 2) Beslutning XV/6 tilføyer nærmere bestemt  
karbontetraklorid som hjelpstoff i produksjonsprosessen  
ved framstilling av cyklodim (et løsemiddel), samtidig

som bruk av KFK 113 fjernes som hjelpstoff i  
produksjonsprosessen ved framstilling av vinorelbin (et  
legemiddel) og bruk av karbontetraklorid fjernes som  
hjelpstoff i produksjonsprosessen ved framstilling av  
tralometrin (et insektmiddel).

3) Forordning (EF) nr. 2037/2000 bør derfor endres.

4) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med  
uttalelse fra komiteen nedsatt ved artikkel 18 nr. 1 i  
forordning (EF) nr. 2037/2000 —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

*Artikkel 1*

Vedlegg VI til forordning (EF) nr. 2037/2000 erstattes med  
teksten i vedlegget til denne forordning.

*Artikkel 2*

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er  
kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 3. desember 2004.

*For Kommisjonen*

Stavros DIMAS

*Medlem av Kommisjonen*

(\*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 359 av 4.12.2004, s. 28, er  
omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 121/2008 av 7. november 2008  
om endring av EØS-avtalens vedlegg XX (Miljø), se EØS-tillegget til *Den  
europeiske unions tidende* nr. 79, 18.12.2008, s. 22.

<sup>(1)</sup> EFT L 244 av 29.9.2000, s. 1. Forordningen sist endret ved forordning (EF)  
nr. 1804/2003 (EUT L 265 av 16.10.2003, s. 1).

<sup>(2)</sup> Rapporten fra gruppen for teknologisk og økonomisk vurdering, april 2002,  
del 1, framdriftsrapport om hjelpstoffer i produksjonsprosessen.

<sup>(3)</sup> 10. møte mellom partene i Montreal-protokollen i 1998, beslutning X/14:  
hjelpstoffer i produksjonsprosessen.

<sup>(4)</sup> 15. møte mellom partene i Montreal-protokollen i 2003, beslutning XV/6: liste  
over bruk av kontrollerte stoffer som hjelpstoffer i produksjonsprosessen.

*VEDLEGG**«VEDLEGG VI***Prosesser der kontrollerte stoffer brukes som hjelpestoffer i produksjonsprosessen nevnt i artikkel 2 femtende strekpunkt**

- a) bruk av karbontetraklorid til utskilling av nitrogentriklorid ved produksjon av klor og kaustisk soda,
  - b) bruk av karbontetraklorid ved gjenvinning av klor i restgass fra klorframstilling,
  - c) bruk av karbontetraklorid ved framstilling av klorkautsjuk,
  - d) bruk av karbontetraklorid ved framstilling av isobutylacetofenon (smertestillende legemiddel med ibuprofen),
  - e) bruk av karbontetraklorid ved framstilling av polyfenylentereftalamid,
  - f) bruk av KFK-11 ved framstilling av tynn folie av syntetiske polyolefinfibrer,
  - g) bruk av KFK-12 i den fotokjemiske syntesen av perfluorpolyeterpolyperoksid-forløpere for Z-perfluorpolyeter og bifunksjonelle derivater,
  - h) bruk av KFK-113 for å redusere perfluorpolyeterpolyperoksid-mellomprodukter ved produksjon av diestere av perfluoropolyeter,
  - i) bruk av KFK-113 ved produksjon av perfluorpolyeterdioler med høy funksjonalitet,
  - j) bruk av karbontetraklorid ved produksjon av cyklodim,
  - k) bruk av HKFK i prosessene i bokstav a)–j) når de erstatter KFK eller karbontetraklorid.»
-

**KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 1379/2007****2014/EØS/10/11****av 26. november 2007**

**om endring av vedlegg IA, IB, VII og VIII til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1013/2006 om overføring av avfall, for å ta hensyn til den tekniske utvikling og endringer vedtatt innenfor rammen av Basel-konvensjonen(\*)**

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP  
HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1013/2006 av 14. juni 2006 om overføring av avfall<sup>(1)</sup>, særlig artikkel 58 nr. 1, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Som følge av avtalen som ble inngått på det åttende møtet i partskonferansen for Basel-konvensjonen om kontroll av grensekryssende transport av farlig avfall og dets disponering, fra 27. november til 1. desember 2006, må vedlegg IA, IB, VII og VIII til forordning (EF) nr. 1013/2006 om overføring av avfall endres. Endringene omfatter endring av «kg» og «liter» til «tonn (Mg)» og «m<sup>3</sup>» i rubrikk 5 i meldingsdokumentet i vedlegg IA, i rubrikk 5 og 18 i transportdokumentet i vedlegg IB og i rubrikk 3 og 14 i følgedokumentet i vedlegg VII, tilføyelse av en ny rubrikk 17 i transportdokumentet, en endring av fotnote 1

i følgedokumentet og henvisninger til retningslinjer for miljømessig forsvarlig håndtering i I.4–9 i vedlegg VIII. Av klarhetshensyn bør disse vedleggene erstattes.

- 2) Forordning (EF) nr. 1013/2006 bør derfor endres.
- 3) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra komiteen nedsatt ved artikkel 18 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/12/EF<sup>(2)</sup> —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

*Artikkel 1*

Vedlegg IA, IB, VII og VIII til forordning (EF) nr. 1013/2006 erstattes med teksten i vedlegget til denne forordning.

*Artikkel 2*

Denne forordning trer i kraft den tredje dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 26. november 2007.

*For Kommisjonen*

Stavros DIMAS

*Medlem av Kommisjonen*

(\*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 309 av 27.11.2007, s. 7, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 122/2008 av 7. november 2008 om endring av EØS-avtalens vedlegg XX (Miljø), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 79, 18.12.2008, s. 23.

<sup>(1)</sup> EUT L 190 av 12.7.2006, s. 1.

<sup>(2)</sup> EUT L 114 av 27.4.2006, s. 9.

*VEDLEGG I*

Vedlegg IA til forordning (EF) nr. 1013/2006 skal lyde:

## «VEDLEGG IA

## Meldingsdokument for grensekryssende bevegelser/overføringer av avfall

<b>1. Eksportør/melder</b> Registreringsnr.: Navn: Adresse: Kontaktperson: Tlf.: Faks: E-post:	<b>3. Meldingsnr.:</b> <b>Melding om</b> A. i) Enkelt overføring: <input type="checkbox"/> ii) Flere overføringer: <input type="checkbox"/> B. i) Disponering <sup>(1)</sup> : <input type="checkbox"/> ii) Gjenvinning: <input type="checkbox"/> C. Gjenvinningsanlegg med forhåndssamtykke <sup>(2)</sup> <sup>(3)</sup> Ja <input type="checkbox"/> Nei <input type="checkbox"/>
<b>2. Importør/mottaker</b> Registreringsnr.: Navn: Adresse: Kontaktperson: Tlf.: Faks: E-post:	<b>4. Samlet antall planlagte overføringer:</b> <b>5. Samlet planlagt mengde<sup>(4)</sup>:</b> Tonn (Mg): m <sup>3</sup> : <b>6. Planlagt periode for overføring(er)<sup>(4)</sup>:</b> Første avreise: Siste avreise: <b>7. Emballeringstype(r)<sup>(5)</sup>:</b> <b>Særlige håndteringskrav<sup>(6)</sup>:</b> Ja <input type="checkbox"/> Nei <input type="checkbox"/>
<b>8. Planlagt(e) transportør(er)</b> Registreringsnr.: Navn: Adresse: Kontaktperson: Tlf.: Faks: E-post: Transportmiddel <sup>(5)</sup> :	<b>11. Disponerings-/gjenvinningsmetode(r)<sup>(2)</sup></b> D-kode/R-kode <sup>(5)</sup> : Teknologi som benyttes <sup>(6)</sup> : Grunn for eksport <sup>(1)</sup> <sup>(6)</sup> : <b>12. Avfallets betegnelse og sammensetning<sup>(6)</sup>:</b>
<b>9. Avfallsprodusent(er)<sup>(1)</sup><sup>(7)</sup><sup>(8)</sup></b> Registreringsnr.: Navn: Adresse: Kontaktperson: Tlf.: Faks: E-post: Sted og prosess for avfallsproduksjon <sup>(6)</sup>	<b>13. Fysiske kjennetegn<sup>(6)</sup>:</b>
<b>10. Disponeringsanlegg<sup>(2)</sup>: <input type="checkbox"/> eller gjenvinnings-anlegg<sup>(2)</sup>: <input type="checkbox"/></b> Registreringsnr.: Faks: Navn: Adresse: Kontaktperson: Tlf.: E-post: Faktisk sted for disponering/gjenvinning:	<b>14. Avfallsidentifisering</b> (fyll ut med relevante koder) i) Basel-konvensjonens vedlegg VIII (eller eventuelt IX): ii) OECD-kode (dersom forskjellig fra i): iii) EFs avfallsliste: iv) Nasjonal kode i eksportstaten: v) Nasjonal kode i importstaten: vi) Annet (gi nærmere opplysninger): vii) Y-kode: viii) H-kode <sup>(5)</sup> : ix) FN-klasse <sup>(5)</sup> : x) FN-nummer: xi) FNs transportbetegnelse: xii) Tollkode(r) (HS):



<b>15. a) Berørte land/stater,</b> b) kodenummer på eventuelle vedkommende myndigheter, c) særlige ut- eller innpasseringssteder (grensepasseringssted eller havn)							
Eksportstat/avsenderstat	Transittstat(er) (inn- og utpassering)					Importstat/mottakerstat	
a)							
b)							
c)							
<b>16. Tollsteder for innpassering og/eller utpassering og/eller eksport (Det europeiske fellesskap):</b>							
Innpassert:		Utpassert:		Eksport:			
<b>17. Erklæring av eksportør/melder/avfallsprodusent<sup>(1)</sup>:</b>							
Jeg bekrefter at opplysningene er fullstendige og korrekte. Jeg bekrefter også at det er inngått bindende skriftlige avtaleforpliktelser og at en relevant forsikring eller annen økonomisk garanti som omfatter den grensekryssende transporten, har trådt eller vil tre i kraft.						<b>18. Antall vedlegg:</b>	
Eksportør/melders navn:		Dato:		Underskrift:			
Avfallsprodusentens navn:		Dato:		Underskrift:			
<b>FOR VEDKOMMENDE MYNDIGHETERS BRUK</b>							
<b>19. Bekreftelse fra relevant vedkommende myndighet i import-/mottakerstater/transittstater<sup>(1)</sup>/eksport-/avsenderstater<sup>(9)</sup>:</b>				<b>20. Skriftlig samtykke<sup>(1)</sup><sup>(8)</sup> til transporten gitt av vedkommende myndighet i (stat):</b>			
Stat:				Samtykke gitt den:			
Melding mottatt den:				Samtykke gyldig fra: til:			
Bekreftelse sendt den:				Særlige vilkår:      Nei <input type="checkbox"/> Dersom ja, se rubrikk 21 <sup>(6)</sup> : <input type="checkbox"/>			
Navn på vedkommende myndighet:				Navn på vedkommende myndighet:			
Stempel og/eller underskrift:				Stempel og/eller underskrift:			
<b>21. Særlige vilkår for samtykke til transport eller grunner til å reise innvendinger:</b>							
<sup>(1)</sup> Påkrevd i henhold til Basel-konvensjonen. <sup>(2)</sup> For en operasjon av type R12/R13- eller D13-D15, vedlegg også tilsvarende opplysninger om de(t) etterfølgende R12/R13- eller D13-D15-anlegg og om de(t) etterfølgende R1-R11- eller D1-D12-anlegg, når dette er påkrevd. <sup>(3)</sup> Skal fylles ut for transporter innenfor OECD-området og bare dersom B ii) får anvendelse. <sup>(4)</sup> Vedlegg en detaljert liste i tilfelle av flere transporter.				<sup>(5)</sup> Se listen med forkortelser og koder på neste side. <sup>(6)</sup> Vedlegg nærmere detaljer dersom dette er nødvendig. <sup>(7)</sup> Vedlegg liste dersom dette gjelder flere. <sup>(8)</sup> Dersom dette kreves av nasjonal lovgivning. <sup>(9)</sup> Dersom dette får anvendelse i henhold til OECD-vedtaket.			

**Liste over forkortelser og koder benyttet i meldingsdokumentet****DISPONERINGSMETODER (rubrikk 11)**

- D1 Deponering i eller på bakken (f.eks. fyllplasser osv.)
- D2 Behandling i jordmiljø (f.eks. biologisk nedbryting av flytende avfall eller slam i jordbunnen osv.)
- D3 Innpumping i dypere lag (f.eks. innpumping av pumpbart avfall i borehull, saltdomer eller naturlige geologiske sprekker osv.)
- D4 Lagunering (f.eks. tømming av flytende avfall eller slam i utgravinger, dammer eller laguner osv.)
- D5 Deponering på spesielt tilrettelagt fyllplass (f.eks. plassering i atskilte førede hulrom som er tildekket og isolert fra hverandre og fra miljøet osv.)
- D6 Utslipp av avfall i vann, unntatt i havet
- D7 Utslipp av avfall i havet, herunder deponering i havbunnen
- D8 Biologisk behandling som ikke er angitt annet sted på denne listen, og som resulterer i forbindelser eller blandinger som disponeres etter en av disponeringsmetodene på denne listen
- D9 Fysisk-kjemisk behandling som ikke er angitt annet sted på denne listen, og som resulterer i forbindelser eller blandinger som disponeres etter en av disponeringsmetodene på denne listen (f.eks. fordamping, tørking, røsting osv.)
- D10 Forbrenning på land
- D11 Forbrenning til havs
- D12 Permanent lagring (f.eks. plassering av beholdere i gruver osv.)
- D13 Blanding før avfallet gjennomgår en av disponeringsmetodene på denne listen
- D14 Ompakking før avfallet gjennomgår en av disponeringsmetodene på denne listen
- D15 Lagring før en av disponeringsmetodene på denne listen

**GJENVINNINGSMETODER (rubrikk 11)**

- R1 Anvendelse som brennstoff (bortsett fra ved direkte forbrenning) eller til annen energiproduksjon (Basel/OECD) / Anvendelse i hovedsak som brennstoff eller annen energikilde (EU)
- R2 Materialgjenvinning eller oppgradering av løsemidler
- R3 Materialgjenvinning/oppgradering av organiske stoffer som ikke brukes som løsemidler
- R4 Materialgjenvinning/oppgradering av metaller og av metallforbindelser
- R5 Materialgjenvinning/oppgradering av andre uorganiske materialer
- R6 Regenerering av syrer eller baser
- R7 Gjenvinning av bestanddeler som brukes til å fange opp forurensende stoffer
- R8 Gjenvinning av produkter fra katalysatorer
- R9 Omraffinering av brukt olje eller annen gjenbruk av tidligere brukt olje
- R10 Jordbehandling som er til fordel for landbruket eller det økologiske system
- R11 Bruk av restmaterialer fra en av gjenvinningsmetodene nevnt under kode R1-R10
- R12 Utveksling av avfall som skal gjennomgå en av gjenvinningsmetodene nevnt under kode R1-R11
- R13 Lagring av materialer beregnet på en av gjenvinningsmetodene på denne listen

<b>EMBALLERINGSTYPER (rubrikk 7)</b>	<b>H-KODE OG FN-KLASSE (rubrikk 14)</b>		
	FN-klasse	H-kode	Egenskaper
1. Fat	1	H1	Eksplorative stoffer
2. Tretønne			
3. Dunk	3	H3	Brannfarlige væsker
4. Kasse	4.1	H4.1	Brannfarlige faste stoffer
5. Sekk	4.2	H4.2	Selvantennelige stoffer og avfall
6. Emballasje av komposittmateriale	4.3	H4.3	Stoffer som utskiller brennbare gasser ved kontakt med vann
7. Trykkbeholder	5.1	H5.1	Oksiderende stoffer
8. Bulk	5.2	H5.2	Organiske peroksider
9. Annet (gi nærmere opplysninger)	6.1	H6.1	Giftige stoffer (akutte)
<b>TRANSPORTMIDDEL (rubrikk 8)</b>	6.2	H6.2	Smittfarlige stoffer
R = på vei	8	H8	Etsende stoffer
T = med tog/jernbane	9	H10	Stoffer som utskiller giftige gasser ved kontakt med luft eller vann
S = til sjøs	9	H11	Giftige stoffer (utsatte eller kroniske virkninger)
A = i luften	9	H12	Økotoksiske stoffer
W = Innlands vannveier	9	H13	Stoffer som etter disponering kan avgi annet materiale, f.eks. et utvasket stoff, som har en eller flere av egenskapene foran
<b>FYSISKE KJENNETEGN (rubrikk 13)</b>			
1. Pulveraktig/pulver			
2. Fast form			
3. Tykttflytende/pasta			
4. Slam			
5. Flytende			
6. Gassformig			
7. Annet (gi nærmere opplysninger)			

Ytterligere opplysninger, særlig i tilknytning til avfallsidentifisering (rubrikk 14), dvs. om koder i Basel-konvensjonens vedlegg VIII og IX, OECD-kodene og Y-kodene, finnes i en håndbok med veiledning/instruksjon som kan fås fra OECD og fra Basel-konvensjonens sekretariat.»

*VEDLEGG II*

Vedlegg IB til forordning (EF) nr. 1013/2006 skal lyde:

## «VEDLEGG IB

## Transportdokument for grensekryssende bevegelser/overføringer av avfall

<b>1. Svarer til melding nr.:</b>		<b>2. Serienummer for / samlet antall overføringer:</b>	
<b>3. Eksportør/melder</b> Registreringsnr.: Navn: Adresse:  Kontaktperson: Tlf.:                                      Faks: E-post:		<b>4. Importør/mottaker</b> Registreringsnr.: Navn: Adresse:  Kontaktperson: Tlf.:                                      Faks: E-post:	
<b>5. Faktisk mengde:</b> tonn (Mg):                      m3:		<b>6. Faktisk transporttidspunkt:</b>	
<b>7. Emballering</b> Type(r)(1):                      Antall kolli: <b>Særlige håndteringskrav(2)</b> Ja <input type="checkbox"/> Nei <input type="checkbox"/>			
<b>8. a) Første transportør(3):</b> Registreringsnr.: Navn: Adresse:  Tlf.: Faks: E-post:		<b>8. b) Annen transportør(3):</b> Registreringsnr.: Navn: Adresse:  Tlf.: Faks: E-post:	
		<b>8. c) Siste transportør(3):</b> Registreringsnr.: Navn: Adresse:  Tlf.: Faks: E-post:	
<p align="center">----- Fyller ut av transportørens representant -----</p>			
Transportmiddel(1): Overføringsdato: Underskrift:		Transportmiddel(1): Overføringsdato: Underskrift:	
Transportmiddel(1): Overføringsdato: Underskrift:		Transportmiddel(1): Overføringsdato: Underskrift:	
<b>9. Avfallsprodusent(er)(4)(5)(6)</b> Registreringsnr.: Navn: Adresse: Kontaktperson: Tlf.:                                      Faks: E-post: Sted for avfallsproduksjon(2):		<b>12. Avfallets betegnelse og sammensetning(2):</b>	
<b>10. Disponeringsanlegg <input type="checkbox"/> eller gjenvinningsanlegg <input type="checkbox"/></b> Registreringsnr.: Navn: Adresse: Kontaktperson: Tlf.:                                      Faks: E-post: Faktisk sted for disponering/gjenvinning(2)		<b>13. Fysiske kjennetegn(1):</b>	
<b>11. Disponerings-/gjenvinningsmetode(r)</b> D-kode/R-kode(1):		<b>14. Avfallsidentifisering (fyll ut med relevante koder)</b> (i) Basel-konvensjonens vedlegg VIII (eller eventuelt IX): (ii) OECD-kode (dersom forskjellig fra (i)): (iii) EFs avfallsliste: (iv) Nasjonal kode i eksportstaten: (v) Nasjonal kode i importstaten: (vi) Annet (gi nærmere opplysninger): (vii) Y-kode: (viii) H-kode(1): (ix) FN-klasse(1): (x) FN-nummer: (xi) FNs transportbetegnelse: (xii) Tollkode(r) (HS):	

**15. Erklæring avgitt av eksportør/melder/avfallsprodusent<sup>(4)</sup>:**

Jeg bekrefter herved at opplysningene foran er fullstendige og korrekte. Jeg bekrefter også at det er inngått bindende skriftlige avtaleforpliktelser, og at en relevant forsikring eller annen økonomisk garanti er gjeldende og omfatter den grensekryssende transporten og at alle nødvendige samtykker er mottatt fra vedkommende myndigheter i de berørte stater.

Navn:

Underskrift:

Dato:

**16. Til bruk for andre personer involvert i den grensekryssende transporten dersom det kreves tilleggsopplysninger:****17. Overføring mottatt av importør/mottaker (dersom ikke anlegg):**

Navn:

Underskrift:

Dato:

**FYLLES UT AV DISPONERINGS-/GJENVINNINGSANLEGGET****18. Overføring mottatt ved disponeringsanlegget ☐****eller gjenvinningsanlegget ☐**

Mottaksdato:

Godtatt:

☐Avvist(\*): ☐Mottatt mengde: tonn (Mg): m<sup>3</sup>:(\*) *Kontakt vedkommende myndigheter umiddelbart*

Anslagsvis dato for disponering/gjenvinning:

Disponerings-/gjenvinningsmetode<sup>(1)</sup>:

Navn:

Dato:

Underskrift:

**19. Jeg bekrefter at disponeringen/gjenvinningen av avfallet beskrevet foran er gjennomført.**

Navn:

Dato:

Underskrift og stempel:

<sup>(1)</sup> Se listen med forkortelser og koder på neste side.<sup>(4)</sup> Påkrevd i henhold til Basel-konvensjonen.<sup>(2)</sup> Vedlegg ytterligere detaljer dersom dette er nødvendig.<sup>(5)</sup> Vedlegg liste dersom dette gjelder flere.<sup>(3)</sup> Dersom det er flere enn tre transportører, vedlegg de opplysninger som kreves i rubrikk 8 (a, b, c).<sup>(6)</sup> Dersom dette kreves av nasjonal lovgivning.

TIL BRUK FOR TOLLSTEDENE (dersom dette kreves av nasjonal lovgivning)			
<b>20. Eksport-/avsenderstat eller utpasseringstollsted</b>		<b>21. Import-/mottakerstat eller innpasseringstollsted</b>	
Avfallet beskrevet i dette transportdokumentet forlot staten:		Avfallet beskrevet i dette transportdokumentet ankom staten:	
Underskrift:		Underskrift:	
Stempel:		Stempel:	
<b>22. Stempel fra tollstedene i transittstatene</b>			
Stat:		Stat:	
Innpassert:	Utpassert:	Innpassert:	Utpassert:
Stat:		Stat:	
Innpassert:	Utpassert:	Innpassert:	Utpassert:

#### Liste over forkortelser og koder benyttet i transportdokumentet

DISPONERINGSMETODER (rubrikk 11)	GJENVINNINGSMETODER (rubrikk 11)
D1 Deponering i eller på bakken (f.eks. fyllplasser osv.)	R1 Anvendelse som brennstoff (bortsett fra ved direkte forbrenning) eller til annen energiproduksjon (Basel/OECD) / Anvendelse i hovedsak som brennstoff eller annen energikilde (EU)
D2 Behandling i jordmiljø (f.eks. biologisk nedbryting av flytende avfall eller slam i jordbunnen osv.)	R2 Materialgjenvinning eller oppgradering av løsemidler
D3 Innpumping i dypere lag (f.eks. innpumping av pumpbart avfall i utgravinger, saltdomer eller naturlige geologiske sprekker osv.)	R3 Materialgjenvinning/oppgradering av organiske stoffer som ikke brukes som løsemidler
D4 Lagunering (f.eks. tømming av flytende avfall eller slam i borehull, dammer eller laguner osv.)	R4 Materialgjenvinning/oppgradering av metaller og av metallforbindelser
D5 Deponering på spesielt tilrettelagt fyllplass (f.eks. plassering i atskilte førede hulrom som er tildekket og isolert fra hverandre og fra miljøet osv.)	R5 Materialgjenvinning/oppgradering av andre uorganiske materialer
D6 Utslipp av avfall i vann, unntatt i havet	R6 Regenerering av syrer eller baser
D7 Utslipp av avfall i havet, herunder nedgraving i havbunnen	R7 Gjenvinning av bestanddeler som er bukt til forurensningsbekjempelse
D8 Biologisk behandling som ikke er angitt annet sted på denne listen, og som resulterer i forbindelser eller blandinger som disponeres etter en av disponeringsmetodene på denne listen	R8 Gjenvinning av produkter fra katalysatorer
D9 Fysisk-kjemisk behandling som ikke er angitt annet sted på denne listen, og som resulterer i forbindelser eller blandinger som disponeres etter en av disponeringsmetodene på denne listen (f.eks. fordamping, tørking, røsting osv.)	R9 Omraffinering av brukt olje eller annen gjenbruk av tidligere brukt olje
D10 Forbrenning på land	R10 Jordbehandling som er til fordel for landbruket eller det økologiske systemet
D11 Forbrenning til havs	R11 Bruk av restmaterialer fra en av gjenvinningsmetodene nevnt under kode R1-R10
D12 Permanent lagring (f.eks. plassering av beholdere i gruver osv.)	R12 Utveksling av avfall for å la det gjennomgå en av disponeringsmetodene nevnt under kode R1-R11
D13 Blanding før avfallet gjennomgår en av disponeringsmetodene på denne listen	R13 Lagring av materialer beregnet på en av gjenvinningsmetodene på denne listen
D14 Ompakking før avfallet gjennomgår en av disponeringsmetodene på denne listen	
D15 Lagring før en av disponeringsmetodene på denne listen	



<b>EMBALLERINGSTYPER (rubrikk 7)</b>		<b>H-KODE OG FN-KLASSE (rubrikk 14)</b>		
		FN-klasse	H-kode	Egenskap
1. Fat				
2. Tretønne		1	H1	Eksplodivt
3. Dunk		3	H3	Brannfarlige væsker
4. Kasse		4.1	H4.1	Brannfarlige faste stoffer
5. Sekk		4.2	H4.2	Selvantnelige stoffer og avfall
6. Emballasje av komposittmateriale		4.3	H4.3	Stoffer som utskiller brennbare gasser ved kontakt med vann
7. Trykkbeholder				
8. Bulk		5.1	H5.1	Oksiderende stoffer
9. Annet (gi nærmere opplysninger)		5.2	H5.2	Organiske peroksider
<b>TRANSPORTMIDDEL (rubrikk 8)</b>		6.1	H6.1	Giftige stoffer (akutte)
R = på vei		6.2	H6.2	Smittefarlige stoffer
T = med tog/jernbane		8	H8	Etsende stoffer
5 = til sjøs		9	H10	Stoffer som utskiller giftige gasser ved kontakt med luft eller vann
A = i luften		9	H11	Giftige stoffer (utsatte eller kroniske virkninger)
W = på innlands vannveier		9	H12	Økotoksiske stoffer
<b>FYSISKE KJENNETEGN (rubrikk 13)</b>		9	H13	Stoffer som etter disponering kan avgi annet materiale, f.eks. et utvasket stoff, som har en eller flere av egenskapene foran
1. Pulveraktig/pulver				
2. Fast form				
3. Tyktflytende/pasta				
4. Slam				
5. Flytende				
6. Gassformig				
7. Annet (gi nærmere opplysninger)				

Ytterligere opplysninger, særlig i tilknytning til avfallsidentifisering (rubrikk 14), dvs. om koder i Basel-konvensjonens vedlegg VIII og IX, OECD-koder og Y-koder, kan finnes i en håndbok med veiledning/instruksjoner som kan fås fra OECD og fra Basel-konvensjonens sekretariat.»

*VEDLEGG III*

Vedlegg VII til forordning (EF) nr. 1013/2006 skal lyde:

## «VEDLEGG VII

## OPPLYSNINGER SOM FØLGER OVERFØRINGER AV AVFALL, SOM OMHANDLET I ARTIKKEL 3 NR. 2 OG 4

Opplysninger i følgedokumentet<sup>(1)</sup>

<b>1. Person som organiserer overføringen</b> Navn: Adresse: Kontaktperson: Tlf.: Faks: E-post:		<b>2. Importør/mottaker</b> Navn: Adresse: Kontaktperson: Tlf.: Faks: E-post:	
<b>3. Faktisk mengde:</b> tonn (Mg): m3:		<b>4. Faktisk transporttidspunkt:</b>	
<b>5. a) Første transportør<sup>(2)</sup>:</b> Navn: Adresse: Kontaktperson: Tlf.: Faks: E-post: Transportmiddel: Overføringsdato: Underskrift:	<b>5. b) Annen transportør:</b> Navn: Adresse: Kontaktperson: Tlf.: Faks: E-post: Transportmiddel: Overføringsdato: Underskrift:	<b>5. c) Tredje transportør:</b> Navn: Adresse: Kontaktperson: Tlf.: Faks: E-post: Transportmiddel: Overføringsdato: Underskrift:	
<b>6. Avfallsprodusent<sup>(3)</sup></b> <b>Opprinnelig(e) produsent(er), ny(e) produsent(er) eller innsamler:</b> Navn: Adresse: Kontaktperson: Tlf.: Faks: E-post:		<b>8. Gjenvinningsmetode (eller eventuelt disponeringsmetode i tilfelle av avfall som omhandlet i artikkel 3 nr. 4):</b> R-kode/D-kode:	
		<b>9. Vanlig beskrivelse av avfallet:</b>	
<b>7. Gjenvinningsanlegg</b> <input type="checkbox"/> Laboratorium <input type="checkbox"/> Navn: Adresse: Kontaktperson: Tlf.: Faks: E-post:		<b>10. Avfallsidentifisering (fyll ut med relevante koder)</b> i) Kode i Basel-konvensjonens vedlegg IX: ii) OECD (dersom forskjellig fra i): iii) EFs avfallsliste: iv) Nasjonal kode:	
<b>11. Berørte stater/land:</b>			
Eksport-/avsenderstat		Transittstat	
<b>12. Erklæring fra den person som organiserer overføringen:</b> Jeg bekrefter herved at opplysningene foran er fullstendige og korrekte. Jeg bekrefter også at det er inngått bindende skriftlige avtaleforpliktelser med mottakeren (ikke påkrevd når det gjelder avfall omhandlet i artikkel 3 nr. 4): Navn: Dato: Underskrift:			
<b>13. Mottakerens underskrift ved mottak av avfallet:</b> Navn: Dato: Underskrift:			
<b>FYLLES UT AV GJENVINNINGSANLEGGET ELLER AV LABORATORIET:</b>			
<b>14. Overføring mottatt ved gjenvinningsanlegget</b> <input type="checkbox"/> eller laboratoriet <input type="checkbox"/>		Mottatt mengde: Tonn (Mg): m <sup>3</sup> :	
Navn: Dato: Underskrift:			

<sup>(1)</sup> Opplysninger som ledsager overføringer av avfall på «grønn liste» for gjenvinning eller avfall for laboratorieanalyse i henhold til forordning (EF) nr. 1013/2006. Ved utfylling av dette dokumentet se også de tilsvarende særlige instruksjoner i vedlegg IC til forordning (EF) nr. 1013/2006.

<sup>(2)</sup> Dersom det er flere enn tre transportører, vedlegg de opplysninger som kreves i rubrikk 5 a), b) og c).

<sup>(3)</sup> Når den person som organiserer transporten, ikke er avfallsprodusenten eller -innsamleren, skal opplysninger om avfallsprodusenten eller -innsamleren legges fram.

*VEDLEGG IV*

Vedlegg VIII til forordning (EF) nr. 1013/2006 skal lyde:

*«VEDLEGG VIII***RETNINGSLINJER FOR MILJØMESSIG FORSVARLIG HÅNTERING (ARTIKKEL 49)****I. Retningslinjer vedtatt i henhold til Basel-konvensjonen:**

1. Tekniske retningslinjer for miljømessig forsvarlig håndtering av biomedisinsk avfall og avfall fra medisinsk behandling (Y1,Y3)<sup>(1)</sup>.
2. Technical Guidelines on the Environmentally Sound Management of Waste Lead Acid Batteries<sup>(1)</sup>.
3. Technical Guidelines on the Environmentally Sound Management of the Full and Partial Dismantling of Ships<sup>(1)</sup>.
4. Technical Guidelines on the Environmentally Sound Recycling/Reclamation of Metals and Metal Compounds (R4)<sup>(2)</sup>.
5. Updated General Technical Guidelines for the Environmentally Sound Management of Wastes Consisting of, Containing or Contaminated with Persistent Organic Pollutants (POPs)<sup>(3)</sup>.
6. Updated Technical Guidelines for the Environmentally Sound Management of Wastes Consisting of, Containing or Contaminated with Polychlorinated Biphenyls (PCBs), Polychlorinated Terphenyls (PCTs) or Polybrominated Biphenyls (PBBs)<sup>(3)</sup>.
7. Technical Guidelines for the Environmentally Sound Management of Wastes Consisting of, Containing or Contaminated with the Pesticides Aldrin, Chlordane, Dieldrin, Endrin, Heptachlor, Hexachlorobenzene (HCB), Mirex or Toxaphene or with HCB as an Industrial Chemical<sup>(3)</sup>.
8. Technical Guidelines for the Environmentally Sound Management of Wastes Consisting of, Containing or Contaminated with 1,1,1-trichloro-2,2-bis (4 chlorophenyl)ethane (DDT)<sup>(3)</sup>.
9. Technical Guidelines for the Environmentally Sound Management of Wastes Consisting of, Containing or Contaminated with Unintentionally Produced Polychlorinated Dibenzo-p-dioxins (PCDDs), Polychlorinated Dibenzofurans (PCDFs), Hexachlorobenzene (HCB) or Polychlorinated Biphenyls (PCBs)<sup>(3)</sup>.

**II. Retningslinjer vedtatt av OECD:**

Teknisk veiledning for miljømessig forsvarlig håndtering av særlige avfallsstrømmer:

Used and scrap personal computers<sup>(4)</sup>.

**III. Retningslinjer vedtatt av Den internasjonale sjøfartsorganisasjon (IMO):**

Guidelines on ship recycling<sup>(5)</sup>.

**IV. Retningslinjer vedtatt av Den internasjonale arbeidsorganisasjon (ILO):**

Safety and health in shipbreaking: guidelines for Asian countries and Turkey<sup>(6)</sup>.

<sup>(1)</sup> Vedtatt på det sjette møtet til partskonferansen for Basel-konvensjonen om kontroll av grensekryssende transport av farlig avfall og dets disponering, 9.–13. desember 2002.

<sup>(2)</sup> Vedtatt på det sjuende møtet til partskonferansen for Basel-konvensjonen om kontroll av grensekryssende transport av farlig avfall og dets disponering, 25.–29. oktober 2004.

<sup>(3)</sup> Vedtatt på det åttende møtet til partskonferansen for Basel-konvensjonen om kontroll av grensekryssende transport av farlig avfall og dets disponering, 27. november–1. desember 2006.

<sup>(4)</sup> Vedtatt av OECDs miljøpolitiske komité i februar 2003 (dokument ENV/EPOC/WGWPR(2001)3/FINAL).

<sup>(5)</sup> Resolusjon A.962 vedtatt av IMOs forsamling på dens 23. ordinære møte 24. november–5. desember 2003.

<sup>(6)</sup> Godkjent for offentliggjøring av ILOs styringsorgan på dets 289. møte 11.–26. mars 2004.»

**EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 295/2008****2014/EØS/10/12****av 11. mars 2008****om statistikk over foretaksstrukturer(\*)****(omarbeiding)**

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN  
EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske  
felleskap, særlig artikkel 285 nr. 1,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske  
og sosiale komité<sup>(1)</sup>,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251<sup>(2)</sup> og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Rådsforordning (EF, Euratom) nr. 58/97 av 20. desember 1996 om statistikk over foretaksstrukturer<sup>(3)</sup> er blitt betydelig endret flere ganger<sup>(4)</sup>. Ettersom det skal gjøres ytterligere endringer i forordningen, bør de aktuelle bestemmelsene omarbeides av klarhetshensyn og av praktiske grunner.
- 2) Ved forordning (EF, Euratom) nr. 58/97 ble det fastsatt en felles ramme for innsamling, utarbeiding, oversending og vurdering av fellesskapsstatistikk over strukturen, virksomheten, konkurranseevnen og resultatene til foretakene i Fellesskapet.
- 3) Ved europaparlaments- og rådsvedtak nr. 2367/2002/EF av 16. desember 2002 om Fellesskapets statistikkprogram 2003-2007<sup>(5)</sup> ble det vedtatt et program som skal innrettes etter Fellesskapets viktigste politiske prioriteringer innenfor Den økonomiske og monetære union, utvidelsen av Den europeiske union, konkurranseevne, regionpolitikk, bærekraftig utvikling og den sosiale dagsorden. Statistikk over foretaks økonomiske virksomhet utgjør en vesentlig del av dette programmet.

- 4) Denne forordning bør sikre fortsatt statistisk underlag for beslutninger innenfor de nåværende områdene av politikken, og oppfylle ytterligere behov som oppstår som følge av nye politiske initiativer innenfor Fellesskapet. Det bør tas hensyn til behovet for fortløpende revisjon av de statistiske prioriteringene og for de statistikker som utarbeides, for på best mulig måte å utnytte tilgjengelige ressurser og redusere opplysningsgivers svarbyrde. Det bør tas særlig hensyn til hvilken innvirkning Fellesskapets energi- og miljøpolitikk har på foretak, blant annet den som omfattes av forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)<sup>(6)</sup>. Det bør oppfordres til samarbeid om og utveksling av beste praksis mellom nasjonale statistikkontorer for å sikre en mer effektiv bruk av forvaltningsdata.

- 5) Det er et økende behov for opplysninger om tjenesteyting, særlig forretningsmessig tjenesteyting. Det er behov for statistikk for å utføre økonomiske analyser av og utforme politikk for den moderne økonomiens mest dynamiske sektor, særlig med hensyn til dens vekst- og sysselsettingspotensiale. På Det europeiske råds møte i Lisboa 23. og 24. mars 2000 ble tjenestesektorens betydning understreket. Det at omsetningen måles ved fordeling på flere typer tjenester, er en nødvendig forutsetning for å oppnå full forståelse av tjenesteytingens rolle i økonomien. I konklusjonene fra Det europeiske råds møte i Stockholm 23. og 24. mars 2001 ble det understreket at et effektivt fungerende indre marked for tjenester er høyt prioritert i Europa. Statistikk over handel med enkelte tjenesteprodukter over landegrensene er nødvendig for å kunne overvåke det indre marked for tjenester og for å vurdere tjenestenes konkurranseevne og hvordan handelshindringer påvirker handel med tjenester.

- 6) Det er behov for opplysninger om foretaksdemografi, særlig da de inngår i strukturindikatorer som brukes til å overvåke framgangen for oppfyllelse av målene i Lisboa-strategien. I tillegg er det behov for harmoniserte opplysninger om foretaksdemografi og dens innvirkning på sysselsetting som grunnlag for anbefalinger om tiltak for å fremme entreprenørskap.

(\*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 97 av 9.4.2008, s. 13, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 123/2008 av 7. november 2008 om endring av EØS-avtalens vedlegg XXI (Statistikk), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 79, 18.12.2008, s. 24.

<sup>(1)</sup> EUT C 318 av 23.12.2006, s. 78.

<sup>(2)</sup> Europaparlamentsuttalelse av 29. mars 2007 (EUT C 27 E av 31.1.2008, s. 139) og rådsbeslutning av 14. februar 2008.

<sup>(3)</sup> EFT L 14 av 17.1.1997, s. 1. Forordningen sist endret ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1893/2006 (EUT L 393 av 30.12.2006, s. 1).

<sup>(4)</sup> Se vedlegg X.

<sup>(5)</sup> EFT L 358 av 31.12.2002, s. 1. Vedtaket endret ved vedtak nr. 787/2004/EF (EUT L 138 av 30.4.2004, s. 12).

<sup>(6)</sup> Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH) og om opprettelse av et europeisk kjemikaliebyrå (EUT L 396 av 30.12.2006, s. 1. Rettet ved EUT L 136 av 29.5.2007, s. 3). Forordningen endret ved rådsforordning (EF) nr. 1354/2007 (EUT L 304 av 22.11.2007, s. 1).

- 7) Det er også behov for et fleksibelt statistisk verktøy som raskt og til rett tid kan tas i bruk når nye brukerbehov oppstår i en stadig mer dynamisk, nyskapende og sammensatt kunnskapsbasert økonomi. Ved at slike tilleggsinnsamlinger av opplysninger koples sammen med pågående innsamlinger av opplysninger om foretaksstrukturer, kan verdien av opplysningene som innsamles gjennom begge typer undersøkelser økes, og den byrden som pålegges oppgavegiverne reduseres, ved at dobbeltarbeid unngås.
- 8) Det er nødvendig å fastsette en framgangsmåte for vedtakelse av gjennomføringstiltak for denne forordning, slik at reglene for innsamling og behandling av statistiske opplysninger samt behandling og oversending av resultatene skal kunne klargjøres ytterligere.
- 9) De tiltak som er nødvendige for å gjennomføre denne forordning, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er gitt Kommisjonen<sup>(1)</sup>.
- 10) Kommisjonen bør ha særlig myndighet til å ajourføre listen over kjennetegn i vedleggene; fastsette hyppigheten av utarbeiding av statistikk, reglene for merking av opplysninger som «bidrag utelukkende til de europeiske samlede tall» (CETO), første referanseår for utarbeiding og fordelingen av resultatene, særlig standarden som skal benyttes samt kombinasjonene av størrelsesklasser; ajourføre fristene for oversending av opplysninger; tilpasse næringsgrupper og produkter til endringer eller revisjoner av standarden for næringsgruppering innen De europeiske fellesskap (NACE) og statistisk produktgruppering etter næring (CPA); treffe tiltak på grunnlag av vurderingen av forundersøkelser; endre den nedre grensen for referansepopulasjonen i vedlegg VIII; fastsette kriteriene for kvalitetsvurdering. Ettersom disse tiltakene er allmenne og har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning, blant annet ved å utfylle den med nye ikke-grunnleggende bestemmelser, bør de vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll fastsatt i artikkel 5a i beslutning 1999/468/EF.
- 11) Ettersom målet for denne forordning, som er å legge fram harmoniserte statistiske opplysninger om strukturen, virksomheten, konkurranseevnen og resultatene til foretakene i Fellesskapet, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette målet —

## VEDTATT DENNE FORORDNING:

*Artikkel 1***Formål**

Ved denne forordning fastsettes en felles ramme for innsamling, utarbeiding, oversending og vurdering av fellesskapsstatistikk over strukturen, virksomheten, konkurranseevnen og resultatene til foretakene i Fellesskapet.

Utarbeidingen av statistikk skal særlig ha som formål å gi en analyse av

- a) strukturen til og utviklingen av foretakenes virksomhet,
- b) de produksjonsfaktorene som benyttes, samt andre opplysninger som gjør det mulig å måle foretakenes virksomhet, konkurranseevne og resultater,
- c) foretakenes og markedenes utvikling regionalt, nasjonalt, på fellesskapsplan og internasjonalt,
- d) foretakenes politikk,
- e) små og mellomstore bedrifter, og
- f) bestemte foretakskjennetegn etter næringsgrupper.

*Artikkel 2***Virkeområde**

1. Denne forordning skal dekke all markedsøkonomisk virksomhet under næringshovedområde B-N og P-S i standarden for næringsgruppering innen De europeiske fellesskap som er fastsatt ved forordning (EF) nr. 1893/2006 (heretter kalt «NACE Rev. 2»).

2. Statistiske enheter av de typene som er oppført i avsnitt I i vedlegget til rådsforordning (EØF) nr. 696/93 av 15. mars 1993 om de statistiske enheter til observasjon og analyse av produksjonssystemet i Fellesskapet<sup>(2)</sup>, og som hører inn under en type virksomhet nevnt i nr. 1, skal omfattes av denne forordnings virkeområde. Bruken av bestemte enheter for utarbeiding av statistikk er angitt i vedleggene til denne forordning.

*Artikkel 3***Moduler**

1. Statistikk som skal utarbeides for områdene nevnt i artikkel 1, skal grupperes i moduler.

<sup>(1)</sup> EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23. Vedtaket endret ved beslutning nr. 2006/512/EF (EUT L 200 av 22.7.2006, s. 11).

<sup>(2)</sup> EFT L 76 av 30.3.1993, s. 1. Forordningen sist endret ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).

## 2. Modulene i denne forordning skal omfatte følgende:

- a) en fellesmodul for årlig strukturstatistikk i samsvar med vedlegg I,
- b) en detaljmodul for strukturstatistikk for industri i samsvar med vedlegg II,
- c) en detaljmodul for strukturstatistikk for handel i samsvar med vedlegg III,
- d) en detaljmodul for strukturstatistikk for bygge- og anleggsvirksomhet i samsvar med vedlegg IV,
- e) en detaljmodul for strukturstatistikk for forsikringstjenester i samsvar med vedlegg V,
- f) en detaljmodul for strukturstatistikk for kredittinstitusjoner i samsvar med vedlegg VI,
- g) en detaljmodul for strukturstatistikk for pensjonskasser i samsvar med vedlegg VII,
- h) en detaljmodul for strukturstatistikk for forretningsmessig tjenesteyting i samsvar med vedlegg VIII,
- i) en detaljmodul for strukturstatistikk for foretaksdemografi i samsvar med vedlegg IX,
- j) en fleksibel modul for gjennomføring av en spesifikk og begrenset tilleggsinnsamling av opplysninger om foretakskjennetegn.

## 3. Hver modul skal inneholde følgende opplysninger:

- a) den virksomhet som det skal utarbeides statistikk over, valgt fra dekningsområdet nevnt i artikkel 2 nr. 1,
- b) de typer statistiske enheter som skal brukes ved utarbeidingen av statistikk, valgt fra listen over statistiske enheter nevnt i artikkel 2 nr. 2,
- c) listene over kjennetegn som det skal utarbeides statistikk over, for områdene nevnt i artikkel 1, og referanseperiodene for disse kjennetegnene,
- d) hyppigheten av utarbeidingen av statistikk, som skal være årlig eller flerårig. Dersom utarbeidingen er flerårig, skal den foretas minst hvert tiende år,
- e) en tidsplan med angivelse av de første referanseårene for statistikk som skal utarbeides,
- f) standardene for representativitet og kvalitetsvurdering,

g) frister for innsending av resultatene etter utløpet av referanseperioden,

h) lengste varighet som kan innrømmes for overgangsperioden.

4. Bruken av den fleksible modulen nevnt i nr. 2 bokstav j) skal fastsettes i nært samarbeid med medlemsstatene. Modulens virkeområde, listen over kjennetegn, referanseperioden, næringsgrupper som skal omfattes, samt kvalitetskravene skal vedtas av Kommisjonen etter framgangsmåten med forskriftskomiteé nevnt i artikkel 12 nr. 2 minst tolv måneder før referanseperioden begynner. Kommisjonen skal også angi behovet for opplysningene, datainnsamlingens innvirkning på den byrden som pålegges foretakene, samt medlemsstatenes kostnader.

For å redusere den byrden som pålegges foretakene samt medlemsstatenes kostnader, skal datainnsamlingen begrenses til høyst 20 foretakskjennetegn eller spørsmål, til høyst 25 000 oppgavegiverforetak i hele Den europeiske union og en gjennomsnittlig individuell svartid på høyst 1,5 timer. Tilleggsinnsamling av opplysninger skal omfatte et representativt utvalg av medlemsstater. Når det bare er behov for resultater på europeisk plan, kan Kommisjonen opprette en europeisk prøvetakingsordning for å sikre redusert byrde og reduserte kostnader.

Kommisjonen kan medfinansiere kostnadene i forbindelse med tilleggsinnsamlingen av opplysninger ved hjelp av fastsatte framgangsmåter.

*Artikkel 4***Forundersøkelser**

1. Kommisjonen skal vedta en rekke forundersøkelser som medlemsstatene på frivillig grunnlag skal gjennomføre i henhold til vedleggene. Kommisjonen skal etter en forslagsinnbydelse tildele tilskudd til nasjonale myndigheter som angitt i artikkel 2 i rådsforordning (EF) nr. 322/97 av 17. februar 1997 om fellesskapsstatistikker<sup>(1)</sup>.

2. Forundersøkelsene skal gjennomføres for å vurdere om det er relevant og gjennomførbart å samle inn opplysninger. Resultatene av forundersøkelsene skal vurderes av Kommisjonen, som må foreta en avveining mellom fordelene ved å ha tilgang til opplysningene og kostnadene ved innsamlingen og den byrden som pålegges foretakene.

3. Kommisjonen skal underrette Europaparlamentet og Rådet om resultatene av forundersøkelsene.

4. Tiltak som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning ved å utfylle den med vurderingen av forundersøkelsene, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomiteé med kontroll nevnt i artikkel 12 nr. 3.

<sup>(1)</sup> EFT L 52 av 22.2.1997, s. 1. Forordningen endret ved forordning (EF) nr. 1882/2003.



*Artikkel 5***Innhenting av opplysninger**

1. Medlemsstatene skal innhente de nødvendige opplysningene for å observere kjennetegnene i listene oppført i modulene nevnt i artikkel 3.
2. Medlemsstatene kan på grunnlag av prinsippet om administrativ forenkling innhente de nødvendige opplysningene ved å kombinere de ulike kildene angitt nedenfor:
  - a) obligatoriske undersøkelser: de juridiske enhetene som de statistiske enhetene tilhører eller er sammensatt av, og som medlemsstatene anmoder om å oversende opplysninger, har plikt til å gi nøyaktige og fullstendige opplysninger innen de fastsatte fristene,
  - b) andre kilder som minst er likeverdige med hensyn til nøyaktighet og kvalitet,
  - c) statistiske beregningsmetoder dersom noen av kjennetegnene ikke er blitt observert for samtlige enheter.
3. For å redusere oppgavegivers byrde skal de nasjonale myndigheter og Kommisjonen (Eurostat), innenfor de grenser og på de vilkår som er fastsatt av hver medlemsstat og Kommisjonen på deres respektive ansvarsområder, ha tilgang til kilder for forvaltningsdata innenfor sine egne offentlige forvaltningers ansvarsområder, i den grad disse opplysningene er nødvendige for å oppfylle nøyaktighetskravene omhandlet i artikkel 6. Dessuten skal relevante forvaltningsdata, når det er mulig, brukes til å oppfylle kravene til innberetning fastsatt i denne forordning.
4. Medlemsstatene og Kommisjonen skal på sine respektive ansvarsområder fremme vilkår for økt bruk av elektronisk dataoverføring og automatisk databehandling.

*Artikkel 6***Nøyaktighet**

1. Medlemsstatene skal treffe de nødvendige tiltak for å sikre at de oversendte opplysningene er representative for populasjonsstrukturen til de statistiske enhetene som angis i vedleggene.
2. Det skal gjennomføres en kvalitetsvurdering ved å foreta en avveining mellom fordelene ved å ha tilgang til opplysningene og kostnadene ved innsamlingen og den byrden som pålegges foretakene.
3. Medlemsstatene skal på anmodning oversende Kommisjonen alle opplysninger som er nødvendige for vurderingen nevnt i nr. 2.

*Artikkel 7***Sammenlignbarhet**

1. På grunnlag av de innsamlede og estimerte opplysningene skal medlemsstatene utarbeide sammenlignbare resultater, som skal følge fordelingen fastsatt for hver modul nevnt i artikkel 3 og i de respektive vedleggene.
2. For at det skal kunne utarbeides fellesskapsaggregater skal medlemsstatene utarbeide nasjonale resultater i samsvar med nivåene i NACE Rev. 2, som er angitt i modulene i vedleggene eller som er vedtatt etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 12 nr. 3.

*Artikkel 8***Oversending av resultater**

1. Medlemsstatene skal oversende resultatene nevnt i artikkel 7, herunder fortrolige opplysninger, til Kommisjonen (Eurostat) i samsvar med gjeldende fellesskapsbestemmelser om oversending av fortrolige statistiske opplysninger, særlig rådsforordning (Euratom, EØF) nr. 1588/90(1). Nevnte fellesskapsbestemmelser får anvendelse på behandlingen av resultatene i den grad de omfatter fortrolige opplysninger.
2. Resultatene skal oversendes i et egnet teknisk format innen en frist fra slutten av referanseperioden som skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 12 nr. 3 for modulene fastsatt i artikkel 3 nr. 2 bokstav a)-h) og j), og som ikke skal overstige 18 måneder. For modulen nevnt i artikkel 3 nr. 2 bokstav i) skal fristen ikke overstige 30 måneder eller 18 måneder, som fastsatt i avsnitt 9 i vedlegg IX. I tillegg skal et lite antall estimerte foreløpige resultater oversendes innen en frist fra slutten av referanseperioden som skal vedtas i samsvar med framgangsmåten for hver modul nevnt i artikkel 3 nr. 2 bokstav a)-g), og som ikke skal overstige ti måneder. For modulen nevnt i artikkel 3 nr. 2 bokstav i) skal oversendingsfristen for foreløpige resultater ikke overstige 18 måneder.
3. For å redusere den byrden som pålegges foretakene, samt kostnadene for nasjonale statistikkmyndigheter, kan medlemsstatene merke opplysningene som bidrag utelukkende til de europeiske samlede tall (CETO). Eurostat skal ikke offentliggjøre disse opplysningene, og medlemsstatene skal ikke bruke CETO-merke dersom opplysningene offentliggjøres i nasjonal sammenheng. Kriteriene for bruk av CETO-merket skal avhenge av den enkelte medlemsstats andel av det samlede bruttoproduktet i næringsøkonomien i Fellesskapet:

- a) Tyskland, Frankrike, Italia og Det forente kongerike: CETO-merkede opplysninger kan sendes for næringsgrupper i NACE Rev. 2 og fordeles etter størrelsesklasse i næringshovedgrupper i NACE Rev. 2. Høyst 15 % av cellene kan merkes.

(1) EFT L 151 av 15.6.1990, s. 1. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1882/2003.

- b) Belgia, Danmark, Irland, Hellas, Spania, Nederland, Østerrike, Polen, Portugal, Finland og Sverige: CETO-merkede opplysninger kan sendes for næringsgrupper i NACE Rev. 2 og fordeles etter størrelsesklasse i næringshovedgrupper i NACE Rev. 2. Høyst 25 % av cellene kan merkes. Dersom andelen av en næringsgruppe i NACE Rev. 2 eller en størrelsesklasse i en næringshovedgruppe i NACE Rev. 2 utgjør mindre enn 0,1 % av næringsøkonomien i noen av disse medlemsstatene, kan disse opplysningene i tillegg oversendes med CETO-merke.
- c) Bulgaria, Tsjekkia, Estland, Kypros, Latvia, Litauen, Luxembourg, Ungarn, Malta, Romania, Slovenia og Slovakia: CETO-merkede opplysninger kan sendes for næringshovedgrupper og næringsgrupper i NACE Rev. 2 og fordeles etter størrelsesklasse i næringshovedgrupper i NACE Rev. 2. Høyst 25 % av cellene i næringshovedgrupper kan merkes.

Tiltak som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning, blant annet ved å utfylle dem, i forbindelse med gjennomgåelse av reglene for CETO-merket og grupperingen av medlemsstatene, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 12 nr. 3 innen 29. april 2013 og deretter hvert femte år.

#### Artikkel 9

##### Opplysninger om gjennomføring

Medlemsstatene skal på anmodning oversende Kommisjonen alle relevante opplysninger om gjennomføringen av denne forordning i medlemsstatene.

#### Artikkel 10

##### Overgangsperioder

1. I overgangsperiodene kan unntak fra bestemmelsene i vedleggene vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite nevnt i artikkel 12 nr. 2, i den grad de nasjonale statistikksystemene krever større tilpasninger.
2. En medlemsstat kan innrømmes ytterligere forlengelser av overgangsperioder for å utarbeide statistikk dersom den ikke har mulighet til å overholde bestemmelsene i denne forordning på grunn av unntak gitt i henhold til rådsforordning (EØF) nr. 2186/93 av 22. juli 1993 om fellesskapskoordinering av opprettelse av foretaksregistre for statistisk bruk<sup>(1)</sup>.

#### Artikkel 11

##### Gjennomføringstiltak

1. Følgende tiltak, som er nødvendige for gjennomføringen av denne forordning, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite nevnt i artikkel 12 nr. 2:

- a) fastsettelse av definisjoner av kjennetegnene og deres relevans for visse typer virksomhet (artikkel 3 og vedlegg I avsnitt 4 nr. 2),
- b) fastsettelse av definisjonen av referanseperioden (artikkel 3),
- c) fastsettelse av det egnede tekniske formatet for oversending av resultatene (artikkel 8 og vedlegg I avsnitt 9 nr. 2),
- d) fastsettelse av overgangsperioden og unntak fra bestemmelsene i denne forordning som er gitt i nevnte periode (artikkel 10 og vedlegg I avsnitt 11, vedlegg II avsnitt 10, vedlegg III avsnitt 9, vedlegg VIII avsnitt 8 og vedlegg IX avsnitt 13),
- e) fastsettelse av listen over kjennetegn som skal oversendes i samsvar med felles standard for næringsgruppering innen De europeiske fellesskap, som fastsatt ved rådsforordning (EØF) nr. 3037/90<sup>(2)</sup> (heretter kalt «NACE Rev. 1.1») for året 2008, og ytterligere opplysninger om utarbeiding av resultater (vedlegg I avsnitt 9 nr. 2),
- f) fastsettelse av bruken av den fleksible modulen nevnt i artikkel 3 nr. 2 bokstav j) og artikkel 3 nr. 4, og
- g) fastsettelse av framgangsmåtene som skal følges ved tilleggsinnsamlingen av opplysninger nevnt i vedlegg II avsnitt 4 nr. 3 og 4, vedlegg III avsnitt 3 nr. 3 og vedlegg IV avsnitt 3 nr. 3.

2. Følgende tiltak, som er nødvendige for å gjennomføre denne forordning, og som er utformet for å forbedre forordningens ikke-grunnleggende bestemmelser, blant annet ved å utfylle dem, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 12 nr. 3:

- a) ajourføring av listen over kjennetegn og foreløpige resultater, i den utstrekning slik ajourføring etter en kvantitativ vurdering ikke innebærer en økning i antallet enheter som observeres, eller en urimelig byrde for enhetene i forhold til de forventede resultatene (artikkel 4 og 8 og vedlegg I avsnitt 6, vedlegg II avsnitt 6, vedlegg III avsnitt 6 og vedlegg IV avsnitt 6),
- b) fastsettelse av hyppigheten av utarbeiding av statistikk (artikkel 3),
- c) fastsettelse av reglene for CETO-merking av opplysninger (artikkel 8 nr. 3),
- d) fastsettelse av første referanseår for utarbeiding av resultater (artikkel 8 og vedlegg I avsnitt 5),
- e) fastsettelse av fordelingen av resultatene, særlig standarden som skal benyttes, og kombinasjonene av størrelsesklasser (artikkel 7 og vedlegg VIII avsnitt 4 nr. 2 og 3, vedlegg IX avsnitt 8 nr. 2 og 3 og vedlegg IX avsnitt 10),

<sup>(1)</sup> EFT L 196 av 5.8.1993, s. 1. Forordningen endret ved forordning (EF) nr. 1882/2003.

<sup>(2)</sup> EFT L 293 av 24.10.1990, s. 1. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1893/2006.

- f) ajourføring av fristene for oversending av opplysninger (artikkel 8 og vedlegg I avsnitt 8 nr. 1 og vedlegg VI avsnitt 7),
- g) tilpassing av næringsgrupper og produkter til endringer eller revisjoner av NACE og fordelingen av produkter til endringer eller revisjoner av CPA,
- h) tiltak truffet på grunnlag av vurderingen av forundersøkelsene (artikkel 4 nr. 4),
- i) endring av den nedre grensen for referansepopulasjonen (vedlegg VIII avsnitt 3),
- j) fastsettelse av kriteriene for kvalitetsvurderingen (artikkel 6 og vedlegg I avsnitt 6, vedlegg II avsnitt 6, vedlegg III avsnitt 6 og vedlegg IV avsnitt 6).

#### *Artikkel 12*

##### **Komité**

1. Kommisjonen skal bistås av Komiteen for De europeiske fellesskaps statistikkprogram, nedsatt ved rådsbeslutning 89/382/EØF, Euratom<sup>(1)</sup>.
2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.  
  
Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.
3. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5a nr. 1-4 og artikkel 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Strasbourg, 11. mars 2008.

*For Europaparlamentet*

H.-G. PÖTTERING

*President*

*For Rådet*

J. LENARČIČ

*Formann*

#### *Artikkel 13*

##### **Rapport**

1. Kommisjonen skal innen 29. april 2011 og deretter hvert tredje år framlegge en rapport for Europaparlamentet og Rådet om statistikkene som er utarbeidet i henhold til denne forordning, særlig om deres kvalitet samt byrden for foretakene.
2. I rapportene nevnt i nr. 1 skal Kommisjonen foreslå de endringer den anser som nødvendige.

#### *Artikkel 14*

##### **Oppheving**

1. Forordning (EF, Euratom) nr. 58/97 oppheves. Artikkel 20 i forordning (EF) nr. 1893/2006 skal også oppheves.
2. Henvisninger til den opphevede forordningen skal forstås som henvisninger til denne forordning fra og med referanseåret 2008, og leses som angitt i sammenligningstabellen i vedlegg XI. Bestemmelsene i forordning (EF, Euratom) nr. 58/97 får fortsatt anvendelse med hensyn til innsamling, utarbeiding og oversending av opplysninger for referanseårene til og med 2007.

#### *Artikkel 15*

##### **Ikrafttredelse**

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

<sup>(1)</sup> EFT L 181 av 28.6.1989, s. 47.

## VEDLEGG I

## FELLESMODUL FOR ÅRLIG STRUKTURSTATISTIKK

## AVSNITT 1

**Formål**

Formålet med dette vedlegg er å fastsette en felles ramme for innsamling, utarbeiding, oversending og vurdering av fellesskapsstatistikk over strukturen, virksomheten, konkurranseevnen og resultatene til foretak i medlemsstatene.

## AVSNITT 2

**Virkeområde**

Statistikkene som skal utarbeides, gjelder områdene nevnt i artikkel 1 bokstav a-c) og e) i denne forordning, særlig analysen av verdiøkningen og dens hovedkomponenter.

## AVSNITT 3

**Dekningsområde**

1. Det skal utarbeides statistikk over den virksomhet som er oppført i avsnitt 9.
2. Det skal foretas forundersøkelser for den virksomhet som er oppført i avsnitt 10.

## AVSNITT 4

**Kjennetegn**

1. Listene over kjennetegn oppført nedenfor viser hvilke typer statistiske enheter det skal utarbeides statistikk over, der dette er relevant.
2. De betegnelsene som tilsvarer de kjennetegnene som det skal utarbeides statistikk over, i sammenheng med virksomhet i NACE Rev. 2 næringshovedområde K, og som mest tilsvarer den som er oppført i nr. 3-5, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomiteé nevnt i artikkel 12 nr. 2.
3. Årlig demografisk statistikk:

Kode	Betegnelse
Strukturelle data	
11 11 0	Antall foretak
11 21 0	Antall lokale enheter

4. Foretakskjennetegn som det skal utarbeides årlig statistikk over:

Kode	Betegnelse
Regnskapsdata	
12 11 0	Omsetning
12 12 0	Produksjonsverdi
12 15 0	Bruttoprodukt til faktorkostnad
12 17 0	Brutto driftsresultat
13 11 0	Samlet kjøp av varer og tjenester
13 12 0	Kjøp av varer og tjenester med henblikk på videresalg i uendret stand

Kode	Betegnelse
13 13 1	Utgifter til avlønning av vikarer
13 31 0	Personalkostnader
13 32 0	Lønn
13 33 0	Kostnader til trygd

## Data om kapitalbeholdningen

15 11 0	Bruttoinvesteringer i materielle eiendeler
---------	--

## Data om sysselsetting

16 11 0	Antall ansatte
16 13 0	Antall lønnstakere
16 14 0	Antall lønnstakere i heltidsekvivalenter

5. Kjennetegn som det skal utarbeides årlig regional statistikk over:

Kode	Betegnelse
Regnskapsdata	
13 32 0	Lønn
Data om sysselsetting	
16 11 0	Antall ansatte

6. Det skal foretas forundersøkelser for de kjennetegnene som er oppført i avsnitt 10.

## AVSNITT 5

**Første referanseår**

Første referanseår som det skal utarbeides statistikk for, er kalenderåret 2008. Opplysningene skal utarbeides i samsvar med fordelingen i avsnitt 9. Første referanseår som det skal utarbeides statistikk over næringsgrupper som inngår i NACE Rev. 2 næringshovedgruppe 64.2, 64.3 og 64.9 samt næring 66 for, skal imidlertid vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 12 nr. 3.

## AVSNITT 6

**Rapport om statistikkens kvalitet**

For hvert nøkkelkjennetegn skal medlemsstatene angi nøyaktighetsgraden i form av et konfidensintervall på 95 %, som Kommisjonen skal inkludere i rapporten fastsatt i artikkel 13, idet den tar hensyn til anvendelsen av artikkelen i den enkelte medlemsstat. Nøkkelkjennetegnene skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 12 nr. 3.

## AVSNITT 7

**Utarbeiding av resultater**

- Resultatene skal fordeles etter de næringsgrupper som beskriver virksomhet som er oppført i avsnitt 9.
- Noen resultater skal dessuten fordeles etter størrelsesklasse for hver næringsgruppe oppført i avsnitt 9.
- De regionale statistikkresultatene skal fordeles på tosifret nivå i NACE Rev. 2 (næring) og på nivå 2 i nomenklaturen over regionale statistikkenheter, som fastsatt ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1059/2003<sup>(1)</sup> (heretter kalt «NUTS»).

<sup>(1)</sup> EUT L 154 av 21.6.2003, s. 1. Forordningen sist endret ved kommisjonsforordning (EF) nr. 105/2007 (EUT L 39 av 10.2.2007, s. 1).

## AVSNITT 8

**Oversending av resultater**

1. Resultatene skal oversendes innen 18 måneder fra utløpet av referanseperiodens kalenderår, med unntak av næringsgruppe 64.11 i NACE Rev. 2 og den virksomhet i NACE Rev. 2 som omfattes av vedlegg V, VI og VII. For næringsgruppe 64.11 i NACE Rev. 2 er oversendingsfristen ti måneder. For virksomhet som er omfattet av vedlegg V, VI og VII, er oversendingsfristen fastsatt i nevnte vedlegg. Oversendingsfristen for resultatene av næringsgruppene som omfattes av næringshovedgruppe 64.2, 64.3 og 64.9 samt næring 66 i NACE Rev. 2, skal imidlertid vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 12 nr. 3.
2. Med unntak av næring 64 og 65 i NACE Rev. 2 skal foreløpige nasjonale resultater eller estimer oversendes innen ti måneder fra utløpet av referanseperiodens kalenderår for de foretaksstatistikker som er utarbeidet for følgende kjennetegn:

Kode	Betegnelse
Regnskapsdata	
12 11 0	Omsetning
Data om sysselsetting	
16 11 0	Antall ansatte

Disse foreløpige resultatene eller estimatene skal fordeles på tresifret nivå i NACE Rev. 2 (næringshovedgruppe). For næring 66 i NACE Rev. 2, skal oversendingen av foreløpige resultater eller estimer vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 12 nr. 3.

## AVSNITT 9

**Næringsgrupper**

1. For å gjøre det mulig å utarbeide statistikk på fellesskapsplan skal medlemsstatene fra referanseåret 2008 oversende nasjonale resultater etter næringsgruppene i næringshovedområde B-N og næring 95 i NACE Rev. 2.
2. Uten at det berører artikkel 2 nr. 1 skal medlemsstatene oversende Kommisjonen statistikk over foretaksstrukturer for referanseåret 2008 i samsvar med NACE Rev. 1.1 og NACE Rev. 2.

Listen over kjennetegn som skal oversendes i samsvar med NACE Rev. 1.1, og detaljene om utarbeiding av resultater, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite nevnt i artikkel 12 nr. 2.

## AVSNITT 10

**Rapporter og forundersøkelser**

1. Kommisjonen skal vedta en rekke forundersøkelser for virksomhet i næringshovedområde P-R og næring 94 og 96 i næringshovedområde S i NACE Rev. 2 for å vurdere om det er mulig å inkludere markedsøkonomisk virksomhet i disse næringshovedområdene.
2. Kommisjonen skal vedta en rekke forundersøkelser for kjennetegn for kontoer for finanstransaksjoner og immaterielle eiendeler, organisering av produksjonssystemet og sammenlignbarhet mellom statistikk over foretaksstrukturer og statistikk over arbeidsmarkedet og produktivitet. Disse forundersøkelsene skal tilpasses sektorenes særegenheter.

## AVSNITT 11

**Overgangsperiode**

For utarbeiding av statistikk over kjennetegnene 12 17 0, 13 13 1 og 16 14 0 skal overgangsperioden ikke overstige to år, regnet fra første referanseår (2008) nevnt i avsnitt 5.

## VEDLEGG II

## DETALJMODUL FOR STRUKTURSTATISTIKK FOR INDUSTRI

## AVSNITT 1

**Formål**

Formålet med dette vedlegg er å fastsette en felles ramme for innsamling, utarbeiding, oversending og vurdering av fellesskapsstatistikk over industrisektorens struktur, virksomhet, konkurranseevne og resultater.

## AVSNITT 2

**Virkeområde**

De statistikker som skal utarbeides, gjelder de områder som er nevnt i artikkel 1 a)-e), særlig

- en hovedliste over statistikk til bruk for en detaljert analyse av industrivirksomhetenes struktur, virksomhet, konkurranseevne og resultater,
- en utfyllende liste over statistikk til bruk for undersøkelse av særskilte emner.

## AVSNITT 3

**Dekningsområde**

Det skal utarbeides statistikk over all virksomhet klassifisert i næringshovedområde B, C, D og E i NACE Rev. 2. Disse næringshovedområdene omfatter bergverksdrift og utvinning (B), industri (C), elektrisitets-, gass-, damp-, og varmtvannsforsyning (D) og vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet (E). Foretaksstatistikkene gjelder populasjonen av samtlige foretak hvis hovedvirksomhet omfattes av næringshovedområde B, C, D eller E.

## AVSNITT 4

**Kjennetegn**

1. Listene over kjennetegn og statistikk angitt nedenfor viser, der det er relevant, hvilke typer statistiske enheter det skal utarbeides statistikk over, og om de skal utarbeides årlig eller med flere års mellomrom. Statistikk og kjennetegn i kursiv er også oppført på listene i fellesmodulen definert i vedlegg I.
2. Årlig demografisk statistikk:

Kode	Betegnelse
Strukturelle data	
11 11 0	<i>Antall foretak</i>
11 21 0	<i>Antall lokale enheter</i>
11 31 0	<i>Antall bransjeenheter</i>



## 3. Foretakskjennetegn som det skal utarbeides årlig statistikk over:

Kode	Betegnelse	
Regnskapsdata		
12 11 0	Omsetning	
12 12 0	Produksjonsverdi	
12 13 0	Bruttoavance på varer til videresalg	
12 15 0	Bruttoprodukt til faktorkostnad	
12 17 0	Brutto driftsresultat	
13 11 0	Samlet kjøp av varer og tjenester	
13 12 0	Kjøp av varer og tjenester med henblikk på videresalg i uendret stand	
13 13 1	Utgifter til avlønning av vikarer	
13 21 3	Endringer i beholdninger av ferdige produkter og produkter under produksjon, framstilt av enheten selv	
13 31 0	Personalkostnader	
13 32 0	Lønn	
13 33 0	Kostnader til trygd	
13 41 1	Utgifter til langtidsleie og til operasjonell leasing	
Data om kapitalbeholdningen		
15 11 0	Bruttoinvesteringer i materielle eiendeler	
15 12 0	Bruttoinvesteringer i grunn	
15 13 0	Bruttoinvesteringer i eksisterende bygninger og anlegg	
15 14 0	Bruttoinvesteringer i oppføring og ombygging av bygninger	
15 15 0	Bruttoinvesteringer i maskiner og utstyr	
15 21 0	Salg av materielle eiendeler	
Data om sysselsetting		
16 11 0	Antall ansatte	
16 13 0	Antall lønnstakere	
16 14 0	Antall lønnstakere i heltidsekvivalenter	
16 15 0	Antall arbeidstimer utført av lønnstakere	
Fordeling av omsetning etter virksomhetstype		
18 11 0	Omsetning fra hovedvirksomheten på tresifret nivå i NACE Rev. 2	
Kjøp av energiprodukter		
20 11 0	Kjøp av energiprodukter (verdi)	Med unntak av næringshoved-område D og E
Miljødata		
21 11 0	Investeringer i utstyr og anlegg til forurensningskontroll og hjelpemidler til forurensningsbekjempelse (hovedsakelig utstyr ved utslippspunktet)(*)	
21 12 0	Investeringer i utstyr og anlegg i forbindelse med renere teknologi (integrrert teknologi)(*)	

(\*) Dersom den samlede omsetningen eller antallet sysselsatte personer i en næring i næringshovedområde B-E i NACE Rev. 2 i en medlemsstat er mindre enn 1 % av samlede tall for Fellesskapet, er det ikke nødvendig med hensyn til denne forordning å innhente opplysninger med sikte på å utarbeide statistikker for kjennetegnene 21 11 0 og 21 12 0. Dersom det er nødvendig av hensyn til Fellesskapets politikk, kan Kommissjonen i samsvar med framgangsmåten med forskriftskomiteé nevnt i artikkel 12 nr. 2 anmode om en ad hoc-innsamling av disse opplysningene.

## 4. Foretakskjennetegn som det skal utarbeides flerårig statistikk over:

Kode	Betegnelse
Data om kapitalbeholdningen	
15 42 0	Bruttoinvesteringer i konsesjoner, patenter, lisenser, varemerker og lignende rettigheter
15 44 1	Investeringer i innkjøpt programvare
Fordeling av omsetning etter virksomhetstype	
18 12 0	Omsetning fra industrivirksomhet
18 15 0	Omsetning fra tjenesteytende virksomhet
18 16 0	Omsetning fra handels- og formidlingsvirksomhet
Miljødata	
21 14 0	Samlede løpende utgifter til miljøvern(*)
Underleveranser	
23 11 0	Betalinger til underleverandører

(\*) Dersom den samlede omsetningen eller antallet sysselsatte personer i en næring i næringshovedområde B-E i NACE Rev. 2 i en medlemsstat er mindre enn 1 % av samlede tall for Fellesskapet, er det ikke nødvendig med hensyn til denne forordning å innhente opplysninger med sikte på å utarbeide statistikker for kjennetegnene 21 11 0 og 21 12 0. Dersom det er nødvendig av hensyn til Fellesskapets politikk, kan Kommisjonen i samsvar med framgangsmåten med forskriftskomiteé nevnt i artikkel 12 nr. 2 anmode om en ad hoc-innsamling av disse opplysningene.

## 5. Kjennetegn som det skal utarbeides årlig regional statistikk over:

Kode	Betegnelse
Regnskapsdata	
13 32 0	Lønn
Data om sysselsetting	
16 11 0	Antall ansatte

## 6. Kjennetegn for bransjeeenheter som det skal utarbeides årlig statistikk over:

Kode	Betegnelse
Regnskapsdata	
12 11 0	Omsetning
12 12 0	Produksjonsverdi
13 32 0	Lønn
Data om kapitalbeholdningen	
15 11 0	Bruttoinvesteringer i materielle eiendeler
Data om sysselsetting	
16 11 0	Antall ansatte

## 7. Det skal foretas forundersøkelser for de kjennetegnene som er oppført i avsnitt 9.

## AVSNITT 5

## Første referanseår

1. Første referanseår som det skal utarbeides årlig statistikk for, er kalenderåret 2008. De første referanseårene for de statistikker som skal utarbeides med flere års mellomrom, er angitt nedenfor for de koder som kjennetegnene er oppført under.

Kalenderår	Kode
2009	15 42 0 og 15 44 1
2008	18 12 0, 18 15 0, 18 16 0 og 23 11 0

2. Flerårig statistikk skal utarbeides minst hvert femte år.
3. Første referanseår som det skal utarbeides statistikk over kjennetegn 21 14 0 for, er kalenderåret 2010.
4. Statistikk over kjennetegn 21 12 0 skal utarbeides årlig. Statistikk over kjennetegn 21 14 0 skal utarbeides hvert tredje år.

## AVSNITT 6

**Rapport om statistikkens kvalitet**

For hvert nøkkelkjennetegn skal medlemsstatene angi nøyaktighetsgraden i form av et konfidensintervall på 95 %, som Kommisjonen skal inkludere i rapporten fastsatt i artikkel 13, idet den tar hensyn til anvendelsen av artikkelen i den enkelte medlemsstat. Nøkkelkjennetegnene skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 12 nr. 3.

## AVSNITT 7

**Utarbeiding av resultater**

1. Resultatene for statistikkene, med unntak av kjennetegnene 18 11 0, 18 12 0, 18 15 0 og 18 16 0, skal fordeles på firesifret nivå i NACE Rev. 2 (næringsgruppe).

Kjennetegnene 18 11 0, 18 12 0, 18 15 0 og 18 16 0 skal fordeles på tresifret nivå i NACE Rev. 2 (næringshovedgruppe).

2. Visse resultater skal dessuten fordeles etter størrelsesklasse og på tresifret nivå i NACE Rev. 2 (næringshovedgruppe).
3. Resultatene for statistikkene utarbeidet for bransjeenheter skal fordeles på firesifret nivå i NACE Rev. 2 (næringsgruppe).
4. Resultatene for regional statistikk skal fordeles både på tosifret nivå i NACE Rev. 2 (næring) og på NUTS-nivå 2.
5. Resultatene for kjennetegnene 21 11 0, 21 12 0 og 21 14 0 skal fordeles på tosifret nivå i NACE Rev. 2 (næring).
6. Resultatene for kjennetegnene 21 11 0, 21 12 0 og 21 14 0 skal fordeles på følgende miljøområder: vern av omgivelsesluft og klima, håndtering av spillvann, avfallshåndtering og andre miljøverntiltak. Resultatene for miljøområdene skal fordeles på tosifret nivå i NACE Rev. 2 (næring).

## AVSNITT 8

**Oversending av resultater**

Resultatene skal oversendes innen 18 måneder fra utløpet av referanseperiodens kalenderår.

Foreløpige nasjonale resultater eller estimer skal oversendes innen ti måneder fra utløpet av referanseperiodens kalenderår for de foretaksstatistikker som er nevnt i avsnitt 4 nr. 3, og som er utarbeidet for følgende kjennetegn:

Kode	Betegnelse
Strukturelle data	
11 11 0	Antall foretak
Regnskapsdata	
12 11 0	Omsetning
12 12 0	Produksjonsverdi
13 11 0	Samlet kjøp av varer og tjenester
13 32 0	Lønn
15 11 0	Bruttoinvesteringer i materielle eiendeler
Data om sysselsetting	
16 11 0	Antall ansatte

Nevnte foreløpige resultater skal fordeles på tresifret nivå i NACE Rev. 2 (næringshovedgruppe).

#### AVSNITT 9

##### Rapporter og forundersøkelser

Medlemsstatene skal oversende til Kommisjonen en rapport om tilgjengeligheten av de opplysninger som er nødvendige for å utarbeide resultater for følgende kjennetegn:

Kode	Betegnelse	Merknad
Miljødata		
21 11 0	Investeringer i utstyr og anlegg til forurensningskontroll og hjelpemidler til forurensningsbekjempelse (hovedsakelig utstyr ved utslippspunktet)	Særskilt fordeling for samsvar med Kyoto-protokollen til De forente nasjoners rammekonvensjon om klimaendring
21 12 0	Investeringer i utstyr og anlegg i forbindelse med renere teknologi («integrert teknologi»)	Særskilt fordeling for samsvar med Kyoto-protokollen til De forente nasjoners rammekonvensjon om klimaendring
21 14 0	Samlede løpende miljøkostnader	Særskilt fordeling av kostnader som følge av gjennomføringen av EUs miljøpolitikk
Underleveranser		
23 12 0	Inntekter fra underleveranser	

Kommisjonen skal vedta en rekke forundersøkelser for disse kjennetegnene.

#### AVSNITT 10

##### Overgangsperiode

For utarbeiding av statistikk over kjennetegnene 21 12 0 og 21 14 0 utløper overgangsperioden med referanseåret 2008.

## VEDLEGG III

## DETALJMODUL FOR STRUKTURSTATISTIKK FOR HANDEL

## AVSNITT 1

**Formål**

Formålet med dette vedlegg er å fastsette en felles ramme for innsamling, utarbeiding, oversending og vurdering av fellesskapsstatistikk over strukturen, virksomheten, konkurranseevnen og resultatene i sektoren for handel og distribusjon.

## AVSNITT 2

**Virkeområde**

De statistikker som skal utarbeides, gjelder de områder som er nevnt i artikkel 1 bokstav a)-e), særlig

- strukturen i handels- og distribusjonsnettet og dens utvikling,
- handels- og distribusjonsvirksomheten og salgsformer, samt leverings- og salgsmønstre.

## AVSNITT 3

**Dekningsområde**

1. Det skal utarbeides statistikk over all virksomhet i næringsshovedområde G i NACE Rev. 2. Denne sektoren omfatter engros- og detaljhandel og reparasjon av motorvogner. Foretaksstatistikkene gjelder populasjonen av samtlige foretak hvis hovedvirksomhet omfattes av næringsshovedområde G.
2. Dersom samlet omsetning og antall ansatte i en næring i næringsshovedområde G i NACE Rev. 2 i en medlemsstat normalt utgjør mindre enn 1 % av de samlede tallene for Fellesskapet, skal de opplysninger i dette vedlegg som ikke er nevnt i vedlegg I, ikke nødvendigvis innsamles i henhold til denne forordning.
3. Dersom det er nødvendig av hensyn til Fellesskapets politikk, kan Kommisjonen etter framgangsmåten med forskriftskomiteé nevnt i artikkel 12 nr. 2 anmode om en tilleggsinnsamling av opplysningene nevnt i nr. 2.

## AVSNITT 4

**Kjennetegn**

1. Listene over kjennetegn og statistikk angitt nedenfor viser, der det er relevant, hvilke typer statistiske enheter det skal utarbeides statistikk over, og om de skal utarbeides årlig eller med flere års mellomrom. Statistikk og kjennetegn i kursiv er også oppført på listene i fellesmodulen definert i vedlegg I.
2. Årlig demografisk statistikk:

Kode	Betegnelse
Strukturelle data	
<i>11 11 0</i>	<i>Antall foretak</i>
<i>11 21 0</i>	<i>Antall lokale enheter</i>

## 3. Foretakskjennetegn som det skal utarbeides årlig statistikk over:

Kode	Betegnelse
Regnskapsdata	
12 11 0	Omsetning
12 12 0	Produksjonsverdi
12 13 0	Bruttoavanse på varer til videresalg
12 15 0	Bruttoprodukt til faktorkostnad
12 17 0	Brutto driftsresultat
13 11 0	Samlet kjøp av varer og tjenester
13 12 0	Kjøp av varer og tjenester med henblikk på videresalg i uendret stand
13 13 1	Utgifter til avlønning av vikarer
13 21 0	Endringer i beholdninger av varer og tjenester
13 21 1	Endringer i beholdninger av varer og tjenester kjøpt for videresalg i uendret stand
13 31 0	Personalkostnader
13 32 0	Lønn
13 33 0	Kostnader til trygd
Data om kapitalbeholdningen	
15 11 0	Bruttoinvesteringer i materielle eiendeler
15 12 0	Bruttoinvesteringer i grunn
15 13 0	Bruttoinvesteringer i eksisterende bygninger og anlegg
15 14 0	Bruttoinvesteringer i oppføring og ombygging av bygninger
15 15 0	Bruttoinvesteringer i maskiner og utstyr
15 21 0	Salg av materielle eiendeler
Data om sysselsetting	
16 11 0	Antall ansatte
16 13 0	Antall lønnstakere
16 14 0	Antall lønnstakere i heltidsekvivalenter

## 4. Foretakskjennetegn som det skal utarbeides årlig statistikk over:

Kode	Betegnelse	Merknad
Opplysninger om foretaks handelsformer		Bare næring 47
17 32 0	Antall detaljforretninger	
Fordeling av omsetning etter virksomhetstype		
18 10 0	Omsetning fra jordbruk, skogbruk, fiskeri og industrivirksomhet	
18 15 0	Omsetning fra tjenesteytende virksomhet	
18 16 0	Omsetning fra handels- og formidlingsvirksomhet	
Fordeling av omsetning etter produkttype		
18 21 0	Fordeling av omsetning etter produkttype (etter næringshovedområde G i CPA(*))	

(\*) Rådsforordning (EØF) nr. 3696/93 av 29. oktober 1993 om den statistiske produktgruppering etter næring (CPA) innen Det europeiske økonomiske fellesskap (EFT L 342 av 31.12.1993, s. 1). Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1882/2003.

5. Kjennetegn som det skal utarbeides årlig regional statistikk over:

Kode	Betegnelse
Regnskapsdata	
13 32 0	Lønn
Data om sysselsetting	
16 11 0	Antall ansatte

6. Kjennetegn som det skal utarbeides flerårig regional statistikk over:

Kode	Betegnelse	Merknad
Regnskapsdata		
12 11 0	Omsetning	Bare næring 45 og 47
Opplysninger om foretaks handelsformer		
17 33 1	Salgsareal	Bare næring 47

#### AVSNITT 5

##### Første referanseår

1. Første referanseår som det skal utarbeides statistikk for, er kalenderåret 2008. De første referanseårene for de statistikker som skal utarbeides med flere års mellomrom, er angitt nedenfor for hver næring i NACE Rev. 2 som det skal innsamles opplysninger for, og for flerårig regional statistikk:

Kalenderår	Fordeling
2012	Næring 47
2008	Næring 46
2009	Regional statistikk
2010	Næring 45

2. Den flerårige frekvensen er fem år.

#### AVSNITT 6

##### Rapport om statistikkens kvalitet

For hvert nøkkeltkjennetegn skal medlemsstatene angi nøyaktighetsgraden i form av et konfidensintervall på 95 %, som Kommisjonen skal inkludere i rapporten fastsatt i artikkel 13, idet den tar hensyn til anvendelsen av artikkelen i den enkelte medlemsstat. Nøkkeltkjennetegnene skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 12 nr. 3.

#### AVSNITT 7

##### Utarbeiding av resultater

- For at det skal kunne utarbeides fellesskapsaggregater, skal medlemsstatene sørge for å utarbeide nasjonale resultater fordelt etter næringsgruppe i NACE Rev. 2.
- Visse resultater skal dessuten fordeles etter størrelsesklasse for hver næringshovedgruppe i NACE Rev. 2.
- Regional statistikk skal fordeles på både tresifret nivå i NACE Rev. 2 (næringshovedgruppe) og på NUTS-nivå 2.



4. Dekningen av regional statistikk som skal utarbeides på flerårig grunnlag, tilsvarer populasjonen av samtlige lokale enheter hvis hovedvirksomhet omfattes av næringshovedområde G. Dekningen kan imidlertid begrenses til lokale enheter avhengig av foretak som omfattes av næringshovedområde G i NACE Rev. 2. dersom en slik populasjon dekker mer enn 95 % av samlet dekning. Dette forholdet beregnes ved bruk av sysselsettingskjennetegn som er tilgjengelige i foretaksregisteret.

## AVSNITT 8

**Oversending av resultater**

1. Resultatene skal oversendes innen 18 måneder fra utløpet av referanseperiodens kalenderår.
2. Foreløpige nasjonale resultater eller estimer skal oversendes innen ti måneder fra utløpet av referanseperiodens kalenderår for foretaksstatistikk som er utarbeidet for følgende kjennetegn:

Kode	Betegnelse
Regnskapsdata	
12 11 0	Omsetning
Data om sysselsetting	
16 11 0	Antall ansatte

Disse foreløpige resultatene skal fordeles på tresifret nivå i NACE Rev. 2 (næringshovedgruppe).

## AVSNITT 9

**Overgangsperiode**

For utarbeiding av statistikk over kjennetegnene 13 13 1 og 16 14 0 skal overgangsperioden ikke overstige to år, regnet fra første referanseår (2008) angitt i avsnitt 5.

## VEDLEGG IV

## DETALJMODUL FOR STRUKTURSTATISTIKK FOR BYGGE- OG ANLEGGSVIRKSOMHET

## AVSNITT 1

**Formål**

Formålet med dette vedlegg er å fastsette en felles ramme for innsamling, utarbeiding, oversending og vurdering av fellesskapsstatistikk over bygge- og anleggssektorens struktur, virksomhet, konkurranseevne og resultater.

## AVSNITT 2

**Virkeområde**

De statistikker som skal utarbeides, gjelder de områder som er nevnt i artikkel 1 a)-e), særlig

- en hovedliste over statistikk til bruk for en detaljert analyse av bygge- og anleggsnæringens struktur, virksomhet, konkurranseevne og resultater,
- en utfyllende liste over statistikk til bruk for undersøkelse av særskilte emner.

## AVSNITT 3

**Dekningsområde**

1. Det skal utarbeides statistikk over all virksomhet klassifisert i næringshovedområde F i NACE Rev. 2. Foretaksstatistikkene gjelder populasjonene av alle foretak som er klassifisert etter hovedvirksomhet under næringshovedområde F.
2. Dersom samlet omsetning og antall ansatte i en næring i næringshovedområde F i NACE Rev. 2 i en medlemsstat normalt utgjør mindre enn 1 % av de samlede tallene for Fellesskapet, skal de opplysninger i dette vedlegg som ikke er nevnt i vedlegg I, ikke nødvendigvis innsamles i henhold til denne forordning.
3. Dersom det er nødvendig av hensyn til Fellesskapets politikk, kan Kommisjonen etter framgangsmåten med forskriftskomiteé nevnt i artikkel 12 nr. 2 anmode om en tilleggsinnsamling av opplysningene nevnt i nr. 2.

## AVSNITT 4

**Kjennetegn**

1. Listene over kjennetegn og statistikk angitt nedenfor viser, der det er relevant, hvilke typer statistiske enheter det skal utarbeides statistikk over, og om de skal utarbeides årlig eller med flere års mellomrom. Statistikk og kjennetegn i kursiv er også oppført på listene i fellesmodulen definert i vedlegg I.
2. Årlig demografisk statistikk:

Kode	Betegnelse
Strukturelle data	
<i>11 11 0</i>	<i>Antall foretak</i>
<i>11 21 0</i>	<i>Antall lokale enheter</i>

## 3. Foretakskjennetegn som det skal utarbeides årlig statistikk over:

Kode	Betegnelse	Merknad
Regnskapsdata		
12 11 0	Omsetning	
12 12 0	Produksjonsverdi	
12 13 0	Bruttoavance på varer til videresalg	Næring 41 og 42 og næringshovedgruppe 43.1 og 43.9 — valgfritt
12 15 0	Bruttoprodukt til faktorkostnad	
12 17 0	Brutto driftsresultat	
13 11 0	Samlet kjøp av varer og tjenester	
13 12 0	Kjøp av varer og tjenester med henblikk på videresalg i uendret stand	Næring 41 og 42 og næringshovedgruppe 43.1 og 43.9 — valgfritt
13 13 1	Utgifter til avlønning av vikarer	
13 21 3	Endringer i beholdninger av ferdige produkter og produkter under produksjon, framstilt av enheten selv	
13 31 0	Personalkostnader	
13 32 0	Lønn	
13 33 0	Kostnader til trygd	
13 41 1	Utgifter til langtidsleie og til operasjonell leasing	
Data om kapitalbeholdningen		
15 11 0	Bruttoinvesteringer i materielle eiendeler	
15 12 0	Bruttoinvesteringer i grunn	
15 13 0	Bruttoinvesteringer i eksisterende bygninger og anlegg	
15 14 0	Bruttoinvesteringer i oppføring og ombygging av bygninger	
15 15 0	Bruttoinvesteringer i maskiner og utstyr	
15 21 0	Salg av materielle eiendeler	
Data om sysselsetting		
16 11 0	Antall ansatte	
16 13 0	Antall lønnstakere	
16 14 0	Antall lønnstakere i heltidsekvivalenter	
16 15 0	Antall arbeidstimer utført av lønnstakere	
Fordeling av omsetning etter virksomhetstype		
18 11 0	Omsetning fra hovedvirksomheten på tresifret nivå i NACE Rev. 2	
Kjøp av energiprodukter		
20 11 0	Kjøp av energiprodukter (verdi)	

4. Foretakskjennetegn som det skal utarbeides årlig statistikk over:

Kode	Betegnelse	Merknader
Data om kapitalbeholdningen		
15 44 1	Investeringer i innkjøpt programvare	
Fordeling av omsetning etter virksomhetstype		
18 12 1	Omsetning fra industrivirksomhet med unntak av bygge- og anleggsvirksomhet	
18 12 2	Omsetning fra industrivirksomhet	
18 15 0	Omsetning fra tjenesteytende virksomhet	
18 16 0	Omsetning fra handels- og formidlingsvirksomhet	
18 31 0	Omsetning fra byggevirksomhet	Bare næring 41 og 42 og næringshovedgruppe 43.1 og 43.9
18 32 0	Omsetning fra anleggsvirksomhet	Bare næring 41 og 42 og næringshovedgruppe 43.1 og 43.9
Underleveranser		
23 11 0	Betalinger til underleverandører	
23 12 0	Inntekter fra underleveranser	

5. Kjennetegn som det skal utarbeides årlig regional statistikk over:

Kode	Betegnelse
Regnskapsdata	
13 32 0	Lønn
Data om sysselsetting	
16 11 0	Antall ansatte

6. Kjennetegn for bransjeeenheter som det skal utarbeides årlig statistikk over:

Kode	Betegnelse
Regnskapsdata	
12 11 0	Omsetning
12 12 0	Produksjonsverdi
13 32 0	Lønn
15 11 0	Bruttoinvesteringer i materielle eiendeler
Data om sysselsetting	
16 11 0	Antall ansatte

## AVSNITT 5

### Første referanseår

1. Første referanseår som det skal utarbeides årlig statistikk for, er kalenderåret 2008. De første referanseårene for de statistikker som skal utarbeides med flere års mellomrom, er angitt nedenfor for de koder som kjennetegnene er oppført under.

Kalenderår	Kode
2009	15 44 1
2008	18 12 1, 18 12 2, 18 15 0, 18 16 0, 18 31 0, 18 32 0, 23 11 0 og 23 12 0

2. Flerårig statistikk skal utarbeides minst hvert femte år.

## AVSNITT 6

**Rapport om statistikkens kvalitet**

For hvert nøkkeltkjennetegn skal medlemsstatene angi nøyaktighetsgraden i form av et konfidensintervall på 95 %, som Kommisjonen skal inkludere i rapporten fastsatt i artikkel 13, idet den tar hensyn til anvendelsen av artikkelen i den enkelte medlemsstat. Nøkkeltkjennetegnene skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 12 nr. 3.

## AVSNITT 7

**Utarbeiding av resultater**

1. Resultatene for statistikkene skal fordeles på firesifret nivå i NACE Rev. 2 (næringsgruppe), med unntak av kjennetegnene 15 44 1, 18 11 0, 18 12 1, 18 12 2, 18 15 0, 18 16 0, 18 31 0 og 18 32 0.

Resultatene for kjennetegnene 15 44 1, 18 11 0, 18 12 1, 18 12 2, 18 15 0, 18 16 0, 18 31 0 og 18 32 0 skal fordeles på tresifret nivå i NACE Rev. 2 (næringshovedgruppe).

2. Visse resultater skal dessuten fordeles etter størrelsesklasse og på tresifret nivå i NACE Rev. 2 (næringshovedgruppe).
3. Resultatene for statistikkene utarbeidet for bransjeenheter skal fordeles på firesifret nivå i NACE Rev. 2 (næringsgruppe).
4. Resultatene for regional statistikk skal fordeles på både tosifret nivå i NACE Rev. 2 (nærings) og på NUTS-nivå 2.

## AVSNITT 8

**Oversending av resultater**

Resultatene skal oversendes innen 18 måneder fra utløpet av referanseperiodens kalenderår.

Foreløpige nasjonale resultater eller estimer oversendes innen ti måneder fra utløpet av referanseperiodens kalenderår for de foretaksstatistikker som er utarbeidet for følgende kjennetegn:

Kode	Betegnelse
Strukturelle data	
11 11 0	Antall foretak
Regnskapsdata	
12 11 0	Omsetning
12 12 0	Produksjonsverdi
13 11 0	Samlet kjøp av varer og tjenester
13 32 0	Lønn
Data om kapitalbeholdningen	
15 11 0	Bruttoinvesteringer i materielle eiendeler
Data om sysselsetting	
16 11 0	Antall ansatte

Disse foreløpige resultatene skal fordeles på tresifret nivå i NACE Rev. 2 (næringshovedgruppe).

## AVSNITT 9

**Overgangsperiode**

Det kan ikke innrømmes noen overgangsperiode.

## VEDLEGG V

## DETALJMODUL FOR STRUKTURSTATISTIKK FOR FORSIKRINGSTJENESTER

## AVSNITT 1

**Formål**

Formålet med dette vedlegg er å fastsette en felles ramme for innsamling, utarbeiding, oversending og vurdering av fellesskapsstatistikk over strukturen, virksomheten, konkurranseevnen og resultatene i forsikringssektoren. Modulen inneholder en detaljert liste over kjennetegn som benyttes ved utarbeiding av statistikk for å øke kunnskapen om utviklingen i forsikringssektoren nasjonalt, på fellesskapsplan og internasjonalt.

## AVSNITT 2

**Virkeområde**

De statistikker som skal utarbeides, gjelder de områder som er nevnt i artikkel 1 bokstav a)-c), særlig

- en detaljert analyse av forsikringsforetaks struktur, virksomhet, konkurranseevne og resultater,
- utvikling og fordeling av samlet virksomhet og virksomhet per produkt, forsikringstakernes forbruksvaner, internasjonal virksomhet, sysselsetting, investeringer, egenkapital og forsikringstekniske avsetninger.

## AVSNITT 3

**Dekningsområde**

1. Det skal utarbeides statistikk over all virksomhet i næring 65 i NACE Rev. 2, unntatt næringshovedgruppe 65.3.
2. Utarbeidingen av statistikkene får anvendelse for
  - foretak innen annen forsikring enn livsforsikring: alle som er nevnt i artikkel 2 nr. 1 bokstav a) i direktiv 91/674/EØF<sup>(1)</sup>,
  - livsforsikringsforetak: alle som er nevnt i artikkel 2 nr. 1 bokstav b) i direktiv 91/674/EØF,
  - spesialiserte gjenforsikringsforetak: alle som er nevnt i artikkel 2 nr. 1 bokstav c) i direktiv 91/674/EØF,
  - forsikringsgiverne i Lloyd's: alle som er nevnt i artikkel 4 i direktiv 91/674/EØF,
  - foretak innen både livs- og skadeforsikring: alle som driver livsforsikringsvirksomhet og annen forsikringsvirksomhet enn livsforsikringsvirksomhet.
3. I tillegg skal filialer av forsikringsforetak nevnt i avdeling III i direktiv 73/239/EØF<sup>(2)</sup> og 2002/83/EF<sup>(3)</sup> med virksomhet som hører inn under en av næringshovedgruppene i NACE Rev. 2 nevnt i nr. 1, likestilles med tilsvarende foretak definert i nr. 2.

<sup>(1)</sup> Rådsdirektiv 91/674/EØF av 19. desember 1991 om forsikringsforetaks årsregnskaper og konsoliderte regnskaper (EFT L 374, 31.12.1991, s. 7). Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv (EF) 2006/46/EF (EUT L 224 av 16.8.2006, s. 1).

<sup>(2)</sup> Første rådsdirektiv 73/239/EØF av 24. juli 1973 om samordning av lover og forskrifter om adgang til å starte og utøve virksomhet innen direkte forsikring med unntak av livsforsikring (EFT L 228, 16.8.1973, s. 3). Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv (EF) 2005/68/EF (EUT L 323 av 9.12.2005, s. 1).

<sup>(3)</sup> Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/83/EF av 5. november 2002 om livsforsikring (EFT L 345, 19.12.2002, s. 1). Direktivet sist endret ved direktiv 2007/44/EF (EUT L 247 av 21.9.2007, s. 1).

4. For den harmoniserte fellesskapsstatistikkens formål stilles medlemsstatene fritt til å ta hensyn til unntakene som er nevnt i artikkel 3 i direktiv 73/239/EØF samt i artikkel 3 nr. 2, nr. 3 og nr. 5-7 i direktiv 2002/83/EØF.

#### AVSNITT 4

##### Kjennetegn

1. Kjennetegn i kursiv er også oppført på listene i fellesmodulen definert i vedlegg I. Kjennetegn og statistikk oppført på liste A nevnt i nr. 3 og på liste B nevnt i nr. 4, skal utarbeides i samsvar med avsnitt 5. For kjennetegn som er hentet direkte fra årsregnskapet, skal regnskapsår med avslutning innenfor et referanseår likestilles med referanseåret.
2. På liste A og B er kjennetegn som gjelder livsforsikringsforetak, merket med tallet 1, kjennetegn som gjelder foretak innen annen forsikring enn livsforsikring med tallet 2, kjennetegn som gjelder foretak innen både livs- og skadeforsikring med tallet 3, kjennetegn som gjelder spesialiserte gjenforsikringsforetak med tallet 4, kjennetegn som gjelder livsforsikringsvirksomhet i foretak innen både livs- og skadeforsikring med tallet 5 og kjennetegn som gjelder annen forsikringsvirksomhet enn livsforsikringsvirksomhet i foretak innen både livs- og skadeforsikring (herunder mottatt gjenforsikring) med tallet 6.
3. Liste A inneholder følgende opplysninger:
  - a) kjennetegnene oppført i artikkel 6 i direktiv 91/674/EØF som gjelder livsforsikringsforetak, foretak innen annen forsikring enn livsforsikring, spesialiserte gjenforsikringsforetak og foretak innen både livs- og skadeforsikring: balansens eiendelsside: post C I (med særlig angivelse av bygninger og annen fast eiendom som benyttes av forsikringsforetaket innenfor rammen av dets egen virksomhet), C II, C II 1 + C II 3 som aggregat, C II 2 + C II 4 som aggregat, C III, C III 1, C III 2, C III 3, C III 4, C III 5, C III 6 + C III 7 som aggregat, C IV, D; balansens gjeldsside: post A, A I, A II + A III + A IV som aggregat, B, C 1 a) (med særlig angivelse av livsforsikringsvirksomhet og annen forsikringsvirksomhet enn livsforsikringsvirksomhet i foretak innen både livs- og skadeforsikring), C 2 a) (med særlig angivelse av livsforsikringsvirksomhet og annen forsikringsvirksomhet enn livsforsikringsvirksomhet i foretak innen både livs- og skadeforsikring), C 3 a) (med særlig angivelse av livsforsikringsvirksomhet og annen forsikringsvirksomhet enn livsforsikringsvirksomhet i foretak innen både livs- og skadeforsikring), C 4 a), C 5, C 6 a), D a), G III (uten særlig angivelse av konvertible lån), G IV,
  - b) kjennetegnene oppført i artikkel 34 I i direktiv 91/674/EØF som gjelder foretak innen annen forsikring enn livsforsikring, spesialiserte gjenforsikringsforetak og annen forsikringsvirksomhet enn livsforsikringsvirksomhet i foretak innen både livs- og skadeforsikring: post 1 a), 1 b), 1 c), 1 d), 2, 4 a) aa), 4 a) bb), 4 b) aa), 4 b) bb), 7 (bruttobeløp), 7 d), 9, 10 (med særlig angivelse av brutto- og nettobeløpene),
  - c) kjennetegnene oppført i artikkel 34 II i direktiv 91/674/EØF som gjelder livsforsikringsforetak og livsforsikringsvirksomhet i foretak innen både livs- og skadeforsikring: post 1 a), 1 b), 1 c) (med særlig angivelse av bruttobeløp og gjenforsikrernes andel), 2, 3, 5 a) aa), 5 a) bb), 5 b) aa), 5 b) bb), 6 a) aa), 6 a) bb), 8 (bruttobeløp), 8 d), 9, 10, 12, 13 (med særlig angivelse av brutto- og nettobeløpene),
  - d) kjennetegnene oppført i artikkel 34 III i direktiv 91/674/EØF som gjelder livsforsikringsforetak, foretak innen annen forsikring enn livsforsikring, foretak innen både livs- og skadeforsikring og spesialiserte gjenforsikringsforetak: post 3, 4 (bare for livsforsikringsforetak og foretak innen både livs- og skadeforsikring), 5, 6 (bare for foretak innen annen forsikring enn livsforsikring, foretak innen både livs- og skadeforsikring og spesialiserte gjenforsikringsforetak), 7, 8, 9 + 14 + 15 som aggregat, 10 (før skatt), 13, 16,
  - e) kjennetegnene nevnt i artikkel 63 i direktiv 91/674/EØF:
    - som gjelder foretak innen livsforsikring og innen annen forsikring enn livsforsikring samt livsforsikringsvirksomhet og annen forsikringsvirksomhet enn livsforsikringsvirksomhet i foretak innen både livs- og skadeforsikring: tegnede bruttopremier i direkte forsikring, etter (under)grupper i CPA (femsifret nivå og undergruppe 66.03.21 og 66.03.22),
    - som gjelder foretak innen annen forsikring enn livsforsikring og annen forsikringsvirksomhet enn livsforsikringsvirksomhet i foretak innen både livs- og skadeforsikring: brutto erstatningskostnader i direkte forsikring, brutto driftskostnader i direkte forsikring og gjenforsikringsresultat i direkte forsikring, alle kjennetegnene etter (under)gruppe i CPA (femsifret nivå og undergruppe 66.03.21 og 66.03.22),
    - som gjelder livsforsikringsforetak og livsforsikringsvirksomhet i foretak innen både livs- og skadeforsikring: tegnede bruttopremier i direkte forsikring, fordelt som angitt under del II post 1 i nevnte artikkel,



- f) kjennetegnene nevnt i artikkel 64 i direktiv 91/674/EØF som gjelder livsforsikringsforetak, foretak innen annen forsikring enn livsforsikringsforetak, foretak innen både livs- og skadeforsikring og spesialiserte gjenforsikringsforetak: provisjonene for direkte forsikring (unntatt for spesialiserte gjenforsikringsforetak) og samlede provisjoner,

- g) tilleggskjennetegnene oppført på listen nedenfor:

Kode	Betegnelse	Foretak/berørt virksomhet
Strukturelle data		
11 11 0	<i>Antall foretak</i>	(1, 2, 3, 4)
11 11 1	Antall foretak fordelt etter rettslig status	(1, 2, 3, 4)
11 11 2	Antall foretak fordelt etter størrelsesklasse for tegnede bruttopremier	(1, 2, 3)
11 11 3	Antall foretak fordelt etter størrelsesklasse for forsikringstekniske/ forsikringsmessige bruttoavsetninger	(1)
11 11 5	Antall foretak fordelt etter hovedforetakets hjemstat	(1, 2, 3, 4)
11 41 0	Samlet antall filialer i andre stater og deres plassering	(1, 2, 3)
Regnskapsdata/teknisk del av resultatregnskapet		
32 11 4	Tegnede bruttopremier fordelt etter foretakets rettslige status	(1, 2, 4, 5, 6)
32 11 5	Tegnede bruttopremier i direkte forsikring fordelt etter hovedforetakets hjemstat	(1, 2, 5, 6)
32 11 6	Tegnede bruttopremier i mottatt gjenforsikring, tegnede bruttopremier i direkte forsikring fordelt etter hovedforetakets hjemstat	(1, 2, 4, 6)
32 18 2	Gjenforsikringsandel av tegnede bruttopremier fordelt etter hovedforetakets hjemstat	(1, 2, 4, 5, 6)
32 16 0	Andre poster i det tekniske regnskapet, brutto	(1, 2, 4, 5, 6)
32 18 0	Gjenforsikringsresultat	(1, 2, 4, 5, 6)
32 18 8	Gjenforsikringsandel av andre poster i det tekniske regnskapet, brutto	(1, 2, 4, 5, 6)
Regnskapsdata/ikke-teknisk del av resultatregnskapet		
32 19 0	Delsum II (resultat av teknisk regnskap)	(3)
Tilleggsvariabler som gjelder resultatregnskapet		
32 61 4	Eksterne kostnader til kjøp av varer og tjenester	(1, 2, 3, 4)
13 31 0	<i>Personalkostnader</i>	(1, 2, 3, 4)
32 61 5	Eksterne og interne kostnader til erstatningsbehandling	(1, 2, 4, 5, 6)
32 61 6	Anskaffelseskostnader	(1, 2, 4, 5, 6)
32 61 7	Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	(1, 2, 4, 5, 6)
32 61 8	Andre forsikringsrelaterte kostnader, brutto	(1, 2, 4, 5, 6)
32 61 9	Administrasjonskostnader knyttet til investeringer	(1, 2, 4, 5, 6)
32 71 1	Inntekter fra kapitalinteresser	(1, 2, 4, 5, 6)
32 71 3	Inntekter fra bygninger og annen fast eiendom	(1, 2, 4, 5, 6)
32 71 4	Inntekter fra andre investeringer	(1, 2, 4, 5, 6)
32 71 5	Verdireguleringer av investeringer	(1, 2, 4, 5, 6)
32 71 6	Gevinst ved realisasjon av investeringer	(1, 2, 4, 5, 6)
32 72 1	Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder rentekostnader	(1, 2, 4, 5, 6)
32 72 2	Verdiregulering av investeringer	(1, 2, 4, 5, 6)
32 72 3	Tap ved realisasjon av investeringer	(1, 2, 4, 5, 6)

Kode	Betegnelse	Foretak/berørt virksomhet
Analyse per produkt — etter (under)grupper i CPA		
33 12 1	Gjenforsikringsandel av tegnede bruttopremier, direkte forsikring (femsifret nivå, undergruppe 66.03.21 og 66.03.22)	(1, 2, 5, 6)
Internasjonal virksomhet (geografisk fordeling av transaksjoner foretatt i henhold til etableringsretten)		
34 31 1	Tegnede bruttopremier i direkte forsikring etter gruppe i CPA (femsifret nivå) og etter medlemsstat	(1, 2, 5, 6)
Internasjonal virksomhet (geografisk fordeling av transaksjoner foretatt i henhold til retten til å yte tjenester)		
34 32 1	Tegnede bruttopremier i direkte forsikring etter gruppe i CPA (femsifret nivå) og etter medlemsstat	(1, 2, 5, 6)
Data om sysselsetting		
16 11 0	Antall ansatte	(1, 2, 3, 4)
Balanse (eiendeler/gjeld)		
36 30 0	Balansesum	(1, 2, 3, 4)
37 33 1	Brutto erstatningsavsetning, direkte forsikring	(2, 6)
37 30 1	Samlede forsikringsmessige nettoavsetninger	(1, 2, 3, 4)

4. Liste B inneholder følgende opplysninger:

- a) kjennetegnene oppført i artikkel 34 I i direktiv 91/674/EØF som gjelder foretak innen annen forsikring enn livsforsikring, spesialiserte gjenforsikringsforetak og annen forsikringsvirksomhet i foretak innen både livs- og skadeforsikring: post 3, 5, 6, 8,
- b) kjennetegnene oppført i artikkel 34 II i direktiv 91/674/EØF som gjelder livsforsikringsforetak og livsforsikringsvirksomhet i foretak innen både livs- og skadeforsikring: post 4, 6 b), 7, 11,
- c) kjennetegnene nevnt i artikkel 64 i direktiv 91/674/EØF som gjelder livsforsikringsforetak og foretak innen annen forsikring enn livsforsikring samt livsforsikringsvirksomhet og annen forsikringsvirksomhet enn livsforsikring i foretak innen både livs- og skadeforsikring: geografisk fordeling av tegnede bruttopremier i direkte forsikring i medlemsstaten der forsikringsforetaket har sitt hovedkontor, i de øvrige medlemsstatene, i de andre statene i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS), i Sveits, i De forente stater, i Japan og i øvrige tredjestater,
- d) tilleggskjennetegnene oppført på listen nedenfor:

Kode	Betegnelse	Foretak/berørt virksomhet	Merknader
Regnskapsdata/teknisk del av resultatregnskapet			
32 13 2	Bruttobeløp betalt i erstatning oppstått i løpet av regnskapsåret	(2, 4, 6)	
Internasjonal virksomhet (generelt)			
34 12 0	Geografisk fordeling av tegnede bruttopremier i mottatt gjenforsikring	(1, 2, 4, 5, 6)	
34 13 0	Geografisk fordeling av gjenforsikringsandel av tegnede bruttopremier	(1, 2, 4, 5, 6)	

Kode	Betegnelse	Foretak/berørt virksomhet	Merknader
Balanse (eiendeler/gjeld)			
36 11 2	Bygninger og annen fast eiendom (nåverdi)	(1, 2, 3, 4)	
36 12 3	Investeringer i tilknyttede foretak og kapitalinteresser (nåverdi)	(1, 2, 3, 4)	
36 13 8	Andre finansielle eiendeler (nåverdi)	(1, 2, 3, 4)	
36 21 0	Eiendeler i livsforsikring med investeringsvalg — bygninger og annen fast eiendom	(1, 3)	
36 22 0	Eiendeler i livsforsikring med investeringsvalg — andre finansielle eiendeler	(1, 3)	
37 10 1	Sum egenkapital fordelt etter rettslig status	(1, 2, 3, 4)	
37 33 3	Brutto erstatningsavsetning i direkte forsikring, etter (under)gruppe i CPA (femsifret nivå) og etter undergruppe 66.03.21 og 66.03.22	(2, 6)	
Andre variabler			
39 10 0	Antall kontrakter som foreligger på slutten av regnskapsåret i direkte forsikring, for alle individuelle livsforsikringsavtaler og for følgende (under)grupper i CPA: 66.01.1, 66.03.1, 66.03.4 og 66.03.5	(1, 2, 5, 6)	
39 20 0	Antall forsikrede personer på slutten av regnskapsåret i direkte forsikring, for kollektive livsforsikringsavtaler og for følgende undergrupper i CPA: 66.03.1	(1, 2, 5, 6)	
39 30 0	Antall forsikrede kjøretøyer på slutten av regnskapsåret i direkte forsikring, for følgende undergrupper i CPA: 66.03.2	(2, 6)	Valgfritt
39 40 0	Brutto forsikringsbeløp på slutten av regnskapsåret i direkte forsikring, for følgende undergrupper i CPA: 66.01.1 og 66.01.4	(1, 5)	Valgfritt
39 50 0	Antall erstatninger oppstått i løpet av regnskapsåret i direkte forsikring, for følgende undergrupper i CPA: 66.03.2	(2, 6)	Valgfritt

## AVSNITT 5

**Første referanseår**

Første referanseår som det skal utarbeides årlig statistikk for, er kalenderåret 2008.

## AVSNITT 6

**Utarbeiding av resultater**

Resultatene fordeles på firesifret nivå i NACE Rev. 2 (næringsgrupper).

## AVSNITT 7

**Oversending av resultater**

Resultatene skal oversendes innen tolv måneder fra utløpet av referanseåret for foretakene nevnt i avsnitt 3, unntatt for spesialiserte gjenforsikringsforetak, der resultatene skal oversendes innen 18 måneder fra utløpet av referanseperioden.

## AVSNITT 8

## Den europeiske komité for forsikring og tjenestepensjoner

Kommisjonen skal underrette Den europeiske komité for forsikring og tjenestepensjoner nedsatt ved kommisjonsbeslutning 2004/9/EØF<sup>(1)</sup> om de nærmere reglene for gjennomføringen av modulen og alle tiltak for tilpasning til den økonomiske og tekniske utvikling med hensyn til innsamling og statistisk behandling av opplysninger samt behandling og oversending av resultater, som den vedtar i henhold til artikkel 12.

## AVSNITT 9

## Übergangsperiode

Det kan ikke innrømmes noen overgangsperiode.

---

(<sup>1</sup>) EUT L 3 av 7.1.2004, s. 34.

## VEDLEGG VI

## DETALJMODUL FOR STRUKTURSTATISTIKK FOR KREDITTINSTITUSJONER

## AVSNITT 1

**Formål**

Formålet med dette vedlegg er å fastsette en felles ramme for innsamling, utarbeiding, oversending og vurdering av fellesskapsstatistikk over kredittinstitusjonssektorens struktur, virksomhet, konkurranseevne og resultater. Modulen inneholder en detaljert liste over kjennetegn som benyttes ved utarbeiding av statistikk for å øke kunnskapen om utviklingen i kredittinstitusjonssektoren nasjonalt, på fellesskapsplan og internasjonalt.

## AVSNITT 2

**Virkeområde**

De statistikker som skal utarbeides, gjelder de områder som er nevnt i artikkel 1 bokstav a)-c), og særlig

- en detaljert analyse av kredittinstitusjonenes struktur, virksomhet, konkurranseevne og resultater,
- utvikling og fordeling av samlet virksomhet og virksomhet per produkt, internasjonal virksomhet, sysselsetting, egenkapital samt eiendeler og gjeld ellers.

## AVSNITT 3

**Dekningsområde**

1. Det skal utarbeides statistikk over kredittinstitusjonenes virksomhet som hører inn under næringsgruppe 64.19 og 64.92 i NACE Rev. 2.
2. Det skal utarbeides statistikk over virksomheten til alle kredittinstitusjoner nevnt i artikkel 2 nr. 1 bokstav a) og artikkel 2 nr. 2 i rådsdirektiv 86/635/EØF av 8. desember 1986 om bankers og andre finansinstitusjoners årsregnskaper og konsoliderte regnskaper<sup>(1)</sup>, med unntak av sentralbanker.
3. Filialer av kredittinstitusjoner nevnt i artikkel 38 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/48/EF av 14. juni 2006 om adgang til å starte og utøve virksomhet som kredittinstitusjon (omarbeiding)<sup>(2)</sup>, med virksomhet som hører inn under næringsgruppe 64.19 og 64.92 i NACE Rev. 2, skal likestilles med kredittinstitusjonene nevnt i nr. 2.

## AVSNITT 4

**Kjennetegn**

En liste over kjennetegn følger nedenfor. Kjennetegnene i kursiv er også oppført på listene i fellesmodulen definert i vedlegg I. For kjennetegn som er hentet direkte fra årsregnskapet, skal regnskapsår med avslutning innenfor et referanseår likestilles med referanseåret.

Listen omfatter følgende:

- a) kjennetegnene oppført i artikkel 4 i direktiv 86/635/EØF: balansens eiendelsside: post 4; balansens gjeldsside: post 2 a) + 2 b) som aggregat, post 7 + 8 + 9 + 10 + 11 + 12 + 13 + 14 som aggregat,
- b) kjennetegnene oppført i artikkel 27 i direktiv 86/635/EØF: post 2, post 3 a) + 3 b) + 3 c) som aggregat, post 3 a), post 4, post 5, post 6, post 7, post 8 a) + 8 b) som aggregat, post 8 b), post 10, post 11 + 12 som aggregat, post 9 + 13 + 14 som aggregat, post 15 + 16 som aggregat, post 19, post 15 + 20 + 22 som aggregat, post 23,

<sup>(1)</sup> EFT L 372 av 31.12.1986, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2006/46/EF.

<sup>(2)</sup> EUT L 177 av 30.6.2006, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2007/44/EF.

## c) Følgende ytterligere kjennetegn:

Kode	Betegnelse	Merknad
Strukturelle data		
11 11 0	<i>Antall foretak</i>	
11 11 1	Antall foretak fordelt etter rettslig status	
11 11 4	Antall foretak fordelt etter hovedforetakets hjemstat	
11 11 6	Antall foretak fordelt etter balansesummens størrelsesklasse	
11 11 7	Antall foretak fordelt etter gruppe av kredittinstitusjon	
11 21 0	<i>Antall lokale enheter</i>	
11 41 1	Samlet antall filialer fordelt etter lokalisering i stater utenfor EØS	
11 51 0	Samlet antall finansielle datterforetak fordelt etter lokalisering i andre stater	
Regnskapsdata: resultatregnskap		
42 11 0	Renteinntekter og lignende inntekter	
42 11 1	Renteinntekter og lignende inntekter fra verdipapirer med fast avkastning	
42 12 1	Rentekostnader og lignende kostnader i forbindelse med utstedte obligasjoner	
12 12 0	<i>Produksjonsverdi</i>	
13 11 0	<i>Samlet kjøp av varer og tjenester</i>	
13 31 0	<i>Personalkostnader</i>	
12 14 0	Bruttoprodukt til basispris	Valgfritt
12 15 0	<i>Bruttoprodukt til faktorkostnad</i>	
15 11 0	<i>Bruttoinvesteringer i materielle eiendeler</i>	
Regnskapsdata: balanse		
43 30 0	Balansesum (CI)	
43 31 0	Balansesum fordelt etter hovedforetakets hjemstat	
43 32 0	Balansesum fordelt etter rettslig status	
Data etter produkt		
44 11 0	Renteinntekter og lignende inntekter fordelt etter (under)grupper i CPA	Valgfritt
44 12 0	Rentekostnader og lignende kostnader fordelt etter (under)grupper i CPA	Valgfritt
44 13 0	Provisjonsinntekter fordelt etter (under)grupper i CPA	Valgfritt
44 14 0	Provisjonskostnader fordelt etter (under)grupper i CPA	Valgfritt
Data om det indre marked og internasjonal virksomhet		
45 11 0	Geografisk fordeling av samlet antall filialer i EØS	
45 21 0	Geografisk fordeling av renteinntekter og lignende inntekter	
45 22 0	Geografisk fordeling av balansesum	
45 31 0	Geografisk fordeling av renteinntekter og lignende inntekter gjennom adgangen til å yte tjenester (i andre EØS-stater)	Valgfritt
45 41 0	Geografisk fordeling av renteinntekter og lignende inntekter gjennom filialer (utenfor EØS)	Valgfritt
45 42 0	Geografisk fordeling av renteinntekter og lignende inntekter gjennom adgangen til å yte tjenester (utenfor EØS)	Valgfritt

Kode	Betegnelse	Merknad
Data om sysselsetting		
16 11 0	Antall ansatte	
16 11 1	Antall ansatte fordelt etter gruppe av kredittinstitusjon	
16 11 2	Antall kvinnelige ansatte	
16 13 0	Antall lønnstakere	
16 13 6	Antall kvinnelige lønnstakere	
16 14 0	Antall lønnstakere i heltidsekvivalenter	
Andre variabler		
47 11 0	Antall konti fordelt etter (under)grupper i CPA	Valgfritt
47 12 0	Antall fordringer på kunder fordelt etter (under)grupper i CPA	Valgfritt
47 13 0	Antall minibanker eid av kredittinstitusjoner	

d) Kjennetegn som det skal utarbeides årlig regional statistikk over:

Kode	Betegnelse	Merknad
Strukturelle data		
11 21 0	Antall lokale enheter	
Regnskapsdata		
13 32 0	Lønn	Valgfritt
Data om sysselsetting		
16 11 0	Antall ansatte	

#### AVSNITT 5

##### Første referanseår

Første referanseår som det skal utarbeides årlig statistikk over kjennetegnene oppført i avsnitt 4 for, er kalenderåret 2008.

#### AVSNITT 6

##### Utarbeiding av resultater

1. Resultatene skal fordeles separat på følgende næringsgrupper i NACE Rev. 2: 64.19 og 64.92.
2. Resultatene for regional statistikk skal fordeles på firesifret nivå i NACE Rev. 2 (næringsgruppe) og på NUTS-nivå 1.

#### AVSNITT 7

##### Oversending av resultater

Oversendingsfristen for resultatene skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 12 nr. 3, og skal ikke overstige ti måneder fra utløpet av referanseåret.



## AVSNITT 8

**Komiteen for penge-, finans- og betalingsbalansestatistikk**

Kommisjonen skal underrette Komiteen for penge-, finans- og betalingsbalansestatistikk nedsatt ved rådsbeslutning 2006/856/EF<sup>(1)</sup> om gjennomføringen av denne modulen og om alle tiltak for tilpasning til den økonomiske og tekniske utvikling med hensyn til innsamling og statistisk behandling av opplysninger, samt behandling og oversending av resultater.

## AVSNITT 9

**Forundersøkelser**

1. For typer av virksomhet som omfattes av dette vedlegg, skal Kommisjonen vedta følgende forundersøkelser, som skal utføres av medlemsstatene:
  - a) opplysninger om derivater og poster utenfor balansen,
  - b) opplysninger om distribusjonsnettene,
  - c) opplysninger som er nødvendige for å dele inn kredittinstitusjoners transaksjoner etter pris og volum.
2. Forundersøkelsene skal gjennomføres med henblikk på å vurdere om det er relevant og mulig å samle inn opplysninger, ut fra en avveining mellom fordelene ved å ha tilgang til opplysningene og kostnadene ved innsamlingen og den byrden som pålegges foretakene.

## AVSNITT 10

**Overgangsperiode**

Det kan ikke innrømmes noen overgangsperiode.

---

<sup>(1)</sup> EUT L 332 av 30.11.2006, s. 21.

## VEDLEGG VII

## DETALJMODUL FOR STRUKTURSTATISTIKK FOR PENSJONSKASSER

## AVSNITT 1

**Formål**

Formålet med dette vedlegg er å fastsette en felles ramme for innsamling, utarbeiding, oversending og vurdering av fellesskapsstatistikk over strukturen, virksomheten, konkurranseevnen og resultatene i sektoren for pensjonskasser. Modulen inneholder en detaljert liste over kjennetegn som benyttes ved utarbeiding av statistikk for å øke kunnskapen om utviklingen i sektoren for pensjonskasser nasjonalt, på fellesskapsplan og internasjonalt.

## AVSNITT 2

**Virkeområde**

De statistikker som skal utarbeides, gjelder de områder som er nevnt i artikkel 1 bokstav a)-c), særlig

- en detaljert analyse av pensjonskassers struktur, virksomhet, konkurranseevne og resultater,
- utvikling og fordeling av samlet virksomhet, pensjonskassenes medlemsstruktur, internasjonal virksomhet, sysselsetting, investering og gjeld.

## AVSNITT 3

**Dekningsområde**

1. Det skal utarbeides statistikk over all virksomhet som hører inn under næringshovedgruppe 65.3 i NACE Rev. 2. Denne næringshovedgruppen omfatter selvstendige pensjonskasser.
2. Noen statistikker skal utarbeides over foretak med ikke-selvstendige pensjonskasser som drives som binæring.

## AVSNITT 4

**Kjennetegn**

1. Listen over kjennetegn oppført nedenfor viser hvilke typer statistiske enheter det skal utarbeides statistikk over, der dette er relevant. Kjennetegn i kursiv er også oppført på listene i fellesmodulen definert i vedlegg I. For kjennetegn som er hentet direkte fra årsregnskapet, skal regnskapsår med avslutning innenfor et referanseår likestilles med referanseåret.
2. Demografiske kjennetegn og foretakskjennetegn som det skal utarbeides årlig statistikk over (bare foretak med selvstendige pensjonskasser):

Kode	Betegnelse	Merknad
Strukturelle data		
11 11 0	<i>Antall foretak</i>	
11 11 8	Antall foretak fordelt etter investeringsenes størrelsesklasse	
11 11 9	Antall foretak fordelt etter størrelsesklasse for antall medlemmer	
11 61 0	Antall pensjonsordninger	Valgfritt
Regnskapsdata: resultatregnskap (inntekter og utgifter)		
12 11 0	<i>Omsetning</i>	

Kode	Betegnelse	Merknad
48 00 1	Pensjonspremier fra medlemmer	
48 00 2	Pensjonspremier fra arbeidsgivere	
48 00 3	Overføringer (inntekter)	
48 00 4	Andre pensjonspremier	
48 00 5	Pensjonspremier i ytelsesbaserte ordninger	
48 00 6	Pensjonspremier i innskuddsbaserte ordninger	
48 00 7	Pensjonspremier i kombinerte ordninger	
48 01 0	Investeringsavkastning	
48 01 1	Kapitalgevinster og -tap	
48 02 1	Mottatt gjenforsikring	
48 02 2	Andre inntekter	
12 12 0	<i>Produksjonsverdi</i>	
12 14 0	Bruttoprodukt til basispris	Valgfritt
12 15 0	<i>Bruttoprodukt til faktorkostnad</i>	
48 03 0	Samlede pensjonsutgifter	
48 03 1	Ordinære pensjonsutbetalinger	
48 03 2	Engangsutbetalinger av pensjoner	
48 03 3	Overføringer (utgifter)	
48 04 0	Netto endring i tekniske avsetninger	
48 05 0	Avgitt gjenforsikring	
48 06 0	Administrasjonskostnader	
13 11 0	<i>Samlet kjøp av varer og tjenester</i>	
13 31 0	<i>Personalkostnader</i>	
15 11 0	<i>Bruttoinvesteringer i materielle eiendeler</i>	
48 07 0	Skattekostnader	
Balansedata: eiendeler		
48 11 0	Bygninger og annen fast eiendom	
48 12 0	Investeringer i tilknyttede foretak og kapitalinteresser	
48 13 0	Aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning	
48 13 1	Aksjer som omsettes i et regulert marked	
48 13 2	Aksjer som omsettes i et regulert marked for små og mellomstore bedrifter	
48 13 3	Aksjer som ikke omsettes offentlig	
48 13 4	Andre verdipapirer med variabel avkastning	
48 14 0	Andeler i foretak for kollektiv investering i omsettelige verdipapirer	
48 15 0	Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	
48 15 1	Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning utstedt av offentlig forvaltning	Valgfritt
48 15 2	Andre obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning	Valgfritt
48 16 0	Andeler i investeringsfellesskap	
48 17 0	Pantelån og andre utlån som ikke er omtalt andre steder	
48 18 0	Andre investeringer	
48 10 0	Samlede investeringer i pensjonsfond	
48 10 1	Samlede investeringer i «det deltakende foretak»	

Kode	Betegnelse	Merknad
48 10 4	Samlede investeringer til markedsverdi	
48 20 0	Andre eiendeler	
Balansedata: gjeld		
48 30 0	Egenkapital og andre fond	
48 40 0	Netto forsikringstekniske avsetninger	
48 50 0	Annen gjeld	
Data om det indre marked og internasjonal virksomhet		
48 61 0	Geografisk fordeling av omsetning	
48 62 0	Geografisk fordeling av aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning	Valgfritt
48 63 0	Geografisk fordeling av samlede investeringer	Valgfritt
48 64 0	Samlede investeringer etter euro- og ikke-euro-komponenter	
Data om sysselsetting		
16 11 0	Antall ansatte	
Andre variabler		
48 70 0	Antall medlemmer	
48 70 1	Antall medlemmer i ytelsesbaserte ordninger	
48 70 2	Antall medlemmer i innskuddsbaserte ordninger	
48 70 3	Antall medlemmer i kombinerte ordninger	
48 70 4	Antall aktive medlemmer	
48 70 5	Antall fratrådte medlemmer med opptjente rettigheter	
48 70 6	Antall pensjonister	

3. Foretakskjennetegn som det skal utarbeides årlig statistikk over (bare for foretak med ikke-selvstendige pensjonskasser):

Kode	Betegnelse	Merknad
Strukturelle data		
11 15 0	Antall foretak med ikke-selvstendig pensjonskasse	
Regnskapsdata: resultatregnskap (inntekter og utgifter)		
48 08 0	Omsetning i ikke-selvstendige pensjonskasser	Valgfritt

#### AVSNITT 5

##### Første referanseår

Første referanseår som det skal utarbeides årlig statistikk over kjennetegnene oppført i avsnitt 4 for, er kalenderåret 2008.

#### AVSNITT 6

##### Utarbeiding av resultater

1. Resultatene for kjennetegnene oppført i avsnitt 4 nr. 2 skal fordeles på firesifret nivå i NACE Rev. 2 (næringsgruppe).
2. Resultatene for kjennetegnene oppført i avsnitt 4 nr. 3 skal fordeles etter næringshovedområde i NACE Rev. 2.

## AVSNITT 7

**Oversending av resultater**

Resultatene skal oversendes innen tolv måneder fra utløpet av referanseåret.

## AVSNITT 8

**Den europeiske komité for forsikring og tjenestepensjoner**

Kommisjonen skal underrette Den europeiske komité for forsikring og tjenestepensjoner om gjennomføringen av denne modul og om alle tiltak for tilpasning til den økonomiske og tekniske utvikling med hensyn til innsamling og statistisk behandling av opplysninger samt behandling og oversending av resultater.

## AVSNITT 9

**Forundersøkelser**

For typer av virksomhet som omfattes av dette vedlegg, skal Kommisjonen vedta følgende forundersøkelser, som skal utføres av medlemsstatene:

1. Mer detaljerte opplysninger om pensjonskassenes virksomhet over landegrensene:

Kode	Betegnelse
Strukturelle data	
11 71 0	Antall foretak med medlemmer i andre EØS-stater
11 72 0	Antall foretak med aktive medlemmer i andre EØS-stater
Data om det indre marked og internasjonal virksomhet	
48 65 0	Geografisk fordeling av antall medlemmer etter kjønn
48 65 1	Geografisk fordeling av antall medlemmer i ytelsesbaserte ordninger
48 65 2	Geografisk fordeling av antall medlemmer i innskuddsbaserte ordninger
48 65 3	Geografisk fordeling av antall medlemmer i kombinerte ordninger
48 65 4	Geografisk fordeling av antall aktive medlemmer
48 65 5	Geografisk fordeling av antall fratrådte medlemmer med opptjente rettigheter
48 65 6	Geografisk fordeling av antall pensjonister
48 65 7	Geografisk fordeling av antall personer som mottar avledet pensjon
Andre variabler	
48 70 7	Antall kvinnelige medlemmer

2. Tilleggsopplysninger om ikke-selvstendige pensjonskasser:

Kode	Betegnelse
Strukturelle data	
11 15 1	Antall foretak med ikke-selvstendig pensjonskasse, fordelt etter størrelsesklasse for antall medlemmer
Balansedata: gjeld	
48 40 1	Netto forsikringstekniske avsetninger i ikke-selvstendige pensjonskasser
Andre variabler	
48 72 0	Antall medlemmer av ikke-selvstendige pensjonskasser
Data om det indre marked og internasjonal virksomhet	
48 66 1	Geografisk fordeling av antall aktive medlemmer av ikke-selvstendige pensjonskasser

48 66 2	Geografisk fordeling av antall fratrådte medlemmer med opptjente rettigheter i ikke-selvstendige pensjonskasser
48 66 3	Geografisk fordeling av antall pensjonister som mottar pensjon fra ikke-selvstendige pensjonskasser
48 66 4	Geografisk fordeling av antall personer som mottar avledet pensjon fra ikke-selvstendige pensjonskasser
Regnskapsdata: resultatregnskap (inntekter og utgifter)	
48 09 0	Pensjonsutbetalinger fra ikke-selvstendige pensjonskasser

3. Opplysninger om derivater og poster utenfor balansen.

Forundersøkelsene skal gjennomføres med henblikk på å vurdere om det er relevant og mulig å samle inn opplysningene, ut fra en avveining mellom fordelene ved å ha tilgang til opplysningene og kostnadene ved innsamlingen og den byrden som pålegges foretakene.

AVSNITT 10

**Overgangsperiode**

Det kan ikke innrømmes noen overgangsperiode.

\_\_\_\_\_

## VEDLEGG VIII

## DETALJMODUL FOR STRUKTURSTATISTIKK FOR FORRETNINGSMESSIG TJENESTEYTING

## AVSNITT 1

**Formål**

Formålet med dette vedlegg er å fastsette en felles ramme for innsamling, utarbeiding, oversending og vurdering av fellesskapsstatistikk over strukturen, virksomheten, konkurranseevnen og resultatene i sektoren for forretningsmessig tjenesteyting.

## AVSNITT 2

**Virkeområde**

De statistikker som skal utarbeides, gjelder de områder som er nevnt i artikkel 1 bokstav a)-d) og f), særlig en liste til bruk for en detaljert analyse av strukturen, virksomheten, konkurranseevnen og resultatene i sektoren for forretningsmessig tjenesteyting.

## AVSNITT 3

**Dekningsområde**

Det skal utarbeides statistikk over alle typer av virksomhet i næring 62, 69, 71, 73 og 78 og næringshovedgruppe 58.2, 63.1 og 70.2 i NACE Rev. 2. Disse næringshovedområdene omfatter en del forlagsvirksomhet, informasjonsteknologitjenester, en del informasjonstjenester og faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting samt arbeidskrafttjenester. Statistikk i denne modulen tilsvarende populasjonen av alle foretak med 20 eller flere personer sysselsatt hvis hovedvirksomhet omfattes av næringene og næringshovedgruppene ovenfor. Kommisjonen kan tidligst i 2011 vedta en undersøkelse om nødvendigheten og gjennomførbarheten av å endre den nedre grensen for referansepopulasjonen. På grunnlag av denne undersøkelsen vil tiltak som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning med hensyn til endring av den nedre grensen, bli vedtatt etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 12 nr. 3.

## AVSNITT 4

**Kjennetegn**

1. Listen over kjennetegn og statistikk angitt nedenfor viser hvilke statistikker som skal angis årlig eller hvert annet år. Statistikk og kjennetegn i kursiv er også oppført på listene i fellesmodulen definert i vedlegg 1.
2. Kjennetegn som det skal utarbeides årlig statistikk over for foretak i næring 62 og 78 og næringshovedgruppe 58.2, 63.1 og 73.1 i NACE Rev. 2:

Kode	Betegnelsen	Merknad
Strukturelle data		
<i>11 11 0</i>	<i>Antall foretak</i>	
Fordeling av omsetning etter produkttype		
<i>12 11 0</i>	Fordeling av <i>omsetning</i> etter produkttype (etter CPA)	Fordelingen av produkter skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 12 nr. 3.



Kode	Betegnelse	Merknad
Opplysninger om kundens hjemstat		
12 11 0	Omsetning etter kundens hjemstat, særlig: Innenlandske Utenlandske, herunder – innenfor EU – utenfor EU	
3. Kjennetegn som det skal utarbeides toårig statistikk over for foretak i næringshovedgruppe 69.1, 69.2, 70.2, 71.1, 71.2 og 73.2 i NACE Rev. 2:		
Kode	Betegnelse	Merknad
Strukturelle data		
11 11 0	Antall foretak	
Fordeling av omsetning etter produkttype		
12 11 0	Fordeling av omsetning etter produkttype (etter CPA)	Fordelingen av produkter skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 12 nr. 3
Opplysninger om kundens hjemstat		
12 11 0	Omsetning etter kundens hjemstat, særlig: Innenlandske Utenlandske, herunder – innenfor EU – utenfor EU	

## AVSNITT 5

**Første referanseår**

Første referanseår som det skal utarbeides årlig statistikk for over virksomhet i næring 62 og 78 og næringshovedgruppe 58.2, 63.1 og 73.1 i NACE Rev. 2, og som det skal utarbeides toårig statistikk over næringshovedgruppe 69.1, 69.2 og 70.2 i NACE Rev. 2 for, er 2008. Første referanseår som det skal utarbeides toårig statistikk over virksomhet i næringshovedgruppe 71.1, 71.2 og 73.2 i NACE Rev. 2 for, er 2009.

## AVSNITT 6

**Utarbeiding av resultater**

- For at det skal kunne utarbeides fellesskapsstatistikk, skal medlemsstatene sørge for å utarbeide nasjonale resultater fordelt etter næring 62 og 78 og næringshovedgruppe 58.2, 63.1, 69.1, 69.2, 70.2, 71.1, 71.2, 73.1 og 73.2 i NACE Rev. 2.
- Omsetningsresultatene skal også fordeles etter produkt og kundens hjemstat for næring 62 og 78 og næringshovedgruppe 58.2, 63.1, 69.1, 69.2, 70.2, 71.1, 71.2, 73.1 og 73.2 i NACE Rev. 2.

## AVSNITT 7

**Oversending av resultater**

Resultatene skal oversendes innen 18 måneder fra utløpet av referanseperiodens kalenderår.

## AVSNITT 8

**Overgangsperiode**

For detaljmodulen fastsatt i dette vedlegg skal overgangsperioden ikke overstige tre år, regnet fra første referanseår nevnt i avsnitt 5 for utarbeiding av statistikkene nevnt i avsnitt 4.

## VEDLEGG IX

## DETALJMODUL FOR STRUKTURSTATISTIKK FOR FORETAKSDEMOGRAFI

## AVSNITT 1

**Formål**

Formålet med dette vedlegg er å fastsette en felles ramme for innsamling, utarbeiding, oversending og vurdering av fellesskapsstatistikk over foretaksdemografiens struktur, virksomhet, konkurranseevne og resultater.

## AVSNITT 2

**Virkeområde**

De statistikker som skal utarbeides, gjelder de områder som er nevnt i artikkel 1 bokstav a)-d) og f), særlig en liste til bruk for en detaljert analyse av aktive foretak, nystartede foretak, opphørte foretak og nystartede foretaks overlevelse samt hvordan dette påvirker foretakspopulasjonens struktur, virksomhet og utvikling.

## AVSNITT 3

**Dekningsområde**

1. Det skal utarbeides statistikk over de typer av virksomhet som er oppført i avsnitt 10.
2. Det skal foretas forundersøkelser for de statistiske enheter, typer av virksomhet og demografiske opplysninger som er oppført i avsnitt 12.

## AVSNITT 4

**Definisjoner**

I dette vedlegg menes med:

- «referanseperiode» året da populasjoner av aktive, nystartede, opphørte og overlevende foretak observeres. Denne perioden betegnes som «t» i avsnitt 5.

## AVSNITT 5

**Kjennetegn**

1. Med foretaket som statistisk enhet skal det utarbeides årlig demografisk statistikk over følgende kjennetegn:

Kode	Betegnelse
Strukturelle data	
11 91 0	Populasjon av aktive foretak i t
11 92 0	Antall nystartede foretak i t
11 93 0	Antall opphørte foretak i t
11 94 1	Antall nystartede foretak under t-1 som har overlevd til t
11 94 2	Antall nystartede foretak under t-2 som har overlevd til t
11 94 3	Antall nystartede foretak under t-3 som har overlevd til t
11 94 4	Antall nystartede foretak under t-4 som har overlevd til t
11 94 5	Antall nystartede foretak under t-5 som har overlevd til t

2. Foretakskjennetegn for populasjonene av aktive, nystartede, opphørte og overlevende foretak som det skal utarbeides årlig regional statistikk over:

Kode	Betegnelse
Data om sysselsetting	
16 91 0	Antall sysselsatte i populasjonen av aktive foretak i t
16 91 1	Antall lønnstakere i populasjonen av aktive foretak i t
16 92 0	Antall sysselsatte i populasjonen av nystartede foretak i t
16 92 1	Antall lønnstakere i populasjonen av nystartede foretak i t
16 93 0	Antall sysselsatte i populasjonen av opphørte foretak i t
16 93 1	Antall lønnstakere i populasjonen av opphørte foretak i t
16 94 1	Antall sysselsatte i populasjonen av nystartede foretak i t-1 som har overlevd til t
16 94 2	Antall sysselsatte i populasjonen av nystartede foretak i t-2 som har overlevd til t
16 94 3	Antall sysselsatte i populasjonen av nystartede foretak i t-3 som har overlevd til t
16 94 4	Antall sysselsatte i populasjonen av nystartede foretak i t-4 som har overlevd til t
16 94 5	Antall sysselsatte i populasjonen av nystartede foretak i t-5 som har overlevd til t
16 95 1	Antall sysselsatte i etableringsåret i populasjonen av nystartede foretak i t-1 som har overlevd til t
16 95 2	Antall sysselsatte i etableringsåret i populasjonen av nystartede foretak i t-2 som har overlevd til t
16 95 3	Antall sysselsatte i etableringsåret i populasjonen av nystartede foretak i t-3 som har overlevd til t
16 95 4	Antall sysselsatte i etableringsåret i populasjonen av nystartede foretak i t-4 som har overlevd til t
16 95 5	Antall sysselsatte i etableringsåret i populasjonen av nystartede foretak i t-5 som har overlevd til t

## AVSNITT 6

### Første referanseår

Første referanseår som det skal utarbeides årlig statistikk for, er følgende:

Kalenderår	Kode
2004	11 91 0, 11 92 0, 11 93 0, 16 91 0, 16 91 1, 16 92 0, 16 92 1, 16 93 0 og 16 93 1
2005	11 94 1, 16 94 1 og 16 95 1
2006	11 94 2, 16 94 2 og 16 95 2
2007	11 94 3, 16 94 3 og 16 95 3
2008	11 94 4, 16 94 4 og 16 95 4
2009	11 94 5, 16 94 5 og 16 95 5

## AVSNITT 7

### Rapport om statistikkens kvalitet

Medlemsstatene skal utarbeide kvalitetsrapporter som skal angi sammenlignbarheten av kjennetegnene 11 91 0 og 16 91 0 med kjennetegnene 11 11 0 og 16 11 0 i vedlegg I og dersom det er nødvendig, de oversendte opplysningenes samsvar med den felles metode som fastsatt i håndboken nevnt i avsnitt 11.

## AVSNITT 8

**Utarbeiding av resultater**

1. Resultatene skal fordeles etter de næringsgrupper som er oppført i avsnitt 10.
2. Visse resultater, som vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 12 nr. 3, skal også fordeles etter størrelsesklasse i henhold til det detaljnivå som angis i avsnitt 10, med unntak av næringshovedområde L, M og N i NACE Rev. 2, der det bare kreves fordeling etter næringshovedgruppe.
3. Visse resultater, som vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 12 nr. 3, skal også fordeles etter juridisk form i henhold til det detaljnivå som angis i avsnitt 10, med unntak av næringshovedområde L, M og N i NACE Rev. 2, der det bare kreves fordeling etter næringshovedgruppe.

## AVSNITT 9

**Oversending av resultater**

Foreløpige resultater for kjennetegnene som gjelder opphør av foretak (11 93 0, 16 93 0 og 16 93 1), skal oversendes innen 18 måneder fra utløpet av referanseperiodens kalenderår. Når et foretaks virksomhet har vært opphørt i to år, skal reviderte resultater oversendes innen 30 måneder etter utløpet av samme referanseperiode. Alle andre resultater skal oversendes innen 18 måneder fra utløpet av referanseperiodens kalenderår.

Resultater for referanseårene forut for 2008 skal oversendes innen seks måneder etter utgangen av 2008, unntatt reviderte resultater av opphør av foretak (11 93 0, 16 93 0 og 16 93 1) i referanseåret 2007, som skal oversendes 18 måneder etter utløpet av 2008.

## AVSNITT 10

**Næringsgrupper**

1. For opplysninger om referanseårene 2004-2007 skal følgende fordeling etter NACE Rev. 1.1 anvendes:

***Næringshovedområde C******Bergverksdrift og utvinning***

For å gjøre det mulig å utarbeide statistikk på fellesskapsplan skal medlemsstatene oversende nasjonale resultater fordelt etter næringshovedområdene i NACE Rev. 1.1.

***Næringshovedområde D******Industri***

For å gjøre det mulig å utarbeide statistikk på fellesskapsplan skal medlemsstatene oversende nasjonale resultater fordelt etter næringsområdene i NACE Rev. 1.1.

***Næringshovedområde E og F******Kraft- og vannforsyning; bygge- og anleggsvirksomhet***

For å gjøre det mulig å utarbeide statistikk på fellesskapsplan skal medlemsstatene oversende nasjonale resultater fordelt etter næringshovedområdene i NACE Rev. 1.1.

***Næringshovedområde G******Varehandel, reparasjon av motorvogner, husholdningsvarer og varer til personlig bruk***

For å gjøre det mulig å utarbeide statistikk på fellesskapsplan skal medlemsstatene oversende nasjonale resultater fordelt etter kodene G, 50, 51, 52, 52.1, 52.2, 52.3 + 52.4 + 52.5, 52.6 og 52.7 i NACE Rev. 1.1.

**Næringshovedområde H***Hotell- og restaurantvirksomhet*

For å gjøre det mulig å utarbeide statistikk på fellesskapsplan skal medlemsstatene oversende nasjonale resultater fordelt etter kodene 55, 55.1 + 55.2 og 55.3 + 55.4 + 55.5 i NACE Rev. 1.1.

**Næringshovedområde I***Transport, lagring og kommunikasjon*

For å gjøre det mulig å utarbeide statistikk på fellesskapsplan skal medlemsstatene oversende nasjonale resultater fordelt etter kodene 60, 61, 62, 63, 64, 64.1 og 64.2 i NACE Rev. 1.1.

**Næringshovedområde J***Finansiell tjenesteyting og forsikring*

For å gjøre det mulig å utarbeide statistikk på fellesskapsplan skal medlemsstatene oversende nasjonale resultater fordelt etter næring i NACE Rev. 1.1.

**Næringshovedområde K***Eiendomsdrift, utleievirksomhet og forretningsmessig tjenesteyting*

Næringsgruppe 74.15 i NACE Rev. 1.1 omfattes ikke av dette vedlegg. For å gjøre det mulig å utarbeide statistikk på fellesskapsplan skal medlemsstatene oversende nasjonale resultater fordelt etter næringsgruppe i NACE Rev. 1.1.

2. Opplysninger som gjelder referanseåret 2008 og påfølgende år, skal oversendes ved hjelp av følgende næringsgrupper som viser til NACE Rev. 2:

**Næringshovedområde B***Bergverksdrift og utvinning*

For å gjøre det mulig å utarbeide statistikk på fellesskapsplan skal medlemsstatene oversende nasjonale resultater fordelt etter næringshovedområdene i NACE Rev. 2.

**Næringshovedområde C***Industri*

For å gjøre det mulig å utarbeide statistikk på fellesskapsplan skal medlemsstatene oversende nasjonale resultater etter kodene C, 10 + 11 + 12, 13 + 14, 15, 16, 17 + 18, 19, 20 + 21, 22, 23, 24 + 25, 26 + 27, 28, 29 + 30, 31 + 32 og 33 i NACE Rev. 2.

**Næringshovedområde D, E og F***Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning, vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet; bygge- og anleggsvirksomhet*

For å gjøre det mulig å utarbeide statistikk på fellesskapsplan skal medlemsstatene oversende nasjonale resultater fordelt etter næringshovedområdene i NACE Rev. 2.

**Næringshovedområde G***Varehandel, reparasjon av motorvogner*

For å gjøre det mulig å utarbeide statistikk på fellesskapsplan skal medlemsstatene oversende nasjonale resultater fordelt etter kodene G, 45, 46, 47, 47.1, 47.2, 47.3, 47.4 + 47.5 + 47.6 + 47.7 og 48.8 + 48.9 i NACE Rev. 2.

**Næringshovedområde H og I***Transport og lagring; overnattings- og serveringsvirksomhet*

For å gjøre det mulig å utarbeide statistikk på fellesskapsplan skal medlemsstatene oversende nasjonale resultater fordelt etter næring i NACE Rev. 2.

**Næringshovedområde J***Informasjon og kommunikasjon*

For å gjøre det mulig å utarbeide statistikk på fellesskapsplan skal medlemsstatene oversende nasjonale resultater fordelt etter næring i NACE Rev. 2 og videre ned til næringsgrupper i næring 62 i NACE Rev. 2.

**Næringshovedområde K***Finansierings- og forsikringsvirksomhet*

Næringshovedgruppe 64.2 i NACE Rev. 2 omfattes ikke av dette vedlegg. For å gjøre det mulig å utarbeide statistikk på fellesskapsplan skal medlemsstatene oversende nasjonale resultater fordelt etter næring i NACE Rev. 2.

**Næringshovedområde L, M og N***Omsetning og drift av fast eiendom; faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting; forretningsmessig tjenesteyting*

For å gjøre det mulig å utarbeide statistikk på fellesskapsplan skal medlemsstatene oversende nasjonale resultater fordelt etter næringsgruppene i NACE Rev. 2.

**Særlige aggregater**

For at det skal kunne utarbeides fellesskapsstatistikk over foretaksdemografi for informasjons- og kommunikasjonsteknologisektoren, må en rekke særlige aggregater i NACE Rev. 2 oversendes. Disse aggregatene skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 12 nr. 3.

3. Opplysninger om foretak som er nystartet i 2004, 2005, 2006 og 2007 skal også oversendes i samsvar med næringsgruppene i NACE Rev. 2, som definert i nr. 2 i dette avsnitt. Dette omfatter kjennetegnene 11 92 0, 16 92 0 og 16 92 1 for ovennevnte referanseår. Disse resultatene skal oversendes sammen med opplysningene for referanseåret 2008.

## AVSNITT 11

**Håndbok**

Kommisjonen skal, i nært samarbeid med medlemsstatene, utgi en håndbok med ytterligere veiledning med hensyn til fellesskapsstatistikk utarbeidet i henhold til dette vedlegg. Håndboken vil bli offentliggjort når denne forordning trer i kraft.

## AVSNITT 12

**Forundersøkelser**

For typer av virksomhet som omfattes av dette vedlegg, skal Kommisjonen vedta følgende forundersøkelser, som skal utføres av medlemsstatene:

- utarbeiding av statistikk med den lokale enhet som statistisk enhet,
- utarbeiding av statistikk over andre demografiske opplysninger enn nystartede, overlevende eller opphørte foretak,
- utarbeiding av statistikk over næringshovedområde P, Q, R og S i NACE Rev. 2.

Dersom Kommisjonen på grunnlag av vurderingen av forundersøkelser om ikke-markedsøkonomisk virksomhet i næringshovedområde M-O i NACE Rev. 1.1 finner det nødvendig å utvide denne forordnings virkeområde, skal den framsette et forslag etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251.

#### AVSNITT 13

##### **Overgangsperiode**

For detaljmodulen fastsatt i dette vedlegg skal overgangsperioden ikke overstige fire år, regnet fra første referanseår for utarbeiding av statistikkene nevnt i avsnitt 6.

---



*VEDLEGG X***OPPHEVEDE FORORDNINGER OG SENERE ENDRINGER**

Rådsforordning (EF, Euratom) nr. 58/97 (EFT L 14 av 17.1.1997, s. 1).

Rådsforordning (EF, Euratom) nr. 410/98 (EFT L 52 av 21.2.1998, s. 1).

Artikkel 1 i kommisjonsforordning (EF) nr. 1614/2002 (EFT L 244, 12.9.2002, s. 7).

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2056/2002 (EFT L 317 av 21.11.2002, s. 1).

Nr. 69 i vedlegg III til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).

Artikkel 11 og 20 i og vedlegg II til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1893/2006 (EUT L 393 av 30.12.2006, s. 1).

---

*VEDLEGG XI*  
**SAMMENLIGNINGSTABELL**

Forordning (EF, Euratom) nr. 58/97	Denne forordning
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 1
Artikkel 3	Artikkel 2
Artikkel 4 nr. 1	Artikkel 3 nr. 1
Artikkel 4 nr. 2	Artikkel 3 nr. 3
Artikkel 5	Artikkel 3 nr. 2
—	Artikkel 3 nr. 4
—	Artikkel 4
Artikkel 6	Artikkel 5
Artikkel 7	Artikkel 6
Artikkel 8	Artikkel 7
Artikkel 9	Artikkel 8 nr. 1 og 2
—	Artikkel 8 nr. 3
Artikkel 10	Artikkel 9
Artikkel 11	Artikkel 10
Artikkel 12 i)-x)	Artikkel 11 nr. 1
—	Artikkel 11 nr. 2
Artikkel 13	Artikkel 12
Artikkel 14	Artikkel 13
Artikkel 15	—
—	Artikkel 14
Artikkel 16	Artikkel 15
Vedlegg 1 avsnitt 1-9	Vedlegg I avsnitt 1-9
Vedlegg 1 avsnitt 10 nr. 1 og 2	Vedlegg I avsnitt 10 nr. 1 og 2, med slettede opplysninger
Vedlegg 1 avsnitt 10 nr. 3 og 4	—
Vedlegg 1 avsnitt 11	Vedlegg I avsnitt 11
Vedlegg 2	Vedlegg II
Vedlegg 3 avsnitt 1-8	Vedlegg III avsnitt 1-8
Vedlegg 3 avsnitt 9	—
Vedlegg 3 avsnitt 10	Vedlegg III avsnitt 9
Vedlegg 4 avsnitt 1-8	Vedlegg IV avsnitt 1-8
Vedlegg 4 avsnitt 9	—
Vedlegg 4 avsnitt 10	Vedlegg IV avsnitt 9
—	Vedlegg V
—	Vedlegg VI
—	Vedlegg VII
—	Vedlegg VIII
—	Vedlegg IX
—	Vedlegg X
—	Vedlegg XI

## EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 453/2008

2014/EØS/10/13

av 23. april 2008

## om kvartalsstatistikk over ledige stillinger i Fellesskapet(\*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN  
EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske  
felleskap, særlig artikkel 285 nr. 1,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske  
og sosiale komité<sup>(1)</sup>,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske sentralbank<sup>(2)</sup>,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251<sup>(3)</sup> og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Rådet godkjente 8. desember 2003 utvikling og kunngjøring av en strukturindikator for ledige stillinger.
- 2) I handlingsplanen for statistikkkrav i ØMU, som ble godkjent av Rådet 29. september 2000, og senere framdriftsrapporter om gjennomføringen av nevnte plan, ble utvikling av et rettslig grunnlag for statistikk over ledige stillinger utpekt som et prioritert område.
- 3) Sysselsettingsutvalget, som ble nedsatt ved rådsbeslutning 2000/98/EF<sup>(4)</sup>, erkjenner behovet for en indikator for ledige stillinger for å kunne overvåke den europeiske sysselsettingsstrategien, som er fastsatt i rådsvedtak 2005/600/EF av 12. juli 2005 om retningslinjer for medlemsstatenes sysselsettingspolitikk<sup>(5)</sup>.
- 4) Europaparlaments- og rådsavgjørd 1672/2006/EF av 24. oktober 2006 om skiping av eit fellesskapsprogram for sysselsetjing og sosial solidaritet — Progress<sup>(6)</sup> inneholder bestemmelser om finansiering av relevante tiltak, herunder, som angitt, å styrke forståelsen av sysselsettingssituasjonen og –utsiktene, særlig gjennom analyser og undersøkelser samt utarbeiding av statistikk og felles indikatorer innenfor rammen av den europeiske sysselsettingsstrategien.

- 5) I forbindelse med den europeiske sysselsettingsstrategien trenger Kommisjonen data om ledige stillinger inndelt i bl.a. næringsgren for å overvåke og analysere etterspørselen etter arbeidskraft med hensyn til omfang og struktur.
- 6) Kommisjonen og Den europeiske sentralbank trenger raskt tilgjengelige kvartalsvise data om ledige stillinger for å overvåke kortsiktige endringer i antallet ledige stillinger. Sesongjusterte data om ledige stillinger gjør det lettere å tolke kvartalsvise endringer.
- 7) Data om ledige stillinger bør være relevante og fullstendige, nøyaktige og omfattende, aktuelle, sammenhengende, sammenlignbare og lett tilgjengelige for brukerne.
- 8) Fordelene ved på fellesskapsplan å samle inn fullstendige data om alle deler av økonomien bør veies opp mot, i første rekke, små og mellomstore bedrifters rapporteringsmuligheter og oppgavebyrde.
- 9) Det bør gjøres en særlig innsats for at statistikken så snart som mulig omfatter alle data om enheter med færre enn ti ansatte.
- 10) For å fastsette omfanget av statistikken som skal utarbeides og hvilket detaljnivå som skal kreves for hver næringsgren, må den gjeldende versjon av standarden for næringsgruppering i Fellesskapet (NACE) anvendes.
- 11) Ved utarbeidingen og spredningen av fellesskapsstatistikk i henhold til denne forordning må medlemsstatenes og Fellesskapets statistikkmyndigheter overholde prinsippene fastsatt i reglene for god praksis innenfor europeisk statistikk, som ble vedtatt 24. februar 2005 av Komiteen for statistikkprogrammet nedsatt ved rådsbeslutning 89/382/EØF, Euratom<sup>(7)</sup> og vedlagt kommisjonsrekommandasjonen om medlemsstatenes og Fellesskapets statistikkmyndigheters uavhengighet, integritet og ansvar.
- 12) Det er viktig at dataene deles med partene i arbeidslivet på nasjonalt plan og på fellesskapsplan, og at partene i arbeidslivet underrettes om gjennomføringen av denne forordning. Medlemsstatene bør dessuten gjøre en særlig innsats for å sikre at yrkesveiledningstjenester og opplæringsinstitusjoner mottar dataene.

(\*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 145 av 4.6.2008, s. 234, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 124/2008 av 7. november 2008 om endring av EØS-avtalens vedlegg XXI (Statistikk), se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 79, 18.12.2008, s. 26.

<sup>(1)</sup> EUT C 175 av 27.7.2007, s. 11.

<sup>(2)</sup> EUT C 86 av 20.4.2007, s. 1.

<sup>(3)</sup> Europaparlamentsuttalelse av 15. november 2007 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 29. februar 2008.

<sup>(4)</sup> EFT L 29 av 4.2.2000, s. 21.

<sup>(5)</sup> EUT L 205 av 6.8.2005, s. 21.

<sup>(6)</sup> EUT L 315 av 15.11.2006, s. 1.

<sup>(7)</sup> EFT L 181 av 28.6.1989, s. 47.

- 13) Rådsforordning (EF) nr. 322/97 av 17. februar 1997 om fellesskapsstatistikker<sup>(1)</sup> utgjør en allmenn lovgivningsramme for utarbeiding av fellesskapsstatistikker, og får derfor anvendelse på utarbeidingen av statistikker over ledige stillinger.
- 14) De tiltak som er nødvendige for å gjennomføre denne forordning, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er gitt Kommisjonen<sup>(2)</sup>.
- 15) Kommisjonen bør særlig ha myndighet til å definere visse begreper, fastsette visse referansedatoer, formater og tidsfrister, fastsette rammen for forundersøkelser og treffe tiltak på grunnlag av resultatene av slike undersøkelser. Ettersom det dreier seg om generelle tiltak som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning, blant annet ved å utfylle dem med nye ikke-grunnleggende bestemmelser, bør de vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll fastsatt i artikkel 5a i beslutning 1999/468/EF.
- 16) Ettersom målet for denne forordning, som er å utarbeide statistikker over ledige stillinger i Fellesskapet, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette målet.
- 17) Komiteen for statistikkprogrammet er blitt rådspurt i samsvar med artikkel 3 i beslutning 89/382/EØF, Euratom —

#### VEDTATT DENNE FORORDNING:

##### *Artikkel 1*

##### **Formål og virkeområde**

1. I denne forordning fastsettes kravene til den regelmessige utarbeidingen av kvartalsstatistikk over ledige stillinger i Fellesskapet.
2. Hver medlemsstat skal oversende Kommisjonen (Eurostat) data om ledige stillinger minst for foretak med én eller flere ansatte.

Med forbehold for nr. 3 skal dataene omfatte alle næringsgrener som definert i standarden for næringsgruppering i Fellesskapet (NACE), med unntak av husholdninger som arbeidsgivere samt virksomhet ved internasjonale organisasjoner og organer. Det skal være valgfritt å ta med landbruks-, skogbruks-

og fiskerivirksomhet, som definert i gjeldende versjon av NACE. Medlemsstater som ønsker å legge fram data for disse sektorene, skal gjøre det i samsvar med denne forordning. På grunn av den økende betydningen av personlige pleietjenester (pleie- og omsorgstjenester i institusjon og sosialtjenester uten botilbud) når det gjelder å skape arbeidsplasser, anmodes medlemsstatene også om å oversende, på frivillig grunnlag, data om ledige stillinger i forbindelse med slike tjenester.

Dataene skal inndeles etter næringsgren i samsvar med gjeldende versjon av NACE, på næringshovedområdenivå.

3. Når det skal fastsettes om denne forordnings virkeområde skal omfatte offentlig forvaltning og forsvar, trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning, utdanning, helse- og sosialtjenester, kunstnerisk virksomhet, underholdning og fritid samt medlemsorganisasjonsvirksomhet, reparasjon av datamaskiner, husholdningsvarer og varer til personlig bruk og annen personlig tjenesteyting, som definert i gjeldende versjon av NACE, samt enheter med færre enn ti ansatte, skal det tas hensyn til forundersøkelsene nevnt i artikkel 7.

##### *Artikkel 2*

##### **Definisjoner**

I denne forordning menes med:

1. «ledig stilling» en lønnet stilling som er nyopprettet, ubesatt eller i ferd med å bli ledig, og som arbeidsgiveren
  - a) aktivt forsøker å finne en passende kandidat til utenfor det berørte foretak, og er beredt til å treffe ytterligere tiltak for å gjøre dette, og
  - b) har til hensikt å besette umiddelbart eller i løpet av et nærmere angitt tidsrom.

Begrepene «aktivt forsøker å finne en passende kandidat» og «nærmere angitt tidsrom» skal defineres etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 9 nr. 2.

De oversendte statistikker skal på frivillig grunnlag skjelne mellom ledige stillinger for midlertidige og faste stillinger,

2. «besatt stilling» en lønnet stilling i en organisasjon som er tildelt en arbeidstaker,
3. «metadata» de forklaringer som er nødvendige for å tolke endringer i dataene som skyldes endringer i forbindelse med metode eller teknikk,
4. «data fra tidligere perioder» historiske data som omfatter spesifikasjonene angitt i artikkel 1.

<sup>(1)</sup> EFT L 52 av 22.2.1997, s. 1. Forordningen endret ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).

<sup>(2)</sup> EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23. Beslutningen endret ved beslutning 2006/512/EF (EUT L 200 av 22.7.2006, s. 11).

*Artikkel 3***Referansedatoer og tekniske spesifikasjoner**

1. Medlemsstatene skal utarbeide kvartalsvise data med henvisning til bestemte referansedatoer som skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 9 nr. 2.
2. Medlemsstatene skal legge fram data om besatte stillinger for å standardisere dataene om ledige stillinger slik at de kan sammenlignes.
3. Medlemsstatene skal anvende metoder for sesongjustering på de kvartalsvise dataene om ledige stillinger. De nødvendige metodene for sesongjustering skal fastsettes i samsvar med framgangsmåten med forskriftskomite nevnt i artikkel 9 nr. 3.

*Artikkel 4***Kilder**

1. Medlemsstatene skal produsere dataene ved hjelp av undersøkelser i foretak. Andre kilder, som for eksempel administrative data, kan benyttes dersom de er av tilstrekkelig høy kvalitet, i samsvar med artikkel 6.

Kildene til alle data som legges fram, skal angis.

2. Medlemsstatene kan utfylle kildene nevnt i nr. 1 med pålitelige statistiske beregningsmetoder.
3. Kommisjonen (Eurostat) kan innføre og samordne utvalgsundersøkelser i Fellesskapet for å utarbeide beregninger på fellesskapsplan dersom de nasjonale utvalgsundersøkelsene ikke oppfyller Fellesskapets krav til kvartalsvis datainnsamling. Nærmere opplysninger om slike undersøkelser og om hvordan de skal godkjennes og gjennomføres skal fastsettes i samsvar med framgangsmåten med forskriftskomite nevnt i artikkel 9 nr. 3.

Medlemsstatene kan delta i utvalgsundersøkelser i Fellesskapet når slike undersøkelser gjør det mulig i vesentlig grad å redusere kostnadene ved statistiske systemer eller byrder som foretakene pålegges som følge av å måtte oppfylle fellesskapskravene.

*Artikkel 5***Dataoverføring**

1. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen (Eurostat) data og metadata i et format og innen frister som skal fastsettes etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 9 nr. 2. Datoen for første referansekvarter skal også fastsettes etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 9 nr. 2. Eventuelle reviderte kvartalsvise data for foregående kvartaler skal overføres samtidig.
2. Medlemsstatene skal også overføre data fra tidligere perioder for minst de fire forutgående kvartaler for det kvartal som det skal framlegges data for ved første dataoverføring. Totalsummene skal leveres senest på datoen for den første dataoverføringen, og fordelingene senest ett år etter dette.

Dersom det er nødvendig, kan data fra tidligere perioder være basert på «beste estimater».

*Artikkel 6***Kvalitetsvurdering**

1. I denne forordning får følgende kvalitetsvurderingskriterier anvendelse på de overførte dataene:
  - «relevans» viser til i hvilken grad statistikken oppfyller brukernes nåværende og potensielle behov,
  - «nøyaktighet» viser til i hvor stor grad estimatene stemmer overens med de ukjente sanne verdiene,
  - «aktualitet» og «punktlighet» viser til tiden mellom opplysningenes tilgjengelighet og hendelsen eller situasjonen de beskriver,
  - «tilgjengelighet» og «klarhet» viser til på hvilke vilkår og måter brukere kan få tilgang til, anvende og tolke data,
  - «sammenlignbarhet» viser til måling av virkningen av ulikheter i anvendte statistiske begreper og måleverktøy/-metoder når statistikker sammenlignes på tvers av geografiske områder, sektorområder, eller over tid,
  - «sammenheng» viser til i hvilken utstrekning dataene på en pålitelig måte kan kombineres på ulike måter og for ulike anvendelser.
2. Medlemsstatene skal framlegge rapporter for Kommisjonen (Eurostat) om kvaliteten på de overførte dataene.
3. Ved anvendelse av kvalitetsvurderingskriteriene fastsatt i nr. 1 på data som omfattes av denne forordning, skal kvalitetsrapportenes form, struktur og periodisitet fastsettes i samsvar med framgangsmåten med forskriftskomite nevnt i artikkel 9 nr. 3. Kommisjonen (Eurostat) skal vurdere kvaliteten på de overførte dataene.

*Artikkel 7***Forundersøkelser**

1. Kommisjonen (Eurostat) skal fastsette hensiktsmessige rammer for utførelse av en rekke forundersøkelser etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 9 nr. 2. Disse undersøkelsene skal utføres av de medlemsstater som har problemer med å framlegge data om
  - a) enheter med færre enn ti ansatte, og/eller
  - b) følgende virksomhet:
    - i) offentlig administrasjon og forsvar, trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning,
    - ii) undervisning,

- iii) helse- og sosialtjenester,
- iv) kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter, og
- v) virksomhet i medlemsorganisasjoner, reparasjon av datamaskiner, husholdningsvarer og varer til personlig bruk.

2. Alle medlemsstater som utfører forundersøkelser, skal framlegge en rapport om resultatene av disse undersøkelser senest tolv måneder etter ikrafttredelsen av Kommisjonens gjennomføringstiltak nevnt i nr. 1.

3. Så snart som mulig etter at resultatene fra forundersøkelsene foreligger, skal Kommisjonen i samråd med medlemsstatene og i løpet av et rimelig tidsrom treffe tiltak i samsvar med framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 9 nr. 2.

4. Tiltak som treffes på grunnlag av resultatene fra forundersøkelsene, skal være i samsvar med prinsippet om kostnadseffektivitet, som definert i artikkel 10 i forordning (EF) nr. 322/97, herunder at byrden som pålegges oppgavegiverne, begrenses til et minimum, og det skal tas hensyn til problemer i forbindelse med den innledende gjennomføringen.

#### *Artikkel 8*

##### **Finansiering**

1. I de første tre årene datainnsamlingen pågår kan medlemsstatene motta et økonomisk bidrag fra Fellesskapet for å dekke utgiftene i forbindelse med dette arbeidet.
2. De årlige bevilgningene i forbindelse med det økonomiske bidraget nevnt i nr. 1 skal fastsettes som ledd i den årlige budsjettbehandlingen.
3. Budsjettmyndigheten fastsetter hvert år de bevilgninger som skal stilles til rådighet.
4. Ytterligere finansiering kan vurderes til gjennomføringsarbeidet med hensyn til tiltak som treffes på grunnlag av forundersøkelsene.

#### *Artikkel 9*

##### **Komite**

1. Kommisjonen skal bistås av Komiteen for statistikkprogrammet.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Strasbourg, 23. april 2008.

*For Europaparlamentet*

H.-G. PÖTTERING

*President*

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5a nr. 1-4 og artikkel 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

3. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.

#### *Artikkel 10*

##### **Rapport om gjennomføringen**

Kommisjonen skal innen 24. juni 2010 og deretter hvert tredje år framlegge en rapport for Europaparlamentet og Rådet om gjennomføringen av denne forordning. Rapporten skal inneholde en vurdering av kvaliteten på statistikken som framlegges av medlemsstatene samt kvaliteten på de europeiske aggregater, og angi områder som kan forbedres.

Fortrinnsvis innen et år etter offentliggjøringen av den treårige rapporten nevnt i første ledd, skal medlemsstatene fastsette hvilke tiltak de skal treffe på de områder de ifølge Kommisjonens rapport eventuelt kan forbedre. Samtidig skal medlemsstatene rapportere om status for gjennomføringen av tidligere anbefalinger.

#### *Artikkel 11*

##### **Offentliggjøring av statistiske opplysninger**

Statistikk som overføres av medlemsstatene og en analyse av denne, skal offentliggjøres hvert kvartal på nettstedet til Kommisjonen (Eurostat). Kommisjonen (Eurostat) skal sikre at så mange europeiske borgere som mulig har tilgang til statistikken og analysene, særlig via EURES-portalen.

#### *Artikkel 12*

##### **Ikrafttredelse**

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

*For Rådet*

J. LENARČIČ

*Formann*

## EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 452/2008

2014/EØS/10/14

av 23. april 2008

## om utarbeiding og utvikling av statistikk over utdanning og livslang læring(\*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN  
EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske  
felleskap, særlig artikkel 285 nr. 1,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

etter samråd med Den europeiske økonomiske og sosiale  
komité,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251<sup>(1)</sup> og

ut fra følgende betraktninger:

1) I rådsresolusjon av 5. desember 1994 om fremming av  
utdannings- og opplæringsstatistikk i Den europeiske  
union<sup>(2)</sup> oppfordres Kommisjonen til i tett samarbeid med  
medlemsstatene å framskynde utviklingen av statistikker  
over utdanning og opplæring.

2) På Det europeiske råds møte i Brussel 22. og 23. mars  
2005 ble det enighet om å gi Lisboa-strategien en ny start.

Det europeiske råd konkluderte med at Europa må skape et  
fornytt konkurranseevnegrunnlag, øke sitt vekstpotensial  
og sin produktivitet samt styrke den sosiale utjevningen  
ved å legge hovedvekt på kunnskap, nyskaping og best  
mulig utnyttning av menneskelig kapital. Borgernes  
mulighet til sysselsetting, deres tilpasningsevne og  
bevegelighet er i så måte av avgjørende betydning for  
Europa.

3) For å nå disse målene må de europeiske utdannings- og  
opplæringssystemene tilpasses etter kunnskapssamfunnets  
krav og behovet for et høyere utdanningsnivå og  
bedre sysselsettingskvalitet. Statistikk over utdanning,  
opplæring og livslang læring er meget viktig som et  
grunnlag for politiske beslutninger.

4) Livslang læring er et sentralt element for å utvikle  
og fremme faglig dyktige, velutdannede og fleksible

arbeidstakere. I formannskapets konklusjoner fra Det  
europeiske råds møte våren 2005 ble det understreket  
at menneskelig kapital er Europas viktigste ressurs. De  
integreerte retningslinjene for vekst og sysselsetting,  
herunder retningslinjene for medlemsstatenes  
sysselsettingspolitikk, som Rådet godkjente i sitt vedtak  
2005/600/EF<sup>(3)</sup>, har som mål å bidra bedre til Lisboa-  
strategien og opprette omfattende strategier for livslang  
læring.

5) Vedtakelsen i februar 2001 av Rådets rapport  
«Målene for utdannings- og opplæringssystemene»  
og vedtakelsen i februar 2002 av arbeidsprogrammet  
2001–2011 om oppfølgingen av denne rapporten utgjør  
et viktig trinn i forpliktelsen om å modernisere og  
forbedre kvaliteten på medlemsstatenes utdannings- og  
opplæringssystemer. Indikatorer og referansenivåer for  
europeiske gjennomsnittresultater (standardverdier  
for referansemåling) er blant instrumentene i den  
åpne samordningsmetoden, som er viktige for  
arbeidsprogrammet «Utdanning og opplæring 2010». Utdanningsministrene tok et avgjørende skritt i mai 2003, da de ble enige om fem europeiske standardverdier for referansemåling som skal nås innen 2010, samtidig som de understreket at de ikke fastsetter nasjonale mål eller treffer beslutninger som skal tas av nasjonale regjeringer.

6) Rådet vedtok 24. mai 2005 konklusjoner om nye  
indikatorer innenfor utdanning og opplæring<sup>(4)</sup>. Rådet  
oppfordret i disse konklusjonene Kommisjonen til å  
framlegge for Rådet strategier og forslag til utvikling av  
nye indikatorer på ni særskilte områder innenfor utdanning  
og opplæring, og understreket dessuten at utviklingen av  
nye indikatorer bør gjenspeile medlemsstatenes ansvar for  
organiseringen av sine utdanningssystemer, og bør ikke  
medføre unødvendige administrative eller økonomiske  
byrder for de berørte organisasjonene eller institusjonene,  
eller nødvendigvis føre til at flere indikatorer brukes til å  
overvåke framskrittene.

7) I november 2004 vedtok dessuten Rådet konklusjoner  
om europeisk samarbeid om yrkesutdanning og  
yrkesopplæring, og ble enige om på europeisk plan å  
prioritere forbedring av virkeområdet for og nøyaktigheten  
og påliteligheten til statistikk over yrkesrettet utdanning  
og opplæring, slik at framskritt kan vurderes.

(\*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 145 av 4.6.2008, s. 227, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 125/2008 av 7. november 2008 om endring av EØS-avtalens vedlegg XXI (Statistikk), se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 79, 18.12.2008, s. 27.

<sup>(1)</sup> Europaparlamentsuttalelse av 25. september 2007 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 14. februar 2008.

<sup>(2)</sup> EFT C 374 av 30.12.1994, s. 4.

<sup>(3)</sup> EUT L 205 av 6.8.2005, s. 21.

<sup>(4)</sup> EUT C 141 av 10.6.2005, s. 7.



- 8) Sammenlignbare statistiske opplysninger på fellesskapsplan er viktig for utviklingen av strategier for utdanning og livslang læring, og for å overvåke framskrittene i gjennomføringen av dem. Utarbeiding av statistikk bør bygge på en ramme av sammenhengende begreper og sammenlignbare data med henblikk på å opprette et integrert europeisk system av statistiske opplysninger om utdanning, opplæring og livslang læring.
- 9) Ved anvendelse av denne forordning skal det tas hensyn til begrepet vanskeligstilte personer i arbeidsmarkedet, som nevnt i retningslinjene for medlemsstatenes sysselsettingspolitikk.
- 10) Kommisjonen (Eurostat) samler inn data om yrkesrettet opplæring i foretak i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1552/2005 av 7. september 2005 om statistikk over yrkesrettet opplæring i foretak<sup>(1)</sup>. En bredere rettslig ramme er imidlertid nødvendig for å sikre bærekraftig utarbeiding og utvikling av statistikk over utdanning og livslang læring, som minst omfatter all relevant, nåværende og planlagt virksomhet. Kommisjonen (Eurostat) samler inn årlige data om utdanning fra medlemsstatene på frivillig grunnlag, gjennom et fellestiltak med UNESCOs statistikkontor (UIS) og Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD), den såkalte «UOE-datainnsamlingen». Kommisjonen (Eurostat) samler også inn data om utdanning, opplæring og livslang læring gjennom andre husholdningsundersøkelser, som Den europeiske unions arbeidskraftundersøkelse<sup>(2)</sup> og fellesskapsstatistikker over inntekter og levekår<sup>(3)</sup> samt gjennom deres tilleggsundersøkelser.
- 11) Ettersom utforming og overvåking av politikken på området utdanning og livslang læring er av dynamisk karakter og tilpasser seg et miljø i forandring, bør de statistiske rammereglene gi rom for en viss grad av fleksibilitet, i begrenset omfang og på en kontrollert måte, der det tas hensyn til byrden for oppgavegiverne og for medlemsstatene.
- 12) Ettersom målet for denne forordning, som er å etablere felles statistikkstandards som gjør det mulig å utarbeide harmoniserte data, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette målet.
- 13) Utarbeidingen av særskilte fellesskapsstatistikker omfattes av bestemmelsene i rådsforordning (EF) nr. 322/97 av 17. februar 1997 om fellesskapsstatistikker<sup>(4)</sup>.
- 14) Denne forordning sikrer full respekt for retten til vern av personopplysninger som fastsatt i artikkel 8 i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter.
- 15) Oversendelse av fortrolige statistiske opplysninger omfattes av reglene fastsatt i forordning (EF) nr. 322/97 og i rådsforordning (Euratom, EØF) nr. 1588/90 av 11. juni 1990 om oversendelse av fortrolige statistiske opplysninger til De europeiske fellesskaps statistikkontor<sup>(5)</sup>.
- 16) I kommisjonsforordning (EF) nr. 831/2002 av 17. mai 2002 om gjennomføring av rådsforordning (EF) nr. 322/97 om fellesskapsstatistikker, med hensyn til tilgang til fortrolige opplysninger for vitenskapelige formål<sup>(6)</sup>, fastsettes vilkårene for å gi tilgang til fortrolige opplysninger som er oversendt fellesskapsmyndigheten.
- 17) De tiltak som er nødvendige for å gjennomføre denne forordning, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er gitt Kommisjonen<sup>(7)</sup>.
- 18) Kommisjonen bør særlig gis myndighet til å velge og angi de emner som skal omfattes av statistikkene, hva som kjennetegner dem i lys av politiske eller tekniske behov, fordelingen av kjennetegn, undersøkelsesperioden og fristene for oversendelse av resultater, kvalitetskravene, herunder påkrevd nøyaktighet og rammen for kvalitetsrapportering. Ettersom disse tiltakene er allmenne og har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning, blant annet ved å utfylle den med nye ikke-grunnleggende bestemmelser, bør de vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll fastsatt i artikkel 5a i beslutning 1999/468/EF.

<sup>(1)</sup> EUT L 255 av 30.9.2005, s. 1.

<sup>(2)</sup> Kommisjonsforordning (EF) nr. 2104/2002 av 28. november 2002 om tilpasning av rådsforordning (EF) nr. 577/98 om tilrettelegging av en arbeidskraftundersøkelse i Fellesskapet og kommisjonsforordning (EF) nr. 1575/2000 om gjennomføring av rådsforordning (EF) nr. 577/98, med hensyn til listen over variabler for utdanning og opplæring og kodingen av dem som skal benyttes ved overføring av data fra og med 2003 (EFT L 324 av 29.11.2002, s. 14).

<sup>(3)</sup> Kommisjonsforordning (EF) nr. 1983/2003 av 7. november 2003 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1177/2003 om fellesskapsstatistikker over inntekter og levekår (EU-SILC) med hensyn til listen over primærmålvariabler (EUT L 298 av 17.11.2003, s. 34).

<sup>(4)</sup> EFT L 52 av 22.2.1997, s. 1. Forordningen endret ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).

<sup>(5)</sup> EFT L 151 av 15.6.1990, s. 1. Forordningen endret ved forordning (EF) nr. 322/97.

<sup>(6)</sup> EFT L 133 av 18.5.2002, s. 7. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1000/2007 (EUT L 226 av 30.8.2007, s. 7).

<sup>(7)</sup> EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23. Beslutningen endret ved beslutning 2006/512/EF (EUT L 200 av 22.7.2006, s. 11).

- 19) Komiteen for statistikkprogrammet nedsatt ved rådsbeslutning 89/382/EØF, Euratom<sup>(1)</sup> er blitt rådspurt i samsvar med artikkel 3 i nevnte beslutning —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

#### *Artikkel 1*

##### **Formål**

I denne forordning fastsettes en felles ramme for systematisk utarbeiding av fellesskapsstatistikker over utdanning og livslang læring.

#### *Artikkel 2*

##### **Definisjoner**

I denne forordning menes med:

- a) «fellesskapsstatistikker» det som er definert i artikkel 2 første strekpunkt i forordning (EF) nr. 322/97,
- b) «utarbeiding av statistikker» det som er definert i artikkel 2 annet strekpunkt i forordning (EF) nr. 322/97,
- c) «nasjonale myndigheter» det som er definert i artikkel 2 tredje strekpunkt i forordning (EF) nr. 322/97,
- d) «utdanning» organisert og vedvarende kommunikasjon beregnet på gi opphav til læring<sup>(2)</sup>,
- e) «livslang læring» all læring man deltar i gjennom livet, med mål om å forbedre kunnskaper, ferdigheter og kompetanse ut fra et personlig, borgermessig, sosialt og/eller sysselsettingsrelatert perspektiv<sup>(3)</sup>,
- f) «mikrodata» individuelle statistiske opplysninger,
- g) «fortrolige opplysninger» opplysninger som bare muliggjør indirekte identifisering av de statistiske enheter de berører, i samsvar med forordning (EF) nr. 322/97 og forordning (Euratom, EØF) nr. 1588/90.

#### *Artikkel 3*

##### **Områder**

Denne forordning får anvendelse på utarbeidingen av statistikker på tre områder:

- a) Område 1 skal omfatte statistikk over utdannings- og opplæringsystemer.

- b) Område 2 skal omfatte statistikk over voksnes deltaking i livslang læring.

- c) Område 3 skal omfatte statistikk over utdanning og livslang læring, for eksempel statistikk over menneskelig kapital og over sosiale og økonomiske fordeler ved utdanning, som ikke omfattes av område 1 og 2.

Utarbeidingen av statistikker på disse områdene skal utføres i samsvar med vedlegget.

#### *Artikkel 4*

##### **Statistikktiltak**

- 1. Fellesskapsstatistikker over utdanning og livslang læring skal utarbeides ved hjelp av følgende statistiske enkelttiltak:

- a) medlemsstatene leverer regelmessig og innen særskilte frister for område 1 og 2 statistikk over utdanning og livslang læring,
- b) andre systemer for statistiske opplysninger og undersøkelser for innhenting av ytterligere statistiske variabler og indikatorer for utdanning og livslang læring for område 3,
- c) utvikling, forbedring og ajourføring av standarder og håndbøker om statistiske rammer, begreper og metoder,
- d) forbedring av datakvaliteten innenfor en kvalitetsramme som skal omfatte
  - relevans,
  - nøyaktighet,
  - aktualitet og punktlighet,
  - tilgjengelighet og klarhet,
  - sammenlignbarhet og
  - sammenheng.

Kommisjonen skal ta hensyn til medlemsstatenes tilgjengelige kapasitet med hensyn til datainnsamling og behandling samt utvikling av begreper og metoder.

Det skal om nødvendig tas særlig hensyn til de regionale aspektene ved dataene som er samlet inn. De skal om nødvendig fordeles systematisk etter kjønn.

<sup>(1)</sup> EFT L 181 av 28.6.1989, s. 47.

<sup>(2)</sup> I henhold til 1997-utgaven av den internasjonale standard for utdanningsgruppering (ISCED).

<sup>(3)</sup> Rådsresolusjon av 27. juni 2002 om livslang læring (EFT C 163 av 9.7.2002, s. 1).

2. Når det er mulig, skal Kommisjonen (Eurostat) samarbeide med UIS, OECD og andre internasjonale organisasjoner slik at dataene er sammenlignbare internasjonalt, og for å unngå dobbeltarbeid, særlig med hensyn til utvikling og forbedring av statistiske begreper og metoder og medlemsstatenes levering av statistikk.

3. Når det påvises nye viktige datakrav, eller dersom datakvaliteten er utilstrekkelig, skal Kommisjonen (Eurostat) vedta forundersøkelser som skal utføres på frivillig basis av medlemsstatene før datainnsamling iverksettes. Forundersøkelsene skal gjennomføres for å vurdere om den aktuelle datainnsamlingen er mulig, ut fra en avveining av fordelene ved å ha tilgang til dataene mot kostnadene ved innsamlingen og den byrden som pålegges oppgavegiverne. Forundersøkelsene skal ikke nødvendigvis føre til tilsvarende gjennomføringstiltak.

#### Artikkel 5

##### Innsending av mikrodata om enkeltpersoner

Når det er nødvendig for utarbeidingen av fellesskapsstatistikker, skal medlemsstatene oversende Kommisjonen (Eurostat) fortrolige mikrodata fra utvalgsundersøkelser i samsvar med bestemmelsene om oversendelse av fortrolige statistiske opplysninger fastsatt i forordning (EF) nr. 322/97 og i forordning (Euratom, EØF) nr. 1588/90. Medlemsstatene skal sikre at de innsendte opplysningene ikke muliggjør direkte identifikasjon av statistiske enheter (enkeltpersoner).

#### Artikkel 6

##### Gjennomføringstiltak

1. Følgende tiltak som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning, blant annet ved å utfylle den med tiltak med hensyn til økonomisk og teknisk utvikling av innsamling, innsending og behandling av dataene, skal vedtas i samsvar med framgangsmåten med forskriftskomiteé med kontroll nevnt i artikkel 7 nr. 3 med henblikk på å sikre overføring av data av høy kvalitet:

- a) utvalg og definisjon av de emner som omfattes av områdene, samt deres kjennetegn i lys av politiske og tekniske behov,
- b) fordeling av kjennetegn,
- c) undersøkelsesperiode og frister for innsending av resultater,
- d) kvalitetskrav, herunder påkrevd nøyaktighet,
- e) rammen for kvalitetsrapportering.

Dersom disse tiltakene fører til et krav om en betydelig økning av eksisterende datainnsamlinger eller nye datainnsamlinger eller undersøkelser, skal gjennomføringsbestemmelsene bygge på en nytte- og kostnadsanalyse som et ledd i en omfattende analyse av virkninger og følger, der det tas hensyn til fordelene ved tiltakene, kostnadene for medlemsstatene og byrden for oppgavegiverne.

2. Tiltakene nevnt i nr. 1 skal ta hensyn til følgende:

- a) for alle områder – den mulige byrden for utdanningsinstitusjoner og enkeltpersoner,
- b) for alle områder – resultatene av forundersøkelsene nevnt i artikkel 4 nr. 3,
- c) for område 1 – de nyeste avtalene mellom UIS, OECD og Kommisjonen (Eurostat) om begreper, definisjoner, datainnsamlingsformat, databehandling, periodisitet og frister for innsending av resultater,
- d) for område 2 – resultatene fra forundersøkelsen om voksenopplæring som ble gjennomført mellom 2005 og 2007 samt ytterligere utviklingsbehov,
- e) for område 3 – tilgjengelighet, egnethet og rettslig ramme for eksisterende fellesskapsdatakilder etter en uttømmende gransking av alle eksisterende datakilder.

3. Dersom det er nødvendig, skal begrensede unntak og overgangsperioder for en eller flere medlemsstater, som begge skal bygge på et objektivt grunnlag, vedtas i samsvar med framgangsmåten med forskriftskomiteé nevnt i artikkel 7 nr. 2.

#### Artikkel 7

##### Komiteé

1. Kommisjonen skal bistås av Komiteen for statistikkprogrammet.

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.

3. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5a nr. 1–4 og artikkel 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

*Artikkel 8***Ikrafttredelse**

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Strasbourg, 23. april 2008.

*For Europaparlamentet*

H.-G. PÖTTERING

*President*

*For Rådet*

J. LENARČIČ

*Formann*

---

*VEDLEGG***OMRÅDER****Område 1: Utdannings- og opplæringsystemer****1. Formål**

Formålet med denne datainnsamlingen er å innhente sammenlignbare data om de viktigste aspektene ved utdannings- og opplæringsystemer, særlig om deltaking i og fullføring av utdanningsprogrammer samt om kostnadene ved og typene av ressurser som anvendes til utdanning og opplæring.

**2. Virkeområde**

Datainnsamlingen skal omfatte all utdanningsvirksomhet i staten, uavhengig av hvem som eier eller støtter de berørte institusjonene (offentlige eller private, nasjonale eller utenlandske) og hvilken type undervisning som benyttes. På tilsvarende måte skal datainnsamlingene omfatte alle typer av studenter og alle aldersgrupper.

**3. Emner**

Det skal samles inn data om

- a) registrerte studenter, herunder hva som kjennetegner dem,
- b) nye studenter,
- c) uteksaminerte studenter og avlagte eksamener,
- d) utdanningskostnader,
- e) undervisningspersonale,
- f) studerte fremmedspråk,
- g) klassestørrelser,

slik at indikatorer kan beregnes for utdannings- og opplæringsystemenes tilgjengelige midler, forløp og resultater.

Medlemsstatene skal oversende hensiktsmessige opplysninger (metadata) som beskriver særtrekkene ved de nasjonale utdannings- og opplæringsystemene og hvordan de samsvarer med internasjonale klassifiseringer, eventuelle avvik fra de data det er anmodet om samt andre opplysninger som er nødvendige for tolkningen av data og utformingen av sammenlignbare indikatorer.

**4. Periodisitet**

Dersom annet ikke er angitt, skal data og metadata oversendes årlig innen de frister som Kommisjonen (Eurostat) og de nasjonale myndigheter er blitt enige om, der det tas hensyn til de nyeste avtalene mellom UIS, OECD og Kommisjonen (Eurostat).

**Område 2: Voksnes deltaking i livslang læring****1. Formål**

Formålet med denne undersøkelsen er å innhente sammenlignbare data om voksnes deltaking og manglende deltaking i livslang læring.

## 2. Virkeområde

Den statistiske enhet er enkeltpersoner som omfatter minst aldersgruppen 25–64 år. Dersom opplysninger samles inn i en spørreundersøkelse, skal svar gjennom fullmakt unngås så langt det er mulig.

## 3. Emner

Følgende emner skal omfattes av undersøkelsen:

- a) deltaking og manglende deltaking i læring,
- b) kjennetegnene ved læringen,
- c) opplysninger om selvrapporterte ferdigheter,
- d) sosiodemografiske opplysninger.

Data om deltaking i sosial og kulturell virksomhet skal også samles inn på frivillig basis, som forklarende variabler som er nyttige for videre analyse av profilen til deltakere og til de som ikke deltar.

## 4. Datakilder og utvalgsstørrelse

Datakilden skal være en utvalsundersøkelse. Administrative datakilder kan brukes for å redusere byrden for oppgavegiverne. Utvalgsstørrelse skal fastslås på grunnlag av de krav som stilles til nøyaktighet, der den effektive nasjonale utvalgsstørrelsen kan være høyst 5 000 enkeltpersoner, beregnet med utgangspunkt i tilfeldig utvalg. Innenfor disse grensene skal særskilte utvalgskrav gjelde for særlige delpopulasjoner.

## 5. Periodisitet

Data skal samles inn hvert femte år. Det første året for gjennomføring skal være tidligst 2010.

### **Område 3: Annen statistikk over utdanning og livslang læring**

#### 1. Formål

Formålet med denne datainnsamlingen skal være å innhente ytterligere sammenlignbare data om utdanning og livslang læring som kan støtte særskilt fellesskapspolitikk som ikke omfattes av område 1 og 2.

#### 2. Virkeområde

Annen statistikk om utdanning og livslang læring skal omfatte følgende aspekter:

- a) statistikk over utdanning og økonomi som kreves på fellesskapsplan for overvåking av utdannings-, forsknings-, konkurranse- og vekstpolitikken,
- b) statistikk over utdanning og arbeidsmarkedet som kreves på fellesskapsplan for overvåking av sysselsettingspolitikken,
- c) statistikk over utdanning og sosial integrasjon som kreves på fellesskapsplan for overvåking av politikk på området fattigdom, sosial integrasjon og integrering av innvandrere.

Når det gjelder ovennevnte aspekter, skal de nødvendige dataene hentes fra Fellesskapets eksisterende statistikkilder.

---

## EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 451/2008

2014/EØS/10/15

av 23. april 2008

**om opprettelse av en ny statistisk produktgruppering etter næring (CPA), og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 3696/93(\*)**

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 285 nr. 1,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251<sup>(1)</sup> og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Ved forordning (EØF) nr. 3696/93<sup>(2)</sup> ble det opprettet en statistisk produktgruppering etter næring (CPA) i Det europeiske økonomiske fellesskap.
- 2) For å ta hensyn til den teknologiske utvikling samt strukturelle endringer i økonomien bør det opprettes en ajourført CPA.
- 3) Når produktgrupperingen ordnes etter den aktuelle produksjonsvirksomheten, er det mulig å unngå at det innføres en rekke forskjellige kodesystemer uten innbyrdes sammenheng, og det blir enklere for produsentene å identifisere de aktuelle markedene.
- 4) Det må utarbeides en referanseramme som gjør det mulig å sammenligne statistiske opplysninger om produksjon, forbruk, utenrikshandel og transport.
- 5) En ajourført CPA er av avgjørende betydning for Kommisjonens løpende innsats for omlegging av Fellesskapets statistikk. Den forventes å bidra til bedre økonomisk styring både på fellesskapsplan og nasjonalt plan gjennom mer sammenlignbare og relevante opplysninger.
- 6) For at det indre marked skal fungere, kreves det statistikkstandards som kan anvendes på innsamling, overføring og offentliggjøring av statistikker både på nasjonalt plan og på fellesskapsplan, slik at foretak, finansinstitusjoner, myndigheter og alle andre deltakere i det indre marked kan få tilgang til pålitelige og sammenlignbare statistiske opplysninger. For dette formål er det avgjørende at de forskjellige kategoriene i CPA tolkes på en ensartet måte i samtlige medlemsstater.

- 7) Pålitelige og sammenlignbare statistikker er nødvendige for at foretak skal kunne vurdere sin konkurranseevne, og er nyttige for Fellesskapets organer for å hindre konkurransevridning.
- 8) Innføringen av en felles standard for statistisk produktgruppering etter næring innebærer ingen forpliktelse for medlemsstatene til å samle inn, offentliggjøre eller innberette opplysninger. Bare dersom medlemsstatene anvender standarder for produktgruppering som er knyttet til Fellesskapets standard, er det mulig å få fram sammenhengende opplysninger som har den pålitelighet, tilgjengelighet, fleksibilitet og det detaljnivå som kreves for forvaltningen av det indre marked.
- 9) For å kunne oppfylle nasjonale krav bør det legges til rette for at medlemsstatenes standarder for produktgruppering skal kunne innføre ytterligere kategorier som bygger på CPA.
- 10) For at økonomiske statistikker skal kunne sammenlignes internasjonalt, må medlemsstatene og Fellesskapets organer benytte standarder for produktgruppering som er direkte knyttet til den sentrale produktgruppering (CPC) versjon 2, som vedtatt av De forente nasjoners statistikkontor.
- 11) Bruken av CPA forutsetter at Kommisjonen får bistand fra Komiteen for statistikkprogrammet, nedsatt ved rådsbeslutning 89/382/EØF, Euratom<sup>(3)</sup>, særlig med hensyn til utredning av problemer som følge av gjennomføring av CPA, og med innføring av endringer av CPA.
- 12) Innføringen av en revidert standard for produktgruppering gjør det nødvendig å særlig endre visse henvisninger til CPA. Forordning (EØF) nr. 3696/93 bør derfor oppheves.
- 13) De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av denne forordning, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er gitt Kommisjonen<sup>(4)</sup>. Kommisjonen bør særlig få myndighet til å endre CPA for å kunne ta hensyn til den teknologiske eller økonomiske utvikling, eller for å kunne avstemme standarden med andre standarder for økonomisk statistikk og samfunnsstatistikk. Ettersom disse tiltakene er allmenne og har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning eller å utfylle den med nye ikke-grunnleggende bestemmelser, bør de vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll fastsatt i artikkel 5a i beslutning 1999/468/EF.

(\*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 145 av 4.6.2008, s. 65, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 126/2008 av 7. november 2008 om endring av EØS-avtalens vedlegg XXI (Statistikk), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 79, 18.12.2008, s. 28.

<sup>(1)</sup> Europaparlamentsuttalelse av 10. juli 2007 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 14. februar 2008.

<sup>(2)</sup> EFT L 342 av 31.12.1993, s. 1. Forordningen sist endret ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).

<sup>(3)</sup> EFT L 181 av 28.6.1989, s. 47.

<sup>(4)</sup> EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23. Beslutningen endret ved beslutning 2006/512/EF (EUT L 200 av 22.7.2006, s. 11).



14) Ettersom målet for denne forordning, som er å opprette en ny CPA, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette målet.

15) Komiteen for statistikkprogrammet er blitt rådspurt —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

#### *Artikkel 1*

##### **Formål og virkeområde**

1. Ved denne forordning innføres en ny felles CPA i Fellesskapet, for å sikre at den svarer til den økonomiske virkeligheten og gir bedre sammenlignbarhet mellom nasjonale standarder, Fellesskapets standarder og internasjonale standarder og dermed mellom nasjonale statistikker, fellesskapsstatistikk og internasjonale statistikker.
2. Med «produkt» menes resultater av økonomisk virksomhet, enten varer eller tjenester.
3. Denne forordning får bare anvendelse når standarden benyttes til statistiske formål.

#### *Artikkel 2*

##### **Nivåer i og oppbygning av CPA**

1. CPA skal omfatte følgende:
  - a) et første nivå som består av posisjoner angitt ved en bokstavkode (næringshovedområder),
  - b) et andre nivå som består av posisjoner angitt ved en tosifret tallkode (næringer),
  - c) et tredje nivå som består av posisjoner angitt ved en tresifret tallkode (næringshovedgrupper),
  - d) et fjerde nivå som består av posisjoner angitt ved en firesifret tallkode (næringsgrupper),
  - e) et femte nivå som består av posisjoner angitt ved en femsifret tallkode (grupper), og

f) et sjette nivå som består av posisjoner angitt ved en seksifret tallkode (undergrupper).

2. CPA er fastsatt i vedlegget.

#### *Artikkel 3*

##### **Anvendelse av CPA**

Kommisjonen skal anvende CPA på alle statistikker der produkter grupperes etter næring.

#### *Artikkel 4*

##### **Nasjonale standarder for produktgruppering etter næring**

1. Medlemsstatene kan anvende CPA til å utarbeide mer aggregerte eller detaljerte nasjonale, spesifikke eller funksjonelle grupperinger som bygger på undergruppene i CPA.
2. Disse grupperingene skal knyttes til CPA i samsvar med følgende regler:
  - a) grupperinger som er mer aggregerte enn CPA, skal bestå av nøyaktige sammenslåinger av undergruppene i CPA,
  - b) grupperinger som er mer detaljerte enn CPA, skal bestå av nøyaktige oppdelinger av undergruppene i CPA.

Grupperinger som utarbeides i samsvar med dette nummer, kan gis en annen koding.

3. Medlemsstatene kan anvende en nasjonal produktgruppering etter næring som er utarbeidet på grunnlag av CPA. I slike tilfeller skal utkastet til den nasjonale produktgrupperingen oversendes Kommisjonen. Kommisjonen skal innen tre måneder etter at den har mottatt et slikt utkast, kontrollere at den foreslåtte nasjonale produktgrupperingen stemmer overens med kravene i nr. 2, og oversende den til de andre medlemsstatene til orientering. Medlemsstatenes nasjonale produktgrupperinger skal inneholde en sammenligningstabell som viser sammenhengen mellom den nasjonale grupperingen og CPA.

#### *Artikkel 5*

##### **Kommisjonens oppgaver**

I samarbeid med medlemsstatene skal Kommisjonen sikre at CPA formidles, vedlikeholdes og fremmes, særlig ved å

- a) utarbeide, ajourføre og offentliggjøre forklaringer til CPA,
- b) utarbeide og offentliggjøre retningslinjer for anvendelsen av CPA,

- c) offentliggjøre sammenligningstabeller mellom den nye utgaven og tidligere utgaver av CPA, og mellom CPA og Den kombinerte nomenklatur (KN), som er gjengitt i vedlegg I til rådsforordning (EØF) nr. 2658/87 av 23. juli 1987 om toll- og statistikknomenklaturen og om den felles tolltariff<sup>(1)</sup>, og
- d) arbeide for å forbedre sammenhengen med andre grupperinger.

#### *Artikkel 6*

##### **Gjennomføringstiltak**

1. Følgende tiltak for gjennomføring av denne forordning skal vedtas i samsvar med framgangsmåten med forskriftskomiteé nevnt i artikkel 7 nr. 2:
- a) beslutninger som kreves for å behandle problemer som oppstår ved gjennomføringen av CPA, herunder inndeling av produkter etter bestemte næringsgrupper, og
- b) tekniske tiltak som sikrer en fullt ut samordnet overgang fra den forrige utgaven av CPA.
2. Følgende tiltak med sikte på endring av ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning, herunder endring av forordningen, skal vedtas i samsvar med framgangsmåten med forskriftskomiteé nevnt i artikkel 7 nr. 3:
- a) endringer av CPA som er utarbeidet for å ta hensyn til den teknologiske eller økonomiske utvikling, og
- b) endringer av CPA som er utarbeidet for å avstemme den med andre standarder for økonomisk statistikk og samfunnsstatistikk.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Strasbourg, 23. april 2008.

*For Europaparlamentet*

H.-G. PÖTTERING

*President*

*For Rådet*

J. LENARČIČ

*Formann*

3. Det skal legges vekt på prinsippet om at fordelene ved en ajourføring av CPA må være større enn omkostningene, og på prinsippet om at tilleggsutgifter og byrder skal ligge innenfor en rimelig grense.

#### *Artikkel 7*

##### **Komiteé**

1. Kommisjonen skal bistås av en komité.
2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.

3. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5a nr. 1-4 og artikkel 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det skal tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

#### *Artikkel 8*

##### **Oppheving av forordning (EØF) nr. 3696/93**

Forordning (EØF) nr. 3696/93 oppheves med virkning fra 1. januar 2008.

#### *Artikkel 9*

##### **Ikrafttredelse**

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 1. januar 2008.

<sup>(1)</sup> EFT L 256 av 7.9.1987, s. 1. Forordningen sist endret ved kommisjonsforordning (EF) nr. 360/2008 (EUT L 111 av 23.4.2008, s. 9).

## VEDLEGG

## CPA 2008

[(\*) : inngår i]

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
<b>A</b>	<b>PRODUKTER FRA JORDBRUK, SKOGBRUK OG FISKE</b>	
01	Jordbruk og tjenester tilknyttet jordbruk, jakt og viltstell	
01.1	Ettårige vekster	
01.11	Korn (unntatt ris), belgvekster og oljeholdige vekster	
01.11.1	Hvete	
01.11.11	Durumhvete	01111 (*) 01112 (*)
01.11.12	Hvete, unntatt durumhvete	01111 (*) 01112 (*)
01.11.2	Mais	
01.11.20	Mais	01121 01122
01.11.3	Bygg, rug og havre	
01.11.31	Bygg	01151 01152
01.11.32	Rug	01161 01162
01.11.33	Havre	01171 01172
01.11.4	Sorghum, hirse og andre kornslag	
01.11.41	Sorghum	01141 01142
01.11.42	Hirse	01181 01182
01.11.49	Andre kornslag	01190
01.11.5	Halm og agner av korn	
01.11.50	Halm og agner av korn	01913
01.11.6	Grønne tørkede belgfrukter	
01.11.61	Bønner, grønne	01241
01.11.62	Erter, grønne	01242
01.11.69	Andre grønne belgfrukter	01249
01.11.7	Tørkede belgfrukter	
01.11.71	Bønner, tørkede	01701
01.11.72	Bønnevikker, tørkede	01702
01.11.73	Kikerter, tørkede	01703
01.11.74	Linser, tørkede	01704
01.11.75	Erter, tørkede	01705
01.11.79	Tørkede belgfrukter ikke nevnt annet sted	01709

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
01.11.8	Soyabønner, jordnøtter og bomullsfrø	
01.11.81	Soyabønner	01411 01412
01.11.82	Jordnøtter, med skall	01421 01422
01.11.83	Jordnøtter, uten skall	21421
01.11.84	Bomullsfrø	01431 01432
01.11.9	Andre oljeholdige frø	
01.11.91	Linfø	01441
01.11.92	Sennepsfrø	01442
01.11.93	Rybs- eller rapsfrø	01443
01.11.94	Sesamfrø	01444
01.11.95	Solsikkefrø	01445
01.11.99	Oljeholdige frø ikke nevnt annet sted	01446 01449
01.12	Ris, uavskallet	
01.12.1	Ris, uavskallet	
01.12.10	Ris, uavskallet	01131 01132
01.13	Grønnsaker, meloner, rot- og knollvekster	
01.13.1	Bladgrønnsaker eller stengelgrønnsaker	
01.13.11	Asparges	01211
01.13.12	Kål	01212
01.13.13	Blomkål og brokkoli	01213
01.13.14	Salat	01214 (*)
01.13.15	Sikori	01214 (*)
01.13.16	Spinat	01215
01.13.17	Artisjokker	01216
01.13.19	Andre bladgrønnsaker eller stengelgrønnsaker	01219
01.13.2	Meloner	
01.13.21	Vannmeloner	01221
01.13.29	Andre meloner	01229
01.13.3	Andre frukt bærende grønnsaker	
01.13.31	Chilipepper og paprika, grønn (bare <i>Capsicum</i> )	01231
01.13.32	Agurker og sylteagurker	01232
01.13.33	Eggplanter (auberginer)	01233
01.13.34	Tomater	01234
01.13.39	Andre frukt bærende grønnsaker ikke nevnt annet sted	01235 01239
01.13.4	Rotvekster, løk eller rotknoller	
01.13.41	Gulrøtter og turnips	01251
01.13.42	Hvitløk	01252
01.13.43	Løk	01253

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
01.13.44	Purre og andre <i>Allium</i> -arter	01254
01.13.49	Andre rotvekster, løk eller rotknoller (uten høyt stivelses- eller inulininnhold)	01259
01.13.5	Spiselige røtter og rotknoller med høyt stivelses- eller inulininnhold	
01.13.51	Poteter	01510
01.13.52	Søtpoteter	01591
01.13.53	Kassava	01592
01.13.59	Andre spiselige røtter og rotknoller med høyt stivelses- eller inulininnhold	01593 01599
01.13.6	Grønnsakfrø, unntatt betefrø	
01.13.60	Grønnsakfrø, unntatt betefrø	01260
01.13.7	Sukkerbete og sukkerbetefrø	
01.13.71	Sukkerbeter	01801
01.13.72	Sukkerbetefrø	01803
01.13.8	Sopp og trøfler	
01.13.80	Sopp og trøfler	01270
01.13.9	Grønnsaker, friske, ikke nevnt annet sted	
01.13.90	Grønnsaker, friske, ikke nevnt annet sted	01290
01.14	Sukkerrør	
01.14.1	Sukkerrør	
01.14.10	Sukkerrør	01802 01809
01.15	Rå tobakk	
01.15.1	Rå tobakk	
01.15.10	Rå tobakk	01970 25010
01.16	Fibervekster	
01.16.1	Fibervekster	
01.16.11	Bomull	01921
01.16.12	Jute, kenaf og andre tekstilfibrer av bast, rå eller røytede, unntatt lin, hamp og rami	01922
01.16.19	Lin, hamp og råfibervekster, ikke nevnt annet sted	01929
01.19	Andre ettårige vekster	
01.19.1	Fôrvekster	
01.19.10	Fôrvekster	01911 01912 01919
01.19.2	Avskårne blomster og blomsterknopper, blomsterfrø	
01.19.21	Avskårne blomster og blomsterknopper	01962
01.19.22	Blomsterfrø	01963
01.19.3	Betefrø, frø av fôrplanter, andre ubearbeidede planteprodukter	
01.19.31	Betefrø (unntatt sukkerbetefrø) og frø av fôrplanter	01940
01.19.39	Ubearbeidede planteprodukter ikke nevnt annet sted	01990
01.2	Flerårige vekster	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
01.21	Druer	
01.21.1	Druer	
01.21.11	Spisedruer	01330 (*)
01.21.12	Andre druer, friske	01330 (*)
01.22	Tropiske og subtropiske frukter	
01.22.1	Tropiske og subtropiske frukter	
01.22.11	Avokado	01311
01.22.12	Bananer, pisanger og lignende	01312 01313
01.22.13	Dadler	01314
01.22.14	Fikener	01315
01.22.19	Andre tropiske og subtropiske frukter	01316 01317 01318 01319
01.23	Sitrusfrukter	
01.23.1	Sitrusfrukter	
01.23.11	Pomeloer og grapefrukter	01321
01.23.12	Sitroner og limetter	01322
01.23.13	Appelsiner	01323
01.23.14	Tangeriner, mandariner, klementiner	01324
01.23.19	Andre citrusfrukter	01329
01.24	Kjernefrukter og steinfrukter	
01.24.1	Epler	
01.24.10	Epler	01351
01.24.2	Andre kjernefrukter og steinfrukter	
01.24.21	Pærer	01352 (*)
01.24.22	Kveder	01352 (*)
01.24.23	Aprikoser	01353
01.24.24	Kirsebær	01354
01.24.25	Ferskener	01355 (*)
01.24.26	Nektariner	01355 (*)
01.24.27	Plommer	01356 (*)
01.24.28	Slåpetorn	01356 (*)
01.24.29	Andre kjernefrukter og steinfrukter ikke nevnt annet sted	01359
01.25	Andre frukter som vokser på trær eller busker samt nøtter	
01.25.1	Bær og frukter av slekten <i>Vaccinium</i>	
01.25.11	Kiwifrukter	01342
01.25.12	Bringebær	01343
01.25.13	Jordbær	01344
01.25.19	Andre bær og frukter av slekten <i>Vaccinium</i> ikke nevnt annet sted	01341 01349
01.25.2	Fruktfrø	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
01.25.20	Fruktfrø	01360
01.25.3	Nøtter (unntatt ville spiselige nøtter, jordnøtter og kokosnøtter)	
01.25.31	Mandler	01371 21422
01.25.32	Kastanjer	01373 21429 (*)
01.25.33	Hasselnøtter	01374 21423
01.25.34	Pistasienøtter	01375 21429 (*)
01.25.35	Valnøtter	01376 21429 (*)
01.25.39	Andre nøtter (unntatt ville spiselige nøtter, jordnøtter og kokosnøtter)	01372 01377 01379 21424 21429 (*)
01.25.9	Andre frukter som vokser på trær, ikke nevnt annet sted	
01.25.90	Andre frukter som vokser på trær, ikke nevnt annet sted	01391 01399
01.26	Oljeholdige frukter	
01.26.1	Oliven	
01.26.11	Oliven til konsum	01450 (*)
01.26.12	Oliven til produksjon av olivenolje	01450 (*)
01.26.2	Kokosnøtter	
01.26.20	Kokosnøtter	01460 21429 (*)
01.26.9	Andre oljeholdige frukter	
01.26.90	Andre oljeholdige frukter	01491 01499
01.27	Vekster til framstilling av drikkevarer	
01.27.1	Vekster til framstilling av drikkevarer	
01.27.11	Kaffebønner (ubrente)	01610
01.27.12	Téblader	01620
01.27.13	Matéblader	01630
01.27.14	Kakaobønner	01640
01.28	Krydder og aromatiske, medisinske og farmasøytiske vekster	
01.28.1	Krydder, ubearbeidet	
01.28.11	Pepper ( <i>Piper</i> spp.), rå	01651
01.28.12	Chilipepper og paprika, tørket ( <i>Capsicum</i> spp.), rå	01652
01.28.13	Muskatnøtt, muskatblomme og kardemomme, rå	01653
01.28.14	Stjerneanis, fennikel, koriander, karve, spisskarve, fennikel og einebær, rå	01654
01.28.15	Kanel ( <i>Canella</i> ), rå	01655
01.28.16	Kryddernellik (nellikspiker), rå	01656
01.28.17	Ingefær, tørket, rå	01657



Kode	Posisjon	CPC versjon 2
01.28.18	Vanilje, rå	01658
01.28.19	Andre krydderier, ubearbeidede	01690
01.28.2	Humle	
01.28.20	Humle	01659
01.28.3	Planter brukt hovedsakelig til framstilling av parfymepreparater, legemidler, insekt- og soppbekjempende midler eller lignende	
01.28.30	Planter brukt hovedsakelig til framstilling av parfymepreparater, legemidler, insekt- og soppbekjempende midler eller lignende	01930 (*)
01.29	Andre flerårige vekster	
01.29.1	Naturgummi	
01.29.10	Naturgummi	01950
01.29.2	Juletrær, hogde	
01.29.20	Juletrær, hogde	03241
01.29.3	Vegetabilske materialer som hovedsakelig brukes til fletting, stopping, polstring, farging eller garving	
01.29.30	Vegetabilske materialer som hovedsakelig brukes til fletting, stopping, polstring, farging eller garving	03250
01.3	Plantemateriale: levende planter, løker, rotknoller og røtter, stiklinger og podekvister, mycelium	
01.30	Plantemateriale: levende planter, løker, rotknoller og røtter, stiklinger og podekvister, mycelium	
01.30.1	Plantemateriale: levende planter, løker, rotknoller og røtter, stiklinger og podekvister, mycelium	
01.30.10	Plantemateriale: levende planter, løker, rotknoller og røtter, stiklinger og podekvister, mycelium	01961 (*)
01.4	Husdyrhold	
01.41	Melkeproduksjon på storfe	
01.41.1	Melkekyr, levende	
01.41.10	Melkekyr, levende	0211 (*)
01.41.2	Rå melk fra melkekyr	
01.41.20	Rå melk fra melkekyr	0221
01.42	Oppdrett av annet storfe	
01.42.1	Annet storfe, levende	
01.42.11	Annet storfe, levende, unntatt kalver	0211 (*)
01.42.12	Kalver av storfe, levende	0211 (*)
01.42.2	Storfesæd	
01.42.20	Storfesæd	02411
01.43	Hester og andre dyr av hestefamilien, levende	
01.43.1	Hester og andre dyr av hestefamilien, levende	
01.43.10	Hester og andre dyr av hestefamilien, levende	02130
01.44	Kameler og andre kameldyr, levende	
01.44.1	Kameler og andre kameldyr, levende	
01.44.10	Kameler og andre kameldyr, levende	02121
01.45	Saue- og geitehold	
01.45.1	Sauer og geiter, levende	
01.45.11	Sauer, levende	02122
01.45.12	Geiter, levende	02123

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
01.45.2	Rå melk fra sauer og geiter	
01.45.21	Rå melk fra sauer	02291
01.45.22	Rå melk fra geiter	02292
01.45.3	Klippet ull fra sauer og geiter, råull, herunder ryggvasket klippet ull	
01.45.30	Klippet ull fra sauer og geiter, råull, herunder ryggvasket klippet ull	02941
01.46	Svinehold	
01.46.1	Svinehold	
01.46.10	Svinehold	02140
01.47	Fjørfehold	
01.47.1	Fjørfe, levende	
01.47.11	Kyllinger, levende	02151
01.47.12	Kalkuner, levende	02152
01.47.13	Gjess, levende	02153
01.47.14	Ender og perlehøns, levende	02154 02155
01.47.2	Egg, med skall, friske	
01.47.21	Hønseegg, med skall, friske	02310
01.47.22	Egg fra annet fjørfe, med skall, friske	02320
01.47.23	Rugeegg	02330
01.49	Husdyrhold ellers	
01.49.1	Andre produksjonsdyr, levende	
01.49.11	Kaniner som holdes som husdyr, levende	02191
01.49.12	Andre oppdrettsfugler ikke nevnt annet sted, levende	02193 02194
01.49.13	Oppdrettsreptiler (herunder slanger og skilpadder), levende	02195
01.49.19	Andre produksjonsdyr ikke nevnt annet sted, levende	02129 02192 02196 02199
01.49.2	Andre animalske produkter fra produksjonsdyr	
01.49.21	Naturlig honning	02910
01.49.22	Rå melk ikke nevnt annet sted	02293 02299
01.49.23	Snegler, ferske, kjølte, fryste, tørkede, saltede eller i saltlake, unntatt sjøsnegler	02920
01.49.24	Spiselige produkter av animalsk opprinnelse, ikke nevnt annet sted	02930
01.49.25	Silkekokonger anvendelige til avhesping	02944
01.49.26	Insektvoks og spermasett, også raffinert eller farget	02960
01.49.27	Animalske embryoer for reproduksjon	02419 02420
01.49.28	Ikke-spiselige produkter av animalsk opprinnelse, ikke nevnt annet sted	02943
01.49.3	Rå pelsskinn samt diverse rå huder og skinn	
01.49.31	Rå pelsskinn, unntatt av lam	02955 (*)
01.49.32	Rå pelsskinn av lam	02955 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
01.49.39	Rå skinn av dyr ikke nevnt annet sted (ferske eller konserverte, men ikke videre preparerte)	02959
01.6	Tjenester tilknyttet jordbruk og husdyrhold (unntatt veterinærtjenester)	
01.61	Tjenester tilknyttet planteproduksjon	
01.61.1	Tjenester tilknyttet planteproduksjon	
01.61.10	Tjenester tilknyttet planteproduksjon	86119
01.62	Tjenester tilknyttet husdyrhold	
01.62.1	Tjenester tilknyttet husdyrhold	
01.62.10	Tjenester tilknyttet husdyrhold	86121
01.63	Etterbehandling av vekster etter innhøsting	
01.63.1	Etterbehandling av vekster etter innhøsting	
01.63.10	Etterbehandling av vekster etter innhøsting	86111
01.64	Behandling av såfrø	
01.64.1	Behandling av såfrø	
01.64.10	Behandling av såfrø	86112
01.7	Jakt, viltstell og tjenester tilknyttet jakt og viltstell	
01.70	Jakt, viltstell og tjenester tilknyttet jakt og viltstell	
01.70.1	Jakt, viltstell og tjenester tilknyttet jakt og viltstell	
01.70.10	Jakt, viltstell og tjenester tilknyttet jakt og viltstell	86130
02	Produkter fra skogbruk og tjenester tilknyttet skogbruk	
02.1	Skogskjøtsel og andre skogbruksaktiviteter	
02.10	Skogskjøtsel og andre skogbruksaktiviteter	
02.10.1	Levende skogstrær, frø av skogstrær	
02.10.11	Levende skogstrær	01961 (*)
02.10.12	Frø av skogstrær	01360
02.10.2	Investeringsarbeid, skogkultur	
02.10.20	Investeringsarbeid, skogkultur	86140 (*)
02.10.3	Skogstrær	
02.10.30	Skogstrær	03300
02.2	Ubehandlet tre	
02.20	Ubehandlet tre	
02.20.1	Ubehandlet tre	
02.20.11	Tømmer av bartrær	03110
02.20.12	Tømmer av lauvtrær, unntatt tropiske tresorter	03120 (*)
02.20.13	Tømmer av tropiske tresorter	03120 (*)
02.20.14	Ved til brensel	03130 (*)
02.3	Viltvoksende produkter av annet enn tre	
02.30	Viltvoksende produkter av annet enn tre	
02.30.1	Naturgummi	
02.30.11	Balata, guttaperka, guayule, chicle og lignende naturgummi	03211
02.30.12	Skjellakk, balsamer og andre typer naturgummi og harpiks	03219
02.30.2	Naturlig kork, rå eller enkelt bearbeidet	
02.30.20	Naturlig kork, rå eller enkelt bearbeidet	03220

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
02.30.3	Deler av planter, gress, mose og lav som brukes til pryd	
02.30.30	Deler av planter, gress, mose og lav som brukes til pryd	03249
02.30.4	Viltvoksende spiselige produkter	
02.30.40	Viltvoksende spiselige produkter	03230
02.4	Tjenester tilknyttet skogbruk	
02.40	Tjenester tilknyttet skogbruk	
02.40.1	Tjenester tilknyttet skogbruk	
02.40.10	Tjenester tilknyttet skogbruk	86140 (*)
03	Fisk og andre fiskeprodukter, akvakulturprodukter, tjenester tilknyttet fiske og fangst	
03.0	Fisk og andre fiskeprodukter, akvakulturprodukter, tjenester tilknyttet fiske og fangst	
03.00	Fisk og andre fiskeprodukter, akvakulturprodukter, tjenester tilknyttet fiske og fangst	
03.00.1	Fisk, levende	
03.00.11	Levende akvariefisk	04111
03.00.12	Levende saltvannsfisk, ikke oppdrettet	04119 (*)
03.00.13	Levende ferskvannsfisk, ikke oppdrettet	04119 (*)
03.00.14	Levende saltvannsfisk, oppdrettet	04119 (*)
03.00.15	Levende ferskvannsfisk, oppdrettet	04119 (*)
03.00.2	Fisk, fersk eller kjølt	
03.00.21	Fersk eller kjølt saltvannsfisk, ikke oppdrettet	04120 (*)
03.00.22	Fersk eller kjølt ferskvannsfisk, ikke oppdrettet	04120 (*)
03.00.23	Fersk eller kjølt saltvannsfisk, oppdrettet	04120 (*)
03.00.24	Fersk eller kjølt ferskvannsfisk, oppdrettet	04120 (*)
03.00.3	Skalldyr, ikke fryste	
03.00.31	Skalldyr, ikke fryste, ikke oppdrettede	04210 (*)
03.00.32	Skalldyr, ikke fryste, oppdrettede	04210 (*)
03.00.4	Andre bløtdyr og virvelløse dyr som lever i vann, levende, ferske eller kjølte	
03.00.41	Østers, levende, ferske eller kjølte, ikke oppdrettede	04220 (*)
03.00.42	Andre bløtdyr og virvelløse dyr som lever i vann, levende, ferske eller kjølte, ikke oppdrettede	0429 (*)
03.00.43	Østers, levende, ferske eller kjølte, oppdrettede	04220 (*)
03.00.44	Andre bløtdyr og virvelløse dyr som lever i vann, levende, ferske eller kjølte, oppdrettede	0429 (*)
03.00.5	Perler, ubearbeidede	
03.00.51	Naturperler, ubearbeidede	38210 (*)
03.00.52	Kulturperler, ubearbeidede	38210 (*)
03.00.6	Andre vannlevende planter og dyr samt produkter fra disse	
03.00.61	Koraller og lignende produkter, skall av bløtdyr, skalldyr eller pigghuder og ryggskall av blekksprut	04910
03.00.62	Naturlige svamper av animalsk opprinnelse	04920
03.00.63	Tang og andre alger, ikke oppdrettede	04930 (*)
03.00.64	Tang og andre alger, oppdrettede	04930 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
03.00.69	Andre vannlevende planter og dyr samt produkter fra disse, ikke nevnt annet sted	0 (*)
03.00.7	Tjenester tilknyttet fiske, fangst og akvakultur	
03.00.71	Tjenester tilknyttet fiske og fangst	86150 (*)
03.00.72	Tjenester tilknyttet akvakultur	86150 (*)
<b>B</b>	<b>BERGVERKSDRIFT OG UTVINNING</b>	
05	Steinkull og brunkull	
05.1	Steinkull	
05.10	Steinkull	
05.10.1	Steinkull	
05.10.10	Steinkull	11010
05.2	Brunkull	
05.20	Brunkull	
05.20.1	Brunkull	
05.20.10	Brunkull	11030 (*)
06	Råolje og naturgass	
06.1	Råolje	
06.10	Råolje	
06.10.1	Jordolje og oljer utvunnet av bituminøse mineraler, rå	
06.10.10	Jordolje og oljer utvunnet av bituminøse mineraler, rå	12010
06.10.2	Bituminøs skifer eller oljeskifer samt tjæresand	
06.10.20	Bituminøs skifer eller oljeskifer samt tjæresand	12030
06.2	Naturgass, flytende eller i gassform	
06.20	Naturgass, flytende eller i gassform	
06.20.1	Naturgass, flytende eller i gassform	
06.20.10	Naturgass, flytende eller i gassform	12020
07	Metallholdig malm	
07.1	Jernmalm	
07.10	Jernmalm	
07.10.1	Jernmalm	
07.10.10	Jernmalm	14100
07.2	Ikke-jernholdig malm	
07.21	Uran- og thoriummalm	
07.21.1	Uran- og thoriummalm	
07.21.10	Uran- og thoriummalm	13000
07.29	Annen ikke-jernholdig malm, også konsentrert	
07.29.1	Annen ikke-jernholdig malm, også konsentrert	
07.29.11	Kobbermalm, også konsentrert	14210
07.29.12	Nikkelmalm, også konsentrert	14220
07.29.13	Aluminiummalm, også konsentrert	14230
07.29.14	Malm for utvinning av edle metaller, også konsentrert	14240
07.29.15	Bly-, sink- og tinnmalm, også konsentrert	14290 (*)
07.29.19	Annen ikke-jernholdig malm, også konsentrert, ikke nevnt annet sted	14290 (*)
08	Bryting og bergverksdrift ellers	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
08.1	Stein, sand og leire	
08.11	Bryting av stein til bygge- og anleggsvirksomhet, kalkstein, gips, kritt og skifer	
08.11.1	Stein til bygge- eller anleggsvirksomhet	
08.11.11	Marmor og annen kalkholdig stein til bygge- eller anleggsvirksomhet	15120
08.11.12	Granitt, sandstein og annen stein til bygge- eller anleggsvirksomhet	15130
08.11.2	Kalkstein og gips	
08.11.20	Kalkstein og gips	15200
08.11.3	Kritt og dolomitt	
08.11.30	Kritt og dolomitt	16330
08.11.4	Skifer	
08.11.40	Skifer	15110
08.12	Grus, sand, leire og kaolin	
08.12.1	Grus og sand	
08.12.11	Naturlig sand	15310
08.12.12	Korn, splinter og pulver, småstein, grus	15320 (*)
08.12.13	Blandinger av slagg og lignende industriavfall, herunder også småstein, grus, singel og flint til bygge- og anleggsvirksomhet	15320 (*)
08.12.2	Leire og kaolin	
08.12.21	Kaolin og annen kaolinholdig leire	15400 (*)
08.12.22	Annen leire, andalusitt, cyanitt og sillimanitt, mulitt, chamotte- eller dinasjord	15400 (*)
08.9	Bryting og utvinning ikke nevnt annet sted	
08.91	Kjemiske mineraler og gjødselsmineraler	
08.91.1	Kjemiske mineraler og gjødselsmineraler	
08.91.11	Naturlige kalsiumfosfater eller kalsiumaluminiumfosfater	16110
08.91.12	Urøstet svovelkis, rå eller uraffinert svovel	16120
08.91.19	Andre kjemiske mineraler og gjødselsmineraler	16190 (*)
08.92	Torv	
08.92.1	Torv	
08.92.10	Torv	11040 (*)
08.93	Salt og rent natriumklorid, sjøvann	
08.93.1	Salt og rent natriumklorid, sjøvann	
08.93.10	Salt og rent natriumklorid, sjøvann	16200 (*)
08.99	Andre produkter fra bryting og utvinning, ikke nevnt annet sted	
08.99.1	Naturlig bitumen og naturasfalt, asfalttitter og asfaltholdige bergarter	
08.99.10	Naturlig bitumen og naturasfalt, asfalttitter og asfaltholdige bergarter	15330
08.99.2	Edle og halvedle steiner, industridiamanter, ubearbeidede eller enkelt sagd, delt eller brutt, pimpstein, naturlig korund, naturlig granat og andre naturlige slipeoffer, andre mineraler	
08.99.21	Edle og halvedle steiner, unntatt industridiamanter, ubearbeidede eller enkelt sagde eller grovslipte	16310

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
08.99.22	Industridiamanter, ubearbeidede eller enkelt sagd, delt eller brutt, pimpstein, naturlig korund, naturlig granat og andre naturlige slipestoffer	16320
08.99.29	Andre mineraler	16390
09	Tjenester tilknyttet bergverksdrift	
09.1	Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass	
09.10	Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass	
09.10.1	Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass	
09.10.11	Boretjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass	86211 (*)
09.10.12	Montering, reparasjon og demontering av boretårn samt tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	86211 (*)
09.10.13	Omdanning av naturgass til væske og ny omdanning til gass, utført ved gassfeltet	86211 (*)
09.9	Tjenester tilknyttet annen bergverksdrift og utvinning	
09.90	Tjenester tilknyttet annen bergverksdrift og utvinning	
09.90.1	Tjenester tilknyttet annen bergverksdrift og utvinning	
09.90.11	Tjenester tilknyttet utvinning av steinkull	86219 (*)
09.90.19	Tjenester tilknyttet annen bergverksdrift og utvinning, ikke nevnt annet sted	86219 (*)
<b>C</b>	<b>INDUSTRI</b>	
10	Nærings- og nytelsesmidler	
10.1	Konservert kjøtt og kjøttvarer	
10.11	Kjøtt, bearbeidet og konservert	
10.11.1	Kjøtt av storfe, svin, sauer, geiter, hester og andre dyr av hestefamilien, ferskt eller kjølt	
10.11.11	Kjøtt av storfe, ferskt eller kjølt	21111 21112
10.11.12	Kjøtt av svin, ferskt eller kjølt	21113
10.11.13	Kjøtt av sauer, ferskt eller kjølt	21115
10.11.14	Kjøtt av geiter, ferskt eller kjølt	21116
10.11.15	Kjøtt av hester og andre dyr av hestefamilien, ferskt eller kjølt	21118
10.11.2	Spiselig slakteavfall av storfe, svin, sauer, geiter, hester og andre dyr av hestefamilien, ferskt eller kjølt	
10.11.20	Spiselig slakteavfall av storfe, svin, sauer, geiter, hester og andre dyr av hestefamilien, ferskt eller kjølt	21151 (*) 21152 (*) 21153 (*) 21155 (*) 21156 (*)
10.11.3	Fryst kjøtt og spiselig slakteavfall, annet kjøtt og spiselig slakteavfall	
10.11.31	Kjøtt av storfe, fryst	21131 21132
10.11.32	Kjøtt av svin, fryst	21133
10.11.33	Kjøtt av sauer, fryst	21135
10.11.34	Kjøtt av geiter, fryst	21136
10.11.35	Kjøtt av hester og andre dyr av hestefamilien, fryst	21138

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
10.11.39	Annet kjøtt og spiselig slakteavfall, kjølt eller fryst	21114 21117 21119 21134 21137 21139 21151 (*) 21152 (*) 21153 (*) 21155 (*) 21156 (*) 21159 21190
10.11.4	Plukket ull samt rå huder og skinn av storfe eller dyr av hestefamilien, sauer og geiter	
10.11.41	Plukket ull, råull, herunder ryggvasket plukket ull	02942
10.11.42	Rå huder og skinn av storfe eller dyr av hestefamilien, hele	02951
10.11.43	Andre rå huder og skinn av storfe eller dyr av hestefamilien	02952
10.11.44	Rå huder og skinn av sauer eller lam	02953
10.11.45	Rå huder og skinn av geiter eller kje	02954
10.11.5	Fett av storfe, sauer, geiter eller svin	
10.11.50	Fett av storfe, sauer, geiter eller svin	21511 (*) 21512 21513 21514 21515 21519 (*) 21521
10.11.6	Rått slakteavfall, uspiselig	
10.11.60	Rått slakteavfall, uspiselig	39110 (*)
10.11.9	Deler av produksjonen av bearbeidet og konserverte kjøtt som utføres av underleverandører	
10.11.99	Deler av produksjonen av bearbeidet og konserverte kjøtt som utføres av underleverandører	88111 (*)
10.12	Kjøtt av fjørfe, bearbeidet og konserverte	
10.12.1	Kjøtt av fjørfe, ferskt eller kjølt	
10.12.10	Kjøtt av fjørfe, ferskt eller kjølt	21121 21122 21123 21124 21125
10.12.2	Kjøtt av fjørfe, fryst	
10.12.20	Kjøtt av fjørfe, fryst	21141 21142 21143 21144 21149
10.12.3	Fett av fjørfe	
10.12.30	Fett av fjørfe	21511 (*) 21522
10.12.4	Spiselig slakteavfall av fjørfe	



Kode	Posisjon	CPC versjon 2
10.12.40	Spiselig slakteavfall av fjørfe	21160
10.12.5	Fjør og skinn av fugler med fjør	
10.12.50	Fjør og skinn av fugler med fjør	39110 (*)
10.12.9	Deler av produksjonen av bearbeidet og konservert fjørfekjøtt som utføres av underleverandører	
10.12.99	Deler av produksjonen av bearbeidet og konservert fjørfekjøtt som utføres av underleverandører	88111 (*)
10.13	Kjøtt- og fjørfevarer	
10.13.1	Konserver og bearbeidede produkter av kjøtt, slakteavfall eller blod	
10.13.11	Kjøtt av svin, saltet, tørket eller røykt (herunder bacon og skinke)	21171
10.13.12	Kjøtt av storfe, saltet, tørket eller røykt	21172
10.13.13	Annet kjøtt og spiselig slakteavfall, saltet, i saltlake, tørket eller røykt (unntatt kjøtt av svin og storfe), spiselig mel av kjøtt eller slakteavfall	21173
10.13.14	Pølser og lignende varer av kjøtt, slakteavfall eller blod	21174
10.13.15	Annet bearbeidet og konservert kjøtt, slakteavfall eller blod, unntatt ferdigretter av kjøtt og slakteavfall	21179
10.13.16	Mel og pelleter av kjøtt, uegnet til konsum, grakse	21181 21182 21183 21184 21185 21186 21187 21188 21189
10.13.9	Koking og annen tilberedning for produksjon av kjøttvarer, deler av produksjonen av bearbeidede kjøtt- og fjørfevarer som utføres av underleverandører	
10.13.91	Koking og annen tilberedning for produksjon av kjøttvarer	88111 (*)
10.13.99	Deler av produksjonen av kjøtt- og fjørfevarer som utføres av underleverandører	88111 (*)
10.2	Bearbeiding og konservering av fisk, skalldyr og bløtdyr	
10.20	Bearbeiding og konservering av fisk, skalldyr og bløtdyr	
10.20.1	Fersk, kjølt eller fryst fisk	
10.20.11	Fiskefileter og annet fiskekjøtt (herunder hakket), ferskt eller kjølt	21221
10.20.12	Fiskelever og rogn, fersk eller kjølt	21225
10.20.13	Fisk, fryst	21210
10.20.14	Fiskefileter, fryste	21222
10.20.15	Fiskekjøtt (herunder hakket), fryst	21223
10.20.16	Fiskelever og rogn, fryst	21226
10.20.2	Fisk, bearbeidet eller konservert på annen måte, kaviar og kaviarerstatninger	
10.20.21	Fiskefileter, tørkede, saltede eller i saltlake, ikke røykte	21224
10.20.22	Fiskelever og rogn, tørket, røykt, saltet eller i saltlake, mel og pelleter av fisk, til konsum	21227 21233 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
10.20.23	Fisk, tørket, saltet, usaltet eller i saltlake	21231
10.20.24	Fisk, herunder fileter, røykt	21232
10.20.25	Fisk, bearbeidet eller konservert på annen måte, unntatt ferdigretter av fisk	21242 (*)
10.20.26	Kaviar og kaviarerstatninger	21243
10.20.3	Skalldyr, fryste, bløtdyr og andre virvelløse dyr som lever i vann, fryste, bearbeidede eller konserverte	
10.20.31	Skalldyr, fryste	21250
10.20.32	Bløtdyr, fryste, tørkede, saltede eller i saltlake, røykte	21261
10.20.33	Andre virvelløse dyr som lever i vann, fryste, tørkede, saltede eller i saltlake, røykte	21269
10.20.34	Skalldyr, bearbeidede eller konserverte på annen måte, bløtdyr og andre virvelløse dyr som lever i vann, bearbeidede eller konserverte på annen måte	21270 21280
10.20.4	Mel og pelleter av fisk, skalldyr, bløtdyr eller andre virvelløse dyr som lever i vann, uegnet til konsum, ikke nevnt annet sted	
10.20.41	Mel og pelleter av fisk, skalldyr, bløtdyr eller andre virvelløse dyr som lever i vann, uegnet til konsum	21291
10.20.42	Andre produkter av fisk, skalldyr, bløtdyr eller andre virvelløse dyr som lever i vann, uspiselige	21299
10.20.9	Røyking og annen konservering eller bearbeiding for produksjon av fiskevarer, deler av produksjonen av bearbeidede og konserverte fiskevarer, skalldyr og bløtdyr som utføres av underleverandører	
10.20.91	Røyking og annen konservering eller bearbeiding for produksjon av fiskevarer	88111 (*)
10.20.99	Deler av produksjonen av bearbeidede og konserverte varer av fisk, skalldyr og bløtdyr	88111 (*)
10.3	Frukt og grønnsaker, bearbeidede og konserverte	
10.31	Poteter, bearbeidede og konserverte	
10.31.1	Poteter, bearbeidede og konserverte	
10.31.11	Poteter, fryste	21313
10.31.12	Tørkede poteter, herunder oppdelte eller i skiver, men ikke ytterligere bearbeidede	21393 (*)
10.31.13	Tørkede poteter i form av mel, flak, korn og pelleter	21392
10.31.14	Poteter, bearbeidede eller konserverte	21323 (*)
10.31.9	Koking og annen tilberedning for bearbeidede og konserverte poteter og potetprodukter, deler av produksjonen av bearbeidede og konserverte poteter som utføres av underleverandører	
10.31.91	Koking og annen tilberedning for poteter og potetvarer	88111 (*)
10.31.99	Deler av produksjonen av bearbeidede og konserverte poteter som utføres av underleverandører	88111 (*)
10.32	Frukt- og grønnsaksjuice	
10.32.1	Frukt- og grønnsaksjuice	
10.32.11	Tomatjuice	21331
10.32.12	Appelsinjuice	21431
10.32.13	Grapefruktjuice	21432
10.32.14	Ananasjuice	21433
10.32.15	Druejuice	21434

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
10.32.16	Eplejuice	21435
10.32.17	Blandinger av frukt- og grønnsaksjuice	21339
10.32.19	Annen frukt- og grønnsaksjuice	21439
10.32.9	Deler av produksjonen av frukt- og grønnsaksjuice som utføres av underleverandører	
10.32.99	Deler av produksjonen av frukt- og grønnsaksjuice som utføres av underleverandører	88111 (*)
10.39	Andre frukter og grønnsaker, bearbeidede og konserverte	
10.39.1	Grønnsaker (unntatt poteter), bearbeidede og konserverte	
10.39.11	Grønnsaker, fryste	21311 21312 21319
10.39.12	Grønnsaker, midlertidig konserverte	21399 (*)
10.39.13	Grønnsaker, tørkede	21393 (*)
10.39.14	Grønnsaker og frukter, oppskåret og pakket	0 (*)
10.39.15	Bønner, konserverte på annen måte enn med eddik eller eddiksyre, unntatt ferdigretter av grønnsaker	21321
10.39.16	Erter, konserverte på annen måte enn med eddik eller eddiksyre, unntatt ferdigretter av grønnsaker	21322
10.39.17	Andre grønnsaker (unntatt poteter), konserverte på annen måte enn med eddik eller eddiksyre, unntatt ferdigretter av grønnsaker	21329 (*) 21399
10.39.18	Grønnsaker (unntatt poteter), frukt, nøtter og andre spiselige plantedeler, konserverte på annen måte enn med eddik eller eddiksyre	21394
10.39.2	Frukt og nøtter, bearbeidede og konserverte	
10.39.21	Frukt og nøtter (også kokte), fryste	21493
10.39.22	Syltetøy, fruktgelé samt puré og mos av frukter eller nøtter	21494
10.39.23	Nøtter, jordnøtter, ristede, saltede eller bearbeidet på annen måte	21495
10.39.24	Frukt og nøtter, midlertidig konserverte, ikke til direkte konsum	21496
10.39.25	Andre bearbeidede eller konserverte frukter	21411 21412 21419 21491 21492
10.39.3	Vegetabilsk materiale og vegetabilsk avfall, vegetabilske reststoffer og biprodukter	
10.39.30	Vegetabilsk materiale og vegetabilsk avfall, vegetabilske reststoffer og biprodukter	39120 (*)
10.39.9	Koking og annen tilberedning for konservering av frukter og grønnsaker, deler av produksjonen av andre bearbeidede og konserverte frukter og grønnsaker som utføres av underleverandører	
10.39.91	Koking og annen tilberedning for konservering av frukt og grønnsaker	88111 (*)
10.39.99	Deler av produksjonen av bearbeidede og konserverte frukter og grønnsaker som utføres av underleverandører	88111 (*)
10.4	Vegetabilske og animalske oljer og fettstoffer	
10.41	Oljer og fettstoffer	
10.41.1	Animalske oljer og fettstoffer samt deres fraksjoner, rå	
10.41.11	Solarstearin, isterolje, oleostearin, oleomargarin og talgolje, ikke emulgert, oppblandet eller bearbeidet på annen måte	21529 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
10.41.12	Fett og oljer samt deres fraksjoner, av fisk og sjøpattedyr	21524 21525 21526
10.41.19	Andre animalske fettstoffer og oljer og deres fraksjoner, også raffinerte, men ikke kjemisk omdannede	21519 (*) 21523 21529 (*)
10.41.2	Vegetabilske oljer, rå	
10.41.21	Soyaolje, rå	21531
10.41.22	Jordnøttolje, rå	21532
10.41.23	Olivenolje, rå	21537
10.41.24	Solsikkeolje, rå	21533
10.41.25	Bomullsfrøolje, rå	21538
10.41.26	Raps-, rybs- og sennepsolje, rå	21534
10.41.27	Palmeolje, rå	21535
10.41.28	Kokosolje, rå	21536
10.41.29	Andre vegetabilske oljer, rå	21539 (*)
10.41.3	Bomullinters	
10.41.30	Bomullinters	21600
10.41.4	Oljekaker og andre faste reststoffer, av vegetabilske fettstoffer eller oljer og mel av oljeholdige frø eller oljeholdige frukter	
10.41.41	Oljekaker og andre faste reststoffer av vegetabilske fettstoffer eller oljer	21710
10.41.42	Mel av oljeholdige frø eller oljeholdige frukter, unntatt sennepsmel	21720
10.41.5	Raffinerte oljer, unntatt restprodukter	
10.41.51	Soyaolje og dens fraksjoner, raffinert, men ikke kjemisk omdannet	21541
10.41.52	Jordnøttolje og dens fraksjoner, raffinert, men ikke kjemisk omdannet	21542
10.41.53	Olivenolje og dens fraksjoner, raffinert, men ikke kjemisk omdannet	21547
10.41.54	Solsikkeolje og dens fraksjoner, raffinert, men ikke kjemisk omdannet	21543
10.41.55	Bomullsfrøolje og dens fraksjoner, raffinert, men ikke kjemisk omdannet	21548
10.41.56	Raps-, rybs- og sennepsolje, og deres fraksjoner, raffinerte, men ikke kjemisk omdannede	21544
10.41.57	Palmeolje og dens fraksjoner, raffinert, men ikke kjemisk omdannet	21545
10.41.58	Kokosolje og dens fraksjoner, raffinert, men ikke kjemisk omdannet	21546
10.41.59	Andre oljer og deres fraksjoner, raffinerte, men ikke kjemisk omdannede, bundne vegetabilske fettstoffer og andre vegetabilske oljer (unntatt maisolje) og deres fraksjoner, ikke nevnt annet sted, raffinerte, men ikke kjemisk omdannede	21549 (*)
10.41.6	Animalske eller vegetabilske fettstoffer og oljer og deres fraksjoner, hydrogenerte, forestrede, men ikke videre bearbeidede	
10.41.60	Animalske eller vegetabilske fettstoffer og oljer og deres fraksjoner, hydrogenerte, forestrede, men ikke videre bearbeidede	21590 (*)
10.41.7	Vegetabilsk voks (unntatt triglyserider), degreas, reststoffer etter behandling av fettstoffer eller animalsk eller vegetabilsk voks	
10.41.71	Vegetabilsk voks, unntatt triglyserider	21731
10.41.72	Degreas, reststoffer etter behandling av fettstoffer eller animalsk eller vegetabilsk voks	21732
10.41.9	Deler av produksjonen av bearbeidede og konserverte oljer og fettstoffer som utføres av underleverandører	
10.41.99	Deler av produksjonen av bearbeidede og konserverte oljer og fettstoffer som utføres av underleverandører	88111 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
10.42	Margarin og lignende spiselige fettstoffer	
10.42.1	Margarin og lignende spiselige fettstoffer	
10.42.10	Margarin og lignende spiselige fettstoffer	21550
10.42.9	Deler av produksjonen av margarin og lignende spiselige fettstoffer som utføres av underleverandører	
10.42.99	Deler av produksjonen av margarin og lignende spiselige fettstoffer som utføres av underleverandører	88111 (*)
10.5	Meierivarer og iskrem	
10.51	Meierivarer	
10.51.1	Melk og fløte, bearbeidet, flytende	
10.51.11	Melk, bearbeidet, flytende	22110
10.51.12	Melk og fløte med over 6 % fett, ikke konsentrert eller søtet	22120
10.51.2	Melk i fast form	
10.51.21	Skummetmelkpulver	22212
10.51.22	Helmelkpulver	22211
10.51.3	Smør og smørepålegg av melkeprodukter	
10.51.30	Smør og smørepålegg av melkeprodukter	22241 22242 22249
10.51.4	Ost og ostemasse	
10.51.40	Ost og ostemasse	22251 22252 22253 22254 22259
10.51.5	Andre meierivarer	
10.51.51	Melk og fløte, konsentrert eller tilsatt sukker eller annet søtningsstoff, unntatt i fast form	22221 22222 22229
10.51.52	Yoghurt og annen gjæret eller syrnet melk eller fløte	22230
10.51.53	Kasein	22260
10.51.54	Laktose og laktosesirup	23210 (*)
10.51.55	Myse	22130 22219 (*)
10.51.56	Meierivarer ikke nevnt annet sted	22290
10.51.9	Deler av produksjonen av meierivarer og ost som utføres av underleverandører	
10.51.99	Deler av produksjonen av meierivarer og ost som utføres av underleverandører	88111 (*)
10.52	Iskrem	
10.52.1	Iskrem og annen spiseis	
10.52.10	Iskrem og annen spiseis	22270
10.52.9	Deler av produksjonen av iskrem som utføres av underleverandører	
10.52.99	Deler av produksjonen av iskrem som utføres av underleverandører	88111 (*)
10.6	Kornvarer, stivelse og stivelsesprodukter	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
10.61	Kornvarer	
10.61.1	Ris, halv- eller helslipt, eller uavskallet eller bruddris	
10.61.11	Ris, avskallet	23162
10.61.12	Ris, halv- eller helslipt, eller bruddris	23161
10.61.2	Finmalt mel av korn og vegetabilsk mel, blandinger av disse	
10.61.21	Finmalt hvetemel og finmalt blandingsmel av hvete og rug	23110
10.61.22	Annet finmalt mel av korn	23120
10.61.23	Vegetabilsk mel	23170
10.61.24	Blandinger til framstilling av bakverk	23180
10.61.3	Gryn, grovt mel og pelleter og andre kornvarer	
10.61.31	Gryn og grovt mel av hvete	23130 (*)
10.61.32	Gryn, grovt mel og pelleter ikke nevnt annet sted	23130 (*)
10.61.33	Frokostkorn og andre kornvarer	23140
10.61.4	Kli, spissmel og andre reststoffer fra behandling av korn	
10.61.40	Kli, spissmel og andre reststoffer fra behandling av korn	39120 (*)
10.61.9	Deler av produksjonen av kornvarer som utføres av underleverandører	
10.61.99	Deler av produksjonen av kornvarer som utføres av underleverandører	88111 (*)
10.62	Stivelse og stivelsesprodukter	
10.62.1	Stivelse og stivelsesprodukter, sukker, sirup og andre sukkerløsninger ikke nevnt annet sted	
10.62.11	Stivelse, inulin, gluten av hvete, dekstrin og annen modifisert stivelse	23220
10.62.12	Tapioka og tapiokaerstatninger framstilt av stivelse, i flak, gryn og lignende	23230
10.62.13	Glukose og glukosesirup, fruktose og fruktosesirup, invertsukker, sukker, sirup og andre sukkerløsninger ikke nevnt annet sted	23210 (*)
10.62.14	Maisolje	21539 (*) 21549 (*)
10.62.2	Reststoffer fra stivelsesframstilling og lignende reststoffer	
10.62.20	Reststoffer fra stivelsesframstilling og lignende reststoffer	39130
10.62.9	Deler av produksjonen av stivelse og stivelsesprodukter som utføres av underleverandører	
10.62.99	Deler av produksjonen av stivelse og stivelsesprodukter som utføres av underleverandører	88111 (*)
10.7	Bakeri- og pastavarer	
10.71	Brød og ferske konditorvarer	
10.71.1	Brød og ferske konditorvarer	
10.71.11	Brød, ferske	23491
10.71.12	Konditorvarer, ferske	23431
10.71.9	Deler av produksjonen av ferske eller fryste brød og konditorvarer som utføres av underleverandører	
10.71.99	Deler av produksjonen av ferske eller fryste brød og konditorvarer som utføres av underleverandører	88111 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
10.72	Kavringer, kjeks og konserverte konditorvarer	
10.72.1	Kavringer, kjeks og konserverte konditorvarer	
10.72.11	Knekkebrød, kavringer, ristet brød og lignende ristede produkter	23410
10.72.12	Honningkake («gingerbread») og lignende, søte kjeks og småkaker, vafler og vaffelkjeks	23420
10.72.19	Annet tørt eller konservert bakverk	23439 23499
10.72.9	Deler av produksjonen av kavringer, kjeks, konserverte konditorvarer som utføres av underleverandører	
10.72.99	Deler av produksjonen av kavringer, kjeks, konserverte konditorvarer som utføres av underleverandører	88111 (*)
10.73	Makaroni, nudler, couscous og lignende pastavarer	
10.73.1	Makaroni, nudler, couscous og lignende pastavarer	
10.73.11	Makaroni, nudler og lignende pastavarer	23710
10.73.12	Couscous	23721 (*)
10.73.9	Deler av produksjonen av pastavarer som utføres av underleverandører	
10.73.99	Deler av produksjonen av pastavarer som utføres av underleverandører	88111 (*)
10.8	Andre næringsmidler	
10.81	Sukker	
10.81.1	Rør eller betesukker, rått eller raffinert, melasse	
10.81.11	Rør eller betesukker, rått, i fast form	23511 23512
10.81.12	Raffinert rør eller betesukker samt kjemisk ren sakkarose, i fast form, uten tilsetning av smaks- eller fargestoffer	23520
10.81.13	Raffinert rør eller betesukker, med tilsetning av smaks- eller fargestoffer, lønnesukker og lønnesirup	23530
10.81.14	Melasse	23540
10.81.2	Betepulp, bagasse og annet avfall fra sukkerframstilling	
10.81.20	Betepulp, bagasse og annet avfall fra sukkerframstilling	39140
10.81.9	Deler av produksjonen av sukker som utføres av underleverandører	
10.81.99	Deler av produksjonen av sukker som utføres av underleverandører	88111 (*)
10.82	Kakao, sjokolade og sukkervarer	
10.82.1	Kakaomasse, også avfettet, kakaosmør, -fett og -olje, kakaopulver	
10.82.11	Kakaomasse, også avfettet	23610
10.82.12	Kakaosmør, fett og -olje	23620
10.82.13	Kakaopulver, ikke tilsatt sukker eller annet søtningsstoff	23630
10.82.14	Kakaopulver, tilsatt sukker eller annet søtningsstoff	23640
10.82.2	Sjokolade og sukkervarer	
10.82.21	Sjokolade og andre næringsmidler som inneholder kakao (unntatt søtet kakaopulver), i løs vekt	23650
10.82.22	Sjokolade og andre næringsmidler som inneholder kakao (unntatt søtet kakaopulver), ikke i løs vekt	23660
10.82.23	Sukkervarer (herunder hvit sjokolade) uten innhold av kakao	23670
10.82.24	Frukt, nøtter, fruktskall og andre plantedeler, konservert med sukker	21499
10.82.3	Kakaoskall og annet kakaoavfall	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
10.82.30	Kakaoskall og annet kakaoavfall	39150
10.82.9	Deler av produksjonen av kakao, sjokolade og sukkervarer som utføres av underleverandører	
10.82.99	Deler av produksjonen av kakao, sjokolade og sukkervarer som utføres av underleverandører	88111 (*)
10.83	Bearbeidet te og kaffe	
10.83.1	Bearbeidet te og kaffe	
10.83.11	Kaffe, koffeinfri eller brent	23911
10.83.12	Kaffeerstatninger, ekstrakter, essenser og konsentrater av kaffe eller kaffeerstatninger, skall og hinner av kaffe	23912
10.83.13	Grønn te (ugjæret), svart te (gjæret) og delvis gjæret te, i pakninger på høyst 3 kg	23913
10.83.14	Ekstrakter, essenser, konsentrater og produkter av te eller maté	23914
10.83.15	Urtete	01930 (*)
10.83.9	Deler av produksjonen av kaffe og te som utføres av underleverandører	
10.83.99	Deler av produksjonen av kaffe og te som utføres av underleverandører	88111 (*)
10.84	Smakstilsetningsstoffer og krydderier	
10.84.1	Eddik, sauser, blandede smakstilsetningsstoffer, sennepsmel, tilberedt sennep	
10.84.11	Eddik og eddikerstatninger framstilt av eddiksyre	23994
10.84.12	Sauser, blandede smakstilsetningsstoffer og blandede krydderier, sennepsmel og tilberedt sennep	23995
10.84.2	Krydderier, bearbeidede	
10.84.21	Pepper ( <i>Piper</i> spp.), bearbeidet	23921
10.84.22	Chilipepper og paprika, tørket ( <i>Capsicum</i> spp.), bearbeidet	23922
10.84.23	Kanel ( <i>Canella</i> ), bearbeidet, andre bearbeidede krydderier	23923 23924 23925 23926 23927 23928
10.84.3	Koksalt	
10.84.30	Koksalt	16200 (*)
10.84.9	Deler av produksjonen av smakstilsetningsstoffer og krydderier som utføres av underleverandører	
10.84.99	Deler av produksjonen av smakstilsetningsstoffer og krydderier som utføres av underleverandører	88111 (*)
10.85	Ferdigmat	
10.85.1	Ferdigretter	
10.85.11	Ferdigretter av kjøtt, slakteavfall eller blod	21176
10.85.12	Ferdigretter av fisk, skalldyr og bløtdyr	21241 21242 (*)
10.85.13	Ferdigretter av grønnsaker	21391
10.85.14	Ferdigretter av pasta	23721 (*) 23722
10.85.19	Andre ferdigretter, herunder fryst pizza	23997
10.85.9	Deler av produksjonen av ferdigmat som utføres av underleverandører	
10.85.99	Deler av produksjonen av ferdigmat som utføres av underleverandører	88111 (*)



Kode	Posisjon	CPC versjon 2
10.86	Homogeniserte matprodukter og diettmat	
10.86.1	Homogeniserte matprodukter og diettmat	
10.86.10	Homogeniserte matprodukter og diettmat	23991
10.86.9	Deler av produksjonen av homogeniserte matprodukter og diettmat som utføres av underleverandører	
10.86.99	Deler av produksjonen av homogeniserte matprodukter og diettmat som utføres av underleverandører	88111 (*)
10.89	Andre næringsmidler ikke nevnt annet sted	
10.89.1	Supper, egg, gjær og andre næringsmidler, ekstrakter og buljonger av kjøtt, fisk og virvelløse dyr som lever i vann	
10.89.11	Supper og buljonger samt preparater for tillaging av disse	23992
10.89.12	Egg, uten skall samt eggeplommer, friske eller konserverte, egg med skall, kokte eller konserverte, eggalbumin	22300 23993
10.89.13	Gjær (aktiv eller inaktiv), andre døde, encellede mikroorganismer, tilberedt bakepulver	23996
10.89.14	Ekstrakter og buljonger av kjøtt, fisk og virvelløse dyr som lever i vann	21175
10.89.15	Vegetabiliske safter og ekstrakter, pektinstoffer, planteslim og fortykningsmidler	23999 (*)
10.89.19	Andre næringsmidler ikke nevnt annet sted	23210 (*) 23999 (*)
10.89.9	Deler av produksjonen av andre næringsmidler ikke nevnt annet sted som utføres av underleverandører	
10.89.99	Deler av produksjonen av andre næringsmidler ikke nevnt annet sted som utføres av underleverandører	88111 (*)
10.9	Fôrvarer	
10.91	Fôrvarer til husdyrhold	
10.91.1	Fôrvarer til husdyrhold, unntatt mel og pelleter av luserne	
10.91.10	Fôrvarer til husdyrhold, unntatt mel og pelleter av luserne	23311 23313 23315 23319
10.91.2	Mel og pelleter av luserne (alfalfa)	
10.91.20	Mel og pelleter av luserne (alfalfa)	23320
10.91.9	Deler av produksjonen av fôrvarer til husdyrhold som utføres av underleverandører	
10.91.99	Deler av produksjonen av fôrvarer til husdyrhold som utføres av underleverandører	88111 (*)
10.92	Fôrvarer til kjæledyr	
10.92.1	Fôrvarer til kjæledyr	
10.92.10	Fôrvarer til kjæledyr	23314
10.92.9	Deler av produksjonen av fôrvarer til kjæledyr som utføres av underleverandører	
10.92.99	Deler av produksjonen av fôrvarer til kjæledyr som utføres av underleverandører	88111 (*)
11	Drikkevarer	
11.0	Drikkevarer	
11.01	Destillerte alkoholholdige drikkevarer	
11.01.1	Destillerte alkoholholdige drikkevarer	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
11.01.10	Destillerte alkoholholdige drikkevarer	24131 24139
11.01.9	Deler av produksjonen av destillerte alkoholholdige drikkevarer som utføres av underleverandører	
11.01.99	Deler av produksjonen av destillerte alkoholholdige drikkevarer som utføres av underleverandører	88111 (*)
11.02	Vin	
11.02.1	Vin av friske druer, druemost	
11.02.11	Musserende vin av friske druer	24211
11.02.12	Vin av friske druer, unntatt musserende vin, druemost	24212
11.02.2	Vinberme, rå vinstein	
11.02.20	Vinberme, rå vinstein	39170
11.02.9	Deler av produksjonen av vin som utføres av underleverandører	
11.02.99	Deler av produksjonen av vin som utføres av underleverandører	88111 (*)
11.03	Sider og annen fruktvin	
11.03.1	Andre gjærede drikkevarer (f.eks. sider, pærevin og mjød), blandinger av alkoholholdige drikkevarer	
11.03.10	Andre gjærede drikkevarer (f.eks. sider, pærevin og mjød), blandinger av alkoholholdige drikkevarer	24230
11.03.9	Deler av produksjonen av sider og annen fruktvin som utføres av underleverandører	
11.03.99	Deler av produksjonen av sider og annen fruktvin som utføres av underleverandører	88111 (*)
11.04	Andre ikke-destillerte gjærede drikkevarer	
11.04.1	Vermut og annen vin av friske druer, tilsatt smaksstoffer	
11.04.10	Vermut og annen vin av friske druer, tilsatt smaksstoffer	24220
11.04.9	Deler av produksjonen av andre ikke-destillerte gjærede drikkevarer som utføres av underleverandører	
11.04.99	Deler av produksjonen av andre ikke-destillerte gjærede drikkevarer som utføres av underleverandører	88111 (*)
11.05	Øl	
11.05.1	Øl, unntatt mask fra ølframstilling	
11.05.10	Øl, unntatt mask fra ølframstilling	24310
11.05.2	Drank fra bryggerier eller brennerier	
11.05.20	Drank fra bryggerier eller brennerier	39160
11.05.9	Deler av produksjonen av øl som utføres av underleverandører	
11.05.99	Deler av produksjonen av øl som utføres av underleverandører	88111 (*)
11.06	Malt	
11.06.1	Malt	
11.06.10	Malt	24320
11.06.9	Deler av produksjonen av malt som utføres av underleverandører	
11.06.99	Deler av produksjonen av malt som utføres av underleverandører	88111 (*)
11.07	Mineralvann, leskedrikker og annet vann på flaske	
11.07.1	Mineralvann og leskedrikker	
11.07.11	Mineralvann og karbonisert vann, ikke søtet, ikke tilsatt smaksstoffer	24410

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
11.07.19	Andre alkoholfrie drikkevarer	24490
11.07.9	Deler av produksjonen av mineralvann og leskedrikker som utføres av underleverandører	
11.07.99	Deler av produksjonen av mineralvann og leskedrikker som utføres av underleverandører	88111 (*)
12	Tobakksvarer	
12.0	Tobakksvarer	
12.00	Tobakksvarer	
12.00.1	Tobakksvarer, unntatt avfall av tobakk	
12.00.11	Sigarer, cerutter, sigarilloer og sigaretter av tobakk eller tobakkerstatninger	25020
12.00.19	Annen bearbeidet tobakk samt andre varer framstilt av tobakkerstatninger, «homogenisert» eller «rekonstituert» tobakk, tobakkestrakter og tobakkessenser	25090
12.00.2	Avfall av tobakk	
12.00.20	Avfall av tobakk	39180
12.00.9	Deler av produksjonen av tobakksvarer som utføres av underleverandører	
12.00.99	Deler av produksjonen av tobakksvarer som utføres av underleverandører	88112
13	Tekstiler	
13.1	Garn og tråd	
13.10	Garn og tråd	
13.10.1	Ullfett (herunder lanolin)	
13.10.10	Ullfett (herunder lanolin)	21519 (*)
13.10.2	Naturlige tekstilfibrer, bearbeidet for spinning	
13.10.21	Råsilke (ikke tvunnet)	26110
13.10.22	Ull, avfettet eller karbonisert, ikke kardet eller kjemmet	26130
13.10.23	Kamavfall av ull eller fine dyrehår	26140
13.10.24	Fine eller grove dyrehår, ikke kardet eller kjemmet	26150
13.10.25	Bomull, kardet eller kjemmet	26160
13.10.26	Jute og andre tekstilfibrer (unntatt lin, hamp og rami), bearbeidet, men ikke spunnet	26170
13.10.29	Andre vegetabiliske tekstilfibrer, bearbeidet, men ikke spunnet	26190
13.10.3	Syntetiske eller kunstige stapelfibrer, bearbeidet for spinning	
13.10.31	Syntetiske stapelfibrer, kardet, kjemmet eller bearbeidet på annen måte for spinning	26210
13.10.32	Kunstige stapelfibrer, kardet, kjemmet eller bearbeidet på annen måte for spinning	26220
13.10.4	Garn av silke, og garn spunnet av silkeavfall	
13.10.40	Garn av silke, og garn spunnet av silkeavfall	26310
13.10.5	Garn av ull, også i pakninger for detalj salg, garn av fine eller grove dyrehår eller hestehår	
13.10.50	Garn av ull, også i pakninger for detalj salg, garn av fine eller grove dyrehår eller hestehår	26320 26330 26340
13.10.6	Bomullsgarn, sytråd av bomull	
13.10.61	Bomullsgarn, unntatt sytråd	26360 26370
13.10.62	Sytråd av bomull	26350

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
13.10.7	Garn av vegetabiliske tekstilfibrer, unntatt bomull (herunder lin, jute, kokos og hamp), papirgarn	
13.10.71	Lingarn	26380 (*)
13.10.72	Garn av jute eller andre tekstilfibrer av bast, garn av andre vegetabiliske tekstilfibrer, papirgarn	26380 (*)
13.10.8	Garn og tråd av syntetiske eller kunstige filamenter eller stapelfibrer	
13.10.81	Garn og tråd av syntetiske eller kunstige filamenter, flerlagt (tvunnet) eller kabelslått (unntatt sytråd, høystyrkegarn av polyamider, polyestere eller viskoserayon), ikke i pakninger for detaljsalg, syntetisk eller kunstig filamentgarn (unntatt sytråd), i pakninger for detaljsalg	26420
13.10.82	Garn (unntatt sytråd) av syntetiske stapelfibrer, med minst 85 vektprosent slike fibrer	26430
13.10.83	Garn (unntatt sytråd) av syntetiske stapelfibrer, med under 85 vektprosent slike fibrer	26440
13.10.84	Garn (unntatt sytråd) av kunstige stapelfibrer, ikke i pakninger for detaljsalg	26450 26460
13.10.85	Sytråd og garn av kunstige og syntetiske filamenter og fibrer	26410
13.10.9	Opprevne filler, bearbeidingstjenester for naturlige tekstilfibrer, deler av produksjonen av tekstilgarn og tråd som utføres av underleverandører	
13.10.91	Opprevne filler av ull eller andre fine eller grove dyrehår	39213
13.10.92	Opprevne filler og annet avfall av bomull	39215
13.10.93	Bearbeidingstjenester for naturlige tekstilfibrer	88121 (*)
13.10.99	Deler av produksjonen av tekstilgarn og tråd som utføres av underleverandører	88121 (*)
13.2	Veving av tekstiler	
13.20	Veving av tekstiler	
13.20.1	Vevnader (unntatt spesielle vevnader) av naturlige tekstilfibrer, unntatt bomull	
13.20.11	Vevnader av silke eller silkeavfall	26510
13.20.12	Vevnader av karded ull eller karded fine eller grove dyrehår eller hestehår	26520 26530 26540 26550
13.20.13	Vevnader av lin	26560
13.20.14	Vevnader av jute og andre tekstilfibrer av bast (unntatt lin, hamp og rami)	26570
13.20.19	Vevnader av andre vegetabiliske tekstilfibrer, vevnader av papirgarn	26590
13.20.2	Vevnader av bomull	
13.20.20	Vevnader av bomull	26610 26620 26630 26690
13.20.3	Vevnader (unntatt spesielle vevnader) av syntetiske eller kunstige filamenter og stapelfibrer	
13.20.31	Vevnader av syntetisk og kunstig filamentgarn	26710 26720 26730
13.20.32	Vevnader av syntetiske stapelfibrer	26740 26760 (*) 26770 (*) 26790 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
13.20.33	Vevnader av kunstige stapelfibrer	26750 26760 (*) 26770 (*) 26790 (*)
13.20.4	Fløyel-, plysj- og frottévevnader samt andre spesielle vevnader	
13.20.41	Vevnader av fløyel, plysj og chenille, unntatt frottévevnader og vevde bånd	26810 26820 26830
13.20.42	Håndklefrotté og lignende vevnader av bomull, unntatt vevde bånd	26840
13.20.43	Andre vevnader av håndklefrotté og lignende vevnader, unntatt vevde bånd	26850
13.20.44	Gas, unntatt vevde bånd	26860
13.20.45	Tuftede tekstilstoffer, unntatt gulvtepper	26880
13.20.46	Vevnader av glassfiber, herunder vevde bånd	26890
13.20.5	Pelsimitasjoner framstilt ved veving	
13.20.50	Pelsimitasjoner framstilt ved veving	28330
13.20.9	Deler av produksjonen av tekstilstoffer som utføres av underleverandører	
13.20.99	Deler av produksjonen av tekstilstoffer som utføres av underleverandører	88121 (*)
13.3	Etterbehandling av tekstiler	
13.30	Etterbehandling av tekstiler	
13.30.1	Etterbehandling av tekstiler	
13.30.11	Bleking og farging av tekstilfibrer og garn	88122 (*)
13.30.12	Bleking av vevnader og tekstilvarer, herunder klær	88122 (*)
13.30.13	Farging av vevnader og tekstilvarer, herunder klær	88122 (*)
13.30.14	Trykking av vevnader og tekstilvarer, herunder klær	88122 (*)
13.30.19	Annen etterbehandling av tekstiler og tekstilvarer, herunder klær	88122 (*)
13.9	Andre tekstiler	
13.91	Stoffer av trikotasje	
13.91.1	Stoffer av trikotasje	
13.91.11	Fløyel-, plysj- og frottéstoffer av trikotasje	28110
13.91.19	Andre stoffer av trikotasje, herunder pelsimitasjoner av trikotasje	28190 28330
13.91.9	Deler av produksjonen av vevnader av trikotasje som utføres av underleverandører	
13.91.99	Deler av produksjonen av vevnader av trikotasje som utføres av underleverandører	88121 (*)
13.92	Tekstilvarer, unntatt klær	
13.92.1	Tekstilvarer til hjemmet	
13.92.11	Tepper og pledd uten elektrisk oppvarming	27110
13.92.12	Sengetøy	27120 (*)
13.92.13	Dekketøy	27120 (*)
13.92.14	Toalett- og kjøkkenhåndklær	27120 (*)
13.92.15	Gardiner (herunder draperier) og rullegardiner, gardinkapper eller sengeforheng	27130

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
13.92.16	Andre utstysrvarer ikke nevnt annet sted, sett som består av vevet stoff og garn, til framstilling av tepper, tapisserier og lignende	27140
13.92.2	Andre ferdige tekstilvarer	
13.92.21	Sekker og poser, av det slag som brukes som emballasje	27150
13.92.22	Presenninger og markiser, seil til båter, seilbrett eller seilvogner, telt og campingartikler (herunder luftmadrasser)	27160
13.92.23	Fallskjerm (herunder styrbare fallskjerm) og rotochutes, deler og tilbehør til disse	27170
13.92.24	Vatterte sengetepper, dyner, puter, puffer, soveposer o.l., med fjærer eller stopp eller fylt med et hvilket som helst materiale, eller av skumgummi eller plast	27180
13.92.29	Andre ferdige tekstilvarer (herunder gulvkluter, oppvaskkluter, støvkluter og lignende, redningsvester)	27190
13.92.9	Deler av produksjonen av ferdige tekstilvarer som utføres av underleverandører, unntatt klær	
13.92.99	Deler av produksjonen av ferdige tekstilvarer som utføres av underleverandører, unntatt klær	88121 (*)
13.93	Gulvtepper, -matter og ryer	
13.93.1	Gulvtepper, -matter og ryer	
13.93.11	Gulvtepper og annet gulvbelegg av tekstilmateriale, knyttede	27210
13.93.12	Gulvtepper og annet gulvbelegg av tekstilmateriale, vevde, ikke tuftet eller flokket	27220
13.93.13	Gulvtepper og annet gulvbelegg av tekstilmateriale, tuftet	27230
13.93.19	Andre gulvtepper og annet gulvbelegg av tekstilmateriale, også av filt	27290
13.93.9	Deler av produksjonen av tepper, matter og ryer som utføres av underleverandører	
13.93.99	Deler av produksjonen av tepper, matter og ryer som utføres av underleverandører	88121 (*)
13.94	Tauverk og nett	
13.94.1	Tauverk og nett, unntatt avfall	
13.94.11	Hyssing, snører, liner og tau, av jute eller andre tekstilfibrer av bast	27310
13.94.12	Knyttet nettstoff framstilt av hyssing, snører, liner eller tau, ferdige nett av tekstilmateriale, garnartikler, strimler ikke nevnt annet sted	27320
13.94.2	Nye eller brukte filler, avfall fra tauverk samt utslitte varer av tauverk, av tekstilmateriale	
13.94.20	Nye eller brukte filler, avfall fra tauverk samt utslitte varer av tauverk, av tekstilmateriale	39218
13.94.9	Deler av produksjonen av tauverk og nett som utføres av underleverandører	
13.94.99	Deler av produksjonen av tauverk og nett som utføres av underleverandører	88121 (*)
13.95	Ikke-vevde tekstiler og tekstilvarer, unntatt klær	
13.95.1	Ikke-vevde tekstiler og tekstilvarer, unntatt klær	
13.95.10	Ikke-vevde tekstiler og tekstilvarer, unntatt klær	27922
13.95.9	Deler av produksjonen av ikke-vevde tekstiler og tekstilvarer, unntatt klær, som utføres av underleverandører	
13.95.99	Deler av produksjonen av ikke-vevde tekstiler og tekstilvarer, unntatt klær, som utføres av underleverandører	88121 (*)
13.96	Andre tekstiler til teknisk og industriell bruk	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
13.96.1	Metallisert garn eller metallisert omspunnet garn, vevnader av metalltråd og av metallisert garn, tråd og snorer av gummi overtrukket med tekstilstoff samt tekstilvarer til teknisk bruk	
13.96.11	Metallisert garn eller metallisert omspunnet garn	27993
13.96.12	Vevnader av metalltråd og av metallisert garn, ikke nevnt annet sted	27994
13.96.13	Tråd og snor av gummi, overtrukket med tekstilmateriale, tekstilgarn og strimler, impregnert eller overtrukket med gummi eller plast	27992
13.96.14	Tekstilstoffer, impregnert, overtrukket eller belagt, ikke nevnt annet sted	27997
13.96.15	Kordvev for dekk av høystyrkegarn av nylon eller andre polyamider, polyestere eller viskoserayon	27996
13.96.16	Tekstilvarer til teknisk bruk (herunder veker, glødenett, slanger, drivreimer, transportbånd, sikteduker og filterduker)	27998
13.96.17	Vevde bånd av sammenlimte parallelle tråder samt tilbehør	27911
13.96.9	Deler av produksjonen av tekstiler til teknisk og industriell bruk som utføres av underleverandører	
13.96.99	Deler av produksjonen av tekstiler til teknisk og industriell bruk som utføres av underleverandører	88121 (*)
13.99	Andre tekstiler ikke nevnt annet sted	
13.99.1	Tyll, kniplinger og broderier, omspunnet garn samt strimler, chenillegarn, «chainettegarn»	
13.99.11	Tyll og andre nettstoffer (unntatt vevnader og trikotasje), blonder og kniplinger som metervare, bånd eller motiver	27912
13.99.12	Broderier som metervare, bånd eller motiver	27913
13.99.13	Filt, overtrukket, belagt eller laminert	27921
13.99.14	Tekstilfibrer med en lengde på høyst 5 mm (fnugg), støv og nupping av tekstilmateriale	27991 (*)
13.99.15	Omspunnet garn samt strimler, chenillegarn, «chainettegarn»	27995
13.99.16	Vatterte tekstilprodukter som metervare	27999
13.99.19	Andre tekstiler og tekstilprodukter, ikke nevnt annet sted	38994 (*)
13.99.9	Deler av produksjonen av andre tekstiler ikke nevnt annet sted som utføres av underleverandører	
13.99.99	Deler av produksjonen av andre tekstiler ikke nevnt annet sted som utføres av underleverandører	88121 (*)
14	Klær	
14.1	Klær, unntatt pelsvarer	
14.11	Klær av lær	
14.11.1	Klær av lær eller delvis av lær	
14.11.10	Klær av lær eller delvis av lær	28241
14.11.9	Deler av produksjonen av klær av lær som utføres av underleverandører	
14.11.99	Deler av produksjonen av klær av lær som utføres av underleverandører	88124 (*)
14.12	Arbeidstøy	
14.12.1	Arbeidstøy for herrer	
14.12.11	Ensembler, jakker og blazere for herrer, verne- og arbeidstøy	28231 (*)
14.12.12	Bukser, også med frontstykke og seler, knebukser og shorts for herrer, verne- og arbeidstøy	28231 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
14.12.2	Arbeidstøy for damer	
14.12.21	Ensembler, jakker og blazere for damer, verne- og arbeidstøy	28233 (*)
14.12.22	Bukser, også med frontstykke og seler, knebukser og shorts for damer, verne- og arbeidstøy	28233 (*)
14.12.3	Annet arbeidstøy	
14.12.30	Annet arbeidstøy	28236 (*)
14.12.9	Deler av produksjonen av arbeidstøy som utføres av underleverandører	
14.12.99	Deler av produksjonen av arbeidstøy som utføres av underleverandører	88123 (*)
14.13	Annet yttertøy	
14.13.1	Yttertøy av trikotasje	
14.13.11	Ytterfrakker, kjørefrakker, kapper, anorakker, vindjakker og lignende for herrer eller gutter, av trikotasje	28221 (*)
14.13.12	Dresser, ensembler, jakker, blazere, bukser, også med frontstykke og seler, knebukser og shorts for herrer eller gutter, av trikotasje	28221 (*)
14.13.13	Ytterfrakker, kjørefrakker, kapper, anorakker, vindjakker og lignende for damer eller jenter, av trikotasje	28223 (*)
14.13.14	Drakter, ensembler, jakker, blazere, kjoler, skjørt, bukseskjørt, bukser, også med frontstykke og seler, og shorts for damer eller jenter, av trikotasje	28223 (*)
14.13.2	Annet yttertøy for herrer og gutter	
14.13.21	Ytterfrakker, regnfrakker, kjørefrakker, kapper, anorakker, vindjakker og lignende for herrer eller gutter, av tekstilstoff, ikke av trikotasje	28231 (*)
14.13.22	Dresser og ensembler for herrer eller gutter, av tekstilstoff, ikke av trikotasje	28231 (*)
14.13.23	Jakker og blazere for herrer eller gutter, av tekstilstoff, ikke av trikotasje	28231 (*)
14.13.24	Bukser, også med frontstykke og seler, knebukser og shorts for herrer eller gutter, av tekstilstoff, ikke av trikotasje	28231 (*)
14.13.3	Annet yttertøy for damer og jenter	
14.13.31	Ytterfrakker, kjørefrakker, kapper, anorakker, vindjakker og lignende for damer eller jenter, av tekstilstoff, ikke av trikotasje	28233 (*)
14.13.32	Drakter og ensembler for damer eller jenter, av tekstilstoff, ikke av trikotasje	28233 (*)
14.13.33	Jakker og blazere for damer eller jenter, av tekstilstoff, ikke av trikotasje	28233 (*)
14.13.34	Skjørt og bukseskjørt for damer eller jenter, av tekstilstoff, ikke av trikotasje	28233 (*)
14.13.35	Bukser, også med frontstykke og seler, knebukser og shorts for damer eller jenter, av tekstilstoff, ikke av trikotasje	28233 (*)
14.13.4	Brukte klær og andre brukte varer	
14.13.40	Brukte klær og andre brukte varer	39217
14.13.9	Deler av produksjonen av yttertøy som utføres av underleverandører	
14.13.99	Deler av produksjonen av yttertøy som utføres av underleverandører	88123 (*)



Kode	Posisjon	CPC versjon 2
14.14	Undertøy og innertøy	
14.14.1	Undertøy og innertøy av trikotasje	
14.14.11	Skjorter for herrer eller gutter, av trikotasje	28222 (*)
14.14.12	Underbukser, truser, nattskjorter, pyjamas, badekåper, slåbroker og lignende for herrer eller gutter, av trikotasje	28222 (*)
14.14.13	Bluser, skjorter og skjortebluser for damer eller jenter, av trikotasje	28224 (*)
14.14.14	Underkjoler, underskjørt, underbukser, truser, nattkjoler, pyjamas, morgenkåper, neglisjeer, badekåper og lignende for damer eller jenter, av trikotasje	28224 (*)
14.14.2	Undertøy og innertøy, ikke av trikotasje	
14.14.21	Skjorter for herrer eller gutter, av tekstilstoff, ikke av trikotasje	28232 (*)
14.14.22	Singleter og lignende undertrøyer, underbukser, truser, nattskjorter, pyjamas, badekåper og slåbroker for herrer eller gutter, av tekstilstoff, ikke av trikotasje	28232 (*)
14.14.23	Bluser, skjorter og skjortebluser for damer eller jenter, av tekstilstoff, ikke av trikotasje	28234 (*)
14.14.24	Singleter og lignende undertrøyer, underkjoler, underskjørt, underbukser, truser, nattkjoler, pyjamas, neglisjeer, badekåper, morgenkåper og lignende for damer og jenter, av tekstilstoff, ikke av trikotasje	28234 (*)
14.14.25	Brystholdere, hofteholdere, korsetter, seler, strøpeholdere og lignende samt tilhørende deler, også av trikotasje	28237
14.14.3	T-skjorter, singleter og andre undertrøyer, av trikotasje	
14.14.30	T-skjorter, singleter og andre undertrøyer, av trikotasje	28225
14.14.9	Deler av produksjonen av undertøy og innertøy som utføres av underleverandører	
14.14.99	Deler av produksjonen av undertøy og innertøy som utføres av underleverandører	88123 (*)
14.19	Klær og tilbehør ellers	
14.19.1	Babyklær, treningsdresser og andre klær, tilbehør til klær, av trikotasje	
14.19.11	Babyklær og tilbehør til babyklær, av trikotasje	28227
14.19.12	Treningsdresser, skidresser, badetøy og andre klær, av trikotasje	28228
14.19.13	Hansker, vanter og votter, av trikotasje	28229 (*)
14.19.19	Annet ferdig tilbehør til klær, deler av klær eller deler av tilbehør til klær, av trikotasje	28229 (*)
14.19.2	Babyklær, andre klær og annet tilbehør til klær, ikke av trikotasje	
14.19.21	Babyklær og tilbehør til babyklær, ikke av trikotasje	28235
14.19.22	Treningsdresser, skidresser, badetøy, andre klær av tekstilstoff, ikke av trikotasje	28236 (*)
14.19.23	Lommetørklær, sjal, skjerf, slør, slips, halstørklær, hansker og annet ferdig tilbehør til klær, deler av klær eller deler av tilbehør til klær, ikke av trikotasje, ikke nevnt annet sted	28238
14.19.3	Tilbehør til klær av lær, klær framstilt av felt eller fiberduk, klær framstilt av overtrukne stoffer	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
14.19.31	Tilbehør til klær, helt eller delvis av lær, unntatt sportshansker	28242
14.19.32	Klær framstilt av filt eller fiberduk, impregnerte eller overtrukne stoffer	28250
14.19.4	Hatter og hodeplagg	
14.19.41	Hatteemner av filt (filtstumper), plane og sylindriske hatteemner av filt (herunder spaltede hatteemner), flettet eller sammensatt av strimler av alle materialer	28261
14.19.42	Hatter og andre hodeplagg, av filt, flettet eller sammensatt av strimler av alle materialer, av trikotasje, av blonder, kniplinger eller av andre tekstilmetervarer, hårnett	28262
14.19.43	Andre hodeplagg, unntatt av gummi eller plast, beskyttelseshodeplagg, hodeplagg av asbest, svetteimer, fôr, trekk, underformer, hattestell, skygger og hakereimer, til hodeplagg	28269
14.19.9	Deler av produksjonen av klær og tilbehør ellers som utføres av underleverandører	
14.19.99	Deler av produksjonen av klær og tilbehør ellers som utføres av underleverandører	88123 (*)
14.2	Pelsvarer	
14.20	Pelsvarer	
14.20.1	Klær, tilbehør til klær og andre varer av pelsskinn, unntatt hodeplagg	
14.20.10	Klær, tilbehør til klær og andre varer av pelsskinn, unntatt hodeplagg	28320
14.20.9	Deler av produksjonen av pelsvarer som utføres av underleverandører	
14.20.99	Deler av produksjonen av pelsvarer som utføres av underleverandører	88123 (*)
14.3	Klær av trikotasje	
14.31	Strømpevarer	
14.31.1	Strømpebukser, strømper, sokker og lignende av trikotasje	
14.31.10	Strømpebukser, strømper, sokker og lignende av trikotasje	28210
14.31.9	Deler av produksjonen av vevnader av strømpevarer som utføres av underleverandører	
14.31.99	Deler av produksjonen av vevnader av strømpevarer som utføres av underleverandører	88123 (*)
14.39	Andre klær av trikotasje	
14.39.1	Gensere, jumpere, pullovere, cardigansett, vester og lignende av trikotasje	
14.39.10	Gensere, jumpere, pullovere, cardigansett, vester og lignende av trikotasje	28226
14.39.9	Deler av produksjonen av vevnader av andre klær av trikotasje som utføres av underleverandører	
14.39.99	Deler av produksjonen av vevnader av andre klær av trikotasje som utføres av underleverandører	88123 (*)
15	Lær og lærvarer	
15.1	Garvet og beredt lær, reiseeffekter og salmakerartikler, beredte og fargede pelsskinn	
15.11	Garvet og beredt lær, beredte og fargede pelsskinn	
15.11.1	Garvede eller beredte pelsskinn	
15.11.10	Garvede eller beredte pelsskinn	28310

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
15.11.2	Semsket lær, lakklær og laminert lakklær, metallisert lær	
15.11.21	Semsket lær	29110 (*)
15.11.22	Lakklær og laminert lakklær, metallisert lær	29110 (*)
15.11.3	Lær av storfe eller dyr av hestefamilien, uten hår	
15.11.31	Lær av storfe, uten hår, av hele huder	29120 (*)
15.11.32	Lær av storfe, uten hår, ikke av hele huder	29120 (*)
15.11.33	Lær av dyr av hestefamilien, uten hår	29120 (*)
15.11.4	Lær av sauer, geiter eller svin, uten hår	
15.11.41	Lær av sauer eller lam, uten ull	29130 (*)
15.11.42	Lær av geiter eller kje, uten hår	29130 (*)
15.11.43	Lær av svin	29130 (*)
15.11.5	Lær av andre dyr, kunslær på basis av lær	
15.11.51	Lær av andre dyr, uten hår	29130 (*)
15.11.52	Kunslær på basis av lær eller lærfiber	29130 (*)
15.11.9	Deler av produksjonen av garvet og beredt lær samt beredte og fargede pelsskinn som utføres av underleverandører	
15.11.99	Deler av produksjonen av garvet og beredt lær samt beredte og fargede pelsskinn som utføres av underleverandører	88124 (*)
15.12	Reiseeffekter og salmakerartikler	
15.12.1	Salmakerartikler og reiseeffekter, andre lærvarer	
15.12.11	Salmakerarbeider for alle slags dyr, uansett materiale	29210
15.12.12	Reiseeffekter av lær, kunslær, plastlær, tekstilstoffer, vulkaniserte fiber eller papp, reisetuier til toalettbruk, for syng eller for rengjøring av sko eller klær	29220
15.12.13	Urarmbånd (unntatt av metall) og deler av disse	29230
15.12.19	Andre varer av lær eller kunslær (herunder til bruk i maskiner, apparater eller mekaniske redskaper eller annen teknisk bruk), ikke nevnt annet sted	29290
15.12.9	Deler av produksjonen av salmakerartikler, reiseeffekter og lignende som utføres av underleverandører	
15.12.99	Deler av produksjonen av salmakerartikler, reiseeffekter og lignende som utføres av underleverandører	88124 (*)
15.2	Skotøy	
15.20	Skotøy	
15.20.1	Skotøy, unntatt sportsskotøy, verne- og ortopedisk skotøy	
15.20.11	Vanntett skotøy med yttersåle og overdel av gummi eller plast, unntatt skotøy med innebygget beskyttelseståkappe av metall	29310
15.20.12	Skotøy med yttersåle og overdel av gummi eller plast, unntatt vanntett skotøy og sportsskotøy	29320
15.20.13	Skotøy med overdel av lær, unntatt sportsskotøy, skotøy med innebygget beskyttelseståkappe av metall og diverse spesialskotøy	29330
15.20.14	Skotøy med overdel av tekstilmateriale, unntatt sportsskotøy	29340
15.20.2	Sportsskotøy	
15.20.21	Tennis- og basketballsko, gymnastikksko, treningssko og lignende	29420
15.20.29	Annet sportsskotøy, unntatt skistøvler og skøytestøvler	29490

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
15.20.3	Vernesko og annet skotøy ikke nevnt annet sted	
15.20.31	Skotøy med innebygget beskyttelseståkappe av metall	29510
15.20.32	Skotøy med trebunn, diverse spesialskotøy og annet skotøy ikke nevnt annet sted	29520
15.20.4	Deler av skotøy av lær, løse innersåler, hælpoter og lignende artikler, gamasjer, leggbeskyttere og lignende artikler, samt tilhørende deler	
15.20.40	Deler av skotøy av lær, løse innersåler, hælpoter og lignende artikler, gamasjer, leggbeskyttere og lignende artikler, samt tilhørende deler	29600 (*)
15.20.9	Deler av produksjonen av skotøy som utføres av underleverandører	
15.20.99	Deler av produksjonen av skotøy som utføres av underleverandører	88124 (*)
16	Trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler	
16.1	Trelast, saget og høvlet	
16.10	Trelast, saget og høvlet	
16.10.1	Trelast saget eller kuttet i lengderetningen, knivskåret eller skrelt, over 6 mm tykt, uimpregnerte jernbane- og sporveissviller av tre	
16.10.10	Trelast saget eller kuttet i lengderetningen, knivskåret eller skrelt, over 6 mm tykt, uimpregnerte jernbane- og sporveissviller av tre	31100
16.10.2	Trelast, fortløpende profilert langs kanter eller flater, treull, tremel, tre i form av fliser eller spon	
16.10.21	Trelast, fortløpende profilert langs kanter eller flater (herunder parkettstaver, ikke sammensatte, samt ramme- og møbellister)	31210
16.10.22	Treull, tremel	31220
16.10.23	Tre i form av fliser eller spon	31230
16.10.3	Tømmer, også befridd for bark eller splintved eller grovt tilhogd eller tilskåret, jernbane- og sporveissviller av tre, impregnerte eller behandlet på annen måte	
16.10.31	Tømmer, også befridd for bark eller splintved eller grovt tilhogd eller tilskåret, behandlet med maling, beis, kreosot eller andre impregneringsmidler	31310 31330 (*)
16.10.32	Jernbane- eller sporveissviller av tre, impregnerte	31320
16.10.39	Annet ubehandlet tre, herunder kløyvde stokker og påler	31330 (*)
16.10.9	Tørrking, impregnering eller kjemisk behandling av tømmer, deler av produksjonen av saget og høvlet trelast som utføres av underleverandører	
16.10.91	Tørrking, impregnering eller kjemisk behandling av tømmer	88130 (*)
16.10.99	Deler av produksjonen av saget og høvlet trelast som utføres av underleverandører	88130 (*)
16.2	Varer av tre, kork, strå og flettematerialer	
16.21	Finerplater og andre bygnings- og møbelplater av tre	
16.21.1	Kryssfiner, finerplater og lignende laminert tre, sponplater og lignende plater av tre eller annet treaktig materiale	
16.21.11	Kryssfiner, finerplater og lignende laminert tre, av bambus	31410 31450
16.21.12	Annen kryssfiner, finerplater og lignende laminert tre	31420
16.21.13	Sponplater og lignende plater av tre eller annet treaktig materiale	31430
16.21.14	Fiberplater av tre eller annet treaktig materiale	31440
16.21.2	Finer, trefinerplater, fortettet tre	
16.21.21	Finer og trefinerplater og annen trelast saget i lengderetningen, knivskåret eller skrelt, av tykkelse på høyst 6 mm	31510
16.21.22	Fortettet tre i form av blokker, plater, lister eller profiler	31520

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
16.21.9	Etterbehandling av plater, deler av produksjonen av finerplater og andre bygnings- og møbelplater av tre som utføres av underleverandører	
16.21.91	Etterbehandling av plater	88130 (*)
16.21.99	Deler av produksjonen av finerplater og andre bygnings- og møbelplater av tre som utføres av underleverandører	88130 (*)
16.22	Sammensatte parkettstaver	
16.22.1	Sammensatte parkettplater	
16.22.10	Sammensatte parkettplater	31600 (*)
16.22.9	Deler av produksjonen av sammensatte parkettgulv som utføres av underleverandører	
16.22.99	Deler av produksjonen av sammensatte parkettgulv som utføres av underleverandører	88130 (*)
16.23	Andre bygningsartikler	
16.23.1	Monteringsferdige hus og bygningsartikler (unntatt prefabrikkerte bygninger) av tre	
16.23.11	Vinduer, franske vinduer og vindusrammer og -karmer, dører og dørkarmer samt dørterskler, av tre	31600 (*)
16.23.12	Forskaling til betongkonstruksjoner, takspen («shingels» og «shakes»), av tre	31600 (*)
16.23.19	Bygningsartikler av tre, ikke nevnt annet sted	31600 (*)
16.23.2	Prefabrikkerte bygninger av tre	
16.23.20	Prefabrikkerte bygninger av tre	38701
16.23.9	Deler av produksjonen av andre bygningsartikler som utføres av underleverandører	
16.23.99	Deler av produksjonen av andre bygningsartikler som utføres av underleverandører	88130 (*)
16.24	Treemballasje	
16.24.1	Treemballasje	
16.24.11	Lastepaller, kassepaller og andre paller av tre	31700 (*)
16.24.12	Tønner og annet bøkkearbeid samt tilhørende deler av tre	31700 (*)
16.24.13	Annen treemballasje samt tilhørende deler	31700 (*)
16.24.9	Deler av produksjonen av treemballasje som utføres av underleverandører	
16.24.99	Deler av produksjonen av treemballasje som utføres av underleverandører	88130 (*)
16.29	Andre trevarer og varer av kork, strå og flettematerialer	
16.29.1	Andre trevarer	
16.29.11	Verktøy og redskaper, håndtak og skaft til verktøy og redskaper, håndtak og skaft til børster og koster, blokker framstilling av piper, samt lester og blokker, av tre	31911
16.29.12	Bordserve og kjøkkenartikler av tre	31912
16.29.13	Innlagt tre (marketeri), skrin, esker og etuier for bijouterivarer eller spisebestikk og lignende varer, statuetter og andre dekorasjonsgjenstander, av	31913
16.29.14	Tre rammer til malerier, fotografier, speil eller lignende gjenstander og andre varer av tre	29600 (*) 31914 38922 (*)
16.29.2	Varer av kork og strå eller andre flettematerialer, kurvmakerarbeider	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
16.29.21	Naturlig kork, avbarket eller grovt parallellskåret eller i kvadratiske eller rektangulære blokker, plater, ark eller strimler, knust, granulert eller malt kork, korkavfall	31921
16.29.22	Varer av naturlig kork	31922 (*)
16.29.23	Blokker, plater, ark og strimler, alle slags fliser, massive sylindrer, av presset kork	31922 (*)
16.29.24	Presset kork, varer av presset kork ikke nevnt annet sted	31922 (*)
16.29.25	Varer av strå, halm, esparto eller andre flettematerialer, kurvmakerarbeider	31923
16.29.9	Tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler, samt deler av produksjonen av andre trevarer og varer av kork, strå og flettematerialer som utføres av underleverandører	
16.29.91	Bearbeiding av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler	88130 (*)
16.29.99	Deler av produksjonen av andre varer av tre, kork, strå og flettematerialer som utføres av underleverandører	88130 (*)
17	Papir og papirvarer	
17.1	Papirmasse, papir og papp	
17.11	Papirmasse	
17.11.1	Tremasse eller masse av andre cellulosefibermaterialer	
17.11.11	Kjemisk tremasse av typen dissolvingmasse	32111
17.11.12	Kjemisk soda eller sulfattremasse, unntatt dissolvingmasse	32112 (*)
17.11.13	Kjemisk sulfittremasse, unntatt dissolvingmasse	32112 (*)
17.11.14	Mekanisk tremasse, halvkjemisk tremasse, masse av andre celluloseholdige fibermaterialer	32113
17.11.9	Deler av produksjonen av papirmasse som utføres av underleverandører	
17.11.99	Deler av produksjonen av papirmasse som utføres av underleverandører	88140 (*)
17.12	Papir og papp	
17.12.1	Avispapir, håndlaget papir og annet ubestruket papir eller papp til grafiske formål	
17.12.11	Avispapir i ruller eller ark	32121
17.12.12	Håndlaget papir og papp	32122
17.12.13	Papir og papp av det slag som brukes som basis for lys, varme eller elektrosensitivt papir eller papp, karbonråpapir, tapetråpapir	32129 (*)
17.12.14	Annet papir og annen papp til grafiske formål	32129 (*)
17.12.2	Papir av det slag som brukes til toalettpapir, ansiktsservietter, håndklær, servietter eller lignende papir til bruk i husholdningen eller til sanitære formål, cellulosevatt og duk av cellulosefibrer	
17.12.20	Papir av det slag som brukes til toalettpapir, ansiktsservietter, håndklær, servietter eller lignende papir til bruk i husholdningen eller til sanitære formål, cellulosevatt og duk av cellulosefibrer	32131
17.12.3	Kartong	
17.12.31	Kraftliner, ubleket og ubestruket	32132 (*)
17.12.32	Kraftliner med hvitt ytterlag, bestrøket	32132 (*)
17.12.33	Halvkjemisk papir for framstilling av bølgepapir (fluting)	32134 (*)
17.12.34	Resirkulert og annet bølgepapir (fluting)	32134 (*)
17.12.35	Testliner (resirkulert)	32135
17.12.4	Ubestruket papir	
17.12.41	Ubestruket kraftpapir, kraftsekkepapir, kreppet eller plissert	32133 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
17.12.42	Sulfitinnpakkingspapir og annet ubestrøket papir (unntatt av det slag som brukes som skrivepapir, trykkipapir eller til andre grafiske formål)	32136 (*)
17.12.43	Filterpapir og –papp, filtpapir	32136 (*)
17.12.44	Sigarettpapir, ikke ferdig tilskåret i hefter eller hylser	32136 (*)
17.12.5	Ubestrøket papp (unntatt av det slag som brukes som skrivepapir, trykkipapir eller til andre grafiske formål)	
17.12.51	Ubestrøket papp med grå bakside	32133 (*)
17.12.59	Annen ubestrøket papp	32133 (*)
17.12.6	Pergamentpapir, smørpapir, bakepapir, tracingpapir og pergamyn (glassin) samt annet glittet, gjennomsliktig eller gjennomskinnelig papir	
17.12.60	Pergamentpapir, smørpapir, bakepapir, tracingpapir og pergamyn (glassin) samt annet glittet, gjennomsliktig eller gjennomskinnelig papir	32137
17.12.7	Bearbeidet papir og papp	
17.12.71	Papir og papp som består av flere lag papir eller papp holdt sammen med et bindemiddel, uten overdrag eller impregnering	32141
17.12.72	Kraftpapir, kreppt eller plissert, også mønsterpreget eller perforert	32142
17.12.73	Papir og papp av det slag som brukes som skrivepapir, trykkipapir eller til andre grafiske formål, bestrøket med kaolin (China clay) eller andre uorganiske stoffer	32143 (*)
17.12.74	Kraftpapir, unntatt av det slag som brukes som skrivepapir, trykkipapir eller til andre grafiske formål, bestrøket med kaolin (China clay) eller andre uorganiske stoffer	32143 (*)
17.12.75	Kraftpapp, unntatt av det slag som brukes som skrivepapir, trykkipapir eller til andre grafiske formål, bestrøket med kaolin (China clay) eller andre uorganiske stoffer	32143 (*)
17.12.76	Karbonpapir, selvkopierende papir og annet kopipapir eller overføringspapir i ruller eller ark	32149 (*)
17.12.77	Papir, papp, cellulosevatt og duk av cellulosefibrer, bestrøket, impregnert, belagt, overflatefarget, overflatedekorert eller trykt, i ruller eller ark	32149 (*)
17.12.78	Papp med grå bakside, unntatt av det slag som brukes som skrivepapir, trykkipapir eller til andre grafiske formål, bestrøket med kaolin (China clay) eller andre uorganiske stoffer	32143 (*)
17.12.79	Annen papp, unntatt av det slag som brukes som skrivepapir, trykkipapir eller til andre grafiske formål, bestrøket med kaolin (China clay) eller andre uorganiske stoffer	32143 (*)
17.12.9	Deler av produksjonen av papir og papp som utføres av underleverandører	
17.12.99	Deler av produksjonen av papir og papp som utføres av underleverandører	88140 (*)
17.2	Varer av papir og papp	
17.21	Bølgepapp og emballasje av papir og papp	
17.21.1	Bølgepapp og emballasje av papir og papp	
17.21.11	Bølgepapp i ruller eller ark	32151
17.21.12	Sekker og poser av papir	32152
17.21.13	Esker og kasser av bølgepapp	32153 (*)
17.21.14	Sammenleggbare esker og kasser, unntatt av bølgepapp	32153 (*)
17.21.15	Sorterings og oppbevaringsesker og lignende varer av det slag som brukes i kontorer, butikker eller lignende	32153 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
17.21.9	Deler av produksjonen av bølgepapir og -papp samt esker og kasser av papir og papp som utføres av underleverandører	
17.21.99	Deler av produksjonen av bølgepapir og -papp samt esker og kasser av papir og papp som utføres av underleverandører	88140 (*)
17.22	Husholdnings-, sanitær- og toalettartikler av papir	
17.22.1	Husholdnings- og toalettartikler av papir	
17.22.11	Toalettpapir, lommetørklær, servietter for ansikt og hender, av papirmasse, papir, cellulosevatt eller fiberduk	32193 (*)
17.22.12	Sanitetsbind og tamponger, bleier og bleieunderlag for spedbarn og lignende sanitærartikler av papirmasse, papir, cellulosevatt eller -fiberduk	27991 (*) 32193 (*)
17.22.13	Brett, tallerkener, fat, kopper og lignende av papir eller papp	32199 (*)
17.22.9	Deler av produksjonen av husholdnings-, sanitær- og toalettartikler som utføres av underleverandører	
17.22.99	Deler av produksjonen av husholdnings-, sanitær- og toalettartikler som utføres av underleverandører	88140 (*)
17.23	Kontorartikler av papir	
17.23.1	Kontorartikler av papir	
17.23.11	Karbonpapir, selvkopierende papir og annet kopipapir eller overføringspapir, stensiler og offsetplater av papir, papir påført klebestoff	32191
17.23.12	Konvolutter, kortbrev og ikke illustrerte postkort og korrespondansekort av papir eller papp, esker, mapper, kompendier og lignende av papir eller papp, med innhold av brevpapir, konvolutter m.m.	32192
17.23.13	Protokoller, regnskapsbøker, samlepermer, blanketter og lignende varer av papir eller papp til bruk i kontorer og lignende	32700
17.23.14	Annet papir og annen papp, av det slag som brukes som skrivepapir, trykkipapir eller til andre grafiske formål, trykt, mønsterpreget eller perforert	32199 (*)
17.23.9	Deler av produksjonen av kontorartikler av papir som utføres av underleverandører	
17.23.99	Deler av produksjonen av kontorartikler av papir som utføres av underleverandører	88140 (*)
17.24	Tapeter	
17.24.1	Tapeter	
17.24.11	Tapeter og lignende veggkledninger, gjennomsliktig vinduspapir	32194
17.24.12	Tekstiltapeter	32195
17.24.9	Deler av produksjonen av tapeter som utføres av underleverandører	
17.24.99	Deler av produksjonen av tapeter som utføres av underleverandører	88140 (*)
17.29	Varer av papir og papp ellers	
17.29.1	Varer av papir og papp ellers	
17.29.11	Etiketter av papir eller papp	32197
17.29.12	Filtrerblokker og filterplater av papirmasse	32198
17.29.19	Sigarettpapir, bobiner, spoler og lignende av papirmasse, papir eller papp, filterpapir og -papp, andre varer av papir eller papp ikke nevnt annet sted	32199 (*)
17.29.9	Deler av produksjonen av varer av papir og papp ellers som utføres av underleverandører	
17.29.99	Deler av produksjonen av varer av papir og papp ellers som utføres av underleverandører	88140 (*)
18	Trykking og reproduksjon av innspilte opptak	



Kode	Posisjon	CPC versjon 2
18.1	Trykking og tjenester tilknyttet trykking	
18.11	Trykking av aviser	
18.11.1	Trykking av aviser	
18.11.10	Trykking av aviser	89121 (*)
18.12	Trykking ellers	
18.12.1	Trykking ellers	
18.12.11	Ubrukte frimerker, stempelmerker, adgangstegn, stempelpapir, smartkort, sjekkbilletter, verdipapirer og lignende	89121 (*)
18.12.12	Trykking av varekataloger, prospekter, plakater og andre reklametrykksaker	89121 (*)
18.12.13	Trykking av aviser og tidsskrifter som utkommer sjeldnere enn fire ganger i uken	89121 (*)
18.12.14	Trykking av bøker, alle typer kart, bilder, plansjer, fotografier og postkort	89121 (*)
18.12.15	Trykking av etiketter og merkelapper	89121 (*)
18.12.16	Trykking direkte på plast, glass, metall, tre og keramikk	89121 (*)
18.12.19	Trykking ikke nevnt annet sted	89121 (*)
18.13	Ferdiggjøring før trykking og publisering	
18.13.1	Ferdiggjøring før trykking	
18.13.10	Ferdiggjøring før trykking	89121 (*)
18.13.2	Trykktyper, klisjeer, plater, sylindrer og andre trykkformer	
18.13.20	Trykktyper, klisjeer, plater, sylindrer og andre trykkformer	32800
18.13.3	Annen grafisk produksjon	
18.13.30	Annen grafisk produksjon	89121 (*)
18.14	Bokbinding og tilknyttede tjenester	
18.14.1	Bokbinding og tilknyttede tjenester	
18.14.10	Bokbinding og tilknyttede tjenester	89121 (*)
18.2	Reproduksjon av innspilte opptak	
18.20	Reproduksjon av innspilte opptak	
18.20.1	Reproduksjon av lydopptak	
18.20.10	Reproduksjon av lydopptak	89122 (*)
18.20.2	Reproduksjon av videoopptak	
18.20.20	Reproduksjon av videoopptak	89122 (*)
18.20.3	Reproduksjon av programvare for datamaskiner	
18.20.30	Reproduksjon av programvare for datamaskiner	89122 (*)
19	Kull og raffinerte petroleumsprodukter	
19.1	Kullprodukter	
19.10	Kullprodukter	
19.10.1	Koks og halvkoks av steinkull, brunkull eller torv, også agglomerert, retortkull	
19.10.10	Koks og halvkoks av steinkull, brunkull eller torv, også agglomerert, retortkull	33100

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
19.10.2	Steinkull, brunkull og torvtjære samt annen mineralsk tjære	
19.10.20	Steinkull, brunkull og torvtjære samt annen mineralsk tjære	33200
19.10.3	Bek og bekkoks	
19.10.30	Bek og bekkoks	34540 (*)
19.10.9	Deler av produksjonen av koksprodukter som utføres av underleverandører	
19.10.99	Deler av produksjonen av koksprodukter som utføres av underleverandører	88151 (*)
19.2	Raffinerte petroleumsprodukter	
19.20	Raffinerte petroleumsprodukter	
19.20.1	Briketter, eggformede og lignende fast brensel	
19.20.11	Briketter og lignende fast brensel framstilt av kull	11020
19.20.12	Briketter og lignende fast brensel framstilt av brunkull	11030 (*)
19.20.13	Briketter og lignende fast brensel framstilt av torv	11040 (*)
19.20.2	Fyringsolje og bensin, smøreoljer	
19.20.21	Bensin for stempeldrevne forbrenningsmotorer, herunder flybensin	33310
19.20.22	Jetbensin (flydrivstoff)	33320
19.20.23	Lette oljer utvunnet av jordolje, lette destillater ikke nevnt annet sted	33330
19.20.24	Parafin	33341
19.20.25	Jetparafin	33342
19.20.26	Gassoljer	33360
19.20.27	Mellomtunge smøreoljer utvunnet av jordolje, mellomdestillater ikke nevnt annet sted	33350
19.20.28	Fyringsoljer ikke nevnt annet sted	33370
19.20.29	Smøreoljer utvunnet av jordolje, tungdestillater ikke nevnt annet sted	33380
19.20.3	Jordoljegasser og andre gassformige hydrokarboner unntatt naturgass	
19.20.31	Propan og butan i flytende form	33410
19.20.32	Etylen, propylen, butylen og butadien og andre jordoljegasser eller gassformige hydrokarboner unntatt naturgass	33420
19.20.4	Andre petroleumsprodukter	
19.20.41	Vaselin, parafinvoks, jordoljevoks og annen voks	33500 (*)
19.20.42	Petrolkoks, jordoljebitumen og andre reststoffer fra jordolje	33500 (*)
19.20.9	Deler av produksjonen av raffinerte petroleumsprodukter som utføres av underleverandører	
19.20.99	Deler av produksjonen av raffinerte petroleumsprodukter som utføres av underleverandører	88151 (*)
20	Kjemikalier og kjemiske produkter	
20.1	Kjemiske råvarer, gjødsel og nitrogenforbindelser, basisplast og syntetisk gummi	
20.11	Industrigasser	
20.11.1	Industrigasser	
20.11.11	Hydrogen, argon, edelgasser, nitrogen og oksygen	34210 (*)
20.11.12	Karbondioksid og andre uorganiske oksygenforbindelser av ikkemetaller	34210 (*)
20.11.13	Flytende luft, komprimert luft	34250 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
20.11.9	Deler av produksjonen av industrigasser som utføres av underleverandører	
20.11.99	Deler av produksjonen av industrigasser som utføres av underleverandører	88160 (*)
20.12	Fargestoffer og pigmenter	
20.12.1	Oksider, peroksider og hydroksider	
20.12.11	Sinkoksid og sinkperoksid, titanoksid	34220 (*)
20.12.12	Oksider og hydroksider av krom, mangan, bly og kobber	34220 (*)
20.12.19	Andre oksider, hydroksider og peroksider av metall	34220 (*)
20.12.2	Garvestoff og fargestoffekstrakter, tanniner og deres derivater, fargestoffer ikke nevnt annet sted	
20.12.21	Syntetiske, organiske fargestoffer og preparater på basis av disse, organiske produkter til bruk som fluorescerende hvitemidler eller luminoforer, substratpigmenter og preparater på basis av disse	34310
20.12.22	Garvestoffekstrakter av vegetabilisk opprinnelse, tanniner og deres salter, estere og andre derivater, fargestoffer av vegetabilisk eller animalsk opprinnelse	34320
20.12.23	Syntetiske organiske garvestoffer, uorganiske garvestoffer, preparater til garving samt enzymholdige preparater for forgarving	34330
20.12.24	Fargestoffer ikke nevnt annet sted, uorganiske produkter av det slag som brukes som luminoforer	34340
20.12.9	Deler av produksjonen av farger og pigmenter som utføres av underleverandører	
20.12.99	Deler av produksjonen av farger og pigmenter som utføres av underleverandører	88160 (*)
20.13	Andre uorganiske kjemikalier	
20.13.1	Anrikt uran og plutonium, avsvettet uran og thorium, andre radioaktive grunnstoffer	
20.13.11	Anrikt uran og plutonium og deres forbindelser	33620 88152 (*)
20.13.12	Avsvettet uran og thorium og deres forbindelser	33630 88152 (*)
20.13.13	Andre radioaktive grunnstoffer, isotoper og forbindelser, legeringer, løsninger, keramiske produkter og blandinger som inneholder disse stoffene, isotopene eller forbindelsene	33690
20.13.14	Ubestrålte brenselementer for kjernereaktorer	33710
20.13.2	Kjemiske grunnstoffer ikke nevnt annet sted, uorganiske syrer og forbindelser	
20.13.21	Metalloider	34231 (*)
20.13.22	Halogen eller svovelforbindelser av ikkemetaller	34231 (*)
20.13.23	Alkalimetaller eller jordalkalimetaller, sjeldne jordmetaller, scandium og yttrium, kvikksølv	34231 (*)
20.13.24	Hydrogenklorid, oleum, difosforpentoksid, andre uorganiske syrer, silisiumdioksid og svoveldioksid	34231 (*) 34232
20.13.25	Oksider, hydroksider og peroksider, hydrazin og hydroksylamin samt deres uorganiske salter	34231 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
20.13.3	Metallhalogenater, hypokloritter, klorater og perklorater	
20.13.31	Metallhalogenater	34240 (*)
20.13.32	Hypokloritter, klorater og perklorater	34240 (*)
20.13.4	Sulfider, sulfater, nitrater, fosfater og karbonater	
20.13.41	Sulfider, sulfitter og sulfater	34240 (*)
20.13.42	Fosfinater, fosfonater, fosfater, polyfosfater og nitrater (unntatt av kalium)	34240 (*)
20.13.43	Karbonater	34240 (*)
20.13.5	Salter av andre metaller	
20.13.51	Salter av metalloksidsyrer eller metallperoksydsyrer	34250 (*)
20.13.52	Andre uorganiske forbindelser ikke nevnt annet sted, herunder destillert vann, amalgamer unntatt amalgamer av edle metaller	34250 (*)
20.13.6	Andre uorganiske kjemikalier	
20.13.61	Isotoper ikke nevnt annet sted samt deres forbindelser (herunder tungtvann)	34260
20.13.62	Cyanider, oksidcyanider og komplekse cyanider, fulminater, cyanater og tiocyanater, silikater, borater, peroksoborater (perborater), andre salter av uorganiske syrer eller peroksyssyrer	34270
20.13.63	Hydrogenperoksid	34280 (*)
20.13.64	Fosfider, karbider, hydrider, nitrider, azider, silisider og borider	34280 (*)
20.13.65	Uorganiske eller organiske forbindelser av sjeldne jordmetaller, av yttrium eller av scandium	34290
20.13.66	Svovel, unntatt sublimert, utfelt og kolloidal	34520
20.13.67	Røstet svovelkis (kisavbrann)	34530
20.13.68	Piezoelektrisk kvarts, andre syntetiske eller rekonstruerte edle eller halvedle steiner, ubearbeidede	34560
20.13.9	Deler av produksjonen av andre uorganiske kjemikalier som utføres av underleverandører	
20.13.99	Deler av produksjonen av andre uorganiske kjemikalier som utføres av underleverandører	88160 (*)
20.14	Andre organiske kjemiske råvarer	
20.14.1	Hydrokarboner og deres derivater	
20.14.11	Asykliske hydrokarboner	34110 (*)
20.14.12	Sykliske hydrokarboner	34110 (*)
20.14.13	Klorderivater av asykliske hydrokarboner	34110 (*)
20.14.14	Sulfo, nitro eller nitrosoderivater av hydrokarboner, også halogenerte	34110 (*)
20.14.19	Andre derivater av hydrokarboner	34110 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
20.14.2	Alkoholer, fenoler, fenolalkoholer og deres halogen-, sulfo, nitro eller nitrosoderivater, industrielle fettalkoholer	
20.14.21	Industrielle fettalkoholer	34139 (*)
20.14.22	Enverdige alkoholer	34139 (*)
20.14.23	Toverdige alkoholer, flerverdige alkoholer, sykliske alkoholer og deres derivater	34139 (*) 34570 (*)
20.14.24	Fenoler, fenolalkoholer og fenolderivater	34139 (*)
20.14.3	Industrielle monokarboksyfettsyrer, karboksylsyrer og deres derivater	
20.14.31	Industrielle monokarboksyfettsyrer, raffinasjonsfettsyrer	34120
20.14.32	Mettede, asykliske monokarboksylder og deres derivater	34140 (*)
20.14.33	Umettede monokarboksylder, sykloalkaniske, sykloalkeniske eller sykloaterpeniske asykliske polykarboksylsylder og deres derivater	34140 (*)
20.14.34	Aromatiske polykarboksylsylder og karboksylsylder som i tillegg har annen oksygenfunksjon og deres derivater, unntatt salisylsyre og dens salter	34140 (*)
20.14.4	Organiske forbindelser med nitrogenfunksjon	
20.14.41	Forbindelser med aminfunksjon	34150 (*)
20.14.42	Aminoforbindelser med oksygenfunksjon, unntatt lysin og glutaminsyre	34150 (*)
20.14.43	Ureiner, forbindelser med karboksyamidfunksjon, forbindelser med nitrilfunksjon, deres derivater	34150 (*)
20.14.44	Forbindelser med annen nitrogenfunksjon	34150 (*)
20.14.5	Organiske svovelforbindelser og andre uorganiskorganiske forbindelser, heterosykliske forbindelser ikke nevnt annet sted	
20.14.51	Organiske svovelforbindelser og andre uorganiskorganiske forbindelser	34160 (*)
20.14.52	Heterosykliske forbindelser ikke nevnt annet sted, nukleinsyrer og deres salter	34160 (*)
20.14.53	Fosforsyreestere og deres salter eller estere av andre uorganiske syrer (unntatt hydrogenhalider) og deres salter, samt deres halogen-, sulfo-, nitro- og nitrosoderivater	34180
20.14.6	Etere, organiske peroksider, epoksider, acetal og hemiacetal, andre organiske forbindelser	
20.14.61	Forbindelser med aldehydfunksjon	34170 (*)
20.14.62	Forbindelser med keton eller kinonfunksjon	34170 (*)
20.14.63	Etere, organiske peroksider, epoksider, acetal og hemiacetal og deres derivater	34170 (*)
20.14.64	Enzymer og andre organiske forbindelser ikke nevnt annet sted	34170 (*)
20.14.7	Diverse organiske kjemiske råvarer	
20.14.71	Derivater av vegetabiliske produkter eller harpiksprodukter	34400
20.14.72	Trekull	34510
20.14.73	Oljer og andre destillasjonsprodukter av høytemperaturtjære av steinkull, samt lignende produkter	34540 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
20.14.74	Udenaturert etylalkohol med alkoholstyrke på minst 80 volumprosent	24110
20.14.75	Etylalkohol og annet denaturert brennevin, uansett styrke	34131
20.14.8	Avlut fra fabrikasjon av tremasse unntatt tallolje	
20.14.80	Avlut fra fabrikasjon av tremasse unntatt tallolje	39230
20.14.9	Deler av produksjonen av andre organiske kjemikalier som utføres av underleverandører	
20.14.99	Deler av produksjonen av andre organiske kjemikalier som utføres av underleverandører	88160 (*)
20.15	Gjødsel, nitrogenforbindelser og vekstjord	
20.15.1	Nitriersyrer, salpetersyre, ammoniakk	
20.15.10	Nitriersyrer, salpetersyre, ammoniakk	34233 34651 34652
20.15.2	Ammoniumklorid (salmiakk), nitritter	
20.15.20	Ammoniumklorid (salmiakk), nitritter	34653
20.15.3	Nitrogengjødsel, mineralsk eller kjemisk	
20.15.31	Urea	34611
20.15.32	Ammoniumsulfat	34612
20.15.33	Ammoniumnitrat	34613
20.15.34	Dobbeltsalter og blandinger av kalsiumnitrat og ammoniumnitrat	34614
20.15.35	Blandinger av ammoniumnitrat med kalsiumkarbonat eller andre uorganiske stoffer uten gjødselsvirkning	34615
20.15.39	Annen nitrogengjødsel og blandinger	34619
20.15.4	Fosfatgjødsel, mineralsk eller kjemisk	
20.15.41	Superfosfater	34621
20.15.49	Annen fosfatgjødsel	34629
20.15.5	Kaligjødsel, mineralsk eller kjemisk	
20.15.51	Kaliumklorid	34631
20.15.52	Kaliumklorid	34632
20.15.59	Annen kaliumgjødsel	34639
20.15.6	Natriumnitrat	
20.15.60	Natriumnitrat	34150 (*)
20.15.7	Gjødsel ikke nevnt annet sted	
20.15.71	Gjødsel med innhold av tre næringsstoffer: nitrogen, fosfor og kalium	34641
20.15.72	Diammonium hydrogenortofosfat (diammoniumfosfat)	34642
20.15.73	Monoammoniumfosfat	34643
20.15.74	Gjødsel med innhold av to næringsstoffer: fosfor og kalium	34644
20.15.75	Gjødsel med innhold av to næringsstoffer: nitrogen, fosfor og kalium	34645
20.15.76	Kaliumnitrater	34646
20.15.79	Mineralsk eller kjemisk gjødsel med innhold av minst to næringsstoffer (nitrogen, fosfat, kaliumkarbonat) ikke nevnt annet sted	34649 34659

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
20.15.8	Animalsk eller vegetabilsk gjødsel ikke nevnt annet sted	
20.15.80	Animalsk eller vegetabilsk gjødsel ikke nevnt annet sted	34654
20.15.9	Deler av produksjonen av gjødsel og nitrogenforbindelser som utføres av underleverandører	
20.15.99	Deler av produksjonen av gjødsel og nitrogenforbindelser som utføres av underleverandører	88160 (*)
20.16	Basisplast	
20.16.1	Polymerer av etylen i ubearbeidede former	
20.16.10	Polymerer av etylen i ubearbeidede former	34710
20.16.2	Polymerer av styren i ubearbeidede former	
20.16.20	Polymerer av styren i ubearbeidede former	34720
20.16.3	Polymerer av vinylklorid eller av andre halogenerte olefiner, i ubearbeidede former	
20.16.30	Polymerer av vinylklorid eller av andre halogenerte olefiner, i ubearbeidede former	34730
20.16.4	Polyacetaler, andre polyetere og epoksyharpikser i ubearbeidede former, polykarbonater, alkydharpikser, polyallylestere eller andre polyestere, i ubearbeidede former	
20.16.40	Polyacetaler, andre polyetere og epoksyharpikser i ubearbeidede former, polykarbonater, alkydharpikser, polyallylestere eller andre polyestere, i ubearbeidede former	34740
20.16.5	Annen basisplast, ionebyttere	
20.16.51	Polymerer av propylen eller av andre olefiner, i ubearbeidede former	34790 (*)
20.16.52	Polymerer av vinylacetat eller av andre vinylestere og andre vinylpolymerer, i ubearbeidede former	34790 (*)
20.16.53	Akrylpolymerer i ubearbeidede former	34790 (*)
20.16.54	Polyamider i ubearbeidede former	34790 (*)
20.16.55	Ureaharpikser, tioureaharpikser og melaminharpikser i ubearbeidede former	34790 (*)
20.16.56	Andre aminoharpikser, fenolharpikser og polyuretaner, i ubearbeidede former	34790 (*)
20.16.57	Silikoner i ubearbeidede former	34790 (*)
20.16.59	Annen basisplast ikke nevnt annet sted	34790 (*)
20.16.9	Deler av produksjonen av basisplast som utføres av underleverandører	
20.16.99	Deler av produksjonen av basisplast som utføres av underleverandører	88170 (*)
20.17	Syntetisk gummi	
20.17.1	Syntetisk gummi	
20.17.10	Syntetisk gummi	34800
20.17.9	Deler av produksjonen av syntetisk gummi som utføres av underleverandører	
20.17.99	Deler av produksjonen av syntetisk gummi som utføres av underleverandører	88170 (*)
20.2	Plantevern- og skadedyrmidler og andre landbrukskjemiske produkter	
20.20	Plantevern- og skadedyrmidler og andre landbrukskjemiske produkter	
20.20.1	Plantevern- og skadedyrmidler og andre landbrukskjemiske produkter	
20.20.11	Insektmidler	34661
20.20.12	Ugressmidler	34663 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
20.20.13	Antigromidler og plantevekstregulerende midler	34663 (*)
20.20.14	Desinfeksjonsmidler	34664
20.20.15	Soppdrepende midler	34662
20.20.19	Andre plantevern- og skadedyrmidler og andre landbrukskjemiske produkter	34666 34669
20.20.9	Deler av produksjonen av plantevern- og skadedyrmidler og andre landbrukskjemiske produkter som utføres av underleverandører	
20.20.99	Deler av produksjonen av plantevern- og skadedyrmidler og andre landbrukskjemiske produkter som utføres av underleverandører	88160 (*)
20.3	Maling og lakk, trykkfarger og tetningsmidler	
20.30	Maling og lakk, trykkfarger og tetningsmidler	
20.30.1	Maling og lakk på basis av polymerer	
20.30.11	Maling og lakk på basis av akryl eller vinylpolymerer, dispergert eller løst i vandig medium	35110 (*)
20.30.12	Maling og lakk på basis av akryl eller vinylpolymerer, dispergert eller løst i ikke-vandig medium, løsninger	35110 (*)
20.30.2	Annen maling og lakk samt lignende produkter, kunstnerfarger og trykkfarger	
20.30.21	Tilberedte pigmenter, tilberedte opakiseringsmidler og tilberedte farger, smeltbare emaljer og glasurer, engober, flytende lusterfarger og lignende preparater, glassfritter	35110 (*)
20.30.22	Annen maling og lakk, tilberedte sikkativer	35110 (*)
20.30.23	Kunstnerfarger, farger til bruk i undervisningen, plakاتفarger, brekkfarger, farger til hobbybruk og lignende	35120
20.30.24	Trykkfarger	35130
20.30.9	Deler av produksjonen av maling og lakk, trykkfarger og tetningsmidler som utføres av underleverandører	
20.30.99	Deler av produksjonen av maling og lakk, trykkfarger og tetningsmidler som utføres av underleverandører	88160 (*)
20.4	Såpe og vaskemidler, rense- og polermidler, parfyme og toalettartikler	
20.41	Såpe og vaskemidler, rense- og polermidler	
20.41.1	Glyserol	
20.41.10	Glyserol	34570 (*)
20.41.2	Organiske, overflateaktive stoffer unntatt såpe	
20.41.20	Organiske, overflateaktive stoffer unntatt såpe	35310
20.41.3	Såpe og rengjøringsmidler	
20.41.31	Såpe og organiske, overflateaktive stoffer og preparater til bruk som såpe, papir, vatt, filt og fiberduk, bestrøket eller belagt med såpe eller rengjøringsmiddel	35321 (*)
20.41.32	Rengjørings- og vaskemidler	35322
20.41.4	Velluktende preparater og voks	



Kode	Posisjon	CPC versjon 2
20.41.41	Preparater for romparfyming eller romdeodorisering	35331
20.41.42	Kunstig voks og tilberedt voks	35332
20.41.43	Pusse og polermidler for skotøy, møbler, gulv, karosserier, glass eller metall	35333
20.41.44	Skurekrem, skurepulver og andre skuremidler	35334
20.41.9	Deler av produksjonen av såpe og vaskemidler, rense- og polermidler som utføres av underleverandører	
20.41.99	Deler av produksjonen av såpe og vaskemidler, rense- og polermidler som utføres av underleverandører	88160 (*)
20.42	Parfyme og toalettartikler	
20.42.1	Parfyme og toalettartikler	
20.42.11	Parfumer og toalett vann	35323 (*)
20.42.12	Sminke for leppene og sminke for øynene	35323 (*)
20.42.13	Preparater for manikyr eller pedikyr	35323 (*)
20.42.14	Pudder til kosmetisk bruk eller toalettbruk	35323 (*)
20.42.15	Preparater for skjønnhetspleie eller sminking samt hudpleiepreparater (herunder solbadpreparater), ikke nevnt annet sted	35323 (*)
20.42.16	Sjampo, hårlakk, permanentpreparater	35323 (*)
20.42.17	Hårvann og andre hårpleiepreparater ikke nevnt annet sted	35323 (*)
20.42.18	Munn og tannhygienepreparater (herunder pasta og pulver for festing av tannproteser), tanntråd	35323 (*)
20.42.19	Preparater til bruk før, under og etter barbering, kroppsdeodoranter, badepreparater og andre parfyme, kosmetikk eller toalettpreparater ikke nevnt annet sted	35321 (*) 35323 (*)
20.42.9	Deler av produksjonen av parfyme og toalettartikler som utføres av underleverandører	
20.42.99	Deler av produksjonen av parfyme og toalettartikler som utføres av underleverandører	88160 (*)
20.5	Andre kjemiske produkter	
20.51	Eksploder	
20.51.1	Tilberedte eksploder, sikkerhetslunter, detonerende lunter, tennhetter eller rivtennere, elektriske detonatorer, fyrverkeri	
20.51.11	Krutt og tilberedte eksploder	35450 (*)
20.51.12	Sikkerhetslunter, detonerende lunter, tennhetter, rivtennere, elektriske detonatorer	35450 (*)
20.51.13	Fyrverkeri	35460 (*)
20.51.14	Signalraketter, regnraketter, tåkesignaler og andre pyrotekniske artikler, unntatt fyrverkeri	35460 (*)
20.51.2	Fyrstikker	
20.51.20	Fyrstikker	38998
20.51.9	Deler av produksjonen av eksploder som utføres av underleverandører	
20.51.99	Deler av produksjonen av eksploder som utføres av underleverandører	88160 (*)
20.52	Lim	
20.52.1	Lim	
20.52.10	Lim	35420 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
20.52.9	Deler av produksjonen av lim som utføres av underleverandører	
20.52.99	Deler av produksjonen av lim som utføres av underleverandører	88160 (*)
20.53	Eteriske oljer	
20.53.1	Eteriske oljer	
20.53.10	Eteriske oljer	35410
20.53.9	Deler av produksjonen av eteriske oljer som utføres av underleverandører	
20.53.99	Deler av produksjonen av eteriske oljer som utføres av underleverandører	88160 (*)
20.59	Kjemiske produkter ikke nevnt annet sted	
20.59.1	Fotografiske plater og fotografisk film, øyeblikksfilm, kjemiske preparater til fotografisk bruk og ublandede produkter til fotografisk bruk	
20.59.11	Fotografiske plater og fotografisk film, øyeblikksfilm, sensitive for lys eller annen bestråling, ueksponerte, fotografisk papir	48341
20.59.12	Emulsjoner til fotografisk bruk, sensitive for lys eller annen bestråling, kjemiske preparater til fotografisk bruk ikke nevnt annet sted	48342
20.59.2	Kjemisk omdannede animalske og vegetabiliske fettstoffer og oljer, uspiselige blandinger av animalske eller vegetabiliske fettstoffer eller oljer	
20.59.20	Kjemisk omdannede animalske og vegetabiliske fettstoffer og oljer, uspiselige blandinger av animalske eller vegetabiliske fettstoffer eller oljer	34550
20.59.3	Tusj, blekk og lignende	
20.59.30	Tusj, blekk og lignende	35140
20.59.4	Tilberedte smøremidler, tilsetningspreparater i mineraloljer, frostvæsker	
20.59.41	Tilberedte smøremidler	35430 (*)
20.59.42	Antibankemidler, preparater for tilsetning i mineraloljer og lignende produkter	35430 (*)
20.59.43	Bremsevæsker og andre tilberedte væsker for hydrauliske overføringer, frostvæsker og tilberedte væsker for avising	35430 (*)
20.59.5	Diverse kjemiske produkter	
20.59.51	Peptoner, andre proteinstoffer og deres derivater, ikke nevnt annet sted, hudpulver	35420 (*)
20.59.52	Modellermasse, voks og avtrykksmasse til dentalbruk, andre preparater til dentalbruk på basis av gips, preparater og ladninger for brannslukningsapparater, næringspreparater for dyrking av mikroorganismer, sammensatte reagenser for diagnostisk bruk eller laboratoriebruk ikke nevnt annet sted	35440 (*)
20.59.53	Kjemiske grunnstoffer dopet for elektronisk bruk, i form av skiver eller lignende, kjemiske forbindelser dopet for elektronisk bruk	35470
20.59.54	Aktivkull	35490 (*)
20.59.55	Midler for etterbehandling og preparater for å framskynde farging eller feste fargestoffer samt andre produkter eller preparater	35490 (*)
20.59.56	Beisemidler for metaller, flussmidler, tilberedte vulkaniseringsakseleratorer, sammensatte myknere for gummi eller plast, tilberedte katalysatorer ikke nevnt annet sted, blandede alkylbensener og blandede alkylnaftalener ikke nevnt annet sted	35490 (*)
20.59.57	Tilberedte bindemidler for støpeformer eller støpekjerner, kjemiske produkter	35490 (*)
20.59.59	Diverse andre kjemiske produkter ikke nevnt annet sted	35490 (*)
20.59.6	Gelatin og gelatinderivater, herunder melkealbumin	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
20.59.60	Gelatin og gelatinderivater, herunder melkealbumin	35420 (*)
20.59.9	Deler av produksjonen av andre kjemiske produkter ikke nevnt annet sted som utføres av underleverandører	
20.59.99	Deler av produksjonen av andre kjemiske produkter ikke nevnt annet sted som utføres av underleverandører	88160 (*)
20.6	Kunstfibrer	
20.60	Kunstfibrer	
20.60.1	Syntetiske fibrer	
20.60.11	Syntetiske stapelfibrer og syntetisk fiberkabel, ikke kardet eller kjemmet	35510
20.60.12	Høystyrkegarn av polyamider og polyester	35520 (*)
20.60.13	Annet syntetisk filamentgarn, enkelttrådet	35520 (*)
20.60.14	Syntetiske monofilamenter, strimler og lignende av syntetiske tekstilmaterialer	35530
20.60.2	Kunstige fibrer	
20.60.21	Kunstige stapelfibrer og kunstig fiberkabel, ikke kardet eller kjemmet	35540
20.60.22	Høystyrkegarn av viskose	35550 (*)
20.60.23	Annet kunstig filamentgarn, enkelttrådet	35550 (*)
20.60.24	Kunstige monofilamenter, strimler og lignende av kunstige tekstilmaterialer	35560
20.60.9	Deler av produksjonen av kunstfibrer som utføres av underleverandører	
20.60.99	Deler av produksjonen av kunstfibrer som utføres av underleverandører	88160 (*)
21	Farmasøytiske råvarer og preparater	
21.1	Farmasøytiske råvarer	
21.10	Farmasøytiske råvarer	
21.10.1	Salisylsyre, O-acetylsalisylsyre og dens salter og estere	
21.10.10	Salisylsyre, O-acetylsalisylsyre og dens salter og estere	35210
21.10.2	Lysin, glutaminsyre og deres salter, kvaternære ammoniumsalter og ammoniumhydroksider, fosfoaminolipider, amider og deres derivater og salter	
21.10.20	Lysin, glutaminsyre og deres salter, kvaternære ammoniumsalter og ammoniumhydroksider, fosfoaminolipider, amider og deres derivater og salter	35220
21.10.3	Laktoner ikke nevnt annet sted, heterosykliske forbindelser med bare nitrogen som heteroatom(er) som i strukturen inneholder en ukondensert pyrazolring, en pyrimidinring, en piperazinring, en ukondensert triazinring eller et fenotiazinringsystem ikke videre kondensert, hydantoin og dets derivater, sulfonamider	
21.10.31	Laktoner ikke nevnt annet sted, heterosykliske forbindelser med bare nitrogen som heteroatom(er) som i strukturen inneholder en ukondensert pyrazolring, en pyrimidinring, en piperazinring, en ukondensert triazinring eller et fenotiazinringsystem ikke videre kondensert, hydantoin og dets derivater	35230 (*)
21.10.32	Sulfonamider	35230 (*)
21.10.4	Sukkerarter, kjemisk rene, ikke nevnt annet sted, sukkeretere, sukkerestere og deres salter, ikke nevnt annet sted	
21.10.40	Sukkerarter, kjemisk rene, ikke nevnt annet sted, sukkeretere, sukkerestere og deres salter, ikke nevnt annet sted	35240
21.10.5	Provitaminer, vitaminer og hormoner, glykosider, vegetabiliske alkaloider og deres derivater, antibiotika	
21.10.51	Provitaminer, vitaminer og deres derivater	35250 (*)
21.10.52	Hormoner og deres derivater, andre steroider som hovedsakelig brukes som hormoner	35250 (*)
21.10.53	Glykosider, vegetabiliske alkaloider og deres salter, etere, estere og andre derivater	35250 (*)
21.10.54	Antibiotika	35250 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
21.10.6	Kjertler og andre organer, ekstrakter av kjertler eller andre organer, andre stoffer fra mennesker eller dyr ikke nevnt annet sted	
21.10.60	Kjertler og andre organer, ekstrakter av kjertler eller andre organer, andre stoffer fra mennesker eller dyr ikke nevnt annet sted	35270 (*)
21.10.9	Deler av produksjonen av farmasøytiske råvarer som utføres av underleverandører	
21.10.99	Deler av produksjonen av farmasøytiske råvarer som utføres av underleverandører	88160 (*)
21.2	Farmasøytiske preparater	
21.20	Farmasøytiske preparater	
21.20.1	Legemidler	
21.20.11	Legemidler med innhold av penicillin eller andre antibiotika	35260 (*)
21.20.12	Legemidler med innhold av hormoner, men ikke antibiotika	35260 (*)
21.20.13	Legemidler med innhold av alkaloider eller derivater, men uten innhold av hormoner eller antibiotika	35260 (*)
21.20.2	Andre farmasøytiske preparater	
21.20.21	Immunsera og vaksiner	35270 (*)
21.20.22	Kjemiske, befruktningshindrende preparater på basis av hormoner eller spermicider	35270 (*) 35290 (*)
21.20.23	Diagnostiske reagenser og andre farmasøytiske preparater	35270 (*) 35290 (*)
21.20.24	Heftplaster, katgut og lignende materialer, esker og vesker med førstehjelpsutstyr	35270 (*) 35290 (*)
21.20.9	Deler av produksjonen av farmasøytiske preparater som utføres av underleverandører	
21.20.99	Deler av produksjonen av farmasøytiske preparater som utføres av underleverandører	88152 88160 (*)
22	Gummi- og plastprodukter	
22.1	Gummiprodukter	
22.11	Gummidekk og slanger til gummidekk, regummiering og vulkanisering av gummidekk	
22.11.1	Nye gummidekk og slanger til gummidekk	
22.11.11	Nye, pneumatiske dekk av gummi av de slag som brukes på personbiler	36111
22.11.12	Nye, pneumatiske dekk av gummi av de slag som brukes på motorsykler eller sykler	36112
22.11.13	Nye, pneumatiske dekk av gummi av de slag som brukes på busser, lastebiler eller luftfartøyer	36113 (*)
22.11.14	Dekk som brukes til landbrukskjøretøyer, andre nye pneumatiske dekk, av gummi	36113 (*)
22.11.15	Innerslanger, massiv eller hulkammerringe, utskiftbare slitebaner og felgbånd, av gummi	36114
22.11.16	Slitebaner («camelback») som brukes ved regummiering av dekk	36115
22.11.2	Regummierte pneumatiske dekk av gummi	
22.11.20	Regummierte pneumatiske dekk av gummi	36120
22.11.9	Deler av produksjonen av gummidekk og slanger til gummidekk, regummiering og vulkanisering av gummidekk som utføres av underleverandører	
22.11.99	Deler av produksjonen av gummidekk og slanger til gummidekk, regummiering og vulkanisering av gummidekk som utføres av underleverandører	88170 (*)
22.19	Gummiprodukter ellers	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
22.19.1	Gummiregenerat i ubearbeidede former eller i form av plater, duk eller bånd	
22.19.10	Gummiregenerat i ubearbeidede former eller i form av plater, duk eller bånd	36210
22.19.2	Uvulkanisert gummi og varer av uvulkanisert gummi, tråd, snorer, plater, duk, bånd, stenger og profiler, av vulkanisert bløtgummi	
22.19.20	Uvulkanisert gummi og varer av uvulkanisert gummi, tråd, snorer, plater, duk, bånd, stenger og profiler, av vulkanisert bløtgummi	36220
22.19.3	Rør og slanger av vulkanisert bløtgummi	
22.19.30	Rør og slanger av vulkanisert bløtgummi	36230
22.19.4	Transportbånd eller drivreimer av vulkanisert gummi	
22.19.40	Transportbånd eller drivreimer av vulkanisert gummi	36240
22.19.5	Gummiert tekstilstoff unntatt kordvev	
22.19.50	Gummiert tekstilstoff unntatt kordvev	36250
22.19.6	Klær og tilbehør av vulkanisert bløtgummi	
22.19.60	Klær og tilbehør av vulkanisert bløtgummi	36260
22.19.7	Varer av vulkanisert bløtgummi ikke nevnt annet sted, hardgummi, varer av hardgummi	
22.19.71	Hygieniske eller farmasøytiske artikler (herunder tåtesmokker) av vulkanisert bløtgummi, også med deler av hardgummi	36270 (*)
22.19.72	Gulvbelegg og matter av vulkanisert bløtgummi, unntatt skumgummi	36270 (*)
22.19.73	Andre varer av vulkanisert bløtgummi ikke nevnt annet sted, hardgummi i alle former og varer av hardgummi, gulvbelegg og matter av vulkanisert skumgummi	29600 (*) 36270 (*)
22.19.9	Deler av produksjonen av gummiprodukter ellers som utføres av underleverandører	
22.19.99	Deler av produksjonen av gummiprodukter ellers som utføres av underleverandører	88170 (*)
22.2	Plastprodukter	
22.21	Halvfabrikater av plast	
22.21.1	Monofilamenter med største tverrmål over 1 mm, staver, stenger og profiler av plast	
22.21.10	Monofilamenter med største tverrmål over 1 mm, staver, stenger og profiler av plast	36310
22.21.2	Rør og slanger samt tilhørende forbindelsesdeler, av plast	
22.21.21	Kunstige tarmer av herdet protein eller celluloseplast, stive rør og slanger av plast	36320 (*)
22.21.29	Andre rør, slanger og forbindelsesdeler, av plast	36320 (*)
22.21.3	Plater, duk, film, folier og bånd av plast, ikke forsterket eller på lignende måte forbundet med andre materialer	
22.21.30	Plater, duk, film, folier og bånd av plast, ikke forsterket eller på lignende måte forbundet med andre materialer	36330
22.21.4	Andre plater, annen duk og film, andre folier og bånd, av plast	
22.21.41	Andre plater, annen duk og film, andre folier og bånd, av skumplast	36390 (*)
22.21.42	Andre plater, annen duk og film, andre folier og bånd, av plast, ikke skumplast	36390 (*)
22.21.9	Deler av produksjonen av plater, annen duk og film, andre folier og bånd som utføres av underleverandører	
22.21.99	Deler av produksjonen av plater, annen duk og film, andre folier og bånd som utføres av underleverandører	88170 (*)
22.22	Plastemballasje	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
22.22.1	Plastemballasje	
22.22.11	Sekker, bæreposer og andre poser, herunder kremmerhus, av etylen	36410 (*)
22.22.12	Sekker, bæreposer og andre poser, herunder kremmerhus, av polymerer av annen plast enn etylen	36410 (*)
22.22.13	Esker, kasser og lignende varer av plast	36490 (*)
22.22.14	Ballonger, flasker, kanner og lignende beholdere av plast	36490 (*)
22.22.19	Annen plastemballasje	36490 (*)
22.22.9	Deler av produksjonen av plastemballasje som utføres av underleverandører	
22.22.99	Deler av produksjonen av plastemballasje som utføres av underleverandører	88170 (*)
22.23	Byggevarer av plast	
22.23.1	Byggevarer av plast, linoleum og harde gulvbelegg av andre materialer enn plast	
22.23.11	Gulvbelegg, vegg eller takkledning i ruller eller i form av fliser, av plast	36910
22.23.12	Badekar, vasker, klosettskåler, seter og lokk til klosettskåler, spylecisterner samt lignende sanitærutstyr av plast	36930
22.23.13	Tanker, kar og lignende beholdere med rominnhold over 300 liter, av plast	36950 (*)
22.23.14	Dører, vinduer og tilhørende rammer samt dørterskler, vindusskodder, persiener og lignende varer samt tilhørende deler, av plast	36950 (*)
22.23.15	Linoleum og harde gulvbelegg av andre materialer enn plast, dvs. halvharde gulvbelegg som vinyl, linoleum osv.	38930
22.23.19	Byggevarer av plast ikke nevnt annet sted	36950 (*)
22.23.2	Prefabrikkerte bygninger av plast	
22.23.20	Prefabrikkerte bygninger av plast	38703
22.23.9	Deler av produksjonen av byggevarer av plast som utføres av underleverandører	
22.23.99	Deler av produksjonen av byggevarer av plast som utføres av underleverandører	88170 (*)
22.29	Plastprodukter ellers	
22.29.1	Klær og tilbehør til klær, herunder hansker, av plast	
22.29.10	Klær og tilbehør til klær, herunder hansker, av plast	28243
22.29.2	Andre plastprodukter ikke nevnt annet sted	
22.29.21	Andre selvklebende plater, ark, film, folier, teip, bånd og andre flate produkter av plast, i ruller med bredde på høyst 20 cm, ikke nevnt annet sted	36920 (*)
22.29.22	Andre selvklebende plater, ark, film, folier, teip, bånd og andre flate produkter av plast	36920 (*)
22.29.23	Bordservice, kjøkkenutstyr, andre husholdningsartikler og toalettartikler av plast	36940
22.29.24	Deler av plast til lamper og annet belysningsutstyr, navneskilt med lys og lignende av plast, ikke nevnt annet sted	36960
22.29.25	Kontor- eller skoleartikler av plast	36990 (*)
22.29.26	Tilbehør og beslag til møbler, karosserier eller lignende, skulpturer og andre dekorasjonsartikler, av plast	36990 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
22.29.29	Plastprodukter ellers	29600 (*) 36990 (*) 38922 (*) 38994 (*)
22.29.9	Produksjon av plastprodukter ellers, deler av produksjonen av plastprodukter ellers som utføres av underleverandører	
22.29.91	Produksjon av plastprodukter ellers	88170 (*)
22.29.99	Deler av produksjonen av plastprodukter ellers som utføres av underleverandører	88170 (*)
23	Andre ikke-metallholdige mineralprodukter	
23.1	Glass og glassprodukter	
23.11	Planglass	
23.11.1	Planglass	
23.11.11	Støpt, valset, trukket eller blåst glass i plater, men ikke bearbeidet på annen måte	37112
23.11.12	Flyteglass og overflateslepet eller polert glass i plater, men ikke bearbeidet på annen måte	37113
23.11.9	Deler av produksjonen av planglass som utføres av underleverandører	
23.11.99	Deler av produksjonen av planglass som utføres av underleverandører	88180 (*)
23.12	Bearbeiding av planglass	
23.12.1	Bearbeiding av planglass	
23.12.11	Glass i plater, buet, med bearbeidede kanter, gravert, gjennomhullet, emaljert eller bearbeidet på annen måte, men ikke innrammet eller montert	37114
23.12.12	Sikkerhetsglass	37115
23.12.13	Speil av glass, isolasjonsglass som består av flere lag	37116
23.12.9	Deler av produksjonen av bearbeidet planglass som utføres av underleverandører	
23.12.99	Deler av produksjonen av bearbeidet planglass som utføres av underleverandører	88180 (*)
23.13	Emballasje og husholdningsartikler av glass og krystall	
23.13.1	Emballasje og husholdningsartikler av glass og krystall	
23.13.11	Flasker, krukker, medisinflasker og andre beholdere av glass, unntatt ampuller, samt propper, lokk og andre lukkemekanismer av glass	37191
23.13.12	Drikkeglass, unntatt av glasskeramikk	37193 (*)
23.13.13	Artikler til husholdnings- eller kjøkkenbruk, toalettartikler, kontorutstyr, innendørs dekorasjonsgjenstander eller lignende, av glass	37193 (*)
23.13.14	Innerglass til vakuumkolber eller til andre vakuumisolerte beholdere	37199 (*)
23.13.9	Etterbehandling av emballasje og husholdningsartikler av glass og krystall, deler av produksjonen av emballasje og husholdningsartikler av glass og krystall som utføres av underleverandører	
23.13.91	Etterbehandling av drikkeglass og andre artikler av glass til husholdnings- eller kjøkkenbruk	88180 (*)
23.13.92	Etterbehandling av beholdere av glass	88180 (*)
23.13.99	Deler av produksjonen av emballasje og husholdningsartikler av glass og krystall som utføres av underleverandører	88180 (*)
23.14	Glassfibrer	
23.14.1	Glassfibrer	
23.14.11	Splinter, glassfiberbunter, garn og kappede glassfibrer	37121

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
23.14.12	Vevnader, flettverk, matter, madrasser, plater og lignende artikler, unntatt vevde stoffer	37129
23.14.9	Deler av produksjonen av glassfibrer som utføres av underleverandører	
23.14.99	Deler av produksjonen av glassfibrer som utføres av underleverandører	88180 (*)
23.19	Produksjon av teknisk glass og andre glassvarer	
23.19.1	Annet glass, halvfabrikat	
23.19.11	Glassmasse, glass i kuler (unntatt mikrosfærer), stenger eller rør, ubearbeidet	37111 (*)
23.19.12	Brostein, murstein, fliser og andre artikler av presset eller støpt glass, blyinnfatninger og lignende, celleglass eller skumglass i form av blokker, plater eller lignende	37117
23.19.2	Teknisk glass og andre glassvarer	
23.19.21	Åpne glasskolber samt tilhørende deler av glass, til glødelamper, katodestrålerør eller lignende	37192
23.19.22	Klokkeglass eller brilleglass, ikke optisk bearbeidet, hule glasskuler og segmenter av disse, til framstilling av slike glassvarer	37194
23.19.23	Glassvarer til laboratoriebruk eller til hygienisk eller farmasøytisk bruk, ampuller av glass	37195
23.19.24	Glassdeler til lamper og belysningsutstyr, lysskilt, navneskilt og lignende	37196
23.19.25	Elektriske isolatorer av glass	37197
23.19.26	Glassvarer ikke nevnt annet sted	37199 (*)
23.19.9	Etterbehandling av teknisk glass og andre glassvarer, deler av produksjonen av teknisk glass andre glassvarer som utføres av underleverandører	
23.19.91	Etterbehandling av andre glassvarer, herunder teknisk glass	88180 (*)
23.19.99	Deler av produksjonen av glassvarer, herunder teknisk glass, som utføres av underleverandører	88180 (*)
23.2	Ildfaste produkter	
23.20	Ildfaste produkter	
23.20.1	Ildfaste produkter	
23.20.11	Murstein, blokker, fliser og andre keramiske varer av kiselholdig fossilmel eller lignende kiselholdige jordarter	37310
23.20.12	Ildfaste murstein, blokker, fliser og lignende ildfaste, keramiske byggevarer, unntatt slike som er framstilt av kiselholdig fossilmel eller lignende kiselholdige jordarter	37320
23.20.13	Ildfast sement, mørtel, betong og lignende blandinger ikke nevnt annet sted	37330
23.20.14	Ubrent ildfaste produkter, andre ildfaste keramiske varer	37340
23.20.9	Deler av produksjonen av ildfaste produkter som utføres av underleverandører	
23.20.99	Deler av produksjonen av ildfaste produkter som utføres av underleverandører	88180 (*)
23.3	Byggevarer av brent leire	
23.31	Keramiske vegg- og gulvfliser	
23.31.1	Keramiske vegg- og gulvfliser	
23.31.10	Keramiske vegg- og gulvfliser	37370
23.31.9	Deler av produksjonen av keramiske vegg- og gulvfliser som utføres av underleverandører	
23.31.99	Deler av produksjonen av keramiske vegg- og gulvfliser som utføres av underleverandører	88180 (*)



Kode	Posisjon	CPC versjon 2
23.32	Murstein, teglstein og andre byggevarer av brent leire	
23.32.1	Murstein, teglstein og andre byggevarer av brent leire	
23.32.11	Ikke-ildfast keramisk murstein, gulvblokker, underlags- eller oppfyllingsfliser og lignende	37350 (*)
23.32.12	Takstein, pipehatter, røykhetter, gemeiser, bygningsornamenter og andre keramiske byggevarer	37350 (*)
23.32.13	Keramiske ledninger, kanaler, takrenner og rørarmatur	37360
23.32.9	Deler av produksjonen av murstein, teglstein og andre byggevarer av brent leire som utføres av underleverandører	
23.32.99	Deler av produksjonen av murstein, teglstein og andre byggevarer av brent leire som utføres av underleverandører	88180 (*)
23.4	Andre porselensprodukter og keramiske produkter	
23.41	Keramiske husholdningsartikler og dekorasjonsgjenstander	
23.41.1	Keramiske husholdningsartikler og dekorasjonsgjenstander	
23.41.11	Bordservice, kjøkkenutstyr og andre husholdningsartikler samt toalettartikler, av porselen	37221 (*)
23.41.12	Bordservice, kjøkkenutstyr og andre husholdningsartikler samt toalettartikler, unntatt av porselen	37221 (*)
23.41.13	Keramiske skulpturer og andre dekorasjonsgjenstander	37222
23.41.9	Deler av produksjonen av keramiske husholdningsartikler og dekorasjonsgjenstander som utføres av underleverandører	
23.41.99	Deler av produksjonen av keramiske husholdningsartikler og dekorasjonsgjenstander som utføres av underleverandører	88180 (*)
23.42	Sanitærutstyr av keramisk materiale	
23.42.1	Sanitærutstyr av keramisk materiale	
23.42.10	Sanitærutstyr av keramisk materiale	37210
23.42.9	Deler av produksjonen av sanitærutstyr av keramisk materiale som utføres av underleverandører	
23.42.99	Deler av produksjonen av sanitærutstyr av keramisk materiale som utføres av underleverandører	88180 (*)
23.43	Isolatorer og isoleringsdeler av keramisk materiale	
23.43.1	Elektriske isolatorer av keramisk materiale til elektrisk materiell eller utstyr	
23.43.10	Elektriske isolatorer av keramisk materiale til elektrisk materiell eller utstyr	37292
23.43.9	Deler av produksjonen av isolatorer og isoleringsdeler som utføres av underleverandører	
23.43.99	Deler av produksjonen av isolatorer og isoleringsdeler som utføres av underleverandører	88180 (*)
23.44	Andre keramiske produkter for teknisk bruk	
23.44.1	Andre keramiske produkter for teknisk bruk	
23.44.11	Keramiske varer til laboratoriebruk eller til kjemisk eller annen teknisk bruk, av porselen	37291 (*)
23.44.12	Laboratorieutstyr og varer til kjemisk eller annen teknisk bruk, unntatt porselen	37291 (*) 46932
23.44.9	Deler av produksjonen av andre keramiske produkter for teknisk bruk som utføres av underleverandører	
23.44.99	Deler av produksjonen av andre keramiske produkter for teknisk bruk som utføres av underleverandører	88180 (*)
23.49	Andre keramiske produkter	
23.49.1	Andre keramiske produkter	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
23.49.11	Keramiske artikler til bruk i landbruket og til transport eller emballering av varer	37291 (*)
23.49.12	Andre keramiske artikler som ikke brukes til byggevarer, ikke nevnt annet sted	37299
23.49.9	Deler av produksjonen av andre keramiske produkter som utføres av underleverandører	
23.49.99	Deler av produksjonen av andre keramiske produkter som utføres av underleverandører	88180 (*)
23.5	Sement, kalk og gips	
23.51	Sement	
23.51.1	Sement	
23.51.11	Sementklinker	37430
23.51.12	Portlandsement, aluminatsement, slagsement og lignende hydraulisk sement	37440
23.51.9	Deler av produksjonen av sement som utføres av underleverandører	
23.51.99	Deler av produksjonen av sement som utføres av underleverandører	88180 (*)
23.52	Kalk og gips	
23.52.1	Ulesket kalk, lesket kalk og hydraulisk kalk	
23.52.10	Ulesket kalk, lesket kalk og hydraulisk kalk	37420
23.52.2	Gips	
23.52.20	Gips	37410
23.52.3	Brent eller agglomerert dolomitt	
23.52.30	Brent eller agglomerert dolomitt	37450
23.52.9	Deler av produksjonen av kalk og gips som utføres av underleverandører	
23.52.99	Deler av produksjonen av kalk og gips som utføres av underleverandører	88180 (*)
23.6	Betong-, sement- og gipsprodukter	
23.61	Betongprodukter for bygge- og anleggsvirksomhet	
23.61.1	Betongprodukter for bygge- og anleggsvirksomhet	
23.61.11	Takstein, heller, murstein og lignende varer av sement, betong eller kunstig stein	37540
23.61.12	Prefabrikkerte elementer for bygge- og anleggsvirksomhet, av sement, betong eller kunstig stein	37550
23.61.2	Prefabrikkerte bygninger av betong	
23.61.20	Prefabrikkerte bygninger av betong	38704
23.61.9	Deler av produksjonen av betongprodukter for bygge- og anleggsvirksomhet som utføres av underleverandører	
23.61.99	Deler av produksjonen av betongprodukter for bygge- og anleggsvirksomhet som utføres av underleverandører	88180 (*)
23.62	Gipsprodukter for bygge- og anleggsvirksomhet	
23.62.1	Gipsprodukter for bygge- og anleggsvirksomhet	
23.62.10	Gipsprodukter for bygge- og anleggsvirksomhet	37530 (*)
23.62.9	Deler av produksjonen av gipsprodukter for bygge- og anleggsvirksomhet som utføres av underleverandører	
23.62.99	Deler av produksjonen av gipsprodukter for bygge- og anleggsvirksomhet som utføres av underleverandører	88180 (*)
23.63	Ferdigblandet betong	
23.63.1	Ferdigblandet betong	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
23.63.10	Ferdigblandet betong	37510 (*)
23.63.9	Deler av produksjonen av ferdigblandet betong som utføres av underleverandører	
23.63.99	Deler av produksjonen av ferdigblandet betong som utføres av underleverandører	88180 (*)
23.64	Mørtel	
23.64.1	Mørtel	
23.64.10	Mørtel	37510 (*)
23.64.9	Deler av produksjonen av mørtel som utføres av underleverandører	
23.64.99	Deler av produksjonen av mørtel som utføres av underleverandører	88180 (*)
23.65	Fibersement	
23.65.1	Artikler av fibersement	
23.65.11	Bord, blokker og lignende artikler av vegetabiliske fibrer, halm eller treavfall, agglomererte med mineralske bindemidler	37520
23.65.12	Artikler av asbestsement, cellulosefibersement eller lignende	37570
23.65.9	Deler av produksjonen av artikler av fibersement som utføres av underleverandører	
23.65.99	Deler av produksjonen av artikler av fibersement som utføres av underleverandører	88180 (*)
23.69	Andre betong-, gips- og sementprodukter	
23.69.1	Andre betong-, gips- og sementprodukter	
23.69.11	Andre produkter av gips eller sammensetninger basert på gips ikke nevnt annet sted	37530 (*)
23.69.19	Produkter av sement, betong eller kunstig stein ikke nevnt annet sted	37560
23.69.9	Deler av produksjonen av andre betong-, gips- og sementprodukter som utføres av underleverandører	
23.69.99	Deler av produksjonen av andre betong-, gips- og sementprodukter som utføres av underleverandører	88180 (*)
23.7	Hogging og bearbeiding av monument- og bygningsstein	
23.70	Hogging og bearbeiding av monument- og bygningsstein	
23.70.1	Hogging og bearbeiding av monument- og bygningsstein	
23.70.11	Bearbeidet marmor, travertin og alabast samt tilhørende artikler (unntatt gatestein, kantstein, heller, mosaikkterninger og lignende), kunstig fargede korn, splinter og pulver av marmor, travertin og alabast	37610
23.70.12	Annen bearbeidet monument- og bygningsstein og tilhørende artikler, andre kunstig fargede korn og pulver av naturstein, artikler av agglomerert skifer	37690
23.70.9	Deler av produksjonen av hogd og bearbeidet monument- og bygningsstein som utføres av underleverandører	
23.70.99	Deler av produksjonen av hogd og bearbeidet monument- og bygningsstein som utføres av underleverandører	88180 (*)
23.9	Andre ikke-metallholdige mineralprodukter	
23.91	Slipestoffer	
23.91.1	Slipestoffer	
23.91.11	Møllesteiner, slipesteiner, slipeskiver og lignende av naturlig stein, av agglomererte naturlige eller kunstige slipestoffer eller av keramikk	37910 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
23.91.12	Slipestoffer i form av pulver eller korn på underlag av tekstilstoff, papir eller papp	37910 (*)
23.91.9	Deler av produksjonen av slipestoffer som utføres av underleverandører	
23.91.99	Deler av produksjonen av slipestoffer som utføres av underleverandører	88180 (*)
23.99	Ikke-metallholdige mineralprodukter ikke nevnt annet sted	
23.99.1	Andre ikke-metallholdige mineralprodukter ikke nevnt annet sted	
23.99.11	Bearbeidede asbestfibrer, blandinger på basis av asbest og magnesiumkarbonat, artikler av slike blandinger eller av asbest, friksjonsmateriale til bremses, koplinger og lignende, ikke montert	37920
23.99.12	Artikler av asfalt eller av lignende materialer	37930
23.99.13	Ensartet blanding av steinmaterialer og bituminøst bindemiddel	37940
23.99.14	Kunstig grafitt, kolloidal eller halv-kolloidal grafitt, preparater på basis av grafitt eller annet kull i form av halvfabrikater	37950
23.99.15	Kunstig korund	37960
23.99.19	Ikke-metallholdige mineralprodukter ikke nevnt annet sted	37990
23.99.9	Deler av produksjonen av andre ikke-metallholdige mineralprodukter ikke nevnt annet sted som utføres av underleverandører	
23.99.99	Deler av produksjonen av andre ikke-metallholdige mineralprodukter ikke nevnt annet sted som utføres av underleverandører	88180 (*)
24	Metaller	
24.1	Jern og stål, samt ferrolegeringer	
24.10	Jern og stål, samt ferrolegeringer	
24.10.1	Ubearbeidede materialer av jern og stål	
24.10.11	Råjern og speiljern i barrer, blokker eller andre ubearbeidede former	41111
24.10.12	Ferrolegeringer	41112 41113 41114 41115
24.10.13	Jern- og stålprodukter framstilt ved direkte reduksjon av jern og andre jern- og stålsvamper, i klumper, peller eller lignende former, jern med en renhet på minst 99,94 vektprosent, i klumper, peller eller lignende former	41116
24.10.14	Korn og pulver av råjern, speiljern eller stål	39350 41117
24.10.2	Råstål	
24.10.21	Ulegert stål i støpeblokker eller andre primærformer, samt halvfabrikater av ulegert stål	41121
24.10.22	Rustfritt stål i støpeblokker eller andre primærformer, samt halvfabrikater av rustfritt stål	41122 (*)
24.10.23	Annet ulegert stål i støpeblokker eller andre primærformer, samt halvfabrikater av annet ulegert stål	41122 (*)
24.10.3	Flatvalsede produkter, av stål, varmvalsede	
24.10.31	Flatvalsede produkter av ulegert stål, varmvalsede, med bredde $\geq$ 600 mm	41211
24.10.32	Flatvalsede produkter av ulegert stål, varmvalsede, med bredde $<$ 600 mm	41212
24.10.33	Flatvalsede produkter av rustfritt stål, varmvalsede, med bredde $\geq$ 600 mm	41213 (*)
24.10.34	Flatvalsede produkter av rustfritt stål, varmvalsede, med bredde $<$ 600 mm	41214 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
24.10.35	Flatvalsede produkter av annet legert stål, varmvalsede, med bredde $\geq$ 600 mm	41213 (*) 41223 (*)
24.10.36	Flatvalsede produkter av annet legert stål, varmvalsede, med bredde $<$ 600 mm (unntatt produkter av silisium-elektrisk stål)	41214 (*)
24.10.4	Flatvalsede produkter av stål, kaldvalsede, med bredde $\geq$ 600 mm	
24.10.41	Flatvalsede produkter av ulegert stål, kaldvalsede, med bredde $\geq$ 600 mm	41221
24.10.42	Flatvalsede produkter av rustfritt stål, kaldvalsede, med bredde $\geq$ 600 mm	41223 (*)
24.10.43	Flatvalsede produkter av annet legert stål, kaldvalsede, med bredde $\geq$ 600 mm	41223 (*)
24.10.5	Flatvalsede produkter av stål, kledt, platinert eller belagt, og flatvalsede produkter av hurtigstål og silisium-elektrisk stål	
24.10.51	Flatvalsede produkter av ulegert stål, med bredde $\geq$ 600 mm, kledt, platinert eller belagt	41231 (*)
24.10.52	Flatvalsede produkter av annet ulegert stål, med bredde $\geq$ 600 mm, kledt, platinert eller belagt	41232
24.10.53	Flatvalsede produkter av silisium-elektrisk stål, med bredde $\geq$ 600 mm	41233 (*)
24.10.54	Flatvalsede produkter av silisium-elektrisk stål, med bredde $<$ 600 mm	41233 (*)
24.10.55	Flatvalsede produkter av hurtigstål, med bredde $<$ 600 mm	41234
24.10.6	Varmvalsede stenger av stål	
24.10.61	Varmvalsede stenger i ringer eller ruller, av ulegert stål	41241
24.10.62	Andre stenger av stål, smidde, varmvalsede, varmtrukne eller ekstruderte, herunder stenger som er snodde etter valsing	41242
24.10.63	Varmvalsede stenger i ringer eller ruller, av rustfritt stål	41243 (*)
24.10.64	Andre stenger av rustfritt stål, smidde, varmvalsede, varmtrukne eller ekstruderte, herunder stenger som er snodde etter valsing	41244 (*) 41273 (*)
24.10.65	Varmvalsede stenger i ringer eller ruller, av annet legert stål	41243 (*)
24.10.66	Andre stenger av annet legert stål, smidde, varmvalsede, varmtrukne eller ekstruderte, herunder stenger som er snodde etter valsing	41244 (*) 41271 (*) 41272 (*) 41273 (*)
24.10.67	Hule borstenger	41275
24.10.7	Varmebehandlete åpne profiler av stål, spunspæler av stål samt byggematerialer for jernbane- og sporveissviller, av stål	
24.10.71	Åpne seksjoner, varmvalsede, varmtrukne eller ekstruderte, av ulegert stål	41251
24.10.72	Åpne seksjoner, varmvalsede, varmtrukne eller ekstruderte, av rustfritt stål	41274 (*)
24.10.73	Åpne seksjoner, varmvalsede, varmtrukne eller ekstruderte, av annet legert stål	41274 (*)
24.10.74	Spunspæler av stål samt sveisede åpne profiler av stål	41252
24.10.75	Byggematerialer for jernbane- og sporveissviller, av stål	41253
24.10.9	Deler av produksjonen av jern og stål samt ferrolegeringer som utføres av underleverandører	
24.10.99	Deler av produksjonen av jern og stål samt ferrolegeringer som utføres av underleverandører	88213 (*)
24.2	Andre rør og rørdeler av stål	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
24.20	Andre rør og rørdeler av stål	
24.20.1	Rør og rørdeler, sømløse, av stål	
24.20.11	Rør av det slag som brukes til olje- eller gassrørledninger, sømløse, av stål	41281
24.20.12	Borerør som brukes til boring etter olje og gass, sømløse, av stål	41282
24.20.13	Andre rør, med sirkelrundt tverrsnitt, av stål	41283
24.20.14	Rør uten sirkelrundt tverrsnitt, samt rør/hule profiler, av stål	41284
24.20.2	Rør, sveisede, med sirkelrundt tverrsnitt og ytre diameter > 406,4 mm, av stål	
24.20.21	Rør av det slag som brukes til olje- eller gassledninger, sveisede, med ytre diameter > 406,4 mm, av stål	41285 (*)
24.20.22	Borerør som brukes til boring etter olje- eller gass, sveisede, med ytre diameter > 406,4 mm, av stål	41286 (*)
24.20.23	Andre rør og rørledninger, med sirkelrundt tverrsnitt og ytre diameter > 406,4 mm, av stål	41287 (*)
24.20.24	Andre rør og rørledninger med sirkelrundt tverrsnitt, f.eks. med naglede, lukkede eller sammensluttete kanter, med ytre diameter > 406,4 mm, av stål	41289 (*)
24.20.3	Rør med ytre diameter ≤ 406,4 mm, sveisede, av stål	
24.20.31	Rør av det slag som brukes til olje- eller gassledninger, sveisede, med ytre diameter ≤ 406,4 mm, av stål	41285 (*)
24.20.32	Borerør som brukes til boring etter olje- eller gass, sveisede, med ytre diameter ≤ 406,4 mm, av stål	41286 (*)
24.20.33	Andre rør og rørledninger, med sirkelrundt tverrsnitt, sveisede, med ytre diameter ≤ 406,4 mm, av stål	41287 (*)
24.20.34	Rør, sveisede, uten sirkelrundt tverrsnitt, med ytre diameter ≤ 406,4 mm, av stål	41288
24.20.35	Andre rør og rørledninger f.eks. med naglede, lukkede eller sammensluttete kanter, med ytre diameter ≤ 406,4 mm, av stål	41289 (*)
24.20.4	Rørdeler av stål, unntatt støpte	
24.20.40	Rørdeler av stål, unntatt støpte	41293
24.20.9	Deler av produksjonen av andre rør og rørdeler av stål som utføres av underleverandører	
24.20.99	Deler av produksjonen av andre rør og rørdeler av stål som utføres av underleverandører	88213 (*)
24.3	Annen bearbeiding av jern og stål	
24.31	Kaldtrekking av stenger og profiler	
24.31.1	Kaldtrukne stenger og massive profiler av ulegert stål	
24.31.10	Kaldtrukne stenger og massive profiler av ulegert stål	41261
24.31.2	Kaldtrukne stenger og massive profiler av legert stål, unntatt rustfritt stål	
24.31.20	Kaldtrukne stenger og massive profiler av legert stål, unntatt rustfritt stål	41264 (*) 41271 (*) 41272 (*) 41274 (*)
24.31.3	Kaldtrukne stenger og massive profiler av rustfritt stål	
24.31.30	Kaldtrukne stenger og massive profiler av rustfritt stål	41244 (*) 41264 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
24.31.9	Deler av produksjonen av kaldtrekking av stenger som utføres av underleverandører	
24.31.99	Deler av produksjonen av kaldtrekking av stenger som utføres av underleverandører	88213 (*)
24.32	Kaldvalsing av bånd	
24.32.1	Flat- og kaldvalsede produkter av stål, ikke belagt, med bredde < 600 mm	
24.32.10	Flat- og kaldvalsede produkter av stål, ikke belagt, med bredde < 600 mm	41222 41224
24.32.2	Flat- og kaldvalsede produkter av stål, ikke belagt, med bredde < 600 mm	
24.32.20	Flat- og kaldvalsede produkter av stål, ikke belagt, med bredde < 600 mm	41231 (*)
24.32.9	Deler av produksjonen av kaldvalsede smale bånd som utføres av underleverandører	
24.32.99	Deler av produksjonen av kaldvalsede smale bånd som utføres av underleverandører	88213 (*)
24.33	Kaldvalsede eller pressede profilerte plater og profiler	
24.33.1	Åpne kaldvalsede eller pressede profilerte plater og profiler	
24.33.11	Åpne kaldvalsede eller pressede profilerte plater og profiler av ulegert stål	41262 (*)
24.33.12	Åpne kaldvalsede eller pressede profilerte plater og profiler av rustfritt stål	41274 (*)
24.33.2	Profilplater av ulegert stål	
24.33.20	Profilplater av ulegert stål	41262 (*)
24.33.3	Sammenpressede paneler av belagte stålplater	
24.33.30	Sammenpressede paneler av belagte stålplater	42190 (*)
24.33.9	Deler av produksjonen av kaldvalsede eller pressede profilerte plater og profiler som utføres av underleverandører	
24.33.99	Deler av produksjonen av kaldvalsede eller pressede profilerte plater og profiler som utføres av underleverandører	88213 (*)
24.34	Kaldtrukket tråd	
24.34.1	Kaldtrukket tråd	
24.34.11	Kaldtrukket tråd av ulegert stål	41263
24.34.12	Kaldtrukket tråd av rustfritt stål	41265 (*)
24.34.13	Kaldtrukket tråd av annet legert stål	41265 (*)
24.34.9	Deler av produksjonen av kaldtrukket tråd som utføres av underleverandører	
24.34.99	Deler av produksjonen av kaldtrukket tråd som utføres av underleverandører	88213 (*)
24.4	Ikke-jernholdige metaller	
24.41	Edelmetaller	
24.41.1	Sølv, ubearbeidet eller som halvfabrikater eller i pulverform	
24.41.10	Sølv, ubearbeidet eller som halvfabrikater eller i pulverform	41310
24.41.2	Gull, ubearbeidet eller som halvfabrikater eller i pulverform	
24.41.20	Gull, ubearbeidet eller som halvfabrikater eller i pulverform	41320
24.41.3	Platina, ubearbeidet eller som halvfabrikater eller i pulverform	
24.41.30	Platina, ubearbeidet eller som halvfabrikater eller i pulverform	41330
24.41.4	Uekte metall eller sølv, plettet med gull, ubearbeidet eller som halvfabrikater	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
24.41.40	Uekte metall eller sølv, plettet med gull, ubearbeidet eller som halvfabrikater	41340
24.41.5	Uekte metall, plettet med sølv, og uekte metall, sølv eller gull, plettet med platina, ubearbeidet eller som halvfabrikater	
24.41.50	Uekte metall, plettet med sølv, og uekte metall, sølv eller gull, plettet med platina, ubearbeidet eller som halvfabrikater	41350
24.41.9	Deler av produksjonen av edelmetaller som utføres av underleverandører	
24.41.99	Deler av produksjonen av edelmetaller som utføres av underleverandører	88213 (*)
24.42	Aluminium	
24.42.1	Ubearbeidet aluminium, aluminiumoksid	
24.42.11	Ubearbeidet aluminium	41431
24.42.12	Aluminiumoksid, unntatt kunstig korund	41432
24.42.2	Halvfabrikater av aluminium eller aluminiumslegeringer	
24.42.21	Aluminiumspulver og -flak	41531
24.42.22	Aluminiumsstenger og -profiler	41532
24.42.23	Aluminiumstråd	41533
24.42.24	Plater og bånd av aluminium, med tykkelse > 0,2 mm	41534
24.42.25	Aluminiumsfolie, med tykkelse ≤ 0,2 mm	41535
24.42.26	Standardrør og rør eller rørtilbehør av aluminium	41536
24.42.9	Deler av produksjonen av aluminium som utføres av underleverandører	
24.42.99	Deler av produksjonen av aluminium som utføres av underleverandører	88213 (*)
24.43	Bly, sink og tinn	
24.43.1	Ubearbeidet bly, sink og tinn	
24.43.11	Ubearbeidet bly	41441
24.43.12	Ubearbeidet sink	41442
24.43.13	Ubearbeidet tinn	41443
24.43.2	Bly, sink og tinn eller legeringer, halvfabrikater	
24.43.21	Blyplater, -bånd og -folie, blypulver og -flak	41542
24.43.22	Sinkstøv, -pulver og -flak	41544
24.43.23	Sinkstenger, -profiler og -tråd, sinkplater, bånd og folie	41545
24.43.24	Tinnstenger, -profiler og -tråd	41547
24.43.9	Deler av produksjonen av bly, sink og tinn som utføres av underleverandører	
24.43.99	Deler av produksjonen av bly, sink og tinn som utføres av underleverandører	88213 (*)
24.44	Kobber	
24.44.1	Ubearbeidet kobber, kobbermatter, sementkobber	
24.44.11	Kobbermatter, sementkobber	41411
24.44.12	Uraffinert kobber, kobberanoder for elektrolytisk raffinering	41412
24.44.13	Raffinert kobber og kobberlegeringer, ubearbeidet, kobberforlegeringer	41413
24.44.2	Kobber og kobberlegeringer, halvfabrikater	



Kode	Posisjon	CPC versjon 2
24.44.21	Kobberpulver og -flak	41511
24.44.22	Kobberstenger og -profiler	41512
24.44.23	Kobbertråd	41513
24.44.24	Plater og bånd av kobber, med tykkelse > 0,15 mm	41514
24.44.25	Kobberfolie, med tykkelse ≤ 0,15 mm	41515
24.44.26	Standardrør, rør og rørtilbehør av kobber	41516
24.44.9	Deler av produksjonen av kobber som utføres av underleverandører	
24.44.99	Deler av produksjonen av kobber som utføres av underleverandører	88213 (*)
24.45	Ikke-jernholdige metaller ellers	
24.45.1	Ubearbeidet nikkel, mellomprodukter ved framstilling av nikkel	
24.45.11	Ubearbeidet nikkel	41422
24.45.12	Nikkelmatte, nikkeloksidsintere og andre mellomprodukter ved framstilling av nikkel	41421
24.45.2	Nikkel eller nikkellegeringer, halvfabrikater	
24.45.21	Nikkelpulver og -flak	41521
24.45.22	Nikkelstenger, -profiler og -tråd	41522
24.45.23	Nikkelplater, -bånd og -folie	41523
24.45.24	Standardrør og rør eller rørtilbehør av nikkel	41524
24.45.3	Andre ikke-jernholdige metaller og tilhørende artikler: cermeter, aske og rester som inneholder metaller eller metallforbindelser	
24.45.30	Andre ikke-jernholdige metaller og tilhørende artikler: cermeter, aske og rester som inneholder metaller eller metallforbindelser	41601 41602 41603 41604
24.45.9	Deler av produksjonen av ikke-jernholdige metaller ellers som utføres av underleverandører	
24.45.99	Deler av produksjonen av ikke-jernholdige metaller ellers som utføres av underleverandører	88213 (*)
24.46	Kjernebrensel	
24.46.1	Naturlig uran og dets forbindelser, legeringer, dispersjoner (herunder sementer), keramiske produkter og blandinger som inneholder naturlig uran eller naturlige uranforbindelser	
24.46.10	Naturlig uran og dets forbindelser, legeringer, dispersjoner (herunder sementer), keramiske produkter og blandinger som inneholder naturlig uran eller naturlige uranforbindelser	33610
24.46.9	Deler av produksjonen av kjernebrensel som utføres av underleverandører	
24.46.99	Deler av produksjonen av kjernebrensel som utføres av underleverandører	88152 (*)
24.5	Støping av metaller	
24.51	Støping av jern	
24.51.1	Støping av støpejern	
24.51.11	Produkter av adusert støpejern	89310 (*)
24.51.12	Produkter av kulegrafittstøpejern	89310 (*)
24.51.13	Produkter av vanlig grått støpejern	89310 (*)
24.51.2	Rør, rørledninger og hule profiler av støpejern	
24.51.20	Rør, rørledninger og hule profiler av støpejern	41291 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
24.51.3	Rørdeler av støpejern	
24.51.30	Rørdeler av støpejern	41292 (*)
24.51.9	Deler av produksjonen av støping av jern som utføres av underleverandører	
24.51.99	Deler av produksjonen av støping av jern som utføres av underleverandører	89310 (*)
24.52	Støping av stål	
24.52.1	Støping av stål	
24.52.10	Støping av stål	89310 (*)
24.52.2	Rør, rørledninger og hule profiler av støpestål	
24.52.20	Rør, rørledninger og hule profiler av støpestål	41291 (*)
24.52.3	Rørdeler av støpestål	
24.52.30	Rørdeler av støpestål	41292 (*)
24.53	Støping av lettmetaller	
24.53.1	Støping av lettmetaller	
24.53.10	Støping av lettmetaller	89310 (*)
24.54	Støping av andre ikke-jernholdige metaller	
24.54.1	Støping av andre ikke-jernholdige metaller	
24.54.10	Støping av andre ikke-jernholdige metaller	89310 (*)
25	Metallvarer, unntatt maskiner og utstyr	
25.1	Metallkonstruksjoner	
25.11	Metallkonstruksjoner og deler	
25.11.1	Prefabrikkerte bygninger av metall	
25.11.10	Prefabrikkerte bygninger av metall	38702
25.11.2	Metallkonstruksjoner og tilhørende deler	
25.11.21	Broer og broseksjoner av jern eller stål	42110 (*)
25.11.22	Tårn og gittermaster av jern eller stål	42110 (*)
25.11.23	Andre konstruksjoner og deler, plater, stenger, profiler o.l., av jern, stål eller aluminium	42190 (*)
25.11.9	Deler av produksjonen av metallkonstruksjoner og deler som utføres av underleverandører	
25.11.99	Deler av produksjonen av metallkonstruksjoner og deler som utføres av underleverandører	88219 (*)
25.12	Dører og vinduer av metall	
25.12.1	Dører og vinduer samt rammer, karmen og dørterskler av metall	
25.12.10	Dører og vinduer samt rammer, karmen og dørterskler av metall	42120
25.12.9	Deler av produksjonen av dører og vinduer av metall som utføres av underleverandører	
25.12.99	Deler av produksjonen av dører og vinduer av metall som utføres av underleverandører	88219 (*)
25.2	Tanker, cisterner og andre beholdere av metall	
25.21	Radiatorer og kjeler til sentralvarmeanlegg	
25.21.1	Radiatorer og kjeler til sentralvarmeanlegg	
25.21.11	Radiatorer til sentralvarmeanlegg, ikke elektrisk oppvarmet, av jern eller stål	44823

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
25.21.12	Kjeler til sentralvarmeanlegg, til produksjon av varmtvann eller damp	44825
25.21.13	Deler til kjeler til sentralvarmeanlegg	44833
25.21.9	Deler av produksjonen av radiatorer og kjeler til sentralvarmeanlegg som utføres av underleverandører	
25.21.99	Deler av produksjonen av radiatorer og kjeler til sentralvarmeanlegg som utføres av underleverandører	88219 (*)
25.29	Andre tanker, cisterner og beholdere av metall	
25.29.1	Andre tanker, cisterner og beholdere av metall	
25.29.11	Tanker, kar og lignende beholdere (unntatt til komprimerte eller flytende gasser), av jern, stål eller aluminium, med kapasitet på > 300 liter, ikke utstyrt med mekanisk eller termisk utstyr)	42210
25.29.12	Beholdere av metall for komprimerte eller flytende gasser	42220
25.29.9	Deler av produksjonen av tanker, cisterner og andre beholdere av metall som utføres av underleverandører	
25.29.99	Deler av produksjonen av tanker, cisterner og andre beholdere av metall som utføres av underleverandører	88219 (*)
25.3	Dampkjeler, unntatt kjeler til sentralvarmeanlegg	
25.30	Dampkjeler, unntatt kjeler til sentralvarmeanlegg	
25.30.1	Dampkjeler og tilhørende deler	
25.30.11	Kjeler for vanndamp eller annen damp, hetvannskjeler	42320
25.30.12	Hjelpeapparater for kjeler, kondensatorer for dampmaskiner	42330
25.30.13	Deler til dampkjeler	42342
25.30.2	Kjernereaktorer og tilhørende deler	
25.30.21	Kjernereaktorer, unntatt isotopseparatorer	42310
25.30.22	Deler til kjernereaktorer, unntatt isotopseparatorer	42341
25.30.9	Deler av produksjonen av dampkjeler som utføres av underleverandører	
25.30.99	Deler av produksjonen av dampkjeler som utføres av underleverandører	88219 (*)
25.4	Våpen og ammunisjon	
25.40	Våpen og ammunisjon	
25.40.1	Våpen og ammunisjon samt tilhørende deler	
25.40.11	Våpen til militær bruk, unntatt revolvere, pistoler og lignende	44720
25.40.12	Revolvere, pistoler, ikke-militære skytevåpen og lignende utstyr	44730
25.40.13	Bomber, raketter og lignende krigsmateriell, patroner, annen ammunisjon, andre prosjektiler samt tilhørende deler	44740
25.40.14	Deler til våpen til militær bruk og andre våpen	44760
25.40.9	Deler av produksjonen av våpen og ammunisjon som utføres av underleverandører	
25.40.99	Deler av produksjonen av våpen og ammunisjon som utføres av underleverandører	88214
25.5	Smiing, stansing og valsing av metall, og pulvermetallurgi	
25.50	Smiing, stansing og valsing av metall, og pulvermetallurgi	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
25.50.1	Smiing, stansing og valsing av metall	
25.50.11	Smiing av metall	89320 (*)
25.50.12	Stansing av metall	89320 (*)
25.50.13	Annen bearbeiding av metall	89320 (*)
25.50.2	Pulvermetallurgi	
25.50.20	Pulvermetallurgi	89320 (*)
25.6	Overflatebehandling og bearbeiding av metaller	
25.61	Overflatebehandling av metaller	
25.61.1	Belegging av metaller	
25.61.11	Belegging av metaller med metalliske materialer	88211 (*)
25.61.12	Belegging av metaller med ikke-metalliske materialer	88211 (*)
25.61.2	Annen behandling av metaller	
25.61.21	Varmebehandling av metaller, unntatt belegging med metalliske materialer	88211 (*)
25.61.22	Annen overflatebehandling av metaller	88211 (*)
25.62	Bearbeiding av metaller	
25.62.1	Dreining av metalleder	
25.62.10	Dreining av metalleder	88212
25.62.2	Annen bearbeiding av metaller	
25.62.20	Annen bearbeiding av metaller	88213 (*)
25.7	Kjøkkenredskaper, skjære- og klipperedskaper, håndverktøy og andre jernvarer	
25.71	Kjøkkenredskaper, skjære- og klipperedskaper	
25.71.1	Kjøkkenredskaper, skjære- og klipperedskaper	
25.71.11	Kniver (unntatt til maskiner), sakser og blad til disse	42913
25.71.12	Barberkniver, barberhøvler og barbermaskiner (ikke elektriske) samt barberblad (herunder emner til barberblad i lengder)	42914
25.71.13	Andre skjære- og klipperedskaper, artikler og sett for manikyr eller pedikyr	42915
25.71.14	Skjeer, gafler, øser, sleiver, hullsleiver, kakespader, fiskekniver, smørkniver, sukkerklyper og lignende husholdningsartikler	42916
25.71.15	Kårder, sabler, huggerter, bajonetter, lanser og lignende våpen samt tilhørende deler	44750
25.71.9	Deler av produksjonen av kjøkkenredskaper, skjære- og klipperedskaper som utføres av underleverandører	
25.71.99	Deler av produksjonen av kjøkkenredskaper, skjære- og klipperedskaper som utføres av underleverandører	88219 (*)
25.72	Låser og beslag	
25.72.1	Låser og beslag	
25.72.11	Hengelåser, låser til motorvogner og møbler, av uedelt metall	42992 (*)
25.72.12	Andre låser av uedelt metall	42992 (*)
25.72.13	Bøyler og rammer med lås, deler	42992 (*)
25.72.14	Hengsler, beslag, tilbehør og lignende varer, til motorvogner, dører, vinduer, møbler og lignende, av uedelt metall	42992 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
25.72.9	Deler av produksjonen av låser og beslag som utføres av underleverandører	
25.72.99	Deler av produksjonen av låser og beslag som utføres av underleverandører	88219 (*)
25.73	Håndverktøy	
25.73.1	Håndverktøy og håndredskaper som brukes i jord-, hage- eller skogbruk	
25.73.10	Håndverktøy og håndredskaper som brukes i jord-, hage- eller skogbruk	42921 (*)
25.73.2	Handsager, blad for alle slags sager	
25.73.20	Handsager, blad for alle slags sager	42921 (*)
25.73.3	Andre håndverktøy og håndredskaper	
25.73.30	Andre håndverktøy og håndredskaper	42921 (*)
25.73.4	Utskiftbart verktøy for håndverktøy, også mekaniske, eller for verktøymaskiner	
25.73.40	Utskiftbart verktøy for håndverktøy, også mekaniske, eller for verktøymaskiner	42922 (*)
25.73.5	Støpeformer, formrammer for metallstøping, underlagsplater til støpeformer, støpeformmodeller	
25.73.50	Støpeformer, formrammer for metallstøping, underlagsplater til støpeformer, støpeformmodeller	44916
25.73.6	Annet verktøy	
25.73.60	Annet verktøy	42922 (*)
25.73.9	Deler av produksjonen av verktøy som utføres av underleverandører	
25.73.99	Deler av produksjonen av verktøy som utføres av underleverandører	88219 (*)
25.9	Andre metallvarer	
25.91	Stålfat og lignende beholdere av jern og stål	
25.91.1	Stålfat og lignende beholdere av jern og stål	
25.91.11	Tanker, fat, tromler, spann, bokser og lignende beholdere, for ethvert materiale unntatt gass, av jern eller stål, med et rominnhold på 50 til 300 l, ikke utstyrt med mekanisk eller termisk utstyr	42931 (*)
25.91.12	Tanker, fat, tromler, spann, bokser og lignende beholdere, for ethvert materiale unntatt gass, av jern eller stål, med et rominnhold under 50 l, ikke utstyrt med mekanisk eller termisk utstyr	42931 (*)
25.91.9	Deler av produksjonen av stålfat og lignende beholdere av jern og stål som utføres av underleverandører	
25.91.99	Deler av produksjonen av stålfat og lignende beholdere av jern og stål som utføres av underleverandører	89200
25.92	Emballasje av lettmetall	
25.92.1	Emballasje av lettmetall	
25.92.11	Konserveringsbokser av jern eller stål, som lukkes ved lodding eller falsing, rominnhold < 50 l	42931 (*)
25.92.12	Fat, tromler, spann, bokser og lignende beholdere av aluminium, med et rominnhold ≤ 300 l	42931 (*)
25.92.13	«Crown corks» og propper, kapsler og lokk, av uedelt metall	42932
25.92.9	Deler av produksjonen av lettmetall som utføres av underleverandører	
25.92.99	Deler av produksjonen av lettmetall som utføres av underleverandører	88219 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
25.93	Varer av metalltråd, kjetting og fjærer	
25.93.1	Varer av metalltråd, kjetting og fjærer	
25.93.11	Vridd tråd, kabler, flettede bånd, stropper og lignende, av jern eller stål, uten elektrisk isolasjon	42941
25.93.12	Piggtråd av jern eller stål, vridd tråd, kabler, flettede bånd og lignende, av kobber eller aluminium, uten elektrisk isolasjon	42942 42946
25.93.13	Duk, rist, gitter og netting, av jern-, stål- eller kobbertråd, strekkmetall av jern, stål eller kobber	42943
25.93.14	Spiker, stifter, tegnestifter, bølgestifter, kramper og lignende varer	42944 (*)
25.93.15	Tråd, stenger, rør, plater, elektroder, overtrukket eller fylt med flussmiddel	42950
25.93.16	Fjærer og fjærblad av jern eller stål, fjærer av kobber	42945
25.93.17	Kjeder og kjettinger (unntatt leddboltkjeder) samt tilhørende deler	42991
25.93.18	Synåler, strikkepinner, trænåler, heklenåler, prener og lignende varer til håndarbeid, av jern eller stål, ikke nevnt annet sted	42997 (*)
25.93.9	Deler av produksjonen av varer av metalltråd, kjetting og fjærer som utføres av underleverandører	
25.93.99	Deler av produksjonen av varer av metalltråd, kjetting og fjærer som utføres av underleverandører	88219 (*)
25.94	Bolter og skruer	
25.94.1	Bolter og skruer	
25.94.11	Gjengede bolter av jern eller stål ikke nevnt annet sted	42944 (*)
25.94.12	Ugjengede bolter av jern eller stål ikke nevnt annet sted	42944 (*)
25.94.13	Gjengede og ugjengede bolter av kobber	42944 (*)
25.94.9	Deler av produksjonen av bolter og skruer som utføres av underleverandører	
25.94.99	Deler av produksjonen av bolter og skruer som utføres av underleverandører	88219 (*)
25.99	Metallvarer ikke nevnt annet sted	
25.99.1	Metallprodukter for baderom og kjøkken	
25.99.11	Kummer, vasker, badekar og andre sanitærartikler samt tilhørende deler, av jern, stål, kobber eller aluminium	42911
25.99.12	Husholdningsartikler og tilhørende deler, av jern, stål, kobber eller aluminium	42912
25.99.2	Andre artikler av uedelt metall	
25.99.21	Pansrede eller forsterkede pengeskap, dører, sikkerhetsbokser og lignende, av uedelt metall	42993
25.99.22	Brevkurver, manuskripholdere, penneskåler, stempeloppsatser og lignende kontor- eller skrivebordutstyr, av uedelt metall, unntatt kontormøbler	42994
25.99.23	Mekanismer til løsbladpermer eller brevmapper, kontorrekvisitter og hefter i remser, av uedelt metall	42995
25.99.24	Statuetter og andre pyntegenstander, rammer til fotografier, malerier og lignende samt speil, av uedelt metall	42996

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
25.99.25	Brevklemmer, binders, signalmerker til registre, hefter, kroker og maljer og lignende, av uedelt metall, til klær, skotøy, reisartikler og lignende, rør- og splittnagler av uedelt metall, perler og paljetter av uedelt metall	42997 (*)
25.99.26	Skips- eller båtpropeller og propellblad	42998
25.99.29	Andre varer av uedelt metall ikke nevnt annet sted	42999 46931
25.99.9	Deler av produksjonen av andre metallvarer ikke nevnt annet sted som utføres av underleverandører	
25.99.99	Deler av produksjonen av andre metallvarer ikke nevnt annet sted som utføres av underleverandører	88219 (*)
26	Datamaskiner og elektroniske og optiske produkter	
26.1	Elektroniske komponenter og kretskort	
26.11	Elektroniske komponenter	
26.11.1	Varmkatode, kaldkatode eller fotokatoderør, herunder katodestrålerør	
26.11.11	Katodestrålebilderør for fjernsyn, rør til fjernsynskameraer, andre katodestrålerør	47140 (*)
26.11.12	Magnetroner, klystroner, mikrobølgerør og andre rør	47140 (*)
26.11.2	Dioder og transistorer	
26.11.21	Dioder, transistorer, tyristorer, diaker og triaker	47150 (*)
26.11.22	Halvlederkomponenter, lysemitterende dioder, monterte piezoelektriske krystaller, tilhørende deler	47150 (*)
26.11.3	Elektroniske, integrerte kretser	
26.11.30	Elektroniske, integrerte kretser	47160
26.11.4	Deler til elektronrør og andre elektroniske komponenter ikke nevnt annet sted	
26.11.40	Deler til elektronrør og andre elektroniske komponenter ikke nevnt annet sted	47173
26.11.9	Tjenester tilknyttet trykking av elektroniske, integrerte kretser, deler av produksjonen av elektroniske komponenter som utføres av underleverandører	
26.11.91	Tjenester tilknyttet framstilling av elektroniske, integrerte kretser	88233 (*)
26.11.99	Deler av produksjonen av elektroniske komponenter som utføres av underleverandører	88233 (*)
26.12	Kretskort	
26.12.1	Trykte kretser	
26.12.10	Trykte kretser	47130
26.12.2	Lydkort, videokort, nettverkskort og lignende kort til automatiske databehandlingsmaskiner	
26.12.20	Lydkort, videokort, nettverkskort og lignende kort til automatiske databehandlingsmaskiner	45281 45282
26.12.3	Smartkort	
26.12.30	Smartkort	47920
26.12.9	Tjenester tilknyttet trykking av kretser, deler av produksjonen av kretskort som utføres av underleverandører	
26.12.91	Tjenester tilknyttet trykking av kretser	88233 (*)
26.12.99	Deler av produksjonen av kretskort som utføres av underleverandører	88233 (*)
26.2	Datamaskiner og tilleggsutstyr	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
26.20	Datamaskiner og tilleggsutstyr	
26.20.1	Datamaskiner samt deler og tilbehør	
26.20.11	Bærbare digitale automatiske databehandlingsmaskiner med vekt på høyst 10 kg, som f.eks. laptops og notebooks, personlige digitale assistenter og lignende datamaskiner	45221 45222
26.20.12	Salgsterminaler, kontantautomater og lignende maskiner som kan kobles til en datamaskin eller et datanett	45142
26.20.13	Digitale automatiske databehandlingsmaskiner som består av minst en sentralenhet og en innlesingsenhet og utlesingsenhet (som kan være sammenbygde)	45230
26.20.14	Digitale automatiske databehandlingsmaskiner som foreligger som systemer	45240
26.20.15	Andre digitale automatiske databehandlingsmaskiner, uansett om de i et felles hus inneholder én eller to av følgende enheter: lagringsenheter, innlesingsenheter, utlesingsenheter	45250
26.20.16	Innlesingsenheter eller utlesingsenheter, også sammenbygd med en lagringsenhet i et felles kabinett	45261 45262 45263 45264 45265 45269
26.20.17	Monitorer og prosjektorer, hovedsakelig til bruk i et automatisk databehandlingssystem	47315
26.20.18	Enheter som utfører minst to av funksjonene utskrift, skanning, kopiering og telefaksoverføring	45266
26.20.2	Lagringsenheter og andre lagringsinnretninger	
26.20.21	Lagringsenheter	45271 45272
26.20.22	Ikke-flyktige lagringsinnretninger	47550
26.20.3	Andre enheter til automatiske databehandlingsmaskiner	
26.20.30	Andre enheter til automatiske databehandlingsmaskiner	45289
26.20.4	Deler og tilbehør til datamaskiner	
26.20.40	Deler og tilbehør til datamaskiner	45290
26.20.9	Tjenester tilknyttet produksjon av datamaskiner og tilleggsutstyr, deler av produksjonen av datamaskiner og tilleggsutstyr som utføres av underleverandører	
26.20.91	Tjenester tilknyttet produksjon av datamaskiner og tilleggsutstyr	88231 (*)
26.20.99	Deler av produksjonen av datamaskiner og tilleggsutstyr som utføres av underleverandører	88231 (*)
26.3	Kommunikasjonsutstyr	
26.30	Kommunikasjonsutstyr	
26.30.1	Senderutstyr for radio og fjernsyn, fjernsynskameraer	
26.30.11	Sendere for radiotelefoni, radiotelegrafi, radiokringkasting og fjernsyn, sammenbygd med mottakere	47211
26.30.12	Sendere for radiotelefoni, radiotelegrafi, radiokringkasting og fjernsyn, ikke sammenbygd med mottakere	47212
26.30.13	Fjernsynskameraer	47213
26.30.2	Elektriske apparater for linjetelefoni eller linjetelegrafi, videofoner	



Kode	Posisjon	CPC versjon 2
26.30.21	Apparater til linjetelefoni, med trådløse telefonrør	47221
26.30.22	Telefoner til mobilnett eller andre trådløse nett	47222
26.30.23	Andre apparater til overføring eller mottak av tale, bilder eller andre data, herunder kommunikasjon i et kabelnett eller trådløst nett (f.eks. LAN eller WAN)	47223 (*)
26.30.3	Deler til elektriske apparater for telefoni eller telegrafi	
26.30.30	Deler til elektriske apparater for telefoni eller telegrafi	47401
26.30.4	Antenner og antennereflektorer av alle slag samt tilhørende deler, deler til radio- og fjernsynssendere og –mottakere og fjernsynskameraer	
26.30.40	Antenner og antennereflektorer av alle slag samt tilhørende deler, deler til radio- og fjernsynssendere og –mottakere og fjernsynskameraer	47403 (*)
26.30.5	Tyveri- eller brannalarmapparater og lignende	
26.30.50	Tyveri- eller brannalarmapparater og lignende	46921
26.30.6	Deler til tyveri- eller brannalarmapparater og lignende	
26.30.60	Deler til tyveri- eller brannalarmapparater og lignende	46960 (*)
26.30.9	Deler av produksjonen av kommunikasjonsutstyr som utføres av underleverandører	
26.30.99	Deler av produksjonen av kommunikasjonsutstyr som utføres av underleverandører	88234 (*)
26.4	Elektronikk til husholdningsbruk	
26.40	Elektronikk til husholdningsbruk	
26.40.1	Radiomottakere for kringkasting	
26.40.11	Radiomottakere for kringkasting (unntatt til biler), som virker uten ytre strømkilde	47311
26.40.12	Radiomottakere for kringkasting som ikke virker uten ytre strømkilde	47312
26.40.2	Fjernsynsmottakere, også kombinert med radiomottakere eller apparater for gjengivelse av lyd eller bilde	
26.40.20	Fjernsynsmottakere, også kombinert med radiomottakere eller apparater for gjengivelse av lyd eller bilde	47313
26.40.3	Apparater og utstyr for opptak og gjengivelse av lyd og bilde	
26.40.31	Platespillere uten innebygd forsterker, andre platespillere, kassettspillere og andre apparater for gjengivelse av lyd	47321 (*)
26.40.32	Magnetiske lydbåndopptakere og andre apparater for opptak av lyd	47321 (*)
26.40.33	Utstyr for opptak eller gjengivelse av lyd eller bilde	47214 47323
26.40.34	Monitører og prosjektører, uten fjernsynsmottaker og ikke hovedsakelig til bruk i et automatisk databehandlingssystem	47314
26.40.4	Mikrofoner, høyttalere, mottakere for radiotelefoni eller telegrafi	
26.40.41	Mikrofoner og tilhørende stativer	47331 (*)
26.40.42	Høyttalere, hodetelefoner, høretelefoner, også kombinert med mikrofon	47331 (*)
26.40.43	Elektriske hørefrekvensforsterkere, elektriske lydforsterkeranlegg	47331 (*)
26.40.44	Mottakere for radiotelefoni eller radiotelegrafi ikke nevnt annet sted	47223 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
26.40.5	Deler til lyd- og videoutstyr	
26.40.51	Deler og tilbehør til lyd- og videoutstyr	47402
26.40.52	Deler til radiomottakere og radiosendere	47403 (*)
26.40.6	Spillkonsoller (av det slag som brukes sammen med en fjernsynsmottaker eller som inneholder en skjerm) og andre ferdighets- eller tilfældighetsspill med en elektronisk skjerm	
26.40.60	Spillkonsoller (av det slag som brukes sammen med en fjernsynsmottaker eller som inneholder en skjerm) og andre ferdighets- eller tilfældighetsspill med en elektronisk skjerm	38580
26.40.9	Deler av produksjonen av elektronikk til husholdningsbruk som utføres av underleverandører	
26.40.99	Deler av produksjonen av elektronikk til husholdningsbruk som utføres av underleverandører	88234 (*)
26.5	Måle-, kontroll- og navigasjonsinstrumenter, klokke og ur	
26.51	Måle-, kontroll- og navigasjonsinstrumenter	
26.51.1	Navigasjonsinstrumenter, meteorologiske og geofysiske instrumenter og lignende instrumenter og apparater	
26.51.11	Kompasser, andre navigeringsinstrumenter og –apparater	48211
26.51.12	Avstandsmålere, teodolitter, tachymetre og nivelleringsinstrumenter, andre geodetiske, hydrografiske, oseanografiske, hydrologiske, meteorologiske og geofysiske instrumenter og apparater	48212 (*) 48219
26.51.2	Radarapparater og radionavigeringsapparater	
26.51.20	Radarapparater og radionavigeringsapparater	48220
26.51.3	Presisjonsvekter, instrumenter til tegning, regning, lengdemåling og lignende	
26.51.31	Vekter følsomme for 50 mg eller mindre	48231
26.51.32	Tegnebord og tegnemaskiner og andre tegne-, risse- og regneinstrumenter	48232
26.51.33	Instrumenter for lengdemåling til bruk i hånden (herunder mikrometermål og skyvelærer) ikke nevnt annet sted	48233 (*)
26.51.4	Instrumenter til måling av elektriske mengder eller ioniserende stråler	
26.51.41	Instrumenter og apparater til måling eller registrering av ioniserende stråler	48241
26.51.42	Katodestråleosilloskoper og oscillografer	48242
26.51.43	Instrumenter til måling av elektriske mengder, uten registrerende utstyr	48243
26.51.44	Instrumenter og apparater til telekommunikasjon	48244
26.51.45	Instrumenter og apparater til måling eller kontroll av elektriske mengder, ikke nevnt annet sted	48249
26.51.5	Instrumenter til kontroll av andre fysiske egenskaper	
26.51.51	Hydrometre, termometre, pyrometre, barometre, hygrometre og psykrometre	48251
26.51.52	Instrumenter og apparater til måling eller kontroll av gjennomstrømning, nivå, trykk eller andre variable forhold ved væsker og gasser	48252
26.51.53	Instrumenter og apparater til fysiske eller kjemiske analyser, ikke nevnt annet sted	48253
26.51.6	Andre instrumenter og apparater til måling, kontroll og prøving	
26.51.61	Mikroskoper, unntatt optiske mikroskoper og diffraksjonsapparater	48261

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
26.51.62	Maskiner og apparater til prøving av mekaniske egenskaper hos materialer	48262
26.51.63	Forbruks og produksjonsmålere for gasser, væsker eller elektrisitet	48263
26.51.64	Omdreiningstellere og produksjonstellere, taksametre, hastighetsmålere og tachometre, stroboskoper	48264
26.51.65	Hydrauliske eller pneumatiske instrumenter eller apparater for automatisk regulering eller kontroll	48266
26.51.66	Instrumenter, apparater og maskiner til måling eller kontroll ikke nevnt annet sted	48269 (*)
26.51.7	Termostater, monostater og andre instrumenter og apparater til automatisk regulering eller kontroll	
26.51.70	Termostater, monostater og andre instrumenter og apparater til automatisk regulering eller kontroll	48269 (*)
26.51.8	Deler og tilbehør til måle-, kontroll- og navigasjonsutstyr	
26.51.81	Deler til radarapparater og radionavigeringsapparater	47403 (*)
26.51.82	Deler og tilbehør til varene under 26.51.12, 26.51.32, 26.51.33, 26.51.4 og 26.51.5, mikrotomer, deler ikke nevnt annet sted	48281
26.51.83	Deler og tilbehør til mikroskoper (unntatt optiske) og diffraksjonsapparater	48282
26.51.84	Deler og tilbehør til varene under 33.20.63 og 33.20.64	48283
26.51.85	Deler og tilbehør til instrumenter og apparater under 26.51.65, 26.51.66 og 26.51.70	48284
26.51.86	Deler og tilbehør til instrumenter og apparater under 26.51.11 og 26.51.62	48285
26.51.9	Deler av produksjonen av måle-, kontroll- og navigasjonsinstrumenter som utføres av underleverandører	
26.51.99	Deler av produksjonen av måle-, kontroll- og navigasjonsinstrumenter som utføres av underleverandører	88235 (*)
26.52	Klokker og ur	
26.52.1	Klokker og ur, unntatt urverk og tilhørende deler	
26.52.11	Armbåndsur, lommeur med kasse av edelt metall eller av metall plettert med edelt metall	48410 (*)
26.52.12	Andre armbåndsur, lommeur og andre ur, herunder stoppeur	48410 (*)
26.52.13	Ur til instrumentbord og lignende ur for kjøretøyer	48420 (*)
26.52.14	Ur med lommeurverk, vekkerur og veggur, andre ur	48420 (*)
26.52.2	Urverk og tilhørende deler	
26.52.21	Komplette og monterte lommeurverk	48440 (*)
26.52.22	Andre komplette og monterte urverk	48440 (*)
26.52.23	Komplette lommeurverk, umonterte eller delvis monterte, ukomplette lommeurverk, monterte	48440 (*)
26.52.24	Råurverk	48440 (*)
26.52.25	Komplette og ukomplette urverk samt råurverk, umonterte	48440 (*)
26.52.26	Urkasser og tilhørende deler	48490 (*)
26.52.27	Andre urdeler	48490 (*)
26.52.28	Tidsstemplingsur, tidskontrollur, parkometre, tidsstrømbrytere med urverk eller synkronmotor	48430
26.52.9	Deler av produksjonen av klokker og ur som utføres av underleverandører	
26.52.99	Deler av produksjonen av klokker og ur som utføres av underleverandører	88235 (*)
26.6	Strålingsutstyr, elektromedisinsk og elektroterapeutisk utstyr	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
26.60	Strålingsutstyr, elektromedisinsk og elektroterapeutisk utstyr	
26.60.1	Strålingsutstyr, elektromedisinsk og elektroterapeutisk utstyr	
26.60.11	Apparater basert på bruk av røntgenstråler eller av alfa, beta eller gammastråler	48110
26.60.12	Elektrodiagnostikkapparater til medisinsk bruk	48121
26.60.13	Apparater for ultrafiolett eller infrarød bestråling, til medisinsk, kirurgisk, tannteknisk eller veterinær bruk	48122
26.60.14	Pacemakere, høreapparater	48170 (*)
26.60.9	Tjenester tilknyttet produksjon av medisinske instrumenter, deler av produksjonen av strålingsutstyr, elektromedisinsk og elektroterapeutisk utstyr som utføres av underleverandører	
26.60.91	Tjenester tilknyttet produksjon av medisinske instrumenter	88235 (*)
26.60.99	Deler av produksjonen av strålingsutstyr, elektromedisinsk og elektroterapeutisk utstyr som utføres av underleverandører	88235 (*)
26.7	Optiske instrumenter og fotografisk utstyr	
26.70	Optiske instrumenter og fotografisk utstyr	
26.70.1	Fotografisk utstyr og tilhørende deler	
26.70.11	Objektivlinser for kameraer, prosjektører eller fotografiske forstørrelses- eller forminskelsesapparater	48321
26.70.12	Fotoapparater for framstilling av klisjeer eller trykksylindere, fotoapparater for overføring av dokumenter på mikrofilm, mikrofiche og lignende	48322 (*)
26.70.13	Digitale fotoapparater	47215
26.70.14	Fotoapparater for øyeblikksfilm og andre fotoapparater	48322 (*)
26.70.15	Filmopptakere	48322 (*)
26.70.16	Filmframvisere, prosjektører for slides, andre stillbildeprosjektører	48323
26.70.17	Lynlysapparater, fotografiske forstørrelsesapparater, apparater og utstyr for fotografiske laboratorier, betraktningskasser, projeksjonsskjermer	48324 (*)
26.70.18	Mikrofilm, mikrofiche eller andre mikroinformasjonsbærere	48330
26.70.19	Deler og tilbehør til fotografisk utstyr	48353
26.70.2	Andre optiske instrumenter og tilhørende deler	
26.70.21	Ark og plater av polariserende materiale, linser, prismer, speil og andre optiske elementer (ikke optisk bearbejdede), også montert, som ikke er til fotoapparater, prosjektører eller fotografiske forstørrelses- eller forminskelsesapparater	48311 (*)
26.70.22	Monokulære og binokulære kikkerter og andre optiske teleskoper, andre astronomiske instrumenter, optiske mikroskoper	48314
26.70.23	Flytende krystallanvisere, lasere unntatt laserdioder, andre optiske apparater og instrumenter ikke nevnt annet sted	48315
26.70.24	Deler og tilbehør til binokulære og monokulære kikkerter og andre optiske teleskoper, andre astronomiske instrumenter samt optiske mikroskoper	48351
26.70.25	Deler og tilbehør til flytende krystallanvisere, lasere (unntatt laserdioder) samt andre optiske apparater og instrumenter ikke nevnt annet sted	48354
26.70.9	Deler av produksjonen av optiske instrumenter og fotografisk utstyr som utføres av underleverandører	
26.70.99	Deler av produksjonen av optiske instrumenter og fotografisk utstyr som utføres av underleverandører	88235 (*)
26.8	Magnetiske og optiske medier	
26.80	Magnetiske og optiske medier	
26.80.1	Magnetiske og optiske medier	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
26.80.11	Magnetiske medier, uinnspilte, unntatt kort med magnetstripe	47530
26.80.12	Optiske medier, uinnspilte	47540
26.80.13	Andre innspillingsmedier, herunder matriser og mastere til produksjon av plater	47590
26.80.14	Kort med magnetstripe	47910
26.80.9	Deler av produksjonen av magnetiske og optiske medier som utføres av underleverandører	
26.80.99	Deler av produksjonen av magnetiske og optiske medier som utføres av underleverandører	0 (*)
27	Elektrisk utstyr	
27.1	Elektromotorer, generatorer, transformatorer og elektriske fordelings- og kontrolltavler og -paneler	
27.11	Elektromotorer, generatorer og transformatorer	
27.11.1	Motorer med ytelse på høyst 37,5 W, andre likestrømsmotorer, likestrømsgeneratorer	
27.11.10	Motorer med ytelse på høyst 37,5 W, andre likestrømsmotorer, likestrømsgeneratorer	46111
27.11.2	Universalmotorer med ytelse over 37,5 W, andre vekselstrømsmotorer, vekselstrømsgeneratorer	
27.11.21	Universalmotorer med ytelse over 37,5 W	46112 (*)
27.11.22	Vekselstrømsmotorer, enfasede	46112 (*)
27.11.23	Vekselstrømsmotorer, flerfasede, med ytelse på høyst 750 W	46112 (*)
27.11.24	Vekselstrømsmotorer, flerfasede, med ytelse over 750 W, men ikke over 75 kW	46112 (*)
27.11.25	Vekselstrømsmotorer, flerfasede, med ytelse over 75 kW	46112 (*)
27.11.26	Vekselstrømsgeneratorer	46112 (*)
27.11.3	Elektriske generatoraggregater og roterende, elektriske omformere	
27.11.31	Generatoraggregater med stempeldrevne forbrenningsmotorer med kompresjonstenning	46113 (*)
27.11.32	Generatoraggregater med stempeldrevne forbrenningsmotorer med gnisttenning, andre generatoraggregater, roterende, elektriske omformere	46113 (*)
27.11.4	Elektriske transformatorer	
27.11.41	Transformatorer med dielektrisk væske	46121 (*)
27.11.42	Andre transformatorer med ytelse på høyst 16 kVA	46121 (*)
27.11.43	Andre transformatorer med ytelse over 16 kVA	46121 (*)
27.11.5	Strømbegrensere for lysstofflamper, statiske omformere, andre induktorer	
27.11.50	Strømbegrensere for lysstofflamper, statiske omformere, andre induktorer	46122
27.11.6	Deler til elektromotorer, generatorer og transformatorer	
27.11.61	Deler som brukes til elektromotorer og generatorer	46131
27.11.62	Deler til transformatorer, induktorer og statiske omformere	46132
27.11.9	Deler av produksjonen av elektromotorer, generatorer og transformatorer som utføres av underleverandører	
27.11.99	Deler av produksjonen av elektromotorer, generatorer og transformatorer som utføres av underleverandører	88239 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
27.12	Elektriske fordelings og kontrolltavler og paneler	
27.12.1	Elektriske apparater til å slutte, bryte eller sikre elektriske strømkretser, for spenninger over 1 000 V	
27.12.10	Elektriske apparater til å slutte, bryte eller sikre elektriske strømkretser, for spenninger over 1 000 V	46211 (*)
27.12.2	Elektriske apparater til å slutte, bryte eller sikre elektriske strømkretser, for spenninger på høyst 1 000 V	
27.12.21	Sikringer, for spenninger på høyst 1 000 V	46212 (*)
27.12.22	Automatiske overbelastningsbrytere, for spenninger på høyst 1 000 V	46212 (*)
27.12.23	Apparater for å sikre elektriske strømkretser, ikke nevnt annet sted, for spenninger på høyst 1 000 V	46212 (*)
27.12.24	Sikringer, for spenninger på høyst 1 000 V	46212 (*)
27.12.3	Tavler	
27.12.31	Tavler o.l. med elektriske apparater til å bryte eller sikre elektriske strømkretser, for spenninger på høyst 1 000 V	46213
27.12.32	Tavler og paneler med elektriske apparater til å bryte eller sikre elektriske strømkretser, for spenninger over 1 000 V	46214
27.12.4	Deler til elektriske fordelings- og kontrolltavler og paneler	
27.12.40	Deler til elektriske fordelings- og kontrolltavler og paneler	46220
27.12.9	Deler av produksjonen av elektriske fordelings- og kontrolltavler og paneler som utføres av underleverandører	
27.12.99	Deler av produksjonen av elektriske fordelings- og kontrolltavler og paneler som utføres av underleverandører	88239 (*)
27.2	Batterier og akkumulatorer	
27.20	Batterier og akkumulatorer	
27.20.1	Tørrelementer og batterier samt tilhørende deler	
27.20.11	Tørrelementer og batterier	46410
27.20.12	Deler til tørrelementer og batterier	46430 (*)
27.20.2	Elektriske akkumulatorer og tilhørende deler	
27.20.21	Blyakkumulatorer til starting av stempelmotorer	46420 (*)
27.20.22	Blyakkumulatorer, unntatt dem som brukes til starting av stempelmotorer	46420 (*)
27.20.23	Nikkel-kadmium-, nikkelmetallhydrid-, litium-ion-, litium-polymer-, nikkel-jern- og andre elektriske akkumulatorer	46420 (*)
27.20.24	Deler til elektriske akkumulatorer, herunder skilleplater	46430 (*)
27.20.9	Deler av produksjonen av batterier og akkumulatorer som utføres av underleverandører	
27.20.99	Deler av produksjonen av batterier og akkumulatorer som utføres av underleverandører	88239 (*)
27.3	Ledninger og ledningsmateriell	
27.31	Optiske fiberkabler	
27.31.1	Optiske fiberkabler	
27.31.11	Optiske fiberkabler sammensatt av fibrer som er skjermet fra hverandre	46360
27.31.12	Optiske fibrer, optiske fiberbunter og optiske fiberkabler (unntatt dem som er sammensatt av fibrer som er skjermet fra hverandre)	48311 (*)
27.31.9	Deler av produksjonen av optiske fiberkabler som utføres av underleverandører	
27.31.99	Deler av produksjonen av optiske fiberkabler som utføres av underleverandører	88239 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
27.32	Andre elektroniske og elektriske ledninger og kabler	
27.32.1	Andre elektroniske og elektriske ledninger og kabler	
27.32.11	Isolert ledning til vikling av spoler	36950 (*) 46310
27.32.12	Koaksialkabler og andre koaksialledere	46320
27.32.13	Andre elektriske ledere, for spenninger på høyst 1 000 V	46340
27.32.14	Andre elektriske ledere, for spenninger over 1 000 V	46350
27.32.9	Deler av produksjonen av andre elektroniske og elektriske ledninger og kabler som utføres av underleverandører	
27.32.99	Deler av produksjonen av andre elektroniske og elektriske ledninger og kabler som utføres av underleverandører	88239 (*)
27.33	Ledningsmateriell	
27.33.1	Ledningsmateriell	
27.33.11	Sikringer, for spenninger på høyst 1 000 V	46212 (*)
27.33.12	Lampeholdere, for spenninger på høyst 1 000 V	46212 (*)
27.33.13	Støpsler, stikkontakter og andre apparater til å slutte, bryte eller sikre elektriske strømkretser ikke nevnt annet sted	46212 (*)
27.33.14	Elektrisk ikke-ledende armatur av plast	36980
27.33.9	Deler av produksjonen av ledningsmateriell som utføres av underleverandører	
27.33.99	Deler av produksjonen av ledningsmateriell som utføres av underleverandører	88239 (*)
27.4	Belysningsutstyr	
27.40	Belysningsutstyr	
27.40.1	Elektriske glødelamper eller lysstofflamper, buelamper	
27.40.11	«Sealed beam»-lamper	46510 (*)
27.40.12	Wolfram-halogen-glødelamper, unntatt ultrafiolette eller infrarøde lamper	46510 (*)
27.40.13	Glødelamper med ytelse på høyst 200 W og for spenninger over 100 V, ikke nevnt annet sted	46510 (*)
27.40.14	Glødelamper ikke nevnt annet sted	46510 (*)
27.40.15	Lysstofflamper, lamper for ultrafiolett eller infrarødt lys, buelamper	46510 (*)
27.40.2	Lamper og belysningsutstyr	
27.40.21	Bærbart, elektrisk belysningsutstyr som virker ved batterier, akkumulatorer eller dynamoer	46531 (*)
27.40.22	Elektriske bord, skrivebord, nattbord eller gulvlamper	46531 (*)
27.40.23	Ikke-elektriske lamper og ikke-elektrisk belysningsutstyr	46531 (*)
27.40.24	Lysskilt, navneplater med lys og lignende	46531 (*)
27.40.25	Lysekroner og annet belysningsutstyr for montering i tak eller på vegger	46531 (*)
27.40.3	Andre lamper og annet belysningsutstyr	
27.40.31	Lynlyspærer, lynlysterninger og lignende	48324 (*)
27.40.32	Juletrebelysning	46532
27.40.33	Prosjektorer og lyskastere	46539 (*)
27.40.39	Andre lamper og annet belysningsutstyr ikke nevnt annet sted	46539 (*) 46910 (*)
27.40.4	Deler til lamper og belysningsutstyr	
27.40.41	Deler til glødelamper eller lysstofflamper	46541

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
27.40.42	Deler til lamper og belysningsutstyr	46542
27.40.9	Deler av produksjonen av belysningsutstyr som utføres av underleverandører	
27.40.99	Deler av produksjonen av belysningsutstyr som utføres av underleverandører	88239 (*)
27.5	Husholdningsmaskiner og -apparater	
27.51	Elektriske husholdningsmaskiner og apparater	
27.51.1	Kjøleskap og fryser, vaskemaskiner, tepper med elektrisk oppvarming, vifter	
27.51.11	Kjøleskap og fryser til husholdningsbruk	44811
27.51.12	Oppvaskmaskiner til husholdningsbruk	44812 (*)
27.51.13	Vaske- og tørkemaskiner til husholdningsbruk	44812 (*)
27.51.14	Teppe med elektrisk oppvarming	44813
27.51.15	Vifter og ventilasjons- eller resirkulasjonshetter til husholdningsbruk	44815 (*)
27.51.2	Andre elektriske husholdningsmaskiner og apparater ikke nevnt annet sted	
27.51.21	Elektromekaniske husholdningsmaskiner og apparater sammenbygd med elektrisk motor	44816 (*)
27.51.22	Barbermaskiner, hårfjerningsapparater og hårklippemaskiner sammenbygd med elektrisk motor	44816 (*)
27.51.23	Elektrotermiske hårpleie- eller håntørkeapparater, elektriske strykejern	44816 (*)
27.51.24	Andre elektrotermiske apparater	44816 (*)
27.51.25	Elektriske varmtvannsberedere, varmtvannsbeholdere og varmekolber	44817 (*)
27.51.26	Elektriske jord- og romoppvarmingsapparater	44817 (*)
27.51.27	Mikrobølgeovner	44817 (*)
27.51.28	Andre ovner, kokeapparater, kokeplater og kokespiraler, griller og stekeapparater	44817 (*)
27.51.29	Elektriske hetelegemer	44818
27.51.3	Deler til elektriske husholdningsmaskiner og apparater	
27.51.30	Deler til elektriske husholdningsmaskiner og apparater	44831
27.51.9	Deler av produksjonen av elektriske husholdningsmaskiner og apparater som utføres av underleverandører	
27.51.99	Deler av produksjonen av elektriske husholdningsmaskiner og apparater som utføres av underleverandører	88239 (*)
27.52	Ikke-elektriske husholdningsmaskiner og apparater	
27.52.1	Ikke-elektriske husholdningsmaskiner og apparater til matlaging og oppvarming	
27.52.11	Maskiner og apparater for matlaging samt tallerkenvarmere, av jern, stål eller kobber, ikke-elektriske	44821
27.52.12	Andre husholdningsmaskiner og apparater, for gass eller både for gass og annet brensel, for flytende brensel eller for fast brensel	44822
27.52.13	Varmluftaggregater eller varmluftfordelere ikke nevnt annet sted, av jern eller stål, ikke-elektriske	44824
27.52.14	Varmtvannsberedere og varmtvannsbeholdere, ikke-elektriske	44826
27.52.2	Deler til komfyrer, kokeapparater, tallerkenvarmere og lignende ikke-elektriske husholdningsmaskiner og apparater	
27.52.20	Deler til komfyrer, kokeapparater, tallerkenvarmere og lignende ikke-elektriske husholdningsmaskiner og apparater	44832



Kode	Posisjon	CPC versjon 2
27.52.9	Deler av produksjonen av ikke-elektriske husholdningsmaskiner og apparater som utføres av underleverandører	
27.52.99	Deler av produksjonen av ikke-elektriske husholdningsmaskiner og apparater som utføres av underleverandører	88239 (*)
27.9	Annet elektrisk utstyr	
27.90	Annet elektrisk utstyr	
27.90.1	Annet elektrisk utstyr og tilhørende deler	
27.90.11	Elektriske maskiner og apparater med selvstendige funksjoner	46939 (*)
27.90.12	Elektriske isolatorer, isolasjonsdetaljer til elektriske maskiner eller elektrisk materiell, elektriske ledningsrør	46940
27.90.13	Kullelektroder og andre varer av grafitt eller annet kull til elektriske formål	46950
27.90.2	Nummertavler med flytende krystallanvisere (LCD) eller lysemitterende dioder, elektriske signalapparater, akustiske eller visuelle	
27.90.20	Nummertavler med flytende krystallanvisere (LCD) eller lysemitterende dioder, elektriske signalapparater, akustiske eller visuelle	46929 (*)
27.90.3	Verktøy til lodding og sveising, maskiner og apparater til overflateherding og varmsprøyting	
27.90.31	Maskiner og apparater til lodding og sveising, maskiner og apparater til overflateherding og varmsprøyting av metaller eller sintret metallkarbid	44241
27.90.32	Deler til maskiner og apparater til lodding og sveising, maskiner og apparater til overflateherding og varmsprøyting av metaller eller sintret metallkarbid	44255
27.90.33	Deler til annet elektrisk utstyr, elektriske deler til maskiner og apparater ikke nevnt annet sted	46960 (*)
27.90.4	Annet elektrisk utstyr ikke nevnt annet sted (herunder elektromagneter, elektromagnetiske koplinger og bremses, elektromagnetiske løftehoder, elektriske partikkelakseleratorer, elektriske signalgeneratorer samt apparater for galvanisering, elektrolyse eller elektroforese)	
27.90.40	Annet elektrisk utstyr ikke nevnt annet sted (herunder elektromagneter, elektromagnetiske koplinger og bremses, elektromagnetiske løftehoder, elektriske partikkelakseleratorer, elektriske signalgeneratorer samt apparater for galvanisering, elektrolyse eller elektroforese)	46939 (*)
27.90.5	Elektriske kondensatorer	
27.90.51	Faste kondensatorer til bruk i strømkretser med 50/60 Hz, og som har reaktiv effekt på høyst 0,5 kvar	47110 (*)
27.90.52	Andre faste kondensatorer	47110 (*)
27.90.53	Variable eller regulerbare (forhåndsinnstillbare) kondensatorer	47110 (*)
27.90.6	Elektriske motstander, unntatt hetelegemer	
27.90.60	Elektriske motstander, unntatt hetelegemer	47120
27.90.7	Elektrisk signalutstyr, sikkerhetsutstyr og trafikkreguleringsutstyr for jernbaner, sporveier, veier, gater, elver, kanaler, parkeringsanlegg, havner eller flyplasser	
27.90.70	Elektrisk signalutstyr, sikkerhetsutstyr og trafikkreguleringsutstyr for jernbaner, sporveier, veier, gater, elver, kanaler, parkeringsanlegg, havner eller flyplasser	46929 (*)
27.90.8	Deler til elektriske kondensatorer, elektriske motstander, reostater og potensiometre	
27.90.81	Deler til elektriske kondensatorer	47171
27.90.82	Deler til elektriske motstander, reostater og potensiometre	47172
27.90.9	Deler av produksjonen av annet elektrisk utstyr som utføres av underleverandører	
27.90.99	Deler av produksjonen av annet elektrisk utstyr som utføres av underleverandører	88239 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
28	Maskiner og utstyr til generell bruk, ikke nevnt annet sted	
28.1	Maskiner og utstyr til generell bruk	
28.11	Motorer og turbiner, unntatt motorer til luftfartøyer og motorvogner	
28.11.1	Motorer og turbiner, unntatt motorer til luftfartøyer og motorvogner	
28.11.11	Utenbordsmotorer for framdrift av båter og skip	43110 (*)
28.11.12	Framdriftsmotorer med gnisttenning for båter og skip, andre motorer	43110 (*)
28.11.13	Andre stempeldrevne forbrenningsmotorer med kompresjonstenning	43110 (*)
28.11.2	Turbiner	
28.11.21	Dampturbiner	43141
28.11.22	Vannturbiner og vannhjul	43142
28.11.23	Gassturbiner, unntatt turbojetmotorer og turbopropmotorer	43143
28.11.24	Vindturbiner	46113 (*)
28.11.3	Deler til turbiner	
28.11.31	Deler til dampturbiner	43153
28.11.32	Deler til vannturbiner og vannhjul, herunder regulatorer	43154
28.11.33	Deler til gassturbiner, unntatt turbojetmotorer og turbopropmotorer	43156
28.11.4	Deler til motorer	
28.11.41	Deler til stempeldrevne forbrenningsmotorer med gnisttenning, unntatt deler til flymotorer	43151 (*)
28.11.42	Deler til andre motorer ikke nevnt annet sted	43151 (*)
28.11.9	Deler av produksjonen av motorer og turbiner, unntatt til luftfartøyer og motorvogner	
28.11.99	Deler av produksjonen av motorer og turbiner, unntatt til luftfartøyer og motorvogner	88239 (*)
28.12	Komponenter til hydraulisk og pneumatisk utstyr	
28.12.1	Komponenter til hydraulisk og pneumatisk utstyr, unntatt deler	
28.12.11	Lineært virkende hydrauliske og pneumatiske motorer (sylindrer)	43211 (*)
28.12.12	Roterende hydrauliske og pneumatiske motorer	43219 (*)
28.12.13	Hydrauliske pumper	43220 (*)
28.12.14	Hydrauliske og pneumatiske ventiler	43240 (*)
28.12.15	Hydrauliske enheter	43220 (*)
28.12.16	Hydrauliske systemer	43211 (*) 43219 (*)
28.12.2	Deler til hydraulisk og pneumatisk utstyr	
28.12.20	Deler til hydraulisk og pneumatisk utstyr	43251
28.12.9	Deler av produksjonen av komponenter til hydraulisk og pneumatisk utstyr som utføres av underleverandører	
28.12.99	Deler av produksjonen av komponenter til hydraulisk og pneumatisk utstyr som utføres av underleverandører	88239 (*)
28.13	Pumper og kompressorer ellers	
28.13.1	Pumper for væsker, væskeelevarer	
28.13.11	Pumper for drivstoff, smøreolje, kjølevæske og betong	43220 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
28.13.12	Andre stempelpumper og membranpumper for væsker	43220 (*)
28.13.13	Andre rotasjonspumper	43220 (*)
28.13.14	Andre sentrifugalpumper for væsker, andre pumper	43220 (*)
28.13.2	Luft- eller vakuumpumper, luft- eller andre gasskompressorer	
28.13.21	Vakuumpumper	43230 (*)
28.13.22	Luftpumper for hånd- eller fotkraft	43230 (*)
28.13.23	Kjølekompressorer	43230 (*)
28.13.24	Luftkompressorer, transportable på hjulunderstell	43230 (*)
28.13.25	Turbokompressorer	43230 (*)
28.13.26	Stempelkompressorer	43230 (*)
28.13.27	Roterende kompressorer med én eller flere aksler	43230 (*)
28.13.28	Andre kompressorer	43230 (*)
28.13.3	Deler til pumper og kompressorer	
28.13.31	Deler til pumper, deler til væskeelevatore	43252
28.13.32	Deler til luft- eller vakuumpumper, luft- eller gasskompressorer, vifter og ventilasjons- og resirkulasjonshetter	43253
28.13.9	Deler av produksjonen av andre pumper og kompressorer som utføres av underleverandører	
28.13.99	Deler av produksjonen av andre pumper og kompressorer som utføres av underleverandører	88239 (*)
28.14	Kraner og ventiler ellers	
28.14.1	Kraner, ventiler og lignende innretninger for rør, kjeler, tanker, kar og lignende	
28.14.11	Reduksjons-, kontroll-, avlastnings- og sikkerhetsventiler	43240 (*)
28.14.12	Kraner og ventiler for sanitærarmatur og lignende, ventiler for sentralvarmeradiatorer	43240 (*)
28.14.13	Prosessreguleringsventiler, sluseventiler, seteventiler og andre ventiler	43240 (*)
28.14.2	Deler til kraner og ventiler og lignende artikler	
28.14.20	Deler til kraner og ventiler og lignende artikler	43254
28.14.9	Deler av produksjonen av andre kraner og ventiler som utføres av underleverandører	
28.14.99	Deler av produksjonen av andre kraner og ventiler som utføres av underleverandører	88239 (*)
28.15	Lagre, gir, tannhjulsutvekslinger og andre innretninger for kraftoverføring	
28.15.1	Kule- eller rullelagre	
28.15.10	Kule- eller rullelagre	43310
28.15.2	Andre lagre, gir, tannhjulsutvekslinger og innretninger for kraftoverføring	
28.15.21	Ledd-boltkjeder av jern eller stål	43320 (*)
28.15.22	Drivaksler (herunder kamaksler og veivaksler) og veiver	43320 (*)
28.15.23	Lagerhus og glidelagre	43320 (*)
28.15.24	Faste gir og utvekslinger, kuleskruer og kulespindler, regulerbare gir og andre hastighetsvariatorer	43320 (*)
28.15.25	Svinghjul og reimskiver, herunder blokker	43320 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
28.15.26	Friksjonskoplinger og andre akselkoplinger, herunder universalledd	43320 (*)
28.15.3	Deler til lagre, gir og innretninger for kraftoverføring	
28.15.31	Kuler, nåler og ruller, deler til kule- eller rullelagre	43331
28.15.32	Deler til leddboltkjeder av jern eller stål	43332 (*)
28.15.39	Deler til lagre og innretninger for kraftoverføring ikke nevnt annet sted	43332 (*)
28.15.9	Deler av produksjonen av lagre, gir, tannhjulsutvekslinger og andre innretninger for kraftoverføring som utføres av underleverandører	
28.15.99	Deler av produksjonen av lagre, gir, tannhjulsutvekslinger og andre innretninger for kraftoverføring som utføres av underleverandører	88239 (*)
28.2	Andre maskiner og annet utstyr til generell bruk	
28.21	Industri- og laboratorieovner samt brennere	
28.21.1	Ovner og brennere og tilhørende deler	
28.21.11	Brennere til fyrsteder, mekaniske stokere og fyrrister, mekaniske askefjernere og lignende	43410
28.21.12	Industri- eller laboratorieovner, herunder forbrenningsovner, ikke elektriske, unntatt bakeriovn	43420 (*)
28.21.13	Elektriske industri- eller laboratorieovner, utstyr for induktiv eller dielektrisk oppvarming	43420 (*)
28.21.14	Deler til industri- og laboratorieovner samt brennere	43430
28.21.9	Deler av produksjonen av industri- og laboratorieovner samt brennere som utføres av underleverandører	
28.21.99	Deler av produksjonen av industri- og laboratorieovner samt brennere som utføres av underleverandører	88239 (*)
28.22	Løfte- og håndteringsutstyr	
28.22.1	Løfte- og håndteringsutstyr og tilhørende deler	
28.22.11	Taljer og heiseverk ikke nevnt annet sted	43510 (*)
28.22.12	Gruvesjaktvinsjer, vinsjer spesielt konstruert til bruk under jorden, andre vinsjer, ankerspill	43510 (*)
28.22.13	Donkrafter, apparater av det slag som brukes til løfting av kjøretøyer	43510 (*)
28.22.14	Lossebommer, kraner, mobile løfterammer, portaltrucker og krantrucker	43520
28.22.15	Gaffeltrucker, andre trucker, traktorer av den type som brukes på jernbaneperronger	43530
28.22.16	Heiser, elevatorer med heisespann, rulletrapper og rullende fortau	43540
28.22.17	Pneumatiske og andre elevatorer og transportører med kontinuerlig drift, for varer eller materialer	43550
28.22.18	Andre maskiner og apparater til løfting, håndtering, lasting eller lossing	43560
28.22.19	Deler til løfte- og håndteringsutstyr	43570
28.22.2	Bøtter, skuffer, grabber og gripere til kraner, gravemaskiner og lignende	
28.22.20	Bøtter, skuffer, grabber og gripere til kraner, gravemaskiner og lignende	43580
28.22.9	Deler av produksjonen av løfte- og håndteringsutstyr som utføres av underleverandører	
28.22.99	Deler av produksjonen av løfte- og håndteringsutstyr som utføres av underleverandører	88239 (*)
28.23	Kontormaskiner og utstyr (unntatt datamaskiner og tilleggsutstyr)	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
28.23.1	Skrivemaskiner, tekstbehandlingsmaskiner og regnemaskiner	
28.23.11	Skrivemaskiner og tekstbehandlingsmaskiner	45110
28.23.12	Elektroniske kalkulatorer og maskiner i lommeformat til registrering, opptak, visning av data samt regnefunksjoner	45130
28.23.13	Bokholderimaskiner, kassakontrollapparater, frankeringsmaskiner, billettmaskiner og lignende maskiner samt apparater med regneverk	45141
28.23.2	Kontormaskiner og tilhørende deler	
28.23.21	Fotokopieringsapparater med optisk system eller av kontakttypen samt varmekopieringsapparater	44917 (*)
28.23.22	Offset-trykkemaskiner med arkmating, av kontortypen	45150
28.23.23	Andre maskiner til kontorbruk	45160 (*)
28.23.24	Deler og tilbehør til skrivemaskiner og regnemaskiner	45170
28.23.25	Deler og tilbehør til andre maskiner til kontorbruk	45180
28.23.26	Deler og tilbehør til fotokopieringsapparater	44922 (*)
28.23.9	Tjenester tilknyttet produksjon av kontormaskiner og utstyr, deler av produksjonen av kontormaskiner og utstyr (unntatt datamaskiner og tilleggsutstyr) som utføres av underleverandører	
28.23.91	Tjenester tilknyttet produksjon av kontormaskiner og utstyr (unntatt datamaskiner og tilleggsutstyr)	88232 (*)
28.23.99	Deler av produksjonen av kontormaskiner og utstyr (unntatt datamaskiner og tilleggsutstyr) som utføres av underleverandører	88232 (*)
28.24	Motordrevet håndverktøy	
28.24.1	Elektrisk håndverktøy, annet bærbart elektrisk håndverktøy	
28.24.11	Elektrisk håndverktøy med innebygd motor	44232
28.24.12	Annet bærbart, motordrevet håndverktøy	44231
28.24.2	Deler til motordrevet håndverktøy	
28.24.21	Deler til elektrisk håndverktøy med innebygd motor	44253 (*)
28.24.22	Deler til annet bærbart, motordrevet håndverktøy	44253 (*)
28.24.9	Deler av produksjonen av elektrisk håndverktøy som utføres av underleverandører	
28.24.99	Deler av produksjonen av elektrisk håndverktøy som utføres av underleverandører	88239 (*)
28.25	Kjøle- og ventilasjonsanlegg, unntatt til husholdningsbruk	
28.25.1	Varmevekslere, luftkondisjoneringsapparater, kjøle- og fryseutstyr, unntatt til husholdningsbruk	
28.25.11	Varmevekslere og apparater for kondensering av luft eller gass til væske	43911 (*)
28.25.12	Luftkondisjoneringsapparater	43912
28.25.13	Kjøle- og fryseutstyr og varmepumper, unntatt til husholdningsbruk	43913
28.25.14	Apparater for filtrering eller rensing av gasser ikke nevnt annet sted	43914 (*)
28.25.2	Vifter, unntatt bord-, gulv-, vegg-, vindu- eller takvifter	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
28.25.20	Vifter, unntatt bord-, gulv-, vegg-, vindu- eller takvifter	43931 (*)
28.25.3	Deler til kjøle- og fryseutstyr og varmpumper	
28.25.30	Deler til kjøle- og fryseutstyr og varmpumper	43941 (*)
28.25.9	Deler av produksjonen av kjøle- og ventilasjonsanlegg, unntatt til husholdningsbruk, som utføres av underleverandører	
28.25.99	Deler av produksjonen av kjøle- og ventilasjonsanlegg, unntatt til husholdningsbruk, som utføres av underleverandører	88239 (*)
28.29	Maskiner og utstyr til generell bruk, ikke nevnt annet sted	
28.29.1	Gassgeneratorer, apparater for destillering og filtrering	
28.29.11	Generatorer for generatorgass eller vanngass, acetylen-gassgeneratorer og lignende, apparater for destillering eller rektifisering	43911 (*)
28.29.12	Apparater for filtrering eller rensing av væsker	43914 (*)
28.29.13	Oljefiltre, bensinfiltre og luftinnsugingsfiltre til forbrenningsmotorer	43915
28.29.2	Maskiner og apparater for rengjøring, fylling eller innpakking av flasker eller andre beholdere, brannslukkingsapparater, sprøytepistoler, dampblåse- eller sandblåsemaskiner, pakninger	
28.29.21	Maskiner og apparater for rengjøring, fylling eller innpakking av flasker eller andre beholdere	43921
28.29.22	Brannslukkingsapparater, sprøytepistoler, dampblåse- eller sandblåsemaskiner og lignende mekaniske apparater, unntatt apparater for landbruk	43923
28.29.23	Pakninger av metallplater, mekaniske pakninger	43924
28.29.3	Veie- og måleutstyr til industriell bruk og husholdningsbruk	
28.29.31	Vekter til industriell bruk, vekter for kontinuerlig veiing av varer på transportbånd, konstantvekter og vekter som veier opp forutbestemte varemengder	43922 (*) 48212 (*)
28.29.32	Personvekter og vekter til husholdningsbruk	43922 (*)
28.29.39	Annet veie- og måleutstyr	43922 (*) 48233 (*)
28.29.4	Sentrifuger, kalandrer og salgsmaskiner	
28.29.41	Sentrifuger ikke nevnt annet sted	43931 (*)
28.29.42	Kalandrer og andre valsemaskiner, unntatt for metall eller glass	43933
28.29.43	Salgsmaskiner	43934
28.29.5	Oppvaskmaskiner til industriell bruk	
28.29.50	Oppvaskmaskiner til industriell bruk	43935
28.29.6	Apparater for behandling av materialer ved en prosess som krever endring i temperatur, ikke nevnt annet sted	
28.29.60	Apparater for behandling av materialer ved en prosess som krever endring i temperatur, ikke nevnt annet sted	43932
28.29.7	Ikke-elektriske maskiner og apparater til lodding og sveising samt tilhørende deler, maskiner og apparater med gass, for overflateherding	
28.29.70	Ikke-elektriske maskiner og apparater til lodding og sveising samt tilhørende deler, maskiner og apparater med gass, for overflateherding	44242
28.29.8	Deler til maskiner og utstyr til generell bruk, ikke nevnt annet sted	
28.29.81	Deler til generatorer for vanngass eller generatorgass	43941 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
28.29.82	Deler til sentrifuger, deler til apparater for filtrering eller rensing av væsker eller gasser	43942
28.29.83	Deler til kalandrer og andre valsemaskiner, deler til sprøytingsapparater, lodd til veieinnretninger	43943
28.29.84	Deler til maskiner og apparater som ikke er utstyrt med elektriske forbindelsesdeler, ikke nevnt annet sted	43949
28.29.85	Deler til oppvaskmaskiner og maskiner for rengjøring, fylling, innpakking og emballering	43944
28.29.86	Deler til ikke-elektriske maskiner og apparater til lodding og sveising, maskiner og apparater med gass, for overflateherding	44256
28.29.9	Deler av produksjonen av maskiner og utstyr til generell bruk ikke nevnt annet sted som utføres av underleverandører	
28.29.99	Deler av produksjonen av maskiner og utstyr til generell bruk ikke nevnt annet sted som utføres av underleverandører	88239 (*)
28.3	Jordbruks- og skogbruksmaskiner	
28.30	Jordbruks- og skogbruksmaskiner	
28.30.1	Traktorer som betjenes gående	
28.30.10	Traktorer som betjenes gående	44141
28.30.2	Andre jordbruks- og skogbrukstraktorer	
28.30.21	Traktorer med motoreffekt på høyst 37 kW	44149 (*)
28.30.22	Traktorer med motoreffekt over 37 kW, men høyst 59 kW	44149 (*)
28.30.23	Traktorer med motoreffekt over 59 kW	44149 (*)
28.30.3	Jordbearbeidingsmaskiner	
28.30.31	Ploger	44111
28.30.32	Harver, opprivere, kultivatorer, ugrasrensere og hakker	44112
28.30.33	Såmaskiner, plantemaskiner og omplantemaskiner	44113
28.30.34	Spredere for natur- eller kunstgjødsel	44114
28.30.39	Andre jordbearbeidingsmaskiner	44119
28.30.4	Plenklippere	
28.30.40	Plenklippere	44121
28.30.5	Maskiner og apparater for innhøsting eller tresking	
28.30.51	Slåmaskiner (herunder slåmaskiner for traktormontering) ikke nevnt annet sted	44123
28.30.52	Andre maskiner og apparater til bruk ved slått	44124
28.30.53	Halm-, høy- eller förpresser, herunder oppsamlepresser	44125
28.30.54	Innhøstingsmaskiner for rotfrukter og knoller	44126
28.30.59	Maskiner og apparater for innhøsting og tresking, ikke nevnt annet sted	44122 44129 (*)
28.30.6	Maskiner og apparater for spredning, sprøyting eller forstøving av væsker eller pulver for jord- eller hagebruk	
28.30.60	Maskiner og apparater for spredning, sprøyting eller forstøving av væsker eller pulver for jord- eller hagebruk	44150
28.30.7	Selvlasterende eller selvtømmende tilhengere og semitrailere til bruk i landbruket	
28.30.70	Selvlasterende eller selvtømmende tilhengere og semitrailere til bruk i landbruket	44160
28.30.8	Andre jordbruks- og skogbruksmaskiner	
28.30.81	Maskiner og apparater for rensing, sortering eller gradering av egg, frukt eller andre landbruksprodukter, unntatt frø, korn eller tørkede belgfrukter	44127

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
28.30.82	Melkemaskiner	44131
28.30.83	Maskiner og apparater for tilberedning av fôr	44192
28.30.84	Rugemaskiner og kyllingmødre	44193
28.30.85	Maskiner og apparater for fjørfeavl	44194
28.30.86	Maskiner og apparater for jordbruk, hagebruk, skogbruk, fjørfeavl eller biavl, ikke nevnt annet sted	44198
28.30.9	Deler til jordbruks- og skogbruksmaskiner og -utstyr, deler av produksjonen jordbruks- og skogbruksmaskiner som utføres av underleverandører	
28.30.91	Deler til innhøstingsmaskiner og treskere, ikke nevnt annet sted	44129 (*)
28.30.92	Deler til jordbearbeidingsmaskiner	44115
28.30.93	Deler til andre jordbruks- og skogbruksmaskiner	44199
28.30.94	Deler til melkemaskiner og meierimaskiner ikke nevnt annet sted	44139 (*)
28.30.99	Deler av produksjonen av andre jordbruks- og skogbruksmaskiner som utføres av underleverandører	88239 (*)
28.4	Maskiner til metallbearbeiding og annet maskinverktøy	
28.41	Maskiner til metallbearbeiding	
28.41.1	Maskinverktøy for bearbeiding av metall med laser og lignende, maskineringssentre for bearbeiding av metall og lignende	
28.41.11	Maskinverktøy for bearbeiding av metall ved å fjerne materiale med laser, ultralyd og lignende	44211 44918 (*)
28.41.12	Maskineringssentre, enstasjons- og flerstasjonsmaskiner, for bearbeiding av metall	44212
28.41.2	Dreiebenker, bore- og fresemaskiner for bearbeiding av metall	
28.41.21	Dreiebenker for metall	44213
28.41.22	Maskinverktøy for boring eller fresing av metall, gjengeverktøy, ikke nevnt annet sted	44214 44215
28.41.23	Maskinverktøy til avgrading, kvessing, sliping eller annen etterbehandling av metall	44216 (*)
28.41.24	Maskinverktøy til høvling, saging, kapping eller annen skjæring av metall	44216 (*)
28.41.3	Annet maskinverktøy for bearbeiding av metall	
28.41.31	Maskiner for bøying, falsing og retting av metall	44217 (*)
28.41.32	Maskiner for klipping, lokking og sporstansing av metall	44217 (*)
28.41.33	Maskiner for smiing, hamring eller preging, hydrauliske presser og presser for bearbeiding av metall, ikke nevnt annet sted	44217 (*)
28.41.34	Ikke-sponavtakende maskinverktøy ikke nevnt annet sted, for bearbeiding av metall, sintrede metallkarbider eller cermeter	44218
28.41.4	Deler og tilbehør til maskinverktøy til metallbearbeiding	
28.41.40	Deler og tilbehør til maskinverktøy til metallbearbeiding	44251 (*) 44923
28.41.9	Deler av produksjonen av maskinverktøy til metallbearbeiding som utføres av underleverandører	
28.41.99	Deler av produksjonen av maskinverktøy til metallbearbeiding som utføres av underleverandører	88239 (*)
28.49	Maskinverktøy ikke nevnt annet sted	



Kode	Posisjon	CPC versjon 2
28.49.1	Maskinverktøy for bearbeiding av stein, tre og lignende harde materialer	
28.49.11	Maskinverktøy for bearbeiding av stein, keramiske produkter, betong eller lignende mineralske materialer, eller for bearbeiding av glass i kald tilstand	44221
28.49.12	Maskinverktøy for bearbeiding av tre, kork, bein, hardgummi, hard plast eller lignende harde materialer	44222
28.49.2	Verktøyholdere	
28.49.21	Verktøyholdere og selvåpnende gjengehoder, til maskinverktøy	44251 (*)
28.49.22	Holdere for maskinverktøy	44251 (*)
28.49.23	Delehoder og annet spesielt utstyr til maskinverktøy	42922 44251 (*)
28.49.24	Deler og tilbehør til maskinverktøy for bearbeiding av tre, kork, stein, hardgummi og lignende harde materialer	44252
28.49.9	Deler av produksjonen av maskinverktøy som utføres av underleverandører	
28.49.99	Deler av produksjonen av maskinverktøy som utføres av underleverandører	88239 (*)
28.9	Andre spesialmaskiner	
28.91	Maskiner og utstyr til metallurgisk industri	
28.91.1	Maskiner og utstyr til metallurgisk industri og tilhørende deler	
28.91.11	Konvertere, støpeøser, kokiller og støpemaskiner, valseverk til metall	44310
28.91.12	Deler til maskiner og utstyr til metallurgisk industri, deler til valseverk til metall	44320
28.91.9	Deler av produksjonen av maskiner og utstyr til metallurgisk industri som utføres av underleverandører	
28.91.99	Deler av produksjonen av maskiner og utstyr til metallurgisk industri som utføres av underleverandører	88239 (*)
28.92	Maskiner og utstyr til bergverksdrift og bygge- og anleggsvirksomhet	
28.92.1	Maskiner og utstyr til bergverksdrift	
28.92.11	Elevatorer og transportører med kontinuerlig drift, til bruk under jorden	44411
28.92.12	Kull- eller steinbrytere og maskiner for tunnelboring, andre boremaskiner og utgravingsmaskiner	44412
28.92.2	Andre maskiner med egen framdrift, for flytting, planering, skraping, graving, stamping, valsing eller boring av jord eller mineraler (herunder bulldozere, mekaniske skyfler og veivalser)	
28.92.21	Bulldosere og angeldosere med egen framdrift	44421
28.92.22	Veihøvler med egen framdrift	44422
28.92.23	Skrapemaskiner med egen framdrift	44423
28.92.24	Stampemaskiner og veivalser med egen framdrift	44424
28.92.25	Lastemaskiner med frontmontert lasteutstyr, med egen framdrift	44425
28.92.26	Mekaniske skyfler, gravemaskiner og lastemaskiner, med overdel som kan svinge 360 °, med egen framdrift, unntatt lastemaskiner med frontmontert lasteutstyr	44426
28.92.27	Andre mekaniske skyfler, gravemaskiner og lastemaskiner med egen framdrift, andre maskiner med egen framdrift til bergverksdrift	44427

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
28.92.28	Bulldoser- eller angeldoserblad	44429
28.92.29	Dumpere konstruert for bruk utenfor veinettet	44428
28.92.3	Andre maskiner og annet utstyr til jord- og gravearbeid	
28.92.30	Andre maskiner og annet utstyr til jord- og gravearbeid	44430
28.92.4	Maskiner og apparater for sortering, maling, blanding og lignende bearbeiding av jord, stein, malm eller andre faste, mineralske materialer	
28.92.40	Maskiner og apparater for sortering, maling, blanding og lignende bearbeiding av jord, stein, malm eller andre faste, mineralske materialer	44440
28.92.5	Beltetraktorer	
28.92.50	Beltetraktorer	44142
28.92.6	Deler til maskiner og utstyr til bergverksdrift og bygge- og anleggsvirksomhet	
28.92.61	Deler til maskiner og utstyr for boring og graving, deler til kraner	44461
28.92.62	Deler til maskiner for sortering, maling eller annen bearbeiding av jord, stein og lignende	44462
28.92.9	Deler av produksjonen av maskiner og utstyr til bergverksdrift og bygge- og anleggsvirksomhet som utføres av underleverandører	
28.92.99	Deler av produksjonen av maskiner og utstyr til bergverksdrift og bygge- og anleggsvirksomhet som utføres av underleverandører	88239 (*)
28.93	Maskiner og utstyr til nærings- og nytelsesmiddelindustri	
28.93.1	Maskiner og utstyr til nærings- og nytelsesmiddelindustri, unntatt tilhørende deler	
28.93.11	Separatorer for melk	44511
28.93.12	Meierimaskiner	44132
28.93.13	Maskiner og utstyr til mølleindustri eller for bearbeiding av korn eller tørkede belgfrukter, ikke nevnt annet sted	44513
28.93.14	Maskiner og utstyr til bruk ved framstilling av vin, sider, fruktsaft og lignende drikkevarer	44191
28.93.15	Bakeriovner, ikke elektriske, apparater og andre innretninger for koking, steking eller oppvarming	44515
28.93.16	Apparater og innretninger for tørking av landbruksprodukter	44518
28.93.17	Maskiner og utstyr ikke ellers nevnt, for industriell behandling eller framstilling av matvarer eller drikkevarer, herunder fett eller oljer	44516
28.93.19	Maskiner og utstyr for bearbeiding av tobakk eller framstilling av tobakkvarer, ikke nevnt annet sted	44517
28.93.2	Maskiner og apparater for rensing, sortering eller gradering av frø, korn eller tørkede belgfrukter	
28.93.20	Maskiner og apparater for rensing, sortering eller gradering av frø, korn eller tørkede belgfrukter	44128
28.93.3	Deler til maskiner og utstyr til nærings- og nytelsesmiddelindustri	
28.93.31	Deler til maskiner og utstyr til bearbeiding av drikkevarer	44139 (*)
28.93.32	Deler til maskiner og utstyr til bearbeiding av næringsmidler	44522 (*)
28.93.33	Deler til maskiner og utstyr til bearbeiding av tobakk	44523
28.93.34	Deler til maskiner og apparater for rensing, sortering eller gradering av frø, korn eller tørkede belgfrukter	44522 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
28.93.9	Deler av produksjonen av maskiner og utstyr til nærings- og nytelsesmiddelindustri som utføres av underleverandører	
28.93.99	Deler av produksjonen av maskiner og utstyr til nærings- og nytelsesmiddelindustri som utføres av underleverandører	88239 (*)
28.94	Maskiner og utstyr til tekstil-, konfeksjons- og lærvareindustri	
28.94.1	Maskiner og utstyr for bearbeiding, spinning, veving og strikking av tekstiler	
28.94.11	Maskiner og utstyr for utpressing (ekstrudering), strekking, teksturering eller oppkutting av syntetisk eller kunstig framstilte tekstilmaterialer, maskiner for bearbeiding av tekstilfibrer	44611 (*)
28.94.12	Spinnemaskiner, dublerings- og tvinnemaskiner, spole- eller hespemaskiner	44611 (*)
28.94.13	Vevemaskiner	44612
28.94.14	Strikkemaskiner, kjedestingmaskiner og lignende, tuftemaskiner	44613
28.94.15	Hjelpemaskiner og -apparater til maskiner for tekstilbearbeiding, maskiner for trykking på tekstiler	44694 44914 (*)
28.94.2	Andre maskiner og utstyr til tekstil- og konfeksjonsindustri, herunder symaskiner	
28.94.21	Maskiner og utstyr for vasking, rensing, vriing, stryking, pressing, farging, opprulling og lignende av tekstilgarn eller tekstilstoff, maskiner og apparater for framstilling eller etterbehandling av filt	44621
28.94.22	Vaskemaskiner til bruk i husholdninger og vaskerier, tørrensemaskiner, tørkemaskiner med kapasitet over 10 kg	44622
28.94.23	Tørkesentrifuger for tøy	44911
28.94.24	Symaskiner, unntatt symaskiner for hefting av bøker og symaskiner av husholdningstypen	44623
28.94.3	Maskiner og apparater for bearbeiding av huder, skinn eller lær eller for framstilling eller reparasjon av skotøy og andre varer	
28.94.30	Maskiner og apparater for bearbeiding av huder, skinn eller lær eller for framstilling eller reparasjon av skotøy og andre varer	44630
28.94.4	Symaskiner til husholdningsbruk	
28.94.40	Symaskiner til husholdningsbruk	44814
28.94.5	Deler og tilbehør til maskiner og utstyr til annen tekstil- og konfeksjonsproduksjon og for bearbeiding av lærvarer	
28.94.51	Deler og tilbehør til maskiner og utstyr for spinning og veving	44640 (*)
28.94.52	Deler til maskiner og utstyr til annen tekstil- og konfeksjonsproduksjon og for bearbeiding av lærvarer	44640 (*)
28.94.9	Deler av produksjonen av maskiner og utstyr til maskiner og utstyr til tekstil-, konfeksjons- og lærvareindustri som utføres av underleverandører	
28.94.99	Deler av produksjonen av maskiner og utstyr til maskiner og utstyr til tekstil-, konfeksjons- og lærvareindustri som utføres av underleverandører	88239 (*)
28.95	Maskiner og utstyr til papir- og pappvareindustri	
28.95.1	Maskiner og utstyr til papir- og pappvareindustri og tilhørende deler	
28.95.11	Maskiner og utstyr til papir- og pappvareindustri, unntatt tilhørende deler	44913
28.95.12	Deler til maskiner og utstyr til papir- og pappvareindustri	44921

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
28.95.9	Deler av produksjonen av maskiner og utstyr til papir- og pappvareindustri som utføres av underleverandører	
28.95.99	Deler av produksjonen av maskiner og utstyr til papir- og pappvareindustri som utføres av underleverandører	88239 (*)
28.96	Maskiner og utstyr til plast- og gummiindustri	
28.96.1	Maskiner og utstyr ikke nevnt annet sted, for bearbeiding av plast og gummi eller for framstilling av varer av disse materialene	
28.96.10	Maskiner og utstyr ikke nevnt annet sted, for bearbeiding av plast og gummi eller for framstilling av varer av disse materialene	44915
28.96.2	Deler til maskiner og utstyr ikke nevnt annet sted, for bearbeiding av plast og gummi eller for framstilling av varer av disse materialene	
28.96.20	Deler til maskiner og utstyr ikke nevnt annet sted, for bearbeiding av plast og gummi eller for framstilling av varer av disse materialene	44929 (*)
28.96.9	Deler av produksjonen av maskiner og utstyr til plast- og gummiindustri som utføres av underleverandører	
28.96.99	Deler av produksjonen av maskiner og utstyr til plast- og gummiindustri som utføres av underleverandører	88239 (*)
28.99	Spesialmaskiner ikke nevnt annet sted	
28.99.1	Trykke- og bokbindemaskiner	
28.99.11	Bokbindemaskiner, herunder symaskiner for hefting av bøker	44914 (*)
28.99.12	Maskiner, apparater og utstyr for typesetting, for behandling eller framstilling av klisjeer, plater	44914 (*)
28.99.13	Offset-trykkemaskiner, unntatt til kontorbruk	44914 (*)
28.99.14	Andre trykkemaskiner, unntatt til kontorbruk	44914 (*) 44917
28.99.2	Maskiner og apparater som bare eller hovedsakelig benyttes til framstilling av halvlederstaver eller –skiver, halvlederkomponenter, elektroniske integrerte kretser eller flatskjermer	
28.99.20	Maskiner og apparater som bare eller hovedsakelig benyttes til framstilling av halvlederstaver eller –skiver, halvlederkomponenter, elektroniske integrerte kretser eller flatskjermer	44918
28.99.3	Spesialmaskiner ikke nevnt annet sted	
28.99.31	Apparater og andre innretninger for tørking av tre, papirmasse, papir eller papp, andre industrielle tørker ikke nevnt annet sted	44912
28.99.32	Karuseller, husker, skytebaner og annet utstyr til fornøylesparker	38600
28.99.39	Utskytingsutstyr for luftfartøyer, innbremsingsutstyr eller lignende, dekkbalanseringsutstyr samt spesialmaskiner ikke nevnt annet sted	44919
28.99.4	Deler til trykke- og bokbindemaskiner	
28.99.40	Deler til trykke- og bokbindemaskiner	44922 (*)
28.99.5	Deler til maskiner og apparater som bare eller hovedsakelig benyttes til framstilling av halvlederstaver eller –skiver, halvlederkomponenter, elektroniske integrerte kretser eller flatskjermer, deler til andre spesialmaskiner	
28.99.51	Deler til maskiner og apparater som bare eller hovedsakelig benyttes til framstilling av halvlederstaver eller –skiver, halvlederkomponenter, elektroniske integrerte kretser eller flatskjermer	44923
28.99.52	Deler til andre spesialmaskiner	44929 (*)
28.99.9	Deler av produksjonen av maskiner og andre spesialmaskiner ikke nevnt annet sted, som utføres av underleverandører	
28.99.99	Deler av produksjonen av maskiner og andre spesialmaskiner ikke nevnt annet sted, som utføres av underleverandører	88239 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
29	Motorvogner og tilhengere	
29.1	Motorvogner	
29.10	Motorvogner	
29.10.1	Forbrenningsmotorer til motorvogner	
29.10.11	Stempeldrevne forbrenningsmotorer med gnisttenning og med fram- og tilbakegående eller roterende stempel, til kjøretøyer, sylindervolum på høyst 1 000 cm <sup>3</sup>	43121 (*)
29.10.12	Stempeldrevne forbrenningsmotorer med gnisttenning og med fram- og tilbakegående eller roterende stempel, til kjøretøyer, sylindervolum over 1 000 cm <sup>3</sup>	43122 (*)
29.10.13	Stempeldrevne forbrenningsmotorer med kompresjonstenning, til kjøretøyer	43123
29.10.2	Personbiler	
29.10.21	Kjøretøyer med forbrenningsmotor med gnisttenning og sylindervolum på høyst 1 500 cm <sup>3</sup> , nye	49113 (*)
29.10.22	Kjøretøyer med forbrenningsmotor med gnisttenning og sylindervolum over 1 500 cm <sup>3</sup> , nye	49113 (*)
29.10.23	Kjøretøyer med stempeldrevet forbrenningsmotor med kompresjonstenning (diesel eller semidiesel), nye	49113 (*)
29.10.24	Andre motorvogner for persontransport, ikke nevnt annet sted	49113 (*)
29.10.3	Motorvogner for transport av minst ti personer	
29.10.30	Motorvogner for transport av minst ti personer	49112
29.10.4	Motorvogner for godstransport	
29.10.41	Lastebiler med stempeldrevet forbrenningsmotor med kompresjonstenning (diesel eller semidiesel), nye	49114 (*)
29.10.42	Lastebiler med stempeldrevet forbrenningsmotor med gnisttenning, andre lastebiler, nye	49114 (*)
29.10.43	Trekkvogner til semitrailere	49111
29.10.44	Understell med motor til motorvogner	49121
29.10.5	Motorvogner for spesielle formål	
29.10.51	Kranbiler	49115
29.10.52	Kjøretøyer spesielt konstruert for å kjøre på snø, kjøretøyer for golfbaner og lignende kjøretøyer, med motor	49116
29.10.59	Motorvogner for spesielle formål, ikke nevnt annet sted	49119
29.10.9	Deler av produksjonen av motorvogner som utføres av underleverandører	
29.10.99	Deler av produksjonen av motorvogner som utføres av underleverandører	88221 (*)
29.2	Karosserier og tilhengere	
29.20	Karosserier og tilhengere	
29.20.1	Karosserier til motorvogner	
29.20.10	Karosserier til motorvogner	49210
29.20.2	Tilhengere og semitrailere, containere	
29.20.21	Containere spesielt bestemt og utstyrt for transport med ett eller flere slags transportmidler	49221
29.20.22	Tilhengere og semitrailere av husvogntypen bestemt for boformål eller camping	49222
29.20.23	Andre tilhengere og semitrailere	49229
29.20.3	Deler til tilhengere, semitrailere og andre kjøretøyer uten mekanisk drivinnretning	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
29.20.30	Deler til tilhengere, semitrailere og andre kjøretøyer uten mekanisk drivinnretning	49232
29.20.4	Overhaling, montering, utrusting og karosseriarbeid for motorvogner	
29.20.40	Overhaling, montering, utrusting og karosseriarbeid for motorvogner	88221 (*)
29.20.5	Utrusting av husvogner og husbiler	
29.20.50	Utrusting av husvogner og husbiler	88221 (*)
29.20.9	Deler av produksjonen av karosserier og tilhengere som utføres av underleverandører	
29.20.99	Deler av produksjonen av karosserier og tilhengere som utføres av underleverandører	88221 (*)
29.3	Deler og utstyr til motorvogner	
29.31	Elektrisk og elektronisk utstyr til motorvogner	
29.31.1	Tenningskabelsett og andre kabel/ledningssett av det slag som brukes i kjøretøyer, luftfartøyer eller skip	
29.31.10	Tenningskabelsett og andre kabel/ledningssett av det slag som brukes i kjøretøyer, luftfartøyer eller skip	46330
29.31.2	Annet elektrisk utstyr ikke nevnt annet sted, for motorvogner og tilhørende deler	
29.31.21	Tennplugger, tennmagneter, magnetdynamoer, svinghjulsmagneter, fordelere, tennspoler	46910 (*)
29.31.22	Startmotorer og kombinerte startmotorer og generatorer, andre generatorer og annet utstyr	46910 (*)
29.31.23	Elektrisk lys og signalutstyr, vinduspussere, defrostere og duggfjernere for motorvogner, herunder motorsykler	46910 (*)
29.31.3	Deler til annet elektrisk utstyr for motorvogner, herunder motorsykler	
29.31.30	Deler til annet elektrisk utstyr for motorvogner, herunder motorsykler	46960 (*)
29.31.9	Deler av produksjonen av elektrisk og elektronisk utstyr til motorvogner som utføres av underleverandører	
29.31.99	Deler av produksjonen av elektrisk og elektronisk utstyr til motorvogner som utføres av underleverandører	88239 (*)
29.32	Andre deler og annet utstyr til motorvogner	
29.32.1	Sittemøbler til bruk i motorvogner	
29.32.10	Sittemøbler til bruk i motorvogner	38111 (*)
29.32.2	Sikkerhetsbelter, kollisjonsputer samt deler og utstyr til karosserier	
29.32.20	Sikkerhetsbelter, kollisjonsputer samt deler og utstyr til karosserier	49231
29.32.3	Deler og utstyr til motorvogner, ikke nevnt annet sted	
29.32.30	Deler og utstyr til motorvogner, ikke nevnt annet sted	49129 (*)
29.32.9	Montering av deler og utstyr til motorvogner, ikke nevnt annet sted, montering av hele monteringssett for motorvogner under produksjonsprosessen, deler av produksjonen av andre deler og annet tilbehør til motorvogner som utføres av underleverandører	
29.32.91	Montering av hele monteringssett for motorvogner som utføres av underleverandører	88221 (*)
29.32.92	Montering av deler og utstyr til motorvogner, ikke nevnt annet sted	88221 (*)
29.32.99	Deler av produksjonen av andre deler og annet utstyr til motorvogner som utføres av underleverandører	88221 (*)
30	Andre transportmidler	
30.1	Skip og båter	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
30.11	Bygging av skip og flytende materiell	
30.11.1	Skip og flytende materiell	
30.11.10	Skip og flytende materiell	49319 (*)
30.11.2	Skip og lignende fartøyer for transport av personer eller gods	
30.11.21	Cruiseskip, passasjerskip og lignende for transport av personer, alle slags ferger	49311
30.11.22	Tankskip til transport av råolje, oljeprodukter, kjemikalier og flytende gass	49312
30.11.23	Kjøle- og fryseskip, unntatt tankskip	49313
30.11.24	Tørrlastskip	49314
30.11.3	Fiskefartøyer og andre spesialfartøyer	
30.11.31	Fiskefartøyer, fabrikkskip og andre fartøyer for bearbeiding eller konservering av fiskeprodukter	49315
30.11.32	Slepe- og skyvefartøyer	49316
30.11.33	Mudderverk, fyrskip, brannbåter, flytekraner, andre fartøyer	49319 (*)
30.11.4	Offshorefartøyer og -anlegg	
30.11.40	Offshorefartøyer og -anlegg	49320
30.11.5	Annet flytende materiell (herunder flåter, flytetanker, kofferdammer, flytebrygger, -bøyer, -merker og -staker)	
30.11.50	Annet flytende materiell (herunder flåter, flytetanker, kofferdammer, flytebrygger, -bøyer, -merker og -staker)	49390
30.11.9	Ombygging og utrusting av skip, plattformer og annet flytende materiell, deler av produksjonen av skip og flytende materiell som utføres av underleverandører	
30.11.91	Ombygging og utrusting av skip, plattformer og annet flytende materiell	88229 (*)
30.11.92	Utrusting av skip, plattformer og annet flytende materiell	88229 (*)
30.11.99	Deler av produksjonen av skip og flytende materiell som utføres av underleverandører	88229 (*)
30.12	Fritidsbåter	
30.12.1	Fritidsbåter	
30.12.11	Seilbåter til fritidsbruk (unntatt oppblåsbare), med eller uten hjelpemotor	49410
30.12.12	Oppblåsbare fritidsbåter	49490 (*)
30.12.19	Andre fritidsbåter samt robåter og kanoer	49490 (*)
30.12.9	Deler av produksjonen av fritidsbåter som utføres av underleverandører	
30.12.99	Deler av produksjonen av fritidsbåter som utføres av underleverandører	88229 (*)
30.2	Lokomotiver og annet rullende materiell til jernbane og sporvei	
30.20	Lokomotiver og annet rullende materiell til jernbane og sporvei	
30.20.1	Lokomotiver og tendere	
30.20.11	Lokomotiver drevet med kraft fra en ytre, elektrisk kraftkilde	49511
30.20.12	Dieselelektriske lokomotiver	49512
30.20.13	Andre lokomotiver, tendere	49519

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
30.20.2	Vogner med egen framdriftsmotor for jernbane eller sporvei, unntatt vogner for ettersyn eller vedlikehold	
30.20.20	Vogner med egen framdriftsmotor for jernbane eller sporvei, unntatt vogner for ettersyn eller vedlikehold	49520
30.20.3	Annet rullende materiell	
30.20.31	Vogner for ettersyn eller vedlikehold av jernbane eller sporvei	49531
30.20.32	Passasjervogner for jernbane eller sporvei, uten egen framdriftsmotor, bagasjevogner, postvogner og andre spesialvogner for jernbane eller sporvei, uten egen framdriftsmotor	49532
30.20.33	Godsvogner og lastevogner for jernbane eller sporvei, uten egen framdriftsmotor	49533
30.20.4	Deler til lokomotiver eller annet rullende materiell til jernbane eller sporvei, stasjonært materiell og tilhørende deler, mekanisk trafikkreguleringsutstyr	
30.20.40	Deler til lokomotiver eller annet rullende materiell til jernbane eller sporvei, stasjonært materiell og tilhørende deler, mekanisk trafikkreguleringsutstyr	49540
30.20.9	Ombygging og utrusting av lokomotiver og annet rullende materiell til jernbane eller sporvei, deler av produksjonen av lokomotiver og annet rullende materiell til jernbane og sporvei som utføres av underleverandører	
30.20.91	Ombygging og utrusting av lokomotiver og annet rullende materiell til jernbane og sporvei	88229 (*)
30.20.99	Deler av produksjonen av lokomotiver og annet rullende materiell til jernbane og sporvei som utføres av underleverandører	88229 (*)
30.3	Luftfartøyer og romfartøyer og lignende utstyr	
30.30	Luftfartøyer og romfartøyer og lignende utstyr	
30.30.1	Motorer til luftfartøyer og romfartøyer, stasjonære flytreningsmaskiner samt tilhørende deler	
30.30.11	Forbrenningsmotorer med gnisttenning til luftfartøyer	43131
30.30.12	Turbojet- og turbopropmotorer	43132
30.30.13	Reaksjonsmotorer, unntatt turbojetmotorer	43133
30.30.14	Stasjonære flytreningsmaskiner og tilhørende deler	43134
30.30.15	Deler til motorer for luftfartøyer	43152
30.30.16	Deler til turbojetmotorer og turbopropmotorer	43155
30.30.2	Ballonger og styrbare luftskip, seilfly, glidefly, hengeglidere og andre luftfartøyer uten motor	
30.30.20	Ballonger og styrbare luftskip, seilfly, glidefly, hengeglidere og andre luftfartøyer uten motor	49610
30.30.3	Helikoptre og fly	
30.30.31	Helikoptre	49621
30.30.32	Fly og andre luftfartøyer med tomvekt på høyst 2 000 kg	49622
30.30.33	Fly og andre luftfartøyer med tomvekt over 2 000 kg, men høyst 15 000 kg	49623 (*)
30.30.34	Fly og andre luftfartøyer med tomvekt over 15 000 kg	49623 (*)
30.30.4	Romfartøyer (herunder satellitter) og bæreraketter for romfartøyer	
30.30.40	Romfartøyer (herunder satellitter) og bæreraketter for romfartøyer	49630
30.30.5	Andre deler til luftfartøyer og romfartøyer	
30.30.50	Andre deler til luftfartøyer og romfartøyer	38111 (*) 49640
30.30.6	Ettersyn og ombygging av luftfartøyer og tilhørende motorer	



Kode	Posisjon	CPC versjon 2
30.30.60	Ettersyn og ombygging av luftfartøyer og tilhørende motorer	87149 (*)
30.30.9	Deler av produksjonen av luftfartøyer, romfartøyer og liknende utstyr som utføres av underleverandører	
30.30.99	Deler av produksjonen av luftfartøyer, romfartøyer og liknende utstyr som utføres av underleverandører	88229 (*)
30.4	Militære stridskjøretøyer	
30.40	Militære stridskjøretøyer	
30.40.1	Motordrevne tanks og andre motordrevne, pansrede stridsvogner og tilhørende deler	
30.40.10	Motordrevne tanks og andre motordrevne, pansrede stridsvogner og tilhørende deler	44710
30.40.9	Deler av produksjonen av militære stridskjøretøyer som utføres av underleverandører	
30.40.99	Deler av produksjonen av militære stridskjøretøyer som utføres av underleverandører	88229 (*)
30.9	Transportmidler ikke nevnt annet sted	
30.91	Motorsykler	
30.91.1	Motorsykler og sidevogner	
30.91.11	Motorsykler og sykler med hjelpemotor, med stempeldrevet forbrenningsmotor med sylindervolum på høyst 50 cm <sup>3</sup>	49911
30.91.12	Motorsykler og sykler med hjelpemotor, med stempeldrevet forbrenningsmotor med sylindervolum over 50 cm <sup>3</sup>	49912
30.91.13	Motorsykler ikke nevnt annet sted, sidevogner	49913
30.91.2	Deler og tilbehør til motorsykler og sidevogner	
30.91.20	Deler og tilbehør til motorsykler og sidevogner	49941
30.91.3	Forbrenningsmotorer til motorsykler	
30.91.31	Stempeldrevne forbrenningsmotorer med gnisttenning og med fram- og tilbakegående eller roterende stempel, til motorsykler, med sylindervolum på høyst 1 000 cm <sup>3</sup>	43121 (*)
30.91.32	Stempeldrevne forbrenningsmotorer med gnisttenning og med fram- og tilbakegående eller roterende stempel, til motorsykler, med sylindervolum over 1 000 cm <sup>3</sup>	43122 (*)
30.91.9	Deler av produksjonen av motorsykler som utføres av underleverandører	
30.91.99	Deler av produksjonen av motorsykler som utføres av underleverandører	88229 (*)
30.92	Sykler og invalidevogner	
30.92.1	Tohjulssykler og andre sykler uten motor	
30.92.10	Tohjulssykler og andre sykler uten motor	49921
30.92.2	Invalidevogner, unntatt deler og tilbehør	
30.92.20	Invalidevogner, unntatt deler og tilbehør	49922
30.92.3	Deler og tilbehør til tohjulssykler og andre sykler uten motor samt invalidevogner	
30.92.30	Deler og tilbehør til tohjulssykler og andre sykler uten motor samt invalidevogner	49942
30.92.4	Barnevogner og tilhørende deler	
30.92.40	Barnevogner og tilhørende deler	38992
30.92.9	Deler av produksjonen av sykler og invalidevogner som utføres av underleverandører	
30.92.99	Deler av produksjonen av sykler og invalidevogner som utføres av underleverandører	88229 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
30.99	Andre transportmidler ikke nevnt annet sted	
30.99.1	Andre transportmidler ikke nevnt annet sted	
30.99.10	Andre transportmidler ikke nevnt annet sted	49930
30.99.9	Deler av produksjonen av andre transportmidler ikke nevnt annet sted som utføres av underleverandører	
30.99.99	Deler av produksjonen av andre transportmidler ikke nevnt annet sted som utføres av underleverandører	88229 (*)
31	Møbler	
31.0	Møbler	
31.00	Sittemøbler og tilhørende deler, deler til møbler	
31.00.1	Sittemøbler og tilhørende deler	
31.00.11	Sittemøbler med metallramme	38111
31.00.12	Sittemøbler med treramme	38112
31.00.13	Andre sittemøbler	38119
31.00.14	Deler til sittemøbler	38160 (*)
31.00.2	Deler til møbler (unntatt sittemøbler)	
31.00.20	Deler til møbler (unntatt sittemøbler)	38160 (*)
31.00.9	Polstring av sittemøbler, deler av produksjonen av sittemøbler, tilhørende deler og deler til møbler som utføres av underleverandører	
31.00.91	Polstring av sittemøbler	88190 (*)
31.00.99	Deler av produksjonen av sittemøbler, tilhørende deler og deler til møbler som utføres av underleverandører	88190 (*)
31.01	Kontor- og butikk møbler	
31.01.1	Kontor- og butikk møbler	
31.01.11	Kontormøbler av metall	38121
31.01.12	Kontormøbler av tre	38122
31.01.13	Butikkmøbler av tre	38140 (*)
31.01.9	Deler av produksjonen av kontor- og butikk møbler som utføres av underleverandører	
31.01.99	Deler av produksjonen av kontor- og butikk møbler som utføres av underleverandører	88190 (*)
31.02	Kjøkkenmøbler	
31.02.1	Kjøkkenmøbler	
31.02.10	Kjøkkenmøbler	38130
31.02.9	Deler av produksjonen av kjøkkenmøbler som utføres av underleverandører	
31.02.99	Deler av produksjonen av kjøkkenmøbler som utføres av underleverandører	88190 (*)
31.03	Madrasser	
31.03.1	Madrasser	
31.03.11	Sengebunner	38150 (*)
31.03.12	Madrasser, unntatt sengebunner	38150 (*)
31.03.9	Deler av produksjonen av madrasser som utføres av underleverandører	
31.03.99	Deler av produksjonen av madrasser som utføres av underleverandører	88190 (*)
31.09	Møbler ellers	
31.09.1	Møbler ellers	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
31.09.11	Møbler av metall ikke nevnt annet sted	38140 (*)
31.09.12	Møbler av tre til soverom, spisestue og dagligstue	38140 (*)
31.09.13	Møbler av tre ikke nevnt annet sted	38140 (*)
31.09.14	Møbler av plast og andre materialer (f.eks. spanskrør, vidje eller bambus)	38140 (*)
31.09.9	Etterbehandling av nye møbler, deler av produksjonen av møbler ellers som utføres av underleverandører	
31.09.91	Ferdigstilling av møbler (unntatt polstring av sittemøbler)	88190 (*)
31.09.99	Deler av produksjonen av møbler ellers som utføres av underleverandører	88190 (*)
32	Annen industriproduksjon	
32.1	Gull- og sølvvarer, bijouteri og lignende artikler	
32.11	Preging av mynter og medaljer	
32.11.1	Preging av mynter og medaljer	
32.11.10	Preging av mynter og medaljer	38250
32.11.9	Deler av produksjonen av mynter og medaljer som utføres av underleverandører	
32.11.99	Deler av produksjonen av mynter og medaljer som utføres av underleverandører	88190 (*)
32.12	Gull- og sølvvarer og lignende artikler	
32.12.1	Gull- og sølvvarer og lignende artikler	
32.12.11	Kulturperler, edelstener og halvedelstener, herunder syntetiske og rekonstruerte, bearbeidede men ikke monterte	38220
32.12.12	Bearbeidede diamanter, støv og pulver av naturlige eller syntetiske edelstener og halvedelstener	38230
32.12.13	Smykkevarer og tilhørende deler, gull og sølvsmedarbeider og tilhørende deler	38240 (*)
32.12.14	Andre varer av edelt metall, varer av natur- eller kulturperler eller av edelstener eller halvedelstener	38240 (*) 48490 (*)
32.12.9	Deler av produksjonen av gull- og sølvvarer og lignende artikler som utføres av underleverandører	
32.12.99	Deler av produksjonen av gull- og sølvvarer og lignende artikler som utføres av underleverandører	88190 (*)
32.13	Bijouteri og lignende artikler	
32.13.1	Bijouteri og lignende artikler	
32.13.10	Bijouteri og lignende artikler	38997 48490 (*)
32.13.9	Deler av produksjonen av bijouteri og lignende artikler som utføres av underleverandører	
32.13.99	Deler av produksjonen av bijouteri og lignende artikler som utføres av underleverandører	88190 (*)
32.2	Musikkinstrumenter	
32.20	Musikkinstrumenter	
32.20.1	Pianoer, orgler og andre strengeinstrumenter, treblåseinstrumenter og instrumenter med klaviatur, metronomer, stemmegafler og stemmepiper, mekanismer til spilledåser	
32.20.11	Pianoer og andre strengeinstrumenter med klaviatur	38310
32.20.12	Andre strengeinstrumenter	38320
32.20.13	Pipeorgler med klaviatur, harmonier og lignende instrumenter, trekkspill og lignende instrumenter, munnsspill, treblåseinstrumenter	38330
32.20.14	Musikkinstrumenter hvor lyden frambringes eller må forsterkes elektrisk	38340

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
32.20.15	Musikkinstrumenter ellers	38350
32.20.16	Metronomer, stemmegafler og stemmepiper, mekanismer til spilledåser, strenger til musikkinstrumenter	38360 (*)
32.20.2	Deler og tilbehør til musikkinstrumenter	
32.20.20	Deler og tilbehør til musikkinstrumenter	38360 (*)
32.20.9	Deler av produksjonen av musikkinstrumenter som utføres av underleverandører	
32.20.99	Deler av produksjonen av musikkinstrumenter som utføres av underleverandører	88190 (*)
32.3	Sportsartikler	
32.30	Sportsartikler	
32.30.1	Sportsartikler	
32.30.11	Ski og annet skiutstyr unntatt skistøvler, skøyter og rulleskøyter, tilhørende deler	38410
32.30.12	Skistøvler	29410
32.30.13	Vannski, surfingbrett, seilbrett og annet utstyr for vannsport	38420
32.30.14	Apparater og utstyr for gymnastikk og friidrett	38430
32.30.15	Apparater og utstyr for sport eller utendørsspill, svømme- og plaskebassenger	38440
32.30.16	Fiskestenger og annet redskap for snørefiske, fiske- og jaktutstyr ikke nevnt annet sted	38450
32.30.9	Deler av produksjonen av sportsartikler som utføres av underleverandører	
32.30.99	Deler av produksjonen av sportsartikler som utføres av underleverandører	88190 (*)
32.4	Spill og leker	
32.40	Spill og leker	
32.40.1	Dukker som utelukkende forestiller mennesker, leker som forestiller dyr eller ikke-menneskelige skapninger, tilhørende deler	
32.40.11	Dukker som utelukkende forestiller mennesker	38520 (*)
32.40.12	Leker som forestiller dyr eller ikke-menneskelige skapninger	38520 (*)
32.40.13	Deler og tilbehør til dukker som forestiller mennesker	38530
32.40.2	Leketog og tilbehør, andre miniatyrmodeller eller byggesett og byggeleker	
32.40.20	Leketog og tilbehør, andre miniatyrmodeller eller byggesett og byggeleker	38540
32.40.3	Andre leker, herunder musikkinstrumenter som har karakter av leker	
32.40.31	Lekekjøretøyer for barn, dukkevogner	38510
32.40.32	Puslespill	38550
32.40.39	Spill og leker ikke nevnt annet sted	38560
32.40.4	Andre spill	
32.40.41	Spillkort	38570
32.40.42	Artikler og tilbehør til biljardspill, spilleautomater, bord- og selskapsspill, andre spill som virker ved hjelp av mynter eller sjetonger	38590
32.40.9	Deler av produksjonen av spill og leker som utføres av underleverandører	
32.40.99	Deler av produksjonen av spill og leker som utføres av underleverandører	88190 (*)
32.5	Medisinske og tanntekniske instrumenter og utstyr	
32.50	Medisinske og tanntekniske instrumenter og utstyr	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
32.50.1	Medisinske, kirurgiske og tanntekniske instrumenter og apparater	
32.50.11	Instrumenter og apparater til tannteknisk bruk	48130
32.50.12	Apparater og andre innretninger for sterilisering, til medisinsk, kirurgisk eller laboratoriebruk	48140
32.50.13	Sprøyter, nåler, katetre, kanyler og lignende, instrumenter og apparater til behandling av øyelidelser og andre instrumenter og apparater, ikke nevnt annet sted	48150
32.50.2	Terapeutiske instrumenter og apparater, tilbehør, proteser og ortopedisk utstyr	
32.50.21	Terapeutiske instrumenter og apparater, pusteapparater	48160 (*)
32.50.22	Kunstige ledd, ortopedisk utstyr, kunstige tenner, tanntilbehør, kunstige kroppsdeler ikke nevnt annet sted	35440 (*) 48170 (*)
32.50.23	Deler og tilbehør til proteser og ortopedisk utstyr	48170 (*)
32.50.3	Møbler til medisinsk, kirurgisk, tannteknisk eller veterinær bruk, frisorstoler og lignende stoler samt tilhørende deler	
32.50.30	Møbler til medisinsk, kirurgisk, tannteknisk eller veterinær bruk, frisorstoler og lignende stoler samt tilhørende deler	48180
32.50.4	Briller, linser og tilhørende deler	
32.50.41	Kontaktlinser, brillelinser av ethvert materiale	48311 (*)
32.50.42	Briller, beskyttelsesbriller og lignende, korrigerende, beskyttende eller andre	48312
32.50.43	Innfatninger for briller, beskyttelsesbriller eller lignende	48313
32.50.44	Deler til innfatninger for briller, beskyttelsesbriller eller lignende	48352
32.50.5	Andre artikler til medisinsk eller kirurgisk bruk	
32.50.50	Andre artikler til medisinsk eller kirurgisk bruk	35290
32.50.9	Deler av produksjonen av medisinsk, kirurgisk og ortopedisk utstyr som utføres av underleverandører	
32.50.99	Deler av produksjonen av medisinsk, kirurgisk og ortopedisk utstyr som utføres av underleverandører	88235 (*)
32.9	Industriproduksjon ikke nevnt annet sted	
32.91	Koster og børster	
32.91.1	Koster og børster	
32.91.11	Koster og børster til husholdningsbruk	38993 (*)
32.91.12	Toalettbørster til personlig bruk, pensler og koster for kunstnere samt pensler for skriving og lignende pensler til kosmetisk bruk, tannbørster	38993 (*)
32.91.19	Andre børster ikke nevnt annet sted	38993 (*)
32.91.9	Deler av produksjonen av koster og børster som utføres av underleverandører	
32.91.99	Deler av produksjonen av koster og børster som utføres av underleverandører	88190 (*)
32.99	Annen industriproduksjon ikke nevnt annet sted	
32.99.1	Beskyttelseshodeplagg, penner og blyanter, signeter, dateringsstempler eller nummereringsstempler, fargebånd til skrivemaskiner, stempelputer	
32.99.11	Beskyttelseshodeplagg og andre beskyttelsesprodukter	36971 36972
32.99.12	Kulepenner, filtpenner og andre penner og markører med porøse spisser, mekaniske blyanter	38911 (*)
32.99.13	Tusjpenner, fyllepenner, stylografer og andre penner	38911 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
32.99.14	Sett av skriveredskaper, penne- og blyantholdere og lignende holdere, tilhørende deler	38911 (*)
32.99.15	Blyanter, herunder fargeblyanter, fargestifter, blyantstifter, pasteller, tegnekull, skrive- eller tegnekritt samt skredderkritt	38911 (*)
32.99.16	Skrive- og tegnetavler, dateringsstempler, signeter, nummereringsstempler og lignende, fargebånd til skrivemaskiner og lignende fargebånd, stempelputer	38140 38912
32.99.2	Paraplyer, spaserstokker, knapper, knappformer, glidelåser og tilhørende deler	
32.99.21	Paraplyer og parasoller, spaserstokker, sittestokker, sveper, ridepisker og lignende	38921
32.99.22	Deler, utstyr og tilbehør til paraplyer og parasoller, spaserstokker, sittestokker, sveper, ridepisker og lignende	38922 (*)
32.99.23	Trykknapper og tilhørende deler, knapper og glidelåser	38923
32.99.24	Knappeformer og andre deler til knapper, knappemner, deler til glidelåser	38924
32.99.3	Produkter av menneske- eller dyrehår, lignende produkter av tekstil	
32.99.30	Produkter av menneske- eller dyrehår, lignende produkter av tekstil	38972
32.99.4	Tennere, piper og tilhørende deler, artikler av brennbart materiale, flytende brensel og brennbare gasser i flytende form	
32.99.41	Sigarettennere og andre tennere, piper, sigar- og sigarettmunnstykker samt tilhørende deler	38994 (*)
32.99.42	Deler til tennere, pyrofore legeringer, artikler av brennbare materialer	38995
32.99.43	Flytende brensel og brennbare gasser i flytende form i beholdere av det slag som brukes ved fylling av tennere, med rominnhold på høyst 300 cm <sup>3</sup>	38999 (*)
32.99.5	Andre artikler ikke nevnt annet sted	
32.99.51	Pynt for høytider, karnevalsartikler eller andre underholdningsartikler, herunder utstyr for tryllekunstner samt morosaker	38991
32.99.52	Kammer, hårspenner og lignende, hårnåler, krøllnåler, krøllspenner og lignende, sprøyteflakonger og lignende til toalettbruk samt tilhørende beslag	38994 (*)
32.99.53	Instrumenter, apparater og modeller til demonstrasjonsformål	38996
32.99.54	Lys og lignende varer av stearin, parafinvoks eller annen voks	38999 (*)
32.99.55	Kunstige blomster, lauvverk og frukter samt tilhørende deler	38999 (*)
32.99.59	Andre diverse artikler ikke nevnt annet sted	38999 (*) 48160
32.99.6	Utstopping	
32.99.60	Utstopping	88190 (*)
32.99.9	Deler av produksjonen av annen industriproduksjon ikke nevnt annet sted som utføres av underleverandører	
32.99.99	Deler av produksjonen av annen industriproduksjon ikke nevnt annet sted som utføres av underleverandører	88190 (*)
33	Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	
33.1	Reparasjon av metallvarer, maskiner og utstyr	
33.11	Reparasjon av bearbejdede metallprodukter	
33.11.1	Reparasjon og vedlikehold av bearbejdede metallprodukter	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
33.11.11	Reparasjon og vedlikehold av metallkonstruksjoner	87110 (*)
33.11.12	Reparasjon og vedlikehold av tanker, cisterner og beholdere av metall	87110 (*)
33.11.13	Reparasjon og vedlikehold av dampkjeler, unntatt kjeler til sentralvarmeanlegg	87110 (*)
33.11.14	Reparasjon og vedlikehold av våpen og ammunisjon	87110 (*)
33.11.19	Reparasjon og vedlikehold av andre bearbeidede metallprodukter	87110 (*)
33.12	Reparasjon av maskiner	
33.12.1	Reparasjon og vedlikehold av maskiner og utstyr til generell bruk	
33.12.11	Reparasjon og vedlikehold av motorer og turbiner, unntatt motorer til luftfartøyer og motorvogner	87156 (*)
33.12.12	Reparasjon og vedlikehold av hydraulisk og pneumatisk utstyr, andre pumper, kompressorer, kraner og ventiler	87156 (*)
33.12.13	Reparasjon og vedlikehold av lagre, gir, tannhjulsutvekslinger og andre innretninger for kraftoverføring	87156 (*)
33.12.14	Reparasjon og vedlikehold av industri- og laboratorieovner	87156 (*)
33.12.15	Reparasjon og vedlikehold av løfte- og håndteringsutstyr	87156 (*)
33.12.16	Reparasjon og vedlikehold av kontormaskiner og utstyr (unntatt datamaskiner og tilleggsutstyr)	87120
33.12.17	Reparasjon og vedlikehold av elektrisk håndverktøy	87156 (*)
33.12.18	Reparasjon og vedlikehold av kjøle- og ventilasjonsanlegg, unntatt til husholdningsbruk	87156 (*)
33.12.19	Reparasjon og vedlikehold av maskiner og utstyr til generell bruk, ikke nevnt annet sted	87156 (*)
33.12.2	Reparasjon og vedlikehold av spesialmaskiner	
33.12.21	Reparasjon og vedlikehold av jordbruks- og skogbruksmaskiner	87156 (*)
33.12.22	Reparasjon og vedlikehold av maskiner til metallbearbeiding og maskinverktøy	87156 (*)
33.12.23	Reparasjon og vedlikehold av maskiner til metallurgisk industri	87156 (*)
33.12.24	Reparasjon og vedlikehold av maskiner til bergverksdrift og bygge- og anleggsvirksomhet	87156 (*)
33.12.25	Reparasjon og vedlikehold av maskiner til nærings- og nytelsesmiddelindustri	87156 (*)
33.12.26	Reparasjon og vedlikehold av maskiner for produksjon av tekstiler, konfeksjon og lærvarer	87156 (*)
33.12.27	Reparasjon og vedlikehold av maskiner og apparater for produksjon av papir eller papp	87156 (*)
33.12.28	Reparasjon og vedlikehold av maskiner til plast- og gummiindustri	87156 (*)
33.12.29	Reparasjon og vedlikehold av andre spesialmaskiner	87156 (*)
33.13	Reparasjon av elektronisk og optisk utstyr	
33.13.1	Reparasjon av elektronisk og optisk utstyr	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
33.13.11	Reparasjon og vedlikehold av måle-, kontroll- og navigasjonsinstrumenter	87154 (*)
33.13.12	Reparasjon og vedlikehold av strålingsutstyr, elektromedisinsk og elektroterapeutisk utstyr	87154 (*)
33.13.13	Reparasjon og vedlikehold av optiske instrumenter og fotografisk utstyr til yrkesbruk	87154 (*)
33.13.19	Reparasjon og vedlikehold av annet elektronisk utstyr til yrkesbruk	87154 (*)
33.14	Reparasjon av elektrisk utstyr	
33.14.1	Reparasjon av elektrisk utstyr	
33.14.11	Reparasjon og vedlikehold av elektromotorer, generatorer, transformatorer og elektriske fordelings- og kontrolltavler og paneler	87152 (*)
33.14.19	Reparasjon og vedlikehold av annet elektrisk utstyr til yrkesbruk	87152 (*)
33.15	Reparasjon og vedlikehold av skip og båter	
33.15.1	Reparasjon og vedlikehold av skip og båter	
33.15.10	Reparasjon og vedlikehold av skip og båter	87149 (*)
33.16	Reparasjon og vedlikehold av luftfartøyer og romfartøyer	
33.16.1	Reparasjon og vedlikehold av luftfartøyer og romfartøyer	
33.16.10	Reparasjon og vedlikehold av luftfartøyer og romfartøyer	87149 (*)
33.17	Reparasjon og vedlikehold av andre transportmidler	
33.17.1	Reparasjon og vedlikehold av andre transportmidler	
33.17.11	Reparasjon og vedlikehold av lokomotiver og annet rullende materiell til jernbane eller sporvei	87149 (*)
33.17.19	Reparasjon og vedlikehold av andre transportmidler ikke nevnt annet sted	87149 (*)
33.19	Reparasjon av annet utstyr	
33.19.1	Reparasjon av annet utstyr	
33.19.10	Reparasjon av annet utstyr	87159
33.2	Installasjon av industrimaskiner og -utstyr	
33.20	Installasjon av industrimaskiner og -utstyr	
33.20.1	Installasjon av metallvarer, unntatt maskiner og utstyr	
33.20.11	Installasjon av dampkjeler, unntatt varmtvannskjeler til sentralvarmeanlegg, herunder installasjon av rørledningssystemer av metall i industrianlegg	87310 (*)
33.20.12	Installasjon av andre metallvarer, unntatt maskiner og utstyr	87310 (*)
33.20.2	Installasjon av maskiner og utstyr til generell bruk	
33.20.21	Installasjon av kontormaskiner	87333
33.20.29	Installasjon av andre maskiner og utstyr til generell bruk, ikke nevnt annet sted	87320 (*)
33.20.3	Installasjon av spesialmaskiner	
33.20.31	Installasjon av industrimaskiner og -utstyr til landbruk	87320 (*)
33.20.32	Installasjon av maskiner til metallbearbeiding og annet maskinverktøy	87320 (*)
33.20.33	Installasjon av industrimaskiner og -utstyr til metallbearbeiding	87320 (*)
33.20.34	Installasjon av industrimaskiner og -utstyr til bergverksdrift	87320 (*)
33.20.35	Installasjon av industrimaskiner og -utstyr til nærings- og nytelsesmiddelindustri	87320 (*)



Kode	Posisjon	CPC versjon 2
33.20.36	Installasjon av industrimaskiner og -utstyr til tekstil-, konfeksjons- og lærvareindustri	87320 (*)
33.20.37	Installasjon av industrimaskiner og -utstyr for framstilling av papir og papp	87320 (*)
33.20.38	Installasjon av industrimaskiner og -utstyr til plast- og gummiindustri	87320 (*)
33.20.39	Installasjon av andre spesialmaskiner	87320 (*) 87331
33.20.4	Installasjon av elektronisk og optisk utstyr	
33.20.41	Installasjon av medisinske instrumenter, presisjonsinstrumenter og optiske instrumenter til yrkesbruk	87350
33.20.42	Installasjon av elektronisk utstyr til yrkesbruk	87340
33.20.5	Installasjon av elektrisk utstyr	
33.20.50	Installasjon av elektrisk utstyr	87360
33.20.6	Installasjon av industrimaskiner og -utstyr for prosessregulering	
33.20.60	Installasjon av industrimaskiner og -utstyr for prosessregulering	87320 (*)
33.20.7	Installasjon av andre varer ikke nevnt annet sted	
33.20.70	Installasjon av andre varer ikke nevnt annet sted	87390
<b>D</b>	<b>ELEKTRISITETS-, GASS-, DAMP- OG VARMTVANNSFORSYNING</b>	
35	Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	
35.1	Produksjon, overføring og distribusjon av elektrisitet	
35.11	Elektrisitet	
35.11.1	Elektrisitet	
35.11.10	Elektrisitet	17100
35.12	Overføring av elektrisitet	
35.12.1	Overføring av elektrisitet	
35.12.10	Overføring av elektrisitet	69111 86311
35.13	Distribusjon av elektrisitet	
35.13.1	Distribusjon av elektrisitet	
35.13.10	Distribusjon av elektrisitet	69112 86312
35.14	Handel med elektrisitet	
35.14.1	Handel med elektrisitet	
35.14.10	Handel med elektrisitet	61197 61297 62597
35.2	Produksjon av gass, og distribusjon av gass gjennom ledningsnett	
35.21	Produksjon av gass	
35.21.1	Lysgass, vanngass, generatorgass og lignende gasser, unntatt jordoljegasser og andre gassformige hydrokarboner	
35.21.10	Lysgass, vanngass, generatorgass og lignende gasser, unntatt jordoljegasser og andre gassformige hydrokarboner	17200
35.22	Distribusjon av gass gjennom ledningsnett	
35.22.1	Distribusjon av gass gjennom ledningsnett	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
35.22.10	Distribusjon av gass gjennom ledningsnett	69120 86320
35.23	Handel med gass gjennom ledningsnett	
35.23.1	Handel med gass gjennom ledningsnett	
35.23.10	Handel med gass gjennom ledningsnett	61191 (*)
35.3	Damp- og varmtvannsforsyning	
35.30	Damp- og varmtvannsforsyning	
35.30.1	Damp og varmtvann, damp- og varmtvannsforsyning	
35.30.11	Damp og varmtvann	17300
35.30.12	Damp- og varmtvannsforsyning gjennom ledningsnett	69220 (*) 86340 (*)
35.30.2	Is-, kaldluft- og kaldtvannsforsyning	
35.30.21	Is, herunder is for avkjølingsformål (dvs. ikke til næringsmiddelbruk)	17400
35.30.22	Kaldluft- og kaldtvannsforsyning	69220 (*) 86340 (*)
<b>E</b>	<b>VANNFORSYNING, AVLØPS- OG RENOVASJONSVIRKSOMHET</b>	
36	Uttak fra kilde, rensing og distribusjon av vann	
36.0	Uttak fra kilde, rensing og distribusjon av vann	
36.00	Uttak fra kilde, rensing og distribusjon av vann	
36.00.1	Uttak fra kilde	
36.00.11	Drikkevann	18000 (*)
36.00.12	Ikke drikkevann	18000 (*)
36.00.2	Behandling og distribusjon av vann gjennom ledningsnett	
36.00.20	Behandling og distribusjon av vann gjennom ledningsnett	69210 69230 86330 86350
36.00.3	Handel med vann gjennom ledningsnett	
36.00.30	Handel med vann gjennom ledningsnett	61198
37	Oppsamling og behandling av avløpsvann	
37.0	Oppsamling og behandling av avløpsvann	
37.00	Oppsamling og behandling av avløpsvann	
37.00.1	Tjenester tilknyttet avløpsvann	
37.00.11	Fjerning og behandling av avløpsvann	94110
37.00.12	Behandling av kloakkummer og septiktanker	94120
37.00.2	Slam fra renseanlegg	
37.00.20	Slam fra renseanlegg	39920
38	Innsamling, behandling, disponering og gjenvinning av avfall	
38.1	Innsamling av avfall	
38.11	Innsamling av ikke-farlig avfall	
38.11.1	Innsamling av ikke-farlig, resirkulerbart avfall	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
38.11.11	Innsamling av ikke-farlig, resirkulerbart avfall, kommunalt	94221
38.11.19	Innsamling av ikke-farlig, resirkulerbart avfall, annet	94229
38.11.2	Innsamling av ikke-farlig, ikke-resirkulerbart avfall	
38.11.21	Innsamling av ikke-farlig, ikke-resirkulerbart avfall, kommunalt	94231
38.11.29	Innsamling av ikke-farlig, ikke-resirkulerbart avfall, annet	94239
38.11.3	Ikke-farlig, ikke-resirkulerbart avfall, innsamlet	
38.11.31	Ikke-resirkulerbart, ikke-farlig kommunalt avfall	39910
38.11.39	Annet ikke-resirkulerbart, ikke-farlig avfall	39990 (*)
38.11.4	Gjenstander til demontering og opphogging	
38.11.41	Fartøyer og annet flytende materiell bestemt for opphogging	39370
38.11.49	Gjenstander, unntatt fartøyer og annet flytende materiell, bestemt for demontering og opphogging	39910 (*)
38.11.5	Annet ikke-farlig, ikke-resirkulerbart avfall, innsamlet	
38.11.51	Avfall av glass	37111 (*)
38.11.52	Avfall av papir og papp	39240 (*)
38.11.53	Brukte, pneumatiske dekk av gummi	39260
38.11.54	Annet avfall av gummi	39250 (*)
38.11.55	Avfall av plast	39270 (*)
38.11.56	Avfall av tekstil	39211 39212 39214 39216
38.11.57	Avfall av lær	39220 (*)
38.11.58	Ikke-farlig avfall av metall	39310 39320 39331 (*) 39332 (*) 39333 (*) 39340 (*) 39361 (*) 39362 (*) 39363 (*) 39364 (*) 39365 (*) 39366 (*) 39367
38.11.59	Annet ikke-farlig, resirkulerbart avfall, ikke nevnt annet sted	39280 (*) 39290 (*)
38.11.6	Tjenester tilknyttet anlegg for overføring av ikke-farlig avfall	
38.11.61	Tjenester tilknyttet anlegg for overføring av ikke-farlig, resirkulerbart avfall	94313
38.11.69	Tjenester tilknyttet anlegg for overføring av annet ikke-farlig avfall	94319 (*)
38.12	Innsamling av farlig avfall	
38.12.1	Innsamling av farlig avfall	
38.12.11	Innsamling av medisinsk og biologisk farlig avfall	94211
38.12.12	Innsamling av farlig industriavfall	94212
38.12.13	Innsamling av farlig kommunalt avfall	94219

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
38.12.2	Farlig avfall, innsamlet	
38.12.21	Brukte (bestrålte) brenselementer fra kjernereaktorer	33720
38.12.22	Avfall fra legemidler	39931
38.12.23	Annet farlig medisinsk avfall	39939
38.12.24	Farlig kjemisk avfall	39950 (*)
38.12.25	Spilloljer	39950 (*)
38.12.26	Farlig avfall av metall	39365 (*) 39366 (*)
38.12.27	Avfall og skrot av tørrelementer, batterier og elektriske akkumulatorer	39380
38.12.29	Annet farlig avfall	39990 (*)
38.12.3	Tjenester tilknyttet anlegg for overføring av farlig avfall	
38.12.30	Tjenester tilknyttet anlegg for overføring av farlig avfall	94311
38.2	Behandling og disponering av avfall	
38.21	Behandling og disponering av ikke-farlig avfall	
38.21.1	Behandling av ikke-farlig avfall før disponering	
38.21.10	Behandling av ikke-farlig avfall før disponering	94319 (*)
38.21.2	Disponering av ikke-farlig avfall	
38.21.21	Sanitære fyllplass tjenester	94331
38.21.22	Andre fyllplass tjenester	94332
38.21.23	Forbrenning av ikke-farlig avfall	94333
38.21.29	Andre tjenester tilknyttet disponering av ikke-farlig avfall	94339
38.21.3	Avfall fra organiske løsemidler	
38.21.30	Avfall fra organiske løsemidler	39940
38.21.4	Aske og rester fra avfallsforbrenning	
38.21.40	Aske og rester fra avfallsforbrenning	39290 (*)
38.22	Behandling og disponering av farlig avfall	
38.22.1	Behandling av radioaktivt avfall og annet farlig avfall	
38.22.11	Tjenester tilknyttet behandling av radioaktivt avfall	94321 (*)
38.22.19	Tjenester tilknyttet behandling av annet farlig avfall	94321 (*)
38.22.2	Disponering av radioaktivt avfall og annet farlig avfall	
38.22.21	Tjenester tilknyttet disponering av radioaktivt avfall	94322 (*)
38.22.29	Disponering av annet ikke-farlig avfall	94322 (*)
38.3	Materialgjenvinning, sekundære råmaterialer	
38.31	Demontering av vrakede gjenstander	
38.31.1	Demontering av vrakede gjenstander	
38.31.11	Skipsopphogging	94312 (*)
38.31.12	Demontering og opphogging, unntatt av fartøyer og flytende materiell	94312 (*)
38.32	Sortering og bearbeiding av avfall for materialgjenvinning, sekundære råmaterialer	
38.32.1	Sortering og bearbeiding av avfall for materialgjenvinning	
38.32.11	Sortering og bearbeiding av metaller for materialgjenvinning	89410

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
38.32.12	Sortering og bearbeiding av ikke-metaller for materialgjenvinning	89420
38.32.2	Sekundære metallråmaterialer	
38.32.21	Sekundære råmaterialer av edelmetaller	39331 (*) 39332 (*) 39333 (*)
38.32.22	Sekundære råmaterialer av jernholdige metaller	39340 (*)
38.32.23	Sekundære råmaterialer av kobber	39361 (*)
38.32.24	Sekundære råmaterialer av kobber	39362 (*)
38.32.25	Sekundære råmaterialer av aluminium	39363 (*)
38.32.29	Andre sekundære ikke-metallholdige råmaterialer	39364 (*) 39368
38.32.3	Sekundære ikke-metallholdige råmaterialer	
38.32.31	Sekundære råmaterialer av glass	39290 (*)
38.32.32	Sekundære råmaterialer av papir og papp	39240 (*)
38.32.33	Sekundære råmaterialer av plast	39270 (*)
38.32.34	Sekundære råmaterialer av gummi	39250 (*)
38.32.35	Sekundære råmaterialer av tekstil	3921
38.32.39	Andre sekundære ikke-metallholdige råmaterialer	39220 (*) 39280 (*) 39290 (*)
39	Miljørydding, miljørensing og lignende virksomhet	
39.0	Miljørydding, miljørensing og lignende virksomhet	
39.00	Miljørydding, miljørensing og lignende virksomhet	
39.00.1	Miljørydding og rensing	
39.00.11	Miljørydding og rensing av jord og grunnvann	94413
39.00.12	Miljørydding og rensing, overflatevann	94412
39.00.13	Miljørydding og rensing, luft	94411
39.00.14	Miljørydding av bygninger	94430
39.00.2	Annen miljørydding og spesialisert forurensningskontroll	
39.00.21	Begrensning av skader på forurensede områder, kontroll og overvåking samt annen miljørydding tilknyttet områder	94420
39.00.22	Andre miljøryddingstjenester	94490
39.00.23	Andre spesialiserte tjenester for begrensning av forurensning	94900
F	BYGGE- OG ANLEGGSVIRKSOMHET	
41	Oppføring av bygninger	
41.0	Oppføring av bygninger	
41.00	Oppføring av bygninger	
41.00.1	Bygninger som brukes til boligformål	
41.00.10	Bygninger som brukes til boligformål	5311
41.00.2	Næringsbygninger	
41.00.20	Næringsbygninger	5312
41.00.3	Oppføring av bygninger som brukes til boligformål (nybygg, tilbygg, ombygging og restaurering)	
41.00.30	Oppføring av bygninger som brukes til boligformål (nybygg, tilbygg, ombygging og restaurering)	5411

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
41.00.4	Oppføring av næringsbygninger (nybygg, tilbygg, ombygging og restaurering)	
41.00.40	Oppføring av næringsbygninger (nybygg, tilbygg, ombygging og restaurering)	5412
42	Anleggsvirksomhet	
42.1	Bygging av veier og jernbaner	
42.11	Bygging av veier og motorveier	
42.11.1	Motorveier, gater og veier samt andre kjøreveier og gangstier, rullebaner på flyplasser	
42.11.10	Motorveier, gater og veier samt andre kjøreveier og gangstier, rullebaner på flyplasser	53211 53213
42.11.2	Anleggsvirksomhet for motorveier, gater og veier samt andre kjøreveier og gangstier, rullebaner på flyplasser	
42.11.20	Anleggsvirksomhet for motorveier, gater og veier samt andre kjøreveier og gangstier, rullebaner på flyplasser	54210 (*)
42.12	Bygging av jernbaner og undergrunnsbaner	
42.12.1	Jernbaner og undergrunnsbaner	
42.12.10	Jernbaner og undergrunnsbaner	53212
42.12.2	Anleggsvirksomhet for jernbaner og undergrunnsbaner	
42.12.20	Anleggsvirksomhet for jernbaner og undergrunnsbaner	54210 (*)
42.13	Bygging av bruer og tunneler	
42.13.1	Bruer og tunneler	
42.13.10	Bruer og tunneler	5322
42.13.2	Anleggsvirksomhet for bruer og tunneler	
42.13.20	Anleggsvirksomhet for bruer og tunneler	54220
42.2	Bygging av vann- og kloakkanlegg, og anlegg for elektrisitet og telekommunikasjon	
42.21	Bygging av vann- og kloakkanlegg	
42.21.1	Rørledninger for vann og kloakk	
42.21.11	Lange rørledninger for vann og kloakk	53241
42.21.12	Lokale rørledninger for vann og kloakk	53251
42.21.13	Vanningssystemer (kanaler), legging av hovedrørledninger til vann, vannrenseanlegg, kloakkrenseanlegg og pumpestasjoner	53231 53234 53235
42.21.2	Anleggsvirksomhet for vann- og kloakkanlegg	
42.21.21	Legging av lange rørledninger for vann og kloakk	54241
42.21.22	Legging av lokale rørledninger, herunder tilknyttede arbeider	54251
42.21.23	Anleggsvirksomhet for vanningssystemer (kanaler), legging av hovedrørledninger til vann, vannrenseanlegg, kloakkrenseanlegg og pumpestasjoner	54232 54239 (*)
42.21.24	Installasjonsarbeider for brønnboring og septiksystemer	5434
42.22	Bygging av elektrisitets- og kommunikasjonslinjer	
42.22.1	Anleggsvirksomhet for elektrisitet og telekommunikasjon	
42.22.11	Legging av lange kraft- og kommunikasjonsledninger	53242
42.22.12	Legging av lokale kraft- og kommunikasjonsledninger	53252
42.22.13	Kraftverk	53262
42.22.2	Anleggsvirksomhet for elektrisitet og telekommunikasjon	
42.22.21	Anleggsvirksomhet for lange kraft- og kommunikasjonsledninger	54242
42.22.22	Anleggsvirksomhet for lokale kraft- og kommunikasjonsledninger	54252

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
42.22.23	Anleggsvirksomhet for kraftverk	54260
42.9	Bygging av andre anlegg	
42.91	Bygging av havne- og damanlegg	
42.91.1	Kyst- og havneanlegg, demninger, sluser og tilhørende hydromekaniske anlegg	
42.91.10	Kyst- og havneanlegg, demninger, sluser og tilhørende hydromekaniske anlegg	53232 53233
42.91.2	Anleggsvirksomhet for kyst- og havneanlegg, demninger, sluser og tilhørende hydromekaniske anlegg	
42.91.20	Anleggsvirksomhet for kyst- og havneanlegg, demninger, sluser og tilhørende hydromekaniske anlegg	54231 54239 (*)
42.99	Bygging av andre anlegg ikke nevnt annet sted	
42.99.1	Annen anleggsvirksomhet	
42.99.11	Bergverks- og produksjonsanlegg	53261 53263 53269
42.99.12	Sports- og fritidsanlegg	53270
42.99.19	Annen anleggsvirksomhet ikke nevnt annet sted	53290
42.99.2	Gjennomføring av annen anleggsvirksomhet	
42.99.21	Anleggsvirksomhet for bergverks- og produksjonsanlegg	54270
42.99.22	Bygging av stadionanlegg og andre sportsanlegg	54280
42.99.29	Bygge- og anleggsvirksomhet ikke nevnt annet sted	54290
43	Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	
43.1	Riving og grunnarbeid	
43.11	Riving av bygninger og andre konstruksjoner	
43.11.1	Riving av bygninger og andre konstruksjoner	
43.11.10	Riving av bygninger og andre konstruksjoner	54310
43.12	Grunnarbeid	
43.12.1	Grunnarbeid	
43.12.11	Grunnarbeid, rydding av byggeplass	54320 (*)
43.12.12	Graving og flytting av masse	54330
43.13	Prøveboring	
43.13.1	Prøveboring	
43.13.10	Prøveboring	54320 (*)
43.2	Elektrisk installasjonsarbeid, VVS-arbeid og annet installasjonsarbeid	
43.21	Elektrisk installasjonsarbeid	
43.21.1	Elektrisk installasjonsarbeid	
43.21.10	Elektrisk installasjonsarbeid	5461
43.22	VVS-arbeid	
43.22.1	VVS-arbeid, legging av avløpsrør, installasjon av varme-, ventilasjons- og klimaanlegg	
43.22.11	Legging av avløpsrør	5462
43.22.12	Installasjon av varme-, ventilasjons- og klimaanlegg	5463
43.22.2	Installasjon av gassarmatur	
43.22.20	Installasjon av gassarmatur	54640
43.29	Annet installasjonsarbeid	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
43.29.1	Annet installasjonsarbeid	
43.29.11	Isolasjonsarbeid	54650
43.29.12	Oppsetting av gjerder	54770
43.29.19	Annet installasjonsarbeid ikke nevnt annet sted	5469
43.3	Ferdiggjøring av bygninger	
43.31	Stukkørarbeid og pussing	
43.31.1	Stukkørarbeid og pussing	
43.31.10	Stukkørarbeid og pussing	54720
43.32	Snekkerarbeid	
43.32.1	Snekkerarbeid	
43.32.10	Snekkerarbeid	54760 (*)
43.33	Gulvlegging og tapetsering	
43.33.1	Flislegging	
43.33.10	Flislegging	54740
43.33.2	Annen gulvlegging og bekledning samt tapetsering av vegger	
43.33.21	Terrazzo-, marmor-, granitt- og skiferarbeid	54790 (*)
43.33.29	Annen gulvlegging og bekledning samt tapetsering av vegger, ikke nevnt annet sted	54750
43.34	Maler- og glassarbeid	
43.34.1	Malerarbeid	
43.34.10	Malerarbeid	54730
43.34.2	Glassarbeid	
43.34.20	Glassarbeid	54710
43.39	Annen ferdiggjøring av bygninger	
43.39.1	Annen ferdiggjøring av bygninger	
43.39.11	Dekorering	54760 (*)
43.39.19	Annen ferdiggjøring av bygninger ikke nevnt annet sted	54790 (*)
43.9	Annen spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	
43.91	Takarbeid	
43.91.1	Takarbeid	
43.91.11	Takkonstruksjoner	54522
43.91.19	Annet takarbeid	54530 (*)
43.99	Annen spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet ikke nevnt annet sted	
43.99.1	Tetningsarbeider	
43.99.10	Tetningsarbeider	54530 (*)
43.99.2	Stillasarbeider	
43.99.20	Stillasarbeider	54570
43.99.3	Nedramming av pæler, fundamentering	
43.99.30	Nedramming av pæler, fundamentering	5451
43.99.4	Betongarbeid	
43.99.40	Betongarbeid	54540
43.99.5	Oppføring av stålprofiler	



Kode	Posisjon	CPC versjon 2
43.99.50	Oppføring av stålprofiler	54550
43.99.6	Murerarbeid og mursteinslegging	
43.99.60	Murerarbeid og mursteinslegging	54560
43.99.7	Montering og oppføring av prefabrikkerte bygninger	
43.99.70	Montering og oppføring av prefabrikkerte bygninger	54400
43.99.9	Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet ikke nevnt annet sted	
43.99.90	Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet ikke nevnt annet sted	54521 54590
G	VAREHANDEL, REPARASJON AV MOTORVOGNER	
45	Handel med og reparasjon av motorvogner	
45.1	Handel med motorvogner, unntatt motorsykler	
45.11	Handel med personbiler og lette motorvogner, unntatt motorsykler	
45.11.1	Engroshandel med personbiler og lette motorvogner, unntatt motorsykler	
45.11.11	Engroshandel med motorvogner for passasjertransport, unntatt motorsykler	61181 (*)
45.11.12	Engroshandel med spesialtilpassede motorvogner for passasjertransport, f.eks. ambulanser og minibusser samt terrenggående motorvogner (med vekt på høyst 3,5 tonn)	61181 (*)
45.11.2	Detaljhandel fra spesialforretning med personbiler og lette motorvogner, unntatt motorsykler	
45.11.21	Detaljhandel fra spesialforretning med nye motorvogner for passasjertransport	62281 (*)
45.11.22	Detaljhandel fra spesialforretning med brukte motorvogner for passasjertransport	62281 (*)
45.11.23	Detaljhandel fra spesialforretning med nye spesialtilpassede motorvogner for passasjertransport, f.eks. ambulanser og minibusser samt terrenggående motorvogner (med vekt på høyst 3 tonn)	62281 (*)
45.11.24	Detaljhandel fra spesialforretning med brukte spesialtilpassede motorvogner for passasjertransport, f.eks. ambulanser og minibusser samt terrenggående motorvogner (med vekt på høyst 3,5 tonn)	62281 (*)
45.11.3	Annen detaljhandel med personbiler og lette motorvogner, unntatt motorsykler	
45.11.31	Detaljhandel over Internett med personbiler og lette motorvogner, unntatt motorsykler	62381 (*)
45.11.39	Annen detaljhandel med personbiler og lette motorvogner ikke nevnt annet sted, unntatt motorsykler	62381 (*)
45.11.4	Agenturhandel med personbiler og lette motorvogner, unntatt motorsykler	
45.11.41	Agenturhandel over Internett med personbiler og lette motorvogner, unntatt motorsykler	62581 (*)
45.11.49	Annen agenturhandel med personbiler og lette motorvogner, unntatt motorsykler	62581 (*)
45.19	Handel med andre motorvogner, unntatt motorsykler	
45.19.1	Engroshandel med andre motorvogner, unntatt motorsykler	
45.19.11	Engroshandel med vare- og lastebiler, tilhengere, semitrailere og busser	61181 (*)
45.19.12	Engroshandel med campingtilhengere og andre campingkjøretøyer	61181 (*)
45.19.2	Detaljhandel fra spesialforretning med andre motorvogner, unntatt motorsykler	
45.19.21	Detaljhandel fra spesialforretning med vare- og lastebiler, tilhengere, semitrailere og busser	62281 (*)
45.19.22	Detaljhandel fra spesialforretning med campingtilhengere og andre campingkjøretøyer	62281 (*)
45.19.3	Detaljhandel fra spesialforretning med andre motorvogner, unntatt motorsykler	
45.19.31	Detaljhandel over Internett med andre motorvogner, unntatt motorsykler	62381 (*)
45.19.39	Annen detaljhandel med motorvogner ikke nevnt annet sted, unntatt motorsykler	62381 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
45.19.4	Agenturhandel med andre motorvogner, unntatt motorsykler	
45.19.41	Agenturhandel over Internett med andre motorvogner, unntatt motorsykler	62581 (*)
45.19.49	Annen agenturhandel med andre motorvogner, unntatt motorsykler	62581 (*)
45.2	Vedlikehold og reparasjon av motorvogner, unntatt motorsykler	
45.20	Vedlikehold og reparasjon av motorvogner, unntatt motorsykler	
45.20.1	Vedlikehold og reparasjon av personbiler og lette varebiler	
45.20.11	Alminnelig vedlikehold og reparasjon av personbiler og lette motorvogner, unntatt motorsykler (unntatt av elektrisk anlegg, dekk og karosseri)	87141 (*)
45.20.12	Reparasjon av elektrisk system i personbiler og lette varebiler	87141 (*)
45.20.13	Reparasjon av dekk på personbiler og lette motorvogner, unntatt motorsykler, herunder justering og balansering av hjul	87141 (*)
45.20.14	Reparasjon av karosseri og lignende (reparasjon av dører, låser og vinduer samt omlakking og oppretting) på personbiler og lette varebiler	87141 (*)
45.20.2	Vedlikehold og reparasjon av andre motorvogner, unntatt motorsykler	
45.20.21	Alminnelig vedlikehold og reparasjon av andre motorvogner, unntatt motorsykler (unntatt av elektrisk anlegg og karosseri)	87143 (*)
45.20.22	Reparasjon av elektrisk anlegg i andre motorvogner, unntatt motorsykler	87143 (*)
45.20.23	Reparasjon av karosseri og lignende (reparasjon av dører, låser og vinduer samt omlakking og oppretting) på andre motorvogner, unntatt motorsykler	87143 (*)
45.20.3	Bilvask, polering og lignende tjenester	
45.20.30	Bilvask, polering og lignende tjenester	87141 (*)
45.3	Handel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler	
45.31	Agentur- og engroshandel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler	
45.31.1	Agentur- og engroshandel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler	
45.31.11	Engroshandel med dekk og innerslanger av gummi	61181 (*)
45.31.12	Engroshandel med andre deler og annet utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler	61181 (*)
45.31.2	Agenturhandel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler	
45.31.20	Agenturhandel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler	62581 (*)
45.32	Detaljhandel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler	
45.32.1	Detaljhandel fra spesialforretning med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler	
45.32.11	Detaljhandel fra spesialforretning med dekk	62281 (*)
45.32.12	Detaljhandel fra spesialforretning med andre deler og annet utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler	62281 (*)
45.32.2	Annen detaljhandel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler	
45.32.21	Detaljhandel over Internett med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler	62381 (*)
45.32.22	Postordrehandel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler	62381 (*)
45.32.29	Annen detaljhandel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler, ikke nevnt annet sted	62481
45.4	Handel med motorsykler, deler og utstyr. Vedlikehold og reparasjon av motorsykler	
45.40	Handel med motorsykler, deler og utstyr. Vedlikehold og reparasjon av motorsykler	
45.40.1	Engroshandel med motorsykler, deler og utstyr	
45.40.10	Engroshandel med motorsykler, deler og utstyr	61181 (*)
45.40.2	Detaljhandel fra spesialforretning med deler og utstyr til motorsykler	
45.40.20	Detaljhandel fra spesialforretning med deler og utstyr til motorsykler	62281 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
45.40.3	Annen detaljhandel med motorsykler, deler og utstyr	
45.40.30	Annen detaljhandel med motorsykler, deler og utstyr	62381 (*)
45.40.4	Agenturhandel med deler og utstyr til motorsykler	
45.40.40	Agenturhandel med deler og utstyr til motorsykler	62581 (*)
45.40.5	Vedlikehold og reparasjon av motorsykler	
45.40.50	Vedlikehold og reparasjon av motorsykler	87142
46	Agentur- og engroshandel, unntatt med motorvogner	
46.1	Agenturhandel	
46.11	Agenturhandel med jordbruksråvarer, levende dyr, tekstilråvarer og innsatsvarer	
46.11.1	Agenturhandel med jordbruksråvarer, levende dyr, tekstilråvarer og innsatsvarer	
46.11.11	Agenturhandel med levende dyr	61214
46.11.12	Agenturhandel med blomster og planter	61212
46.11.19	Agenturhandel med andre jordbruksråvarer, tekstilråvarer og innsatsvarer	61211 61213 61215 61219
46.12	Agenturhandel med brensel, drivstoff, malm, metaller og industrikjemikalier	
46.12.1	Agenturhandel med brensel, drivstoff, malm, metaller og industrikjemikalier	
46.12.11	Agenturhandel med drivstoff og brensel	61291
46.12.12	Agenturhandel med malm og metaller i ubearbeidede former	61292
46.12.13	Agenturhandel med industrikjemikalier, gjødsel og landbrukskjemiske produkter	61271 61272
46.13	Agenturhandel med tømmer, trelast og byggevarer	
46.13.1	Agenturhandel med tømmer, trelast og byggevarer	
46.13.11	Agenturhandel med tømmer, trelast og tilhørende produkter	61293
46.13.12	Agenturhandel med byggevarer	61261 61262 61263 61264
46.14	Agenturhandel med maskiner, produksjonsutstyr, båter og luftfartøyer	
46.14.1	Agenturhandel med maskiner, produksjonsutstyr, båter og luftfartøyer	
46.14.11	Agenturhandel med datamaskiner, programvare, elektrisk utstyr, telekommunikasjonsutstyr og annet kontorutstyr	61283 61284 61285
46.14.12	Agenturhandel med skip, luftfartøyer og andre transportmidler ikke nevnt annet sted	61282
46.14.19	Agenturhandel med andre maskiner og annet produksjonsutstyr ikke nevnt annet sted	61286 61287 61288 61289
46.15	Agenturhandel med møbler, husholdningsvarer og jernvarer	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
46.15.1	Agenturhandel med møbler, husholdningsvarer og jernvarer	
46.15.11	Agenturhandel med møbler	61241
46.15.12	Agenturhandel med radio-, fjernsyns- og videoutstyr	61242
46.15.13	Agenturhandel med jernvarer og håndverktøy	61265
46.15.19	Agenturhandel med kjøkkenredskaper og husholdningsvarer ikke nevnt annet sted	61243 61244 61245 61246
46.16	Agenturhandel med tekstiler, klær, pelsskinn, skotøy og lærvarer	
46.16.1	Agenturhandel med tekstiler, klær, pelsskinn, skotøy og lærvarer	
46.16.11	Agenturhandel med tekstiler	61231 61232
46.16.12	Agenturhandel med klær, pelsskinn og skotøy	61233 61234
46.16.13	Agenturhandel med lærvarer og reiseeffekter	61256
46.17	Agenturhandel med nærings- og nytelsesmidler	
46.17.1	Agenturhandel med nærings- og nytelsesmidler	
46.17.11	Agenturhandel med næringsmidler	61221 61222 61223 61224 61225 61227 61229
46.17.12	Agenturhandel med drikkevarer	61226
46.17.13	Agenturhandel med tobakksvarer	61228
46.18	Agenturhandel med spesialisert vareutvalg ellers	
46.18.1	Agenturhandel med spesialisert vareutvalg ellers	
46.18.11	Agenturhandel med sykepleie- og apotekvarer, medisinske varer, parfyme- og toalettartikler samt rengjøringsmidler	61273 61274 61275 61276
46.18.12	Agenturhandel med spill og leker, sportsartikler, sykler, bøker, aviser, blader, kontorartikler av papir, musikkinstrumenter, klokker, ur , gull- og sølvvarer samt fotografisk og optisk utstyr	61251 61252 61253 61254 61255 61259
46.18.19	Agenturhandel med spesialisert vareutvalg ellers, ikke nevnt annet sted	61294 61295 61299
46.19	Agenturhandel med bredt vareutvalg	
46.19.1	Agenturhandel med bredt vareutvalg	
46.19.10	Agenturhandel med bredt vareutvalg	612
46.2	Engroshandel med jordbruksråvarer og levende dyr	
46.21	Engroshandel med korn, råttobakk, såvarer og fôrvarer	
46.21.1	Engroshandel med korn, såvarer og fôrvarer	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
46.21.11	Engroshandel med korn	61111 (*)
46.21.12	Engroshandel med såvarer (unntatt oljeholdige frø)	61111 (*)
46.21.13	Engroshandel med oljeholdige frø og oljeholdige frukter	61111 (*)
46.21.14	Engroshandel med förvarer	61111 (*)
46.21.19	Engroshandel med andre jordbruksråvarer ikke nevnt annet sted	61119
46.21.2	Engroshandel med råtabakk	
46.21.20	Engroshandel med råtabakk	61113
46.22	Engroshandel med blomster og planter	
46.22.1	Engroshandel med blomster og planter	
46.22.10	Engroshandel med blomster og planter	61112
46.23	Engroshandel med levende dyr	
46.23.1	Engroshandel med levende dyr	
46.23.10	Engroshandel med levende dyr	61114
46.24	Engroshandel med huder, skinn og lær	
46.24.1	Engroshandel med huder, skinn og lær	
46.24.10	Engroshandel med huder, skinn og lær	61115
46.3	Engroshandel med nærings- og nytelsesmidler	
46.31	Engroshandel med frukt og grønnsaker	
46.31.1	Engroshandel med frukt og grønnsaker	
46.31.11	Engroshandel med frukt og grønnsaker	61121 (*)
46.31.12	Engroshandel med bearbeidet frukt og bearbeidede grønnsaker	61121 (*)
46.32	Engroshandel med kjøtt og kjøttvarer	
46.32.1	Engroshandel med kjøtt og kjøttvarer	
46.32.11	Engroshandel med kjøtt (herunder fjørfe)	61123 (*)
46.32.12	Engroshandel med kjøttvarer (herunder av fjørfe)	61123 (*)
46.33	Engroshandel med meierivarer, egg, matolje og -fett	
46.33.1	Engroshandel med meierivarer, egg, matolje og -fett	
46.33.11	Engroshandel med meierivarer	61122 (*)
46.33.12	Engroshandel med egg	61122 (*)
46.33.13	Engroshandel med matolje og -fett	61122 (*)
46.34	Engroshandel med drikkevarer	
46.34.1	Engroshandel med drikkevarer	
46.34.11	Engroshandel med juice, mineralvann, brus og andre alkoholfrie drikkevarer	61126 (*)
46.34.12	Engroshandel med alkoholholdige drikkevarer	61126 (*)
46.35	Engroshandel med tobakksvarer	
46.35.1	Engroshandel med tobakksvarer	
46.35.10	Engroshandel med tobakksvarer	61128
46.36	Engroshandel med sukker, sjokolade og sukkervarer	
46.36.1	Engroshandel med sukker, sjokolade og sukkervarer	
46.36.11	Engroshandel med sukker	61129 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
46.36.12	Engroshandel med bakervarer	61125 (*)
46.36.13	Engroshandel med sjokolade og sukkervarer	61125 (*)
46.37	Engroshandel med kaffe, te, kakao og krydder	
46.37.1	Engroshandel med kaffe, te, kakao og krydder	
46.37.10	Engroshandel med kaffe, te, kakao og krydder	61125 (*)
46.38	Engroshandel med andre næringsmidler, herunder fisk, skalldyr og bløtdyr	
46.38.1	Engroshandel med fisk, skalldyr og bløtdyr	
46.38.10	Engroshandel med fisk, skalldyr og bløtdyr	61124
46.38.2	Engroshandel med andre næringsmidler	
46.38.21	Produksjon av homogeniserte næringsmidler og diettmat	61129 (*)
46.38.29	Engroshandel med andre næringsmidler ikke nevnt annet sted	61129 (*)
46.39	Engroshandel med bredt utvalg av nærings- og nytelsesmidler	
46.39.1	Engroshandel med bredt utvalg av nærings- og nytelsesmidler	
46.39.11	Engroshandel med bredt utvalg av fryste næringsmidler	611 (*)
46.39.12	Engroshandel med bredt utvalg av ikke-fryste næringsmidler, drikke- og tobakksvarer	611 (*)
46.4	Engroshandel med husholdningsvarer og varer til personlig bruk	
46.41	Engroshandel med tekstiler og utstyrsvarer	
46.41.1	Engroshandel med tekstiler og utstyrsvarer	
46.41.11	Engroshandel med garn	61131 (*)
46.41.12	Engroshandel med vevde stoffer	61131 (*)
46.41.13	Engroshandel med lintøy, gardiner og andre husholdningsartikler av tekstil	61132 (*)
46.41.14	Engroshandel med sy- og besetningsartikler	61132 (*)
46.42	Engroshandel med klær og skotøy	
46.42.1	Engroshandel med klær og skotøy	
46.42.11	Engroshandel med klær	61133
46.42.12	Engroshandel med skotøy	61134
46.43	Engroshandel med elektriske husholdningsapparater	
46.43.1	Engroshandel med elektriske husholdningsapparater	
46.43.11	Engroshandel med elektriske husholdningsapparater, unntatt radio, fjernsyn og fotografisk utstyr	61144 (*)
46.43.12	Engroshandel med radio-, fjernsyns-, video- og DVD-utstyr	61142 (*)
46.43.13	Engroshandel med plater, lyd- og videokassetter, CD-er og DVD-er (unntatt uinnspilte)	61142 (*)
46.43.14	Engroshandel med fotografisk utstyr og optiske instrumenter	61152
46.44	Engroshandel med kjøkkenutstyr, glass, steintøy og rengjøringsmidler	
46.44.1	Engroshandel med kjøkkenutstyr, glass, steintøy og rengjøringsmidler	
46.44.11	Engroshandel med glass, porselen og steintøy	61145 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
46.44.12	Engroshandel med rengjøringsmidler	61176
46.45	Engroshandel med parfyme og kosmetikk	
46.45.1	Engroshandel med parfyme og kosmetikk	
46.45.10	Engroshandel med parfyme og kosmetikk	61175
46.46	Engroshandel med sykepleie- og apotekvarer	
46.46.1	Engroshandel med sykepleie- og apotekvarer	
46.46.11	Produksjon av farmasøytiske råvarer og preparater	61173
46.46.12	Engroshandel med kirurgiske og ortopediske instrumenter og artikler	61174
46.47	Engroshandel med møbler, gulvbelegg, gulvtepper og belysningsutstyr	
46.47.1	Engroshandel med møbler, gulvbelegg, gulvtepper og belysningsutstyr	
46.47.11	Engroshandel med møbler til husholdningsbruk	61141
46.47.12	Engroshandel med belysningsutstyr	61143
46.47.13	Engroshandel med gulvtepper, -matter og -ryer	61163 (*)
46.48	Engroshandel med klokker, ur, gull- og sølvvarer	
46.48.1	Engroshandel med klokker, ur, gull- og sølvvarer	
46.48.10	Engroshandel med klokker, ur, gull- og sølvvarer	61154
46.49	Engroshandel med husholdningsvarer og varer til personlig bruk ellers	
46.49.1	Engroshandel med bestikk, metallartikler, kurver, korkvarer og andre husholdningsartikler, ikke nevnt annet sted	
46.49.11	Engroshandel med bestikk og metallartikler til husholdningsbruk	61145 (*)
46.49.12	Engroshandel med kurver, korkvarer, bøkkerarbeider og andre treprodukter	61146
46.49.19	Engroshandel med husholdningsartikler og -utstyr ikke nevnt annet sted	61144 (*)
46.49.2	Engroshandel med bøker, blader og papirvarer	
46.49.21	Engroshandel med bøker	61151 (*)
46.49.22	Engroshandel med blader og aviser	61151 (*)
46.49.23	Engroshandel med andre papirvarer	61151 (*)
46.49.3	Engroshandel med andre forbruksvarer	
46.49.31	Engroshandel med musikkinstrumenter	61142 (*)
46.49.32	Engroshandel med spill og leker	61153
46.49.33	Engroshandel med sportsartikler, herunder sykler	61155
46.49.34	Engroshandel med lærvarer og reiseeffekter	61156
46.49.35	Engroshandel med frimerker og mynter	61159 (*)
46.49.36	Engroshandel med suvenirer og kunstgjenstander	61159 (*)
46.49.39	Engroshandel med andre forbruksvarer ikke nevnt annet sted	61159 (*)
46.5	Engroshandel med IKT-utstyr	
46.51	Engroshandel med datamaskiner, tilleggsutstyr til datamaskiner samt programvare	
46.51.1	Engroshandel med datamaskiner, tilleggsutstyr til datamaskiner samt programvare	
46.51.10	Engroshandel med datamaskiner, tilleggsutstyr til datamaskiner samt programvare	61184

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
46.52	Engroshandel med elektronikkutstyr og telekommunikasjonsutstyr samt deler	
46.52.1	Engroshandel med elektronikkutstyr og telekommunikasjonsutstyr samt deler	
46.52.11	Engroshandel med telekommunikasjonsutstyr samt deler	61185 (*)
46.52.12	Engroshandel med elektronikkutstyr samt deler	61142 (*)
46.52.13	Engroshandel med uinnspilte plater, lyd- og videokassetter, disketter, magnetiske og optiske CD-er og DVD-er	61185 (*)
46.6	Engroshandel med andre maskiner og annet utstyr	
46.61	Engroshandel med maskiner og utstyr til jordbruk og skogbruk	
46.61.1	Engroshandel med maskiner og utstyr til jordbruk og skogbruk	
46.61.11	Engroshandel med maskiner og utstyr til jordbruk og skogbruk, herunder traktorer	61186 (*)
46.61.12	Engroshandel med maskiner og utstyr til plenklipping og hagebruk	61186 (*)
46.62	Engroshandel med maskinverktøy	
46.62.1	Engroshandel med maskinverktøy	
46.62.11	Engroshandel med maskinverktøy for bearbeiding av tre	61188 (*)
46.62.12	Engroshandel med maskinverktøy for bearbeiding av metall	61188 (*)
46.62.19	Engroshandel med maskinverktøy for bearbeiding av annet materiale	61188 (*)
46.63	Engroshandel med maskiner og utstyr til bergverksdrift, olje- og gassutvinning og bygge- og anleggsvirksomhet	
46.63.1	Engroshandel med maskiner og utstyr til bergverksdrift, olje- og gassutvinning og bygge- og anleggsvirksomhet	
46.63.10	Engroshandel med maskiner og utstyr til bergverksdrift, olje- og gassutvinning og bygge- og anleggsvirksomhet	61187
46.64	Engroshandel med maskiner og utstyr til tekstilproduksjon	
46.64.1	Engroshandel med maskiner og utstyr til tekstilproduksjon	
46.64.10	Engroshandel med maskiner og utstyr til tekstilproduksjon	61188 (*)
46.65	Engroshandel med kontormøbler	
46.65.1	Engroshandel med kontormøbler	
46.65.10	Engroshandel med kontormøbler	61183 (*)
46.66	Engroshandel med maskiner og utstyr til kontor ellers	
46.66.1	Engroshandel med maskiner og utstyr til kontor ellers	
46.66.10	Engroshandel med maskiner og utstyr til kontor ellers	61183 (*)
46.69	Engroshandel med maskiner og utstyr ellers	
46.69.1	Engroshandel med maskiner og utstyr ellers	
46.69.11	Engroshandel med transportutstyr, unntatt motorvogner og sykler	61182
46.69.12	Engroshandel med tilbehør til maskiner og utstyr	61189 (*)
46.69.13	Engroshandel med løfte- og håndteringsutstyr	61189 (*)
46.69.14	Engroshandel med maskiner til nærings- og nytelsesmiddelindustri	61188 (*)
46.69.15	Engroshandel med elektriske og elektroniske maskiner, apparater og materialer til yrkesbruk	61189 (*)
46.69.16	Engroshandel med våpen og ammunisjon	61189 (*)
46.69.19	Engroshandel med maskiner, apparater og utstyr til generell og spesiell bruk ellers	61189 (*)
46.7	Engroshandel med spesialisert vareutvalg ellers	
46.71	Engroshandel med drivstoff og brensel	



Kode	Posisjon	CPC versjon 2
46.71.1	Engroshandel med drivstoff og brensel	
46.71.11	Engroshandel med fast brensel	61191 (*)
46.71.12	Engroshandel med motordrivstoff, herunder jetparafin	61191 (*)
46.71.13	Engroshandel med annet drivstoff og brensel i flytende form eller gassform	61191 (*)
46.72	Engroshandel med metaller og metallholdig malm	
46.72.1	Engroshandel med metaller og metallholdig malm	
46.72.11	Engroshandel med jernmalm	61192 (*)
46.72.12	Engroshandel med ikke-jernmalm	61192 (*)
46.72.13	Engroshandel med uforedlet jern og stål	61192 (*)
46.72.14	Engroshandel med uforedlete ikke-jernmetaller	61192 (*)
46.73	Engroshandel med tømmer, trelast, byggevarer og sanitærutstyr	
46.73.1	Engroshandel med tømmer, trelast, byggevarer og sanitærutstyr	
46.73.11	Engroshandel med råtømmer	61193 (*)
46.73.12	Engroshandel med førstegangs bearbeidet trelast	61193 (*)
46.73.13	Engroshandel med sanitærutstyr	61162
46.73.14	Engroshandel med maling, lakk og lakkfarger	61164
46.73.15	Engroshandel med plateglass	61161 (*)
46.73.16	Engroshandel med andre byggevarer	61161 (*)
46.73.17	Engroshandel med tapeter	61163 (*)
46.73.18	Engroshandel med gulvbelegg (unntatt teppe)	61163 (*)
46.74	Engroshandel med jernvarer, rørleggerartikler og oppvarmingsutstyr	
46.74.1	Engroshandel med jernvarer, rørleggerartikler og oppvarmingsutstyr	
46.74.11	Engroshandel med jernvarer	61165 (*)
46.74.12	Engroshandel med rørleggerartikler og oppvarmingsutstyr	61199 (*)
46.74.13	Engroshandel med håndverktøy	61165 (*)
46.75	Engroshandel med kjemiske produkter	
46.75.1	Engroshandel med kjemiske produkter	
46.75.11	Engroshandel med gjødsel og landbrukskjemikalier	61172
46.75.12	Engroshandel med andre industrikjemikalier	61171
46.76	Engroshandel med innsatsvarer ellers	
46.76.1	Engroshandel med innsatsvarer ellers	
46.76.11	Engroshandel med papir og papp	61194
46.76.12	Engroshandel med tekstilfibrer	61131 (*)
46.76.13	Engroshandel med uforedlet plast og gummi	61199 (*)
46.76.19	Engroshandel med innsatsvarer, unntatt jordbruksvarer, ikke nevnt annet sted	61199 (*)
46.77	Engroshandel med avfall og skrap	
46.77.1	Engroshandel med avfall og skrap	
46.77.10	Engroshandel med avfall og skrap	61195
46.9	Uspesifisert engroshandel	
46.90	Uspesifisert engroshandel	
46.90.1	Uspesifisert engroshandel	
46.90.10	Uspesifisert engroshandel	61

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
47	Detaljhandel, unntatt med motorvogner	
47.0	Detaljhandel, unntatt med motorvogner	
47.00	Detaljhandel, unntatt med motorvogner	
47.00.1	Butikkhandel med frukt, grønnsaker, kjøtt, fisk, bakervarer, meierivarer og egg	
47.00.11	Butikkhandel med frukt og grønnsaker	62 (*) 21 (*)
47.00.12	Butikkhandel med bearbeidet frukt og bearbeidede grønnsaker	62 (*) 21 (*)
47.00.13	Butikkhandel med kjøtt	62 (*) 23 (*)
47.00.14	Butikkhandel med kjøttvarer	62 (*) 23 (*)
47.00.15	Butikkhandel med fisk, skalldyr og bløtdyr	62 (*) 24
47.00.16	Butikkhandel med bakervarer	62 (*) 25 (*)
47.00.17	Butikkhandel med sukkervarer	62 (*) 25 (*)
47.00.18	Butikkhandel med meierivarer	62 (*) 22 (*)
47.00.19	Butikkhandel med egg	62 (*) 22 (*)
47.00.2	Butikkhandel med nærings- og nytelsesmidler	
47.00.21	Butikkhandel med kaffe, te, kakao og krydder	62 (*) 27
47.00.22	Butikkhandel med matolje og -fett	62 (*) 22 (*)
47.00.23	Butikkhandel med homogeniserte næringsmidler og diettmat	62 (*) 29 (*)
47.00.24	Butikkhandel med andre næringsmidler ikke nevnt annet sted	62 (*) 29 (*)
47.00.25	Butikkhandel med alkoholholdige drikkevarer	62 (*) 26 (*)
47.00.26	Butikkhandel med andre drikkevarer	62 (*) 26 (*)
47.00.27	Butikkhandel med tobakksvarer	62 (*) 28
47.00.3	Butikkhandel med IKT-utstyr	
47.00.31	Butikkhandel med datamaskiner, tilleggsutstyr til datamaskiner samt programvare	62 (*) 84
47.00.32	Butikkhandel med telekommunikasjonsutstyr	62 (*) 85
47.00.33	Butikkhandel med lydutstyr og videoutstyr	62 (*) 42 (*)
47.00.4	Butikkhandel med byggevarer og jernvarer	
47.00.41	Butikkhandel med jernvarer	62 (*) 65 (*)
47.00.42	Butikkhandel med maling, lakk og lakkfarger	62 (*) 64
47.00.43	Butikkhandel med plateglass	62 (*) 61 (*)
47.00.44	Butikkhandel med maskiner og utstyr til plenklipping og hagebruk	62 (*) 86
47.00.45	Butikkhandel med rørleggerartikler og oppvarmingsutstyr	62 (*) 61 (*)
47.00.46	Butikkhandel med sanitærutstyr	62 (*) 62
47.00.47	Butikkhandel med håndverktøy	62 (*) 65 (*)
47.00.49	Butikkhandel med byggevarer ikke nevnt annet sted	62 (*) 61 (*)
47.00.5	Butikkhandel med husholdningsartikler	
47.00.51	Butikkhandel med tekstiler og utstyrsvarer	62 (*) 31
47.00.52	Butikkhandel med gardiner og stores	62 (*) 32
47.00.53	Butikkhandel med tapeter, gulvbelegg, tepper, matter og ryer	62 (*) 63
47.00.54	Butikkhandel med elektriske husholdningsapparater	62 (*) 44
47.00.55	Butikkhandel med møbler	62 (*) 41
47.00.56	Butikkhandel med belysningsartikler	62 (*) 43

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
47.00.57	Butikkhandel med produkter av tre, kork og kurvarbeid	62 (*) 46
47.00.58	Butikkhandel med musikkinstrumenter og noter	62 (*) 42 (*)
47.00.59	Butikkhandel med servise, glassvarer, porselen og steintøy, bestikk og ikke-elektriske husholdningsapparater, ikke nevnt annet sted	62 (*) 45
47.00.6	Butikkhandel varer tilknyttet kulturell virksomhet og fritid	
47.00.61	Butikkhandel med bøker	62 (*) 51 (*)
47.00.62	Butikkhandel med aviser og blader	62 (*) 51 (*)
47.00.63	Butikkhandel med papirvarer	62 (*) 51 (*)
47.00.64	Butikkhandel med musikk- og videoopptak	62 (*) 42 (*)
47.00.65	Butikkhandel med sportsutstyr	62 (*) 55 (*)
47.00.66	Butikkhandel med campingutstyr	62 (*) 55 (*)
47.00.67	Butikkhandel med spill og leker	62 (*) 53
47.00.68	Butikkhandel med frimerker og mynter	62 (*) 59 (*)
47.00.69	Butikkhandel med suvenirer og kunstgjenstander	62 (*) 59 (*)
47.00.7	Butikkhandel med klær, sykepleie- og apotekvarer, medisinske varer, toalettartikler, blomster, planter, kjæledyr og før til kjæledyr	
47.00.71	Butikkhandel med klær	62 (*) 33
47.00.72	Butikkhandel med skotøy	62 (*) 34
47.00.73	Butikkhandel med lærvarer og reiseeffekter	62 (*) 56
47.00.74	Butikkhandel med sykepleie- og apotekvarer	62 (*) 73
47.00.75	Butikkhandel med medisinske og ortopediske varer	62 (*) 74
47.00.76	Butikkhandel med kosmetikk og toalettartikler	62 (*) 75
47.00.77	Butikkhandel med blomster, planter og såvarer	62 (*) 12
47.00.78	Engroshandel med gjødsel og landbrukskjemikalier	62 (*) 71 62 (*) 72
47.00.79	Butikkhandel med kjæledyr og før til kjæledyr	62 (*) 14
47.00.8	Butikkhandel med drivstoff til motorvogner samt andre nye varer ikke nevnt annet sted	
47.00.81	Detaljhandel med drivstoff til motorvogner	62 (*) 91 (*)
47.00.82	Butikkhandel med klokker, ur, gull- og sølvvarer	62 (*) 54
47.00.83	Butikkhandel med fotografisk utstyr, optiske instrumenter og presisjonsinstrumenter samt optikertjenester	62 (*) 52
47.00.84	Butikkhandel med rengjøringsmidler	62 (*) 76
47.00.85	Butikkhandel med brennolje, gass på flasker, kull og ved til husholdningsbruk	62 (*) 91 (*)
47.00.86	Butikkhandel med andre forbruksvarer enn næringsmidler, ikke nevnt annet sted	62 (*) 59 (*)
47.00.87	Butikkhandel med jordbruksråvarer ikke nevnt annet sted	62 (*) 11 62 (*) 13 62 (*) 15 62 (*) 19
47.00.88	Butikkhandel med maskiner og utstyr ikke nevnt annet sted	62 (*) 83 62 (*) 87 62 (*) 88 62 (*) 89
47.00.89	Butikkhandel med andre varer enn næringsmidler, ikke forbruksvarer, ikke nevnt annet sted	62 (*) 92 62 (*) 93 62 (*) 94 62 (*) 95 62 (*) 99

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
47.00.9	Butikkhandel med brukte varer	
47.00.91	Butikkhandel med antikviteter	62 (*)
47.00.92	Butikkhandel med brukte bøker	62 (*)
47.00.99	Butikkhandel med andre brukte varer	62 (*)
H	TRANSPORT OG LAGRING	
49	Landtransport og rørtransport	
49.1	Passasjertransport med jernbane	
49.10	Passasjertransport med jernbane	
49.10.1	Passasjertransport med jernbane, mellom byer	
49.10.11	Passasjertransport med jernbane, for sightseeing	64131
49.10.19	Annen passasjertransport med jernbane, mellom byer	64210
49.2	Godstransport med jernbane	
49.20	Godstransport med jernbane	
49.20.1	Godstransport med jernbane	
49.20.11	Godstransport med jernbane, med kjølevogner	65121
49.20.12	Godstransport med jernbane, av petroleumsprodukter	65122 (*)
49.20.13	Godstransport med jernbane med tankvogner, av væske og gass i bulk	65122 (*)
49.20.14	Godstransport med jernbane, av intermodale containere	65123
49.20.15	Godstransport med jernbane, av brev og pakker	65124
49.20.16	Godstransport med jernbane, av tørgods i bulk	65125
49.20.19	Annen godstransport med jernbane	65126 65129
49.3	Annen landtransport med passasjerer	
49.31	Transport med rutebil og sporvei i by- og forstadsområder	
49.31.1	Passasjertransport med jernbane i by- og forstadsområder	
49.31.10	Passasjertransport med jernbane i by- og forstadsområder	64111
49.31.2	Annen transport med rutebil og sporvei i by- og forstadsområder	
49.31.21	Passasjertransport med rutebil i by- og forstadsområder	64112
49.31.22	Passasjertransport med flere transportmidler i by- og forstadsområder, rutetrafikk	64113
49.32	Drosjebiltransport	
49.32.1	Drosjebiltransport	
49.32.11	Drosjebiltransport	64115
49.32.12	Utleie av personbiler med fører	64116
49.39	Landtransport med passasjerer ikke nevnt annet sted	
49.39.1	Landtransport med passasjerer, rutetrafikk mellom byer samt spesialtransport	
49.39.11	Landtransport med passasjerer, rutetrafikk mellom byer	64221
49.39.12	Landtransport med passasjerer, spesialtransport mellom byer	64222
49.39.13	Annen landtransport med passasjerer, spesialtransport	64114
49.39.2	Passasjertransport med kabelbaner, svevebaner og skiheiser	
49.39.20	Passasjertransport med kabelbaner, svevebaner og skiheiser	64119 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
49.39.3	Landtransport med passasjerer, ikke rutetrafikk	
49.39.31	Utleie av buss og turvogn med fører	66011
49.39.32	Landtransport med passasjerer, for sightseeing	64132
49.39.33	Lokaltransport med buss- og turvogn, ikke rutetrafikk	64118
49.39.34	Fjerntransport med buss- og turvogn, ikke rutetrafikk	64223
49.39.35	Landtransport med passasjerer, med kjøretøyer trukket av mennesker eller dyr	64117
49.39.39	Landtransport med passasjerer ikke nevnt annet sted	64119 (*)
49.4	Godstransport på vei, herunder flyttetransport	
49.41	Godstransport på vei	
49.41.1	Godstransport på vei	
49.41.11	Godstransport på vei, med kjølevogner	65111
49.41.12	Godstransport på vei, av petroleumsprodukter, med tankbiler eller semitrailere	65112 (*)
49.41.13	Godstransport på vei, av andre væsker eller gasser i bulk, med tankbiler eller semitrailere	65112 (*)
49.41.14	Landtransport på vei, med intermodale containere	65113
49.41.15	Landtransport på vei, av tørgods i bulk	65117
49.41.16	Landtransport på vei, av levende dyr	65118
49.41.17	Godstransport på vei, med kjøretøyer trukket av mennesker eller dyr	65114
49.41.18	Landtransport på vei, med brev og pakker	65116
49.41.19	Annen godstransport på vei	65119
49.41.2	Utleie av trucker med fører	
49.41.20	Utleie av trucker med fører	66012
49.42	Flyttetransport	
49.42.1	Flyttetransport	
49.42.11	Flyttetransport for husholdninger	65115 (*)
49.42.19	Annen flyttetransport	65115 (*)
49.5	Rørtransport	
49.50	Rørtransport	
49.50.1	Rørtransport	
49.50.11	Transport av råolje eller raffinert olje og oljeprodukter via rørledninger	65131 (*)
49.50.12	Transport av naturgass via rørledninger	65131 (*)
49.50.19	Transport av andre varer via rørledninger	65139
50	Sjøfart	
50.1	Sjøfart og kysttrafikk med passasjerer	
50.10	Sjøfart og kysttrafikk med passasjerer	
50.10.1	Sjøfart og kysttrafikk med passasjerer	
50.10.11	Sjøfart og kysttrafikk med passasjerer, med ferge	64231
50.10.12	Sjøfart og kysttrafikk med passasjerer, med cruiseskip	64232
50.10.19	Annen sjøfart og kysttrafikk med passasjerer	64239
50.10.2	Utleie av fartøy med besetning til sjøfart og kysttrafikk med passasjerer	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
50.10.20	Utleie av fartøy med besetning til sjøfart og kysttrafikk med passasjerer	66021 (*)
50.2	Sjøfart og kysttrafikk med gods	
50.20	Sjøfart og kysttrafikk med gods	
50.20.1	Sjøfart og kysttrafikk med gods	
50.20.11	Sjø- og kysttransport av fryste eller kjølte varer, med kjøleskip	65211
50.20.12	Sjø- og kysttransport av råolje, med tankskip	65212 (*)
50.20.13	Sjø- og kysttransport av annen væske eller gass i bulk, med tankskip	65212 (*)
50.20.14	Sjø- og kysttransport av intermodale containere, med containerskip	65213
50.20.15	Sjø- og kysttransport av tørrgods i bulk	65219 (*)
50.20.19	Annen sjøfart og kysttrafikk med gods	65219 (*)
50.20.2	Utleie av fartøy med besetning til sjøfart og kysttrafikk med gods, buksering	
50.20.21	Utleie av fartøy med besetning til sjøfart og kysttrafikk med gods	66021 (*)
50.20.22	Buksering til sjøs og i kystfarvann	65219 (*)
50.3	Passasjertransport på elver og innsjøer	
50.30	Passasjertransport på elver og innsjøer	
50.30.1	Passasjertransport på elver og innsjøer	
50.30.11	Passasjertransport med ferje på elver og innsjøer	64121
50.30.12	Passasjertransport med cruiseskip på elver og innsjøer	64122
50.30.13	Sightseeing og utflukter med båt	64133
50.30.19	Annen passasjertransport på elver og innsjøer	64129
50.30.2	Utleie av fartøy med besetning til passasjertransport på elver og innsjøer	
50.30.20	Utleie av fartøy med besetning til passasjertransport på elver og innsjøer	66022 (*)
50.4	Godstransport på elver og innsjøer	
50.40	Godstransport på elver og innsjøer	
50.40.1	Godstransport på elver og innsjøer	
50.40.11	Transport på elver og innsjøer av fryste eller kjølte varer, med kjøleskip	65221
50.40.12	Transport på elver og innsjøer av råolje, med tankskip	65222 (*)
50.40.13	Transport på elver og innsjøer av væske og gass i bulk, med tankskip	65222 (*)
50.40.14	Transport på elver og innsjøer av intermodale containere, med containerskip	65229 (*)
50.40.19	Annen godstransport på elver og innsjøer	65229 (*)
50.40.2	Utleie av fartøy med besetning til godstransport på elver og innsjøer, buksering	
50.40.21	Utleie av fartøy med besetning til godstransport på elver og innsjøer	66022 (*)
50.40.22	Buksering på elver og innsjøer	65229 (*)
51	Lufttransport	
51.1	Lufttransport med passasjerer	
51.10	Lufttransport med passasjerer	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
51.10.1	Lufttransport med passasjerer	
51.10.11	Innenlands ruteflyging med passasjerer	64241
51.10.12	Innenlands lufttransport med passasjerer, ikke ruteflyging, unntatt for sightseeing	64242
51.10.13	Internasjonal ruteflyging med passasjerer	64243
51.10.14	Internasjonal lufttransport med passasjerer, ikke ruteflyging	64244
51.10.15	Lufttransport med passasjerer, ikke ruteflyging, for sightseeing	64134
51.10.2	Utleie av luftfartøy til passasjertransport, med besetning	
51.10.20	Utleie av luftfartøy til passasjertransport, med besetning	66031
51.2	Lufttransport med gods samt romfart	
51.21	Lufttransport med gods	
51.21.1	Lufttransport med gods	
51.21.11	Lufttransport av intermodale containere, ruteflyging	65319 (*)
51.21.12	Lufttransport av brev og pakker	65311
51.21.13	Lufttransport med annet gods, ruteflyging	65319 (*)
51.21.14	Lufttransport med annet gods, ikke ruteflyging	65319 (*)
51.21.2	Utleie av luftfartøy til godstransport, med besetning	
51.21.20	Utleie av luftfartøy til godstransport, med besetning	66032
51.22	Romfart	
51.22.1	Romfart	
51.22.11	Romfart, passasjertransport	64250
51.22.12	Romfart, godstransport	65320
52	Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	
52.1	Lagring	
52.10	Lagring	
52.10.1	Lagring	
52.10.11	Lagring av kjølte varer	67210
52.10.12	Lagring av væsker eller gasser	67220
52.10.13	Lagring av korn	67290 (*)
52.10.19	Annen lagring	67290 (*)
52.2	Andre tjenester tilknyttet transport	
52.21	Andre tjenester tilknyttet landtransport	
52.21.1	Andre tjenester tilknyttet jernbanetransport	
52.21.11	Jernbanebuksering	67301
52.21.19	Andre tjenester tilknyttet jernbanetransport	67309
52.21.2	Andre tjenester tilknyttet veitransport	
52.21.21	Busstasjoner	67410
52.21.22	Drift av veier	67420 (*)
52.21.23	Drift av broer og tunneler	67420 (*)
52.21.24	Parkeringsanlegg	67430

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
52.21.25	Bukseringstjenester for private og kommersielle kjøretøyer	67440
52.21.29	Andre tjenester tilknyttet veitransport	67490
52.21.3	Tjenester tilknyttet transport gjennom rørledninger	
52.21.30	Tjenester tilknyttet transport gjennom rørledninger	67490 (*)
52.22	Andre tjenester tilknyttet sjøtransport	
52.22.1	Andre tjenester tilknyttet sjøtransport	
52.22.11	Tjenester tilknyttet havner og vannveier (unntatt lasting og lossing) til sjøs og i kystfarvann	67511
52.22.12	Tjenester tilknyttet innlands vannveier (unntatt lasting og lossing)	67512
52.22.13	Los- og anløpstjenester til sjøs og i kystfarvann	67521
52.22.14	Los- og anløpstjenester på innlands vannveier	67522
52.22.15	Berging og flottbringning til sjøs og i kystfarvann	67531
52.22.16	Berging og flottbringning på innlands vannveier	67532
52.22.19	Andre tjenester tilknyttet sjøtransport	67590
52.23	Andre tjenester tilknyttet lufttransport	
52.23.1	Lufthavntjenester (unntatt lasting og lossing), lufttrafikkjenester og andre tjenester tilknyttet lufttransport	
52.23.11	Lufthavntjenester, unntatt lasting og lossing	67610
52.23.12	Lufttrafikkjenester	67620
52.23.19	Andre tjenester tilknyttet lufttransport	67630
52.23.2	Tjenester tilknyttet romfart	
52.23.20	Tjenester tilknyttet romfart	67640
52.24	Lasting og lossing	
52.24.1	Lasting og lossing	
52.24.11	Lasting og lossing av containere i havner	67110 (*)
52.24.12	Annen lasting og lossing av containere	67110 (*)
52.24.13	Annen lasting og lossing i havner	67190 (*)
52.24.19	Annen lasting og lossing	67190 (*)
52.29	Andre tjenester tilknyttet transport	
52.29.1	Godstransportbyråer	
52.29.11	Skipsmeglervirksomhet	67910 (*)
52.29.12	Annen fraktmeglervirksomhet	67910 (*)
52.29.19	Annen transportformidling	67910 (*)
52.29.2	Andre tjenester tilknyttet transport ikke nevnt annet sted	
52.29.20	Andre tjenester tilknyttet transport ikke nevnt annet sted	67990
53	Post og distribusjonsvirksomhet	
53.1	Landsdekkende posttjenester	
53.10	Landsdekkende posttjenester	
53.10.1	Landsdekkende posttjenester	
53.10.11	Avispostsendinger	68111 (*)
53.10.12	Brevpostsendinger	68111 (*)
53.10.13	Pakkepostsendinger	68112
53.10.14	Postkontorvirksomhet	68113



Kode	Posisjon	CPC versjon 2
53.10.19	Andre landsdekkende posttjenester	68119
53.2	Andre post- og budtjenester	
53.20	Andre post- og budtjenester	
53.20.1	Andre post- og budtjenester	
53.20.11	Budtjenester ved bruk av flere transportmidler	68120
53.20.12	Budlevering av mat	68130 (*)
53.20.19	Andre post- og budtjenester ikke nevnt annet sted	68130 (*)
I	OVERNATTINGS- OG SERVERINGSVIRKSOMHET	
55	Overnattingsvirksomhet	
55.1	Hotellvirksomhet	
55.10	Hotellvirksomhet	
55.10.1	Innlosjering i rom eller leilighet med daglig rengjøring (unntatt med deltidsbruksrett)	
55.10.10	Innlosjering i rom eller leilighet med daglig rengjøring (unntatt med deltidsbruksrett)	63111
55.2	Drift av vandrerrhjem og ferieleiligheter	
55.20	Drift av vandrerrhjem og ferieleiligheter	
55.20.1	Drift av vandrerrhjem og ferieleiligheter	
55.20.11	Innlosjering i rom eller leilighet i vandrerrhjem og feriehytter	63114
55.20.12	Innlosjering i rom eller leilighet med deltidsbruksrett	63113
55.20.19	Annen innlosjering i rom eller leilighet, uten daglig rengjøring	63112 (*)
55.3	Drift av campingplasser og turisthytter	
55.30	Drift av campingplasser og turisthytter	
55.30.1	Drift av campingplasser og turisthytter	
55.30.11	Drift av campingplasser	63120
55.30.12	Drift av turisthytter og plasser for campingvogner	63130
55.9	Annen overnatting	
55.90	Annen overnatting	
55.90.1	Annen overnatting	
55.90.11	Innlosjering på studenthjem eller internatskole	63210
55.90.12	Innlosjering i hjem eller leire for arbeidere	63220
55.90.13	Sovevogner og overnattingstjenester i andre transportmidler	63290 (*)
55.90.19	Andre overnattingstjenester ikke nevnt annet sted	63290 (*)
56	Serveringsvirksomhet	
56.1	Restaurantvirksomhet	
56.10	Restaurantvirksomhet	
56.10.1	Restaurantvirksomhet	
56.10.11	Servering i restauranter med full betjening	63310 (*)
56.10.12	Servering i jernbanespisevogner og på skip	63310 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
56.10.13	Servering i selvbetjeningsrestauranter	63320
56.10.19	Annen serveringsvirksomhet	63399
56.2	Cateringvirksomhet og kantiner drevet som selvstendig virksomhet	
56.21	Cateringvirksomhet	
56.21.1	Cateringvirksomhet	
56.21.11	Cateringvirksomhet for private husholdninger	63391 (*)
56.21.19	Annen cateringvirksomhet	63391 (*)
56.29	Kantiner drevet som selvstendig virksomhet	
56.29.1	Cateringvirksomhet etter avtale	
56.29.11	Cateringvirksomhet for transportforetak	63392
56.29.19	Annen cateringvirksomhet etter avtale	63393 (*)
56.29.2	Kantiner drevet som selvstendig virksomhet	
56.29.20	Kantiner drevet som selvstendig virksomhet	63393 (*)
56.3	Drift av barer	
56.30	Drift av barer	
56.30.1	Drift av barer	
56.30.10	Drift av barer	63400
<b>J</b>	<b>INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON</b>	
58	Forlagsvirksomhet	
58.1	Utgivelse av bøker, tidsskrifter og annen forlagsvirksomhet	
58.11	Utgivelse av bøker	
58.11.1	Bøker, i trykt form	
58.11.11	Skolebøker, i trykt form	32210
58.11.12	Fagbøker, tekniske og akademiske bøker, i trykt form	32291
58.11.13	Barnebøker, i trykt form	32292
58.11.14	Ordbøker og leksika, i trykt form	32220 (*)
58.11.15	Atlas og andre kartbøker, i trykt form	32220 (*)
58.11.16	Kart, sjøkart og lignende kart, i trykt form, men ikke i bokform	32510
58.11.19	Andre bøker, brosjyrer, hefter og lignende, i trykt form	32299
58.11.2	Bøker på CD, bånd eller andre fysiske medier	
58.11.20	Bøker på CD, bånd eller andre fysiske medier	47691 47692
58.11.3	Nettbaserte bøker	
58.11.30	Nettbaserte bøker	84311 (*)
58.11.4	Annonseplass i bøker	
58.11.41	Annonseplass i bøker, i trykt form	83631 (*)
58.11.42	Annonseplass i bøker, i elektronisk form	83639 (*)
58.11.5	Utgivelse av bøker, som agentur	
58.11.50	Utgivelse av bøker, som agentur	89110
58.11.6	Lisenstjenester for bøker	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
58.11.60	Lisenstjenester for bøker	73320 (*)
58.12	Utgivelse av kataloger og adresselister	
58.12.1	Kataloger og adresselister, i trykt form eller på fysiske medier	
58.12.10	Kataloger og adresselister, i trykt form eller på fysiske medier	32230 47692 (*)
58.12.2	Nettbaserte kataloger og adresselister	
58.12.20	Nettbaserte kataloger og adresselister	84311 (*)
58.12.3	Lisenstjenester for retten til å bruke kataloger og adresselister	
58.12.30	Lisenstjenester for retten til å bruke kataloger og adresselister	
58.13	Utgivelse av aviser	
58.13.1	Aviser, i trykt form	
58.13.10	Aviser, i trykt form	32300 (*)
58.13.2	Nettaviser	
58.13.20	Nettaviser	84312 (*)
58.13.3	Annonseplass i aviser	
58.13.31	Annonseplass i aviser, i trykt form	83631 (*)
58.13.32	Annonseplass i aviser, i elektronisk form	83639 (*)
58.14	Utgivelse av blader og tidsskrifter	
58.14.1	Blader og tidsskrifter, i trykt form	
58.14.11	Blader og tidsskrifter av allmenn interesse, i trykt form	32410
58.14.12	Fagblader og fagtidsskrifter, i trykt form	32420
58.14.19	Andre blader og tidsskrifter, i trykt form	32490
58.14.2	Nettbaserte blader og tidsskrifter	
58.14.20	Nettbaserte blader og tidsskrifter	84312 (*)
58.14.3	Annonseplass i blader og tidsskrifter	
58.14.31	Annonseplass i blader og tidsskrifter, i trykt form	83631 (*)
58.14.32	Annonseplass i blader og tidsskrifter, i elektronisk form	83639 (*)
58.14.4	Lisenstjenester for blader og tidsskrifter	
58.14.40	Lisenstjenester for blader og tidsskrifter	73320 (*)
58.19	Forlagsvirksomhet ellers	
58.19.1	Annen forlagsvirksomhet for trykksaker	
58.19.11	Postkort, kort med hilsener og lignende, i trykt form	32530
58.19.12	Bilder, tegninger og fotografier, i trykt form	32540
58.19.13	Overføringstrykk (dekalkomanier), kalendere, i trykt form	32630
58.19.14	Ubrukte frimerker, stempelmerker, stempelpapir, sjekker, pengesedler, aksjer, obligasjoner og lignende verdipapirer, i trykt form	32610
58.19.15	Reklamestrykksaker, handelskataloger og lignende	32620
58.19.19	Andre trykksaker	32690
58.19.2	Annet innhold på Internett	
58.19.21	Innhold for voksne på Internett	84393
58.19.29	Annet innhold på Internett, ikke nevnt annet sted	84399
58.19.3	Lisenstjenester for andre trykksaker	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
58.19.30	Lisenstjenester for andre trykksaker	73320 (*)
58.2	Utgivelse av programvare	
58.21	Utgivelse av programvare for dataspill	
58.21.1	Dataspill, i pakker	
58.21.10	Dataspill, i pakker	47822
58.21.2	Dataspill, til nedlasting	
58.21.20	Dataspill, til nedlasting	84342 (*)
58.21.3	Internettspill	
58.21.30	Internettspill	84391
58.21.4	Lisenstjenester for retten til å bruke dataspill	
58.21.40	Lisenstjenester for retten til å bruke dataspill	73311 (*)
58.29	Utgivelse av annen programvare	
58.29.1	Systemprogramvare, i pakker	
58.29.11	Operativsystemer, i pakker	47811
58.29.12	Nettverksprogramvare, i pakker	47812
58.29.13	Programvare for databasehåndtering, i pakker	47813
58.29.14	Programvare for utviklingsverktøy og programmeringsspråk, i pakker	47814
58.29.2	Brukerprogramvare, i pakker	
58.29.21	Allmenn brukerprogramvare til kontor- og hjemmebruk, i pakker	47821
58.29.29	Annen brukerprogramvare, i pakker	47829
58.29.3	Programvare, til nedlasting	
58.29.31	Systemprogramvare, til nedlasting	84341
58.29.32	Brukerprogramvare, til nedlasting	84342 (*)
58.29.4	Programvare på Internett	
58.29.40	Programvare på Internett	84392
58.29.5	Lisenstjenester for retten til å bruke programvare	
58.29.50	Lisenstjenester for retten til å bruke programvare	73311 (*)
59	Film-, video- og fjernsynsprogramproduksjon, utgivelse av musikk- og lydopptak	
59.1	Virksomhet innen film, video og fjernsynsprogrammer	
59.11	Produksjon av film, video og fjernsynsprogrammer	
59.11.1	Produksjon av film, video og fjernsynsprogrammer	
59.11.11	Produksjon av film	96121 (*)
59.11.12	Produksjon av reklamefilm og -video	96121 (*)
59.11.13	Annen produksjon av fjernsynsprogrammer	96121 (*)
59.11.2	Film, video og fjernsynsprogrammer	
59.11.21	Film, video og fjernsynsprogrammer, i original	96123 (*)
59.11.22	Kinematografisk film	38950
59.11.23	Film og annet videoinnhold på CD, DVD, bånd eller andre fysiske medier	47620
59.11.24	Film og annet videoinnhold til nedlasting	84331
59.11.3	Salg av annonseplass eller -tid i filmer samt video- og fjernsynsprodukter	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
59.11.30	Salg av annonseplass eller –tid i filmer samt video- og fjernsynsprodukter	83639 (*)
59.12	Etterarbeid tilknyttet produksjon av film, video og fjernsynsprogrammer	
59.12.1	Etterarbeid tilknyttet produksjon av film, video og fjernsynsprogrammer	
59.12.11	Audiovisuell redigering	96131
59.12.12	Overføring og kopiering av mastere	96132
59.12.13	Fargekorleksjon og digital restaurering	96133
59.12.14	Visuelle effekter	96134
59.12.15	Animasjon	96135
59.12.16	Titler, ettertekster og undertekster	96136
59.12.17	Lydredigering og lyddesign	96137
59.12.19	Annet etterarbeid tilknyttet produksjon av film, video og fjernsynsprogrammer	96139
59.13	Distribusjon av film, video og fjernsynsprogrammer	
59.13.1	Distribusjon av og lisenstjenester tilknyttet film, video og fjernsynsprogrammer	
59.13.11	Lisenstjenester for filmrettigheter og tilhørende inntekter	73320 (*)
59.13.12	Annen distribusjon av film, video og fjernsynsprogrammer	96140
59.14	Filmframvisning	
59.14.1	Filmframvisning	
59.14.10	Filmframvisning	96151 96152
59.2	Produksjon og utgivelse av musikk- og lydopptak	
59.20	Produksjon og utgivelse av musikk- og lydopptak	
59.20.1	Lydopptak og liveopptak, lydopptak i original	
59.20.11	Produksjon av lydopptak	96111
59.20.12	Liveopptak	96112
59.20.13	Lydopptak i original	96113
59.20.2	Produksjon av radioprogrammer, radioprogrammer i original	
59.20.21	Produksjon av radioprogrammer	96122
59.20.22	Radioprogrammer i original	96123 (*)
59.20.3	Utgivelse av musikk	
59.20.31	Noter, i trykt form	32520 (*)
59.20.32	Noter, i elektronisk form	32520 (*)
59.20.33	Musikk på CD, DVD, bånd eller andre fysiske medier	47610
59.20.34	Andre CD-er, DVD-er og bånd med lydopptak	47699
59.20.35	Musikk til nedlasting	84321
59.20.4	Lisenstjenester for retten til å bruke lydopptak i original	
59.20.40	Lisenstjenester for retten til å bruke lydopptak i original	73320 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
60	Radio- og fjernsynskringkasting	
60.1	Radiokringkasting	
60.10	Radiokringkasting	
60.10.1	Radiokringkasting, radiosendinger i original	
60.10.11	Planlegging og sending av radioprogrammer	84631 (*)
60.10.12	Radiosendinger i original	84611
60.10.2	Programmer til radiokanaler	
60.10.20	Programmer til radiokanaler	84621
60.10.3	Reklametid i radio	
60.10.30	Reklametid i radio	83632 (*)
60.2	Fjernsynskringkasting, i original	
60.20	Fjernsynskringkasting, i original	
60.20.1	Planlegging og sending av fjernsynsprogrammer	
60.20.11	Fjernsynskringkasting på Internett, unntatt som abonnement	84631 (*)
60.20.12	Annen fjernsynskringkasting, unntatt som abonnement	84631 (*)
60.20.13	Fjernsynskringkasting på Internett, som abonnement	84631 (*)
60.20.14	Annen fjernsynskringkasting, som abonnement	84631 (*)
60.20.2	Fjernsynssendinger i original	
60.20.20	Fjernsynssendinger i original	84612
60.20.3	Programmer til fjernsynskanaler	
60.20.31	Programmer til fjernsynskanaler, unntatt som abonnement	84622 (*)
60.20.32	Programmer til fjernsynskanaler, som abonnement	84622 (*)
60.20.4	Reklametid i fjernsyn	
60.20.40	Reklametid i fjernsyn	83632 (*)
61	Telekommunikasjon	
61.1	Kabelbasert telekommunikasjon	
61.10	Kabelbasert telekommunikasjon	
61.10.1	Overføring av data og meldinger	
61.10.11	Fasttelefoni — tilgang og bruk	84121
61.10.12	Fasttelefoni — samtalejenester	84122
61.10.13	Private nettjenester for kabelbasert telekommunikasjon	84140 (*)
61.10.2	Nettoperatørtjenester for kabelbasert telekommunikasjon	
61.10.20	Nettoperatørtjenester for kabelbasert telekommunikasjon	84110 (*)
61.10.3	Dataoverføringstjenester over kabelbasert telekommunikasjonsnett	
61.10.30	Dataoverføringstjenester over kabelbasert telekommunikasjonsnett	84150 (*)
61.10.4	Kabelbasert telekommunikasjon over Internett	
61.10.41	Internettbaserte stamnettjenester	84210
61.10.42	Smalbåndet tilgang til Internett gjennom kabelbasert telekommunikasjonsnett	84221 (*)
61.10.43	Bredbåndet tilgang til Internett gjennom kabelbasert telekommunikasjonsnett	84222 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
61.10.49	Annen kabelbasert telekommunikasjon over Internett	84290 (*)
61.10.5	Distribusjon av programmer til hjemmet gjennom kabelbasert telekommunikasjonsnett	
61.10.51	Distribusjon av programmer til hjemmet gjennom kabelbasert telekommunikasjonsnett, basisprogrampakke	84632 (*)
61.10.52	Distribusjon av programmer til hjemmet gjennom kabelbasert telekommunikasjonsnett, tilvalgsprogrampakke	84633 (*)
61.10.53	Distribusjon av programmer til hjemmet gjennom kabelbasert telekommunikasjonsnett, «pay-per-view»	84634 (*)
61.2	Trådløs telekommunikasjon	
61.20	Trådløs telekommunikasjon	
61.20.1	Mobiltelefonitjenester og private nettjenester for trådløs telekommunikasjon	
61.20.11	Mobiltelefoni — tilgang og bruk	84131
61.20.12	Mobiltelefoni — samtaltjenester	84132
61.20.13	Private nettjenester for trådløs telekommunikasjon	84140 (*)
61.20.2	Nettoperørtjenester for trådløs telekommunikasjon	
61.20.20	Nettoperørtjenester for trådløs telekommunikasjon	84110 (*)
61.20.3	Dataoverføringstjenester over trådløse telekommunikasjonsnett	
61.20.30	Dataoverføringstjenester over trådløse telekommunikasjonsnett	84150 (*)
61.20.4	Trådløs telekommunikasjon over Internett	
61.20.41	Smalbåndet tilgang til Internett gjennom trådløst telekommunikasjonsnett	84221 (*)
61.20.42	Bredbåndet tilgang til Internett gjennom trådløst telekommunikasjonsnett	84222 (*)
61.20.49	Annen trådløs telekommunikasjon over Internett	84290 (*)
61.20.5	Distribusjon av programmer til hjemmet gjennom trådløst telekommunikasjonsnett	
61.20.50	Distribusjon av programmer til hjemmet gjennom trådløst telekommunikasjonsnett	84632 (*) 84633 (*) 84634 (*)
61.3	Satellittbasert telekommunikasjon	
61.30	Satellittbasert telekommunikasjon	
61.30.1	Satellittbasert telekommunikasjon, unntatt distribusjon av programmer til hjemmet via satellitt	
61.30.10	Satellittbasert telekommunikasjon, unntatt distribusjon av programmer til hjemmet via satellitt	84190 (*)
61.30.2	Distribusjon av programmer til hjemmet via satellitt	
61.30.20	Distribusjon av programmer til hjemmet via satellitt	84632 (*) 84633 (*) 84634 (*)
61.9	Telekommunikasjon ellers	
61.90	Telekommunikasjon ellers	
61.90.1	Telekommunikasjon ellers	
61.90.10	Telekommunikasjon ellers	84190 (*)
62	Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	
62.0	Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	
62.01	Programmeringstjenester	
62.01.1	IT-design og utviklingstjenester	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
62.01.11	IT-design og utviklingstjenester for brukerprogrammer	83141
62.01.12	IT-design og utviklingstjenester for nettverk og systemer	83142
62.01.2	Programvare (original)	
62.01.21	Programvare til dataspill (original)	83143 (*)
62.01.29	Annen programvare (original)	83143 (*)
62.02	Konsulentvirksomhet tilknyttet informasjonsteknologi	
62.02.1	Konsulentvirksomhet tilknyttet maskinvare	
62.02.10	Konsulentvirksomhet tilknyttet maskinvare	83131 (*)
62.02.2	Konsulentvirksomhet tilknyttet system- og programvare	
62.02.20	Konsulentvirksomhet tilknyttet system- og programvare	83131 (*)
62.02.3	Teknisk IT-støtte	
62.02.30	Teknisk IT-støtte	83132 (*)
62.03	Forvaltning og drift av IT-systemer	
62.03.1	Forvaltning og drift av IT-systemer	
62.03.11	Forvaltning av nettverk	83161
62.03.12	Forvaltning og drift av IT-systemer	83162
62.09	Andre tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	
62.09.1	Installasjon av datamaskiner og tilleggsutstyr	
62.09.10	Installasjon av datamaskiner og tilleggsutstyr	87332
62.09.2	Andre tjenester tilknyttet informasjonsteknologi, ikke nevnt annet sted	
62.09.20	Andre tjenester tilknyttet informasjonsteknologi, ikke nevnt annet sted	83132 (*)
63	Informasjonstjenester	
63.1	Databehandling, datalagring og tilknyttede tjenester, drift av web-portaler	
63.11	Databehandling, datalagring og tilknyttede tjenester	
63.11.1	Databehandling, datalagring, programvaretjenester og andre tjenester tilknyttet IT-infrastruktur	
63.11.11	Drift av datautstyr	0 (*)
63.11.12	Servertjenester	83151
63.11.13	Programvaretjenester	83152
63.11.19	Andre tjenester tilknyttet datalagring og IT-infrastruktur	83159
63.11.2	Streaming av video- og lydinnhold	
63.11.21	Streaming av videoinnhold	84332
63.11.22	Streaming av lydinnhold	84322
63.11.3	Annonse plass eller -tid på Internett	
63.11.30	Annonse plass eller -tid på Internett	83633
63.12	Drift av web-portaler	
63.12.1	Drift av web-portaler	
63.12.10	Drift av web-portaler	84394
63.9	Andre informasjonstjenester	
63.91	Nyhetsbyråer	



Kode	Posisjon	CPC versjon 2
63.91.1	Nyhetsbyråer	
63.91.11	Nyhetsbyråer for aviser og tidsskrifter	84410
63.91.12	Nyhetsbyråer for audiovisuelle medier	84420
63.99	Andre informasjonstjenester ikke nevnt annet sted	
63.99.1	Informasjonstjenester ikke nevnt annet sted	
63.99.10	Informasjonstjenester ikke nevnt annet sted	85991
63.99.2	Datasamlinger (i original)	
63.99.20	Datasamlinger (i original)	83940
K	FINANSIERINGS- OG FORSIKRINGSVIRKSOMHET	
64	Finansieringsvirksomhet	
64.1	Bankvirksomhet	
64.11	Sentralbankvirksomhet	
64.11.1	Sentralbankvirksomhet	
64.11.10	Sentralbankvirksomhet	71110
64.19	Bankvirksomhet ellers	
64.19.1	Innskuddstjenester	
64.19.11	Innskuddstjenester for selskaper og institusjoner	71121
64.19.12	Innskuddstjenester for andre innskytere	71122
64.19.2	Kredittgivingstjenester som ytes av monetære institusjoner	
64.19.21	Kredittgivingstjenester til industrien, som ytes av monetære institusjoner	71135 (*)
64.19.22	Kredittgivingstjenester til forbrukere, som ytes av monetære institusjoner	71133 (*)
64.19.23	Kredittgivingstjenester til pantelån til boligformål som ytes av monetære institusjoner	71131 (*)
64.19.24	Kredittgivingstjenester til pantelån til forretningsformål som ytes av monetære institusjoner	71132 (*)
64.19.25	Kredittgivingstjenester til pantelån til kommersielle formål som ytes av monetære institusjoner	71135 (*)
64.19.26	Kredittkorttjenester som ytes av monetære institusjoner	71134 (*)
64.19.29	Andre kredittgivingstjenester som ytes av monetære institusjoner	71139 (*)
64.19.3	Annen bankvirksomhet ikke nevnt annet sted	
64.19.30	Annen bankvirksomhet ikke nevnt annet sted	71190 (*)
64.2	Holdingselskaper	
64.20	Holdingselskaper	
64.20.1	Holdingselskaper	
64.20.10	Holdingselskaper	0 (*)
64.3	Verdipapirfond, investeringsselskaper o.l.	
64.30	Verdipapirfond, investeringsselskaper o.l.	
64.30.1	Verdipapirfond, investeringsselskaper o.l.	
64.30.10	Verdipapirfond, investeringsselskaper o.l.	0 (*)
64.9	Annen finansieringsvirksomhet	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
64.91	Finansiell leasing	
64.91.1	Finansiell leasing	
64.91.10	Finansiell leasing	71140
64.92	Annen kredittgiving	
64.92.1	Andre kredittgivingstjenester som ikke ytes av monetære institusjoner	
64.92.11	Kredittgivingstjenester til industrien, som ikke ytes av monetære institusjoner	71135 (*)
64.92.12	Kredittgivingstjenester til forbrukere, som ikke ytes av monetære institusjoner	71133 (*)
64.92.13	Kredittgivingstjenester til pantelån for kjøp av bolig, som ikke ytes av monetære institusjoner	71131 (*)
64.92.14	Kredittgivingstjenester til pantelån til forretningsformål som ikke ytes av monetære institusjoner	71132 (*)
64.92.15	Kredittgivingstjenester til pantelån til kommersielle formål som ikke ytes av monetære institusjoner	71135 (*)
64.92.16	Kredittkorttjenester som ikke ytes av monetære institusjoner	71134 (*)
64.92.19	Andre kredittgivingstjenester som ikke ytes av monetære institusjoner, ikke nevnt annet sted	71139 (*)
64.99	Annen finansieringsvirksomhet ikke nevnt annet sted	
64.99.1	Annen finansieringsvirksomhet ikke nevnt annet sted	
64.99.11	Banktjenester tilknyttet investeringer	71200
64.99.19	Finansieringsvirksomhet, ikke nevnt annet sted	71190 (*)
65	Forsikringsvirksomhet og pensjonskasser, unntatt trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	
65.1	Forsikring	
65.11	Livsforsikring	
65.11.1	Livsforsikring	
65.11.10	Livsforsikring	71311 (*)
65.12	Skadeforsikring	
65.12.1	Ulykkes- og sykeforsikring	
65.12.11	Ulykkesforsikring	71320 (*)
65.12.12	Sykeforsikring	71320 (*)
65.12.2	Motorvognforsikring	
65.12.21	Motorvognforsikring, ansvarsforsikring	71331 (*)
65.12.29	Motorvognforsikring, andre klasser	71331 (*)
65.12.3	Sjø-, luftfarts- og annen transportforsikring	
65.12.31	Forsikring av rullende materiell til jernbaner	71332 (*)
65.12.32	Ansvarsforsikring av luftfartøyer	71332 (*)
65.12.33	Annen forsikring av luftfartøyer	71332 (*)
65.12.34	Ansvarsforsikring av skip	71332 (*)
65.12.35	Annen forsikring av skip	71332 (*)
65.12.36	Fraktforsikring	71333
65.12.4	Brannforsikring og annen eiendomsforsikring	
65.12.41	Brannskadeforsikring av eiendom	71334 (*)
65.12.49	Annen skadeforsikring av eiendom	71334 (*)
65.12.5	Alminnelig ansvarsforsikring	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
65.12.50	Alminnelig ansvarsforsikring	71335
65.12.6	Kreditt- og kausjonsforsikring	
65.12.61	Kredittforsikring	71336 (*)
65.12.62	Kausjonsforsikring	71336 (*)
65.12.7	Reise-, assistanse- og rettshjelpforsikring og forsikring mot økonomisk tap	
65.12.71	Reise- og, assistanseforsikring	71337
65.12.72	Rettshjelpforsikring	71339 (*)
65.12.73	Forsikring mot økonomisk tap	71339 (*)
65.12.9	Annen skadeforsikring	
65.12.90	Annen skadeforsikring	71339 (*)
65.2	Gjenforsikring	
65.20	Gjenforsikring	
65.20.1	Gjenforsikring i forbindelse med livs-, ulykkes- og sykeforsikring	
65.20.11	Gjenforsikring i forbindelse med livsforsikring	71410
65.20.12	Gjenforsikring i forbindelse med ulykker	71420 (*)
65.20.13	Gjenforsikring i forbindelse med sykdom	71420 (*)
65.20.2	Gjenforsikring i forbindelse med transport og eiendom	
65.20.21	Gjenforsikring i forbindelse med motorvogn, ansvarsforsikring	71431 (*)
65.20.22	Annen gjenforsikring i forbindelse med motorvogn, andre klasser	71431 (*)
65.20.23	Gjenforsikring i forbindelse med sjøfart, luftfart og annen transport	71432
65.20.24	Gjenforsikring av frakt	71433
65.20.25	Gjenforsikring i forbindelse med brann og annen skade på eiendom	71434
65.20.3	Gjenforsikring i forbindelse med alminnelig ansvar, kreditt og kausjon	
65.20.31	Gjenforsikring i forbindelse med alminnelig ansvar	71435
65.20.32	Gjenforsikring i forbindelse med kreditt og kausjon	71436
65.20.4	Gjenforsikring i forbindelse med rettshjelp og økonomisk tap	
65.20.41	Gjenforsikring i forbindelse med rettshjelp	71439 (*)
65.20.42	Gjenforsikring i forbindelse med økonomisk tap	71439 (*)
65.20.5	Gjenforsikring i forbindelse med pensjonskasser	
65.20.50	Gjenforsikring i forbindelse med pensjonskasser	71439 (*)
65.20.6	Gjenforsikring i forbindelse med annen skade	
65.20.60	Gjenforsikring i forbindelse med annen skade	71439 (*)
65.3	Pensjonskasser	
65.30	Pensjonskasser	
65.30.1	Pensjonskasser	
65.30.11	Finansiering av individuelle pensjoner	71311 (*)
65.30.12	Finansiering av kollektive pensjoner	71312
66	Tjenester tilknyttet finansierings- og forsikringsvirksomhet	
66.1	Tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	
66.11	Administrasjon av finansmarkeder	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
66.11.1	Administrasjon av finansmarkeder	
66.11.11	Driftstjenester tilknyttet finansmarkeder	71551
66.11.12	Regulering av finansmarkeder	71552
66.11.19	Andre tjenester tilknyttet administrasjon av finansmarkeder	71559
66.12	Verdipapirmegling	
66.12.1	Verdipapirmegling	
66.12.11	Tjenester tilknyttet handel med verdipapirer	71521
66.12.12	Varemegling	71522
66.12.13	Utenlandsk valuta	71592
66.19	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	
66.19.1	Behandling og avregning i forbindelse med verdipapirtransaksjoner	
66.19.10	Behandling og avregning i forbindelse med verdipapirtransaksjoner	71523
66.19.2	Tjenester tilknyttet investeringsvirksomhet	
66.19.21	Tjenester tilknyttet foretakssammenslutninger og overtakelser	71511
66.19.22	Tjenester tilknyttet foretaksfinansiering og risikokapital	71512
66.19.29	Andre tjenester tilknyttet investeringsbanker	71519
66.19.3	Forvaltnings- og deponeringstjenester	
66.19.31	Forvaltningstjenester	71541
66.19.32	Deponeringstjenester	71542
66.19.9	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet, ikke nevnt annet sted	
66.19.91	Finansielle konsulenttjenester	71591
66.19.92	Behandling av finansielle transaksjoner og tjenester tilknyttet avregningssentraler	71593
66.19.99	Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet, ikke nevnt annet sted	71599
66.2	Tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser	
66.21	Risiko- og skadevurdering	
66.21.1	Risiko- og skadevurdering	
66.21.10	Risiko- og skadevurdering	71620
66.22	Forsikringsformidling	
66.22.1	Forsikringsformidling	
66.22.10	Forsikringsformidling	71610
66.29	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser	
66.29.1	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser	
66.29.11	Forsikringstekniske tjenester	71630
66.29.19	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser, ikke nevnt annet sted	71690
66.3	Fondsforvaltningsvirksomhet	
66.30	Fondsforvaltningsvirksomhet	
66.30.1	Fondsforvaltningsvirksomhet	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
66.30.11	Porteføljeforvaltning, unntatt pensjonskasser	71530
66.30.12	Forvaltning av pensjonskasser	71640
<b>L</b>	<b>OMSETNING OG DRIFT AV FAST EIENDOM</b>	
68	Omsetning og drift av fast eiendom	
68.1	Kjøp og salg av egen fast eiendom	
68.10	Kjøp og salg av egen fast eiendom	
68.10.1	Kjøp og salg av egen fast eiendom	
68.10.11	Kjøp og salg av grunn og bygninger til boligformål	72121
68.10.12	Kjøp eller salg av eiendom med deltidsbruksrett	72123
68.10.13	Kjøp eller salg av ubebygget grunn til boligformål	72130 (*)
68.10.14	Kjøp eller salg av grunn og bygninger til forretningsformål	72122
68.10.15	Kjøp eller salg av ubebygget grunn til forretningsformål	72130 (*)
68.2	Utleie av egen eller leid fast eiendom	
68.20	Utleie av egen eller leid fast eiendom	
68.20.1	Utleie av egen eller leid fast eiendom	
68.20.11	Utleie av egen eller leid fast eiendom til boligformål	72111
68.20.12	Utleie av egen eller leid fast eiendom til forretningsformål	72112
68.3	Omsetning eller drift av fast eiendom på oppdrag	
68.31	Eiendomsmegling	
68.31.1	Eiendomsmegling	
68.31.11	Salg av bygninger og grunn til boligformål på oppdrag, unntatt eiendommer med deltidsbruksrett	72221
68.31.12	Forvaltning av eiendommer med deltidsbruksrett, på oppdrag	72223
68.31.13	Salg av ubebygget grunn til boligformål, på oppdrag	72230 (*)
68.31.14	Salg av bygninger og grunn til forretningsformål, på oppdrag	72222
68.31.15	Salg av ubebygget grunn til forretningsformål, på oppdrag	72230 (*)
68.31.16	Vurdering av fast eiendom, på oppdrag	72240
68.32	Eiendomsforvaltning	
68.32.1	Eiendomsforvaltning	
68.32.11	Forvaltning av eiendommer til boligformål, unntatt eiendommer med deltidsbruksrett, på oppdrag	72211
68.32.12	Forvaltning av eiendommer med deltidsbruksrett, på oppdrag	72213
68.32.13	Forvaltning av eiendommer til forretningsformål, på oppdrag	72212

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
<b>M</b>	<b>FAGLIG, VITENSKAPELIG OG TEKNISK TJENESTEYTING</b>	
69	Juridisk og regnskapsmessig tjenesteyting	
69.1	Juridisk tjenesteyting	
69.10	Juridisk tjenesteyting	
69.10.1	Juridisk tjenesteyting	
69.10.11	Juridisk rådgivning og representasjon på det strafferettslige område	82110
69.10.12	Juridisk rådgivning og representasjon på handels- og forretningsområdet	82120 (*)
69.10.13	Juridisk rådgivning og representasjon på arbeidsrettsområdet	82120 (*)
69.10.14	Juridisk rådgivning og representasjon på det sivilrettslige området	82120 (*)
69.10.15	Juridisk rådgivning i forbindelse med patenter, opphavsrett og immaterialrett	82130 (*)
69.10.16	Annen utarbeiding og bekreftelse av rettsdokumenter	82130 (*)
69.10.17	Tjenester tilknyttet megling og forlik	82191
69.10.18	Auksjonstjenester	82199 (*)
69.10.19	Annen juridisk bistand	82199 (*)
69.2	Regnskap, revisjon og skatterådgiving	
69.20	Regnskap, revisjon og skatterådgiving	
69.20.1	Revisjon	
69.20.10	Revisjon	82210
69.20.2	Regnskap	
69.20.21	Regnskapsanalyse	82221 (*)
69.20.22	Utarbeiding av finansregnskap	82221 (*)
69.20.23	Regnskapsføring	82222
69.20.24	Tjenester tilknyttet lønn	82223
69.20.29	Annen virksomhet innenfor regnskapsføring	82221 (*)
69.20.3	Skatterådgiving	
69.20.31	Tjenester og rådgivning tilknyttet selskapsrett	82310
69.20.32	Tjenester tilknyttet individuell skatteplanlegging	82320
69.20.4	Tjenester tilknyttet insolvens og konkursbehandling	
69.20.40	Tjenester tilknyttet insolvens og konkursbehandling	82400
70	Hovedkontortjenester, administrativ rådgivning	
70.1	Hovedkontortjenester	
70.10	Hovedkontortjenester	
70.10.1	Hovedkontortjenester	
70.10.10	Hovedkontortjenester	0 (*)
70.2	Administrativ rådgivning	
70.21	PR og kommunikasjonstjenester	
70.21.1	PR og kommunikasjonstjenester	
70.21.10	PR og kommunikasjonstjenester	83121
70.22	Bedriftsrådgivning og annen administrativ rådgivning	
70.22.1	Alminnelig bedriftsrådgivning	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
70.22.11	Strategisk bedriftsrådgivning	83111
70.22.12	Bedriftsrådgivning tilknyttet finansielle saker (unntatt selskapsskatt)	83112
70.22.13	Bedriftsrådgivning tilknyttet markedsføring	83114
70.22.14	Bedriftsrådgivning tilknyttet personalspørsmål	83113
70.22.15	Bedriftsrådgivning tilknyttet produksjon	83115
70.22.16	Bedriftsrådgivning tilknyttet omsetningskjeden og annen forvaltning	83116
70.22.17	Rådgivning om virksomhetsprosesser	83117
70.22.2	Annen prosjektstyring, unntatt innenfor bygg- og anleggsvirksomhet	
70.22.20	Annen prosjektstyring, unntatt innenfor bygg- og anleggsvirksomhet	83190
70.22.3	Annen forretningsmessig tjenesteyting	
70.22.30	Annen forretningsmessig tjenesteyting	83129
70.22.4	Varemerker og franchise	
70.22.40	Varemerker og franchise	83118
71	Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet, og teknisk prøving og analyse	
71.1	Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet	
71.11	Arkitektvirksomhet	
71.11.1	Plantegninger og andre tegninger for arkitektoniske formål	
71.11.10	Plantegninger og andre tegninger for arkitektoniske formål	32550
71.11.2	Arkitektvirksomhet tilknyttet bygninger	
71.11.21	Arkitektvirksomhet tilknyttet boligbygging	83212
71.11.22	Arkitektvirksomhet tilknyttet forretningsbygg	83213
71.11.23	Arkitektvirksomhet tilknyttet restaurering av historiske bygninger	83214
71.11.24	Arkitektutrustning	83211
71.11.3	Byplanlegging og planlegging av landområder	
71.11.31	Byplanlegging	83221
71.11.32	Planlegging av landområder	83222
71.11.33	Arealplanlegging og arealutnytting	83223
71.11.4	Landskapsarkitektvirksomhet og tilhørende rådgivning	
71.11.41	Landskapsarkitektvirksomhet	83232
71.11.42	Rådgivning tilknyttet landskapsarkitektvirksomhet	83231
71.12	Teknisk konsulentvirksomhet	
71.12.1	Teknisk virksomhet	
71.12.11	Teknisk rådgivning	83310
71.12.12	Teknisk virksomhet tilknyttet byggeprosjekter	83321
71.12.13	Teknisk virksomhet tilknyttet kraftforsyningsprosjekter	83324
71.12.14	Teknisk virksomhet tilknyttet transportprosjekter	83323
71.12.15	Teknisk virksomhet tilknyttet avfallshåndteringsprosjekter (både farlig og ikke-farlig avfall)	83326
71.12.16	Teknisk virksomhet tilknyttet vann-, avløps- og dreneringsprosjekter	83327
71.12.17	Teknisk virksomhet tilknyttet industri- og produksjonsprosjekter	83322
71.12.18	Teknisk virksomhet tilknyttet telekommunikasjons- og kringkastingsprosjekter	83325

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
71.12.19	Teknisk virksomhet tilknyttet andre prosjekter	83329
71.12.2	Prosjektstyring innenfor bygg- og anleggsvirksomhet	
71.12.20	Prosjektstyring innenfor bygg- og anleggsvirksomhet	83330
71.12.3	Geologiske, geofysiske og andre vitenskapelige undersøkelser og konsulenttjenester	
71.12.31	Geologiske og geofysiske konsulenttjenester	83411
71.12.32	Geofysiske tjenester	83412
71.12.33	Leting etter og vurdering av mineraler	83413
71.12.34	Landmåling	83421
71.12.35	Framstilling av kart	83422
71.2	Teknisk prøving og analyse	
71.20	Teknisk prøving og analyse	
71.20.1	Teknisk prøving og analyse	
71.20.11	Undersøkelser og analyser for å bestemme sammensetning og renhet	83441
71.20.12	Undersøkelser og analyser av fysiske egenskaper	83442
71.20.13	Undersøkelser og analyser av integrerte mekaniske og elektriske anlegg	83443
71.20.14	Teknisk kontroll av veigående motorvogner	83444
71.20.19	Annen teknisk prøving og analyse	83449
72	Forskning og utviklingsarbeid	81300
72.1	Forskning og utviklingsarbeid innen naturvitenskap og teknikk	
72.11	Forskning og utviklingsarbeid innen bioteknologi	
72.11.1	Bioteknologisk forskning og utviklingsarbeid innen helse, miljø og landbruk	
72.11.11	Bioteknologisk forskning og utviklingsarbeid innen helse	81121 (*)
72.11.12	Bioteknologisk forskning og utviklingsarbeid innen miljø og industri	81121 (*)
72.11.13	Bioteknologisk forskning og utviklingsarbeid innen landbruk	81121 (*)
72.11.2	Forskning og utviklingsarbeid innen bioteknologi, i original	
72.11.20	Forskning og utviklingsarbeid innen bioteknologi, i original	81400 (*)
72.19	Forskning og utviklingsarbeid innen naturvitenskap og teknikk	
72.19.1	Forskning og utviklingsarbeid innen naturvitenskap ellers	
72.19.11	Forskning og utviklingsarbeid innen matematikk	
72.19.12	Forskning og utviklingsarbeid innen data- og informasjonsteknologi	81119 (*)
72.19.13	Forskning og utviklingsarbeid innen fysikk	81111
72.19.14	Forskning og utviklingsarbeid innen kjemi	81112 (*)
72.19.15	Forskning og utviklingsarbeid innen geo- og miljøvitenskap	81119 (*)
72.19.16	Forskning og utviklingsarbeid innen biologi	81112 (*)
72.19.19	Forskning og utviklingsarbeid innen naturvitenskap ellers	81119 (*)
72.19.2	Bioteknologisk forskning og utviklingsarbeid innen teknikk og teknologi, unntatt bioteknologi	



Kode	Posisjon	CPC versjon 2
72.19.21	Forskning og utviklingsarbeid innen nanoteknologi	81129 (*)
72.19.29	Forskning og utviklingsarbeid innen teknikk og teknologi ellers, unntatt bioteknologi	81129 (*)
72.19.3	Forskning og utviklingsarbeid innen medisin	
72.19.30	Forskning og utviklingsarbeid innen medisin	81130
72.19.4	Forskning og utviklingsarbeid innen landbruksteknologi	
72.19.40	Forskning og utviklingsarbeid innen landbruksteknologi	81140
72.19.5	Forskning og utviklingsarbeid i original innen naturvitenskap og teknikk, unntatt bioteknologi	
72.19.50	Forskning og utviklingsarbeid i original innen naturvitenskap og teknikk, unntatt bioteknologi	81400 (*)
72.2	Forskning og utviklingsarbeid innen samfunnsforskning og humanistiske fag	
72.20	Forskning og utviklingsarbeid innen samfunnsforskning og humanistiske fag	
72.20.1	Forskning og utviklingsarbeid innen samfunnsvitenskap	
72.20.11	Forskning og utviklingsarbeid innen økonomi og administrasjon	81212
72.20.12	Forskning og utviklingsarbeid innen psykologi	81211
72.20.13	Forskning og utviklingsarbeid innen jus	81213
72.20.19	Forskning og utviklingsarbeid innen annen samfunnsvitenskap	81219
72.20.2	Forskning og utviklingsarbeid innen humanistiske fag	
72.20.21	Forskning og utviklingsarbeid innen språk og litteratur	81221
72.20.29	Forskning og utviklingsarbeid innen humanistiske fag	81229
72.20.3	Forskning og utviklingsarbeid i original innen samfunnsforskning og humanistiske fag	
72.20.30	Forskning og utviklingsarbeid i original innen samfunnsforskning og humanistiske fag	81400 (*)
73	Annonse- og reklamevirksomhet og markedsundersøkelser	
73.1	Annonse- og reklamevirksomhet	
73.11	Reklamebyråer	
73.11.1	Reklamebyråer	
73.11.11	Reklamebyråer som tilbyr alle tjenester	83611
73.11.12	Direkte markedsføring og direkteutsendelser	83612
73.11.13	Reklamedesign og konseptutvikling	83613
73.11.19	Annen annonse- og reklamevirksomhet	83619
73.12	Medieformidlingstjenester	
73.12.1	Salg av annonseplass eller –tid, på oppdrag	
73.12.11	Salg av annonseplass eller –tid i trykte medier, på oppdrag	83620 (*)
73.12.12	Salg av annonseplass eller –tid i fjernsyn eller radio, på oppdrag	83620 (*)
73.12.13	Salg av annonseplass eller –tid på Internett, på oppdrag	83620 (*)
73.12.14	Salg av annonseplass tilknyttet spesielle arrangementer	83620 (*)
73.12.19	Annet salg av annonseplass eller –tid, på oppdrag	83620 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
73.12.2	Videresalg av annonseplass eller –tid, på oppdrag	
73.12.20	Videresalg av annonseplass eller –tid, på oppdrag	83620 (*)
73.2	Markeds- og opinionsundersøkelser	
73.20	Markeds- og opinionsundersøkelser	
73.20.1	Markedsundersøkelser og lignende virksomhet	
73.20.11	Markedsundersøkelser: kvalitative undersøkelser	83700 (*)
73.20.12	Markedsundersøkelser: kvalitative ad-hoc-undersøkelser	83700 (*)
73.20.13	Markedsundersøkelser: kvantitative løpende og regelmessige undersøkelser	83700 (*)
73.20.14	Markedsundersøkelser: andre tjenester enn undersøkelser	83700 (*)
73.20.19	Andre tjenester tilknyttet markedsundersøkelser	83700 (*)
73.20.2	Opinionsundersøkelser	
73.20.20	Opinionsundersøkelser	83700 (*)
74	Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet	
74.1	Spesialisert designvirksomhet	
74.10	Spesialisert designvirksomhet	
74.10.1	Interiør-, industri- eller annen spesialisert designvirksomhet	
74.10.11	Interiørdesign	83911
74.10.12	Industridesign	83912
74.10.19	Annen spesialisert designvirksomhet	83919
74.10.2	Designoriginaler	
74.10.20	Designoriginaler	83920
74.2	Fotografvirksomhet	
74.20	Fotografvirksomhet	
74.20.1	Fotografiske plater og fotografisk film, unntatt kinematografisk film, eksponert	
74.20.11	Fotografiske plater og fotografisk film, eksponert, men ikke framkalt	38941
74.20.12	Fotografiske plater og fotografisk film, eksponert og framkalt, unntatt kinematografisk film, for offset-reproduksjon	38942 (*)
74.20.19	Fotografiske plater og fotografisk film ellers, unntatt kinematografisk film, eksponert og framkalt	38942 (*)
74.20.2	Spesialoppgaver innen fotografering	
74.20.21	Portrettfotografering	83811
74.20.22	Reklamefotografering og lignende virksomhet	83812
74.20.23	Fotografering og videoopptak i forbindelse med spesielle arrangementer	83813
74.20.24	Luftfotografering	83814 (*)
74.20.29	Andre spesialoppgaver innen fotografering	83814 (*)
74.20.3	Annen fotografvirksomhet	
74.20.31	Filmframkalling	83820
74.20.32	Restaurering og retusjering av fotografier	83815
74.20.39	Annen fotografvirksomhet ikke nevnt annet sted	83819
74.3	Oversettelses- og tolkevirksomhet	
74.30	Oversettelses- og tolkevirksomhet	
74.30.1	Oversettelses- og tolkevirksomhet	
74.30.11	Oversettelse	83950 (*)
74.30.12	Tolking	83950 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
74.9	Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet	
74.90	Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet	
74.90.1	Faglig og teknisk støtte- og konsulentvirksomhet ikke nevnt annet sted	
74.90.11	Kontroll av fraktdokumenter og informasjon om fraktrater	83990 (*)
74.90.12	Eiendomsmeglervirksomhet i forbindelse med forretningseiendommer samt vurderingsvirksomhet, unntatt for fast eiendom og forsikring	83990 (*)
74.90.13	Konsulenttjenester på miljøområdet	83931
74.90.14	Værvarsling og meteorologiske tjenester	83430
74.90.15	Sikkerhetstjenester	85220
74.90.19	Annen vitenskapelig og teknisk virksomhet ikke nevnt annet sted	83939
74.90.2	Annen faglig, teknisk og forretningsmessig virksomhet ikke nevnt annet sted	
74.90.20	Annen faglig, teknisk og forretningsmessig virksomhet ikke nevnt annet sted	83990 (*)
75	Veterinærtjenester	
75.0	Veterinærtjenester	
75.00	Veterinærtjenester	
75.00.1	Veterinærtjenester	
75.00.11	Veterinærtjenester for kjæledyr	83510
75.00.12	Veterinærtjenester for husdyrhold	83520
75.00.19	Andre veterinærtjenester	83590
<b>N</b>	<b>FORRETNINGSMESSIG TJENESTEYTING</b>	
77	Utleie- og leasingvirksomhet	
77.1	Utleie og leasing av motorvogner	
77.11	Utleie og leasing av personbiler og andre lette motorvogner	
77.11.1	Utleie og leasing av personbiler og andre lette motorvogner	
77.11.10	Utleie og leasing av personbiler og andre lette motorvogner	73111
77.12	Utleie og leasing av lastebiler	
77.12.1	Utleie og leasing av lastebiler	
77.12.11	Utleie og leasing av kjøretøyer for godstransport, uten fører	73112
77.12.19	Utleie og leasing av annet landtransportmateriell, uten fører	73114 (*)
77.2	Utleie og leasing av husholdningsvarer og varer til personlig bruk	
77.21	Utleie og leasing av sports- og fritidsutstyr	
77.21.1	Utleie og leasing av sports- og fritidsutstyr	
77.21.10	Utleie og leasing av sports- og fritidsutstyr	73240
77.22	Utleie av videofilm, DVD og lignende	
77.22.1	Utleie av videofilm, DVD og lignende	
77.22.10	Utleie av videofilm, DVD og lignende	73220
77.29	Utleie og leasing av andre husholdningsvarer og varer til personlig bruk	
77.29.1	Utleie og leasing av andre husholdningsvarer og varer til personlig bruk	
77.29.11	Utleie og leasing av fjernsyn, radioer, videomaskiner og tilleggsutstyr	73210
77.29.12	Utleie og leasing av møbler og andre husholdningsartikler	73230

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
77.29.13	Utleie og leasing av musikkinstrumenter	73290 (*)
77.29.14	Utleie og leasing av husholdningstekstiler	73250
77.29.15	Utleie og leasing av tekstiler, klær og skotøy	73260
77.29.16	Utleie og leasing av gjør-det-selv-materialer og -utstyr	73270
77.29.19	Utleie og leasing av andre husholdningsvarer og varer til personlig bruk	73290 (*)
77.3	Utleie og leasing av andre maskiner og annet utstyr og materiell	
77.31	Utleie og leasing av landbruksmaskiner og -utstyr	
77.31.1	Utleie og leasing av landbruksmaskiner og -utstyr	
77.31.10	Utleie og leasing av landbruksmaskiner og -utstyr	73121
77.32	Utleie og leasing av bygge- og anleggsmaskiner og -utstyr	
77.32.1	Utleie og leasing av bygge- og anleggsmaskiner og -utstyr	
77.32.10	Utleie og leasing av bygge- og anleggsmaskiner og -utstyr	73122
77.33	Utleie og leasing av kontor- og datamaskiner	
77.33.1	Utleie og leasing av kontor- og datamaskiner	
77.33.11	Utleie og leasing av kontormaskiner (unntatt datamaskiner)	73123
77.33.12	Utleie og leasing av datamaskiner	73124
77.34	Utleie og leasing av sjøtransportmateriell	
77.34.1	Utleie og leasing av sjøtransportmateriell	
77.34.10	Utleie og leasing av sjøtransportmateriell	73115
77.35	Utleie og leasing av lufttransportmateriell	
77.35.1	Utleie og leasing av lufttransportmateriell	
77.35.10	Utleie og leasing av lufttransportmateriell	73116
77.39	Utleie og leasing av andre maskiner og annet utstyr og materiell ikke nevnt annet sted	
77.39.1	Utleie og leasing av andre maskiner og annet utstyr og materiell ikke nevnt annet sted	
77.39.11	Utleie og leasing av jernbanekjøretøyer	73113
77.39.12	Utleie og leasing av containere	73117
77.39.13	Utleie og leasing av motorsykler, campingtilhengere og campingbiler	73114 (*)
77.39.14	Utleie og leasing av telekommunikasjonsutstyr	73125
77.39.19	Utleie og leasing av andre maskiner og annet utstyr og materiell ikke nevnt annet sted, uten fører, uten fører	73129
77.4	Lisenstjenester for retten til å bruke immateriell eiendom og lignende produkter, unntatt opphavsrettsbeskyttede verker	
77.40	Lisenstjenester for retten til å bruke immateriell eiendom og lignende produkter, unntatt opphavsrettsbeskyttede verker	
77.40.1	Lisenstjenester for retten til å bruke immateriell eiendom og lignende produkter, unntatt opphavsrettsbeskyttede verker	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
77.40.11	Lisenstjenester for retten til å bruke forsknings- og utviklingsprodukter	73330
77.40.12	Lisenstjenester for retten til å bruke varemerker og franchise	73340
77.40.13	Lisenstjenester for retten til å lete etter og vurdere mineraler	73350
77.40.19	Lisenstjenester for retten til å bruke annen immateriell eiendom og lignende produkter, unntatt opphavsrettsbeskyttede verker	73390
78	Arbeidskrafttjenester	
78.1	Rekruttering og formidling av arbeidskraft	
78.10	Rekruttering og formidling av arbeidskraft	
78.10.1	Rekruttering og formidling av arbeidskraft	
78.10.11	Rekruttering av overordnet personale	85111
78.10.12	Formidling av arbeidskraft, unntatt overordnet personale	85112
78.2	Utleie av arbeidskraft	
78.20	Utleie av arbeidskraft	
78.20.1	Utleie av arbeidskraft	
78.20.11	Utleie av arbeidskraft innen data og telekommunikasjon	8512 (*)
78.20.12	Utleie av kontorpersonale	8512 (*)
78.20.13	Utleie av arbeidskraft innen handel og salg	8512 (*)
78.20.14	Utleie av arbeidskraft innen transport, lagervirksomhet, logistikk eller industriarbeid	8512 (*)
78.20.15	Utleie av arbeidskraft innen hotell- og restaurantvirksomhet	8512 (*)
78.20.16	Utleie av medisinsk personale	8512 (*)
78.20.19	Utleie av annen arbeidskraft	8512 (*)
78.3	Andre personaladministrative tjenester	
78.30	Andre personaladministrative tjenester	
78.30.1	Andre personaladministrative tjenester	
78.30.11	Andre personaladministrative tjenester for arbeidskraft innen data og telekommunikasjon	8512 (*)
78.30.12	Andre personaladministrative tjenester for kontorpersonale	8512 (*)
78.30.13	Andre personaladministrative tjenester for arbeidskraft innen handel og salg	8512 (*)
78.30.14	Andre personaladministrative tjenester for arbeidskraft innen transport, lagervirksomhet, logistikk eller industriarbeid	8512 (*)
78.30.15	Andre personaladministrative tjenester for arbeidskraft innen hotell- og restaurantvirksomhet	8512 (*)
78.30.16	Andre personaladministrative tjenester for medisinsk personale	8512 (*)
78.30.19	Andre personaladministrative tjenester for personale ikke nevnt annet sted	8512 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
79	Reisebyrå- og reisearrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester	
79.1	Reisebyrå- og reisearrangørvirksomhet	
79.11	Reisebyråvirksomhet	
79.11.1	Reisebyråvirksomhet for transportreservasjoner	
79.11.11	Reservasjonstjenester for luftfartsselskaper	85511
79.11.12	Reservasjonstjenester for jernbaner	85512
79.11.13	Reservasjonstjenester for busser	85513
79.11.14	Reservasjonstjenester for bilutleie	85514
79.11.19	Annen reisebyråvirksomhet for transportreservasjoner	85519
79.11.2	Reisebyråvirksomhet for reservasjon av innlosjering, cruise og pakkereiser	
79.11.21	Reservasjonstjenester for innlosjering	85521
79.11.22	Reservasjonstjenester for cruise	85523
79.11.23	Reservasjonstjenester for pakkereiser	85524
79.12	Reisearrangørvirksomhet	
79.12.1	Reisearrangørvirksomhet	
79.12.11	Reisearrangørvirksomhet for planlegging og tilrettelegging av reiser	85540 (*)
79.12.12	Reiseledertjenester	85540 (*)
79.9	Annen arrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester	
79.90	Annen arrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester	
79.90.1	Turistreklame og turistinformasjon	
79.90.11	Turistreklame	85561
79.90.12	Turistinformasjon	85562
79.90.2	Turistguidevirksomhet	
79.90.20	Turistguidevirksomhet	85550
79.90.3	Annen arrangørvirksomhet ikke nevnt annet sted	
79.90.31	Virksomhet tilknyttet deltidsbruksrett	85522
79.90.32	Reservasjonstjenester for konferansesentre og utstillingshaller	85531
79.90.39	Reservasjonstjenester for billetter til spesielle arrangementer, underholdning og fritidsaktiviteter, ikke nevnt annet sted	85539
80	Vaktjeneste og etterforskning	
80.1	Private vaktjenester	
80.10	Private vaktjenester	
80.10.1	Private vaktjenester	
80.10.11	Pansertransport	85240
80.10.12	Vaktjenester	85250
80.10.19	Andre vaktjenester	85290
80.2	Tjenester tilknyttet vaktjenester	
80.20	Tjenester tilknyttet vaktjenester	
80.20.1	Tjenester tilknyttet vaktjenester	
80.20.10	Tjenester tilknyttet vaktjenester	85230
80.3	Etterforskning	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
80.30	Etterforskning	
80.30.1	Etterforskning	
80.30.10	Etterforskning	85210
81	Tjenester tilknyttet eiendomsdrift	
81.1	Kombinerte tjenester tilknyttet eiendomsdrift	
81.10	Kombinerte tjenester tilknyttet eiendomsdrift	
81.10.1	Kombinerte tjenester tilknyttet eiendomsdrift	
81.10.10	Kombinerte tjenester tilknyttet eiendomsdrift	85999 (*)
81.2	Rengjøringsvirksomhet	
81.21	Rengjøring av bygninger	
81.21.1	Rengjøring av bygninger	
81.21.10	Rengjøring av bygninger	85330
81.22	Utvendig rengjøring av bygninger og industriell rengjøring	
81.22.1	Industriell rengjøring	
81.22.11	Vinduspusning	85320
81.22.12	Spesialrengjøring	85340 (*)
81.22.13	Rengjøring av fyringsanlegg og piper	85340 (*)
81.29	Annen rengjøringsvirksomhet	
81.29.1	Annen rengjøringsvirksomhet	
81.29.11	Desinfeksjon og skadedyrbekjempelse	85310
81.29.12	Feiing og snørydding	94510
81.29.13	Andre renholdstjenester	94590
81.29.19	Annen rengjøringsvirksomhet ikke nevnt annet sted	85340 (*)
81.3	Beplantning av hager og parkanlegg	
81.30	Beplantning av hager og parkanlegg	
81.30.1	Beplantning av hager og parkanlegg	
81.30.10	Beplantning av hager og parkanlegg	85970
82	Annen forretningsmessig tjenesteyting	
82.1	Kontortjenester	
82.11	Kombinerte kontortjenester	
82.11.1	Kombinerte kontortjenester	
82.11.10	Kombinerte kontortjenester	85940
82.19	Fotokopiering, forberedelse av dokumenter og andre spesialiserte kontortjenester	
82.19.1	Fotokopiering, forberedelse av dokumenter og andre spesialiserte kontortjenester	
82.19.11	Kopieringsvirksomhet	85951
82.19.12	Utarbeiding av adresselister og forsendelsesvirksomhet	85952
82.19.13	Forberedelse av dokumenter og andre spesialiserte kontortjenester	85953
82.2	Telefonvaktjenester og telefonsalg	
82.20	Telefonvaktjenester og telefonsalg	
82.20.1	Telefonvaktjenester og telefonsalg	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
82.20.10	Telefonvaktjenester og telefonsalg	85931
82.3	Kongress-, messe- og utstillingsvirksomhet	
82.30	Kongress-, messe- og utstillingsvirksomhet	
82.30.1	Kongress-, messe- og utstillingsvirksomhet	
82.30.11	Kongressvirksomhet	85961
82.30.12	Messe- og utstillingsvirksomhet	85962
82.9	Forretningsmessig tjenesteyting ikke nevnt annet sted	
82.91	Inkasso- og kredittopplysningsvirksomhet	
82.91.1	Inkasso- og kredittopplysningsvirksomhet	
82.91.11	Kredittformidling	85910
82.91.12	Inkassobyråer	85920
82.92	Pakkevirksomhet	
82.92.1	Pakkevirksomhet	
82.92.10	Pakkevirksomhet	85400
82.99	Annen forretningsmessig tjenesteyting ikke nevnt annet sted	
82.99.1	Annen forretningsmessig tjenesteyting ikke nevnt annet sted	
82.99.11	Utarbeiding av ordrette og stenografiske referater	85999 (*)
82.99.12	Telefonbaserte støttetjenester	85939
82.99.19	Annen forretningsmessig tjenesteyting ikke nevnt annet sted	85999 (*)
<b>O</b>	<b>OFFENTLIG ADMINISTRASJON OG FORSVAR, OG TRYGDEORDNINGER UNDERLAGT OFFENTLIG FORVALTNING</b>	
84	Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	
84.1	Offentlig administrasjon og forvaltning	
84.11	Generell offentlig administrasjon	
84.11.1	Generell (overordnet) offentlig administrasjon	
84.11.11	Utøvende og lovgivende myndigheters tjenester	91111
84.11.12	Finansielle og skattemessige tjenester	91112
84.11.13	Overordnet økonomisk og sosial planlegging og statistiske tjenester	91113
84.11.14	Offentlige tjenester til grunnforskning	91114
84.11.19	Annen generell (overordnet) offentlig administrasjon	91119
84.11.2	Hjelpetjenester for offentlig administrasjon	
84.11.21	Generelle personaltjenester for offentlig administrasjon	91141
84.11.29	Andre hjelpetjenester for offentlig administrasjon	91149
84.12	Offentlig administrasjon tilknyttet helsestell, sosial virksomhet, undervisning, kirke, kultur og miljøvern	
84.12.1	Offentlig administrasjon tilknyttet helsestell, sosial virksomhet, undervisning, kirke, kultur og miljøvern	
84.12.11	Offentlig administrasjon tilknyttet undervisning	91121



Kode	Posisjon	CPC versjon 2
84.12.12	Offentlig administrasjon tilknyttet helsestell	91122
84.12.13	Offentlig administrasjon tilknyttet boliger og nærmiljø	91123
84.12.14	Offentlig administrasjon tilknyttet fritid, kultur og religion	91124
84.13	Offentlig administrasjon tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked	
84.13.1	Offentlig administrasjon tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked	
84.13.11	Offentlig administrasjon tilknyttet jordbruk, skogbruk, jakt og fiske	91131
84.13.12	Offentlig administrasjon tilknyttet brensel og energi	91132
84.13.13	Offentlig administrasjon tilknyttet råstoffutvinning og mineralressurser, produksjon og byggevirksomhet	91133
84.13.14	Offentlig administrasjon tilknyttet transport og kommunikasjon	91134
84.13.15	Offentlig administrasjon tilknyttet varehandel, catering-, hotell- og restaurantvirksomhet	91135
84.13.16	Offentlig administrasjon tilknyttet turisme	91136
84.13.17	Offentlig administrasjon tilknyttet kombinerte utviklingsprosjekter	91137
84.13.18	Generell offentlig administrasjon tilknyttet økonomi, handel og arbeidsmarked	91138
84.2	Offentlig administrasjon tilknyttet utenriks- og sikkerhetssaker	
84.21	Utenrikssaker	
84.21.1	Utenrikssaker	
84.21.11	Offentlig administrasjon tilknyttet utenrikssaker, diplomatiske og konsulære tjenester i utlandet	91210
84.21.12	Utviklingshjelp	91220
84.21.13	Militærhjelp til utlandet	91230
84.22	Forsvar	
84.22.1	Forsvar	
84.22.11	Militærforsvar	91240
84.22.12	Sivilforsvar	91250
84.23	Retts- og fengselsvesen	
84.23.1	Retts- og fengselsvesen	
84.23.11	Offentlig administrasjon tilknyttet rettsvesen og domstoler	91270
84.23.12	Offentlig administrasjon tilknyttet fengsling og rehabilitering av kriminelle	91280
84.24	Politi- og påtalemyndighet	
84.24.1	Politi- og påtalemyndighet	
84.24.11	Politibeskyttelse	91260 (*)
84.24.19	Andre tjenester tilknyttet politi- og påtalemyndighet	91290
84.25	Brannvern	
84.25.1	Brannvern	
84.25.11	Tjenester tilknyttet brannslukking og forebygging av brann	91260 (*)
84.25.19	Andre brannverntjenester	91260 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
84.3	Trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	
84.30	Trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	
84.30.1	Trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	
84.30.11	Ytelser ved sykdom, svangerskap og fødsel eller midlertidig uforhet	91310
84.30.12	Pensjonsordninger for offentlig ansatte, alders- , uforhets- eller etterlattepensjon, unntatt for offentlig ansatte	91320
84.30.13	Arbeidsledighetsstrygd	91330
84.30.14	Barnetrygd	91340
<b>P</b>	<b>UNDERSVISING</b>	
85	Undervisning	
85.1	Førskoleundervisning	
85.10	Førskoleundervisning	
85.10.1	Førskoleundervisning	
85.10.10	Førskoleundervisning	92100
85.2	Grunnskoleundervisning	
85.20	Grunnskoleundervisning	
85.20.1	Grunnskoleundervisning	
85.20.11	Nettbasert grunnskoleundervisning	92200 (*)
85.20.12	Annen grunnskoleundervisning	92200 (*)
85.3	Undervisning på videregående skoles nivå	
85.31	Videregående opplæring innen allmennfaglige studieretninger	
85.31.1	Videregående opplæring innen allmennfaglige studieretninger	
85.31.11	Videregående nettbasert opplæring innen allmennfaglige studieretninger, lavere nivå	92310 (*)
85.31.12	Annen opplæring innen allmennfaglige studieretninger, lavere nivå	92310 (*)
85.31.13	Videregående nettbasert opplæring innen allmennfaglige studieretninger, høyere nivå	92330 (*)
85.31.14	Annen opplæring innen allmennfaglige studieretninger, høyere nivå	92330 (*)
85.32	Videregående opplæring innen tekniske og andre yrkesfaglige studieretninger	
85.32.1	Videregående opplæring innen tekniske og andre yrkesfaglige studieretninger	
85.32.11	Videregående nettbasert opplæring innen tekniske og andre yrkesfaglige studieretninger, lavere nivå	92320 (*)
85.32.12	Annen videregående opplæring innen tekniske og andre yrkesfaglige studieretninger, lavere nivå	92320 (*)
85.32.13	Videregående nettbasert opplæring innen tekniske og andre yrkesfaglige studieretninger, høyere nivå	92340 (*)
85.32.14	Annen videregående opplæring innen tekniske og andre yrkesfaglige studieretninger, høyere nivå	92340 (*)
85.4	Undervisning i høyere utdanning	
85.41	Undervisning ved fagskoler	
85.41.1	Undervisning ved fagskoler	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
85.41.11	Nettbasert undervisning ved fagskoler	92410 (*)
85.41.12	Annen undervisning ved fagskoler	92410 (*)
85.41.13	Nettbasert undervisning ved tekniske fagskoler	92420 (*)
85.41.14	Annen undervisning ved tekniske fagskoler	92420 (*)
85.42	Undervisning på universitets- og høghskolenivå	
85.42.1	Undervisning på universitets- og høghskolenivå	
85.42.11	Nettbasert undervisning på universitets- og høghskolenivå, første stadium	92510 (*)
85.42.12	Annen undervisning på universitets- og høghskolenivå, første stadium	92510 (*)
85.42.13	Nettbasert undervisning på universitets- og høghskolenivå, annet stadium	92520 (*)
85.42.14	Annen undervisning på universitets- og høghskolenivå, annet stadium	92520 (*)
85.42.15	Nettbasert undervisning på universitets- og høghskolenivå, tredje stadium	92520 (*)
85.42.16	Annen undervisning på universitets- og høghskolenivå, tredje stadium	92520 (*)
85.5	Annen undervisning	
85.51	Undervisning innen idrett og rekreasjon	
85.51.1	Undervisning innen idrett og rekreasjon	
85.51.10	Undervisning innen idrett og rekreasjon	92912
85.52	Undervisning innen kultur	
85.52.1	Undervisning innen kultur	
85.52.11	Danseskoler og tilhørende instruktørtjenester	92911 (*)
85.52.12	Musikkskoler og tilhørende instruktørtjenester	92911 (*)
85.52.13	Kunstskoler og tilhørende instruktørtjenester	92911 (*)
85.52.19	Annen undervisning innen kultur	92911 (*)
85.53	Trafikkskoleundervisning	
85.53.1	Trafikkskoleundervisning	
85.53.11	Kjøreskoleundervisning	92919 (*)
85.53.12	Undervisning i fly- og skipsnavigasjon	92919 (*)
85.59	Annen undervisning ikke nevnt annet sted	
85.59.1	Annen undervisning ikke nevnt annet sted	
85.59.11	Språkkoleundervisning	92919 (*)
85.59.12	IT-undervisning	92919 (*)
85.59.13	Annen yrkesrettet opplæring ikke nevnt annet sted	92919 (*)
85.59.19	Undervisning ikke nevnt annet sted	92919 (*)
85.6	Tjenester tilknyttet undervisning	
85.60	Tjenester tilknyttet undervisning	
85.60.1	Tjenester tilknyttet undervisning	
85.60.10	Tjenester tilknyttet undervisning	92920

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
<b>Q</b>	<b>HELSE- OG SOSIALTJENESTER</b>	
86	Helsetjenester	
86.1	Sykehustjenester	
86.10	Sykehustjenester	
86.10.1	Sykehustjenester	
86.10.11	Kirurgisk behandling	93111
86.10.12	Gynekologisk og obstetrisk behandling	93112
86.10.13	Attføringsbehandling	93119 (*)
86.10.14	Psykiatrisk behandling	93113
86.10.15	Andre sykehustjenester som ytes av leger	93119 (*)
86.10.19	Andre sykehustjenester	93119 (*)
86.2	Lege- og tannlegetjenester	
86.21	Legetjeneste	
86.21.1	Legetjeneste	
86.21.10	Legetjeneste	93121
86.22	Spesialisert legetjeneste	
86.22.1	Spesialisert legetjeneste	
86.22.11	Analyse og tolkning av medisinske bilder	93122 (*)
86.22.19	Spesialisert legetjeneste	93122 (*)
86.23	Tannhelsetjenester	
86.23.1	Tannhelsetjenester	
86.23.11	Kjeveortopedisk behandling	93123 (*)
86.23.19	Andre tannhelsetjenester	93123 (*)
86.9	Andre helsetjenester	
86.90	Andre helsetjenester	
86.90.1	Andre helsetjenester	
86.90.11	Helsetjenester tilknyttet svangerskap	93191 93198
86.90.12	Pleietjenester	93192
86.90.13	Fysioterapitjenester	93193
86.90.14	Ambulansetjenester	93194
86.90.15	Tjenester som ytes av medisinske laboratorier	93195
86.90.16	Tjenester som ytes av blod-, sæd- og organbanker	93197
86.90.17	Diagnostiseringsbilder uten tolkning	93196
86.90.18	Tjenester tilknyttet mental helse	93199 (*)
86.90.19	Andre helsetjenester ikke nevnt annet sted	93199 (*)
87	Pleie- og omsorgstjenester i institusjon	
87.1	Pleie- og omsorgstjenester i institusjon	
87.10	Pleie- og omsorgstjenester i institusjon	
87.10.1	Pleie- og omsorgstjenester i institusjon	
87.10.10	Pleie- og omsorgstjenester i institusjon	93210

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
87.2	Institusjoner og bofellesskap innen omsorg for psykisk utviklingshemmede, psykisk helsearbeid og rusmiddelomsorg	
87.20	Institusjoner og bofellesskap innen omsorg for psykisk utviklingshemmede, psykisk helsearbeid og rusmiddelomsorg	
87.20.1	Institusjoner og bofellesskap innen omsorg for psykisk utviklingshemmede, psykisk helsearbeid og rusmiddelomsorg	
87.20.11	Institusjoner og bofellesskap for barn innen omsorg for psykisk utviklingshemmede, psykisk helsearbeid og rusmiddelomsorg	93301
87.20.12	Institusjoner og bofellesskap for voksne innen omsorg for psykisk utviklingshemmede, psykisk helsearbeid og rusmiddelomsorg	93303
87.3	Institusjoner og bofellesskap innen omsorg for eldre og personer med funksjonsnedsettelse	
87.30	Institusjoner og bofellesskap innen omsorg for eldre og personer med funksjonsnedsettelse	
87.30.1	Institusjoner og bofellesskap innen omsorg for eldre og personer med funksjonsnedsettelse	
87.30.11	Sosial omsorg i institusjoner for eldre	93221
87.30.12	Sosial omsorg i institusjoner for barn og ungdom med funksjonsnedsettelse	93222
87.30.13	Sosial omsorg i institusjoner for voksne med funksjonsnedsettelse	93223
87.9	Andre omsorgsinstitusjoner	
87.90	Andre omsorgsinstitusjoner	
87.90.1	Andre omsorgsinstitusjoner	
87.90.11	Andre omsorgsinstitusjoner med botilbud for barn og ungdom	93302
87.90.12	Omsorgsinstitusjoner med botilbud for mishandlede kvinner	93304 (*)
87.90.13	Andre omsorgsinstitusjoner med botilbud for voksne, ikke nevnt annet sted	93304 (*)
88	Sosiale omsorgstjenester uten botilbud	
88.1	Sosialtjenester uten botilbud for eldre og personer med funksjonsnedsettelse	
88.10	Sosialtjenester uten botilbud for eldre og personer med funksjonsnedsettelse	
88.10.1	Sosialtjenester uten botilbud for eldre og personer med funksjonsnedsettelse	
88.10.11	Besøks- og hjelpetjenester for eldre	93491 (*)
88.10.12	Dagsentertjenester for eldre	93491 (*)
88.10.13	Yrkesrettet attføring for personer med funksjonsnedsettelse	93411
88.10.14	Besøks- og hjelpetjenester for personer med funksjonsnedsettelse	93493 (*)
88.10.15	Dagsentertjenester for voksne med funksjonsnedsettelse	93493 (*)
88.9	Andre sosialtjenester uten botilbud	
88.91	Sosialtjenester uten botilbud for barn og ungdom	
88.91.1	Sosialtjenester uten botilbud for barn og ungdom	
88.91.11	Daginstitutioner for barn, unntatt daginstitutioner for personer med funksjonsnedsettelse	93510 (*)
88.91.12	Daginstitutioner for barn og ungdom med funksjonsnedsettelse	93492
88.91.13	Barnevaktjenester	93510 (*)
88.99	Andre sosialtjenester uten botilbud ikke nevnt annet sted	
88.99.1	Andre sosialtjenester uten botilbud ikke nevnt annet sted	
88.99.11	Rådgivning i forbindelse med barn, ikke nevnt annet sted	93520
88.99.12	Sosialtjenester uten botilbud	93530
88.99.13	Yrkesrettet attføring for arbeidsledige	93412
88.99.19	Andre sosialtjenester uten botilbud ikke nevnt annet sted	93590

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
<b>R</b>	<b>KULTURELL VIRKSOMHET, UNDERHOLDNING OG FRITIDSAKTIVITETER</b>	
90	Kunstnerisk virksomhet og underholdning	
90.0	Kunstnerisk virksomhet og underholdning	
90.01	Uøvende kunstnere og underholdningsvirksomhet	
90.01.1	Uøvende kunstnere og underholdningsvirksomhet	
90.01.10	Uøvende kunstnere og underholdningsvirksomhet	96310
90.02	Tjenester tilknyttet underholdningsvirksomhet	
90.02.1	Tjenester tilknyttet underholdningsvirksomhet	
90.02.11	Produksjon og presentasjon av underholdningsarrangementer	96220
90.02.12	PR-tjenester og organisering i forbindelse med underholdningsarrangementer	96210
90.02.19	Andre tjenester i forbindelse med underholdningsvirksomhet	96290
90.03	Selvstendig kunstnerisk virksomhet	
90.03.1	Selvstendig kunstnerisk virksomhet	
90.03.11	Virksomhet av forfattere, komponister, billedhuggere og andre kunstnere, unntatt utøvende kunstnere	96320
90.03.12	Originale kunstverk av forfattere, komponister og andre kunstnere, unntatt utøvende kunstnere, malere, grafikere og billedhuggere	96330
90.03.13	Originale kunstverk av malere, grafikere og billedhuggere	38961
90.04	Drift av lokaler tilknyttet kunstnerisk virksomhet	
90.04.1	Drift av lokaler tilknyttet kunstnerisk virksomhet	
90.04.10	Drift av lokaler tilknyttet kunstnerisk virksomhet	96230
91	Drift av biblioteker, arkiver, museer og annen kulturvirksomhet	
91.0	Drift av biblioteker, arkiver, museer og annen kulturvirksomhet	
91.01	Drift av biblioteker og arkiver	
91.01.1	Drift av biblioteker og arkiver	
91.01.11	Drift av biblioteker	84510
91.01.12	Drift av arkiver	84520
91.02	Drift av museer	
91.02.1	Drift av museer	
91.02.10	Drift av museer	96411
91.02.2	Museumssamlinger	
91.02.20	Museumssamlinger	38962
91.03	Drift av historiske steder og bygninger og lignende severdigheter	
91.03.1	Drift av historiske steder og bygninger og lignende severdigheter	
91.03.10	Drift av historiske steder og bygninger og lignende severdigheter	96412
91.04	Drift av botaniske og zoologiske hager og naturreservater	
91.04.1	Drift av botaniske og zoologiske hager og naturreservater	
91.04.11	Drift av botaniske og zoologiske hager	96421
91.04.12	Drift av naturreservater, herunder vern av truede dyrearter	96422

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
92	Lotteri og totalisatorspill	
92.0	Lotteri og totalisatorspill	
92.00	Lotteri og totalisatorspill	
92.00.1	Lotteri og spill	
92.00.11	Bordspill	96929 (*)
92.00.12	Spilleautomater	96929 (*)
92.00.13	Lotteri, tallspill og bingo	96929 (*)
92.00.14	Nettbaserte spill	96921 (*)
92.00.19	Andre lotteri og spill	96929 (*)
92.00.2	Totalisatorspill	
92.00.21	Nettbaserte totalisatorspill	96921 (*)
92.00.29	Andre totalisatorspill	96929 (*)
93	Sports- og fritidsaktiviteter og drift av fornøyelsesetablissemeter	
93.1	Sportsaktiviteter	
93.11	Drift av idrettsanlegg	
93.11.1	Drift av idrettsanlegg	
93.11.10	Drift av idrettsanlegg	96520
93.12	Idrettslag og -klubber	
93.12.1	Idrettslag og -klubber	
93.12.10	Idrettslag og -klubber	96512
93.13	Treningssentre	
93.13.1	Treningssentre	
93.13.10	Treningssentre	97230 (*)
93.19	Andre sportsaktiviteter	
93.19.1	Andre sportsaktiviteter	
93.19.11	PR-tjenester i forbindelse med idrettsarrangementer	96511
93.19.12	Tjenester som ytes av idrettsutøvere	96610
93.19.13	Tjenester tilknyttet sport og fritidsaktiviteter	96620
93.19.19	Andre tjenester tilknyttet sport og fritidsaktiviteter	96590
93.2	Fritidsaktiviteter og drift av fornøyelsesetablissemeter	
93.21	Drift av fornøyelses- og temaparker	
93.21.1	Drift av fornøyelses- og temaparker	
93.21.10	Drift av fornøyelses- og temaparker	96910
93.29	Andre fritidsaktiviteter	
93.29.1	Andre fritidsaktiviteter ikke nevnt annet sted	
93.29.11	Drift av parker og badeplasser	96990 (*)
93.29.19	Annen fritidsvirksomhet ikke nevnt annet sted	96990 (*)
93.29.2	Annen underholdningsvirksomhet ikke nevnt annet sted	
93.29.21	Fyrverkeri samt «lys og lyd»-forestillinger	96990 (*)
93.29.22	Spilleautomater med myntinnkast	96930
93.29.29	Andre underholdningstjenester ikke nevnt annet sted	96990 (*)

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
<b>S</b>	<b>ANNEN TJENESTEYTING</b>	
94	Aktiviteter i medlemsorganisasjoner	
94.1	Næringslivs- og arbeidsgiverorganisasjoner og yrkessammenslutninger	
94.11	Næringslivs- og arbeidsgiverorganisasjoner	
94.11.1	Næringslivs- og arbeidsgiverorganisasjoner	
94.11.10	Næringslivs- og arbeidsgiverorganisasjoner	95110
94.12	Yrkessammenslutninger	
94.12.1	Yrkessammenslutninger	
94.12.10	Yrkessammenslutninger	95120
94.2	Arbeidstakerorganisasjoner	
94.20	Arbeidstakerorganisasjoner	
94.20.1	Arbeidstakerorganisasjoner	
94.20.10	Arbeidstakerorganisasjoner	95200
94.9	Aktiviteter i andre medlemsorganisasjoner	
94.91	Religiøse organisasjoner	
94.91.1	Religiøse organisasjoner	
94.91.10	Religiøse organisasjoner	95910
94.92	Partipolitiske organisasjoner	
94.92.1	Partipolitiske organisasjoner	
94.92.10	Partipolitiske organisasjoner	95920
94.99	Aktiviteter i andre medlemsorganisasjoner ikke nevnt annet sted	
94.99.1	Aktiviteter i andre medlemsorganisasjoner (unntatt økonomisk støtte) ikke nevnt annet sted	
94.99.11	Aktiviteter i menneskerettsorganisasjoner	95991
94.99.12	Aktiviteter i miljøorganisasjoner	95992
94.99.13	Vern av særlige befolkningsgrupper	95993
94.99.14	Tjenester som ytes av velforeninger, nærmiljøtjenester m.v.	95994
94.99.15	Tjenester som ytes av ungdomsorganisasjoner	95995
94.99.16	Tjenester som ytes av fritids- og kulturorganisasjoner	95997
94.99.17	Tjenester som ytes av andre velforeninger og sosiale organisasjoner	95998
94.99.19	Tjenester som ytes av andre medlemsorganisasjoner ikke nevnt annet sted	95999
94.99.2	Tjenester i form av økonomisk støtte fra medlemsorganisasjoner	
94.99.20	Tjenester i form av økonomisk støtte fra medlemsorganisasjoner	95996
95	Reparasjon av datamaskiner, husholdningsvarer og varer til personlig bruk	
95.1	Reparasjon av datamaskiner og kommunikasjonsutstyr	
95.11	Reparasjon av datamaskiner og tilleggsutstyr	
95.11.1	Reparasjon av datamaskiner og tilleggsutstyr	
95.11.10	Reparasjon av datamaskiner og tilleggsutstyr	87130
95.12	Reparasjon av kommunikasjonsutstyr	
95.12.1	Reparasjon av kommunikasjonsutstyr	



Kode	Posisjon	CPC versjon 2
95.12.10	Reparasjon av kommunikasjonsutstyr	87153
95.2	Reparasjon av husholdningsvarer og varer til personlig bruk	
95.21	Reparasjon av elektronikk til husholdningsbruk	
95.21.1	Reparasjon av elektronikk til husholdningsbruk	
95.21.10	Reparasjon av elektronikk til husholdningsbruk	87155
95.22	Reparasjon av husholdningsvarer og hageredskaper	
95.22.1	Reparasjon av husholdningsvarer og hageredskaper	
95.22.10	Reparasjon av husholdningsvarer og hageredskaper	87151
95.23	Reparasjon av skotøy og lærvarer	
95.23.1	Reparasjon av skotøy og lærvarer	
95.23.10	Reparasjon av skotøy og lærvarer	87210
95.24	Reparasjon av møbler og boliginnnredning	
95.24.1	Reparasjon av møbler og boliginnnredning	
95.24.10	Reparasjon av møbler og boliginnnredning	87240
95.25	Reparasjon av ur, gull- og sølvvarer	
95.25.1	Reparasjon av ur, gull- og sølvvarer	
95.25.11	Reparasjon av klokker og ur	87220 (*)
95.25.12	Reparasjon av gull- og sølvvarer	87220 (*)
95.29	Reparasjon av andre husholdningsvarer og varer til personlig bruk	
95.29.1	Reparasjon av andre husholdningsvarer og varer til personlig bruk	
95.29.11	Reparasjon og tilpassing av klær og tekstiler	87230
95.29.12	Reparasjon av sykler	87290 (*)
95.29.13	Reparasjon og vedlikehold av musikkinstrumenter	87290 (*)
95.29.14	Reparasjon av sportsutstyr	87290 (*)
95.29.19	Reparasjon av andre husholdningsvarer og varer til personlig bruk ikke nevnt annet sted	87290 (*)
96	Annen personlig tjenesteyting	
96.0	Annen personlig tjenesteyting	
96.01	Vaskeri- og renserivirksomhet	
96.01.1	Vaskeri- og renserivirksomhet	
96.01.11	Myntvaskerier	97110
96.01.12	Renserivirksomhet (herunder rensing av pels- og skinnvarer)	97120
96.01.13	Stryking, rulling og pressing	97140
96.01.14	Farging	97150
96.01.19	Annen tekstilrengjøring	97130
96.02	Frisering og annen skjønnhetspleie	
96.02.1	Frisering og annen skjønnhetspleie	
96.02.11	Hårpleie for kvinner og jenter	97210 (*)
96.02.12	Hårpleie og barbering for menn og gutter	97210 (*)
96.02.13	Kosmetisk behandling, manikyr og pedikyr	97220
96.02.19	Annen skjønnhetspleie	97290
96.02.2	Menneskehår, ubearbeidet	
96.02.20	Menneskehår, ubearbeidet	38971
96.03	Begravelsesbyråvirksomhet og drift av kirkegårder og krematorier	

Kode	Posisjon	CPC versjon 2
96.03.1	Begravelsesbyråvirksomhet og drift av kirkegårder og krematorier	
96.03.11	Drift av kirkegårder og krematorier	97310
96.03.12	Begravelsesbyråvirksomhet	97320
96.04	Virksomhet tilknyttet kroppspleie og fysisk velvære	
96.04.1	Virksomhet tilknyttet kroppspleie og fysisk velvære	
96.04.10	Virksomhet tilknyttet kroppspleie og fysisk velvære	97230 (*)
96.09	Personlig tjenesteyting ikke nevnt annet sted	
96.09.1	Personlig tjenesteyting ikke nevnt annet sted	
96.09.11	Pass av kjæledyr	86129
96.09.12	Eskortetjenester	97910
96.09.13	Myntautomattjenester ikke nevnt annet sted	97990 (*)
96.09.19	Andre diverse artikler ikke nevnt annet sted	97990 (*)
<b>T</b>	<b>LØNNET ARBEID I PRIVATE HUSHOLDNINGER, OG PRIVATE HUSHOLDNINGERS PRODUKSJON AV DIVERSE VARER OG TJENESTER TIL EGET BRUK</b>	
97	Lønnet arbeid i private husholdninger	
97.0	Lønnet arbeid i private husholdninger	
97.00	Lønnet arbeid i private husholdninger	
97.00.1	Lønnet arbeid i private husholdninger	
97.00.10	Lønnet arbeid i private husholdninger	98000
98	Private husholdningers produksjon av diverse varer og tjenester til eget bruk	
98.1	Private husholdningers produksjon av diverse varer til eget bruk	
98.10	Private husholdningers produksjon av diverse varer til eget bruk	
98.10.1	Private husholdningers produksjon av diverse varer til eget bruk	
98.10.10	Private husholdningers produksjon av diverse varer til eget bruk	0 (*)
98.2	Private husholdningers produksjon av diverse tjenester til eget bruk	
98.20	Private husholdningers produksjon av diverse tjenester til eget bruk	
98.20.1	Private husholdningers produksjon av diverse tjenester til eget bruk	
98.20.10	Private husholdningers produksjon av diverse tjenester til eget bruk	0 (*)
<b>U</b>	<b>INTERNASJONALE ORGANISASJONER OG ORGANER</b>	
99	Internasjonale organisasjoner og organer	
99.0	Internasjonale organisasjoner og organer	
99.00	Internasjonale organisasjoner og organer	
99.00.1	Internasjonale organisasjoner og organer	
99.00.10	Internasjonale organisasjoner og organer	99000

**KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 472/2008****2014/EØS/10/16****av 29. mai 2008**

**om gjennomføring av rådsforordning (EF) nr. 1165/98 om konjunkturstatistikk med hensyn til det første basisåret som skal anvendes for tidsserier i NACE Rev. 2, og for tidsserier før 2009 som skal oversendes i samsvar med NACE Rev. 2, detaljnivået, formen, den første referanseperioden og referanseperioden(\*)**

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP  
HAR —

og for tidsserier før 2009 som skal oversendes i samsvar med NACE Rev. 2, detaljnivået, formen, den første referanseperioden og referanseperioden.

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

4) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Komiteen for statistikkprogrammet —

under henvisning til rådsforordning (EF) nr. 1165/98 av 19. mai 1998 om konjunkturstatistikk<sup>(1)</sup>, særlig artikkel 17 bokstav k) og l), og

VEDTATT DENNE FORORDNING:

ut fra følgende betraktninger:

*Artikkel 1*

Det første basisåret som skal anvendes på konjunkturstatistikk som omfattes av forordning (EF) nr. 1165/98, og som er utarbeidet i samsvar med NACE Rev. 2, skal være 2005 (2006 for D-310).

*Artikkel 2*

- 1) Ved forordning (EF) nr. 1165/98 fastsettes en felles ramme for utarbeiding av Fellesskapets konjunkturstatistikk. Virkeområdet for disse statistikkene er fastsatt ved henvisning til rådsforordning (EØF) nr. 3037/90 av 9. oktober 1990 om statistisk klassifisering av økonomisk virksomhet innen De europeiske fellesskap (NACE Rev. 1)<sup>(2)</sup>.
- 2) I henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1893/2006 av 20. desember 2006 om innføring av en standard for næringsgruppering NACE Revisjon 2, og om endring av forordning (EØF) nr. 3037/90 og visse EF-forordninger innenfor særlige statistikkområder skal konjunkturstatistikker som omfattes av forordning (EF) nr. 1165/98, fra og med 1. januar 2009 utarbeides i samsvar med NACE Rev. 2.
- 3) I samsvar med artikkel 17 bokstav k) og l) i forordning (EF) nr. 1165/98 er det nødvendig å fastsette det første basisåret som skal anvendes for tidsserier i NACE Rev. 2,

1. De særlige kravene til detaljnivået, formen, den første referanseperioden og referanseperioden for tidsserier før 2009 som skal oversendes i samsvar med NACE Rev. 2, skal være som fastsatt i vedlegget.

2. Tidsseriene som er utarbeidet i samsvar med kravene nevnt i nr. 1, skal oversendes Kommisjonen (Eurostat) på følgende måte:

- a) for månedlige variabler, ikke senere enn de tilsvarende opplysningene for januar 2009,
- b) for kvartalsvise opplysninger, ikke senere enn de tilsvarende opplysningene for første kvartal 2009.

(\*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 140 av 30.5.2008, s. 5, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 126/2008 av 7. november 2008 om endring av EØS-avtalens vedlegg XXI (Statistikk), se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 79, 18.12.2008, s. 28.

<sup>(1)</sup> EFT L 162 av 5.6.1998, s. 1. Forordningen sist endret ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1893/2006 (EUT L 393 av 30.12.2006, s. 1).

<sup>(2)</sup> EFT L 293 av 24.10.1990, s. 1. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1893/2006.

*Artikkel 3*

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Luxembourg, 29. mai 2008.

*For Kommisjonen*

Joaquín ALMUNIA

*Medlem av Kommisjonen*

---

## VEDLEGG

**SÆRLIGE KRAV TIL TIDSSERIER FØR 2009 SOM SKAL OVERSENDES I SAMSVAR MED NACE REV. 2**

De enkelte variablene skal oversendes på det detaljnivå som er fastsatt i bokstav f) i vedlegg A, B, C og D til forordning (EF) nr. 1165/98 (heretter kalt «forordningen om konjunkturstatistikk»).

De enkelte variablene skal oversendes i den formen som er fastsatt i bokstav d) i vedlegg A, B, C og D til forordningen om konjunkturstatistikk.

Følgende tabell angir den første referanseperioden som de enkelte variablene skal oversendes for i samsvar med NACE Rev. 2. Alle datoer er angitt med formatet mm/åååå for månedlige opplysninger og kk/åååå for kvartalsvise opplysninger.

Særlig i vedlegg D (Andre tjenester) til forordningen om konjunkturstatistikk krever innføringen av NACE Rev. 2 tilgang til mer detaljerte opplysninger enn for den foregående utgaven av NACE, eller til opplysninger om enkelte former for virksomhet som ikke var omfattet av forordningen om konjunkturstatistikk for NACE Rev. 2 ble innført. I slike tilfeller, der det dessuten ikke er mulig å utarbeide vurderinger av god kvalitet, kan de berørte medlemsstater etter forhåndsgodkjenning av Kommisjonen (Eurostat) velge en første referanseperiode etter år 2000.

Variabel	Betegnelse	Første referanseperiode
<b>INDUSTRI</b>		
A-110	Produksjon	01/2000
A-120	Omsetning	01/2000
A-121	Omsetning på hjemmemarkedet	01/2000
A-122	Omsetning på andre markeder enn hjemmemarkedet	01/2000 01/2005 for oppdeling i euroområdet/utenfor euroområdet
A-130	Ordretilgang	01/2000
A-131	Ordretilgang fra hjemmemarkedet	01/2000
A-132	Ordretilgang fra andre markeder enn hjemmemarkedet	01/2000 01/2005 for oppdeling i euroområdet/utenfor euroområdet
A-210	Antall ansatte	K1/2000
A-220	Timeverk	K1/2000
A-230	Bruttolønn	K1/2000
A-310	Produsentpriser	01/2000
A-311	Produsentpriser på hjemmemarkedet	01/2000
A-312	Produsentpriser på andre markeder enn hjemmemarkedet	01/2000 01/2005 for oppdeling i euroområdet/utenfor euroområdet
A-340	Importpriser	01/2006
<b>BYGGE- OG ANLEGGSVIRKSOMHET</b>		
B-110	Produksjon	01/2005 for månedlige opplysninger K1/2000 for kvartalsvise opplysninger
B-115	Produksjon av bygninger	01/2005 for månedlige opplysninger K1/2000 for kvartalsvise opplysninger
B-116	Produksjon av anlegg	01/2005 for månedlige opplysninger K1/2000 for kvartalsvise opplysninger
B-210	Antall ansatte	K1/2000
B-220	Timeverk	K1/2000
B-230	Bruttolønn	K1/2000

Variabel	Betegnelse	Første referanseperiode
B-320	Byggekostnader	K1/2000
B-321	Materialkostnader	K1/2000
B-322	Arbeidskraftkostnader	K1/2000
B-411	Byggetillatelse: antall boliger	K1/2000
B-412	Byggetillatelse: bruksareal i kvadratmeter eller i annen tilsvarende enhet	K1/2000
<b>DETALJHANDEL OG REPARASJON</b>		
C-120	Omsetning	01/2000
C-210	Antall ansatte	K1/2000
C-330	Deflasjonsfaktor for salg	01/2000
C-123	Salgsvolum	01/2000
<b>ANDRE TJENESTER</b>		
D-120	Omsetning	K1/2000
D-210	Antall ansatte	K1/2000
D-310	Produsentpriser	K1/2006

Den referanseperioden som skal anvendes for de enkelte variablene, er den som er fastsatt i bokstav e) i vedlegg A, B, C og D til forordningen om konjunkturstatistikk.

\_\_\_\_\_

**KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 606/2008****2014/EØS/10/17****av 26. juni 2008****om endring av forordning (EF) nr. 831/2002 om gjennomføring av rådsforordning (EF) nr. 322/97 om fellesskapsstatistikker, med hensyn til tilgang til fortrolige opplysninger for vitenskapelige formål(\*)**

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP  
HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til rådsforordning (EF) nr. 322/97 av 17. februar 1997 om fellesskapsstatistikker<sup>(1)</sup>, særlig artikkel 17 nr. 2 og artikkel 20 nr. 1, og

ut fra følgende betraktninger:

1) I kommisjonsforordning (EF) nr. 831/2002<sup>(2)</sup> er det fastsatt vilkår for tilgang til fortrolige opplysninger som oversendes til fellesskapsmyndigheten, med henblikk på at det skal kunne trekkes ut statistiske konklusjoner for vitenskapelige formål. Forordningen inneholder en liste over de ulike undersøkelsene og datakildene den gjelder for.

2) Det er en økende etterspørsel, for vitenskapelige formål, fra forskere og det vitenskapelige miljø i alminnelighet etter tilgang også til fortrolige opplysninger fra undersøkelsen om strukturen til driftsenheter i landbruket. Med tilgang til mikrodata fra undersøkelser om strukturen til driftsenheter i landbruket ville forskere kunne undersøke forholdet mellom de ulike kjennetegnene ved hver enkelt driftsenhet i landbruket, f.eks. avlinger, besetning og arbeidskraft. De ville dessuten kunne forbedre regionale modeller for miljøvennlig landbruk og indikatorer som for øyeblikket bygger på aggregerte data. Denne undersøkelsen bør derfor tilføyes listen i forordning (EF) nr. 831/2002.

3) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Komiteen for fortrolig behandling av statistiske opplysninger —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

*Artikkel 1*

I forordning (EF) nr. 831/2002 gjøres følgende endringer:

1. Artikkel 5 nr. 1 skal lyde:

(\*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 166 av 27.6.2008, s. 16, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 126/2008 av 7. november 2008 om endring av EØS-avtalens vedlegg XXI (Statistikk), se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 79, 18.12.2008, s. 28.

<sup>(1)</sup> EUT L 52 av 22.2.1997, s. 1. Forordningen endret ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).

<sup>(2)</sup> EFT L 133 av 18.5.2002, s. 7. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1000/2007 (EUT L 226 av 30.8.2007, s. 7).

«1. Fellesskapsmyndigheten kan i sine lokaler gi tilgang til fortrolige opplysninger fra følgende undersøkelser eller statistiske kilder:

- Fellesskapets panelundersøkelse av husholdninger,
- arbeidskraftundersøkelsen,
- Fellesskapets nyskappingsundersøkelse,
- undersøkelsen om yrkesrettet etter- og videreutdanning,
- lønnsstrukturundersøkelsen,
- fellesskapsstatistikker over inntekter og levekår,
- undersøkelsen om voksenopplæring,
- undersøkelsen om strukturen til driftsenheter i landbruket.

Tilgang til opplysninger for et bestemt forskningsprosjekt skal likevel nektes dersom den nasjonale myndigheten som sendte inn opplysningene, ønsker det.»

2. Artikkel 6 nr. 1 skal lyde:

«1. Fellesskapsmyndigheten kan frigi sett av anonymiserte mikrodata som er innhentet fra følgende undersøkelser eller statistiske kilder:

- Fellesskapets panelundersøkelse av husholdninger,
- arbeidskraftundersøkelsen,
- Fellesskapets nyskappingsundersøkelse,
- undersøkelsen om yrkesrettet etter- og videreutdanning,
- lønnsstrukturundersøkelsen,
- fellesskapsstatistikker over inntekter og levekår,
- undersøkelsen om voksenopplæring,
- undersøkelsen om strukturen til driftsenheter i landbruket.

Tilgang til opplysninger for et bestemt forskningsprosjekt skal likevel nektes dersom den nasjonale myndigheten som sendte inn opplysningene, ønsker det.»

*Artikkel 2*

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 26. juni 2008.

*For Kommisjonen*

Joaquín ALMUNIA

*Medlem av Kommisjonen*

---